E Devleso Lafi ko Gurbetsko dijalekt Srbija

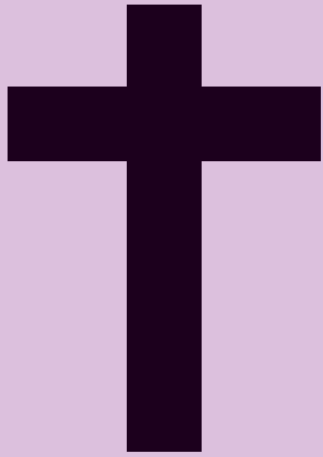

The New Testament in the Gurbet dialect of Vlax Romani

E Devleso Lafi ko Gurbetsko dijalekt Srbija

The New Testament in the Gurbet dialect of Vlax Romani

copyright © 2018 The Word for the World International

Language: Gurbet (Romani, Vlax)

Dialect: Gurbet

Translation by: Pioneers

Contributor: The Seed Company

Gurbet Savremeni Prevod
The Word for the World International [www.twftw.org]
Gurbetski romski dijalekt pripada grupi Vlah romskih dijalekata, tačnije grupi Južnih Vlah Roma. Gurbetski tip romskog jezika uglavnom se govori u jugozapadnom delu Balkana (Republika Srbija, Republika Crna Gora, Republika Bosna i Hercegovina, Republika Severna Makedonija i Republika Albanija).
The Gurbet Romani dialect belongs to the Southern sub-group of the Vlax Romani dialects. The Gurbet Romani language is mainly spoken in the southwestern part of the Balkans (Republic of Serbia, Republic of Montenegro, Republic of Bosnia and Herzegovina, Republic of North Macedonia and Republic of Albania). This translation is done specifically in the Gurbet dialect of Serbia.
This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.
You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

- You include the above copyright and source information.
- If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.
- If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.
Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-06-28

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 19 Dec 2025 from source files dated 28 Jun 2025
9c40ddbf-b9d4-5e38-a96e-a0843fd7db6d

Contents

Matej 1
Marko 43
Luka 69
Jovan 113
Buća 144
Rimljanurenđe 182
1. Korinćanurenđe 199
2. Korinćanurenđe 215
Galaćanurenđe 225
Efescurenđe 231
Filipljanurenđe 237
Kološanurenđe 241
1. Solunjanurenđe 245
2. Solunjanurenđe 249
1. Timotej 251
2. Timotej 256
Tit 259
Filimon 261
Jevrejenđe 262
Jakov 275
1. Petar 279
2. Petar 284
1. Jovan 287
2. Jovan 291
3. Jovan 292
Juda 293
Otkrivenje 295

Lačho Lafi taro Matej

Spisko tare Isusese kuštika
(Lk 3,23–38)

1 Kava si spisko tare kuštika e Isusese savo si Hrist, savo sasa potomko e Davideso thaj
potomko e Avraameso.
2 E Avraamese bijandilo o Isaak.
A e Isaakose bijandilo o Jakov.
A e Jakovese bijandile o Juda thaj lese phrala.
3 A e Judase i Tamara bijanda e Farese thaj e Zare.
A e Faresese bijandilo o Esrom.
A e Esromese bijandilo o Aram.
4 A e Aramese bijandilo o Aminadav.
A e Aminadavese bijandilo o Naason.
A e Naasonese bijandilo o Salmon.
5 A e Salmonese i Raava bijanda e Vooze.
A e Voozese i Ruta bijanda e Jovide.
A e Jovidese bijandilo o Jesej.
6 A e Jesejese bijandilo o caro o David.
A e Davidese, e Urijasi romni bijanda e Solomone.
7 A e Solomonese bijandilo o Rovoam.
A e Rovoamese bijandilo o Avija.
A e Avijase bijandilo o Asaf.
8 A e Asafese bijandilo o Josafat.
A e Josafatese bijandilo o Joram.
A e Joramese bijandilo o Ozija.
9 A e Ozijase bijandilo o Joatam.
A e Joatamese bijandilo o Ahaz.
A e Ahazese bijandilo o Ezekija.
10 A e Ezekijase bijandilo o Manasija.
A e Manasijase bijandilo o Amos.
A e Amosese bijandilo o Josija.
11 A e Josijase bijandile o Jehonija thaj lese phrala. Sasa gova ano vreme kana e
Izraelcuren inđarde ano Vavilon.

12 A palo džajipe ko ropstvo ano Vavilon, e Jehonijase bijandilo o Salatiilo.
A e Salatiilose bijandilo o Zorovavel.
13 A e Zorovavelese bijandilo o Avijud.
E Avijudase bijandilo o Elijakim.
A e Elijakimese bijandilo o Azor.
14 A e Azorese bijandilo o Sadok.
A e Sadokase bijandilo o Ahim.
A e Ahimese bijandilo o Elijud.
15 A e Elijudase bijandilo o Eleazar.
A e Eleazarese bijandilo o Matan.
A e Matanese bijandilo o Jakov.
16 A e Jakovese bijandilo o Josif, o rom e Marijako, savi bijanda e Isuse akhardo Hrist.

17 Golese e kuštika taro Avraam dži o David, dešuštar (14) kuštika, a taro David dži
ko džajipe ko ropstvo ano Vavilon, dešuštar (14) kuštika, a taro džajipe ano Vavilon dži
o Hrist, dešuštar (14) kuštika.

Bijandipe e Isuseso e Hristeso
(Lk 2,1–7)

18 A o bijandipe e Isuseso e Hristeso sasa gija: Kana i Marija lesi dej sasa mangli
romnjaće taro Josif thaj vadži ni lije pe thaj voj sasa čhej, ačhili khamni taro Sveto
Duxo.
19 A o Josif lako rom, golese so sasa pravedno manuš thaj kaj ni manglja te ladžarol
la, manglja čorale te ačhavol la.

20 Thaj kana gija dija goði golestar, zasuta thaj ano suno iklilo lese o anđelo e Gospodeso
savo vaćarda: "Josife, čhaveja e Davideso! Ma te dara te le e Marija romnjaće. O
čhavoro save voj ađućarol si taro Sveto Duxo.
21 Ka bijanol čhave, a tu de le alav Isus* golese kaj ka ikalol pe manušen tare grehura
lenđe."
22 A sa kava sasa te ćerdol kova so o Dol vaćarda prekalo proroko:

23 "Akh, i čhej ka ačhol khamni,
thaj ka bijanol čhave thaj von ka den le alav Emanuel"
so gova značil: "O Dol si amencar."

24 Kana o Josif uštilo taro sojipe, ćerda sar so vaćarda lese o anđelo e Gospodeso –
anda e Marija pe čhereste thaj lija la romnjaće.
25 Al vov ni suta lasa sa dži kaj ni bijanda murše čhave thaj dija le alav Isus.

2

E mudrakura peren ke koča anglo čhavoro o Isus

1 A kana bijandilo o Isus ano Vitlejem ani regija i Judeja, ko vreme e caroso e Irodeso,
gothe avile e mudrakura taro istok ano Jerusalim,
2 thaj pučlje: "Kaj si o jevrejsko caro savo tek bijandilo? Golese kaj dikhljam lesi
čereni kaj iklili ko istok thaj aviljam te pera lese ke koča."
3 Kana gova šunda o caro o Irod, vov but uznemirisajlo thaj savore ano Jerusalim.
4 Golese akharda sa e bare svešteníkuren thaj e učiteljuren e narodose tare Mojsijaso
zakon thaj pučlja len: "Kaj trubul te bijandol o Hrist?"
5 A von vaćarde lese: "Ano Vitlejem o Judejsko, golese kaj o proroko pisisada:

6 'A tu Vitlejeme, ani phuv e Judaći,
naj san nevažno maškar e Judejska thana,
golese kaj tutar ka ikljol vladari
savo ka inđarol pe manušen ano Izrael, sar o pastiri pe bakren.' "

7 Thaj o Irod čorale bičhalda te den vika e mudrakuren thaj pučlja len kana tačno
iklili i čereni.
8 Tegani bičhalda len ano Vitlejem, vaćarindoj: "Džan tumen thaj pučen šukar bašo
čhavoro. Kana ka aračhen le, aven vaćaren manđe, te džav i me te perav angle leste
ke me koča."
9 Von šunde e caro thaj đele. Thaj akh, i čereni sava dikhlje sar ikljol đeli angle lende
sa dži kaj ni ačhili upre ko than kaj sasa o čhavoro.
10 Kana dikhlje i čereni, sesa baxtale, a lenđe ile sesa pherde.
11 Đele andre ano čher, dikhlje e čhavore thaj lesa sasa lesi dej i Marija. Pele tele ke
pe koča thaj poklonisajle lese. Pale gova putarde pe kutije thaj dije le pe darura: zlato,
tamjano thaj smirna.
12 Thaj ano suno upozorisada len o Dol te ma irin pe ko Irod, golese avere dromesa
đele ani piri phuv.

O Josif, i Marija thaj o Isus našen ano Egipat

13 Kana đele e mudrakura, dikh, avilo o anđelo e Gospodeso e Josifese ano suno thaj
vaćarda lese: "Ušti, le e čhave thaj lese deja thaj naš ano Egipat thaj av odori dok me
ni vaćarav tuće, golese kaj o Irod ka rodol e čhavore te mudarol le."
14 Vov uštilo goja rat lija e čhavore thaj lese da thaj našlo ano Egipat.
15 Thaj odori ačhilo dži o meripe e Irodeso, te bi pherdola so o Gospod vaćarda prekalo
proroko:

"Taro Egipat dijem vika me čhave."

O Irod mudarol e muršane čhavoren ano Vitlejem

16 Kana o Irod dikhlja kaj e mudrakura xoxade le, holajlo but thaj bičhalda e
vojnikuren te mudaren ano Vitlejem thaj ane pašutne thana e muršane čhavoren dži e
duj berš, palo vreme kana iklili i čereni tare savi dodžanglja tare mudrakura.
17 Gija pherdilo kova so vaćarda o proroko o Jeremija:

* **1,21** so značil: "O Gospod spasil."

18 “O glaso ano foro Rama šundilo,
o rojipe thaj o kukipe baro.
Gova i Rahilja rovol pe čhavoren,
thaj našti te ačhol laći dukh,
golese kaj naj la vadži čhave.”

O Josif, i Marija thaj o Isus irin pe ano Izrael

19 A palo meripe e Irodeso, avilo o anđelo e Gospodeso e Josifese ano Egipat ko suno
20 thaj vaćarda lese: “Ušti, le e čhave thaj lese da, pa dža ani phuv i Izraelsko, golese
so mule kola save manglje te mudaren e čhavore.”
21 O Josif uštilo, lija e čhavore thaj lese da, pa avilo ani phuv i Izraelsko.
22 A kana o Josif šunda kaj o Arhelaj, o čhavo e Irodeso savo vladil ani Judeja umesto
leso dad, darajlo te džal odori. Tegani ano suno upozorisada le o Dol, te džal ani phuv i
Galilejsko.
23 Thaj kana avilo odori pe familijasa, ačhilo te bešol ano foro savo akhardola Nazaret.
Gija pherdilo gova so e prorokura vaćarde: “Ka akharen e Hriste Nazarećanino.”

3

O Jovane o Krstitelj pripremil o drom e Isusese
(Mk 1,1–8; Lk 3,1–9, 15–17; Jn 1,19–28)

1 A ane gola đivesa avilo o Jovane o Krstitelj thaj propovedila ani Judejsko pustinja.
2 Thaj vaćarda: “Pokajin tumen, golese kaj sigate avol o Carstvo e neboso!”
3 Golese kaj si o Jovane gova kastar vaćarda o proroko Isaija:

“Vov si glaso so dol vika ani pustinja:
‘Pripremin o drom e Gospodese!
Ravnin lese o drom!’ ”

4 A po Jovane sesa šeja khuvde tare kamilaće bala thaj kuštik tari morčhi, a leso xape
sasa e skakavcura thaj divljo avđin.
5 But manuša avena ke leste taro Jerusalim thaj tari sa i phuv i Judeja thaj tare trujale
thana paši len o Jordan,
6 vaćarena pe grehura, a o Jovane krstila len ani Jordansko len.
7 Al kana dikhlja o Jovane bute farisejen thaj e sadukejen kaj avena te krstin pe vaćarda
lenđe: “Tumen e sapese čhave! Ko vaćarda tumenđe kaj šaj te našen tare Devlesi holi
so avol?
8 Sikaven tumare džuvdimasa thaj tumare bućencar kaj irisaljen taro greh thaj aviljen
anglo Dol!
9 Ma mislin kaj dovoljno te phenen: ‘Amaro paradad si o Avraam!’ Golese vaćarav
tumenđe kaj o Dol šaj tare kala bara te vazdol čhaven e Avraamese.
10 Golese kaj o tover tare Devleso sudo ačhol pašo koreno e kašteso thaj dži jekh kaš
savo ni bijanol šukar bijandipe ka čhinol pe thaj ani jag ka čhudol pe.
11 Me tumen krstiv pajesa te bi sikavena tumaro pokajanje. Al kova savo avol pale
mande, po baro si mandar – me naj sem dostojno ni lese sandale ke pingre te inđarav.
Vov ka krstil tumen e Svetone Duxosa thaj jagasa.
12 Le isi vila ane vasta thaj ka čistil o gumno i ka ćidol o điv ane piro ambari, a i pleva
ka phabarol jagasa savi ka phabol thaj ni ka ačhol.”

O Jovane krstil e Isuse
(Mk 1,9–11; Lk 3,21–22)

13 Tegani o Isus tari Galileja avilo ki len o Jordan te bi krstila le o Jovane.
14 O Jovane ni manglja thaj vaćarda lese: “Tu trubul man te krsti, a tu aviljan mande?”
15 A o Isus vaćarda lese: “Ačhav akana gova, golese kaj gija trubul te phera sa o
pravednost.”
Tegani o Jovane krstisada le.
16 Thaj kana o Isus krstisajlo, iklilo sigate andaro paj, thaj dikh, o nebo putajlo thaj
dikhlja sar e Devleso Duxo uljol sar golubo thaj mukhljape pe leste.
17 Thaj dikh, o glaso taro nebo vaćarda: “Kava si mo Čhavo o manglo, savo si palo
mingro manglipe!”

4

O beng iskušil e Isuse
(Mk 1,12–13; Lk 4,1–13)

1 Tegani o Sveto Duxo inđarda e Isuse ani pustinja, te iskušil le o beng.
2 Thaj postisada o Isus saranda (40) đive thaj raća thaj ko krajo bokhajlo.
3 Thaj avilo paše leste o beng savo iskušil thaj vaćarda lese: "Te san e Devleso Čhavo, vaćar kale barenđe te aven mangre."
4 A o Isus phenda lese: "Ano Sveto lil si pisimo:

'O manuš ni ka avol džuvdo samo taro mangro,
nego tare dži jekh lafi savo ikljol taro muj e Devleso.' "

5 Tegani o beng inđarda le ano sveto foro o Jerusalim thaj čhuta le ko emupruno than e Hrameso
6 pa vaćarda lese: "Te san e Devleso Čhavo, čhude tut katar tele, golese kaj si pisimo:

'E anđelurenđe ka naredil baše tute,
thaj ka len tut ke vasta
te ma čalave tut ko bar će pingresa.' "

7 O Isus vaćarda lese: "Ano Sveto lil si pisimo: 'Ma iskuši e Gospode, e Devle ćire!' "
8 Pale gova o beng inđarda le upre ko but učo brego thaj sikada lese sa e carstvura tare kava sveto thaj lenđi slava
9 thaj vaćarda lese: "Sa ka dav tut kava ako pere ke koča thaj pokloni tut manđe."
10 Tegani vaćarda lese o Isus: "Dža mandar, Satano! Golese kaj ano Sveto lil ačhol: 'Pokloni tut e Gospodese e Devlese ćirese thaj lese jekhese služi.' "
11 Tegani o beng ačhada e Isuse, a sigate e anđelura avile thaj služisade le.

O Isus lija te propovedil
(Mk 1,14–15; Lk 4,14–15)

12 Kana šunda o Isus kaj si o Jovane o Krstitelj ano phanglipe, đelo ani Galileja.
13 Thaj ačhada o Nazaret pa đelo thaj bešlo ano Kafarnaum, pašo Galilejsko jezero ke Zavuloneso thaj e Neftalimeso krajo,
14 te bi pherdola kova so vaćarda o proroko o Isaija:

15 "Ani phuv e Zavulonesi thaj ani phuv e Neftalimesi,
o drom savo inđarol pašo more, tari aver rig e Jordanesi,
ani Galileja ani phuv savi si e abandžijenđi,
16 manuša save bešen ano kalipe
ka dičhen svetlost baro,
e manuša save bešen ano mrako,
o svetlost pe lende ka sijajil."

17 Tare gova vreme o Isus lija te propovedil thaj te vaćarol: "Pokajin tumen, golese kaj si paše o Carstvo e neboso."

O Isus akharol e anglune sikaden
(Mk 1,16–20; Lk 5,1–11)

18 Thaj dži kaj o Isus phirda pašo Galilejsko more, dikhlja duje phralen, e Simone kas akharen Petar thaj e Andrija lese phrale, sar čhuden e mreže ano more, golese kaj sesa ribara.
19 Thaj vaćarda lenđe: "Aven mancar thaj ka ćerav tumen ribara e manušenđe."
20 Von sigate ačhade e mreže thaj đele pale leste.
21 Gothar kana đelo po dur zala, dikhlja avere dujen phralen, e Jakove thaj e Jovane e Zevedejevese čhaven, sar pe dadesa e Zevedejesa ano čamco prećeren pe mreže thaj dija len vika.
22 Von sigate ačhade o čamco thaj pe dade thaj đele palo Isus.

O Isus sastarol e nasvalen
(Lk 6,17–19)

23 O Isus phirda ani sa i Galileja, sikada ane jevrejska sinagoge thaj vaćarda o Lačho Lafi taro Carstvo e neboso thaj sastarda dži jekh nasvalipe thaj bilačhipe so sasa ano narodo.

24 Thaj sa gova so ćerola šundilo ani sa i Sirija thaj angle leste ande e nasvalen tare
dži jekh nasvalipe thaj muke, e manušen ane save sesa e bilače duxura, kolen so sasa
paraliza, kola so naštine te phiren thaj vov sastarda len.
25 Pale leste phirena but džene tari Galileja, taro Dekapolis*, taro Jerusalim, tari Judeja
thaj tari phuv savi si ki aver rig e Jordanesi.

5

Vaćaripe ko brego tare blagoslovura
(Lk 6,20–23)

1 Kana o Isus dikhlja kaj ćidije pe but manuša, iklilo ko brego, bešlo thaj avile lese
sikade paše leste.
2 A vov lija te sikavol len, vaćarindoj:

3 "Blagoslovime si kola save si čorore duxosa,
golese kaj si lengo o Carstvo e neboso.
4 Blagoslovime si kola save roven,
golese kaj ka utešin pe.
5 Blagoslovime si e kovle ilenđe,
golese kaj von ka nasledin i phuv.
6 Blagoslovime si e bokhale thaj e trošale bašo pravednost,
golese kaj von ka čaljon.
7 Blagoslovime si e milostiva,
golese kaj o Dol ka smiluilpe pe lende.
8 Blagoslovime si kola save si čistone ilencar,
golese kaj e Devle ka dičhen.
9 Blagoslovime si kola save ćeren mir,
golese kaj ka akhardon e Devlese čhave.
10 Blagoslovime si kola save si tradime pašo pravednost,
golese kaj lengo si o Carstvo e neboso.

11 Blagoslovime sen kana zbog mande ka ladžaren tumen thaj traden tumen thaj
xoxavne bilače buća čhuven pe tumende!
12 Radujin tumen thaj aven baxtale, golese kaj tumari plata si bari ko nebo, golese kaj
gija e prorokuren tradije angleder tumende!"

E Isusese sikade si lon thaj svetlo
(Mk 9,50; Lk 14,34–35)

13 O Isus vadži vaćarda: "Tumen sen sar lon e manušenđe ki phuv, te nakhlo leso
londipe, sose šaj te koristil pe? Naj khančese, samo te čhudol pe thaj avral te uštaven
e manuša pe leste.
14 Tumen sen o svetlo kale svetoso. Našti garavol pe o foro savo si ko brego.
15 Ni phabaren i svetiljka te bi čhuvena la talo čaro, nego čhuvol la ko than e
svetiljkako te svetlil savorenđe ano čher.
16 Gija te svetlil tumaro svetlost angle manuša, te dičhen tumare šukar buća thaj te
slavin tumare Dade savo si ano nebo."

O Isus sikavol tare Mojsijaso zakon thaj tare prorokura

17 O Isus vadži vaćarda: "Ma te den gođi kaj me aviljem te čhinavav e Mojsijaso zakon
thaj o vaćaripe e prorokurengo. Na, ni aviljem te čhinavav, nego aviljem te pherav len.
18 Golese čače vaćarav tumenđe dži kaj ačhen o nebo thaj i phuv, ni ka načhol ni
emcikno slovo il nesavi crtica tare Mojsijaso zakon dži kaj sa ni avol gija.
19 Golese, te phaglja khoni jekh tare emcikne zapovestura i gija sikavol, emcikno ka
avol ano Carstvo e neboso. A ko sikavol len thaj ćerol gija, ka avol baro ano Carstvo e
neboso.
20 Golese, vaćarav tumenđe: ako tumaro pravednost ni avol pobaro tare učiteljengo
tare Mojsijaso zakon thaj tare fariseja, našti te den ano Carstvo e neboso."

O Isus sikavol tari holi

21 O Isus vadži vaćarda: "Šunden sar si vaćardo amare puranenđe: 'Ma mudar',
golese ko mudarol, mora te ikljol ko sudo.

---

* **4,25** so značil "Deš forura"

22 A me vaćarav tumenđe: Ko holjavol pe piro phral, mora te ikljol ko sudo. A savo
vaćarol pe phralese ‘Budalo’, mora te ikljol anglo Baro sudo, a savo vaćarol pe phralese
‘Dileja’, zaslužil te phabol ani jag savi ni ačhol.
23 Gija, kana ače anglo žrtveniko ano Hram te ane žrtva thaj tari jekh drom dijan
tut gođi kaj si nesavo phral protiv tute,
24 ačhav gothe e žrtva anglo žrtveniko thaj angleder pomiri tut ćire phralesa, tegani
av thaj de e žrtva e Devlese.
25 Dikh sigate te miri tut ćire dušmanesa dok phire lesa po drom, te ma dol tut e
sudijase, a o sudija te dol tut e slugase, savo ka čhudol tut ano phanglipe.
26 Čače vaćarav tuće: ni ka iklje gothar dok ni poćine dži i zadnjo parava.”

O Isus sikavol tari preljuba

27 O Isus vadži vaćarda: “Šunden sar si vaćardo: ‘Ma ćeren preljuba!’
28 Al me vaćarav tumenđe ko dičhol ani aver džuvli te bi sovola lasa, već ćerda
preljuba ano po ilo lasa.
29 Ako inđarol tut ano greh ćiri desno jakh, ikal la thaj čhude la tutar. Po lače te
hasare jekh kotor tutar, nego sa ćiro telo te avol čhudimo ani jag savi ni ačhol.
30 Ako inđarol tut ćiro desno va ano greh, čhin le thaj čhude le tutar. Po lače te
hasare jekh kotor tutar, nego sa ćiro telo te džal ani jag savi ni ačhol.”

O Isus sikavol taro razvod
(Mt 19,9; Mk 10,11–12; Lk 16,18)

31 O Isus vadži vaćarda: “Gija šunden: ‘Ako neko mučhol pe romnja, nek dol la lil kaj
ačhada la.’
32 Al me vaćarav tumenđe: sa ko mučhol pe romnja – sem te voj ćerda blud – čhuvol
la te ćerol blud. Thaj savo lol ačhade džuvlja, ćerol blud.”

O Isus sikavol tari sovli

33 O Isus vaćarda: “Vadži šunden sar si vaćardo amare puranenđe: ‘Ma phag i sovli
thaj ćer okova so e Gospodese xaljan sovli.’
34 Al me vaćarav tumenđe: Ma xan sovli nisar! Ma xan sovli ni e nebosa, golese kaj
si presto e Devleso,
35 ni phuvasa, golese kaj si tale pingre lese, ni e Jerusalimesa, golese kaj gova foro
preperol e Devlese, e bare carose.
36 Ni ćire šoresa ma xa sovli, golese kaj ni jekh bal našti ćere parno il kalo.
37 Gija, tumaro ‘Va’ čače te avol ‘Va’, tumaro ‘Na’ čače te avol ‘Na’. Thaj so si pobut
taro kava, taro bilačho si.”

O Isus sikavol tari osveta
(Lk 6,29–30)

38 O Isus vadži vaćarda: “Šunden sar si vaćardo: ‘Jakh jakhaće, dand dandese!’
39 Al me vaćarav tumenđe: Ma brani tut taro bilačho manuš. Ako ko čalavol tut tari
desno čham, iri lese i aver čham.*
40 Thaj ko manđol te sudil pe tusa thaj manđol te lol ćiro fostano, de le i ćiro ogrtači.
41 Thaj ako čhuven tut e rimska vojnikura te inđare lenđi oprema jekh kilometro,
inđar la duj.
42 Ko rodol tutar, de le thaj ma iri ćiro dumo taro okova so rodol tutar.”

O Isus sikavol te manga amare dušmanuren
(Lk 6,27–28, 32–36)

43 O Isus vadži vaćarda: “Šunden sar si vaćardo: ‘Mang ćire pašutne’ thaj ma mang
ćire dušmane!
44 Al me vaćarav tumenđe: manđen tumare dušmanuren thaj molin tumen paše kola
save tumen progonin!
45 Ako ćeren kava ka aven sar prava čhave tumare Dadese savo si ko nebo, golese
kaj pe khamesa tatarol e bilačhen thaj e šukaren thaj bičhalol bršnd kolenđe save si
čačutne thaj nepravedna.
46 Thaj ako manđen samo kolen save tumen manđen, savi plata isi tumen? Ni li ćeren
gova e carincura?
47 Thaj ako pozdravin samo tumare phralen, so ćere po šukar averendar? Ni li ćeren
gova e manuša save ni pačan e Devle?

* **5,39** Te čalave e manuše ki čham sasa uvreda ane Isusesi kultura. Sar so sasa e jakhasa thaj e vastesa, desno čham smatrisajli važno, thaj te čaladan i desno čham sasa bari uvreda.

48 Thaj tumen aven gija savršena, sar so si tumaro Dad ko nebo savršeno.”

6

O Isus sikavol te da taro ilo

1 O Isus vadži vaćarda: “Pazin te ma ćeren tumare buća taro pravednost angle manuša von te dičhen tumen thaj te divin pe tumenđe. Te ćerden kava, ni ka avol tumen plata ke tumaro Dad savo si ko nebo.
2 Golese kana de e čororenđe, ma galami angle tute, sar so ćeren e dujemujenđe ani sinagoga thaj pe droma te bi hvalina len e manuša. Čače vaćarav tumenđe, aver nagrada ni ka dobin sem goja tare manuša.
3 Thaj kana de e čororenđe, te ni džanol ćo levo va so ćerol o desno.
4 Gija te de garandoj e čororen thaj ćo Dad te dičhol kaj gova ćere čorale, a vov ka poćinol tuće.”

O Isus sikavol e sikaden sar te molin pe
(Lk 11,2–4)

5 O Isus vadži vaćarda: “Thaj kana molin tumen, ma te aven sar kola dujemujenđe, save but manđen ke sinagoge thaj ke anglune droma ačhen thaj molin pe te dičhen len e manuša. Čače vaćarav tumenđe, aver nagrada ni ka dobin sem goja tare manuša.
6 A tu, kana moli tut, dža ani ći soba kaj ka ave korkoro, phande ćo vudar thaj moli tut će Devlese savo si ano garajipe thaj ćo Dad savo dičhol ano garajipe, ka poćinol tuće.
7 Thaj kana molin tumen, ma vaćaren but lafura sar kola save ni džanen e Devlese, golese so von den gođi kaj ka aven uslišime paše but lafura.
8 Ma aven sar von, golese kaj tumaro Dad džanol so trubul tumenđe i angleder nego so molin le.
9 Gija molin tumen:

‘Dade amareja, savo san ano nebo,
nek svetil pe ćo alav.
10 Te avol ćiro Carstvo.
Te avol ćiri volja,
sar ko nebo, gija ki phuv.
11 Mangro savo trubul amen,
de amen ađive
12 thaj oprosti amare grehura,
sar amen so oprosti kolenđe
so grešin premal amende.
13 Thaj crde amen taro iskušenje,
al ikal amen taro bilačhipe.
[Golese kaj si ćiro Carstvo,
thaj zor, thaj i slava ane sa e đivesa. Amin.]’

14 Golese ako oprostin e manušenđe save grešin premal tumende, i o Dad tumaro o nebesko ka oprostil tumenđe.
15 Al ako ni oprostin e manušenđe lenđe grehura, ni o Dad tumaro e grehura tumare ni ka oprostil.”

O Isus sikavol taro post

16 O Isus vadži vaćarda: “Thaj kana postin, ma aven sar e dujemujenđe so ćeren pe žalosna, golese so von ćeren žalosna muja te dičhen len e manuša kaj postin. Čače vaćarav tumenđe kaj aver nagrada ni ka dobin sem goja tare manuša.
17 Al tu kana posti, makh ćo šoro uljesa thaj thov ćo muj,
18 te ni dičhen e manuša kaj posti, nego samo ćiro Dad, savo si ano garajipe. Thaj ćo Dad savo dičhol ano garajipe, ka poćinol tuće.”

O Isus sikavol taro barvalipe
(Lk 12,33–34)

19 O Isus vadži vaćarda: “Ma ćiden tumenđe barvalipe kate ki phuv, kaj o moljco thaj i rđa rumil thaj kaj e čora ka uljen thaj ka čoren.
20 Ćiden tumenđe barvalipe ko nebo, kaj ni o moljco ni i rđa ni rumil thaj kaj e čora ni uljen thaj ni čoren.
21 Golese, kaj si ćo barvalipe, gothe ka avol ćo ilo.”

O svetlo thaj kalipe e teloso
(Lk 11,34–36)

22 “I jakh si sar i svetiljka e telose. Ako si gija ćiri jakh sasti, sa ćo telo ka avol pherdo
svetlosa.
23 Te si ći jakh bilačhi, sa ćo telo ka avol ano kalipe. Gijate, ako si o svetlost ane tute
kalipe, tegani o kalipe ka avol but po baro ane tute!”

O Dol thaj o barvalipe
(Lk 16,13)

24 “Ni jekh našti služil tari jekh drom dujen gospodaren. Il jekhe ka mrzil, a e dujtone
ka manđol, il jekhe ka šunol, a e dujtone ni ka podnosil. Našti služin e Devle thaj o
barvalipe.”

Ma brinin tumen!
(Lk 12,22–34)

25 O Isus vadži vaćarda: “Golese vaćarav tumenđe: Ma brinin tumen za tumaro
džuvdipe, dal ka avol tumen so te xan il so te pijen, ni tumare telose so ka uraven!
Naj li o džuvdipe po važno taro xape a o telo tare šeja?
26 Dičhen e čirikljen ko nebo! Ni sejin, ni ćiden thaj ni čhuven ane ambara thaj tumaro
Dad ko nebo parvarol len. Naj li sen tumen po vredna lendar?
27 A šaj li neko tumendar golesa so brinil pe te baravol po džuvdipe za jekh đive?
28 Thaj sose brinin tumen šejenđe? Dičhen šukar e luluđa ko polje sar baron. Khanči
ni ćeren thaj ni suven šeja.
29 A vaćarav tumenđe kaj ni o Solomon ani pi slava ni inđarda gija lačhe šeja sar kala
luluđa.
30 A ako o Dol uravol e biljke ko polje, soađive si gothe, a theara ani kubava čhuden
pe, kobor tek tumen ka uravol? Sose gaći zala pačan?
31 Golese, ma vaćaren ki dar: ‘So ka xa?’ il ‘So ka pija?’ il ‘So ka urava?’
32 Gija roden e manuša save ni džanen e Devlese, a tumaro Dad ano nebo džanol kaj
sa kava trubul tumenđe.
33 Golese angleder tare sa roden o Carstvo thaj o pravednost e Devleso thaj o Dol sa
kava ka dol tumen.
34 Ma brinin tumen e thearaće, i thearin nek brinil pe pese. Ađivesutni muka si
dovoljno za ađive.”

7

O Isus sikavol amen te ma sudi averen
(Lk 6,37–38, 41–42)

1 A o Isus vadži vaćarda: “Ma sudin, te ma aven sudime.
2 Golese so o Dol ka sudil tumen sar so tumen sudin averen. Thaj save merasa ka
merin averen, gasava merasa tumen ka meril o Dol.
3 Sose diče i treska ane će phralesi jakh, a o kaš ani ćiri jakh ni diče?
4 Thaj sar šaj vaćare će phralese: ‘Ách te ikalav i treska tar ćiri jakh’, a dikh, ćiro kaš
ani jakh si po baro.
5 Dujemujengo! Ikal angleder ćiro kaš andari ćiri jakh, tegani po šukar ka diče te
ikale će phralese i treska andari jakh.
6 Ma den o svetipe e džuklenđe, golese so e džukle irindoj ka pharaven tumen ke
kotora! Thaj ma čhuden e bisera angle bale, te ma uštaven len.”

O Isus sikavol kaj o Dol odgovoril ke molitve
(Lk 11,9–13)

7 O Isus vadži vaćarda: “Manđen thaj ka dol pe tumenđe! Roden thaj ka aračhen!
Maren thaj ka putavol tumenđe!
8 Golese kaj savore save manđen, dol pe lenđe, save roden aračhen, save maren,
putavol pe lenđe.
9 Ko tumendar pe čhavese ka dol bar kana bi rodola mangro?
10 A te manglja mače dal ka dol le sape?
11 Kana tumen, bišukar manuša, džanen šukaripe te den tumare čhaven, kobor
tumaro Dad savo si ko nebo ka dol šukaripe pobut kolenđe save manđen lestar.”
12 “Gija, sa so manđen e manuša te ćeren tumenđe, tumen ćeren lenđe, golese kaj
gova si o sikajipe tare sa e Mojsijaso zakon thaj e lila save pisisade e prorokura.”

O Isus sikavol kaj o drom dži o nebo si pharo
(Lk 13,24)

13 O Isus vadži vaćarda: “Den ko tesno vudar! Golese kaj o bulo vudar thaj o bulo
drom inđarol ano propast thaj but džene džan gole dromesa.
14 But si tesno o vudar thaj o drom savo inđarol ano džuvdipe thaj zala si gola save
aračhen le!”

O Isus sikavol sar te pindžara e xoxavne prorokuren
(Lk 6,43–44)

15 O Isus vadži vaćarda: “Aračhen tumen tare xoxavne prorokura, save aven urade
ane bakresi morčhi, al andral ane ile si divlja ruva save manđen te xan tumen.
16 Palo lengo bijandipe ka pindžaren len. Dal tare kangre šaj ćide drakha il tare čičke
šaj ćide smokve?
17 Ke gasavo način e lače kašta bijanen lačho bijandipe, a e bilače kašta bijanen
bilačho bijandipe.
18 Našti e šukar kašta te bijanen bilačho bijandipe thaj bilače kašta te bijanen lačho
bijandipe.
19 Gija, sa e kašta save ni bijanen lačho bijandipe, čhinen pe thaj čhuden pe ani jag.
20 Gijate palo lengo bijandipe ka pindžaren e xoxavne prorokuren.”

O Isus sikavol kaj si o nebesko Carstvo baše poslušna sikade
(Lk 13,25–27)

21 O Isus vadži vaćarda: “Ni ka dol dži jekh savo vaćarol ‘Gospode, Gospode’, ano
Carstvo e neboso, nego ka den samo kola save šunen thaj ćeren o manglipe me Dadeso.
22 But ka vaćaren ane gova đive ko sudo: ‘Gospode, Gospode! Na li ane ćo alav
prorokuisadam? Ćire alavesa e benđen ikaldam thaj ćire alavesa but čuda ćerdam?’
23 I tegani me ka phenav lenđe: ‘Nikad ni džangljem tumen. Džan mandar tumen
save phađen e Devleso zakon.’ ”

O Isus vaćarol tare duj manuša save ćeren čhera
(Lk 6,47–49)

24 O Isus vadži vaćarda: “Golese, dži jekh savo šunol kala mingre lafura thaj ćerol len,
vov si but džanglo, sar manuš savo ćerol po čher ko temelji taro bar.
25 Golese kana perol o bršnd thaj aven e paja thaj phurden e balvalja thaj čalaven ane
gova čher, vov ni perol, golese kaj si o temelji po bar.
26 A dži jekh savo šunol kala mingre lafura, a ni ćerol len, vov si sar dilo manuš, savo
ćerol po čher pi pošik.
27 Golese kana perol o bršnd thaj aven e paja thaj phurden e balvalja thaj čalaven ane
gova čher thaj o čher perol dži ko temelji.”
28 Kana završisada kava vaćaripe o Isus, but manuša čudisajle so šunde leso sikajipe,
29 golese kaj sikada sar kova savo isi le zuralipe, a na sar e učitelja tare Mojsijaso
zakon.

8

O Isus sastarol e gubavco
(Mk 1,40–45; Lk 5,12–16)

1 A kana o Isus ulilo taro brego, pale leste phirena but manuša.
2 Tari jekh drom o gubavo manuš avilo thaj pelo ke pe koča thaj vaćarda: “Gospode!
Ako manđe, šaj te sastare man!”
3 O Isus vazdija po va, dolda le thaj phenda: “Mangav. Av thodo!” Thaj o manuš sigate
thodilo tari guba.
4 Tegani vaćarda lese o Isus: “Dikh te ma vaćare khanikase, nego tu dža i sikav tut e
sveštenikose. Inđar žrtva sar so zapovedisada o Mojsije ano zakon bašo ćiro thodipe,
te bi avola tut svedočanstvo angle lende.”

O kapetano sikavol pozuralo pačajipe ano Isus
(Lk 7,1–10; Jn 4,43–54)

5 A kana o Isus avilo ano Kafarnaum, avilo paše leste jekh rimsko kapetano thaj rodija
lestar pomoć.
6 Vaćarda lese: “Gospode, mo sluga pašljol paralizovano čhere thaj but mučil pe!”
7 A o Isus phenda lese: “Me ka avav te sastarav le.”
8 Thaj o kapetano vaćarda: “Gospode! Naj sem dostojno te ave tali mi streja. Samo
vaćar jekh lafi thaj mo sluga ka sastol.

9 Golese kaj sem i me manuš tale nekaso autoritet thaj isi man tale mande vojnikura.
Kana vaćarav jekhese: ‘Dža’, thaj džal. Kana vaćarav dujtonese: ‘Av’, thaj avol. Kana
vaćarav mingre slugase: ‘Ćer’, thaj vov ćerol gova.”
10 A kana o Isus šunda kava, čudisajlo taro kapetano thaj vaćarda kolenđe so džana
pale leste: “Čače vaćarav tumenđe, ni arakhljem ni jekhe ano Izrael kas isi gaći pačajipe.
11 A vaćarav tumenđe, kaj but manuša taro sa o sveto, taro istok thaj taro zapad, ka
aven thaj ka bešen ko astali ki bari gozba e Avraamesa, e Isaakosa thaj e Jakovesa ano
Carstvo e neboso,
12 a e čhave taro Carstvo ka aven čhudime avral thaj dur ano embaro mrako, gothe
but ka roven thaj ka škripin dandencar.”
13 E kapetanose vaćarda o Isus: “Dža! Nek avol gija sar pačajan!” Thaj o sluga e
kapetanoso ane gova sato sastilo.

O Isus sastarol bute dženen
(Mk 1,29–34; Lk 4,38–41)

14 Thaj kana avilo o Isus ano čher e Petreso, dikhlja e Petrese sasuja sar pašljol thaj
tresil la i groznica.
15 O Isus dolda la taro va thaj tari jekh drom e Petrese sasuja i jag mukhlja. Voj uštili
thaj služisada e Isuse.
16 A kana peli i rat, anglo Isus ande pherdo manušen ane kaste sesa e bilačhe duxura.
A vov pe lafesa tradija e bilačhe duxuren thaj sastarda sa e nasvalen,
17 te pherdol kova so vaćarda o proroko Isaija:

“Vov e slabostura amare lija
thaj sa amaro nasvalipe inđarda.”

O Isus sikavol kobor si pharo te džal pe lese dromesa
(Lk 9,57–62)

18 Thaj kana dikhlja bute manušen paše peste, o Isus vaćarda pe sikadenđe te načhen
ki aver rig taro jezero.
19 Thaj avilo jekh učitelji taro Mojsijaso zakon thaj phenda: “Učitelju, ka džav tusa
kaj tu ka dža.”
20 Thaj o Isus vaćarda lese: “E lisicen isi jazbine thaj e čiriklja e nebeska isi len
gnezdura: Me o Čhavo e manušeso naj man kaj mo šoro te pašljarav.”
21 A aver tare sikade lese vaćarde lese: “Gospode! Mukh ma angleder te džav te
prahov me dade.”
22 A o Isus vaćarda lese: “Av pale mande, a ačhav e mule, nek prahon pe mulen!”

O Isus ačhavol i bari balval
(Mk 4,35–41; Lk 8,22–25)

23 Tegani đelo o Isus ano čamco thaj pale leste đele lese sikade.
24 Bari balval tari jekh drom phurdija ko jezero thaj e talasura pherde o čamco pajesa.
A o Isus suta.
25 A e sikade avile paše leste, vazdije le taro sojipe thaj vaćarde lese: “Gospode! Ikal
amen! Ka tasiva!”
26 O Isus vaćarda lenđe: “Sose but daraljen, sose gaći zala pačan?” Tegani uštilo thaj
naredisada e balvaljaće thaj e pajenđe thaj avilo baro bišundipe.
27 A e manuša čudisajle thaj vaćarde: “Savo si kava kaj šunen le e balvalja thaj e
paja?”

O Isus sastarol duje manušen, ane kaste si e benga
(Mk 5,1–20; Lk 8,26–39)

28 A kana avilo ki aver rig e jezerosi ani phuv i gadarinsko,* arakhlje e Isuse duj
manuša ane kaste sesa e bilačhe duxura, save ikljona andare limora. Sesa gaći opasna
te naštine khoni te načhol gole dromestar.
29 Gola duj džene dije vika: “So manđe amendar, Čhaveja e Devleso? Akari aviljan
angleder o vreme te muči amen?”
30 A po dur lendar čarona pherdo bale.
31 Thaj e benga molisade e Isuse vaćarindoj: “Te tradijan amen, bičhal amen ane kola
pherdo bale.”
32 A o Isus vaćarda lenđe: “Džan!”

* **8,28** Ane nesave lila ačhol geraska il gergesinska thana

Thaj e benga iklile tare kala duj džene thaj đele ane bale. Thaj tari jekh drom sa e bale taro brego čhudije pe ano jezero thaj sa tasile.
33 A e manuša save aračhena e balen našle, avile ano foro thaj sa so dikhlje odori vaćarde so sasa e manušencar ane kaste sesa e bilačhe duxura.
34 Thaj savore andaro foro avile pašo Isus, pa kana dikhlje le, molisade le te džal andaro lengo than.

9

O Isus sastarol e manuše savo našti phirol
(Mk 2,1–12; Lk 5,17–26)

1 Tegani o Isus dija ano čamco thaj nakhlo ki aver rig e jezerosi thaj irisajlo ane po foro.*
2 Tegani nesave murša ande anglo Isus e manuše savo pašljola, golese so naštine te phirol.
Thaj kana dikhlja o Isus lengo pačajipe, vaćarda e manušese savo pašljol: "Ma dara, mo čhavo, oprostin pe će grehura."
3 Tegani nesave učitelja tare Mojsijaso zakon vaćarde ane peste: "Kava manuš hulil po Dol."
4 O Isus džanglja so mislin thaj vaćarda lenđe: "Sose mislin bilačhe ane tumare ile?
5 Gija, so si poločhe te phenol pe: 'Oprostime si ćire grehura', il te phenol pe: 'Ušti thaj phir'?
6 Ka sikavav tumenđe mi zor, te džanen kaj isi man vlast, me o Čhavo e manušeso, ki phuv te oprostiv e grehura." Irisajlo premalo manuš savo našti phirol thaj phenda lese: "Ušti, le ćo than kaj pašljiljan thaj dža tuće čhere."
7 Thaj o manuš savo naštine te phirol uštilo thaj đelo pese čhere.
8 A kana gova dikhlje e manuša, but darajle thaj lije te hvalin e Devle, so dija gasavo vlast e manušenđe.

O Isus akharol e Mateje
(Mk 2,13–17; Lk 5,27–32)

9 Sar đelo o Isus gothar, dikhlja jekhe manuše sar bešlo ki carina, kaso alav sasa Matej thaj vaćarda lese: "Av pale mande!" O Matej uštilo thaj đelo pale leste.
10 Thaj kana o Isus xalja mangro ano čher e Matejeso, but carincura thaj grešnikura avile thaj xalje mangro e Isusesa thaj lese sikadencar.
11 Kana gova dikhlje e fariseja vaćarde lese sikadenđe: "Sose tumaro učitelji xal e carincurencar thaj e grešnikurencar?"
12 A o Isus šunda gova thaj vaćarda: "Ni trubul e sastenđe doktori, al e nasvalenđe trubul.
13 Nego dičhen te sikljon so značil: 'O milosrđe mangav a na samo žrtva.' Golese, ni aviljem te akharav e pravednikuren nego e grešnikuren."

O Isus sikavol taro post
(Mk 2,18–22; Lk 5,33–39)

14 Tegani avile e Jovanese e Krstiteljese sikade pašo Isus thaj pučlje: "Sose ćire sikade ni postin sar so posti amen thaj e fariseja?"
15 O Isus lenđe vaćarda: "Šaj li kola so avile ko abav te aven žalna kana si lencar o džamutro? Al ka avol o đive kana lendar ka len e džamutre thaj tegani ka postin.
16 Khoni ni suvol nevo kotor e šejengo te učharol i rupa ko purano fostano. Golese kaj ka ćidol pe kana ka thovol pe thaj pobari rupa ka avol pale gova.
17 Thaj khoni ni čhorol nevi mol ane purane mehura, golese kaj e mehura ka pharadon a i mol ka čhordol. Nego nevi mol čhuvol pe ane neve mehura i gija i mol thaj e mehura ka aračhen pe."

O Jair thaj i džuvli tare savi thavdol rat
(Mk 5,21–43; Lk 8,40–56)

18 Dok gija o Isus vaćarda lencar, jekh šorutno e sinagogako avilo paše leste thaj pelo ke pe koča thaj vaćarda lese: "Mi čhej akana muli, al tu av, čhuv ćo va pe late thaj voj ka avol džuvdi."
19 Tegani uštilo o Isus thaj đelo palo šorutno pe sikadencar.
20 A nesavi džuvli savi dešuduj berš sasa nasvali taro thavdipe o rat, nakhli pale Isuseso dumo thaj dolda le taro teluno kotor taro fostano.

* **9,1** Kafarnaum

21 Golese kaj vaćarda ane peste: “Samo te dolav man pe leso fostano, ka sastivav.”
22 A o Isus irisajlo thaj dikhlja e džuvlja thaj vaćarda laće: “Ma dara, mi čhej, ćo
pačajipe sastarda tut.”
Thaj i džuvli sastili ane gova sato.
23 Kana avilo o Isus ane šorutneso čher, dikhlja e bašalnen thaj e manušen save den
vika zurale.
24 Thaj vaćarda: “Crden tumen! Golese so i čhejori ni muli, nego sovol.”
Al von marde muj lesa.
25 Kana tradija e manušen avral, o Isus đelo andre, dolda la taro va thaj voj uštili.
26 A tare gova so sasa šundilo o lafi ani sa goja phuv.

O Isus sastarol duje kore manušen
27 Kana o Isus đelo gothar, pale leste đele duj kore manuša thaj dije vika: “Smilui tu
pe amende, Čhaveja e Davideso!”
28 A kana avilo ano čher, avile paše leste e kore thaj pučlja len o Isus: “Pačan li kaj
me šaj te ćerav gova?”
A von vaćarde lese: “Va, Gospode.”
29 Tegani dolda lenđe jakha thaj vaćarda: “Palo tumaro pačajipe nek avol tumenđe!”
30 Thaj putajle lenđe jakha.
Thaj o Isus zurale pretisada len: “Dičhen te ma vaćaren khanikase.”
31 Al von kana iklile, vaćarde savorenđe ani sa goja phuv.

O Isus sastarol e lalore
32 Kana von iklile, ande anglo Isus manuše lalore ane savo sasa o bilačho duxo.
33 Thaj o Isus ikalda e benđe, tegani lija te vaćarol o laloro. Thaj but džene sesa
oduševime thaj vaćarde: “Kava ni dikhljam vadži ano Izrael.”
34 A e fariseja vaćarena: “Vov tradol e benđen ano pomoć e šorutnesa tare benga.”

O Isus dičhol e manušen ani potreba
35 O Isus đelo pe sa e forura thaj e gava thaj sikada e manušen ane lenđe sinagoge.
Sikada taro Lačho Lafi taro Carstvo thaj sastarda tare svako nasvalipe thaj bizuralipe
ane manuša.
36 A kana dičhola e manušen sasa le žal lenđe, golese kaj sesa hasarde thaj mukhle
sar bakre bizo pastiri.
37 Tegani vaćarda pe sikadenđe: “Ćidipe si but baro al bućarne si zala.
38 Molin tumen e gospodarese taro ćidipe te bičhalol bute bućarnen ke piro ćidipe.”

10

O Isus bičhalol e dešudujen
(Mk 3,13–19; 6,7–13; Lk 6,12–16; 9,1–6)
1 O Isus dija vika pe dešuduje (12) sikaden thaj dija len zuralipe te traden e bilačhe
duxuren, te sastaren sa o nasvalipe thaj sa o bizuralipe.
2 A kava si e alava tare dešuduj apostolura:
Angluno o Simon savo akharol pe Petar
thaj o Andrija leso phral,
o Jakov e Zevedejeso čhavo
thaj leso phral o Jovan,
3 o Filip
thaj o Vartolomej,
o Toma
thaj o Matej o carinco,
o Jakov e Alfejeso čhavo
thaj o Tadej,
4 o Simon o Zilot
thaj o Juda o Iskariotsko, so izdajisada e Isuse.
5 Bičhalda o Isus kale dešudujen sikaden thaj naredisada lenđe: “Ma džan ke
abandžije thaj ma džan ki ni jekh foro o Samarijansko.
6 Nego džan ke hasarde bakre tare Izraelska manuša.
7 Džan thaj propovedin: ‘Sigate avol o Carstvo e neboso.’
8 E nasvalen sastaren, e mulen vazden, e gubavonen thoven, e benđen traden. Badava
dobisaden, badava den.

9 Ma čhuven te inđaren tumencar ni zlatna, ni srebrna, ni bakarna parave ane tumare
kuštika,
10 ni trasta ko drom, ni dujto gad ni duj para sandale, ni rovli, golese kaj si o bućarno
dostojno pe plataće.
11 Ane savo foro il gav aven, roden ko ka primil tumen, gothe ačhen sa dži kaj ni džan
tar gova than.
12 A kana džan ano čher, vaćaren: 'Mir kale čhereste.'
13 Thaj te primisade tumen, ka avol tumaro mir ane gova čher. Te ni primisade tumen,
o mir tumaro ka iril pe tumenđe.
14 A kaj ni manđen tumen, niti šunen tumen so phenen lenđe, ikljen taro gova čher
il foro em tresin o praho tare tumare pingre, te ma bi avola tumen khanči lencar.
15 Čače vaćarav tumenđe, ko Sudnjo đive po ločhe ka avol e manušenđe ani Sodoma
thaj ani Gomora nego e manušenđe ane thana save ni šunde tumen!"

O Isus vaćarol tare progonstvura
(Mk 13,9–13; Lk 21,12–17)

16 O Isus vadži vaćarda: "Dičhen, me bičhalav tumen sar bakren maškare ruva.
Golese aven but džanglje sar sapa, a birumime sar o golubo.
17 Aračhen tumen, golese kaj nesave manuša ka den tumen ke sudura thaj ke sinagoge
ka aven bičujime.
18 Baše mande ka ikalen tumen angle vladara thaj angle carura te bi svedočina lenđe
thaj kolenđe save si abandžije.
19 A kana ka phanden tumen, ma daran tegani sar thaj so ka vaćaren, golese ane gova
sato ka dol pe tumenđe so te vaćaren.
20 Golese so tumen ni ka vaćaren, nego ka vaćarol andar tumende o Duxo tumare
Dadeso savo si ko nebo!
21 O phral e phrale ka dol te mudarol pe thaj o dad e čhave. E čhave ka ušten pe dada
thaj pe deja, a von ka den te mudaren len.
22 Thaj khoni ni ka manđol tumen me alavese, a ko ačhol dži ko krajo pačavno, ka
spasil pe.
23 Thaj kana traden tumen ane jekh foro, našen ane aver! Golese kaj vaćarav tumenđe
čače: Ni ka resen te ćeren tumari bući ane sa e forura ano Izrael dok ni avav me, o Čhavo
e manušeso.
24 Ni jekh sikado naj po baro tare po učitelji, ni sluga upreder po gospodari.
25 Dosta si e sikadese te avol sar po učitelji thaj o sluga sar po gospodari. Kana man
e šorutne e čhereso akharen 'Veelzevul'*, kobor po bilačhe ka akharen tumen, mingre
čherutnen?"

Kastar trubul te daral pe
(Lk 12,2–7)

26 O Isus vadži vaćarda: "Ma daran tare manuša, golese so naj gova so si garado a so
ni ka avol putardo thaj naj gova so si čorale so ni ka šundol.
27 So vaćarav tumenđe ano mrako, vaćaren ano svetlo. Thaj so vaćarav tumenđe po
zala ko kan, tumen vaćaren zurale pe krovura.
28 Ma daran kolendar so mudaren o telo a i duša našti mudaren. Daran kolestar sostar
šaj i duša thaj o telo te uništil pe ani jag savi ni ačhol.
29 Ni li bićindol i čirikli emcikne paraće? Thaj ni jekh našti perol ki phuv bizo
dopuštenje tumare Dadeso savo si ko nebo.
30 A tumare sa e bala ko šoro si đinde.
31 Ma daran, golese kaj sen tumen but po vredna tare čiriklja."

E sikade ka priznajin e Isuse angle manuša
(Lk 12,8–9)

32 O Isus vadži vaćarda: "Gija, ko man priznajil angle manuša kate ki phuv, me ka
priznajiv le anglo mo Dad savo si ano nebo.
33 A ko odreknil pe mandar angle manuša kate ki phuv, me ka odrekniv man lestar
anglo mo Dad savo si ko nebo."

Sar e manuša trubun te služin e Isuse
(Lk 12,51–53; 14,26–27)

34 O Isus vadži vaćarda: "Ma te den gođi kaj me aviljem te anav mir ki phuv. Ni
aviljem te anav mir nego mačo.

---

* **10,25** Satana

35 Aviljem te ulavav:

‘e manuše taro dad leso
thaj e čheja tari dej laći
thaj e bora tari sasuj laći.
36 E manušese dušmanura ka aven e čherutne lese.’

37 Ko po but manđol pe dade thaj pe da mandar, naj dostojno te avol mo sikado. Thaj ko manđol pe čhave il pe čheja po but mandar, naj dostojno te avol mo sikado.
38 Ko ni lol po krsto i ni džal pale mande, naj dostojno te avol mo sikado.
39 Ko manđol te arachol piro džuvdipe, ka hasarol le, al ko hasarol piro džuvdipe paše mande, ka arachol le.”

Nagrada kolenđe so primin e sikaden
(Mk 9,41)
40 O Isus vadži vaćarda: “Ko tumen primil, man primil, a ko primil man, primil e Devle so man bičhalda.
41 Ko primil e proroko golese kaj si proroko, plata proročko ka primil. Ko primil e pravedniko golese so si pravedno, pravedničko plata ka primil.
42 Ko dol samo jekh tahtaj šudre pajesa emcikne manuše golese so si mingro sikado, čače vaćarav tumenđe, lesi nagrada ni ka hasardol.”

11

O Isus thaj o Jovan o Krstitelj
(Lk 7,18–35)
1 Kana o Isus završisada te sikavol pe dešuduje (12) sikaden, đelo gothar te sikavol thaj te vaćarol e Devleso Lafi ane forura e Galilejska.
2 A kana o Jovan o Krstitelj sasa phanglo, šunda e Hristese buća thaj bičhalda pe sikaden
3 te pučen le: “Tu li san gova savo trubul te avol, il te ađućara avere?”
4 A o Isus vaćarda e Jovanese sikadenđe: “Džan i vaćaren e Jovanese so šunen thaj so dičhen:
5 ‘E kore dičhen, e banđe phiren, e gubava thodon, e kašuće šunen, e mule ušten, a e čororenđe vaćarol pe o Lačho Lafi.
6 Blago kolese savo ni sablaznil pe mandar!’ ”
7 A kana e Jovanese sikade đele, lija o Isus te vaćarol e manušenđe taro Jovane: “So ikliljen te dičhen ki pustinja? I trska, savi banđol ki balval? Na.
8 Il so ikliljen te dičhen? Manuše savo urado ane barvale šeja. Na, kola save inđaren barvale šeja bešen ke carska čhera.
9 Il so ikliljen te dičhen? E proroko? Va, me vaćarav tumenđe, po but taro proroko.
10 Golese so si o Jovane manuš kastar o Dol vaćarda ane piro Sveto lil:

‘Akh, me bičhalav angle tute me glasniko,
savo ka pripremil tuće o drom.’

11 Čače vaćarav tumenđe: nijekh maškare sa save si bijande naj po baro taro Jovane o Krstitelj, a emcikno ano Carstvo e neboso si po baro lestar!
12 A taro vreme e Jovaneso e Krstiteljeso dži akana, o Carstvo e neboso trpil nasilje thaj e nasilna manuša grabin te len le.
13 Golese, kaj sa e prorokura thaj e Mojsijaso zakon prorokujisade taro Carstvo dži o Jovane.
14 Thaj te mangljen te pačan, vov si kova Ilija savo trubuja te avol.
15 Kas isi kana te šunol nek šunol.”
16 “A kasa te uporediv e ađivesutne manušen? Von si sar čhavore save bešen ko trgo e foroso thaj den vika jekh avere:

17 ‘Bašaldam tumenđe vesela đilja,
a tumen ni čhelden.
Đilabijam tumenđe žalna đilja,
a tumen ni rujen.’

18 Golese kaj, avilo o Jovane, savo ni xalja šukaripe thaj ni pijola mol, a von vaćaren:
‘O beng si ane leste.’
19 Tegani aviljem me, o Čhavo e manušeso, savo xav šukaripe thaj pijav mol, a
tumen vaćaren: ‘Dikh manuš xalano thaj mato! Amal e carincurengo thaj avere
grešnikurengo!’ Al e Devleso mudrost ka opravdilpe pe bućencar.”

O Isus koril e bipačavanen
(Lk 10,13–15)
20 Tegani lija o Isus te koril e manušen ane forura ane save ćerda embare čudura,
golese so von ni pokaisajle:
21 “Pharo tumenđe manušalen taro Horazin! Pharo tumenđe manušalen, tari
Vitsaida! Golese kaj e Tirose thaj e Sidonese manušenđe te avena gasave čudesura
sar ke tumende, odavno bi pokajina pe thaj bi uravena pe ane pokajnička šeja thaj pe
po šoro bi čhorena pese praho pašo pokajipe.
22 A vaćarav tumenđe, po ločhe ka avol e manušenđe taro Tir thaj e manušenđe taro
Sidon ko đive e bare sudose nego tumenđe.
23 A tumen manušalen taro Kafarnaum! Dži o nebo li ka ušten? Na! Dži o than kaj si
e mule ka peren. Golese te avena gaći čudura ani Sodoma kobor sesa maškar tumende
thaj von bi pokajina pe, pa bi ačhola i Sodoma sa dži ađive.
24 A vaćarav tumenđe kaj po ločhe ka avol e manušenđe tari phuv i Sodoma ko đive
e bare sudose nego tumenđe!”

E Isusesi molitva pašo zahvalipe
(Lk 10,21–22)
25 Ane gova vreme vaćarola o Isus: “Hvaliv tut, Dade, Gospode taro nebo thaj tari
phuv, so kava garadan tare but gođavera thaj tare haljarde a sikadan gova e ciknenđe.
26 Va, Dade, gova sasa ćiro manglipe te ćere gija.
27 Manđe mo Dad dija sa. Khoni ni džanol e Čhave dži o Dad, ni e Dade ni džanol
khoni dži o Čhavo thaj kase o Čhavo manđol te sikadol.
28 Aven mande savore save sen umorna thaj tovarime, me ka odmoriv tumen.
29 Len mingro jaram pe tumende thaj sikljon mandar golese kaj sem kovlo thaj ponizno
ano ilo thaj ka aračhen mir ane tumare duše.
30 Golese kaj mingro jaram si lokho thaj mo pharipe naj pharo.”

12

O Isus isi le vlast po savato
(Mk 2,23–28; Lk 6,1–5)
1 Ane gova vreme phirola o Isus pe sikadencar ko savato maškaro điv, a lese sikade
bokhajle thaj lije te čhinen o điv thaj te xan.
2 A nesave fariseja dikhlje gova thaj vaćarde lese: “Diče, e sikade ćire ćeren so naj
dozvolimo ko savato!”
3 A o Isus vaćarda lenđe: “Džanav kaj čitisaden so ćerda o David, kana bokhajlo vov
thaj lese amala.
4 Kana đelo andre ano Čher e Devleso,* e mangre save čhuvena pe sar žrtva von xalje,
a naj sasa šukar te xan ni vov ni kola so sesa lesa. Gola mangre šajine te xan samo e
sveštenikura.
5 Džanav kaj čitisaden ane Mojsijaso zakon kaj e sveštenikura ano Hram o savato
savo si sveto phađen, gija so služin ane gova đive a palem naj banđe.
6 Me vaćarav tumenđe kaj si kate kova savo si po baro taro Hram!
7 Kana bi samo džanena so si gova: ‘O milosrđe mangav a na samo žrtva’, nikad ne
bi osudina kolen save naj grešna.
8 Golese kaj man, e Čhave e manušese, isi man vlast po savato.”

O Isus sastarol ko savato
(Mk 3,1–6; Lk 6,6–11)
9 Pale gova đelo o Isus gothar thaj avilo ane lenđi sinagoga.
10 A sasa gothe manuš šuće vastesa.
E fariseja pučlje e Isuse: “Šaj li ko savato te sastarol pe?” Gija von rodije khanči te tužin
e Isuse.

---

* **12,4** *Čher e Devleso* Šatori taro sastanko.

11 A vov vaćarda lenđe: “Savo tumendar ako isi le jekh bakri pa ako voj ko savato
perol ani rupa ni ka lol te ikalol la?
12 A kobor si o manuš po baro taro bakro! Gija si mukhlo ko savato šukar te ćerol pe.”
13 Tegani o Isus vaćarda gole manušese: “Pruži ćiro va!”
I vov pružisada piro va thaj leso va sastilo sar o dujto va.
14 A e fariseja iklile te dogovorin pe sar te mudaren le.

O Isus si e Devleso birime sluga

15 A o Isus gova dodžanglja thaj đelo gothar. Pale leste đele but manuša thaj e nasvalen
maškar lende sastarda.
16 A naredisada lenđe te ma vaćaren ko si vov.
17 Gija pherdilo kova so vaćarda o proroko o Isaija:

18 “Dikh, kava si mingro manglo Sluga,
save me birisadem.
Mingro manglo,
Vov si mo radujipe.
Mo Duxo ka čhuvav pe leste.
Vov ka objavil i pravda sa e manušenđe.
19 Ni ka ćerol čingara, ni ka vazdol po glaso,
ke droma khoni ni ka šunol leso glaso.
20 Ni uštadi trska ni ka phađol,
ni ka ačhavol o žaro savo pozala phabol,
sa dži kaj ni anol i pravda dži ki pobeda.
21 Ane leso alav ka avol nada sa e manušenđe.”

E Isuseso zuralipe si taro Dol
(Mk 3,20–30; Lk 11,14–23; 12,10)

22 Tegani ande angle leste manuše ane kaste sasa bilačho duxo thaj gova manuš sasa
koro thaj laloro. O Isus sastarda le, gija gova manuš lija te vaćarol thaj te dičhol.
23 Sa e manuša so gova dikhlje, sesa zadivime thaj pučlje pe: “Naj li gova o Čhavo e
Davideso?”
24 A kana gova šunde e fariseja, vaćarde: “Kava tradol e benđe ano pomoć e
Veelzevuleso, savo si šorutno tare bilačhe duxura.”
25 A o Isus džanglja so mislin thaj vaćarda: “Dži jekh carstvo savo ulavol pe korkoro
pestar, ka ačhol pusto thaj svako foro il familija savi ulavol pe korkori pestar, ka properol.
26 Thaj te o Satana e Satane tradol, korkoro pes ulavol, sar ka ačhol o carstvo leso?
27 Thaj čače, te Veelzevulesa tradav e benđen, kasa traden tumare čhave e benđen?
Golese von ka aven sudije tumare.
28 Al ako li me e Devlese Duxosa tradav e benđen, tegani o Carstvo e neboso avilo
maškar tumende.
29 Il sar šaj khoni te avol ano čher e zurale manušese thaj te čorol leso barvalipe, te
angleder ni phandol e zurale manuše? Thaj tegani sa andaro čher šaj te čorol.
30 Savo naj mancar, protiv mande si. Savo ni ćidol mancar, čhorol.
31 Golese vaćarav tumenđe, sa e grehura thaj i hula šaj oprostil pe e manušenđe, al i
hula po Sveto Duxo ni ka oprostil pe e manušenđe.
32 Thaj savo vaćarol bilačho lafi po Čhavo e manušeso, šaj oprostil pe lese, a savo
vaćarol bilačhe po Sveto Duxo ni ka oprostil pe lese, ni ke kava ni ko aver sveto.”

O kaš thaj leso bijandipe
(Lk 6,43–45)

33 O Isus vadži vaćarda: “Sadi lačho kaš thaj leso bijandipe ka avol šukar thaj
te sadisadan kaš bilačho, leso bijandipe ka avol bilačho. Golese kaj palo bijandipe
pindžarol pe o kaš.
34 Tumen, e sapese čhave! Sar šaj te vaćaren šukar, kana sen bilačhe? Golese kaj o
muj vaćarol sosa si pherdo o ilo.
35 Šukar manuš tari šukar riznica e ilesi ikalol šukaripe, a bilačho manuš tari bilačhi
riznica e ilesi ikalol bilačhipe.
36 A phenav tumenđe: e manuša, baše dži jekh bikorisno lafi savo vaćaren, ka den
računo ko sudnjo Đive.
37 Čače, će lafesa ka ave opravdime il će lafura ka osudin tut.”

E Jonaso znako
(Mk 8,11–12; Lk 11,29–32)

38 Pale gova nesave učitelja tare Mojsijaso zakon thaj e fariseja vaćarde: “Učitelju!
Amen manga te dikha tutar nesavo znako.”
39 A vov vaćarda lenđe: “O bilačho thaj preljubničko bijandipe rodol znako thaj ni ka
dol pe aver znako samo o znako savo sasa e prorokose e Jonase.
40 Sar o Jona so sasa ano vođi e bare mačheso trin đive thaj trin raća, gija i me, o
Čhavo e manušeso, ka avav ani phuv trin đive thaj trin raća.
41 E murša tari Niniva ka ušten ko Sudo kale bijandimasa thaj ka osudin len, golese
kaj pokaisajle kana šunde e Jonaso sikajipe. Thaj dikh, kate tumencar si po baro taro
Jona!
42 I Carica taro Jug† ka uštol ko Sudo kale bijandimasa thaj ka osudil len, golese kaj
avili voj tar aver rig e phuvaći odural te šunol o mudrost e Solomoneso. Thaj dikh, kate
tumencar si po baro taro Solomon!”

O Isus upozoril o bipačavno bijandipe
(Lk 11,24–26)

43 “Kana o bilačho duxo ikljol andaro manuš, džal ke šuće thana te rodol than pašo
odmor thaj ni arachol le.
44 Tegani vaćarol: ‘Ka irima ano čher kotar ikliljem.’ Kana avol, dichol o čher kaj si
čučo, šulado thaj lačhardo.
45 Tegani o bilačho duxo džal thaj anol pesa efta averen duxuren po bilačhe pestar.
Savore aven andre te bešen thaj e manušese kastar iklilo o bilačho duxo, akana si but
po bilačhe nego so sasa lese. Gijate ka avol e bilačhe bijandimasa.”

Čačukani e Isusesi familija
(Mk 3,31–35; Lk 8,19–21)

46 Dži kaj o Isus vaćarola e manušenđe, lesi dej thaj lese phrala avile, ačhile avral thaj
manglje te vaćaren lesa.
47 Thaj khoni vaćarda lese: “Akh ći dej thaj će phrala ačhen avral. Manđen te vaćaren
tusa.”
48 A vov vaćarda kolese so phenda lese: “Ko si mi dej? Ko si me phrala?”
49 Thaj sikada vastesa premal pe sikade thaj vaćarda: “Akh mi dej thaj me phrala.
50 Dži jekh savo ćerol o manglipe me Dadeso savo si ko nebo, vov si mo phral, mi phen
thaj mi dej.”

13

O Isus vaćarol taro manuš savo čhudol o seme ki phuv
(Mk 4,1–9; Lk 8,4–8)

1 Ane gova đive iklilo o Isus taro čher thaj bešlo pašo jezero te sikavol.
2 But manuša ćidije pe paše leste, golese đelo ano čamco, bešlo a von ačhile ki obala.
3 Thaj but vaćarda lenđe ane paramiča sar kaja:
“Dikh, iklilo o manuš savo sejil.
4 Thaj kana sejisada, nesave semenura pele ko drom, thaj avile e čiriklja thaj sa xalje
len.
5 A avera pele pe barale thana, kaj ni sasa but phuv thaj o seme sigate barilo, golese
kaj ni sasa duboko phuv.
6 Thaj kana o kham sasa zuralo, i biljka phabili thaj šućili golese kaj ni sasa la duboko
koreno.
7 Nesavo seme pelo ane kangre, al barile kangre thaj i biljka tasadili.
8 A nesavo seme pelo ki šukar phuv thaj anda bijandipe savo sasa tranda (30), šovardeš
(60) thaj šel (100) droma po baro taro kova so sejisade.
9 Kas isi kana te šunol nek šunol.”

Sose o Isus vaćarol ane paramiča
(Mk 4,10–12; Lk 8,9–10)

10 Tegani avile pašo Isus lese sikade thaj pučlje le: “Sose tu vaćare lenđe ane
paramiča?”
11 A vov vaćarda: “Tumenđe dija pe te džanen so si garajipe taro Carstvo e neboso, a
lenđe ni dija pe.

† **12,42** I carica tari Saba

12 Golese, kas isi džanglipe ka dol pe lese thaj ka avol le po but. A kas naj džanglipe,
ka lol pe i kova so isi le.
13 Golese me vaćarav lenđe ane paramiča, golese kaj e manuša dičhen a ni dičhen
thaj šunen a ni šunen thaj ni haljaren.
14 Thaj gija pherdol o proroštvo savo o Dol dija e Isaijase, savo vaćarol:

‘Ka šunen thaj ka šunen,
al ni ka haljaren,
ka dičhen thaj ka dičhen,
al ni ka shvatin.
15 Golese kaj zurajle e ile kale manušenđe,
phareste šunen pe kanencar,
thaj phanglje pe jakha,
te ni dičhen jakhencar,
thaj kanencar te ni šunen,
thaj ilesa te ni haljaren,
thaj te ni irin pe premal mande
te sastarav len.’

16 A blago tumare jakhenđe golese so dičhen thaj tumare kanenđe so šunen.
17 Čače vaćarav tumenđe, kaj but prorokura thaj čačutne sa e ilesa manglje te dičhen
so tumen dičhen, a ni dikhlje thaj te šunen so tumen šunen, a ni šunde.

O Isus sikavol i paramič taro seme
(Mk 4,13–20; Lk 8,11–15)
18 Šunen akana, so značil i paramič taro manuš savo sejil.
19 Kana khoni šunol o Lafi taro Carstvo thaj ni haljarol, avol o beng thaj čhorol so si
sejimo ano leso ilo. Gova si o seme so si po drom sejimo.
20 A o seme savo si sejimo ko baralo than si gova savo šunol o Lafi e Devleso thaj sigate
ano radujipe lol pese gova.
21 Al naj le koreno ane peste thaj ni ačhol but. Kana avol o bilačhipe il traden le pašo
Lafi, sigate perol.
22 Kova seme savo si sejimo ane kangre si gova savo šunol o Lafi, al e brige kale svetose
thaj o xoxaipe e barvalimaso tasaven o Lafi thaj ačhol bizo bijandipe.
23 A o seme savo si sejimo ki lačhi phuv si gova savo šukar šunol o Lafi thaj haljarol le.
Tegani čače anol šukar bijandipe a jekh seme anol po šel (100) semenura, nesavo seme
anol po šovardeš (60) semenura thaj nesavo seme bijanol po tranda (30) semenura.”

O Isus vaćarol i paramič taro điv thaj taro kukolj
24 O Isus vaćarda lenđe aver paramič: “O Carstvo e neboso si sar manuš savo sejisada
lačho seme ane po polje.
25 A kana e manuša sute, avilo leso dušmano, sejisada kukolj maškaro điv thaj đelo.
26 Kana barilo o điv thaj anda bijandipe, sikadilo thaj o kukolj.
27 Tegani avile e manuša save služin e manuše kaso sasa o polje thaj vaćarde lese:
‘Gospodarona, na li šukar seme tu sejisadan ani ćiri njiva? Kotar akana kukolj?’
28 A vov vaćarda lenđe: ‘O dušmano gova ćerda.’
A e manuša save služin vaćarde lese: ‘Manđe li akana te dža te ikala o kukolj?’
29 A vov vaćarda: ‘Na, te ikalden o kukolj, šaj te ikalen o điv.
30 Ačhaven nek baron katane dži ko ćidipe thaj ko vreme e ćidimaso ka vaćarav
kolenđe so ćiden: Ćiden angleder o kukolj thaj phanden le ke snopura te phabarav le,
a o điv čhuven ano than kaj čhuvav mingro điv.’ ”

O Isus vaćarol i paramič taro seme e gorušicako
(Mk 4,30–34; Lk 13,18–21)
31 O Isus vaćarda lenđe vadži jekh paramič: “O Carstvo e neboso si sar jekh seme tari
gorušica, savo lol o manuš thaj sejil ki piri njiva.
32 A vov si čače emcikno tare sa e semenura, al kana barol, po baro si tare sa e biljke
ano vrt thaj kana ćerdol kaš, e čiriklja e nebose aven thaj ćeren gnezdura thaj bešen
pe lese granke.”

O Isus vaćarol i paramič taro kvasaco
33 Pale gova vaćarda vadži jekh paramič: “O Carstvo e neboso si sar kvasaco savo lol
i džuvli thaj čhuvol ane biš (20) kile aro sa dži kaj ni uštol o humer.”

34 Sa kava o Isus vaćarola e manušenđe ane paramiča. Thaj bize paramiča khanči ni
vaćarda lenđe.
35 Gijate pherdilo gova so o proroko vaćarda:

“Ka putrav ane paramiča mo muj,
ka vaćarav kova so si garado taro postanko e svetoso.”

O Isus sikavol so si i paramič taro điv thaj o kukolj

36 O Isus ačhada e manušen thaj đelo ano čher. Avile paše leste lese sikade thaj
vaćarde: “Sikav amen so si i paramič taro kukolj ani njiva.”
37 A vov vaćarda lenđe: “Gova savo sejil lačho seme si o Čhavo e manušeso
38 thaj i njiva si o sveto. Lačho seme si e čhave e Devlese carstvose, a o kukolj si e
čhave e benđese.
39 A o dušmano savo sejisada len si o beng, a o ćidipe si o kraj e svetoso, a kola so
ćiden si e anđelura.
40 Sar o kukolj ćidol pe thaj jagasa phabarol pe, gija ka avol ko krajo e svetoso.
41 Me o Čhavo e manušeso ka bičhalav me anđeluren thaj von ka ćiden tare mingro
Carstvo sa e manušen save čhuvena averen pe grehura thaj save phađena e Devleso
zakon.
42 Thaj ka čhuden len ani jagali kubava. Thaj gothe but ka roven thaj ka škripin
dandencar.
43 Tegani e pravedna manuša ka sijajin sar o kham ano Carstvo pe Dadeso. Kas isi
kana nek šunol.”

O Isus vaćarol i paramič taro garado barvalipe

44 O Isus vadži vaćarda: “O Carstvo e neboso si sar barvalipe garado ano polje. Kana o
manuš arakhlja le, palem garada le thaj radosno džal thaj biknol sa so isi le te bi ćinola
gova polje.”

O Isus vaćarol i paramič taro manuš e biserencar

45 O Isus vaćarda: “Vadži si o Carstvo e neboso sar trgovco savo rodol šukar bisera.
46 Pa kana arachol jekh but kuč biseri, džal sa biknol so isi le thaj ćinol le.”

O Isus vaćarol i paramič tari mreža savasa dolen pe mačhe

47 O Isus vaćarda: “Vadži o Carstvo e neboso si sar mreža savi čhudol pe ano more
thaj dolol tare sa e vrste mačhe.
48 Kana pherdol, ikalen i mreža upre pi obala thaj bešen. E lačhe mačhen save ikalde
čhuven ane čare, a e bilačhen čhuden palal.
49 Gija ka avol ko krajo e svetoso. Ka ikljen e anđelura, ka crden e bilačhe manušen
tare čačutne
50 thaj ka čhuden len ani jagali kubava. Gothe but ka roven thaj ka škripin dandencar.”

Nevo thaj purano barvalipe

51 Pučlja len o Isus: “Haljarden li sa kava?”
Vaćarde lese: “Va, Gospode.”
52 A vov vaćarda lenđe: “Golese svako učitelji taro Mojsijaso zakon savo avol sikado
taro Carstvo e neboso, ka avol sar čherutno savo ikalda andari pi riznica o nevo thaj o
purano barvalipe.”

E Isuse ni manđen ano Nazaret
(Mk 6,1–6; Lk 4,16–30)

53 Thaj kana o Isus vaćarda sa kala paramiča, đelo gothar.
54 Đelo ano than kaj barilo, sikada ani lenđi sinagoga a e manuša sesa but zadivime
thaj vaćarde: “Kotar lese gasavo džanglipe thaj zuralipe?
55 Naj li kava e kaštunaleso čhavo? Naj li lesi dej i Marija thaj lese phrala o Jakov, o
Josif, o Simon thaj o Juda?
56 Lese pheja naj li akate maškar amende? Kotar lese sa kava?”
57 Thaj golese ni prihvatisade le.
A o Isus vaćarda lenđe: “O proroko si bizo čast samo ano than kaj barilo thaj ano čher
piro.”
58 Thaj ni ćerda but čudura gothe golese kaj sesa bipačavne.

14

Meripe e Jovaneso e Krstiteljeso
(Mk 6,14–29; Lk 9,7–9)

1 Ane gova vreme avilo o glaso dži ko vladari o Irod o Antipa taro Isus,
2 thaj vaćarda pe manušenđe save služin le: “Gova si o Jovane o Krstitelj; vov uštilo
tare mule thaj golese šaj ćerol kala čudesura.”
3 Golese o Irod čhuta angleder te dolen e Jovane, phanglja le thaj čhudija le ano
phanglipe baši Irodijada i romni e Filipesi savo sasa e Irodeso phral,
4 golese kaj o Jovane but droma vaćarda lese: “Premalo zakon, našti la te le romnjaće.”
5 O Irod manglja te mudarol e Jovane, al darajlo tare manuša golese so smatrisade le
sar proroko.
6 A kana sasa bijandođive e Irodeso, čhelda i čhej e Irodijaći angle leste thaj angle
gostura. E Irodese sasa šukar.
7 Golese xalja sovli kaj ka dol la sa so manđol.
8 A voj, sikadi tari pi dej vaćarda: “Dema ko čaro o šoro e Jovaneso e Krstiteljeso.”
9 Thaj o caro sasa ožalostime, al golese kaj ni manglja te phađol i sovli savi dija angle
gostura, naredisada pe slugenđe te ćeren sa so voj manđol.
10 Thaj bičhalda te čhinen e Jovaneso šoro ano phanglipe.
11 E sluge ande e Irodese e Jovaneso šoro ko čaro, dije le e čhejaće thaj voj dija le pe
daće.
12 Pale gova avile e sikade e Jovanese, lije leso telo thaj prahosade le. Tegani avile thaj
vaćarde gova e Isusese.

O Isus parvarol po but tare pandž milje dženen
(Mk 6,30–44; Lk 9,10–17; Jn 6,1–14)

13 Kana šunda o Isus so sasa e Jovanesa e Krstiteljesa, đelo gothar čamcosa ko pusto
than, te bi avola korkoro. Thaj kana gova šunde e manuša, đele pale leste phirindoj
tare forura.
14 Kana o Isus iklilo andaro čamco, dikhlja bute manušen, pelo lese žal lenđe thaj
sastarda lenđe nasvalen.
15 Angli rat avile lese sikade thaj vaćarde lese: “Kava si pusto than, a akana si kasno.
Mukh e manušen, nek džan ane gava te ćinen pese xamase!”
16 A o Isus vaćarda lenđe: “Ni trubun te džan. Den len tumen te xan!”
17 A von vaćarde lese: “Akate isi amen samo pandž mangre thaj duj mačhe!”
18 A vov vaćarda lenđe: “Anen manđe gova akari!”
19 Thaj e manušenđe vaćarda te bešen ki čar.
Lija kola pandž mangre thaj e duj mačhe, dikhlja ano nebo, zahvalisada e Devlese
bašo xape thaj phaglja o mangro. Tegani o Isus dija len e mangre a e sikade ulade e
manušenđe te xan.
20 Savore xalje thaj čalile. A pale gova e sikade ćidije dešuduj (12) korpe pherde kotora
so ačhile.
21 A kola so xalje sesa pandž milje (5 000) manuša, a gothe ni sesa đinde e romnja thaj
e čhavore.

O Isus phirol po paj
(Mk 6,45–52; Jn 6,16–21)

22 Pale gova sigate, terisada o Isus pe sikaden te den ano čamco thaj te džan angle
leste ki aver rig e jezerosi, dži kaj vov mučhol e manušen te džan pe dromesa.
23 Kana mukhlja e manušen, uštilo ko brego te avol korkoro te molil pe. Thaj ki rat
gothe sasa korkoro.
24 A o čamco e sikadencar sasa dur tari obala thaj e talasura čalade ano čamco, golese
so premal leste phurdija bari balval.
25 A maškare trin em šov o sato sabalje, đelo o Isus premal lende phirindoj po paj.
26 Thaj kana dikhlje e sikade sar phirol po jezero premal lende, darajle thaj vaćarde:
“Gova si omaja!” Darajle thaj lije te den vika.
27 A o Isus sigate phenda lenđe: “Šukar si! Me sem, ma daran!”
28 A o Petar vaćarda lese: “Gospode! Ako san tu, vaćar manđe te phirav po paj!”
29 A o Isus vaćarda lese: “Phir!” O Petar iklilo taro čamco thaj phirda po paj thaj đelo
premalo Isus.
30 Al kana dikhlja i bari balval, darajlo thaj lija te properol ano paj thaj dija vika:
“Gospode, pomoži manđe!”

31 Thaj sigate o Isus pružisada po va te dolol e Petre thaj vaćarda lese: “Sose gaći zala
pača, sose sumnjisadan?”
32 Thaj kana dije ano čamco, i balval ačhili.
33 Kola save sesa ano čamco, pele ke pe koča thaj vaćarde: “Čače tu san o Čhavo e
Devleso!”

O Isus sastarol ani Genisaretsko phuv
(Mk 6,53–56)

34 Thaj kana nakhle o paj, avile ani phuv i Genisaretsko.
35 Kana pindžarde le e manuša tare gova than, vaćarde ani sa goja phuv kaj avilo o
Isus thaj ande paše leste e nasvalen.
36 Thaj molisade le samo te dolen pe taro teluno kotor tare leso fostano. Thaj savore
save dolde le, sastile.

15

O Isus vaćarol sar te aven thode anglo Dol
(Mk 7,1–23)

1 Tegani avile ko Isus e fariseja thaj e učitelja tare Mojsijaso zakon taro Jerusalim thaj
pučlje le:
2 “Sose ćire sikade phađen e adetura tare amare purane? Ni ićaren o adeti te thoven
pe vasta angleder so ka xan mangro!”
3 A o Isus vaćarda lenđe: “Sose tumen baše tumare adetura phađen e Devleso zakon?
4 Golese kaj o Dol vaćarda: ‘Poštuji će dade thaj će da,’ thaj ‘ko akušol pe dade il pe
da te avol kaznimo merimasa!’
5 A tumen vaćaren: ‘Vaćarol li khoni pe dadese il pe daće: O pomoć mandar so trubul
te dav tumen, xaljem sovli, kaj ka dav sar daro e Devlese,’
6 naj dužno te sikavol poštujipe gija so ka dičhol so trubul e dade em e deja. Gija
zanemarin e Devleso Lafi paše tumare adetura.
7 Dujemujenđe! Šukar prorokujisada tumendar o Isaija, kana vaćarda:

8 ‘Kala manuša poštujin man samo vuštencar,
a lenđe ile si dur mandar.
9 Džabe poštujin man
golese kaj si lengo sikajipe manušikane pravilura.’ ”

10 Pale gova o Isus dija vika e manušen thaj vaćarda lenđe: “Šunen thaj haljaren,
11 ni meljarol e manuše anglo Dol kova so dol lese ano muj, nego e manuše meljarol
kova so ikljol lese andaro muj.”
12 Tegani avile lese sikade thaj phende: “Džane li kana šunde e fariseja gova lafi,
uvredisajle?”
13 A vov phenda lenđe: “Svako biljka savi ni sadisada o Dad mingro ko nebo, ka ikalol
pe andari phuv.
14 Mučhen len! Von si kore manuša thaj vodin e koren. A o koro našti inđarol e kore,
golese kaj solduj ka peren ani rupa.”
15 A o Petar vaćarda lese: “Vaćar amenđe so mangljan te vaćare kale paramičasa taro
kova so meljarol e manuše.”
16 A o Isus vaćarda: “Tumen li sen vadži bihaljarde?
17 Ni li džanen, so dol ano muj, ano vođi džal thaj ikljol avral?
18 A e lafura save ikljen andaro muj, ikljen andaro ilo thaj gova meljarol e manuše
anglo Dol.
19 Andaro ilo ikljol bilačho gođaveripe, mudaripe, preljube, blud, čoripe, xoxavno
svedočanstvo thaj vređipe.
20 Gova meljarol e manuše, a te xal pe bithode vastencar ni meljarol e manuše anglo
Dol.”

I džuvli savi naj Jevrejka sikavol baro pačajipe
(Mk 7,24–30)

21 O Isus iklilo andari Galileja thaj crdija pe ane tirska thaj sidonska thana.
22 Thaj dikh, i džuvli i Hanaanejka savi bešola ane gola thana, avili ko Isus thaj po
but droma dija vika: “Smilui tut pe mande, Gospode, Čhaveja e Davideso! Me čheja but
mučil o bilačho duxo thaj but patil!”

23 A vov khanči ni vaćarda e Hanaanejkaće. Gija avile lese sikade paše leste thaj
molisade le vaćarindoj: “Mukh la te džal, golese kaj bizo ačhipe dol vika pale amende.”
24 A vov vaćarda lenđe: “Me sem bičhaldo te pomoživ samo e hasarde bakrenđe tare
Izraelska manuša.”
25 A voj avili, peli angle leste ke koča thaj vaćarda:
“Gospode, pomogni manđe!”
26 A o Isus vaćarda laće: “Naj šukar te lol pe o mangro tare čhave thaj te dol pe e
džuklorenđe.”
27 A voj vaćarda: “Va, Gospode, golese so i e džuklore xan e troške so peren taro astali
lenđe gospodarenđe.”
28 Tegani o Isus vaćarda laće: “O, džuvlije, baro si ćiro pačajipe! Nek avol sar so tu
manđe!”
Thaj sastili laći čhej ane gova sato.

O Isus sastarol bute nasvalen
29 O Isus đelo gothar thaj avilo pašo more o Galilejsko. Uštilo ko brego thaj bešlo gothe
te sikavol.
30 Avile pašo Isus but manuša thaj ande pesa banđen, koren, sakatonen, laloren thaj
bute avere nasvalen. Siđarde te čhuven e nasvalen paše Isusese pingre thaj vov savoren
sastarda.
31 Gijate e manuša sesa zadivime, kaj dikhlje e lalore so vaćaren, e sakata so saston,
e banđe so šukar phiren thaj e kore so dičhen thaj hvalisade e Devle e Izraelese.

O Isus parvarol po but tare štar milje džene
(Mk 8,1–10)
32 O Isus akharda pe sikaden thaj phenda lenđe: “Žal manđe kale manušenđe golese
kaj trin đive si kate paše mande thaj naj len so te xan. Ni mangav te mukhav len te
džan bokhale te ma malaksin ko drom.”
33 A e sikade vaćarde lese: “Kotar amenđe ke kava than gaći mangro te čaljon kala
manuša?”
34 Thaj o Isus pučlja: “Kobor mangre isi tumen?”
A von vaćarde lese: “Efta mangre thaj zala mačhe.”
35 A o Isus vaćarda e manušenđe te bešen ki phuv.
36 Lija kola efta mangre thaj e mačhen, dija hvala e Devlese, phaglja thaj dija pe
sikadenđe a e sikade dije e manušenđe.
37 Savore xalje thaj čalile. E sikade pale gova lije so ačhilo thaj pherde efta bare korpe.
38 Xalje štar milje (4 000) murša, a gothe ni sesa đinde e džuvlja thaj e čhavore.
39 Tegani o Isus mukhlja e manušen, čhuta pe ano čamco thaj avilo pašo than o
Magadansko.

16

E fariseja thaj e sadukeja roden znako taro Isus
(Mk 8,11–13; Lk 12,54–56)
1 Avile pašo Isus e fariseja thaj e sadukeja thaj manglje te iskušin le. Thaj rodije te
sikavol lenđe nesavo znako taro nebo.
2 A o Isus vaćarda lenđe: “Džanen te vaćaren kana perol i rat: ‘Ka avol lačho vreme,
golese kaj si o nebo lolo.’
3 A ki sabalin vaćaren: ‘Ađive ka avol o bilačho vreme, golese kaj si o nebo lolo thaj
mutno.’ Znakura e nebose šaj tumačin, a e znakura kale đivesenđe našti te tumačin?
4 O bilačho thaj preljubničko bijandipe rodol znako thaj aver znako ni ka dol pe lenđe,
samo o znako savo sasa e prorokoso e Jonaso.”
Pale gova o Isus ačhada len thaj đelo pese.

O Isus upozoril ko farisejsko thaj o sadukejsko kvasaco
(Mk 8,14–21)
5 Thaj kana nakhlje ki aver rig e jezerosi, e sikade bistarde te anen pesa o mangro.
6 O Isus vaćarda lenđe: “Aračhen tumen taro kvasaco o farisejsko thaj o sadukejsko!”
7 A von maškar peste vaćarde: “Gova si golese so ni andam mangro.”
8 A o Isus džanglja sostar vaćaren thaj phenda lenđe: “Sose gaći zala pačan? So
vaćaren maškar tumende, so naj tumen mangro?
9 Vadži li ni haljarden? Ni li den tumen gođi baše pandž mangre ke pandž milje (5
000) džene thaj kobor korpe pherden tare kova so ačhilo?
10 Ni baše efta mangre ke štar milje (4 000) džene thaj kobor bare korpe pherden?

11 Sar ni haljaren kaj ni vaćardem tumenđe baše mangre? Aračhen tumen taro
kvasaco o farisejsko thaj o sadukejsko?"
12 Tegani haljarde kaj ni vaćarda lenđe te aračhen pe taro kvasaco e mangreso, nego
taro farisejsko thaj o sadukejsko sikajipe.

O Petar priznajil kaj si o Isus o Hrist
(Mk 8,27–30; Lk 9,18–21)

13 Kana avilo o Isus ane krajura trujal i Kesarija e Filipesi, pučlja pe sikaden: "So
vaćaren e manuša, ko sem me, o Čhavo e manušeso?"
14 E sikade vaćarde lese: "Jekh vaćarol kaj san o Jovane o Krstitelj, avera o Ilija, a
nesave o Jeremija, il jekh tare avera prorokura."
15 O Isus vaćarda lenđe: "A tumen so phenen: ko sem me?"
16 A o Simon o Petar vaćarda lese: "Tu san o Hrist, Čhavo e džuvde Devleso!"
17 Thaj vaćarda lese o Isus: "Blagoslovime san, Simone, čhaveja e Jonaso! Golese kaj
o manuš ni sikada tuće, nego mo Dad savo si ko nebo.
18 A me vaćarav tuće: Tu san o Petar i ke kava bar ka vazdav mi Khanđiri thaj e
vudara e Hadese* našti nadvladil la.
19 Thaj ka dav tut e ključura taro Carstvo e neboso: i so phande ki phuv, ka avol
phanglo ko nebo thaj so putre ki phuv ka avol putardo ko nebo."
20 Tegani o Isus pretisada pe sikaden ma khanikase te vaćaren kaj si vov o Hrist.

O Isus vaćarol tare piro meripe thaj uštipe tare mule
(Mk 8,31–9,1; Lk 9,22–27)

21 Od tegani o Isus lija te vaćarol pe sikadenđe putarde, kaj trubul te džal ano Jerusalim
thaj but te patil tare starešine, tare šorutne svešteníkura thaj tare učitelja tare Mojsijaso
zakon thaj trubul te avol mudardo em o trito đive te uštol.
22 A o Petar crdija le ki rig thaj lija te vaćarol lese: "Gospode, nek smiluil pe tuće o
Dol! Gova ni trubul te avol tuće!"
23 A o Isus irisajlo thaj vaćarda e Petrese: "Dža mandar, Satano! Tu ače manđe ko
drom, golese kaj tuće ani gođi naj e Devleso, nego o manušikano."

Save trubun te aven e Isusese sikade

24 Tegani o Isus vaćarda pe sikadenđe: "Ko manđol te džal pale mande, trubul te
ačhavol korkoro pes, trubul te lol o krsto piro thaj tegani te avol pale mande.
25 Golese ko manđol piro džuvdipe te aračhol, ka hasarol le, a ko hasarol piro džuvdipe
baše mande, ka aračhol le.
26 Savo šukaripe ka avol e manuše savo sa o sveto dobil a hasarol po džuvdipe? So
šaj o manuš te dol ani zamena baše piro džuvdipe?
27 Golese kaj me, o Čhavo e manušeso, sigate ka avav mingre anđelurencar ani slava
mingre Dadesi, tegani ka nagradiv thaj ka kazniv dži jekhe pale lese buća.
28 Čače vaćarav tumenđe: nesave kate save si maškar tumende ni ka okusin o meripe
sa dok ni dičhen man, e Čhave e manušese, sar avav mingre Carstvosa."

17

O Mojsije thaj o Ilija sikadile e Isusese
(Mk 9,2–13; Lk 9,28–36)

1 Pale šov đive inđarda o Isus e Petre, e Jakove thaj e Jovane lese phrale upre ko baro
brego, kaj sesa korkore.
2 Gothe angle lende menjisada pe thaj leso muj sijajisada sar o kham a lese šeja sesa
parne sar o svetlo.
3 Thaj dikh, sikadilo lenđe o Mojsije thaj o Ilija, save lije te vaćaren lesa.
4 A o Petar vaćarda e Isusese: "Gospode! Šukar kaj sam kate. Ako manđe te ćerav
trin senice, jekh tuće, jekh e Mojsijase a jekh e Ilijase."
5 I dok vov vaćarda, dikh, sjajno oblako učharda len thaj taro oblako šunde glaso:
"Kava si mingro Čhavo o manglo, savo si palo mingro manglipe! Le šunen!"
6 Kana kava šunde e sikade, pele mujesa dži i phuv thaj darajle but.
7 A o Isus avilo, dolda len thaj vaćarda lenđe: "Ušten! Ma daran!"
8 Kana von vazdije pe jakha, ni dikhlje khanika sem e Isuse.
9 Thaj kana ulile taro brego, o Isus naredisada lenđe: "Ma vaćaren khanikase so
dikhljen sa dok me, o Čhavo e manušeso, ni uštav tare mule."

* **16,18** so značil "than e mulengo"

10 E sikade pučlje e Isuse: “Sose tegani e učitelja tare Mojsijaso zakon vaćaren kaj
angleder trubul te avol o Ilija?”
11 A o Isus vaćarda lenđe: “O Ilija čače ka avol angleder thaj sa ka čhuvol ke po than.
12 Al me vaćarav tumenđe kaj o Ilija već avilo, a von ni pindžarde le, nego ćerde pese
lesa so manglje. Gija i me, o Čhavo e manušeso, ka pativ lendar.”
13 Tegani haljarde e sikade kaj vaćarol lenđe taro Jovane o Krstitelj.

O Isus sastarol e čhavore
(Mk 9,14–29; Lk 9,37–43)
14 A kana avile paše but manuša, avilo nesavo manuš anglo Isus, pelo angle leste ke
koča
15 thaj vaćarda lese: “Gospode! Smilui tut me čhavese, golese kaj isi le padavica thaj
but patil. But droma perol ani jag thaj ano paj.
16 Andem le ke će sikade, a naštine te sastaren le.”
17 A o Isus vaćarda lenđe: “Tumen, o bipačavno thaj rumimo bijandipe! Dži kana ka
avav tumencar? Dži kana ka trpiv tumen? Anen le akari!”
18 Gija o Isus naredisada e bilačhe duxose thaj vov sigate iklilo andro čhavoro, a vov
sastilo ane gova sato.
19 Tegani avile e sikade dži ko Isus thaj korkore pučlje le: “Sose amen naštine te trada
e bilačhe duxo?”
20 O Isus vaćarda lenđe: “Golese so isi tumen zala pačajipe. Čače vaćarav tumenđe,
ako isi tumen pačajipe sar o seme tari gorušica, šaj vaćaren kale bregose: ‘Nakh akatar
odori’, thaj ka načhol. Khanči ni ka avol tumenđe nemoguće.
21 [Al kaja vrsta tare bilačhe duxura šaj tradol pe samo e molitvasa thaj e postimasa.]”

O Isus palem vaćarol tare piro meripe thaj uštipe tare mule
(Mk 9,30–32; Lk 9,43–45)
22 Kana e sikade ćidije pe ani Galileja, vaćarda lenđe o Isus: “Me, o Čhavo e manušeso,
sigate ka avav predajimo ane vasta e manušikane,
23 ka mudaren man, a trito đive ka uštav tare mule.” Thaj e sikade sesa but bibaxtale.

O Isus sikavol taro Hrameso porezi
24 Kana e sikade avile ano Kafarnaum, avile pašo Petar e poreznikura taro hram, save
ćiden po duj drahme* thaj vaćarde e Petrese: “Na li tumaro učitelji poćinol o hramsko
porezi?”
25 O Petar vaćarda: “Poćinol.” Thaj kana dija ano čher, o Isus angleder pučlja le: “So
misli, Simone? Kastar e carura e phuvaće ćiden i carina thaj o porezi? Tare pire čhave
il tare avera čhave?”
26 A o Petar vaćarda lese: “Tare avera.”
A o Isus vaćarda lese: “Gija, e čhave ni poćinen. Von si oslobodime.
27 Al te ma uvredi len, dža thaj čhude i udica ano paj. Save mačhe angleder dole,
putar leso muj thaj ka aračhe štar drahme. Le thaj poćin o porezi manđe em tuće.”

18

Ko si embaro ano Carstvo e neboso?
(Mk 9,33–37; 9,42–48; Lk 9,46–48; 17,1–2)
1 Ane gova sato avile dži ko Isus lese sikade thaj pučlje le: “Ko si embaro ano Carstvo
e neboso?”
2 O Isus dija vika jekhe cikne čhavore, čhuta le maškare lende
3 thaj vaćarda lenđe: “Čače vaćarav tumenđe, ako ni promenin tumen thaj ni aven
sar cikne čhavore, nisar našti džan ano Carstvo e neboso!
4 Savo gija ponizil pe sar gova čhavoro, vov si embaro ano Carstvo e neboso.
5 Thaj ko primil jekhe gasave čhave zbog mande, man primil.
6 Te khoni inđarda ano greh jekhe tare kala cikne save pačan ane mande, pošukar
si lese te phanden baro bar tari vodenica ke lesi kor thaj te avol tasado ani dubina e
moresi.
7 Pharo e manušenđe ano sveto golese so ćeren te perol pe ano greh! Golese kaj
trubul te aven e iskušenjura save inđaren ano greh, al pharo kole manušese pe kaste e
iskušenjura aven.

* **17,24** Jekh drahma sasa la vrednost sar jekh đive te ćere bući

8 Ako ćo va il ćo pingro inđarol tut ane grehura, čhin le thaj čhude le tutar. Pošukar
si tuće te ulje ano džuvdipe bizo meripe sakato il bango, nego duje vastencar thaj duje
pingrencar te čhuden tut ani jag savi ni ačhol.
9 Thaj ako ći jakh inđarol tut ano greh, ikal la thaj čhude la tutar. Pošukar si tuće te
ulje ano životo jekhe jakhasa, nego duje jakhencar te čhuden tut ani jag savi ni ačhol.
10 Pazin te ma dičhen barikane nijekhe tare kala ciknen, golese me vaćarav tumenđe
kaj e anđelura lenđe ko nebo stalno ačhen anglo mo Dad savo si ko nebo.
11 [Golese kaj me o Čhavo e manušeso aviljem te rodav thaj te spasiv e hasarden.]"

O Isus vaćarol paramič tari hasardi bakri
(Lk 15,3–7)

12 "So den gođi? Ako e manuše isi šel bakre thaj jekha hasarol, ni li ačhavol vov
enjavardeš thaj enja po brego thaj džal te rodol kola so hasardili?
13 Thaj ako arachol la, čače vaćarav tumenđe, vov pobut radujil pe kala jekha so
arakhlja, nego kolenđe enjavardeš thaj enja so ni hasajle.
14 Gijate ni manđol tumaro Dad ko nebo te hasarol ni jekhe tare kala cikne."

Opomena avere pačavnenđe save grešin
(Lk 17,3)

15 "Ako ćerol greh ćiro phral, dža thaj ukori le kana sen korkore. Ako šunol tut, palem
dobisadan ćire phrale.
16 Ako ni šunol tut, le tusa vadži jekhe il dujen, 'palo svedočanstvo duje il trine
svedokurengo te dokažil pe svako optužba.'
17 A ako i len ni šunol, vaćar e khanđiraće. A ako odbil te šunol e khanđira, te avol
tuće sar o bipačavno thaj carinco.
18 Čače vaćarav tumenđe, sa so phanden ki phuv, ka avol phanglo ko nebo thaj sa so
putren ki phuv, ka avol putardo ko nebo.
19 Čače vaćarav tumenđe vadži, ako duj džene tumendar ki phuv katane molin pe
thaj roden bilo so, ka dol len o Dad mingro savo si ko nebo.
20 Golese kaj si duj il trin ćidime ane mingro alav, me sem gothe maškar lende."

O Isus vaćarol paramič taro bilačho manuš savo duguil
21 Tegani avilo o Petar pašo Isus thaj vaćarda: "Gospode! Ako mo phral grešil premal
mande, kobor droma te oprostiv lese? Dži efta droma li?"
22 O Isus lese vaćarda: "Ni vaćarav tuće samo efta, nego eftavardeš thaj efta droma.*
23 Golese vaćarav kava, o Carstvo e neboso si sar caro savo manglja te ravnil po računo
e manušencar save služisade le.
24 Kana lija te đinol, ande angle leste manuše savo duguil lese deš milje (10 000) kese
zlatosa.
25 Sar vov naštine te iril gola pare, o caro vaćarda te biknen le, lese romnja, lese
čhaven thaj sa so sasa le, te bi poćinola o dugo.
26 O manuš savo služila le, pelo angle leste mujesa premali phuv thaj molisada le:
'Ađućar man thaj sa ka poćinav tuće.'
27 E carose pelo žal, oprostisada gole slugase o dugo thaj mukhlja le.
28 A kana iklilo o manuš savo služil, arakhlja pe amale, avere sluge, savo duguisada
lese šel grošura. Dolda le, lija te tasavol le thaj vaćarda lese: 'Iri so duguji manđe!'
29 Pelo leso amal, aver sluga, angle leste mujesa premali phuv thaj molisada le thaj
vaćarda lese: 'Ađućar man thaj ka poćinav tuće!'
30 A vov ni manglja te ađućarol le, inđarda le thaj čhudija le ano phanglipe sa dok ni
ka poćinol o dugo.
31 Kana kava dikhlje avera amala, avera sluge, uznemirisajle but. Đele thaj javisade e
carose sa kava so dikhlje.
32 Tegani o caro leso dija vika e sluge kase oprostisada o dugo thaj vaćarda lese:
'Bilačheja slugo! Sa o dugo me oprostisadem tuće, golese kaj molisadan ma.
33 Na li trubujan i tu te smilui tut ćire amalese, e slugase, sar me so smiluisaljem tuće?'
34 O caro leso holajlo thaj dija le ke mučitelja sa dži kaj ni ka poćinol o dugo.
35 Gija i mo Dad ko nebo ka ćerol tumencar, ako ni ka oprostin tumare phralese andare
tumare ile."

---

* **18,22** il efta droma po eftavardeš

19

O Isus sikavol taro razvod
(Mk 10,1–12)

1 Kana o Isus završisada kava vaćaripe, đelo andari Galileja thaj avilo ane Judejska
krajura ki aver rig e Jordanesi.
2 Đele pale leste but manuša thaj vov gothe sastarda e nasvalen.
3 Thaj avile dži ko Isus e fariseja te iskušin le thaj pučlje le: "Šaj li o manuš te mučhol
pe romnja paše bilo so?"
4 O Isus phenda lenđe: "Džanav kaj čitisaden ano Sveto lil kaj o Stvoritelji ko
anglunipe 'stvorisada murše thaj džuvlja'.
5 Thaj vadži vaćarda: 'Golese o manuš ka ačhavol pe dade thaj pe da thaj ka phandol
pe pe romnjasa thaj duj ka aven jekh telo.'
6 Gijate naj akana duj, nego jekh telo. So o Dol phanglja o manuš te ma ulavol!"
7 Pe gova von pučlje le: "Pa, sose o Mojsije zapovedisada o rom te dol pe romnja
rastavimaso lil kaj mučhol la?"
8 O Isus vaćarda lenđe: "O Mojsije ačhada tumenđe te mučhen e romnjen pale tumare
zurale ile, al ko anglunipe ni sasa gija.
9 A me vaćarav tumenđe: Te khoni mučhol pe romnja, sem pašo lako blud, a lol avera,
ćerol preljuba [thaj ko lol raspuštenica romnjaće ćerol preljuba]."
10 E sikade lese vaćarde: "Te si gija maškar o rom thaj i romni, tegani po šukar si te
ma ženil pe!"
11 A o Isus vaćarda e sikadenđe: "Našti savore te prihvatin kava akana so vaćarden,
sem kola kase dija pe.
12 Golese kaj isi murša saven taro lengo bijandipe našti te aven len čhave, a isi kola
saven avera ćeren te aven gasave. A isi nesave save ni manđen te len romnjen zbog o
Carstvo e neboso. Ko šaj te prihvatil, nek prihvatil!"

O Isus blagoslovil e čhaven
(Mk 10,13–16; Lk 18,15–17)

13 Tegani anglo Isus e manuša ande čhavoren te čhuvol po va pe lende thaj te molil
pe. A e sikade branisade len.
14 A o Isus vaćarda: "Mučhen e čhavoren thaj ma ačhaven len te aven ke mande,
golese kaj gasavenđe si o Carstvo e neboso!"
15 Gija čhuta po va pe lende, a pale gova đelo gothar.

O Isus thaj o barvalo
(Mk 10,17–31; Lk 18,18–30)

16 Thaj dikh, nesavo terno manuš avilo pašo Isus thaj pučlja le: "Učitelju! Savo
šukaripe te ćerav te avol ma džuvdipe bizo meripe?"
17 A o Isus vaćarda lese: "Sose puče man bašo šukaripe? Samo jekh si šukar, o Dol!
Ako manđe te de ano džuvdipe bizo meripe, ićar tut ke zapovestura!"
18 O terno pučlja le: "Save zapovestura?"
A o Isus vaćarda: "Kala zapovestura: 'Ma mudar, ma čher preljuba, ma čor, ma
svedoči xoxavne,
19 poštuji ćire dade thaj ćire da,' thaj 'mang ćire pašutne sar korkore tut.' "
20 O terno phenda lese: "Pe sa kava ićardem man. So vadži trubul?"
21 O Isus vaćarda lese: "Ako manđe savršeno te ave, dža bićin sa so isi tut, e pare de
e čororenđe thaj ka avol tu barvalipe ko nebo. Tegani av thaj dža pale mande."
22 Kana šunda gola lafura o terno, đelo gothar bibaxtalo, golese kaj ni manglja te
biknol sa so sasa le taro baro barvalipe.
23 Tegani o Isus vaćarda pe sikadenđe: "Čače phenav tumenđe, but pharo ka avol e
barvalese te džal ano Carstvo e neboso!"
24 Pale vaćarav tumenđe: "Po ločhe si e kamilaće te načhol maškare suvaće kana,
nego o barvalo te avol ano Carstvo e Devleso!"
25 Kana šunde gova lese sikade, but čudisajle thaj pučlje: "Pa ko šaj onda te spasil
pe?"
26 O Isus dikhlja šukar premal lende thaj vaćarda lenđe: "So si nemoguće e
manušenđe, gova si e Devlese moguće."
27 Tegani o Petar phenda: "Akh, amen ačhadam sa thaj pale tute đeljam. So golesa ka
dobi?"
28 A o Isus vaćarda lenđe: "Čače vaćarav tumenđe ano sveto savo ka obnovil pe,
kana me, o Čhavo e manušeso, ka bešav ke mingro slavno presto, a tumen save džan

pale mande ka bešen ke dešuduj (12) prestola thaj ka sudin pe dešuduj plemenura e Izraelese.
29 Thaj dži jekh, savo zbog mo alav ačhavol po čher, il pe phralen, il pe phejen, il pe dade, il pe da, [il pe romnja,] pe čhaven, il pi phuv, ka lol šel (100) droma gaći thaj ka nasledil džuvdipe bizo meripe.
30 Al, kola so si akana anglal odori ka aven empalal, a kola save si empalal odori ka aven emanglal."

20

O Isus vaćarol paramič tare Devleso darežljivost
1 "Golese o Carstvo e neboso si sar vlasniko savo ki sabalin rano uštol te rodol bućarnen te ćeren bući ane leso vinograd.
2 Pazarisajlo e bućarnencar po jekh dinari, so sasa dnevnica jekhe đivesesi thaj bičhalda len ane po vinograd.
3 Kana sasa paše enja o sato, pale iklilo thaj dikhlja averen sar ačhen ko trgo bibućako.
4 Vaćarda lenđe: 'Džan i tumen ane mo vinograd thaj ćeren bući, a kobor si pravedno me ka poćinav tumen.'
5 Thaj von đele.
Palem iklilo paše ke dešuduj (12) o sato. Poslepodne ke trin o sato ćerda isto gova.
6 Kana iklilo paše o pandžto sato poslepodne, arakhlja averen sar ačhen bibućako thaj pučlja len: 'Sose ačhen celo đive gothe bizi bući?'
7 Von vaćarde lese: 'Golese kaj khoni ni dija amen bući.'
Gija phenda lenđe: 'Džan i tumen ane mo vinograd thaj ćeren bući.'
8 Kana pelo o mrako, vaćarda o gospodari e vinogradeso pe anglune slugase: 'De vika sa e bućarnen thaj poćin angleder kolen save avile empalune dži kola so avile te ćeren bući angleder.'
9 Gija avile angleder kola so avile te ćeren bući ko pandžto sato thaj lije po jekh dinari.
10 Thaj kana avile kola save angleder lije te ćeren bući, dije gođi kaj ka len po but, al i von lije po jekh dinari.
11 Kana lije e pare, lije te bunin pe po vlasniko e vinogradeso.
12 Phende: 'Amen ćerdam bući celo đive thaj mučisaljam thaj phabiljam, al kola so avile emposlednja save ćerde bući samo jekh sato thaj i len poćindan sar amen!'
13 A vov vaćarda jekhese lendar: 'Manušeja! Me tuće ni ćerav nisavi nepravda. Na li pazarisaljem tusa jekh dinari?
14 Le so si ćiro thaj dža. Me mangav te dav kole empalune sar so poćinav i tut.
15 Naj li man pravo te ćerav so me mangav me parencar? Il si ći jakh bilačhi so sem me šukar premal lende?'
16 Gija, kola so si akana empalal odori ka aven anglal, a kola save si anglal odori ka aven empalal."

O Isus palem vaćarol tare piro meripe
(Mk 10,32–34; Lk 18,31–34)
17 Kana đelo o Isus ano Jerusalim, lija pe dešuduje (12) sikaden korkoren thaj odrumal vaćarda lenđe:
18 "Akh dža ano Jerusalim thaj man, e Čhave e manušese, ka den e šorutne sveštenikurenđe thaj e učiteljenđe tare Mojsijaso zakon a von ka osudin man ko meripe.
19 Ka den man e abandžijenđe, te maren muj mancar, te bičujin man thaj te čhuven man ko krsto thaj o trito đive ka uštav tare mule."

Trubul te služi averen
(Mk 10,35–45)
20 Tegani avili dži ko Isus i dej e Zevedejevase čhavenđi, katane pe čhavencar thaj peli mujesa premali phuv angle leste te šaj khanči manđol.
21 O Isus pučlja la: "So manđe?"
Voj phenda lese: "Obeći manđe kaj me duj čhave ka bešen ke ćire duj riga, ane ćiro Carstvo, jekh tari ći desno rig, a dujto tari ći levo rig."
22 A o Isus vaćarda: "Ni džanen so manđen. Šaj li pijen o tahtaj so me ka pijav? [Thaj šaj li aven krstime krstimasa savesa sem me krstimo?]"
Vaćarde lese: "Šaj."
23 O Isus vaćarda lenđe: "Čače, o tahtaj e patimaso savo me pijav ka pijen [thaj e krstimasa savesa me sema krstimo, ka aven krstime i tumen], al te bešen manđe ki

desno thaj ki levo rig našti dav me. Gola thana preperen kolenđe kase pripremisada mo Dad."
24 Kana šunde avera deš sikade, holajle pe kala duj phrala.
25 O Isus akharda len paše peste thaj phenda: "Džanen kaj e abandžijenđe vladara isi len zuralipe pe manuša thaj e gospodara manđen te vladin pe lende.
26 Al maškar tumende te ma avol gijate! Ko manđol te avol embaro maškar tumende, nek služil tumen.
27 Thaj ko manđol te avol emangluno, nek avol tumaro robo.
28 Golese ni me, o Čhavo e manušeso, ni aviljem te služin man, nego aviljem te služiv tumen thaj mo džuvdipe te dav te bi poćinava butenđe."

O Isus sastarol e koren ano Jerihon
(Mk 10,46–52; Lk 18,35–43)
29 Kana iklilo o Isus thaj lese sikade andaro foro o Jerihon, đele pale leste but manuša.
30 Thaj dikh, duj kore bešle pašo drom. Kana šunde kaj načhol o Isus, vaćarde: "Smilui tut amenđe, Gospode, Čhaveja e Davideso!"
31 A e manuša dije vika pe lende te ma bi vaćarena khanči, al von po zurale dije vika pale leste: "Smilui tut amenđe Gospode, Čhaveja e Davideso!"
32 O Isus ačhilo, dija len vika thaj pučlja len: "So manđen te ćerav tumenđe?"
33 Phende lese: "Gospode, manga te dikha."
34 E Isusese pelo žal thaj dolda lenđe jakha. Tari jekh drom dikhlje thaj đele pale leste.

21

O Isus avol ano Jerusalim
(Mk 11,1–11; Lk 19,28–38; Jn 12,12–19)
1 Kana avile pašo Jerusalim thaj avile anglo gav i Vitfaga ki Maslinsko gora, o Isus bičhalda anglal duje sikaden
2 thaj vaćarda lenđe: "Džan ano gav angle tumende, ka aračhen hernja kaj si phangli thaj terne here lasa. Putaren len thaj anen len mande.
3 Te pučlja tumen khoni bilo so, vaćaren: 'Trubun e Gospodese' thaj sigate ka mučhen len."
4 A kava sasa te bi pherdola so vaćarda o proroko:

5 "Vaćaren e manušenđe ano Jerusalim:
'Ake, ćiro Caro avol tute,
ponizno thaj uklilo po her,
thaj po terno her, po čhavo e hernjako.' "

6 Thaj e sikade đele, i ćerde sar vaćarda lenđe o Isus.
7 Ande lese e hernja em e terne here thaj čhute pe fostanura pe lende te šaj o Isus te bešol.
8 But manuša buljarde pe fostanura, a avera čhinde cikne raja thaj buljarde po drom.
9 A e manuša save đele angle leste thaj pale leste, dije vika vaćarindoj:

"Hosana* e Čhavese e Davideso!
Blagoslovimo si kova savo avol ano alav e Gospodeso!
Hosana e Devlese ko učipe!"

10 Kana o Isus dija ano Jerusalim, uzbunisajle sa e manuša ano foro thaj pučlje: "Ko si kava?"
11 A pherdo manuša vaćarde: "Kava si o proroko o Isus taro Nazaret ani Galileja."

O Isus tradol e trgovcuren andaro Hram
(Mk 11,15–19; Lk 19,45–48; Jn 2,13–22)
12 O Isus dija ano Hram thaj tradija savoren so bićinena thaj ćinena ano Hram. Perada e astalura kolenđe so menjina e pare thaj e klupe kolenđe kaj bićinde goluburen.
13 Thaj vaćarda lenđe: "Ano Sveto lil ačhol: 'O čher mingro nek akhardol čher e molitvako', a tumen lestar ćerden 'čher kaj garaven pe e čora.' "
14 Thaj avile ano Hram pašo Isus e kore thaj e banđe thaj vov sastarda len.

* **21,9** Hosana značil "Spasi amen".

15 Kana dikhlje e šorutne sveštenikura thaj e učitelja tare Mojsijaso zakon e čudura
save vov ćerda thaj šunde e čhaven kaj den vika ano Hram: "Hosana e Čhavese e
Davideso," holajle but
16 thaj phende lese: "Šune li kala so vaćaren?"
A o Isus vaćarda lenđe: "Va! Džanav kaj čitisaden ano Sveto lil: 'Ćerdan te slavin tut
e čhavore thaj e cikne čhave save pijen čuči?' "
17 Pale gova ačhada len, iklilo taro foro ani Vitanija thaj presuta gothe.

I smokva šućol sar so vaćarda o Isus
(Mk 11,12–14, 20–24)
18 Kana o Isus sabalje irisajlo ano Jerusalim, bokhajlo.
19 Thaj dikhlja jekh smokva pašo drom, avilo paše late, al ni arakhlja khanči, samo
patrna.
Golese phenda laće: "Nikad vadži ma te avol bijanipe pe tute ko džuvdipe."
Sigate i smokva šućili.
20 Kana gova dikhlje e sikade, čudisajle thaj vaćarde: "Sar gija sigate šućili i smokva?"
21 A o Isus phenda lenđe: "Čače vaćarav tumenđe, ako pačan thaj ni sumnjin, ka ćeren
na samo kava so me ćerdem e smokvasa, nego te vaćarden kale bregose te čhudol pe
ano more, gija ka avol.
22 Te pačajen, ka dol pe tumenđe sa so ka manđen ani molitva."

Kotar e Isusese vlast?
(Mk 11,27–33; Lk 20,1–8)
23 Kana o Isus đelo ano Hram, lija te sikavol. Avile leste e šorutne sveštenikura thaj e
starešine e narodose thaj pučlje le: "Save vlastesa kava ćere? Ko dija tut kava autoritet?"
24 A o Isus phenda lenđe: "Thaj me ka pučav tumen khanči. Te vaćarden manđe, i
me ka vaćarav tumenđe save vlastesa kava ćerav.
25 O Dol li vaćarda e Jovanese te krstil e manušen, il e manuša vaćarde lese gova te
ćerol?"
A von dije pe gođi maškar peste vaćarindoj: "Te vaćardam: 'O Dol vaćarda lese,' ka
pučol amen: 'Sose ni pačajen e Jovane?'
26 Al te vaćardam: 'E manuša vaćarde lese gova te ćerol', ka dara tare manuša, golese
kaj savore dikhlje e Jovane sar proroko."
27 Thaj irisade vaćarindoj e Isusese: "Ni džana."
Tegani o Isus vaćarda lenđe: "Ni me onda ni vaćarav tumenđe save vlastesa me ćerav
kava."

O Isus vaćarol paramič tare duj čhave
28 "So den gođi tare kava? Jekh manuš sasa le duj čhave. Avilo ki jekh thaj vaćarda
lese: 'Mo čhavo! Dža thaj ćer bući ađive ane mo vinograd.'
29 A vov vaćarda lese: 'Ni mangav.' Al pale gova predomislisajlo thaj đelo.
30 Avilo e dujtonese thaj vaćarda isto gova. A vov vaćarda: 'Mangav, gospodarona.'
Al ni đelo.
31 Savo tare kala duj ćerda o manglipe e dadeso?"
A von vaćarde lese: "O angluno."
O Isus vaćarda: "Čače vaćarav tumenđe, kaj e carincura thaj e bludnice angleder
tumendar ka džan ano Carstvo e Devleso.
32 Golese kaj avilo o Jovane o Krstitelj te sikavol tumenđe o pravedno drom taro
džuvdipe, a ni pačajen le, al e carincura thaj e bludnice pačaje le. Tumen gova dikhljen,
al ni predomislisaljen thaj ni pačajen le."

O Isus vaćarol paramič tare bilačhe vinogradara
(Mk 12,1–12; Lk 20,9–19)
33 "Šunen i dujto paramič: Sasa manuš čherutno savo sadisada po vinograd, nakhada
le ke riga ogradasa, honda than kaj gazil pe i drakh thaj vazdija stražarsko kula. Tegani
dija le ano zakup e vinogradarenđe thaj đelo ko drom.
34 Kana avilo o vreme te ćidol pe i drakh, bičhalda e slugen te len leso kotor taro
bijanipe e drakhako.
35 E vinogradara dolde e slugen thaj jekhe marde, avere mudarde, a pi jekh čhudije
bara thaj mudarde le.
36 Tegani bičhalda averen slugen, po bute dženen nego angleder, a gija i lenđe ćerde.
37 Ko krajo bičhalda lenđe pe čhave vaćarindoj: 'Ka poštujin me čhave.'

38 Al kana e manuša save ćerde bući ano vinograd dikhlje lese čhave, phende maškar
peste: ‘Kava si o nasledniko. Aven te mudara le thaj sa amenđe te ačhol.’
39 Thaj dolde le, ikalde le taro vinograd avral thaj mudarde le.”
40 Tegani o Isus pučlja: “Kana ka avol o manuš kaso sasa o vinograd, so ka ćerol
kolenđe so ćerde bući ano vinograd?”
41 Vaćarde lese: “Ka mudarol len bizo milost golese kaj sesa bilače thaj o vinograd
ka dol ano zakup avere vinogradarenđe, save ka den o bijanipe ano vreme e ćidimaso.”
42 Vaćarda lenđe o Isus: “Džanav kaj čitisaden ano Sveto lil:

‘O bar savo čhudije e manuša save vazden e duvara
ćerdilo emglavno bar taro čher.
Gova ćerda o Dol
thaj čudesno si ane amare jakha.’

43 Golese phenav tumenđe kaj tumendar ka lol pe o Carstvo e Devleso thaj ka dol pe
manušenđe save ka anen čačukano bijandipe.
44 Thaj ko perol ke gova bar ka phađol; a pe kaste gova bar perol, ka zgnječil le.”
45 Kana šunde e šorutne sveštenikura thaj e fariseja lese paramiča, haljarde kaj kava
lendar vaćarol.
46 Thaj dikhlje sar te dolen le, al darajle tare manuša, golese kaj dikhlje e Isuse sar
proroko.

22

O Isus vaćarol paramič taro abav
(Lk 14,15–24)
1 O Isus vaćarda lenđe palem ane paramiča:
2 “O Carstvo e neboso si sar kana nesavo caro ćerda abav pe čhavese.
3 O caro bičhalda pe slugen te den vika kolen so sesa akharde ko abav, al khoni ni
manglja te avol.
4 Palem bičhalda avere slugen thaj vaćarda lenđe: Phenen e akhardenđe: ‘Akh o xape
ćerdilo, čhindem e guruven thaj me tovime stoka thaj sa si ćerdo. Aven ko abav.’
5 A von ni šunde thaj đele jekh ki pi njiva a aver đelo te biknol.
6 Avera dolde lese slugen, marde len thaj mudarde len.
7 Thaj o caro holajlo, bičhalda pe vojska te mudaren gole ubicen thaj te phabaren
lengo foro.
8 Tegani vaćarda pe slugenđe: ‘Akh, o abav si ćerdo, a e akharde ni sesa dostojna te
aven.
9 Golese, džan ke droma save ikljen taro foro thaj kas aračhen, akharen ko abav!’
10 E sluge đele pe droma thaj ćidije sa kas arakhlje, bilačhen thaj šukaren, gija i
dvorana e abavesi pherdili.
11 Kana avilo o caro te dičhol e gosturen, dikhlja manuše savo ni sasa urado ane
abavese šeja.
12 Pučlja le: ‘Amala, sar aviljan akari bize abavese šeja?’ Al vov khanči ni vaćarda.
13 Tegani vaćarda o caro pe slugenđe: ‘Phanden lese vasta thaj lese pingre thaj čhuden
le avral em dur ano embaro mrako, gothe but ka roven thaj ka škripin dandencar.’
14 Golese kaj but si akharde a zala odabirime.”

O Isus vaćarol taro porezi e carose
(Mk 12,13–17; Lk 20,20–26)
15 Tegani e fariseja đele thaj dogovorisajle sar te dolen e Isuse ano lafi.
16 Bičhalde ko Isus pe sikaden thaj e Irodese manušen thaj phende lese: “Učitelju!
Džana kaj vaćare čačipe thaj sikave e Devleso drom ano čačipe, ni obaziri tu pe
khanikaste, golese kaj ni diče ko si ko.
17 Vaćar amenđe so tu misli: Trubul li te da porezi amen e Jevreja e rimskone carose
il na?”
18 Haljarda o Isus so von bilače dije gođi thaj phenda lenđe: “Tumen dujemujenđe!
Sose ćeren manđe zamka?
19 Sikaven manđe i poresko parava.”
Thaj von ande lese dinari.
20 O Isus pučlja len: “Kaso si muj thaj alav ke kala pare?”
21 Vaćarde lese: “E caroso.”
Tegani vov vaćarda lenđe: “Den e carose so si e caroso, a e Devlese so si e Devleso.”

22 Kana šunde le, divisajle, ačhade le thaj đele.

E sadukeja pučen e Isuse taro uštipe tare mule
(Mk 12,18–27; Lk 20,27–40)

23 Gova đive avile paše leste e sadukeja save vaćaren kaj naj uštipe tare mule thaj
pučlje le:
24 "Učitelju! O Mojsije amenđe dija zakon: Ako merol murš kas sasa romni a naj len
čhave, trubul te lol o phral lese romnja thaj te bi voj bijanola murše savo ka nasledil pe
dade thaj te inđarol leso alav.
25 Ke amende sasa efta phrala. Angluno lija romnja thaj mulo thaj golese kaj naj sasa
le čhave, ačhada pe romnja pe phralese.
26 Gija mulo i o dujto pa i o trito, sa dži ko eftato phral.
27 Thaj ko krajo i romni muli.
28 Ko uštipe tare mule, kasi romni ka avol tare efta phrala, golese kaj savorenđi sasa
romni?"
29 O Isus vaćarda lenđe: "Ano xoxaipe sen, golese kaj ni haljarden o Sveto lil ni o
zuralipe e Devleso!
30 Ane aver džuvdipe, kana ka ušten tare mule e manuša, ni ka len pe niti ka den pe,
al ka aven sar anđelura ano nebo.
31 A pašo uštipe tare mule, džanav kaj čitisaden ano Sveto lil so vaćarda tumenđe o
Dol:
32 'Me sem Dol e Avraameso, Dol e Isaakoso thaj Dol e Jakoveso' a von mule odavno.
O Dol naj Dol e mulengo, al vov si Dol e džuvdengo!"
33 Kana šunde kava e but manuša, čudisajle lese sikajimasa.

O Isus sikavol tare emvažna zapovestura
(Mk 12,28–34; Lk 10,25–28)

34 Kana e fariseja šunde kaj o Isus phanglja e muja e sadukejenđe, ćidije pe katane.
35 Jekh tare učitelja taro Mojsijaso zakon manglja te ćerol lese zamka thaj pučlja le:
36 "Učitelju! Savo si emvažno zapovest ano zakon?"
37 O Isus vaćarda: " 'Mang e Gospode, ćire Devle sa ćire ilesa, sa ćire dušasa thaj sa
ćire gođasa!'
38 Kava si angluno thaj emvažno zapovest.
39 A o dujto si slično sar angluno zapovest: 'Mang ćire pašutne sar korkore tut!'
40 Pe kala duj zapovestura ačhen sa avera zapovestura ano zakon thaj ane lila save
pisisade e prorokura."

O Hrist si po baro taro caro o David
(Mk 12,35–37; Lk 20,41–44)

41 Dži kaj sesa e fariseja katane, pučlja len o Isus:
42 "So den gođi pašo Hrist? Kaso si čhavo?"
E fariseja vaćarde lese: "E Davideso."
43 A vov phenda lenđe: "Sose o David ano Duxo akharol e Hriste, pe Gospode kana
vaćarol:

44 'Vaćarda o Gospod e Gospodese mingrese:
Beš manđe ki desno rig,
sa dži kaj ni čhuvav ćire dušmajen tale pingre'?

45 Gija kana o David akharol le 'Gospode', sar šaj te avol leso čhavo?"
46 Thaj khoni naštine te iril lese ke kava pučipe. Thaj tare gova đive ni tromaje te
pučen le khanči.

23

Efta prekora e učiteljenđe taro Zakon thaj e farisejenđe
(Mk 12,38–40; Lk 11,37–52; 20,45–47)

1 Tegani o Isus vaćarda e manušenđe thaj pe sikadenđe:
2 "E učitelja tare Mojsijaso zakon thaj e fariseja bešle ko than e Mojsijaso te tumačin
o zakon.
3 Golese, aven pažljiva te ćeren sa so vaćaren tumenđe. Al ma ćeren kova so von
ćeren, golese so von ni ćeren so vaćaren.
4 Phanden but baro pharipe savo jedva šaj inđaren thaj čhuven e manušenđe pe
dume, a najesa ni manđen te mrdin te pomožin lenđe.

5 Gija, sa so ćeren, ćeren te bi dičhena len e manuša. Bararen pe e kutijice e lafurencar
taro Sveto lil ko čikat thaj ke vasta a ćeren bare rese pe pe fostanura.
6 Manđen počasna thana ke abava thaj anglune thana ke sinagoge.
7 Manđen e manuša sa poštovanje te pozdravin len ke javna thana thaj te akharen
len 'Učitelju!'
8 Ma tumen te akhardon 'učitelj,' golese kaj isi tumen samo jekh Učitelji, a tumen sen
sa phrala thaj pheja.
9 Thaj 'Dade' ma akharen nikas ki phuv, golese kaj isi tumen samo jekh Dad, savo si
ko nebo.
10 Ma tumen te akhardon 'vođa', golese kaj isi tumen samo jekh Vođa, o Hrist.
11 A embaro maškare tumende te avol kova savo služil!
12 Golese so, ko pes vazdol, ka avol ponizimo, thaj ko pes ponizil, ka avol vazdimo.
13 Pharo tumenđe učiteljuralen tare Mojsijaso zakon thaj farisejalen, dujemujenđe!
Golese kaj phanden e vudara e manušenđe taro Carstvo e neboso. Korkore ni den andre,
niti den avera te džan save manđen.
14 [Pharo tumenđe učiteljuralen taro Mojsijaso zakon thaj farisejalen, dujemujenđe!
Golese kaj xan e čhera e udovicenđe thaj molin tumen but te bi ačhavena lačho utisko
pe manuša. Golese o Dol ka osudil tumen pobut.]
15 Pharo tumenđe učiteljuralen tare Mojsijaso zakon thaj farisejalen, dujemujenđe!
Golese kaj načhen o more thaj i phuv te bi prelena jekhe manuše ani tumari vera, savo
ka džal pale tumende thaj kana len le, ćeren le te avol čhavo taro pakao duj droma po
bilačho nego so sen tumen!
16 Pharo tumenđe! Tumen, e kore vođe save vaćaren: 'Ako khoni xal sovli e Hramesa
gova naj khanči. A ako khoni xal sovli ano zlato e Hrameso, dužno si te ićarol goja sovli.'
17 Tumen e dile thaj e kore! So si po baro, o zlato il o Hram, savo ćerol o zlato te avol
sveto?
18 Thaj vaćaren: 'Ako khoni xal sovli po žrtveniko, gova naj khanči. A ako khoni xal
sovli e darosa so anol pe ko žrtveniko, dužno si te ićarol goja sovli.'
19 Tumen e kore! So si po baro, o daro il o žrtveniko ke savo ćerol pe o sveto daro?
20 Ko xal sovli e žrtvenikosa, xal sovli e žrtvenikosa thaj sa so si pe leste.
21 Thaj ko xal sovli e Hramesa, xal sovli e Hramesa thaj e Devlesa savo bešol ane leste.
22 Thaj ko xal sovli e nebosa, xal sovli ko presto e Devleso thaj e Devlesa so bešol pe
leste.
23 Pharo tumenđe učiteljuralen tare Mojsijaso zakon thaj farisejalen, dujemujenđe!
Golese kaj den dešto kotor tari nana, tari mirođija thaj taro kimo, a ačhaden so si
emvažno ano Zakon: i pravda, o milosrđe thaj o pačajipe. Trubul te den dešto kotor, al
ni trubun te ačhaven e považna buća.
24 Kore vođe! Cedin o paj te ma bi pijena e komarco, a e kamila gutin!
25 Pharo tumenđe učiteljuralen tare Mojsijaso zakon thaj farisejalen, dujemujenđe!
Golese kaj halaven avral o tahtaj thaj o čaro, a izandral pherden le grabipe thaj pohlepa.
26 Koreja farisejona! Thov angleder o tahtaj thaj o čaro andral, te ave i avral thodo.
27 Pharo tumenđe učiteljuralen tare Mojsijaso zakon thaj farisejalen, dujemujenđe!
Golese kaj sen sar makhle limora ano parno, save avral dičhen pe lačhe a andre si
pherde kokala mulikane thaj but melalipe!
28 Gijate i tumen dičhon avral sar pravedna, a izandral sen pherde dujemujencar thaj
bizakonesa.
29 Pharo tumenđe učiteljuralen tare Mojsijaso zakon thaj farisejalen, dujemujenđe!
Golese kaj ćeren limora e prorokurenđe thaj lačharen e spomenikura e čačutnenđe.
30 Thaj vaćaren: 'Te avasa amen ano vreme amare paradadengo, ne bi učestvujisa
lencar ane gova o rat e prorokurengo te thavdol.'
31 Gijate svedočin tumenđe kaj sen čhave kolendar save mudarde e prorokuren.
32 Dovršin, gija, kova so tumare paradada počnisade!
33 Tumen sapalen thaj otrovno bijandipe! Sar ka našen tari kazna savasa sen osudime
ki jag savi ni ačhol?
34 Golese akh, me ka bičhalav tumenđe prorokuren, mudrakuren thaj učiteljuren tare
Mojsijaso zakon. Tumen jekhen ka mudaren thaj ka čhuven ko krsto, a dujtonen ka
maren bičosa ane tumare sinagoge thaj ka traden len taro foro dži ko foro,
35 golese ka aven banđe pašo mudaripe sa e nedužna manuša ki phuv – taro mudaripe
e Aveljeso e pravednikoso, dži o mudaripe e Zaharijaso o čhavo e Varahijaso, kas tumen,
e Jevreja, mudarden maškaro sveto than e hrameso thaj o žrtveniko.

36 Čače vaćarav tumenđe, kaj sa kaja kazna pašo mudaripe ka perol pe kava
bijandipe!”

O Isus rovol e Jerusalimese
(Lk 13,34–35)
37 O Isus vadži vaćarda: “Jerusalime, Jerusalime, savo mudare e prorokuren thaj
čhude bara pe kola saven bičhalda o Dol tuće! Kobor droma mangljem te ćidav ćire
čhavoren, sar i khanji pe pujoren tale pe phaka, al ni mangljen!
38 Akh, tumaro čher ka ačhol pusto thaj čučo.
39 Golese kaj phenav tumenđe: Ni ka dičhen man vadži, sa dok ni vaćaren:
‘Blagoslovimo si kova savo avol ano alav e Gospodeso!’ ”

24

O Isus vaćarol tare Hrameso peraipe thaj taro početno bilačhipe
(Mk 13,1–2; 13,3–13; Lk 21,5–6; 21,7–19)
1 Thaj kana iklilo o Isus andaro Hram, đelo gothar thaj avile paše leste lese sikade te
sikaven lese e zgrade taro Hram.
2 A o Isus pučlja len: “Dičhen li sa kava? Čače vaćarav tumenđe, ni ka ačhol ni bar
po bar. Dži jekh ka avol perado.”
3 A kana o Isus bešlo ko Maslinsko brego, avile e sikade korkore thaj pučlje le: “Phen
amenđe, kana gova ka avol? Thaj savo znako ka phenol tare ćiro avipe thaj o kraj e
svetoso?”
4 Thaj o Isus vaćarda lenđe: “Aračhen tumen khoni te ma xoxavol tumen.
5 Golese kaj but džene ka aven thaj ka vaćaren: ‘Me sem o Hrist’. Thaj buten ka
xoxaven.
6 Ka šunen paše tumende si maripe thaj glasura taro maripe save si dur. Dičhen te
ma daran, golese kaj trubul gijate te avol, al gova vadži naj krajo.
7 Golese so ka uštol o narodo pe narodura thaj o carstvo pe carstvura. Thaj ka avol
bokhalipe, i phuv ka tresil pe ke but thana.
8 A gova sa si samo anglunipe tare bare muke, sar kana i romni trubul te bijanol.
9 Tegani ka den tumen te aven mučime, ka mudaren tumen thaj sa e manuša ka mrzin
tumen, golese kaj sen mingre.
10 Tegani but ka peren taro pačajipe, jekh avere ka izdol thaj jekh avere ka mrzil.
11 Ka ikljen but xoxavne prorokura thaj ka xoxaven pherdonen.
12 Golese, sa so ka avol po baro bizakono, o manglipe ka šudrol ke butende,
13 al savo trpil dži ko kraj, ka spasil pe.
14 Thaj ka vaćarol pe taro Lačho Lafi ke sa o sveto za ko svedočanstvo taro Carstvo e
neboso sa e narodurenđe thaj tegani ka avol o kraj.

Baro bilačhipe
(Mk 13,14–23; Lk 21,20–24)
15 Gija, kana dičhen e ‘grozote save anen uništipe’, taro savo vaćarol o proroko Danilo,
sar ačhon ko sveto than ano Hram (savo čitil kava, nek haljarol),
16 tegani kola save ka aven ani Judeja te našen pe bregura.
17 Thaj ko si po čher ma te uljol tele te bi lola khanči andaro čher!
18 Thaj ko si ano polje ma te iril pe te bi lola po fostano!
19 Pharo e khamnjenđe thaj kole džuvljenđe save den čuči ane gola đivesa!
20 Molin tumen te ma avol tumaro našipe ano jevend niti ko savato!
21 Golese kaj ka avol gasavo bilačhipe savo ni sasa taro anglunipe e svetoso pa i ni ka
avol posle.
22 Thaj o Dol te ma skratila o đinipe gole đivesengo, ni jekh manuš ne bi spasila pe,
al paše kola saven o Dol birisada ka kratin pe gola đivesa.”

O Isus vaćarol tare piro iripe
23 “Tegani te khoni phenda: ‘Akh kate si o Hrist!’, il ‘Ektalo odori!’, ma pačan.
24 Golese kaj ka ikljen xoxavne hristura thaj xoxavne prorokura thaj ka sikaven bare
znakura thaj čudesura te bi xoxavena, te šaj, čak i e Devlese birimen.
25 Akh, vaćarav tumenđe angleder so ka avol!
26 A te vaćarde tumenđe: ‘Ektalo ani pustinja’, ma ikljen, a te vaćarde: ‘Aktalo ane
garade thana’, ma pačan.
27 Golese, ka dičhol sar i munja so ikljol ko istok thaj svetlil ko zapad, gasavo ka avol
o sikajipe mingro, e Čhaveso e manušeso.

28 Gova ka avol jasno gija sar kana e lešinara ćiden pe odori kaj si o mulo telo.”

Taro dujto avipe e Isuseso
(Mk 13,24–31; Lk 21,25–33)
29 “A sigate palo bilačhipe gole đivesengo,
‘o kham ka kaljol,
thaj o čhon ka hasarol po svetlost,
thaj e čerenja ka peren taro nebo,
thaj e zora e nebose ka tresin pe.’

30 Tegani ka sikadol o znako e Čhaveso e manušeso ko nebo thaj but ka roven sa e plemenura ki phuv thaj ka dičhen e Čhave e manušese sar avol pe oblakura e zuralimasa thaj e bara slavasa.
31 Vov ka bičhalol pe anđeluren bare glasosa tare trube thaj ka ćiden e birimen tare štar balvalja, taro jekh krajo dži o dujto krajo e neboso.”

O Isus vaćarol o sikajipe tari smokva
32 O Isus vadži vaćarol: “Sikljon kaja paramič tari smokva: Kana pe laće raja ikljen pupoljkura thaj mučhen patrna, džanen kaj si o milaj paše.
33 Gija i tumen kana ka dičhen sa kava so phendem tumenđe, te džanen kaj si o vreme paše, anglo vudar.
34 Čače vaćarav tumenđe: Kava bijandipe ni ka načhol, dži kaj sa kava ni avol.
35 O nebo thaj i phuv ka načhol, al me lafura ni ka načhen.”

Khoni ni džanol o đive thaj o sato kana ka sikadol o Isus
(Mk 13,32–37; Lk 17,26–30, 34–36)
36 “Al khoni gova đive thaj gova sato ni džanol kana gova ka avol. Ni džanen ni e anđelura taro nebo, pa ni me, o Čhavo. Džanol samo o Dad.
37 Golese sar so sasa ano vreme e Nojaso, gija ka avol kana me, o Čhavo e manušeso, ka avav.
38 Golese, sar so ane gola đivesa anglo potop e manuša xalje thaj pilje, lije pe thaj dije pe dži kova đive kana o Noja đelo ano brodo
39 thaj ni džanglje khanči so ka avol dži kaj ni avilo o potop thaj inđarda sa, gija ka avol i kana me, o Čhavo e manušeso, ka avav.
40 Tegani duj ka aven ki njiva, jekh ka lol pe, a jekh ka ačhol.
41 Tare duj džuvlja katane so meljin ko mlin, jekh ka lol pe a jekh ka ačhol.
42 Aven džungade, golese kaj ni džanen ane savo đive ka avol tumaro Gospod.
43 Al kava te džanen: Kana bi džanola o čherutno ane savo sato ka avol o čor, vov bi avola džungado te ne bi dola te avol andre ano čher.
44 Gija i tumen aven pripravna, golese kaj me, o Čhavo e manušeso, ka avav kana ni aćućaren man.”

O Isus vaćarol paramič taro verno sluga
(Lk 12,41–48)
45 O Isus vadži vaćarol: “Verno thaj džanglo sluga si kova kas o gospodari čhuta pe sa aver sluge te dol len xamase ane šukar vreme.
46 Blago gole slugase, kana avol leso gospodari e čhereso thaj aračhol le kaj gija ćerol!
47 Čače vaćarav tumenđe: Ka čhuvol le te upravil sa kolesa so isi le.
48 Ako si gova sluga bilačho ka vaćarol ane peste: ‘Ni ka avol mo gospodari e čhereso vadži but vreme’,
49 thaj lol te marol avere slugen thaj xal thaj pijol e matencar,
50 ka avol o gospodari e čhereso gole slugaso ano đive kana vov ni aćućarol le thaj ano sato kana vov ni ka džanol.
51 Ka čhinol le ke opaš, ka dol le plata sar kole dujemujenđe, gothe but ka roven thaj ka škripin dandencar.”

25

O Isus vaćarol paramič tare deš čheja
1 O Isus vadži vaćarda: “Tegani o Carstvo e neboso ka avol sar deš čheja save lije pe lampe thaj iklile anglo mladoženja.
2 Pandž sesa bigođaver a pandž gođaver.
3 E bigođaver lije e lampe al inđarde pesa zala ulje

4 a e gođaver lije pesa ulje ane čare pe lampencar.
5 A sar o mladoženja kasnisada, e čhejenđe jakha phanglile thaj gija zasute.
6 A ki opaš i rat šundilo: ‘Ek avol o mladoženja! Ikljen angle leste!’
7 Tegani uštile sa e čheja thaj lije te lačharen pe lampe.
8 E bigođaver čheja vaćarde e gođaverenđe: ‘Den amen zala ulje tumaro, golese kaj amare lampe ka ačhadon.’
9 A e gođavera čheja vaćarde lenđe: ‘Našti! Te ma bi ačhasa i amen i tumen, pošukar džan ke manuša save biknen thaj ćinen tumenđe ulje.’
10 A kana e bigođaver čheja đele te ćinen ulje, avilo o mladoženja thaj e čheja save sesa spremna đele lesa andre ko abav, a e vudara phanglile.
11 Posle avile i avera čheja vaćarindoj: ‘Gospodarona! Gospodarona! Putar amenđe!’
12 A o mladoženja phenda e bigođaverenđe: ‘Čače phenav tumenđe: Ni pindžarav tumen.’
13 Golese, aven džungade, kaj ni džanen o đive thaj o sato kana me, o Čhavo e manušeso, ka avav!”

O Isus vaćarol paramič tare kese e zlatosa
(Lk 19,11–27)

14 “O nebesko carstvo si sar o manuš savo pojdisada ko drom thaj dija vika pe slugen thaj mukhlja lenđe po barvalipe te aračhen le.
15 Thaj jekhese mukhlja pandž kese zlatosa, dujtonese duj, a e tritonese jekh, svakonese pale leso sposobnost. Pale gova, đelo ko drom.
16 Kova so lija pandž kese zlatosa, đelo sigate thaj ćerda bući lencar thaj zaradisada vadži pandž.
17 Gija i kava so lija duj zaradisada vadži duj.
18 A savo lija jekh kesa zlatosa, đelo thaj hunda rupa ani phuv thaj garada o zlato pe gospodareso.
19 Pale but đivesa avilo o gospodari gole slugengo thaj manglja te dičhol so ćerde lese parencar.
20 Thaj avilo kova so lija pandž kese zlatosa, anda vadži pandž thaj vaćarda: ‘Gospodarona! Dijan man pandž kese zlatosa. Akh, me zaradisadem tuće vadži pandž.’
21 A o gospodari vaćarda lese: ‘Šukar, slugo šukareja thaj pačavneja! Ane cikno sana manđe verno, golese ka čhuvav tut te upravi ke but. Av te raduji tut će gospodaresa.’
22 Avilo i kova so lija duj kese zlatosa thaj vaćarda: ‘Gospodarona! Dijan man duj kese zlatosa. Akh, me zaradisadem tuće vadži duj.’
23 A o gospodari vaćarda lese: ‘Šukar, slugo šukareja thaj pačavneja! Ane cikno sana manđe verno, golese ka čhuvav tut te upravi ke but. Av te raduji tut će gospodaresa.’
24 Avilo kova so lija jekh kesa zlatosa thaj vaćarda: ‘Gospodarona! Džanav kaj san tu zuralo manuš, ćide kaj ni sejisadan, a le kaj ni vejisadan.
25 Golese daraljem thaj đeljem thaj garadem ći kesa e zlatosa ani phuv. Ake tuće ći kesa!’
26 A o gospodari leso vaćarda: ‘Bilačheja thaj bibućarneja slugo! Džangljan kaj ćidav kaj ni sejisadem thaj lav kaj ni vijisadem?
27 Golese trubujan me pare te de e manušenđe save menjin e pare, a me kana ka avav, lava bi mingro zlato kamatasa.
28 Golese, len lestar goja kesa zlatosa thaj den kolese so isi le deš!
29 Golese so, svakone kas isi, ka dol pe lese vadži thaj ka avol le ano izobilje, a kole so naj le, ka lol pe i gova so isi le.
30 Thaj o sluga savo naj korisno čhuden avral emdur, ano embaro mrako. Gothe but ka roven thaj ka škripin dandencar.’ ”

O Isus vaćarol taro đive e Sudoso

31 “Kana ka avol o Čhavo e manušeso ani pi slava thaj lese anđelura, tegani ka bešol ke piro slavno presto.
32 Thaj ka ćiden pe angle leste sa e narodura, a vov ka crdol e manušen jekh averendar, sar o pastiri so crdol e bakren tare buznja.
33 Thaj ka čhuvol e bakren ki desno rig, a e buzen ki levo rig.
34 Tegani o Caro ka vaćarol kolenđe save ačhen ki desno rig: ‘Tumen, saven blagoslovisada mo Dad, len o Carstvo savo si tumenđe ćerdo taro postanko e svetoso!
35 Golese so, dijen man te xav kana bokhalo sema; dijen man te pijav kana trošalo sema; mukhljen ma andre kana abandžija sema.

36 Nango sema thaj uraden man; nasvalo sema thaj aviljen te dičhen man; ano
phanglipe sema, aviljen mande.'
37 Tegani ka phenen lese e čačutne: 'Gospode! Kana gova dikhljam tut bokhale,
parvardam tut, il trošale, dijam tut te pije?
38 Kana gova dikhljam tut sar abandžija, mukhljam tut andre, il nanđe thaj uradam
tut?
39 Kana gova dikhljam tut nasvale il ano phanglipe, aviljam li ke tute?'
40 A o Caro ka vaćarol lenđe: 'Čače phenav tumenđe, kana ćerden gova jekhese tar
me emcikne phralenđe, manđe ćerden!'
41 Tegani ka vaćarol kalenđe kaj si tari levo rig: 'Džan mandar, prokletonalen, ani jag
savi ni ačhol, so si ćerdi e benđese thaj lese anđelurenđe!
42 Golese kaj me sema bokhalo, thaj ni dijen man te xav, sema trošalo, ni dijen man
te pijav.
43 Abandžija sema, ni mukhljen man andre, nango sema, ni uraden man, nasvalo thaj
ano phanglipe sema thaj ni aviljen te dičhen man.'
44 Tegani i von ka vaćaren lese: 'Gospode! Kana gova dikhljam tut bokhale il trošale,
abandžija il nanđe, nasvale il ano phanglipe, a te ni pomožisadam tut?'
45 Tegani vov ka vaćarol lenđe: 'Čače vaćarav tumenđe, kana ni ćerden kava i
emciknese tar me phrala, ni ćerden ni manđe!'
46 Thaj kala ka džan ani večno kazna, a e čačutne ano džuvdipe savo ni ačhol."

26

E jevrejska starešine planirin te mudaren e Isuse
(Mk 14,1–2; Lk 22,1–2; Jn 11,45–53)

1 Kana o Isus završisada sa kava vaćaripe, phenda pe sikadenđe:
2 "Džanen kaj paše duj đive si i Pasha. Tegani man, e Čhave e manušese, ka den man
thaj ka čhuven ko krsto."
3 Tegani ćidije pe e šorutne svešteníkura thaj e starešine e narodose ani avlin e
embare svešteníkosi savo akharda pe Kajafa.
4 Dogovorisajle sar te dolen e Isuse ko xoxaipe thaj te mudaren le.
5 A phende: "Na ko prazniko, te ne bi o narodo bunila pe."

O Isus pomazimo ani Vitanija
(Mk 14,3–9; Jn 12,1–8)

6 Kana sasa o Isus ani Vitanija ano čher e Simoneso o gubavo,
7 avili ke leste jekh džuvli thaj sasa la šiši taro mermerno bar ane savo sasa jekh
mirisno ulje savo sasa but kuč thaj gova miris čhorda lese po šoro dži kaj bešlo pašo
astali.
8 Kana dikhlje lese sikade gova, holajle but thaj pučlje: "Sose ćerol pe gasavi šteta?
9 Šajine kava te biknol pe bute parenđe thaj e pare te den pe e čororenđe."
10 A o Isus džanglja so vaćaren thaj vaćarda lenđe: "So manđen latar? Ćerda manđe
šukar bući!
11 Golese kaj čorore ka aven uvek maškar tumende, a me ni ka avav uvek tumencar.
12 Voj čhorda o mirisno ulje pe mo telo thaj ćerda gova te pripremil man pašo mingro
prahope.
13 Čače vaćarav tumenđe: Dži kaj ka vaćarol pe kava Lačho Lafi pe sa o sveto, ka
vaćarol pe za ko spomen thaj voj so ćerda."

O Juda planiril te izdajil e Isuse
(Mk 14,10–11; Lk 22,3–6)

14 Tegani jekh tare Dešuduj (12) apostolura, savo akhardilo Juda Iskariotsko, đelo ke
šorutne svešteníkura
15 thaj pučlja len: "Kobor ka den ma ako izdajiv e Isuse?"
A von dije le tranda (30) srebrenjakura.
16 Tare gova vreme o Juda rodija lačhi prilika sar te izdol e Isuse.

O Isus bičhalol e sikaden te pripremin i Pasha
(Mk 14,12–21; Lk 22,7–14, 21–23; Jn 13,21–30)

17 Ko angluno đive taro prazniko e bikvasacose mangrengo avile e sikade ko Isus thaj
pučlje le: "Kaj manđe te ćera tuće pashalno večera te xa?"

18 Vov vaćarda lenđe: “Džan ano Jerusalim koleste thaj koleste thaj vaćaren lese:
‘O učitelji amaro vaćarol: Mo vreme si paše. Ane ćiro čher ka slavi i pasha mingre
sikadencar.’ ”
19 E sikade ćerde sar so o Isus vaćarda thaj pripremisade i pasha.

O Isus džanol so o Juda ka izdajil le
20 Kana peli i rat, o Isus bešlo pašo astali pe Dešuduje (12) apostolurencar.
21 Kana xalje, vaćarda lenđe: “Čače vaćarav tumenđe, jekh tumendar ka izdajil man!”
22 Von sesa dukhade but thaj jekh pale avereste lije te pučen le: “Te naj sem me gova,
Gospode?”
23 O Isus vaćarda: “Ka izdol man kova so bolda mangro mancar ano čaro.
24 Čače me, o Čhavo e manušeso, mora te merav sar so si pisimo mandar ano Sveto lil,
al but pharo kolese ko izdol e Čhave e manušese! Pošukar bi avola lese te ma bijandol!”
25 Tegani o Juda, o izdajniko leso, pučlja: “Naj li sem gova me, učitelju?”
O Isus vaćarda lese: “Tu vaćardan korkoro.”

I Gospodnjo večera
(Mk 14,22–26; Lk 22,15–20; 1. Kor 11,23–25)
26 Thaj kana xalje, lija o Isus o mangro, dija hvala, phaglja le thaj dija e sikadenđe
vaćarindoj: “Len i xan! Kava si o telo mingro.”
27 Pale gova lija o tahtaj, dija hvala thaj dija len vaćarindoj: “Pijen savore lestar!
28 Golese kaj kava si mingro rat taro Savez, savo ka čhordol pašo oprostipe e grehura
bute manušenđe.
29 Vaćarav tumenđe: Od akana ni ka pijav mol dži kova đive, kana ka pijav tumencar
nevi mol ano Carstvo mingre Dadeso.”
30 Pale gova đilabije psalmura thaj đele ko Maslinsko brego.

O Isus phenol kaj savore ka ačhaven le
(Mk 14,27–31; Lk 22,31–34; Jn 13,36–38)
31 Tegani vaćarda lenđe o Isus: “Savore tumen ka ačhaven man kaja rat, golese kaj
ano Sveto lil ačhol:

‘Ka čalavav e pastire
thaj e bakre taro stado ka našen.’

32 A palo mo uštipe tare mule ka džav angle tumende ani Galileja.”
33 A o Petar vaćarda lese: “Te ačhade tut savore, me ni ka ačhavav tut!”
34 O Isus vaćarda lese: “Čače vaćarav tuće: Ki akaja rat angleder so o bašno ka đilabol,
trin droma ka vaćare kaj ni pindžare man.”
35 A o Petar vaćarda lese: “Te trubuja te merav tusa, ni ka vaćarav kaj ni pindžarav
tut!”
A gijate vaćarde sa e sikade.

O Isus molil pe ano Getsimansko vrt
(Mk 14,32–42; Lk 22,39–46)
36 Tegani avilo o Isus pe sikadencar ano than savo akhardol Getsimanija thaj vaćarda
lenđe: “Bešen gothe, dok me džav odori te molima!”
37 Lija pesa e Petre thaj solduje čhaven e Zevedejevese thaj dolda le o žalostipe thaj
pharipe.
38 Tegani vaćarda o Isus: “Mi duša si dži o meripe žalosno. Ađućaren kate thaj aven
džungade mancar.”
39 Thaj đelo po dur, pelo mujesa dži i phuv thaj molisajlo: “Dade mingreja, te šaj te
nakhavol man kava tahtaj tari patnja! Al gija te ma avol so me mangav nego sar so tu
manđe.”
40 Kana o Isus irisajlo ke pe trin sikade, dikhlja len sar soven. Gija vaćarda e Petrese:
“Pa naštine li ni jekh sato mancar te aven džungade?
41 Aven džungade thaj molin tumen te ma peren ano iskušenje, golese kaj o duxo
tumaro manđol te ćerol so si šukar, al o telo tumari si slabo.”
42 Palem o dujto drom đelo thaj molisajlo: “Dade mingreja, te našti te nakhavol man
kava tahtaj te ma pijav lestar, nek avol ćiro manglipe!”
43 Kana irisajlo, palem arakhlja lese sikade sar soven, golese kaj lenđe jakha korkore
phanglile.
44 Gija ačhada len, palem đelo thaj trito drom molisajlo vaćarindoj ista lafura.

45 Tegani irisajlo paše pe sikade thaj vaćarda lenđe: “Vadži soven thaj odmorin? Akh,
avilo o sato thaj me, o Čhavo e manušeso, ka avav predajimo ane vasta e grešnikurenđe.
46 Ušten te dža! Akh, kate si mo izdajniko!”

E Isuse phanden
(Mk 14,43–50; Lk 22,47–53; Jn 18,3–12)
47 Thaj dži kaj o Isus vaćarda, avilo o Juda, jekh tare Dešuduj (12) sikade thaj lesa
pherdo manuša čhurencar thaj kaštencar, save sesa bičhalde tare šorutne svešteníkura
thaj tare starešine e Jevrejenđe.
48 A o izdajniko e Isuseso dija len znako vaćarindoj: “Kas čumidav, gova si. Dolen le!”
49 Thaj sigate avilo pašo Isus thaj phenda lese: “Zdravo, učitelju!” Thaj čumidija le.
50 O Isus phenda lese: “Amala! Ćer kova, sose aviljan kate!”
Tegani kola manuša avile, grabisade thaj dolde e Isuse.
51 Tari jekh drom jekh savo sasa e Isusesa, dolda pe tari bari čhuri, ikalda la thaj
čhinda o kan jekhese tare sluge e bare svešteníkose.
52 O Isus tegani vaćarda lese: “Iri i bari čhuri ko than lako, golese ko dolol pe pi čhuri,
tari čhuri ka merol.
53 Dal de gođi kaj me našti te moliv me Dade, te bičhalol manđe sigate pobut tare
dešuduj (12) vojske e anđelurenđe?
54 Al te ćerdem gova, sar bi pherdona e Sveta lila save vaćaren kaj mora gija te avol?”
55 Ane gova sato vaćarda o Isus e manušenđe: “Sar palo razbojniko ikliljen čhurencar
thaj kaštencar te dolen man? Svako đive bešljem thaj sikadem ano Hram thaj ni dolden
man.
56 Al sa kava sasa te bi pherdona e Sveta lila e prorokurenđe.”
Tegani sa e sikade ačhade le thaj našle.

O Isus anglo baro sudo
(Mk 14,53–65; Lk 22,54–55, 63–71; Jn 18,13–14, 19–24)
57 Kola so dolde e Isuse inđarde le ko baro svešteníko, ko Kajafa, kaj ćidije pe e učitelja
tare Mojsijaso zakon thaj e starešine e Jevrejenđe.
58 O Petar odural pratisada e Isuse, dži ki avlin e bare svešteníkosi. Dija andre thaj
bešlo e stražarencar te bi dičhola so ka avol.
59 E šorutne svešteníkura thaj sa o Baro Sudo rodije xoxavne svedočanstvura po Isus
te bi mudarena le.
60 Al ni arakhlje len, iako avile but xoxavne svedokura.
Thaj arakhlje nesar duje xoxavne svedokuren
61 save vaćarde: “Kava manuš phenda: ‘Me šaj phagav o Hram e Devleso thaj paše trin
đive te vazdav le.’ ”
62 Pale gova uštilo o baro svešteníko thaj pučlja le: “Sose khanči ni odgovori pe kava
so kala manuša svedočin tutar?”
63 A o Isus khanči ni vaćarda.
O baro svešteníko vaćarda lese: “Xav tut sovli po džuvdo Dol te vaćare amenđe tu li
san o Hrist, Čhavo e Devleso?”
64 O Isus vaćarda lese: “Tu vaćardan korkoro. Al me vaćarav tumenđe: Od akana
ka dičhen man, e Čhave e manušese, sar bešav ki desno rig ko počasno than e Zurale
Devlese thaj avav pe oblakura taro nebo.”
65 Tegani o baro svešteníko pharada pe fostanura thaj vaćarda: “Hulil po Dol! So
trubun amen avera svedokura? Akana šunden lesi hula.
66 So den gođi?”
A von irisade lese vaćarindoj: “Trubul te merol!”
67 Tegani čhungarde le po muj thaj čalade le dumukhencar. A avera šamarisade le
68 thaj vaćarde lese: “Prorokuji amenđe, Hriste, ko čalada tut!”

O Petar vaćarol kaj ni pindžarol e Isuse
(Mk 14,66–72; Lk 22,56–62; Jn 18,15–18, 25–27)
69 O Petar bešlo avral ani avlin. Avili paše leste jekh sluškinja thaj vaćarda: “I tu sana
e Isusesa tari Galileja!”
70 A vov odreknisajlo angle savorende: “Ni džanav sostar vaćare.”
71 Kana o Petar avilo paši kapija, dikhlja le aver sluškinja thaj vaćarda kolenđe so sesa
gothe: “I kava sasa e Isusesa taro Nazaret!”
72 Thaj palem odreknisajlo thaj xalja sovli: “Ni pindžarav gole manuše!”

73 Pale gova avile manuša save ačhena gothe thaj vaćarde e Petrese: “Čače tu san jekh
lendar. Ćo vaćaripe gova sikavol!”
74 Tegani o Petar lija te dol pe armaja thaj te xal sovli: “Me ni džanav gole manuše!”
Thaj sigate đilabija o bašno.
75 Tegani dija pe gođi o Petar e lafurenđe so vaćarda lese o Isus: “Angleder so o bašno
ka đilabol, trin droma ka vaćare kaj ni pindžare man.” Iklilo avral andari avlin thaj
lija zurale te rovol.

27

O Isus anglo baro Sudo
(Bućа 1,18–19)
1 A rano sabalje dogovorisajle e šorutne svešteníkura thaj e starešine e narodose sar
te mudaren e Isuse.
2 Gija phanglje le, inđarde le thaj predije le ko rimsko upravitelji o Pontije Pilat.

O Juda mudarol pe
3 Kana dikhlja o Juda, kova so izdajisada e Isuse, kaj osudisade le ko mudaripe,
pokajisajlo thaj irisada e tranda (30) srebrenjakura e šorutne svešteníkurenđe thaj e
starešinenđe.
4 Vaćarda: “Grešisadem! Izdajisadem e nevinone manuše!”
Von phende lese: “So amenđe tičil pe gova? Pe tute ačhol gova odgovornost.”
5 Vov čhudija e srebrenjakura ano sveto than e hrameso thaj iklilo. Tegani đelo thaj
obesisada pe.
6 E šorutne svešteníkura lije e srebrenjakura thaj phende: “Naj šukar te čhuva len
ani hramsko kasa, golese kaj si kale parencar poćindo o rat.”
7 Dogovorisajle te ćinen gole srebrenjakurencar i njiva e lončaresi thaj gothe te aven
limora paše abandžije.
8 Golese i njiva dži ađive akhardol “Ratvali njiva”.
9 Gija pherdilo kova so vaćarda o proroko Jeremija:

“Lije e tranda (30) srebrenjakura,
gaći e Izraelcura odlučisade te poćinen paše leso džuvdipe,
10 thaj dije len baši njiva e grnčaresi,
sar so zapovedisada manđe o Gospod.”

O Isus anglo Pilat
(Mk 15,2–5; Lk 23,3–5; Jn 18,33–38)
11 O Isus ačhilo anglo rimsko upravitelji o Pilat savo pučlja le: “Tu li san o caro e
Jevrejengo?”
O Isus vaćarda lese: “Tu vaćare korkoro.”
12 Kana tužisade le e šorutne svešteníkura thaj e starešine, o Isus khanči ni vaćarda.
13 Tegani pučlja le o Pilat: “Šune li so vaćaren protiv tute?”
14 A o Isus ni vaćarda ni jekh lafi, gija o rimsko upravitelji o Pilat but čudisajlo.

E Varava mučhen, a e Isuse čhuven ko krsto
(Mk 15,6–15; Lk 23,13–25; Jn 18,39–19,16)
15 Ko prazniko i Pasha sasa adeti o upravitelji te mučhol andaro phanglipe po jekhe
phangle save e manuša manđen.
16 E Isusesa sasa jekh phanglo so akhardola Varava kas savore džanen.
17 Kana e manuša ćidije pe, o Pilat pučlja len: “Kas manđen te mukhav tumenđe? E
Varava il e Isuse so si akhardo Hrist?”
18 Vov džanglja kaj dije le e Isuse tari ljubomora.
19 Kana o Pilat bešlo ki sudsko stolica, e Pilatesi romni bičhalda haberi lese: “Ačhav
tut taro sudo gole pravednikostar, golese kaj erat ano suno but mučisaljem paše leste!”
20 A e šorutne svešteníkura thaj e starešine pherde e manušen te roden te mučhol e
Varava a e Isuse te mudarol.
21 O Pilat pučlja: “Kas manđen te mukhav tumenđe tare kala duj džene?”
Von phende: “E Varava!”
22 A o Pilat pučlja len: “A so te ćerav e Isusesa so si akhardo Hrist?”
Savore vaćarde: “Čhuv le ko krsto!”
23 A o Pilat pučlja: “Sose? Savo bilačhipe ćerda?”
Von andare sa o glaso dije vika: “Čhuv le ko krsto.”

24 Al kana dikhlja o Pilat kaj khanči ni pomožil thaj sa pobut bunin pe, lija o paj thaj
thoda pe vasta angle manuša vaćarindoj: “Me naj sem bango pašo rat kale manušeso!
Pe tumende ačhol gova odgovornost.”
25 Sa e manuša phende lese: “Leso rat nek perol pe amende thaj pe amare čhave!”
26 Tegani mukhlja lenđe o Pilat e Varava, a e Isuse dija te šibin thaj dija te čhuven le
ko krsto.

E vojnikura maren muj e Isusesa
(Mk 15,16–20; Jn 19,2–3)

27 Tegani e vojnikura e Pilatese inđarde e Isuse ke upraviteljesi palata thaj trujal leste
ćidije celo četa vojnikura.
28 Von uljarde le thaj učharde le ano lolo ogrtači,*
29 khuvde lese venco tare kangre thaj čhute lese po šoro. Dije le trska ano desno
va, pele ke koča angle leste thaj marde muj lesa vaćarindoj: “Te ave sasto, carona e
Jevrejengo!”
30 Čhungarde le, lije i trska thaj marde le po šoro.
31 Kana ačhade te maren muj lesa, uljarde lestar o lolo ogrtači thaj urade le ane leso
fostano. Tegani inđarde le te čhuven le ko krsto.

E Isuse čhuven ko krsto
(Mk 15,21–32; Lk 23,26–43; Jn 19,17–27)

32 Kana iklile, resle jekhe manuše andari Kirina savo akhardola Simon thaj terisade
le te inđarol o krsto e Isuseso.
33 Avile dži ko than so akhardola Golgota, so si “Kokalo e šoreso.”
34 Dije le te pijol mol mešimo khančesa so si ćerko. Al kana probisada, ni manglja te
pijol.
35 Kana čhute le ko krsto, [čhudije kocka te bi ulavena lese fostanura maškar peste.]
36 Tegani bešle gothe te aračhen le.
37 Upral pe leso šoro čhute tabla kaj pisil lesi krivica: “Kava si o Isus, o Caro e
Jevrejengo.”
38 Tegani čhute lesa dujen razbojnikuren, jekhe tari desno rig thaj dujtone tari levo.
39 E manuša save nakhle, vređisade le thaj vrtisade šorencar
40 vaćarindoj: “Tu so phađe o Hram thaj paše trin đive vazde le, spasi korkoro tut! Te
san Čhavo e Devleso, ulji taro krsto!”
41 A gijate marde muj e Isusesa i e šorutne sveštenikura, e učitelja tare Mojsijaso
zakon thaj e starešine. Vaćarde:
42 “Averen spasisada a korkore pes našti? Vov si o caro e Izraeleso! Nek uljol akana
taro krsto thaj ka pača ane leste!
43 Pouzdisajlo ano Dol, akana vov nek spasil le, te manglja le. Golese kaj phenda: ‘Me
sem e Devleso Čhavo!’ ”
44 Gijate vređisade le i e razbojnikura save sesa lesa ke krstura.

E Isuseso meripe
(Mk 15,33–41; Lk 23,44–49; Jn 19,28–30)

45 A tare opaš o đive dži ke trin o sato ki sa i phuv učharda o kalipe.
46 A paše o trito sato dija vika o Isus andaro baro glaso: “Eli! Eli! Lama sabahtani?”
(So značil: “Devla mingreja! Devla mingreja! Sose mukhljan man?”)
47 Kana nesave save ačhile gothe šunde gova, phende: “Vov akharol e proroko e Ilija!”
48 Thaj sigate jekh lendar prastija thaj lija o sunđeri, bolda le ano šut, čhuta pi trska
thaj kanisada e Isuse te pijol.
49 A avera vaćarde: “Ačh te dikha, da li ka avol o Ilija te spasil le.”
50 A o Isus vadži jekh drom dija vika andaro baro glaso thaj mukhlja pi duša.
51 Thaj tari jekh drom i zavesa pharadili ano sveto than e hrameso, ke opaš odupral
natele. I phuv tresisada thaj e stene pharile.
52 E limora putajle thaj but telura e Devlese manušenđe uštile andare mule.
53 Thaj kana iklile andare limora palo uštipe e Isuseso, avile ano sveto foro o Jerusalim
thaj sikadile pherdonenđe.
54 Kana o rimsko kapetano thaj kola so lesa arakhlje e Isuse dikhlje kaj i phuv tresil
pe thaj sa so sasa, darajle but thaj vaćarde: “Čače kava manuš sasa Čhavo e Devleso!”
55 Gothe sesa but džuvlja, save gova dikhlje odural. Von džana palo Isus tari Galileja
thaj služina le.

* **27,28** Kava lolo ogrtači si šej savo phiravena samo e carura.

56 Maškare lende sesa i Marija Magdalena, i Marija i dej e Jakovesi thaj e Josifesi thaj
i dej e Zevedejese čhavenđi.

E Isuseso prahope
(Mk 15,42–47; Lk 23,50–56; Jn 19,38–42)
57 Kana peli i rat, avilo jekh barvalo manuš taro foro Arimateja, so akhardola Josif,
savo i korkoro sasa sikado e Isuseso.
58 Vov đelo ko Pilat thaj molisada le pašo telo e Isuseso. Tegani o Pilat naredisada te
den le o telo.
59 O Josif lija o telo, paćarda le ano nevo laneno čaršafi
60 thaj čhuta le ano piro nevo limori savo sasa čhindo ani stena. Phanglja o vudar
taro limori bare baresa thaj đelo.
61 Gothe sesa i Marija Magdalena thaj i dujto Marija, save bešle anglo limori.

I straža aračhol o limori
62 A theara đive, ko savato, ćidije pe e šorutne sveštenikura thaj e fariseja ko Pilat
63 thaj phende lese: "Gospodarona! Dijam amen gođi kaj kava xoxavno dok sasa
džuvdo, vaćarda: 'Pale trin đive ka uštav tare mule.'
64 Golese vaćar te aračhol pe o limori dži ko trito đive, te ma aven lese sikade, te
čoren le thaj te vaćaren e manušenđe kaj uštilo tare mule. Te gova desisajlo o poslednjo
xoxaipe ka avol po baro tare anglune!"
65 O Pilat vaćarda lenđe: "Isi tumen stražara! Džan thaj aračhen o limori sar džanen."
66 Von đele thaj osigurisade o limori gija so čhute pečato po bar thaj čhute stražaren.

28

O Isus uštol tare mule
(Mk 16,1–8; Lk 24,1–12; Jn 20,1–10)
1 Palo savato, rano sabalin ko angluno đive ko kurko avili i Marija Magdalena thaj i
dujto Marija te dičhen o limori.
2 Tari jekh drom i phuv tresisajli but, golese so o anđelo e Gospodeso ulilo taro nebo.
Avilo, crdija o bar tare vudara e limoreso thaj bešlo pe leste.
3 Vov sijajisada sar munja a lese šeja sesa parne sar iv.
4 E stražara tresisade tari dar e anđelosi thaj sesa sar mule.
5 A o anđelo phenda e džuvljenđe: "Tumen ma daran! Džanav kaj roden e Isuse save
čhute ko krsto.
6 Naj kate, golese kaj uštilo tare mule, sar so vaćarda. Aven dičhen o than kaj pašlilo.
7 Sigate džan te vaćaren lese sikadenđe: 'Uštilo tare mule thaj akana angle tumende
džal ani Galileja. Odori ka dičhen le.' Akh, gova sasa man te vaćarav tumenđe!"
8 Gija e džuvlja sigate iklile andaro limori, darandoj thaj bare radujimasa siđarde te
vaćaren gova e sikadenđe.
9 Tari jekh drom avilo lenđe o Isus thaj phenda lenđe: "Zdravo!"
A von avile, dolde le tare pingre lese thaj pele ke pe koča.
10 Tegani vaćarda lenđe o Isus: "Ma daran. Džan vaćaren mingre phralenđe te džan
ani Galileja. Odori ka dičhen man."

E sveštenikura poćinen e stražaren te xoxaven
11 Kana e džuvlja đele dromesa, nesave tare stražara avile ano foro thaj vaćarde e
šorutne sveštenikurenđe sa so sasa.
12 Gija von ćidije pe e starešinencar thaj dogovorisajle te den e vojnikuren but pare.
13 Phende lenđe: "Vaćaren, 'E sikade lese avile raćasa thaj čorde e Isuseso telo kana
amen sutam.'
14 Thaj te šunda gova o Pilat, amen ka vaćara lesa a tumenđe khanči ni ka avol."
15 Gija e vojnikura lije e pare thaj ćerde sar si lenđe phendo. Gija kaja paramič vaćarol
pe svugde maškar e Jevreja thaj trajil dži ađive.

O Isus bičhalol e sikaden te vaćaren o Lačho Lafi
(Mk 16,14–18; Lk 24,36–49; Jn 20,19–23; Buća 1,6–8)
16 Tegani e Dešujekh (11) sikade đele ani Galileja ko brego kaj zapovedisada lenđe o
Isus.
17 Kana dikhlje le, pele pe koča, al nesave posumnjisade.
18 O Isus avilo paše lende vaćarindoj: "Dija pe manđe sa o vlast ko nebo thaj ki phuv.
19 Džan gija thaj ćeren e manušen tare sa e nacije te aven mingre sikade, krstin len
ko alav e Dadeso thaj e Čhaveso thaj e Svetone Duxoso

20 thaj sikaven len te ićaren sa so zapovedisadem tumenđe! Te džanen, me sem
tumencar ane sa e đivesa dži ko kraj e svetoso.”

Lačho Lafi taro Marko

O Jovane o Krstitelj vaćarol kaj avol khoni po baro lestar
(Mt 3,1–12; Lk 3,1–9, 15–17; Jn 1,19–28)

1 Gija počnil o Lačho Lafi taro Isus Hrist, tare Devleso Čhavo.
2 Ano Sveto lil e prorokoso e Isaijaso pisil gija:

“Akh, bičhalav angle tute me glasniko,
savo ka pripremil tuće o drom.
3 Vov si glaso so dol vika ani pustinja:
‘Pripremin o drom e Gospodese!
Ravnin lese o drom.’ ”

4 Pojavisajlo o Jovane o Krstitelj, savo sasa glasniko ani pustinja thaj propovedisada kaj e manuša trubun te irin pe tare pumare grehura thaj te aven ko Dol te oprostil lenđe thaj te krstin pe.
5 Sa e manuša tari Judejsko phuv thaj taro Jerusalim đele leste ani pustinja te šunen le. E manuša vaćarena sa pe grehura a vov krstila len ki len o Jordan.
6 E Jovanese šeja sesa tare kamilaće bala, pe leste sasa morčhikani kuštik thaj xalja skakavcuren thaj divljo avđin.
7 O Jovane propovedisada: “Pale mande sigate ka avol khoni po baro mandar. Me naj sem dostojno te banđivav thaj te putrav e dora tar lese sandale.
8 Me krstiv tumen pajesa, a vov ka krstil tumen e Svetone Duxosa.”

E Isuseso krstipe
(Mt 3,13–17; Lk 3,21–22; Jn 1,32–34)

9 Ane gola đivesa avilo o Isus taro foro Nazaret ani Galileja thaj o Jovane krstisada le ani len o Jordan.
10 Thaj samo so o Isus iklilo andaro paj, dikhlja sar putajlo o nebo thaj sar o Sveto Duxo odupral uljol pe leste sar golubo.
11 A andaro nebo šundilo glaso e Devleso: “Tu san mo Čhavo o manglo! Tu san mingro manglipe!”

O beng iskušil e Isuse
(Mt 4,1–11; Lk 4,1–13)

12 Sigate pale gova o Duxo inđarda e Isuse ani pustinja
13 thaj odori sasa saranda (40) đive thaj gothe o beng iskušisada le. Sasa maškare divlja životinje thaj e anđelura služisade le.

E Isusesi služba ani Galileja
(Mt 4,12–17; Lk 4,14–15)

14 Pale gova so o caro o Irod phanglja e Jovane, o Isus đelo ani Galileja thaj propovedila taro Lačho Lafi e Devleso.
15 Vaćarda: “Avilo o vreme savo o Dol obećisada kaj si paše o Carstvo e Devleso! Pokain tumen thaj pačan ano Lačho Lafi.”

E anglune sikade
(Mt 4,18–22; Lk 5,1–11)

16 Jekh đive kana o Isus phirda pašo Galilejsko jezero, dikhlja e Simone thaj lese phrale e Andrija sar čhuden e mreže ano jezero, golese kaj sesa ribara.
17 O Isus phenda lenđe: “Aven mancar thaj ka ćerav tumen te dolen e manušen sar e mačhen.”
18 Von sigate ačhade e mreže thaj đele pale leste.
19 Kana o Isus đelo zala po dur, dikhlja e phralen e Jakove thaj e Jovane, e Zevedejevese čhaven, sar ano čamco prećeren pe mreže.
20 Sigate akharda o Isus i len thaj von ačhade pe dade e Zevedeje ano čamco e manušencar save ćeren bući lende thaj đele pale leste.

O Isus ikalol e bilačhe duxo taro manuš
(Lk 4,31–37)

21 O Isus thaj lese sikade avile ano foro o Kafarnaum. Thaj gova savato đelo ani
sinagoga thaj lija te sikavol e narodo.
22 Savore save šunde e Isuse, divisajle baše leso sikajipe, golese kaj sikada len gija sar
kova savo isi le zuralipe, a na sar e učitelja tare Mojsijaso zakon.
23 Ani sinagoga sasa jekh manuš ane kaste sasa o bilačho duxo, savo lija tari jekh drom
te dol vika:
24 "So manđe amendar, Isuse taro Nazaret? Aviljan li te mudare amen? Džanav ko
san tu: Sveco e Devleso!"
25 A o Isus vaćarda lese po zurale: "Phande ćo muj thaj iklji andar leste!"
26 Tegani o bilačho duxo but tresisada e manuše, dija vika andare sa o glaso thaj iklilo
lestar.
27 Savore save dikhlje sa kava but čudisajle thaj lije jekh avere te pučen: "So si kava?
Savo si kava nevo thaj zuralo sikajipe? Vov zapovedil e bilače duxonenđe, a von šunen
le!"
28 Thaj o lafi lestar sigate šundilo ani sa i Galilejsko phuv.

O Isus sastarol buten
(Mt 8,14–17; Lk 4,38–44)
29 Samo so iklile o Isus thaj lese sikade tari sinagoga, đele e Jakovesa thaj e Jovanesa
ano čher e Simoneso thaj e Andrijaso.
30 E Simonesi sasuj pašljola golese so sasa la groznica thaj sigate vaćarde e Isusese
latar.
31 O Isus avilo paše late, dolda la taro va thaj pomožisada la te uštol. I groznica nakhli
thaj voj lija te služil len.
32 Kana peli i rat, kana zanakhlo o kham,* angle leste ande sa e nasvalen thaj kolen
ane kaste sesa e bilače duxura.
33 Sa e manuša andaro foro ćidije pe anglo vudar.
34 O Isus sastarda e nasvalen taro dži jekh nasvalipe. Ikalda i bute benđen thaj ni dija
len te vaćaren, golese so von džanglje ko si vov.

O Isus vaćarol o Lačho Lafi ani Galileja
35 Aver sabalin o Isus uštilo rano dok vadži sasa mrako thaj iklilo avri. Đelo ki jekh
than kaj naj khoni thaj odori molisajlo.
36 Al o Simon thaj kola save sesa lesa iklile te roden le.
37 Kana arakhlje le, vaćarde lese: "Roden tut savore!"
38 O Isus vaćarda lenđe: "Ajde te dža i ane avera pašutne gava thaj e forura te vaćarav
i odori. Golese aviljem!"
39 Đelo ki sa i Galileja, vaćarda ane lenđe sinagoge thaj ikalda e benđen tare manuša.

O Isus sastarol e gubavco
(Mt 8,1–4; Lk 5,12–16)
40 Tegani jekh gubavco avilo pašo Isus, pelo ke pe koča thaj molisada le vaćarindoj:
"Te mangljan, tu šaj te sastare man!"
41 E Isusese pelo žal, pružisada po va, dolda le thaj vaćarda: "Mangav, av sasto!"
42 Samo so vaćarda gova, i guba đeli lestar thaj o manuš sasa sasto.
43 Angleder so o Isus mukhlja te džal avral, strogo phenda lese:
44 "Dikh te ma vaćare khanikase. Al tu dža i sikav tut e svešteníkose thaj inđar
žrtva sar so zapovedisada o Mojsije ano po zakon bašo ćiro thodipe, te bi avola tut
svedočanstvo angle lende."
45 Al kova manuš iklilo gothar thaj lija butenđe te vaćarol sa so sasa, pa golese o Isus
naštine putarde te džal ane forura, nego ačhola sa ke pusta thana. Al e manuša avena
ke leste tare sa e riga.

2

O Isus sastarol manuše savo naštine te phirol
(Mt 9,1–8; Lk 5,17–26)
1 Nekobor đive pale kava o Isus irisajlo ano Kafarnaum thaj šundilo kaj si čhere.
2 A ćidije pe gothe pherdo džene thaj ni sasa than čak ni ke vudara te ačhol pe. A vov
vaćarola lenđe o Lafi e Devleso.
3 Tegani avile nesave štar džene thaj ande e manuše savo naštine te phirol.

* **1,32** Ke Jevreja "kana zanakhlo o kham" značil kaj počnisada nevo đive. Golese so e Jevreja ni manglje te anen e nasvalen ko savato, te ne bi phađena o Zakon taro savato.

4 Golese kaj gothe sesa but manuša a von naštine te aven dži o Isus, ćerde rupa ko
tavano upreder e Isuseso šoro thaj mukhlje tele e manuše sa lese thanesa kaj pašljola.
5 Kana o Isus dikhlja lengo pačajipe, vaćarda e nasvalese: “Čhaveja mingreja,
oprostime si će grehura!”
6 Gothe bešena nesave učitelja tare Mojsijaso zakon thaj ane peste pučlje pe:
7 “So kava vaćarol? Hulil po Dol? Ko šaj oprostil e grehura sem jekh Dol?”
8 O Isus sigate pe duxosa haljarda so von ane peste dije goďi thaj vaćarda lenďe: “Sose
gija den goďi ane tumare ile?
9 So si poločhe? Te phenol pe kolese savo našti phirol: ‘Oprostime si ćire grehura’, il
te phenol pe ‘Ušti, le ćiro than e pašljimaso thaj phir’?
10 Al te džanen kaj me, o Čhavo e manušeso, isi man vlast ki phuv te oprostiv e
grehura.” Gija o Isus phenda e manušese so naštine phirol:
11 “Tuće vaćarav! Ušti, le ćo than kaj pašljiljan thaj dža čhere.”
12 Gova manuš uštilo, sigate lija po than kaj pašlilo thaj iklilo avri angle jakha
savorenďe.
Savore divisajle, slavisade e Devle thaj vaćarde: “Ni dikhljam dži akana gija khanči!”

O Isus akharol e Levi
(Mt 9,9–13; Lk 5,27–32)

13 Tegani o Isus ďelo palem pašo Galilejsko jezero. But manuša ćidije pe paše leste
thaj vov sikada len.
14 Sar načhola, dikhlja e Levi, e Alfejevese čhave, sar bešol ki carina thaj vaćarda lese:
“Phir pale mande!”
Thaj o Levi uštilo thaj ďelo pale leste.
15 Pale gova ďelo o Isus te xal mangro ano čher e Levijaso. But carincura thaj
grešnikura avile thaj xalje lesa thaj lese sikadencar. Gothe sesa but gasave manuša
save phirena palo Isus.
16 Kana nesave učitelja tare Mojsijaso zakon save sesa fariseja dikhlje kaj xal e
grešnikurencar thaj e carincurencar, pučlje lese sikaden: “Sose tumaro učitelji xal e
carincurencar thaj e grešnikurencar?”
17 Kana gova šunda o Isus, vaćarda lenďe: “Ni trubul lekari e sastenďe, nego e
nasvalenďe. Me ni aviljem te akharav te pokajin pe e pravednikura, nego e grešnikura.”

O Isus sikavol taro post
(9,14–17; Lk 5,33–39)

18 E sikade e Jovanese e Krstiteljese thaj e fariseja postisade. Nesave avile ko Isus thaj
pučlje le: “Sose ćire sikade ni postin sar so postin e sikade e Jovanese thaj e sikade e
farisejenďe?”
19 A o Isus vaćarda lenďe: “Šaj li postin kola save avile ko abav kana o terno si lencar?
Sa dži kaj si o terno lencar, von našti te postin.
20 Al ka aven e ďivesa kana ka len lendar e terne. Ane gova ďive ka postin.
21 Khoni ni suvol po purano fostano nevo kotor e šejengo. Golese te ćerda gova, o
nevo kotor ka ćidol pe kana ka thovol pe, a taro purano ka ćerdol pobari rupa.
22 A khoni ni čhorol i nevi mol ane purane morčha. Golese kaj i nevi mol ka pharavol
e morčha thaj bi rumila pe i mol thaj e morčha. Golese nevi mol trubul te čhorol pe
ane neve morčha.”

O Isus si po baro taro savato
(Mt 12,1–8; Lk 6,1–5)

23 Jekh savato o Isus thaj lese sikade phirde maškaro ďiv. Lese sikade odrumal lije te
čhinen o ďiv.
24 E fariseja vaćarde lese: “Dikh! Sose von ćeren kova so naj dozvolimo ko savato?”
25 A o Isus phenda lenďe: “Džanav kaj čitisaden ano Sveto lil so ćerda o David kana
ni sasa len so te xan a sesa bokhale, vov thaj kola so sesa lesa!
26 Dija ano Čher e Devleso, ano vreme e Avijatareso e bare svešteníkoso thaj xalja e
mangre save čhute pe sar žrtva, save khoni ni tromaje te xan sem e svešteníkura, a
vov dija i kolenďe save sesa lesa.”
27 Tegani vaćarda lenďe o Isus: “O savato naj ćerdo te bi o manuš služila lese, nego si
savato ćerdo te služil e manušese.
28 Golese me, o Čhavo e manušeso, sem Gospodari thaj taro savato.”

3

O Isus sastarol ko savato
(Mt 12,9–14; Lk 6,6–11)

1 Kana o Isus palem đelo andre ani sinagoga, sasa gothe manuš šuće vastesa.
2 Nesave so gothe sesa dičhena po Isus da li ka sastarol e manuše ko savato te bi šaj optužinasa le.
3 Thaj o Isus vaćarda e manušese e šuće vastesa: “Ava akari thaj ačh ano maškar!”
4 Tegani o Isus pučlja len: “Troma li ko savato te ćera šukar il bilačhe, o džuvdipe te aračhol pe il te mudarol pe?”
Al von khanči ni vaćarde.
5 O Isus dikhlja len holjasa thaj sasa žalno golese so lenđe ile zurajle. Tegani vaćarda e manušese: “Pruži ćiro va!”
I vov pružisada piro va thaj leso va sastilo.
6 E fariseja sigate iklile thaj lije te planirin e Irodese manušencar sar te mudaren e Isuse.

But manuša phiren palo Isus
(Mt 4,23–25; 12,15–16; Lk 6,17–19)

7 O Isus đelo pe sikadencar ko Galilejsko jezero, a lencar đele but manuša tari Galileja thaj i Judeja,
8 taro Jerusalim thaj tari Idumeja thaj aver rig tari len o Jordan thaj tari okolina e Tirosi thaj e Sidonesi. Sa kola manuša avile ko Isus golese kaj šunde so vov ćerola.
9 Tegani o Isus vaćarda pe sikadenđe te pripremin o čamco, te ma bi e manuša ćićidena le.
10 Golese so gova đive buten sastarda, e nasvale gurisajle premal leste te dolen le te bi sastona.
11 Kana bi dičhena le e bilačhe duxura, perena bi ke koča angle leste thaj bi dena vika: “Tu san e Devleso Čhavo!”
12 Thaj o Isus vaćarda lenđe po zurale te ma šunjaren ko si vov.

O Isus biril e dešudujen apostoluren
(Mt 10,1–4; Lk 6,12–16)

13 Pale gova o Isus uštilo ko brego thaj dija vika kolen saven manglja thaj von avile leste.
14 Lendar birisada dešudujen (12) thaj akharda len apostolura, te aven lesa thaj te bičhalol len te propovedin
15 thaj te avol len zuralipe te ikalen e benđen.
16 A kava si e alava tare Dešuduj (12) saven birisada o Isus:
O Simon (save o Isus dija alav Petar),
17 o Jakov
thaj leso phral o Jovane, e Zevedejevese čhave (len dija vika Voanirges, so si e “Čhave e gromose”),
18 thaj o Andrija,
o Filip,
o Vartolomej,
o Matej,
o Toma,
o Jakov e Alfejeveso čhavo,
o Tadej,
o Simon o Zilot,
19 thaj e Juda o Iskariotsko (savo izdajisada le).

E Isuseso zuralipe si taro Dol
(Mt 12,22–32; Lk 11,14–23; 12,10)

20 Tegani o Isus ulilo ano čher thaj ćidije pe gaći but džene kaj naštine ni mangro te xan.
21 Kana šunde kava e Isusese čherutne avile pale leste te inđaren le golese kaj vaćarde: “Kava iklilo tari gođi.”
22 A e učitelja tare Mojsijaso zakon save avile andaro Jerusalim vaćarde: “Ane leste si o Veelzevul savo si vladari e benđengo! Vov lese zuralimasa tradol e benđen.”
23 Gija o Isus akharda len paše peste thaj lija te vaćarol lenđe ane paramiča: “Sose bi o Satana tradola e Satana?

24 Te si o carstvo korkoro pestar ulado, gasavo carstvo ne bi šajine te ačhol.
25 Te ani familija avol dži ulaipe, gasavi familija našti ačhol.
26 Te o Satana uštol korkoro pe peste thaj ulavol pe, našti te ačhol, nego ka properol.
27 Al khoni našti te dol ano čher e zurale manušese thaj te inđarol leso barvalipe angleder so ni phandol le. Tegani šaj te čorol sa andaro čher.
28 Čače vaćarav tumenđe: sa e grehura e manušenđe šaj oprostin pe thaj i hula savi phenen.
29 Al dži jekh savo hulil po Sveto Duxo, nikad ni ka oprostil pe lese. Nego si bango za ke sa e đivesa paše akava greh."
30 Gova vaćarda lenđe o Isus golese kaj e učitelja tare Mojsijaso zakon vaćarde: "Ane leste si o bilačho duxo."

Save si čače e Isusese čherutne
(Mt 12,46–50; Lk 8,19–21)
31 Tegani avili e Isusesi dej thaj lese phrala. Sar ačhile avral, bičhalde jekhe te akharol le.
32 Trujal leste bešle but manuša thaj phende lese: "Akh, avral si ći dej thaj će phrala thaj roden tut."
33 A o Isus pučlja len: "Ko si mi dej thaj me phrala?"
34 Tegani dikhlja pe manuša so bešle trujal leste thaj vaćarda: "Dičhen, von si mi dej thaj me phrala!
35 Golese, dži jekh savo ćerol e Devleso manglipe, gova si mo phral, mi phen thaj mi dej."

4

O Isus vaćarol taro manuš savo čhudol o seme ki phuv
(Mt 13,1–9; Lk 8,4–8)
1 O Isus palem lija te sikavol pašo Galilejsko jezero. Ćidije pe pherdo manuša paše leste, gija vov dija ano čamco po jezero thaj bešlo ane leste. A e manuša ačhile pašo jezero ki obala.
2 Vov sikada len ane pherdo paramiča.
Dži kaj sikada len, phenda:
3 "Šunen! Jekh đive iklilo o sejači te sejil o seme.
4 Dži kaj sejisada, nesavo seme pelo ko drom. Avile e čiriklja thaj sa xalje o seme.
5 Nesavo seme pelo pe barale thana kaj ni sasa but phuv. Sigate lija te barol, golese kaj i phuv ni sasa duboko.
6 Al kana o kham sasa zuralo, e biljke phabile thaj sigate šućile, golese so ni sasa len duboko koreno.
7 Nesavo seme pelo ane kangre. E kangre barile thaj tasade le, gija o seme ni anda nisavo bijandipe.
8 A nesavo seme pelo pi šukar phuv, bijanda, barilo thaj lija te dol lačho bijandipe, so sasa tranda (30), šovardeš (60) thaj šel (100) droma po but nego so sasa sejime."
9 Tegani o Isus vaćarda: "Kas isi kana te šunol, nek šunol."

Sose o Isus vaćarol ane paramiča
(Mt 13,10–17; Lk 8,9–10)
10 Kana o Isus ačhilo korkoro e dešuduje (12) sikadencar thaj kolencar so ačhile lesa, von pučlje e Isuse so značin kala paramiča.
11 Vov phenda lenđe: "Tumenđe dija pe te džanen so si garajipe taro Carstvo e Devleso, a kalenđe save si avral taro Carstvo e Devleso, sa vaćarol pe ane paramiča,
12 golese sar so pisil ano Sveto lil:

'Ka dičhen thaj ka dičhen,
al ni ka shvatin,
a ka šunen thaj ka šunen,
al ni ka haljaren,
inače bi obratina pe
thaj o Dol bi oprostila lenđe.' "

O Isus vaćarol so značil kaja paramič taro sejači
(Mt 13,18–23; Lk 8,11–15)
13 Tegani o Isus vaćarda lenđe: "Ni haljaren kaja paramič? Sar ka haljaren sa avera paramiča?

14 O sejači si kova savo sejil e Devleso Lafi.
15 Nesave manuša si sar seme ko drom kaj si sejimo e Devleso Lafi. Kala manuša
šunen le, al avol o Satana thaj lol lendar so si sejimo ande lenđe ile.
16 Avera manuša si sar o seme so si sejimo pe barale thana. Kala šunen o Lafi thaj
sigate prihvatin le radujimasa,
17 al naj len koreno ane peste thaj ićaren pe nesavo vreme. Kana avol bilačhipe thaj
progonstvo zbog o Lafi, sigate peren.
18 Avera manuša si sar seme so si sejimo ane kangre. Kala manuša šunen o Lafi,
19 al ane lenđe ile si e brige kale svetose, želje bašo barvalipe thaj o manglipe za ke
avera stvara, so tasaven o Lafi, gija ačhen bizo bijandipe.
20 Nesave si sar o seme so si sejimo pi lačhi phuv. Kala manuša šunen o Lafi, prihvatin
le thaj anen bijandipe: tranda (30), šovardeš (60) thaj šel (100) droma po but nego so
sasa sejime."

O Isus vaćarol paramič tari svetiljka
(Lk 8,16–18)
21 O Isus pučlja len: "Ko bi tumendar anola i svetiljka thaj bi čhuvola la talo čaro il
talo than e sojimaso? Ni li čhuvol pe i svetiljka ke lako than?
22 Golese, sa so si garado ka ikljol ko dičhipe thaj sa so si učhardo ka ikljol ko videlo.
23 Te isi khanika kana te šunol, nek šunol."
24 Thaj vaćarda lenđe: "Pazin so šunen! Save merasa merin, gasave merasa ka meril
pe tumenđe thaj ka dol pe tumenđe po but.
25 Golese kaj kas isi džanglipe, ka dol pe lese po but, a kas naj, ka lol pe lestar i kova
so isi le."

E Devleso Carstvo si sar seme savo barol korkoro pestar
26 Tegani o Isus vaćarda lenđe: "O Carstvo e Devleso si sar o manuš savo sejil o seme
pi phuv.
27 Raćasa thaj đivesesa, da li sovol il uštol, o seme bijandol thaj barol, a vov i ni
džanol sar.
28 I phuv korkori pestar dol o bijanipe: angleder i čar, pale gova o klaso, tegani ano
klaso but điv.
29 Samo so zrelil o bijandipe, o manuš avol e lunesa te čhinol le, golese kaj si o vreme
bašo ćidipe."

O Isus vaćarol paramič taro zrno e gorušicako
(Mt 13,31–35; Lk 13,18–19)
30 Palem o Isus vaćarda: "Sar ka vaćara savo si o Carstvo e Devleso? Save paramičasa
te sikava le?
31 Vov si sar o zrno tari gorušica, savo si emcikno tare sa e semenura savo sejil pe ani
kaja phuv.
32 Al kana si sejimo, barol thaj ačhol po baro taro sa o povrće savo mečhol raja, gaći
bare kaj ane leso lado e čiriklja e nebose šaj ćeren gnezdura."
33 Gasave bute paramičencar vaćarola o Isus lenđe o Lafi e Devleso thaj sikavola gaći
kobor šajine von te šunen le.
34 Bize paramiča ni vaćarola lenđe khanči. A kana sasa e sikadencar korkoro, sa gova
objasnila lenđe.

O Isus ačhavol i balval
(Mt 8,23–27; Lk 8,22–25)
35 Gova đive, kana peli i rat, o Isus vaćarda pe sikadenđe: "Ka nakha ki aver rig e
jezerosi."
36 Gija mukhlje e manušen. E sikade čhute pe ano čamco kaj o Isus već sasa. Pale
lende sesa i avera čamcura.
37 Tegani avili zurali balval thaj e talasura čalade ano čamco, gijate da o čamco lija
te pherdol paj.
38 A o Isus suta ki paluni rig e čamcosi ko šerand.
Džungade le thaj vaćarde lese: "Učitelju! Tuće sa jekh kaj amen ka tasiva?"
39 O Isus uštilo thaj vaćarda pozurale e balvaljaće thaj naredisada e pajese: "Ačh,
smiri tut!"
I balval ačhili thaj khanči ni šundilo.
40 Thaj pučlja pe sikaden: "Sose gaći daraljen? Vadži li naj tumen pačajipe?"
41 Dolda len bari dar thaj jekh averese vaćarde: "Ko si kava, kaj i balval thaj o more
šunen le?"

5

O Isus ikalda e bilačhe duxuren taro manuš
(Mt 8,28–34; Lk 8,26–39)

1 O Isus thaj lese sikade avile ki aver rig e jezerosi paši Gerasinsko phuv.
2 Kana iklilo o Isus taro čamco, sigate avilo premal leste andare limora manuš kas
sasa bilačho duxo.
3 Kava manuš bešola ane limora thaj khoni naštine te phandol le ni sinđirencar.
4 But droma sasa phanglo sastrnencar thaj sinđirencar, al vov phaglja e sastrna thaj
čhinola e sinđira. Khoni naštine te smiril le.
5 Bizo ačhipe, đive thaj rat, o manuš ane kaste sasa o bilačho duxo, phirola maškare
limora thaj ane bregura dola vika thaj čalavola pe barencar.
6 Kana odural dikhlja e Isuse, prastija thaj pelo angle leste ke pe koča.
7 Dija vika andare sa o glaso: "So manđe mandar, Isuse Čhaveja Embare Devleso? Xav
tu sovli e Devlesa te ma muči man!"
8 Golese kaj o Isus angleder phenda lese: "Iklji andar kava manuš, bilačheja duxona!"
9 O Isus pučlja le: "Sar si ćo alav?"
O manuš vaćarda lese: "Mo alav si Legion, golese kaj sam but, sar vojska."
10 Thaj but molisada e Isuse te ma bičhalol e bilačhe duxuren avral tare kaja phuv.
11 A gothe, ko brego, xana čar pherdo bale.
12 Gija e bilačhe duxura molisade e Isuse: "Bičhal amen te dža ane kala bale."
13 Thaj o Isus mukhlja len. E bilačhe duxura iklile taro manuš thaj dije ane bale. Sigate
e bale lije te našen taro brego ano more. Gothe sesa paše duj milje (2 000) bale thaj sa
tasile.
14 E manuša save arakhlje e balen, našle thaj kalestar vaćarde ano foro thaj ane
pašutne thana. Gija e manuša avile te dičhen so sasa.
15 Kana avile pašo Isus, dikhlje e manuše ane kaste sasa i vojska e bilačhe duxurencar
sar bešol urado thaj saste gođasa. Gova darada len.
16 Kala save dikhlje sa gova vaćarde sa so sasa e manušesa ane kaste sesa e bilačhe
duxura thaj so sasa e balencar.
17 E manuša lije te molin e Isuse te džal andari lenđi phuv.
18 Kana đelo o Isus ano čamco, molisada le kova manuš ane kaste sesa e bilačhe
duxura te šaj džal lesa.
19 O Isus ni mukhlja le, al vaćarda lese: "Dža čhere thaj vaćar ćirenđe so sasa tusa
thaj so ćerda tuće o Gospod i kobor sasa milostivno tuće."
20 Gija o manuš đelo thaj lija te vaćarol ano Dekapolis* so ćerda lese o Isus. Thaj
savore divisajle.

O Isus vazdija tare mule e čhejora em sastarda e nasvale džuvlja
(Mt 9,18–26; Lk 8,40–56)

21 Kana o Isus đelo e čamcosa ki aver rig e jezerosi, ćidije pe but manuša paše leste.
Dži kaj ačhilo pašo jezero,
22 avilo jekh starešina tari sinagoga, kaso alav sasa Jair. Kana dikhlja e Isuse, pelo ke pe
koča mujesa premali phuv angle leste
23 thaj but molisada le: "Mi mangli čhejori si dži o meripe. Moliv tut, av thaj čhuv će
vasta pe late, te sastol thaj te živil."
24 Gija o Isus đelo lesa, a pale leste đele i but manuša thaj ćićidije le.
25 A gothe sasa nesavi džuvli, savi sasa nasvali dešuduj (12) berš taro thavdipe o rat.
26 Voj but patisada thaj trošisada sa so sasa la tare lekara, al khanči ni pomognisade
la thaj sasa laće sa po bilačhe.
27 Kana šunda taro Isus, nakhli palal tare lese dume maškar gola but manuša thaj
dolda le tare leso ogrtači.
28 Golese kaj vaćarda ane peste: "Samo te dolav man pe lese šeja, ka sastivav!"
29 Thaj sigate ačhilo latar te thavdol o rat thaj osetisada ane po telo kaj sastili taro piro
pharo nasvalipe.
30 Tari jekh drom o Isus džanglja kaj i zor iklili lestar. Irisajlo premal e manuša thaj
pučlja: "Ko dolda pe tare me šeja?"
31 E sikade phende lese: "Tu diče kaj gaći manuša ćićiden amen, a tu puče ko doldape
pe tute?"
32 A o Isus dičhola trujal peste te aračhol kola savi ćerda gova.

---

* **5,20** so značil "Deš forura"

33 A i džuvli darajli thaj izdraja, golese kaj džanglja so sasa, gija avili thaj peli mujesa
premali phuv angle leste thaj vaćarda lese sa o čačipe.
34 O Isus vaćarda laće: "Ćo pačajipe sastarda tut, mi čhej. Dža ano mir thaj av sasti
taro ćiro pharo nasvalipe."
35 Thaj kana vadži vaćarola o Isus, avile nesave manuša andaro čher e Jaireso savo
sasa starešina ani sinagoga thaj vaćarda lese: "Jaire, ći čhej muli! Sose vadži muči e
učitelje?"
36 Al o Isus ni dija pažnja ke kala lafura thaj vaćarda e Jairese: "Ma dara! Samo pača!"
37 Ni dija khoni te džal lesa samo o Petar, o Jakov thaj o Jovane, e Jakoveso phral.
38 Kana resle ko čher e Jaireso savo sasa starešina ani sinagoga, o Isus dikhlja kaj but
manuša gothe roven thaj but den vika.
39 Dija ano čher thaj pučlja len: "Sose den vika thaj roven? I čhej ni muli, nego sovol!"
40 Von lije te asan lese. Al vov ikalda len savoren avri, lija e dade e čhejaće thaj laće
da thaj e trine sikaden save sesa lesa thaj đele andre ani soba kaj pašljola i čhej.
41 Vov lija e čhejako va thaj vaćarda laće: "Talita, kum!" (So značil: "Čhejorije, tuće
vaćarav, ušti!").
42 I čhejori sigate uštili thaj lija te phirol. Sasa la dešuduj (12) berš. Savore sesa
začudime so dikhlje kava čudo.
43 Al o Isus strogo naredisada lenđe, ma te vaćaren khanikase kava thaj vaćarda te
den e čhejora te xal.

6

E manuša taro Nazaret ni pačan ano Isus
(Mt 13,53–58; Lk 4,16–30)

1 O Isus iklilo gothar thaj đelo ano Nazaret, ano foro kaj barilo. Lese sikade đele lesa.
2 Kana avilo o savato, o Isus lija te sikavol ani sinagoga. But džene so šunde le, divisajle
thaj pučlje: "Kotar kale manušese sa kava? Savo si gova mudrost so dija pe lese? Sar
pe vastencar ćerol kala čudura?
3 Naj li kava samo kaštarutno, čhavo e Marijako thaj phral e Jakoveso, e Josijaso, e
Judaso thaj e Simoneso? Naj li lese pheja amencar kate?"
Golese sesa but razočarime thaj ni manglje te prihvatin le.
4 Tegani o Isus vaćarda lenđe: "O proroko si bizo čast samo ano foro kaj barilo,
maškar pi familija thaj ane po čher."
5 Thaj naštine ni jekh čudo te ćerol, samo čhuta pe vasta pe zala nasvale thaj sastarda
len.
6 Thaj čudisajlo o Isus kaj e manuša ni pačaje.

O Isus bičhalol pe sikaden
(Mt 10,1, 5–15; Lk 9,1–6)

Tegani o Isus phirda maškare pašutne gava thaj sikada e manušen.
7 Dija vika paše peste e dešuduje (12) sikaden, dija len zuralipe te traden e bilačhe
duxuren thaj bičhalda pe sikaden te džan duj po duj ke različita thana.
8 Thaj vaćarda lenđe: "Ma te len khanči tumencar, ni mangro, ni trasta, ni bakarna
parave ane tumare poske, samo jekh rovli.
9 Al uraven tumen sandale thaj samo jekh gad, a na duj."
10 Thaj vadži vaćarda lenđe: "Kana džan ane nesavo than, bešen ane jekh čher, dži
kaj ni pojdin ane aver than.
11 A te khoni ni prihvatisada tumen thaj ni manglja te šunol tumen, ikljen gothar thaj
tresin o praho tare tumare pingre sar svedočanstvo so ni lije o Lafi e Devleso. [Čače
vaćarav tumenđe: 'Po loče ka avol e Sodomaće thaj e Gomoraće ko Sudnjo đive nego
kale forose.']"
12 Gija đele e sikade thaj vaćarena savorenđe kaj trubun te pokajin pe tare pe grehura.
13 Buten benđen ikalde tare manuša thaj makhlje bute nasvalen uljesa thaj sastarde
len.

O meripe e Jovaneso e Krstiteljeso
(Mt 14,1–12; Lk 9,7–9)

14 O caro o Irod šunda bašo Isus golese kaj savore vaćarena lestar.
Nesave manuša phenena: "Gova si o Jovane o Krstitelj savo uštilo tare mule, golese šaj
ćerol kala čudesura."
15 Avera vaćarde: "Gova si o proroko o Ilija."
A nesave vaćarde: "Vov si proroko sar jekh tare prorokura andare purane vremenura."

16 Kana o Irod šunda kava, phenda: “Gova si o Jovane kaso šoro me čhindem. Vov
uštilo tare mule!”
17 Golese kaj o Irod sasa kova savo angleder naredisada te dolen e Jovane, te phanden
le thaj te čhuven le ano phanglipe. O Irod gova ćerda baši Irodijada, i romni lese phralesi
e Filipesi, golese kaj o Irod lija la romnjaće.
18 Golese kaj o Jovane angleder vaćarola e Irodese: “Našti le romnjaće će phralese
romnja!”
19 I Irodijada holajli po Jovane thaj manglja te mudarol le, al naštine,
20 golese kaj o Irod darajlo taro Jovane thaj džanglja kaj si vov pravedno thaj sveto thaj
golese zaštitila le. Thaj kana o Irod šunola e Jovane, avola bi but zbunime, al manglja
te šunol le.
21 Tegani sikadili šukar prilika kana sasa e Irodeso bijando đive thaj vov ćerda bari
gozba e bare manušenđe ani piri avlin, e anglunenđe tari vojska thaj e anglunenđe tari
Galileja.
22 Avili andre i Irodijaći čhej thaj čhelda. Gova sasa šukar e Irodese thaj savorenđe
save bešle gothe.
Gija o caro o Irod vaćarda laće: “Rode mandar sa so manđe. Me ka dav tut.”
23 Thaj xalja sovli: “Sa so ka manđe mandar, ka dav tut, pa i ako si gova opaš tare mingro
carstvo!”
24 Voj iklili thaj pučlja pe da: “So te mangav?”
A voj phenda laće: “Rode o šoro e Jovaneso e Krstiteljeso!”
25 Sigate i čhej avili ko caro thaj vaćarda: “Mangav te de ma akana ko čaro o šoro e
Jovaneso e Krstiteljeso!”
26 O caro o Irod sasa but žalosno, al golese kaj xalja sovli angle gostura, ni manglja te
odbil la.
27 Gija o caro sigate bičhalda e dželato thaj naredisada lese te anol e Jovaneso šoro.
Vov đelo thaj čhinda leso šoro ano phanglipe.
28 Tegani anda leso šoro ko čaro thaj dija le e čhejaće, a i čhej dija le pe daće.
29 Kana e Jovanese sikade šunde kava, avile, lije leso telo thaj prahosade le ano limori.

O Isus parvarol pandž milje manušen
(Mt 14,13–21; Lk 9,10–17; Jn 6,1–14)

30 E apostolura irisajle tare po drom, avile ko Isus thaj vaćarde lese sa so ćerde thaj
so sikade.
31 Thaj o Isus phenda lenđe: “Te dža ko nesavo mirno than korkore, te odmorin tumen
zala.” Gova phenda lenđe golese kaj avena thaj džana pherdo manuša thaj von naštine
ni te xan.
32 Gija đele čamcosa ko mirno than, te aven korkore.
33 A but manuša so dikhlje len sar džan, pindžarde len thaj prastaje dromesa odori
andare sa e forura thaj resle angleder lende.
34 Kana o Isus iklilo taro čamco thaj dikhlja kaj si but manuša, pelo lese žal, golese
kaj sesa sar bakre bizo pastiri. Gija lija te sikavol len tare but buća.
35 Sar sasa kasno, e sikade avile pašo Isus thaj vaćarde: “Ke kava than naj khanči thaj
kasno si.
36 Mukh e manušen, nek džan ane pašutne gava thaj thana te ćinen pese khanči te
xan!”
37 A o Isus vaćarda lenđe: “Den len tumen te xan!”
E sikade pučlje le: “Sosa? But pare* trubul amenđe te ćina mangro te bi parvarasa sa
kale manušen!”
38 A o Isus pučlja len: “Kobor mangre isi tumen? Džan thaj dičhen!”
Kana dodžanglje, vaćarde: “Pandž mangre thaj duj mačhe.”
39 Tegani o Isus zapovedisada e sikadenđe te bešljaren e manušen ke kupe pi zeleno
čar.
40 Gija e manuša bešle ane kupe po šel (100) thaj po pinda (50).
41 Tegani o Isus lija kola pandž mangre thaj e dujen mačhen, dikhlja ano nebo thaj
zahvalisada e Devlese. Phaglja e mangre thaj dija e sikadenđe te den e manušenđe. Gija
ulada i e duje mačhen.
42 Savore xalje thaj čalile.
43 Thaj e sikade ćidije dešuduj (12) kotora pherde korpe taro kova so ačhilo tare
mangre thaj tare mačhe.

* **6,37** Ano orginal ačhol: Dujšel dinara. Jekh dinari si rimsko srebrenjako, gaći sasa i dnevnica jekhe đivesesi.

44 Kola save xalje e mangre sesa pandž milje (5 000) murša.

O Isus phirol po paj
(Mt 14,22–33; Jn 6,16–21)

45 Sigate pale gova o Isus naredisada pe sikadenđe te džan ano čamco thaj te džan angleder leste ki aver rig e jezerosi, premali Vitsaida, dži kaj vov ni mukhlja e manušen čhere.
46 Kana oprostisajlo e manušencar, đelo ko brego te molil pe.
47 Kana peli i rat thaj o čamco e sikadencar sasa maškaral o jezero, o Isus sasa korkoro ki phuv.
48 Dikhlja kaj naštine te veslin, golese kaj i balval phurdola premal lende. Maškare trin em šov o sato sabalje avilo o Isus dži lende phirindoj po jezero. Vov manglja te načhol paše lende,
49 al kana dikhlje le sar phirol po jezero, dije gođi kaj si omaja thaj lije te den vika.
50 Savore dikhlje le thaj but darajle.
A o Isus sigate phenda lenđe: "Šukar si! Me sem, ma daran!"
51 Tegani avilo lencar ano čamco thaj i balval ačhili. But darajle thaj čudisajle so gova dikhlje,
52 golese kaj ni haljarde khanči taro čudo e mangrencar golese so lenđe ile sesa zurale sar bar.

O Isus sastarol e nasvalen ano Genisaret
(Mt 14,34–36)

53 Kana nakhle ki aver rig e jezerosi, avile ano Genisaret thaj gothe phanglje o čamco.
54 Kana iklile taro čamco, e manuša odma pindžarde e Isuse.
55 Thaj prastije maškaro sa gova krajo te vaćaren averenđe so o Isus avilo, a e manuša lije ke nosiljke te anen e nasvalen odori kaj šunde kaj si o Isus.
56 Thaj kaj god te džala, ane gava il forura il po cikne thana, e manuša ke trgura čhuvena e nasvalen. Molinasa le te dolen pe bar tare leso teluno kotor e fostanoso, thaj savore save doldepe pe leste, sastile.

7

So meljarol e manuše
(Mt 15,1–20)

1 Jekh đive ćidije pe pašo Isus nesave fariseja thaj nesave učitelja tare Mojsijaso zakon save avile andaro Jerusalim.
2 Von dikhlje kaj nesave tare sikade lese lije te xan mangro bithode vastencar – so značil kaj ni thode pe vasta palo adeti e farisejengo.
3 Golese kaj e fariseja thaj sa e Judejcura ićarena pe ke paradadengo adeti a ni xana dok ni thovena pe va dži e kuja.
4 Thaj kana irina pe taro trgo, ni xana dok ni thovena pe. A sesa gasave vadži but adetura e paradadenđe save ićarena, sar so sasa o adeti te thoven e tahtaja, e čare thaj e bakarna loncura.
5 Golese e fariseja thaj e učitelja tare Mojsijaso zakon pučlje e Isuse: "Sose će sikade ni ćeren pale adetura so dije amenđe e starešine, a xan mangro bithode vastencar?"
6 A o Isus vaćarda lenđe: "Dujemujenđe! Šukar tumendar prorokujisada o Isaija kana pisisada ano Sveto lil kaj o Dol vaćarda:

'Kala manuša samo vuštencar poštujin man,
a lenđe ile si dur mandar.
7 Khanči ni vredil lengo slavipe premal mande,
golese kaj sikaven manušikane zapovestura.'

8 Ačhaden e zapovestura e Devlese, a ićaren tumen ke manušikane adetura."
9 Thaj vadži vaćarda lenđe: "Šukar činaven e Devlese zapovestura, te bi aračhena tumare manušikane adetura!
10 Golese so o Mojsije vaćarda: 'Poštuji će dade thaj će da' thaj 'Ko akušol pe dade il pe da te avol kaznimo merimasa!'
11 Al tumen vaćaren, kaj o manuš šaj te phenol pe dadese il pe daće: 'Kova so šaj pomogniv tumenđe, gova si te dav žrtva' (so značil prinos e Devlese),
12 gija ni mučhen vadži khanči te dol pe dadese em pe daće.

13 Gija tumen čhinaven o Lafi e Devleso paše tumare adetura savencar sikaven averen,
a but gasave buća vadži nesave ćeren save naj šukar.”

O Isus vaćarol so meljarol o ilo e manušeso
14 O Isus palem dija vika te ćiden pe po but manuša paše leste thaj vaćarda lenđe:
“Šunen man savore thaj haljaren ma!
15 Khanči so dol ano manuš od avral našti meljarol le anglo Dol. Nego gova so ikljol
andaro manuš, gova ćerol e manuše melale anglo Dol.
16 [Te isi khanika kana te šunol, nek šunol!]”
17 Kana o Isus crdija pe tare manuša thaj avilo ano čher, lese sikade pučlje le tari kaja
paramič.
18 O Isus pučlja len: “Tumen li vadži ni haljaren? Dal ni dičhen kaj sa kova so dol ano
manuš od avral našti meljarol le?
19 Golese kaj ni džal gova ane leso ilo nego džal gova ane leso vođi thaj ikljol avral!”
(A gija o Isus sikada kaj sa o xape si thodo anglo Dol.)
20 Thaj vadži vaćarda: “So ikljol andaro manuš gova meljarol e manuše anglo Dol.
21 Golese, andral, andaro manušeso ilo, ikljol bilačhe mislura, o blud, čoripe,
mudaripe,
22 preljube, pohlepa, bilačhipe, prevara, razuzdanost, zavist, vređipe, baripe thaj
bigođaveripe.
23 Sa kala bilačhe buća ikljen andral thaj meljaren e manuše anglo Dol.”

O pačajipe e džuvljako savi naj Jevrejka
(Mt 15,21–28)
24 Pale gova o Isus đelo gothar. Avilo ane krajura pašo Tir [thaj o Sidon], gothe đelo
thaj bešlo ane jekh čher. Ni manglja khoni te džanol, al naštine te garadol.
25 Nesavi džuvli sava sasa čhejori thaj ane savi sasa o bilačho duxo, šunda e Isusese
thaj sigate avili thaj peli mujesa premali phuv, angle lese pingre.
26 A goja džuvli sasa abandžika, bijandi andi Sirofinija thaj molisada le te ikalol e
bilačhe duxo andari laći čhejori.
27 O Isus vaćarda laće: “Mukh angleder te čaljon e čhavore, golese kaj naj šukar te
lol pe o mangro tare čhave thaj te čhudol pe e džuklorenđe.”
28 A voj vaćarda lese: “Va, Gospode, i e džuklore xan talo astali e troške so peren e
čhavorenđe.”
29 Tegani o Isus vaćarda laće: “Zbog kava so vaćardan šaj dža čhere. Iklilo o bilačho
duxo andari ći čhejori.”
30 Thaj kana avili čhere, dikhlja kaj laći čhejori pašljol ko than e pašljimaso thaj kaj
iklilo o bilačho duxo latar.

O Isus sastarol e manuše savo si kašuko thaj laloro
31 Pale gova o Isus đelo andare Tirska krajura, pa prekalo Sidon reslo dži ko Galilejsko
jezero ano Dekapoljsko krajo.*
32 Gothe nesave manuša ande paše leste jekhe savo sasa kašuko thaj phareste vaćarola
thaj molisade e Isuse te čhuvol po va pe leste.
33 O Isus crdija pe lesa tare manuša, te bi avena korkore. Tegani čhuta pe naja ane
lese kana, čhungarda thaj dolda lesi čhib.
34 Tegani o Isus dikhlja upre ko nebo, zurale uzdahnisada thaj vaćarda: “Efata,” so
značil: “Putar tut!”
35 E manušese kana sigate putajle, putajli lesi phangli čhib thaj lija te vaćarol šukar.
36 O Isus vaćarda e manušenđe ma khanikase te vaćaren. A sar po but vaćarola lenđe
te ma vaćaren, von po but vaćarde.
37 E manuša baš but čudisajle thaj vaćarena: “Vov sa so ćerol si but šukar! Vov ćerol
e kašuće te šunen thaj e lalore te vaćaren!”

8

O Isus parvarol štar milje manušen
(Mt 15,32–39)
1 Ane gola đivesa palem ćidije pe pherdo manuša pašo Isus, a ni sasa len so te xan.
Gija dija vika o Isus pe sikaden thaj vaćarda lenđe:
2 “Žal manđe kale manušenđe, golese kaj trin đive ačhen mancar kate a naj len so te
xan.

* **7,31** so značil “Deš forura”

3 Ako mukhav len bokhalen te džan čhere, ka malaksin ko drom, golese kaj nesave
džene avile odural."
4 E sikade pučlje le: "Šaj li khoni ani kaja pustinja te arachol gaći but xamase baše sa
kala manuša?"
5 A o Isus pučlja len: "Kobor mangre isi tumen?"
E sikade phende: "Efta."
6 Tegani o Isus vaćarda e manušenđe te bešen pi phuv. Lija kola efta mangre,
zahvalisada e Devlese, phaglja len thaj dija pe sikadenđe te ulaven thaj von ulade e
manušenđe.
7 Sasa len i zala mače. O Isus zahvalisada baše mače, pa vaćarda i len te čhuven
angle manuša.
8 Savore xalje thaj čalile thaj ćidije okova so ačhilo efta korpe.
9 Gothe sesa paše štar milje (4 000) murša. Pale gova mukhlja len o Isus te džan pese
10 thaj sigate bešlo ano čamco pe sikadencar thaj avilo pašo Dalmanutsko krajo.

E fariseja roden znako taro Isus
(Mt 16,1–4)

11 Nesave fariseja avile ko Isus thaj lije te ćeren čingara lesa. Rodije lestar nesavo
čudesno znako taro nebo, te bi iskušina le.
12 O Isus ane peste zurale uzdahnisada thaj pučlja: "Sose akana kava bijandipe rodol
znako? Čače phenav tumenđe, ni ka dol pe nisavo znako kale bijandimase."
13 Pale gova ačhada len thaj palem đelo ano čamco thaj nakhlja ki aver rig e jezerosi.

O Isus vaćarol te arakha amen taro uticaj e farisejengo thaj e caroso e Irodeso
(Mt 16,5–12)

14 E sikade bistarde te anen pesa dovoljno mangro, a sasa len ano čamco samo jekh
cikni bokoli.
15 Dok nakhlje o jezero, vaćarda lenđe o Isus: "Arachen tumen taro kvasaco o
farisejsko thaj o kvasaco e Irodeso!"
16 A von maškar peste vaćarde so kava značil, pa phende: "Kava vaćarol kaj naj amen
mangro."
17 O Isus džanglja sostar vaćaren thaj pučlja len: "Sose vaćaren kaj naj tumen
mangro? Sar ni anen ani gođi thaj ni haljaren? Dal vadži si tumare ile zurale sar o
bar?
18 Jakha isi tumen thaj ni dičhen. Kana isi tumen thaj ni šunen. Dal bistarden?
19 Kobor pherde korpe so ačhile ćidijen kana phagljem pandž mangre thaj čalile pandž
milje (5 000) murša?"
Vaćarde lese: "Dešuduj (12)."
20 "A kana phagljem efta mangre ke štar milja (4 000) murša thaj von čalile, kobor
pherde bare korpe ačhile so ćidijen?"
E sikade vaćarde lese: "Efta."
21 Thaj o Isus vaćarda lenđe: "Vadži li ni haljaren?"

O Isus sastarol kore manuše ani Vitsaida

22 Tegani resle ani Vitsaida. Nesave manuša ande e Isusese jekhe kore manuše thaj
molisade le te čhuvol po va pe leste.
23 O Isus lija e kore taro va thaj ikalda le andaro gav. Čhungarda lese ke jakha, čhuta
pe vasta pe leste thaj pučlja le: "Diče li khanči?"
24 O manuš dikhlja thaj vaćarda: "Dikhav manušen te phene phiren sar kašta!"
25 Pale gova vadži jekh drom o Isus čhuta pe vasta ke lese jakha thaj vov dikhlja, leso
dičhipe irisajlo thaj sa šukar dikhlja.
26 Tegani o Isus bičhalda le čhere thaj vaćarda lese: "Ma dža ano gav thaj ma vaćar
khanikase."

O Petar pačal kaj o Isus si o Hrist
(Mt 16,13–20; Lk 9,18–21)

27 Pale gova o Isus thaj lese sikade đele ane gava paši Kesarija e Filipesi.
I odrumal pučlja e sikaden: "So vaćaren e manuša, ko sem me?"
28 Von vaćarde lese: "Nesave vaćaren kaj san o Jovane o Krstitelj, avera o proroko o
Ilija, a nesave vaćaren kaj san jekh tare prorokura."
29 Pučlja len: "A so tumen vaćaren, ko sem me?"
O Petar vaćarda lese: "Tu san o Hrist!"
30 Tegani o Isus vaćarda zurale lenđe khanikase te ma vaćaren lestar gova.

O Isus vaćarol tare piro meripe thaj uštipe tare mule
(Mt 16,21–28; Lk 9,22–27)

31 Pale gova o Isus lija te sikavol len kaj vov, o Čhavo e manušeso, trubul but te patil. Ka odbacin le e starešine, e šorutne svešteníkura thaj e učitelja tare Mojsijaso zakon thaj ka mudaren le, al vov o trito đive ka uštol tare mule.
32 O Isus putarde vaćarda lenđe tare kava, a o Petar crdija le ki rig thaj lija te iril le ma golestar te vaćarol.
33 A o Isus irisajlo, dikhlja pe sikaden thaj korisada e Petre: "Dža mandar, Satano, golese kaj tuće ani gođi naj e Devlikane buća, nego e manušikane!"

So trubul o manuš te ćerol te šaj avol e Isuseso sikado
(Mt 16,24–28; Lk 9,23–27)

34 Pale gova dija vika o Isus e manušen te aven paše leste thaj paše lese sikade thaj vaćarda lenđe: "Ko manđol te džal pale mande, nek ačhavol korkoro pes, trubul te lol o krsto piro thaj nek džal pale mande.
35 Ko manđol piro džuvdipe te aračhol, ka hasarol le, al ko hasarol piro džuvdipe baše mande thaj bašo Lačho Lafi, ka aračhol le.
36 Golese, savo šukaripe ka avol e manuše ako sa o sveto dobil a hasarol po džuvdipe?
37 So vredil po but tare ćiro džuvdipe?
38 A ko ladžal mandar thaj tare me lafura angle kava neverno thaj grešno bijandipe, tegani i me, o Čhavo e manušeso, ka ladžav lestar kana ka avav ani slava me Dadesi thaj e svetone anđelurencar."

9

1 O Isus vaćarda lenđe: "Čače vaćarav tumenđe, kaj nesave maškar tumende save kate ačhen čače ni ka meren sa dok ni dičhen o Carstvo e Devleso sar avol ani zor!"

O Isus sikavol pi slava ko baro brego
(Mt 17,1–13; Lk 9,28–36)

2 Pale šov đive lija o Isus e Petre, e Jakove thaj e Jovane thaj anda len ko baro brego thaj gothe sesa korkore. Gothe angle lende menjisada pe.
3 Lese šeja ćerdile blistava thaj gaći parne kaj ni jekh manuš ki phuv našti te ćerol len gaći parne.
4 Thaj tari jekh drom angle lende sikadile o proroko o Ilija thaj o Mojsije save lije te vaćaren e Isusesa.
5 A o Petar vaćarda e Isusese: "Učitelju, šukar si kaj sam kate! Ka ćera trin senice, jekh tuće, jekh e Mojsijase thaj jekh e Ilijase."
6 O Petar ni džanglja so te vaćarol aver, golese kaj savore but darajle.
7 Tegani pojavisajlo o oblako thaj učharda len em šundilo lestar glaso: "Kava si mingro manglo Čhavo! Le šunen!"
8 Tari jekh drom, kana dikhlje paše peste, khanika ni dikhlje samo e Isuse.
9 Sar uljena taro baro brego, o Isus zapovedisada lenđe khanikase ma te vaćaren so dikhlje, sa dži kaj vov, o Čhavo e manušeso, ni uštol tare mule.
10 Von ačhade gova ane peste, al pučlje jekh avere so značil "ka uštol tare mule."
11 E sikade pučlje e Isuse: "Sose vaćaren e učitelja tare Mojsijaso zakon kaj o Ilija trubul te avol angleder o Mesija?"
12 O Isus vaćarda lenđe: "Čače, o Ilija ka avol angleder thaj sa ka obnovil. Sose tegani si pisimo ano Sveto lil taro Čhavo e manušeso, kaj but ka patil thaj ka avol odbacimo?
13 Al me vaćarav tumenđe, kaj o Ilija već avilo thaj ćerde lesa sa so manglje, sar so sasa pisimo paše leste."

O Isus ikalol e bilačhe duxo e čhavorestar
(Mt 17,14–19; Lk 9,37–42)

14 Kana irisajle ke avera sikade, dikhlje paše lende but džene thaj e učitelja tare Mojsijaso zakon sar ćeren čingara lencar.
15 Kana e manuša dikhlje e Isuse, but iznenadisajle thaj siđarde te pozdravin pe lesa.
16 O Isus pučlja len: "Sose ćeren čingara lencar?"
17 Jekh gothar tare manuša vaćarda lese: "Učitelju! Andem tute me čhave savo si laloro, golese kaj si ane leste bilačho duxo.
18 Kana dolol le gova duxo, peravol le, mučhol spume thaj dandencar marol thaj kočil pe. Vaćardem će sikadenđe te traden le, al von naštine."
19 O Isus phenda lenđe: "O, bipačavno bijandipe! Kobor ka avav tumencar? Kobor ka trpiv tumen? Anen e čhavore mande."

20 Gija ande e čhavore angle leste. Kana o bilačho duxo dikhlja e Isuse, sigate lija te
tresil e čhavore. O čhavoro pelo ki phuv, lija te iril pe thaj mukhlja spume.
21 O Isus pučlja lese dade: “Kobor si vov gasavo?”
O dad vaćarda: “Taro ciknipe.
22 O bilačho duxo but droma čhudol le ani jag thaj ano paj te mudarol le. Golese ako
šaj te ćere khanči, smilui tut amenđe thaj pomogni amen!”
23 O Isus vaćarda lese: “Sose puče: ‘Ako šaj’? Sa šaj kolese savo pačal.”
24 O dad e čhavoreso sigate dija vika: “Pačav! Pomogni manđe po but te pačav.”
25 Kana dikhlja kaj but manuša lije te prasten premal lende, o Isus korisada e bilače
duxo vaćarindoj: “Duxona so ćere laloripe thaj kašućipe, vaćarav tuće: Iklji lestar thaj
ma te ave ane leste više nijekh drom!”
26 O duxo dija vika, zurale tresisada e čhavore thaj iklilo o duxo lestar. O čhavoro
ačhilo te pašljol tele sar mulo, pa but džene dena goði kaj si mulo.
27 A o Isus dolda le taro va, vazdija le thaj o čhavo uštilo.
28 Kana o Isus đelo ano čher thaj sasa pe sikadencar korkoro, von pučlje le: “Sose
amen naštine te ikala e bilače duxo?”
29 O Isus phenda lenđe: “Gasavo duxo šaj ikalol pe samo molitvasa [thaj postimasa].”

O Isus dujto drom vaćarol tare piro meripe thaj uštipe tare mule
(Mt 17,22–23; Lk 9,43–45)

30 O Isus thaj lese sikade đele gothar thaj nakhle maškari phuv i Galileja. O Isus ni
manglja khoni te džanol
31 golese kaj manglja ko miro te sikavol pe sikaden. Vaćarda lenđe: “Man, e Čhave e
manušese, ka den man e bilače manušenđe ane vasta thaj von ka mudaren man. A
kana ka mudaren man, pale trin đive ka uštav.”
32 Al e sikade ni haljarde kala lafura, a darajle te pučen le so manglja te phenol golesa.

Ko si embaro ano carstvo e Devleso
(Mt 18,1–5; Lk 9,46–48)

33 O Isus thaj lese sikade pale gova avile ano foro Kafarnaum. Kana resle ano čher, o
Isus pučlja len: “Sostar raspravisaden odrumal?”
34 Von khanči ni vaćarde lese golese kaj odrumal ćerde čingara ko si lendar embaro.
35 O Isus bešlo thaj dija vika paše peste e dešudujen apostoluren thaj vaćarda lenđe:
“Ko manđol te avol angluno, trubul te avol poslednjo thaj te služil savoren!”
36 Tegani lija jekhe čhavore, čhuta le maškare lende thaj lija le ane pe vasta e čhavore
thaj vaćarda lenđe:
37 “Ko primil jekhe gasave čhavore ane mingro alav, man primil. Thaj ko primil man,
ni primil samo man nego primil thaj e Devle savo bičhalda man.”

O Isus vaćarol ko naj protiv amende, vov si amencar
(Mt 10,42; Lk 9,49–50)

38 O Jovane vaćarda e Isusese: “Učitelju, dikhljam nesave manuše sar ikalol e benđen
ane ćiro alav. Phendam lese te ma ćerol gova, golese kaj naj jekh amendar.”
39 A o Isus vaćarda lenđe: “Ma branin le! Golese kaj khoni ko ćerol čuda ane mingro
alav našti bilače te vaćarol mandar.
40 Golese ko naj protiv amende, vov si amencar!
41 Golese ko dol tumen te pijen samo tahtaj e pajesa, golese kaj sen e Hristese, čače
vaćarav tumenđe, gova manuš čače ka dobil pi nagrada.”

O Isus sikavol e manušen sar te ma peren ano iskušenje
(Mt 18,8–9; Lk 17,1–2)

42 “Ko inđarol ano greh jekhe tare kala cikne save pačan ane mande, pošukar si lese
te phanden baro bar tari vodenica ke lesi kor thaj te čhuden le ano more.
43 Ako inđarol tut ćo va ano greh, čhin le! Po lače si tuće te dža ano džuvdipe bizo
meripe sakato, nego te dža duje vastencar ani jag savi ni ačhol,
44 [kaj e ćerme save xan len ni meren odori, thaj i jag ni ačhol].
45 Ako inđarol tut ćo pingro ano greh, čhin le! Po lače si te dža ano džuvdipe bizo
meripe bango, nego te ave čhudimo solduj pingrencar ani jag savi ni ačhol
46 [kaj e ćerme save xan len ni meren odori, thaj i jag ni ačhol].
47 Ako inđarol tut ći jakh ano greh, ikal la! Po lače si te dža jekhe jakhasa ano Carstvo
e Devleso, nego te ave čhudimo duje jakhencar ani jag savi ni ačhol
48 kaj e ćerme save xan len ni meren odori, thaj i jag ni ačhol.
49 Golese kaj dži jekh ka avol čistimo jagasa sar so o žrtva čistil pe e lonesa.

50 O lon si šukar. Al, o lon te hasarda po londipe, sosa ka irin o londipe? Te avol lon
ane tumende thaj te živin ano mir jekh averesa."

10

O Isus vaćarol taro brak thaj taro razvod
(Mt 19,1–9)

1 Tegani o Isus iklilo taro Kafarnaum thaj đelo ani phuv i Judeja thaj prekali len o
Jordan. Pale ćidije pe pherdo manuša paše leste, al vov, sar so ćerola uvek, sikavola
len.
2 Avile nesave fariseja te iskušin le thaj pučlje le: "Šaj li o rom te mučhol pe romnja?"
3 A o Isus pučlja len: "So o Mojsije zapovedisada tumenđe ano zakon?"
4 A von phende: "O Mojsije dozvolisada e romese te dol pe romnjaće rastavimaso lil
kaj mučhol la i gija šaj te razvedil pe latar".
5 Al o Isus vaćarda: "O Mojsije pisisada tumenđe gasavo zapovest golese kaj tumare
ile si zurale.
6 Al ko anglunipe taro ćeripe 'o Dol ćerda murše thaj e džuvlja.
7 Golese o manuš ka ačhavol pe dade thaj pe da thaj ka phandol pe pe romnjasa
8 thaj duj ka aven jekh telo.' Gija, von naj više duj, nego jekh telo.
9 Golese, so o Dol phandol, o manuš ma te ulavol!"
10 Kana palem sesa ano čher, e sikade pučlje le kalestar.
11 O Isus vaćarda lenđe: "Ko mučhol pe romnja thaj lol avera, ćerol preljuba premali
angluni romni.
12 A gija i voj, ako mučhol pe rome thaj lol avere, ćerol preljuba."

O Isus blagoslovil e čhavoren
(Mt 19,23–25; Lk 18,15–17)

13 Jekh đive ande e manuša pe čhavoren anglo Isus te čhuvol pe vasta pe lende te
blagoslovil len. Al e sikade korisade len golese.
14 Kana o Isus dikhlja gova, holajlo ke pe sikade thaj vaćarda lenđe: "Mučhen e
čhavoren te aven ke mande. Ma ačhaven len, golese kaj gasavenđe si o Carstvo e
Devleso!
15 Čače vaćarav tumenđe, ko ni primil o Carstvo e Devleso sar čhavoro, čače ni ka dol
ane leste."
16 Thaj lija e čhavoren ani pi angali thaj čhuta pe vasta pe lende thaj blagoslovisada
len.

O Isus thaj o barvalo manuš
(Mt 19,16–30; Lk 18,18–30)

17 Kana o Isus iklilo ko drom, prastija jekh manuš angle leste thaj pelo ke pe koča thaj
pučlja e Isuse: "Učitelju šukareja, so trubul te ćerav te avol ma džuvdipe bizo meripe?"
18 O Isus pučlja le: "Sose man de vika šukareja? Khoni naj šukar, samo jekh si šukar
– o Dol.
19 E Devlese zapovestura džane: 'Ma mudar', 'Ma ćer preljuba', 'Ma čor', 'Ma svedoči
xoxavne', 'Ma prevari', 'Poštuji će dade thaj će da!' "
20 Al vov vaćarda lese: "Učitelju! Sa kala zapovestura ićarav taro mo ternipe."
21 Tegani o Isus dikhlja le bute manglimasa thaj vaćarda lese: "Jekh trubul tuće. Dža
i bićin sa so isi tut, ulav e pare e čororenđe thaj ka avol tut barvalipe ko nebo. Tegani
av thaj dža pale mande."
22 Kana šunda o manuš kala lafura, sasa but žalosno thaj đelo dukhado, golese kaj
sasa but barvalo i ni manglja te bićinol sa so isi le.
23 O Isus dikhlja trujal peste thaj pe sikadenđe vaćarda: "Kobor si pharo e barvalenđe
te den ano Carstvo e Devleso!"
24 A e sikade čudisajle tare e lafura lese, al o Isus pale vaćarda lenđe: "Čhavoralen,
sar si pharo kolenđe save uzdajin pe ane piro barvalipe te džal pe ano Carstvo e Devleso!
25 Po ločhe si e kamilaće te načhol maškare suvaće kana, nego o barvalo te dol ano
Carstvo e Devleso!"
26 A e sikade sesa vadži pobut čudime thaj maškare peste pučlje pe: "Ko šaj onda te
avol spasime?"
27 O Isus dikhlja pe lende thaj vaćarda: "E manušenđe si nemoguće, al e Devlese si
sa moguće."
28 Tegani o Petar vaćarda e Isusese: "Akh! Amen sa ačhadam thaj pale tute dža."

29 O Isus phenda: “Čače vaćarav tumenđe, dži jekh savo zbog mande thaj pašo Lačho
lafi ačhada po čher, il pe phralen, il pe phejen, il pe da, il pe dade,* il pe čhaven, il pe
njive,
30 čače ka primil akana, ane kava vreme šel droma pobut čhera, phralen, phejen,
dejen, čhaven thaj njive – ano progonstvo – a ane aver buduće sveto ka lol džuvdipe
bizo meripe.
31 But save si akana anglal odori ka aven empalal, a kola save si empalal odori ka aven
emanglal.”

O Isus trito drom vaćarol tare piro meripe thaj uštipe tare mule
(Mt 20,17–19; Lk 18,31–34)

32 Kana đele po drom ano Jerusalim, o Isus đelo angle lende. E sikade lese čudisajle
so džal ano Jerusalim thaj kola so džana pale lende sesa darade. Tegani o Isus palem
crdija ki rig pe dešudujen sikaden thaj lija te vaćarol lenđe so ka avol lesa:
33 “Akh, dža ano Jerusalim thaj man, e Čhave e manušese, ka den e šorutne
svešteni kurenđe thaj e učiteljenđe tare Mojsijaso zakon thaj ka osudin man ko meripe
thaj ka den man e abandžijenđe.
34 Von ka maren muj mancar, ka čhungaren man, ka šibin man thaj ka mudaren man,
al pale trin đive me ka uštav tare mule.”

O Isus sikavol sar te služi averen
(Mt 20,20–28; Lk 22,24–27)

35 Tegani ko Isus avile o Jakov thaj o Jovane, e Zevedejevese čhave thaj vaćarde lese:
“Učitelju, manga te ćere amenđe sa so roda tutar.”
36 O Isus pučlja len: “So manđen te ćerav tumenđe?”
37 Von phende lese: “Mukh amen te beša tusa kana ka ave ane ćiri nebesko slava, jekh
ki ćiri desno rig, a o dujto ki ćiri levo rig.”
38 A o Isus vaćarda lenđe: “Ni džanen so manđen. Šaj li pijen o tahtaj savo me pijav?
Šaj li krstin tumen krstimasa savesa me ka krstiv man?”
39 Von vaćarde: “Šaj.”
Tegani o Isus vaćarda lenđe: “O tahtaj e patimaso savo me pijav ka pijen i tumen. I
o krstipe e patimaso savesa me krsti man, i tumen ka krstin tumen.
40 Al te bešen manđe ki desno thaj ki levo rig našti dav me. Gola thana preperen
kolenđe kase o Dol pripremisada.”
41 Kana gova šunde e avera deš sikade, lije te holjavon po Jakov thaj po Jovane.
42 A o Isus dija len vika paše peste thaj vaćarda lenđe: “Tumen džanen kola save
vladin e abandžijencar, sikaven po zuralipe pe lende thaj lenđe vođe manđen te
gospodarin pe lende.
43 Al maškar tumende te ma avol gija! Ko manđol te avol maškar tumende baro, nek
služil tumen,
44 thaj ko manđol te avol maškar tumende angluno, nek služil savoren.
45 Golese kaj ni me, o Čhavo e manušeso, ni aviljem te služin man, nego aviljem te
služiv thaj mo džuvdipe te dav te bi poćinava butenđe.”

O Isus sastarol e kore Vartimeje
(Mt 20,29–34; Lk 18,35–43)

46 Tegani resle ano foro Jerihon. Kana o Isus pe sikadencar thaj pherdo manušencar
save phirde pale leste, iklilo andaro Jerihon, bešlo pašo drom jekh koro savo prosil, o
Vartimej, e Timejeso čhavo.
47 Kana vov šunda kaj avilo o Isus o Nazarećanino, lija te dol vika: “Isuse, Čhaveja e
Davideso, smilui tut manđe!”
48 But džene korisade le te ma dol vika, al vov dija vika vadži po zurale: “Čhaveja e
Davideso, smilui tut manđe!”
49 O Isus ačhilo thaj vaćarda: “Akharen le.”
Gija von akharde e kore thaj vaćarde lese: “Ma dara! Ušti, vov akharol tut.”
50 O Vartimej čhudija o ogrtači pestar, hutija ke pe pingre thaj avilo ko Isus.
51 O Isus pučlja le: “So manđe te ćerav tuće?”
O koro vaćarda lese: “Učitelju, mangav te dikhav.”
52 O Isus vaćarda lese: “Dža, ćiro pačajipe sastarda tut!” Thaj tari jekh drom o
Vartimej predikhlja thaj pojdisada e dromesa palo Isus.

* **10,29** Ane nesave rukopisura si dodaimo: “il pe romnja”.

11

E manuša šukar ađućarde e Isuse ano Jerusalim
(Mt 21,1–9; Lk 19,28–38; Jn 12,12–15)

1 Kana o Isus thaj lese sikade avile pašo Jerusalim thaj resle paše gava i Vitfaga thaj i
Vitanija, ko Maslinsko brego, o Isus bičhalda anglal pe dujen sikaden.
2 Vaćarda lenđe: "Džan ane kava gav so si angle tumende. Samo so ka resen ane leste,
ka aračhen terne here phangle, pe savo vadži khoni ni uklilo. Putren le thaj anen le!
3 Te pučlja tumen khoni, 'Sose gova ćeren?', vaćaren lese, 'Trubul e Gospodese, al
sigate ka iril le.' "
4 Gija von đele, arakhlje e terne here phangle ko vudar pašo nekaso čher avri ko drom
thaj putarde le.
5 Nesave manuša save ačhile gothe, pučlje e sikaden: "So ćeren? Sose putaren e terne
here?"
6 A kana e sikade vaćarde so o Isus vaćarda lenđe, e manuša mukhlje len.
7 Gija ande e terne here ko Isus, čhute po her pe ogrtačura, a o Isus uštilo po terno
her.
8 But džene buljarde pe ogrtačura po drom a nesave čhinde zelena raja save čhinde
ko polje.
9 Gola save đele angle leste thaj pale leste, dije vika:
" 'Hosana!*
Blagoslovimo si kova so avol ano alav e Gospodeso!'
10 Blagoslovime si o carstvo amare dadeso e Davideso savo avol!
'Hosana e Devlese ko učipe!' "
11 Tegani o Isus dija ano Jerusalim thaj đelo ano Hram. Odori sa dikhlja thaj golese
kaj sasa kasno, đelo e dešudujencar apostolurencar ani Vitanija.

O Isus dol armaja e smokva
(Mt 21,18–19)

12 Theara đive, kana džana tari Vitanija, o Isus bokhajlo.
13 Odural dikhlja i patrnali smokva, pa đelo paše late te aračhol khanči te xal. Al kana
avilo paše late, ni arakhlja khanči samo patrna, golese kaj naj sasa o vreme te bijanol i
smokva.
14 Tegani o Isus vaćarda e smokvaće: "Khoni više te ma xal tar ćo bijanipe ane sa e
vremenura!" Thaj šunde gova e sikade lese.

O Isus tradol e trgovcuren andaro Hram
(Mt 21,12–22; Lk 19,45–47; Jn 2,13–16)

15 Kana resle ano Jerusalim, o Isus đelo ani avlin e Hramesi thaj lija te tradol kolen
save andre biknena thaj ćinena. Irisada e astalura kolenđe save menjina e pare thaj
irisada e klupe kolenđe save biknena goluburen.
16 Ni dija khanikase te nakhaven khanči so si bićinimase thaj ćinimase maškari avlin
e Hramesi.
17 Sikada len: "Naj li pisimo ano Sveto lil: 'O čher mingro nek akhardol čher e
molitvako sa e manušenđe'? A tumen lestar ćerden 'čher kaj garaven pe e čora'."
18 Kana šunde gova e šorutne svešteníkura thaj e učitelja tare Mojsijaso zakon, lije te
roden sar te mudaren e Isuse. Darajle lestar, golese kaj sa e manuša divisajle taro leso
sikajipe.
19 Kana peli i rat, o Isus thaj lese sikade iklile andaro foro.

O Isus koristisada i smokva sar primer
(Mt 21,20–22; 6,14)

20 Sabalje kana o Isus thaj e sikade nakhle paši smokva, dikhlje kaj šućili sa dži o
koreno.
21 Tegani o Petar dija pe gođi thaj vaćarda e Isuse: "Učitelju dikh! I smokva sava dijan
armaja, šućili!"
22 Vaćarda lenđe o Isus: "Nek avol tumen pačajipe ano Dol.
23 Čače vaćarav tumenđe: Te khoni vaćarol kale bregose: 'Ušti thaj čhude tut ano
more,' a ni sumnjil ane po ilo, nego pačal kaj so vaćarol ka avol, gova čače ka avol.
24 Golese vaćarav tumenđe: 'Paše sa so ka molin thaj so roden, pačan kaj ka primin
thaj ka avol tumen gova.

---

* **11,9** Hosana značil "Spasi amen".

25 A kana len te molin tumen, oprostin ako isi tumen khanči protiv nekaste, te bi o
Dad savo si ano nebo oprostil tumare grehura.
26 [A tumen te ni oprostisaden averenđe, ni tumaro Dad ano nebo ni ka oprostil
tumenđe tumare grehura.]' "

E jevrejenđe vođe ni pačan kaj e Isuse isi vlast
(Mt 21,23–27; Lk 20,1–8)

27 O Isus thaj lese sikade palem avile ano Jerusalim. Thaj kana o Isus phirda ani avlin
e Hramesi, avile paše leste e šorutne svešteníkura, e učitelja tare Mojsijaso zakon thaj
e starešine.
28 Gija pučlje le: "Ane kaso vlast sa kava ćere? Ko dija tut gova vlast te ćere kava?"
29 O Isus phenda lenđe: "I me ka pučav tumen khanči. Te vaćarden manđe, i me ka
vaćarav tumenđe save vlastesa kava ćerav.
30 O Dol li vaćarda e Jovanese te krstil e manušen, il e manuša vaćarde lese gova te
ćerol? Vaćaren manđe!"
31 A von lije te raspravin pe maškar peste: "Te vaćardam: 'O Dol vaćarda lese,' ka
pučol amen: 'Sose tegani ni pačajen e Jovane?'
32 Al te vaćardam: 'E manuša vaćarde lese gova te ćerol…' " Darajle tare manuša,
golese kaj sa e manuša pačaje kaj si o Jovane o Krstitelj čače proroko.
33 Gija phende e Isusese: "Ni džana."
Tegani o Isus vaćarda lenđe: "I me ni ka vaćarav tumenđe ane savo vlast kava ćerav!"

12

O Isus vaćarol paramič tare bišukar vinogradara
(Mt 21,33–46; Lk 20,9–19)

1 Tegani lija o Isus te vaćarol lenđe ane paramiča sar so si kaja: "Jekh manuš sadisada
drakha ano vinograd. Čhuta ograda trujal leste, honda than kaj te uštaven i drakh thaj
vazdija stražarsko kula. Tegani dija le ano zakup e vinogradarenđe thaj đelo ani aver
phuv.
2 Kana avilo o vreme te ćidol pe i drakh, o gospodari e vinogradeso bičhalda pe sluga
te lol leso kotor savo preperol lese taro bijandipe e drakhako.
3 Al e vinogradara dolde e sluga thaj marde le thaj bičhalde le čuče vastencar te džal
pese.
4 Tegani o gospodari bičhalda dujtone sluga ke lende. E vinogradara phaglje leso šoro
thaj ladžarde le.
5 Thaj bičhalda tritone sluga thaj gole mudarde. Bičhalda thaj buten averen slugen,
al e vinogradara nesaven marde thaj nesaven i mudarde.
6 E manuše kaso sasa o vinograd, ačhilo te bičhalol samo pe jekhe čhave, save but
manglja. Ko krajo bičhalda pe čhave ke lende, golese kaj dija gođi: 'Ka poštujin me
čhave.'
7 Al kana dikhlje le e vinogradara jekh averese vaćarde: 'Kava si o nasledniko. Aven
te mudara le thaj sa amenđe ka ačhol!'
8 Thaj dolde le, mudarde le thaj čhudije le avral taro vinograd.
9 So akana ka ćerol o manuš kaso si o vinograd? Ka avol, ka mudarol e vinogradaren
savenđe dija o vinograd ano najam thaj ka dol ano najam o vinograd averenđe.
10 Džanav kaj čitisaden ano Sveto lil kava:
'O bar savo čhudije e manuša save vazden e duvara
ćerdilo emglavno bar taro čher.
11 Gova ćerda o Dol
thaj čudesno si ane amare jakha'!"
12 Tegani e učitelja tare Mojsijaso zakon dikhlje te dolen le, golese kaj džanglje kaj si
kaja paramič lendar. Al darajle tare manuša, golese mukhlje le thaj đele.

O Isus vaćarol taro poćinipe o porez
(Mt 22,15–22; Lk 20,20–26)

13 Pale gova bičhalde ko Isus nesaven farisejen thaj Irodese manušen te bi dolena e
Isuse kaj vaćarol khanči bilačhe.
14 Avile leste thaj vaćarde lese: "Učitelju! Džana kaj vaćare čačipe thaj ni obaziri
tu pe khanikaste, golese kaj ni diče ko si ko. Thaj čačimasa sikave e manušen tare
Devleso drom. Trubul li amen e Jevreja e carose te da porezi il na? Te poćina il na?"
15 Al o Isus džanglja kaj si von dujemujenđe, gija vaćarda lenđe: "Sose čhuven manđe
zamka? Anen manđe jekh srebrenjako savesa poćinen o porez, te dikhav."

16 Von ande lese srebrenjako a o Isus pučlja len: “Kaso si kava muj thaj alav?”
Von vaćarde lese: “E caroso.”
17 Tegani o Isus vaćarda “Den e carose so si e caroso, a e Devlese so si e Devleso.” Thaj von but čudisajle lestar.

O Isus vaćarol taro uštipe tare mule
(Mt 22,23–33; Lk 20,27–40)
18 Tegani avile ko Isus e sadukejura save vaćarde kaj naj uštipe tare mule thaj pučlje le:
19 “Učitelju! O Mojsije pisisada amenđe ano zakon kana merol nekaso phral thaj ačhavol romnja bize čhave. Gova manuš trubul te lol pe phralese romnja te bi šaj goja romni te bijanol čhave pe phralese, savese ka preperol sa o barvalipe e muleso thaj te phiravol leso alav.
20 Sesa efta phrala. O angluno ženisajlo, mulo thaj ni ačhada čhaven.
21 O dujto lija gole romnja, mulo thaj ni vov ni ačhada čhaven. Gijate i o trito.
22 Thaj ni jekh tare efta phrala ni ačhada čhaven. A ko krajo thaj i romni muli.
23 Ko đive kana ka ušten e mule, kasi romni voj ka avol? Golese kaj sasa so eftanenđi romni.”
24 O Isus vaćarda lenđe: “Naj li sen xoxade, golese kaj ni haljarden o Sveto lil ni o zuralipe e Devleso?
25 Kana e manuša ka ušten tare mule, ni ka len pe niti ka den pe, al ka aven sar anđelura ano nebo.
26 A pašo uštipe tare mule, džanav kaj čitisaden ane lila e Mojsijase taro grmo savo phabol. Gothe o Dol vaćarda e Mojsijase: ‘Me sem Dol e Avraameso, Dol e Isaakoso thaj Dol e Jakoveso’ thaj von naj ki kaja phuv odavno.
27 O Dol naj Dol e mulengo, al vov si Dol e džuvdengo! Tumen sen ano baro xoxaipe!”

O Isus sikavol taro emvažno zapovest
(Mt 22,34–40; Lk 10,25–28)
28 Jekh tare učitelja taro Mojsijaso zakon avilo thaj šunda len so raspravin pe. Kana dikhlja sar šukar lenđe vaćarda o Isus, pučlja le: “Savo si emvažno zapovest tare sa?”
29 O Isus vaćarda lese: “Emvažno zapovest si: ‘Šun, Izraele! O Gospod amaro Dol, samo si vov Gospod.
30 Mang e Gospode, će Devle, sa će ilesa, sa će dušasa, sa će gođasa thaj sa će zorasa.’
[Kava si angluno zapovest.]
31 A dujto zapovest si kava: ‘Mang ćire pašutne sar korkore tut!’ Avera zapovestura po bare naj tare akala.”
32 O učitelji taro Mojsijaso zakon vaćarda lese: “Učitelju, čače si gova. Isi tu pravo kana vaćare kaj isi jekh Dol thaj naj aver lestar.
33 A te manga e Devle sa e ilesa, sa e gođasa thaj sa e zuralimasa thaj te manga e pašutnen sar amen korkoren, kava si po baro zapovest nego sa e phabarde thaj sa avera žrtve.”
34 Kana o Isus dikhlja sar gođaver phenol o učitelji taro Mojsijaso zakon, vaćarda lese: “Naj san dur taro Carstvo e Devleso.” Pale kava khoni ni tromaja te pučol le khanči aver.

O Hrist si po baro taro caro o David
(Mt 22,41–46; Lk 20,41–44)
35 Kana o Isus sikada ano Hram, pučlja: “Sar e učitelja tare Mojsijaso zakon šaj vaćaren kaj o Hrist si samo e Davideso čhavo?
36 O David korkoro vaćarda ano Sveto Duxo:
‘Vaćarda o Gospod e Gospodese mingrese:
Beš manđe ki desno rig te caruji mancar,
sa dži kaj ni čhuvav ćire dušmajen tale pingre.’
37 Gijate korkoro o David dol vika e Hriste Gospode. Sar onda šaj te avol o Hrist leso čhavo?” Thaj but džene šunde le oduševime.

O Isus vaćarol e manušenđe tare učitelja tare Mojsijaso zakon
(Mt 23,1–7; Lk 11,43–46; 20,45–47)
38 Kana o Isus sikavola, vaćarda lenđe: “Aračhen tumen tare učitelja tare Mojsijaso zakon. Von barikane phiren ane kučale fostanura thaj roden e manuša te pozdravin len sar uvažimen ke trgura.
39 Manđen te bešen ko emvažno than ane sinagoge a ke gozbe ko emangluno than.
40 Ko xoxaipe len o imanje e udovicengo, a garaven pe ane dugačka molitve e Devlese. Gasave ka aven po but osudime nego avera!”

I romni kaso rom mulo dija sa so sasa la
(Lk 21,1–4)

41 O Isus bešlo prekalo drom i Hramsko kutija kaj ćiden pe pare thaj dičhola sar pherdo
manuša čhuvena pare gothe. A but barvale čhuvena but.
42 A jekh čori romni kaso rom mulo, avili thaj čhuta duj bakarna pare, save ni vredina
but.
43 Tegani o Isus dija vika pe sikaden paše peste thaj vaćarda lenđe: "Čače vaćarav
tumenđe kaj kaja čori romni kaso rom mulo, čhuta ani kutija embut savorendar.
44 Golese kaj savore lendar dije so sasa len pobut, al voj gija čori sa dija, sa so sasa la."

13

O Isus vaćarol so ka avol angleder
(Mt 24,1–22; Lk 21,5–24)

1 Kana iklilo o Isus andaro Hram, jekh tare lese sikade vaćarda: "Učitelju, dikh save
lačhe bara thaj kala lačhe građevine!"
2 O Isus vaćarda lese: "Diče li gola građevine? Ni bar po bar ni ka ačhol. Sa ka avol
crdimo."
3 Kana o Isus bešlo ko Maslinsko brego prekal o drom taro Hram, o Petar, o Jakov, o
Jovane thaj o Andrija korkore pučlje e Isuse:
4 "Vaćar amenđe kana gova ka avol? Save znakosa ka sikadol gova so ka ćerdol sa
gova?"
5 A o Isus lija te vaćarol lenđe: "Aračhen tumen khoni te ma xoxavol tumen!
6 But ka aven ane mingro alav thaj ka vaćaren: 'Me sem o Hrist.' Thaj buten ka
xoxaven.
7 Kana ka šunen maripe thaj glasura taro maripe save si dur, ma daran! Golese kaj
trubul gijate te avol, al gova naj krajo.
8 Golese so ka uštol o narodo po narodo thaj o carstvo po carstvo. I phuv ka tresil pe
ke but thana thaj ka aven bune thaj bokhalipe. Gova si anglunipe tare bare muke, sar
kana i romni trubul te bijanol.
9 Kana ka avol sa gova, aračhen tumen! Golese kaj ka inđaren tumen ke sudura thaj ke
sinagoge. Ka maren tumen thaj zbog mande angle vladara thaj angle carura ka ačhen,
te svedočin lenđe mandar.
10 Al angleder, o Lačho Lafi sa e manušenđe trubul te propovedil pe.
11 Kana ka phanden tumen thaj ka inđaren tumen ko sudo, ma angleder te brinin
tumen so ka vaćaren. Vaćaren gova so dol pe tumenđe te vaćaren ane gova sato. Golese
kaj ni ka vaćaren tumen, nego ka vaćarol o Sveto Duxo.
12 O phral e phrale ka dol te mudarol pe thaj o dad e čhave. E čhave ka ušten pe dada
thaj pe deja, a von ka den te mudaren len.
13 Thaj savore ka dičhen tumen banđeste paše mande. Al ko ka ačhol dži ko krajo
pačavno, ka spasil pe.
14 Kana ka dičhen i 'grozota savi anol uništipe', sar ačhol odori kaj naj lako than, [sar
vaćarol o proroko Danilo] – savo čitil kava, nek haljarol – tegani kola save si ani Judeja
nek našen pe bregura.
15 Ko si po čher, ma te uljol tele te džal ano čher te lol khanči andral!
16 Thaj ko si ano polje ma te iril pe te lol po fostano!
17 Pharo e khamnjenđe thaj kole džuvljenđe save den čuči e čhavorenđe ane gola
đivesa!
18 Molin tumen o našipe tumaro te ma avol ano jevend!
19 Golese kaj ane gola đivesa ka avol gasavo bilačhipe savo ni sasa taro anglunipe
kana o Dol ćerda o sveto, pa dži akana thaj niti ka avol.
20 Al o Dol te ma kratila o đinipe gole đivesengo, khoni ne bi ačhola džuvdo. O Dol e
đivesa kratisada paše kola manuša saven vov birisada.
21 Te phenda tumenđe tegani khoni: 'Akh kate si o Hrist!', il 'Ek okori si!', ma pačan.
22 Golese kaj ka ikljen xoxavne hristura thaj xoxavne prorokura thaj ka sikaven
znakura thaj čudesura te bi xoxavena, te šaj, čak i e Devlese birimen.
23 Aračhen tumen! Sa vaćardem tumenđe angleder so ka avol!"

E Isuseso dujto avipe
(Mt 24,29–51; Lk 21,25–28)

24 "Al ane gola đivesa, pale gova bilačhipe,
'o kham ka kaljol
thaj o čhon ni ka sijajil.

25 E čerenja ka peren taro nebo
thaj e zora e nebose ka tresin pe.’
26 Tegani e manuša ka dičhen man, e Čhave e manušese, sar avav pe oblakura e
zuralimasa thaj e bara slavasa.
27 Me ka bičhalav me anđeluren thaj von ka ćiden e birimen tare štar balvalja, taro
krajo e phuvako dži o krajo e neboso.”

O Isus koristisada i smokva sar primer
(Mt 24,32; Lk 21,29–30)
28 O Isus vadži vaćarol kaja paramič: “Tari smokva kava sikljon: Kana pe laće raja
ikljen pupoljkura thaj mučhen patrna, džanen kaj si o milaj paše.
29 Gija i tumen kana ka dičhen kaj kava avol, džanen kaj si o vreme paše, anglo vudar.
30 Čače vaćarav tumenđe, kaj kaja generacija ni ka načhol dok sa kava ni avol.
31 O nebo thaj i phuv ka načhen, al me lafura nikad ni ka načhen!”

O Isus vaćarol kaj ni džanolpe ni o đive ni o sato
(Mt 24,36–51; Lk 21,34–36)
32 “Al khoni tare gova đive thaj gova sato ni džanol kana gova ka avol, ni e anđelura
taro nebo, pa ni me, o Čhavo. Džanol samo o Dad.
33 Aračhen tumen! Aven džungade [thaj molin tumen]! Golese kaj ni džanen kana ka
avol gova vreme.
34 Gova si sar o manuš, savo džal ko drom. Ačhada po čher thaj naredisada e slugenđe
so te ćeren. Svakonese dija pi bući thaj e manušese so ačhol ko vudar vaćarda te avol
džungado te pazil.
35 Gija aven džungade, golese kaj ni džanen kana ka avol kova kaso si čher, il angleder
i rat, il ki opaš i rat, il kana e bašne đilaben, il ki sabalin.
36 Ako ka avol tare jekh drom, ma te aračhol tumen sar soven.
37 So vaćarav tumenđe, vaćarav savorenđe: Aven džungade!”

14

E šorutne sveštenikura planirin te mudaren e Isuse
(Mt 26,2–5; Lk 22,1–2; Jn 11,45–53)
1 Sasa vadži duj đive dži i Pasha thaj o prazniko e bikvasacose mangrengo. E šorutne
sveštenikura thaj e učitelja tare Mojsijaso zakon rodije sar šaj te dolen e Isuse ki prevara
thaj te mudaren le.
2 Al vaćarde: “Na ko baro đive, ma te bunil pe o narodo.”

O Isus pomazimo ani Vitanija
(Mt 26,6–13; Lk 7,37–38; Jn 12,1–8)
3 Kana sasa o Isus ani Vitanija, ano čher e Simoneso o gubavo thaj bešlo pašo astali,
avili jekh džuvli savi sasa la šiši taro mermerno bar pherdo kuč mirisnone uljesa taro
čisto nardo. Thaj putarda o šiši thaj čhorda o ulje e Isusese po šoro.
4 Nesave holajle thaj vaćarde maškar peste: “Sose ćerol pe uljesa gasavi šteta?
5 Šajine te lol pe trišel dinara* pašo gova ulje thaj e pare te den pe e čororenđe.” Thaj
lije te den vika pe late.
6 Al o Isus vaćarda: “Mučhen la! Sose uznemirin la? Voj ćerda manđe šukaripe!
7 Golese kaj čorore ka aven uvek maškar tumende thaj šaj ćeren lenđe šukaripe kana
manđen. Al me ni ka avav uvek tumencar.
8 Voj ćerda so šajine. Angleder makhlja mo telo te pripremil le pašo prahope.
9 Čače vaćarav tumenđe: Dži kaj ka vaćarol pe o Lačho lafi pe sa o sveto, ka vaćarol
pe za ko spomen thaj voj so ćerda.”

O Juda planiril te izdajil e Isuse
(Mt 26,14–16; Lk 22,3–6)
10 Tegani o Juda o Iskariotsko, jekh tare dešuduj apostolura, đelo ke šorutne
sveštenikura te izdol e Isuse.
11 Kana von šunde gova, sesa baxtale thaj obećisade lese kaj ka den le pare. Gija o
Juda lija te rodol sar šaj te izdol e Isuse.

O Isus xal pe sikadencar i poslednjo večera
(Mt 26,17–19; Lk 22,7–13)

* **14,5** *trišel dinara* Jekh dinari sasa le vrednost sar jekh dnevnica.

12 Ko angluno đive taro prazniko e bikvasacose mangrengo, kana čhinol pe o pashalno
bakroro palo adeti, pučlje e sikade e Isusese: "Kaj manđe te dža te ćera tuće pashalno
večera te xa?"
13 Tegani o Isus bičhalda dujen pe sikaden. Vaćarda lenđe: "Džan ano foro thaj gothe
ka aračhen jekhe manuše sar anol paj ano baro khoro. Džan pale leste.
14 Ano čher ane savo vov džal, vaćaren gole čherutnese: 'O učitelji pučol: Kaj si i
soba ane savi šaj xav i pashalno večera me sikadencar?'
15 Vov ka sikavol tumenđe bari upruni soba savi si sa lačhardi thaj spremimi. Gothe
ćeren pashalno večera."
16 E sikade iklile. Kana avile ano foro, arakhlje sa sar so vaćarda lenđe o Isus thaj
ćerde pashalno večera.

O Juda izdol e Isuse
(Mt 26,20–25; Lk 22,21–23)
17 Kana peli i rat, o Isus avilo odori pe sikadencar.
18 Kana bešena pašo astali thaj xana, o Isus vaćarda: "Čače vaćarav tumenđe, jekh
tumendar ka izdol man, kova savo xal mancar!"
19 Von sesa dukhade thaj jekh pale avereste lije te pučen le: "Te naj sem me gova?"
20 A o Isus vaćarda lenđe: "Jekh tumendar tare dešuduj sikade, savo bolol mancar o
mangro ano čaro.
21 Čače me, o Čhavo e manušeso, mora te merav sar so si pisimo mandar ano Sveto lil,
al but pharo kolese ko izdol e Čhave e manušese! Pošukar bi avola lese te ma bijandol!"

Gospodnjo večera
(1. Kor 11,23–25)
22 Kana xana, lija o Isus o mangro, dija hvala, phaglja le thaj ulada e sikadenđe
vaćarindoj: "Len! [Xan!] Kava si o telo mingro."
23 Pale gova lija o tahtaj, zahvalisada e Devlese, dija len thaj savore pilje.
24 Thaj vaćarda lenđe: "Kava si mingro rat so ćerol [nevo] savez, savo ka čhordol
paše but džene.
25 Čače vaćarav tumenđe, kaj ni ka pijav više mol dži kova đive kana ka pijav nevi
mol ano Carstvo e Devleso."
26 Pale gova đilabije psalmura thaj iklile ko Maslinsko brego.

O Isus vaćarol kaj o Petar ka odreknil pe lestar
(Mt 26,31–35; Lk 22,31–34; Jn 13,36–38)
27 Tegani vaćarda lenđe o Isus: "Savore ka ačhaven man kaja rat, golese so o Dol
vaćarol ano Sveto lil: 'Ka peravav e pastire thaj e bakre ka našen.'
28 A palo mo uštipe tare mule ka džav angle tumende ani Galileja thaj odori ka
ađućarav tumen."
29 O Petar vaćarda e Isusese: "Te ačhade tut savore, me na!"
30 O Isus vaćarda lese: "Čače vaćarav tuće, kaj ađive, vadži ani akaja rat angleder so
o bašno duj drom ka đilabol, trin droma ka vaćare kaj ni pindžare man."
31 Al o Petar po zuraleste vaćarda: "Te trubuja te merav tusa, ni ka vaćarav kaj ni
pindžarav tut!" Gijate vaćarde sa e sikade.

O Isus molil pe ano Getsimansko vrt
(Mt 26,36–46; Lk 22,39–46)
32 O Isus thaj lese sikade avile ano than kaj isi but masline a savo akhardol Getsimanija
thaj o Isus vaćarda lenđe: "Bešen kate dok me moli man."
33 Lija pesa e Petre, e Jakove thaj e Jovane. Thaj e Isuse dolda baro nemir thaj pharipe.
34 Vaćarda lenđe: "Žalosno si but mo ilo dži o meripe. Ađućaren kate thaj aven
džungade."
35 Đelo zala po dur, pelo mujesa pi phuv thaj molisada pe te šaj te nakhavol le o vreme
tari patnja.
36 Thaj vaćarda: "Abba![†] Dade! Tuće si sa moguće! Crde kava tahtaj tari patnja
mandar! Al gija te ma avol so me mangav, nego sar tu manđe."
37 Pale gova irisajlo ke sikade thaj arakhlja len sar soven. E Petrese vaćarda: "Simone!
Tu li sove? Našti li jekh sato te ave džungado?
38 Aven džungade thaj molin tumen te ma peren ano iskušenje. Golese kaj o duxo
tumaro manđol te ćerol so si šukar, al o telo tumari si slabo."
39 Palem o Isus đelo thaj molisada pe gola ista lafura.

[†] **14,36** *Abba* Ko aramejski kava značil "Dade."

40 Kana irisajlo, arakhlja len palem sar soven, golese kaj lenđe jakhenđe sasa pharo
thaj ni džanglje so te vaćaren lese.
41 Kana irisajlo trito drom, vaćarda lenđe: “Tumen vadži soven thaj odmorin? Dosta
sasa! Avilo o sato! Akh, man, e Čhave e manušese, den ane vasta e grešnikurenđe.
42 Ušten te dža! Akh, mo izdajniko si paše!”

E Isuse dolen
(Mt 26,47–56; Lk 22,47–53; Jn 18,3–11)
43 Sar o Isus vadži vaćarda, avilo o Juda, jekh tare dešuduj sikade thaj lesa e manuša
čhurencar thaj kaštencar save sesa bičhalde tare šorutne svešteníkura thaj učitelja
tare Mojsijaso zakon thaj tare starešine.
44 A o izdajniko angleder vaćarda e stražarenđe savo znako ka dol len: “Kas čumidav,
gova si. Dolen le thaj inđaren le tali straža.”
45 Kana o Juda avilo, sigate đelo pašo Isus thaj vaćarda: “Učitelju!” Thaj čumidija le.
46 Tegani kola manuša grabisade e Isuse thaj phanglje le.
47 A jekh tare kola so ačhena gothe, ikalda pi čhuri thaj lasa čhinda o kan jekhese tare
sluge e bare svešteníkoso.
48 Tegani o Isus vaćarda lenđe: “Sar palo razbojniko ikliljen čhurencar thaj kaštencar
te dolen man?
49 Svako đive sema tumencar thaj sikadem ano Hram al tumen ni dolden man. Al
kava sasa golese te bi pherdola kova so si pisimo mandar ane Sveta lila.”
50 Tegani sa e sikade ačhade le thaj našle.
51 Palo Isus phirda nesavo terno čhavo so inđarda laneno čaršafi po nango telo. Kana
le dolde,
52 vov čhudija o čaršafi thaj nango našlo lendar.

E šorutne svešteníkura manđen te mudaren e Isuse
(Mt 26,57–68; Lk 22,54–55, 63, 71; Jn 18,12–13, 19, 24)
53 Tegani ande e Isuse anglo baro svešteníko, kaj ćidije pe sa e šorutne svešteníkura,
e starešine thaj e učitelja tare Mojsijaso zakon.
54 O Petar odural džala palo Isus dži ke bare svešteníkosi avlin. Gothe bešlo e
stražarencar thaj tatilo paši jag.
55 E šorutne svešteníkura thaj sa o Baro sudo rodije nesavo dokaz te bi mudarena e
Isuse, al ni arakhlje.
56 Golese kaj but džene vaćarde xoxaipe pe leste, al lengo vaćaripe ni sasa isto.
57 Pale gova uštile nesave manuša thaj svedočisade xoxavne lestar:
58 “Amen šundam le sar vaćarol: ‘Me ka phagav kava Hram savo si vastencar ćerdo
thaj ka vazdav paše trin đive nevo savo ni ka avol ćerdo vastencar.’ ”
59 Al ni ane kava vaćaripe ni sesa ista.
60 Tegani uštilo o baro svešteníko, ačhilo maškaral thaj pučlja e Isuse: “Sose khanči
ni odgovori pe kava so kala manuša svedočin protiv tute?”
61 Al o Isus khanči ni vaćarda. Gija o baro svešteníko palem pučlja le: “Tu li san o
Hrist, Čhavo e Blagoslovimeso Devleso?”
62 O Isus vaćarda: “Me sem. Thaj ka dičhen man, e Čhave e manušese, sar bešav ko
počasno than e Zurale Devlese ki desno rig thaj sar avav pe oblakura taro nebo.”
63 O baro svešteníko pharada pe šeja tari holi thaj vaćarda: “So trubun amen avera
svedokura?
64 Šunden lesi hula. So den gođi?” Thaj von savore osudisade le kaj trubul te merol.
65 Tegani nesave lije te čhungaren le. Učharde leso muj, čalade le dumukhencar thaj
vaćarde lese: “Prorokuji, ko čalada tut!” Thaj e stražara lije te maren le po muj.

O Petar odreknil pe taro Isus
(Mt 26,69–75; Lk 22,54–62; Jn 18,15–18, 25, 27)
66 Dok sasa o Petar tele ki avlin, avili jekh terni džuvli savi služila ko baro svešteníko.
67 Kana dikhlja e Petre sar tatol paši jag, avili po paše thaj po lačhe dikhlja ane leste
thaj vaćarda: “I tu sana e Nazarećaninesa, e Isusesa!”
68 Al vov odreknisajlo thaj vaćarda: “Ni džanav thaj ni haljarav so tu vaćare.” Tegani
iklilo ano angluno kotor e avlijako thaj o bašno đilabija.
69 Palem dikhlja le koja terni džuvli savi služila thaj lija te vaćarol kalenđe so ačhena
gothe: “Kava manuš si jekh lendar!”
70 Al o Petar palem odreknisajlo. Pale nesavo vreme, e manuša save ačhile gothe,
vaćarde e Petrese: “Čače san jekh lendar golese kaj san i tu Galilejco ćo vaćaripe si
gasavo!”

71 Vov lija te dol pe armaja thaj te xal sovli: “Me ni džanav gole manuše kastar
vaćaren!”
72 Sigate đilabija o bašno dujto drom. Tegani o Petar dija pe gođi so o Isus vaćarda
lese: “Angleder so o bašno duj drom ka đilabol, trin droma ka vaćare kaj ni pindžare
man.” Thaj lija but te rovol.

15

E Isuse ande anglo Pilat
(Mt 27,1–2; 11–14; Lk 23,1–5; Jn 18,28–38)

1 Sigate sabalin ćidije pe e šorutne sveštenikura, e učitelja tare Mojsijaso zakon, e
starešine thaj savore taro Baro sudo. Phanglje e Isuse, inđarde le thaj predije le ko
rimsko upravitelji ko Pilat.
2 O Pilat pučlja e Isuse: “Tu li san o caro e Jevrejengo?”
O Isus vaćarda e Pilatese: “Tu vaćare korkoro.”
3 A e šorutne sveštenikura tužisade le paše but buća.
4 Tegani o Pilat palem pučlja le: “Dal naj tu khanči te vaćare ke kava? Diče li paše
so sa tužin tut?”
5 Al o Isus khanči ni vaćarda, golese sasa o Pilat but začudime.

O Isus osudimo ko meripe
(Mt 27,15–26; Lk 23,13–25; Jn 18,39–19,16)

6 O Pilat ko vreme e Bare đivesengo mučhola jekhe phangle save e manuša manđen.
7 Tegani ano phanglipe sesa pobunjenikura save mudarena ani pobuna, a maškar
lende sasa i jekh manuš kaso alav sasa Varava.
8 But manuša avile te roden taro Pilat te mučhol jekhe phangle sar obično ćerola ko
Baro đive.
9 O Pilat pučlja len: “Manđen li te mukhav tumenđe kole caro e Jevrejengo?”
10 Vaćarda kava golese kaj džanglja kaj e šorutne sveštenikura predije e Isuse taro
zavist.
11 Al e šorutne sveštenikura čhute e manušen te roden taro Pilat te mučhol lenđe e
Varava.
12 A o Pilat palem pučlja len: “A so te ćerav kalesa so den le vika caro e Jevrejengo?”
13 A von lije te den vika: “Čhuv le ko krsto!”
14 Tegani o Pilat pučlja: “Savo bilačhipe ćerda?”
Al von vadži po zurale dije vika: “Čhuv le ko krsto!”
15 O Pilat manglja te avol šukar e manušencar, golese mukhlja lenđe e Varava. A e
Isuse dija te šibin thaj dija te čhuven le ko krsto.

E vojnikura maren muj e Isusesa
(Mt 27,27–31; Jn 19,2–3)

16 Tegani e vojnikura inđarde e Isuse ki palata so si pretorijum thaj dije vika četa
vojnikuren.
17 Urade e Isuse skerletno ogrtači, khuvde lese venco tare kangre thaj čhute lese po
šoro.
18 Tegani lije te maren muj lesa vaćarindoj: “Te ave sasto, carona e Jevrejengo!”
19 Čalade le po šoro e trskasa, čhungarde le thaj pele ke pe koča te klanjin pe lese –
te bi asana lesa.
20 Kana ačhade te maren muj lesa, uljarde lestar o skerletno ogrtači thaj urade le ane
leso fostano. Tegani ikalde le te čhuven le po krsto.

E Isuse čhuven po krsto
(Mt 27,32–44; Lk 23,26–43; Jn 19,16–27)

21 A nesavo manuš o Simon tari Kirina, o dad e Aleksandreso thaj e Rufoso, nakhlo
gothar kana irisajlo andari njiva thaj e vojnikura terisade le te inđarol o krsto e Isuseso.
22 E Isuse ande ko than savo akhardola Golgota, so značil “Kokalo e šoreso”.
23 A nesave odori kanisade le te pijol mešimi mol e smirnasa, te bi ačhola lesi dukh,
al vov ni manglja.
24 E vojnikura čhute le ko krsto, ulade maškar peste lese šeja thaj čhudije kocka te
dičhen ko so ka lol.
25 Sasa enja o sato sabalinasa kana čhute le ko krsto.
26 O natpis paše lesi krivica sasa: “O Caro e Jevrejengo.”

27 A e Isusesa ke avera krstura čhute i dujen razbojnikuren, jekhe tari lesi desno rig
thaj e dujtone tari lesi levo rig.
28 [Golesa pherdilo so si pisimo ano Sveto lil: “Dikhlje le sar jekhe tare kola save ćeren
bilačhipe.]”
29 E manuša save nakhle gothar, vređisade le thaj vrtisade šorencar vaćarindoj: “Ej
tu, so phađe o Hram thaj paše trin đive vazde le,
30 spasi korkoro tut! Ulji akana taro krsto!”
31 A gijate marde muj e Isusesa i e šorutne sveštenikura thaj e učitelja tare Mojsijaso
zakon. Jekh averese vaćarde: “Averen spasisada, a korkore pes našti te spasil?
32 Hriste! Carona e Izraeleso! Ulji akana taro krsto te dikha thaj te pača.” Marde lesa
muj thaj kola razbojnikura so sesa po krsto lesa.

E Isuseso meripe
(Mt 27,45–56; Lk 23,44–49; Jn 19,28–30)

33 Ane opaš đive učharda o kalipe pi sa i phuv, sa dži ko trito sato.
34 Ko trito sato dija vika o Isus andaro baro glaso: “Eloi! Eloi! Lama sabahtani?” (So
značil: “Devla mingreja! Devla mingreja! Sose mukhljan man?”)
35 Nesave save ačhile gothe, kava šunde thaj vaćarde: “Dičhen, akharol e proroko e
Ilija!”
36 Jekh manuš prastija, pherda o sunđeri šutesa, čhuta pi trska thaj kanisada e Isuse
te pijol vaćarindoj: “Ačh te dikha, da li ka avol o Ilija te uljarol le.”
37 A o Isus andaro baro glaso dija vika thaj mulo.
38 I zavesa pharadili ano sveto than e hrameso ke opaš odupral natele.
39 Kana o rimsko kapetano savo ačhilo gothe pašo Isus dikhlja sar mulo, vaćarda:
“Čače, kava manuš sasa Čhavo e Devleso!”
40 Gothe sesa nesave džuvlja, save gova dikhlje odural. Maškare lende sasa i Marija
Magdalena, i Marija i dej e Jakovesi e ternesi thaj e Josijasi, thaj i Saloma.
41 Von phirde palo Isus thaj služisade le, kana sasa ani Galileja. Sesa gothe i avera
džuvlja save avile lesa ano Jerusalim.

E Isuseso prahope
(Mt 27,57–61; Lk 23,50–56; Jn 19,38–42)

42 Kana lija te perol i rat, a sar sasa đive paši Priprema, so si đive anglo savato,
43 đelo o Josif taro foro Arimateja bidarako ko Pilat thaj molisada le pašo telo e Isuseso.
O Josif sasa pošteno člano taro Baro sudo thaj i vov ađućarda te avol o Carstvo e Devleso.
44 Al o Pilat čudisajlo kaj gaći sigate mulo o Isus. Dija vika e rimskone kapetano thaj
pučlja le: “Da li odavno mulo?”
45 Kana dodžanglja o Pilat taro rimsko kapetano kaj mulo o Isus, dija o telo e Josifese.
46 Gija o Josif ćinda laneno čaršafi, uljarda e Isuseso telo taro krsto, paćarda le ano
čaršafi thaj čhuta le ano limori savo sasa čhindo ani stena. Tegani o vudar taro limori
phanglja baresa.
47 A i Marija Magdalena thaj i Marija e Josijasi dej dikhlje kaj o Josif čhuta e Isuse.

16

O Isus uštol tare mule
(Mt 28,1–8; Lk 24,1–12; Jn 20,1–10)

1 Kana nakhlo o savato, i Marija Magdalena, i Marija e Jakovesi dej thaj i Saloma ćinde
mirisura te bi džana te mačhen e Isuseso telo.
2 Rano sabalje ko angluno đive ano kurko* kana iklilo o kham, avile ko limori.
3 Odrumal pučlje pe maškare peste: “Ko ka crdol o bar taro vudar e limoreso?”
4 Al kana resle thaj dikhlje, o bar savo sasa but baro, sasa crdimo taro limori.
5 Gija dije andre ano limori thaj dikhlje terne manuše savo sasa urado ano parno
fostano te bešol ki desno rig thaj von darajle.
6 Vov phenda lenđe: “Ma daran! Tumen roden e Isuse e Nazarećanine, save čhute ko
krsto. Naj kate, golese kaj uštilo tare mule! Dičhen o than kaj čhute le.
7 Al tumen džan thaj vaćaren lese sikadenđe thaj e Petrese: ‘O Isus džal angle tumende
ani Galileja. Odori ka dičhen le, sar so vaćarda tumenđe.’ ”

* **16,2** Angluno đive taro nevo kurko.

8 Tegani e džuvlja iklile thaj prastije andaro limori, golese kaj sesa zbunime thaj
tresisade. Al čače khanikase khanči ni vaćarde, golese kaj darajle.†

[Nesave tare najranija rukopisura naj len e stihura tare 9. dži o 20.]

O Isus sikadilo e Marijaće e Magdalenaće
(Mt 28,9–10; Jn 20,11–18)
9 [Kana o Isus uštilo tare mule rano ko angluno đive ano kurko, angleder sikada pe e
Marijaće e Magdalenaće, andar savi vadži angleder ikalda efta benđen.
10 Voj đeli thaj vaćarda kava kolenđe save angleder sesa lesa thaj save akana ruje thaj
pharo sasa lenđe palo Isus.
11 Kana šunde kaj si o Isus džuvdo thaj kaj voj dikhlja le, ni pačaje la.

O Isus sikadol pe duje sikadenđe po drom
(Lk 24,13–35)
12 Pale gova o Isus sikadilo dujenđe tare lese sikade kana đele ano gav, al ni izgledisada
gija sar ane po džuvdipe.
13 Kana pindžarde le, von đele thaj vaćarde kava averenđe. Al khoni ni pačaje len.

O Isus sikadol pe sikadenđe
(Mt 28,16–20; Lk 24,36–49; Jn 20,19–23)
14 Pale gova o Isus sikadilo e dešujekhe (11) apostolurenđe save bešle te xan mangro.
Korisada len kaj naj len pačajipe thaj kaj si zurale lenđe ile, golese kaj ni pačaje kolen
so dikhlje le pale leso uštipe tare mule.
15 Vaćarda lenđe: "Džan ano sa o sveto thaj vaćaren taro Lačho lafi sa e manušenđe.
16 Ko ka pačal thaj krstil pe, ka spasil pe. Al ko ni ka pačal, ka avol sudimo.
17 Kala čudesna znakura ka pratin kolen save pačan: me alavesa ka ikalen e benđen
thaj ka vaćaren neve čhibencar,
18 ka dolen e sapen vastencar thaj ako i khanči otrovno pijen, khanči ni ka avol lenđe,
pe nasvale ka čhuven pe vasta thaj von ka saston."

O Isus džal ano nebo
(Lk 24,50–53; Buća 1,9–11)
19 Kana o Gospod o Isus vaćarda lenđe kava, sasa vazdimo ano nebo thaj bešlo e
Devlese ki desno rig.
20 Tegani e sikade đele thaj vaćarde o Lačho lafi ke sa e thana. O Gospod pomognisada
lenđe thaj e čudesnone znakurencar potvrdisada o Lačho lafi savo von propovedisade.
Amin.]

† **16,8** Po kratko završetak taro Lačho Lafi e Markoso. Nesave tare empurane grčka rukopisura o Lačho Lafi taro Marko kate završinpe. Nesave po kasna rukopisura isi len kava kratko krajo: "Al sigate nakhade kala uputstvura e Petrese thaj averenđe. Pale gova korkoro o Isus bičhalda e sikaden taro istok dži ko zapad e svetone haberesa, savo nikad ni ka properol, te bi e manuša avena zauvek spasime."

Lačho Lafi taro Luka

O Luka bičhalol lil e Teofilese tare Isuseso džuvdipe

1 Mangleja Teofile, sar so džane, but džene lije te pisin tare kova so sasa, so o Dol
obećisada prekale prorokura, a ćerdilo maškar amende.
2 Pisisade amenđe kola save korkore dikhlje vadži tare anglune đivesa thaj ćerdile
sluge e Devlese Lafese,
3 gija i me, mangleja Teofile, tuće pisiv sa redasa, golese so sa taro anglunipe
ispitujisadem,
4 te šaj ave uverimo kaj si čačipe kova so sikade tut.

O anđelo vaćarol taro bijandipe e Jovaneso e Krstiteljeso

5 Kana sasa o Irod caro ani Judeja, nesavo manuš savo akhardola Zaharija sasa
svešteniko tare Avijineso redo. Lesi romni sasa tari kuštik e Aaronesi thaj akhardola
Jelisaveta.
6 Solduj džene sesa čačutne anglo Dol thaj živisade pale zapovestura thaj palo Zakon
e Gospodeso bizo nisavo bilačhipe.
7 Al len ni sesa čhave, golese kaj i Jelisaveta naštine te ačhol khamni, a solduj džene
sesa već purane.
8 Jekh đive, o Zaharija služisada e Devle ano Hram golese kaj palo dužnost sasa leso
redo,
9 golese so, palo adeti e svešteníkurengo birisade le kockasa te džal ano Hram e
Gospodeso te kadil.
10 Kana o Zaharija dija ano Hram te kadil, but manuša molisajle avral.
11 Tegani e Zaharijase sikadilo o anđelo e Gospodeso savo ačhilo ki desno rig taro
žrtveniko e kadimaso.
12 Kana o Zaharija dikhlja le, uznemirisajlo thaj but darajlo.
13 Al o anđelo vaćarda lese: "Ma dara, Zaharije! Ćiri molitva sasa šundi. Ćiri romni i
Jelisaveta ka bijanol murše thaj tu ka de le alav Jovan.
14 Tu ka ave radosno thaj baxtalo thaj but džene ka aven blagoslovime lese
bijandimasa,
15 golese kaj vov ka avol baro anglo Gospod. Nikad ni ka pijol mol ni zuralo pijipe.
Vov ka pherdol e Svetone Duxosa dok si ano vođi pe dako.
16 O Jovane bute Izraelcuren ka iril anglo Gospod, angle lengo Dol.
17 Vov ka džal anglo Gospod sar glasniko ano Duxo thaj ano zuralipe e prorokoso e
Ilijaso. Ka miril e ile e dadenđe premale e čhave thaj ka iril kolen save ni šunen ano
gođaveripe e pravednikurengo. Sa kava ka ćerol te pripremil e manušen te šaj aven
spremna e Gospodese avimase."
18 O Zaharija vaćarda e anđelose: "Pale soste me gova ka džanav? Golese kaj sem
purano thaj mingri romni si bute beršenđi."
19 O anđelo phenda lese: "Me sem o Gavrilo, o anđelo savo ačhol anglo Dol. Bičhaldo
sem te vaćarav tuće kava lačho lafi.
20 Akh, ka ave laloro thaj ni ka vaćare dži gova đive dži kaj sa gova ni ćerdol, golese
so ni pačajan ane mingre lafura save ka pherdon ano pravo vreme."
21 E manuša ađućarde e Zaharija thaj čudisajle sose gaći majisajlo ano Hram.
22 Al kana o Zaharija iklilo, naštine te vaćarol. Vov dija len znakura golese kaj sasa
laloro. Gija e manuša haljarde kaj sasa le vizija ano Hram.
23 Kana nakhle e đivesa lese služimase ano Hram, o Zaharija đelo čhere.
24 Pale kala đivesa i Jelisaveta lesi romni ačhili khamni thaj ni iklili avral taro čher
pandž čhon.
25 Golese i Jelisaveta vaćarda: "Gija ćerda manđe o Gospod! Ane kala đivesa sikada
manđe po milost thaj uljarda mandar i ladž maškare manuša kaj ni sasa man čhave."

O anđelo vaćarol taro bijandipe e Isuseso

26 Kana i Jelisaveta sasa šovto čhon khamni, o Dol bičhalda e anđelo e Gavrilo ano
Galilejsko foro o Nazaret
27 ki čhej i Marija savi sasa mangli romese e Josifese savo sasa tari kuštik e carosi e
Davidesi.
28 Kana o anđelo o Gavrilo avilo late, phenda: "Av radosno, tu so arakhljan milost. O
Gospod si tusa. [Blagoslovimi san maškare džuvlja!]"

29 I Marija but darajli tare lese lafura thaj dija goði savo sasa kava pozdrav.
30 Al o anđelo o Gavrilo phenda laće: “Ma dara, Marijo! Golese kaj arakhljan milost
anglo Dol.
31 Akh, ka ače khamni, ka bijane čhave thaj ka de le alav Isus.
32 Vov ka avol baro thaj ka akhardol Čhavo e Embare Devleso. O Gospod o Dol ka dol
le o presto lese paradadeso e Davideso.
33 Vov ka carujil ane kuštika e Jakovese ane sa e đivesa thaj lese carstvose ni ka avol
krajo.”
34 Tegani i Marija pučlja e anđelo: “Sar ka avol gova kana sem me vadži čhej?”
35 O anđelo o Gavrilo vaćarda laće: “O Sveto Duxo ka avol pe tute thaj o zuralipe e
Embare Devleso ka učharol tut. Golese kaj o čhavoro so ka bijandol ka avol sveto thaj
ka akhardol Čhavo e Devleso.
36 Akh, i ćiri bibi i Jelisaveta ačhili khamni ane purane berša thaj ka bijanol murše. E
manuša vaćarde kaj voj naštine te ačhol khamni, al akana si šov čhon khamni.
37 Golese kaj o Dol šaj te ćerol sa so phenol!”
38 I Marija phenda: “Ake, me sem sluškinja e Gospodesi. Nek avol manđe palo ćiro
lafi!”
Thaj o anđelo đelo latar.

I Marija džal te dičhol e Jelisaveta
39 Pale gola đivesa i Marija spremisajli thaj siđarda ani bregali phuv ano foro e
Judejako.
40 Kana resli odori, đeli ano čher e Zaharijaso thaj pozdravisajli e Jelisavetasa.
41 Kana i Jelisaveta šunda e Marijako pozdrav, čhelda o čhavo ane lako vođi thaj i
Jelisaveta pherdili Svetone Duxosa.
42 Andare sa o glaso vaćarda e Marijaće: “Emblagoslovimi san maškare sa e džuvlja
thaj blagoslovimo si o čhavo ane ćiro vođi.
43 Kotar manđe kava čast kaj tu, i dej mingre Gospodesi, aviljan ke mande?
44 Golese dikh, kana šundem ćiro pozdrav, taro radost čhelda o čhavoro ane mingro
vođi.
45 Blagoslovimi san tu so pačajan kaj ka pherdol kova so vaćarda tuće o Gospod!”

I Marija slavil e Devle
46 Tegani i Marija vaćarda:

“Slavil mingri duša e Gospode!
47 Mingro duxo veselil pe ano Dol, ane mingro Spasitelji,
48 golese so sasa milostivno e poniznone sluškinjaće.
Golese dikh, od akana ka akharen man blagoslovimi sa e kuštika.
49 Golese so ćerda manđe baro šukaripe o Zuralo Dol.
Sveto si leso alav!
50 Vov si milostivno sa e manušenđe tari kuštik dži i kuštik,
kolenđe save daran lestar.
51 Pe vastesa sikada piro zuralipe,
čhudija pestar kolen save si barikane ane ile thaj ani goði.
52 Čhudija e vladaren taro lengo presto,
thaj vazdija e poniznonen.
53 E bokhalen čaljarda šukarimasa,
a e barvalen mukhlja čuče vastencar.
54 Pomožisada e Izraele, ćire sluga,
golese kaj dol pe goði taro milost,
55 sar so obećisada amare paradadenđe,
e Avraamese thaj lese potomkurenđe ane sa e đivesa.”

56 I Marija bešli e Jelisavetasa paše trin čhon thaj pale gova irisajli čhere.

Bijandilo o Jovan o Krstitelj
57 Kana i Jelisavetaće avilo o sato te bijanol, bijanda čhave.
58 Laće pašutne thaj lačhi familija šunde kaj o Gospod sikada laće baro milost thaj
radujisajle lasa.
59 Kana e čhavore sesa ohto đive, avile te ćeren lese suneti thaj manglje te den le alav
lese dadeso – Zaharija.
60 Al i Jelisaveta vaćarda: “Na, leso alav ka avol Jovan!”

61 Von phende lače: “Naj tut khoni ani ćiri familija gole alavesa!”
62 Tegani vastencar pučlje e dade e Zaharija sar bi vov manđola te avol leso alav.
63 Thaj o Zaharija manglja khanči pe soste šajine te pisil thaj pisisada: “Jovan ka avol leso alav.”
Thaj savore čudisajle.
64 Tare jekh drom putardilo leso muj thaj lesi čhib, tegani o Zaharija lija te vaćarol thaj lija te slavil e Devle.
65 I dar e Devlesi avili ane sa lenđe pašutne thaj ki sa i bregali Judeja vaćarda pe tare kava so sasa.
66 Savore so šunde gova, dije gođi tare gova thaj phende: “So ka avol tare kava čhavo? Golese so o va e Gospodeso sasa pe leste.”

O Zaharija prorokujil tare piro čhavo o Jovane thaj taro Mesija
67 O Zaharija, e Jovaneso dad, pherdilo e Svetone Duxosa thaj prorokujisada:

68 “Blagoslovimo si o Gospod o Dol e Izraeleso,
golese so avilo thaj otkupisada e manušen!
69 Vazdija amenđe e zurale Spasitelje,
tari kuštik e carosi e Davidesi, pe slugase,
70 sar so vaćarda ano purano vreme
andare muja tare pe sveta prorokura,
71 kaj ka ikalol amen tare amare dušmanura
thaj tare vasta savorenđe save mrzin amen.
72 Sasa milosno amare paradadenđe,
thaj ispunisada piro sveto savez,
73 savez savo dija e Avraamese amare paradadese,
74 te ikalol amen tare vasta amare dušmajenđe,
te šaj služi e Devle bizi dar,
75 ano svetost thaj ano pravednost
angle leste sa dok sam džuvde.
76 A tu Jovane, čhaveja mingreja, ka ave akhardo proroko e Embare Devleso,
golese so ka dža anglo Gospod te pripremi lese o drom.
77 Ka sikave lese manušen sar te pindžaren o spasenje
prekalo oproštenje tare lenđe grehura.
78 Golese so si e Devleso ilo milostivno,
tare savo ka avol amenđe o svetlost e sabalinako tari visina,
79 te svetlil kolenđe so bešen ano kalipe thaj ani sena e merimasi,
a amare pingre te usmeril ko drom taro mir.”

80 A o čhavoro o Jovane barilo thaj zurajlo duxosa. Kana barilo, đelo ani pustinja sa dži kaj ni iklilo angle Izraelcura te propovedil.

2

E Isuseso bijandipe
(Mt 1,18–25)
1 Ane gola đivesa kana bijandilo o Jovane o Krstitelj, iklilo o vaćaripe e caroso e Avgustineso te popisin pe sa e manuša ano Rimsko carstvo.
2 Kava sasa angluno popis kana o Kvirinije vladisada ani Sirija.
3 Thaj savore đele te pisin pumare alava ko spisko – dži jekh ane gova foro kaj bešle lenđe kuštika.
4 Gija o Josif, golese so sasa tari familija thaj tari kuštik e Davidesi, đelo taro Nazaret, so si ani Galileja, ano foro e Davideso savo akhardol Vitlejem thaj si ani phuv Judeja.
5 Đelo gothe te pisil piro alav ko spisko e Marijasa, savi sasa mangli lese thaj sasa khamni.
6 Kana sesa ano Vitlejem, avilo o vreme i Marija te bijanol.
7 Thaj bijanda pe anglune čhave. Paćarda le thaj čhuta le ani jaslica, golese kaj naj sasa than ani gostionica.

E čobanura thaj e anđelura
8 Ane goja phuv pašo Vitlejem sesa nesave čobanura, save arakhlje pe bakren raćasa ke poljura.

9 Tari jekh drom o anđelo e Gospodeso ačhilo maškare lende thaj e Gospodesi slava
svetlisada len thaj von but darajle.
10 Al o anđelo vaćarda lenđe: “Ma daran! Dikh, anav tumenđe radosno lafi so ka avol
sa e manušenđe!
11 Golese kaj ano foro e Davideso ađive bijandilo o Spasitelj. Vov si o Hrist o Gospod.
12 Kava ka avol tumenđe znako pale savo ka pindžaren le: ka aračhen čhavore savo
si paćardo thaj pašljol ani jaslica.”
13 Tari jekh drom pašo anđelo sikadili bari vojska e anđelurenđi, save hvalina e Devle
vaćarindoj:

14 “Slava e Devlese ko učipe,
thaj ki phuv mir maškare manuša
save si pale Devleso manglipe.”

15 Kana e anđelura đele lendar ano nebo, e čobanura phende jekh averese: “Ka dža
dži o Vitlejem, te dikha gova so sasa odori sar so vaćarda amenđe o Gospod.”
16 E čobanura đele sigate thaj arakhlje e Marija, e Josife thaj e čhave sar pašljol ani
jaslica.
17 Kana dikhlje le, savorenđe vaćarde so o anđelo lenđe vaćarda taro čhavoro.
18 Savore save šunde so phende e čobanura, divisajle.
19 Al i Marija dija gođi tare kala lafura thaj čhuta len ane piro ilo.
20 E čobanura irisajle, slavisade thaj hvalisade e Devle paše sa so šunde thaj dikhlje,
golese so pherdile sa e lafura sar so sasa lenđe phendo.
21 Ohtoto đive palo bijandipe e čhaveso avilo o vreme te ćeren lese suneti. Dije le alav
Isus, sar so vaćarda o anđelo angleder so i Marija ačhili khamni.

I Marija thaj o Isus ano Hram
22 Kana avilo o vreme pašo adeti i dej te thodol sar so si pale Mojsijaso zakon, o Josif
thaj i Marija ande e Isuse ano Jerusalim te preden le e Gospodese ano Hram,
23 sar so si pisimo ane Gospodeso zakon: “Dži jekh angluno murš te posvetil pe e
Gospodese”,
24 thaj te anen žrtva “duj grlice il duj terne golubura” sar so si phendo ane Gospodeso
zakon.

O Simeon pindžarda e Mesija
25 Tegani sasa ano Jerusalim manuš kaso alav sasa Simeon. Gova manuš sasa pravedno
thaj devlikano. Ađućarda o Mesija te ikalol o Izrael taro ropstvo thaj o Sveto Duxo sasa
pe leste.
26 O Sveto Duxo sikada lese angleder kaj ni ka merol sa dži kaj ni dičhol e Gospode e
Hriste.
27 O Duxo vaćarda lese te džal ano Hram. Tegani o Josif thaj i Marija ande e čhave e
Isuse ano Hram te ćeren o adeti pale Mojsijaso zakon.
28 Kana o Simeon dikhlja e Isuse, lija le ke pe vasta, hvalisada e Devle vaćarindoj:

29 “Gospode, akana mukh ano mir te merol ćiro sluga,
pale kova sar so phendan.
30 Golese so mingre jakha dikhlje ćiro spasenje,
31 savo pripremisadan angle sa e manuša.
32 Vov si svetlo savo ka avol pe abandžije,
thaj vov ka anol slava ćire manušenđe, e Izraelcurenđe.”

33 E Isusesi dej thaj leso dad čudisajle golesa so vaćarda o Simeon taro Isus.
34 Tegani blagoslovisada len o Simeon thaj vaćarda e Marijaće, e Isusese daće: “Dikh,
kava čhavoro si odredimo bute manušen taro Izrael te peravol thaj te vazdol. Vov si
odredimo te avol e Devleso znako, al but džene ka odbacin le.
35 Gija ka sikadol so garandoj den ane pumare gođa. A tut i bari čhuri ka pusavol ani
duša.”

I Ana zahvalil e Devlese pašo Mesija
36 Sasa gothe thaj i Ana, e Devlesi proročica, e Fanuilosi čhej, tari kuštik e Asiresi. Voj
sasa but purani. Efta berš živisada pe romesa thaj lako rom mulo,
37 thaj pale gova sasa udovica ohtovardeš thaj štar (84) berš. Ni iklili andaro Hram,
nego, ano post thaj ani molitva služisada e Devle i rat thaj o đive.

38 I voj avili gothe ane gova vreme, hvalisada e Devle thaj vaćarda taro čhavoro
savorenđe save aďućarde o Dol te ikalol o Jerusalim.
39 Kana o Josif thaj i Marija ćerde sa pale Gospodeso zakon, irisajle ani Galileja, ane
pumaro foro ano Nazaret.
40 A o čhavoro barilo thaj zurajlo. Pherdilo goďaveripe thaj o milost e Devleso sasa
ane leste.

O Isus sar čhavoro ano Hram
41 E Isusesi dej thaj leso dad đele svako berš ano Jerusalim ko prazniko i Pasha.
42 Kana sasa e Isuse dešuduj (12) berš, i vov đelo palo adeti te svetkujil lencar kava
prazniko ano Jerusalim.
43 Kana nakhlo gova prazniko, o Josif thaj i Marija đele čhere. O čhavoro o Isus ačhilo
ano Jerusalim, al lesi dej thaj leso dad gova ni džanglje.
44 Sar dije goďi kaj si o Isus maškare avera manuša save putujisade lencar, đele jekh
đive phirindoj thaj pale gova lije te roden le ki familija thaj ke pe pindžarutne manuša.
45 Kana ni arakhlje le, irisajle ano Jerusalim te roden le.
46 O trito đive arakhlje le ano Hram sar bešol maškare učitelja, sar šunol len thaj
pučol len.
47 Savore save šunena e Isuse divisajle lese džanglimasa thaj sar odgovorila ko pučipe.
48 Kana lesi dej thaj leso dad dikhlje le, čudisajle. Lesi dej vaćarda lese: "So ćere
amencar kava, mo čhavo? Akh, me thaj ćiro dad daraljam thaj rodijam tut!"
49 O Isus vaćarda lenđe: "Sose rodijen man? Ni li džanen kaj trubul te avav ano čher
mingre Dadeso?"
50 Al von ni haljarde so vov manglja te phenol lenđe.
51 Tegani irisajlo lencar ano Nazaret thaj ane sa šunola len. Lesi dej sa kala lafura
garada ane piro ilo.
52 O Isus barola ano goďaveripe, ano zrelost thaj ano milost anglo Dol i angle manuša.

3

O Jovan o Krstitelj pripremil o drom
(Mt 3,1–12; Mk 1,1–8; Jn 1,19–28)
1 Kana o cezar o Tiberija vladisada po rimsko carstvo dešupandžto (15) berš, o Pontije
o Pilat vladisada ani Judeja, o Irod vladisada ani Galileja, o Filip leso phral vladisada ani
Itureja thaj ani Trahonitida thaj o Lisanije vladisada ani Avilina,
2 a kana o Ana thaj o Kajafa sesa šorutne svešteníkura, o Lafi e Devleso avilo e
Jovanese, e Zaharijase čhavese, ani pustinja.
3 O Jovane o Krstitelj đelo taro than dži ko than tare solduj riga tari len e Jordanesi
thaj propovedisada kaj e manuša trubun te irin pe tare pumare grehura thaj te aven ko
Dol te oprostil lenđe thaj te krstin pe.
4 Sar so angleder pisisada o proroko o Isaija:

"O glaso koleso so dol vika ani pustinja:
'Pripremin o drom e Gospodese!
Ravnin lese o drom!
5 Sa e doline te pherdon,
thaj sa e gore thaj e bregura te ravnin pe!
Sa e banđe droma te aven prava,
a e bilače droma te aven ravnime.
6 Thaj sa e manuša ka dičhen e Devleso spasenje!' "

7 O Jovane vaćarda bute manušenđe save avena ke leste te krstil len: "Tumen e sapese
čhave! Ko vaćarda tumenđe kaj šaj te našen tare Devlesi holi savi avol?
8 Sikaven tumare džuvdimasa thaj tumare bućencar kaj irisaljen tare tumare grehura!
Ma xoxaven tumen golesa so vaćaren: 'Amaro paradad si o Avraam!' Golese kaj, me
vaćarav tumenđe kaj o Dol šaj i tare kala bara te vazdol čhaven e Avraamese.
9 Golese kaj o tover taro sudo e Devleso ačhol pašo koreno e kašteso thaj dži jekh kaš
savo ni bijanol šukar bijandipe ka čhinol pe thaj ka čhudol pe ani jag."
10 E manuša pučlje e Jovane: "So te ćera?"
11 O Jovane vaćarda lenđe: "Kas isi duj gada, nek dol jekh kolese so naj le nijekh, thaj
kas isi xamase, nek dol kole kas naj."
12 Avile te krstin pe thaj i nesave carincura thaj pučlje le: "Učitelju, so te ćera amen?"
13 O Jovane phenda lenđe: "Ma manđen pobut nego so si tumenđe vaćardo taro vlast."

14 I nesave vojnikura pučlje le: “A amen so te ćera?”
Vov vaćarda lenđe: “Khanikastar ma len silasa e pare thaj ma ćeren xoxaipe pe nikaste.
Aven baxtale kolesa kobor poćinen tumen.”
15 E manuša ađućarde e Mesija thaj savore pučlje pe ane pumare ile naj li o Jovane o
Mesija.
16 Al o Jovane vaćarda savorenđe: “Me krstiv tumen pajesa, al avol khoni savo si po
baro mandar. Lese naj sem dostojno ni e dora tare sandale te putrav. Vov ka krstil
tumen e Svetone Duxosa thaj e jagasa.
17 Le isi vila ane vasta te čistil o gumno thaj te ćidol o điv ane piro ambari, al i pleva
ka phabarol jagasa savi ka phabol thaj ni ka ačhol.”
18 Gija o Jovane opomenisada e manušen bute lafurencar thaj propovedisada lenđe o
Lačho Lafi.
19 Al o Jovane prekorisada e vladare e Irode golese so lija romnjaće pe phralese romnja
e Irodijada thaj paše but bilačhe buća so ćerda.
20 Pale sa gova o Irod ćerda vadži jekh bilačhipe: čhuta e Jovane ano phanglipe.

O Jovane krstil e Isuse
(Mt 3,13–17; Mk 1,9–11)
21 Kana o Jovane krstisada sa e manušen, krstisajlo i o Isus. Thaj dok o Isus molisajlo,
putajlo o nebo
22 thaj o Sveto Duxo ulilo pe leste ano oblik sar golubo.
A taro nebo šundilo glaso: “Tu san mingro čhavo o manglo! Tu san palo mingro
manglipe!”

E kuštika e Isuse e Hristese
(Mt 1,1–17)
23 E Isuse sasa paše tranda (30) berš kana počnisada piri služba. E manuša smatrisade
kaj o Isus si čhavo e Josifeso.

O Josif sasa čhavo e Ilijaso.
24 O Ilija sasa čhavo e Matataso,
O Matat sasa čhavo e Levijaso.
O Levi sasa čhavo e Melhijaso.
O Melhi sasa čhavo e Janejeso.
O Janej sasa čhavo e Josifeso.
25 O Josif sasa čhavo e Matatijaso.
O Matatij sasa čhavo e Amoseso.
O Amos sasa čhavo e Naumeso.
O Naum sasa čhavo e Eslijaso.
O Eslija sasa čhavo e Nangejeso.
26 O Nangej sasa čhavo e Maateso.
O Maat sasa čhavo e Matatijaso.
O Matatij sasa čhavo e Semeinaso.
O Semein sasa čhavo e Josiheso.
O Josih sasa čhavo e Jodaso.
27 O Joda sasa čhavo e Joananaso.
O Joanan sasa čhavo e Risaso.
O Risa sasa čhavo e Zorovaveleso.
O Zorovavel sasa čhavo e Salatiilaso.
O Salatiil sasa čhavo e Nirijaso.
28 O Niri sasa čhavo e Melhijaso.
O Melhi sasa čhavo e Adijeso.
O Adija sasa čhavo e Kosamaso.
O Kosam sasa čhavo e Elmadameso.
O Elmadam sasa čhavo e Ireso.
29 O Er sasa čhavo e Isuseso.
O Isus sasa čhavo e Eliezereso.
O Eliezer sasa čhavo e Jorimaso.
O Jorim sasa čhavo e Matatoso.
O Matat sasa čhavo e Levijaso,
30 O Levi sasa čhavo e Simeoneso,
O Simeon sasa čhavo e Judaso.
O Juda sasa čhavo e Josifeso.

O Josif sasa čhavo e Jonameso.
O Jonam sasa čhavo e Eliakimeso.
31 O Eliakim sasa čhavo e Melejaso.
O Meleja sasa čhavo e Menaso.
O Mena sasa čhavo e Matateso.
O Matata sasa čhavo e Nataneso.
O Natan sasa čhavo e Davideso.
32 O David sasa čhavo e Jesejeso.
O Jesej sasa čhavo e Jovideso,
O Jovid sasa čhavo e Voozeso.
O Vooz sasa čhavo e Salmoneso.
O Salmon sasa čhavo e Naasoneso.
33 O Naason sasa čhavo e Aminadaveso.
O Aminadav sasa čhavo e Admineso.
O Admin sasa čhavo e Arnijeso.
O Arni sasa čhavo e Esromeso.
O Esrom sasa čhavo e Fareseso.
O Fares sasa čhavo e Judaso.
34 O Juda sasa čhavo e Jakoveso.
O Jakov sasa čhavo e Isaakoso.
O Isaak sasa čhavo e Avraameso.
O Avraam sasa čhavo e Taraso.
O Tara sasa čhavo e Nahoreso.
35 O Nahor sasa čhavo e Seruheso,
O Seruh sasa čhavo e Ragaveso.
O Ragav sasa čhavo e Falekeso.
O Falek sasa čhavo e Evereso.
O Ever sasa čhavo e Salaso.
36 O Sala sasa čhavo e Kainameso.
O Kainam sasa čhavo e Arfaksadeso.
O Arfaksad sasa čhavo e Simeso.
O Sim sasa čhavo e Nojaso.
O Noja sasa čhavo e Lameheso.
37 O Lameh sasa čhavo e Matusaleso.
O Matusal sasa čhavo e Enoheso.
O Enoh sasa čhavo e Jareteso.
O Jaret sasa čhavo e Malaleileso.
O Malaleil sasa čhavo e Kainameso.
38 O Kainam sasa čhavo e Enoseso.
O Enos sasa čhavo e Siteso.
O Sit sasa čhavo e Adameso.
O Adam sasa čhavo e Devleso.

4

O beng iskušil e Isuse
(Mt 4,1–11; Mk 1,12–13)

1 O Isus pherdo Svetone Duxosa irisajlo tari len o Jordan. O Duxo inđarda le ani pustinja,
2 kaj iskušisada le o beng saranda (40) đive. Ane gola đivesa o Isus khanči ni xalja thaj kana nakhle saranda (40) đive, bokhajlo.
3 Tegani vaćarda lese o beng: "Te san e Devleso Čhavo, phen kale barese te avol mangro."
4 O Isus phenda lese: "Ano Sveto lil si pisimo: 'O manuš ni ka avol džuvdo samo taro mangro [nego tare dži jekh Lafi e Devleso].' "
5 Pale gova ikalda le o beng ko učo than thaj tari jekh drom sikada lese sa e carstvura ki phuv.
6 O beng vaćarda e Isusese: "Tuće ka dav sa kava lengo zuralipe thaj i slava, golese kaj manđe dija pe thaj me ka dav la kase mangav.
7 Ako pere pe koča angle mande, sa ka avol ćiro."
8 O Isus vaćarda lese: "Ano Sveto lil si pisimo: 'Per ke koča e Gospodese e Devlese ćirese thaj lese jekhese služi.' "

9 Pale gova inđarda le o beng ano Jerusalim, čhuta le najučeste po Hram thaj vaćarda
lese: "Te san e Devleso Čhavo, čhude tu katar tele.
10 Golese kaj ano Sveto lil si pisimo:

'Vov ka phenol pe anđelurenđe
te aračhen tut,'
11 thaj: 'Von ka len tut ke vasta
te ma čalave tut ko bar ćire pingresa.' "

12 O Isus vaćarda lese: "Ano Sveto lil si pisimo:
'Ma iskuši e Gospode, e Devle ćire.' "
13 Kana o beng završisada sa lese iskušenjura, đelo lestar dži aver nesavo vreme.

O Isus sikavol ani Galileja
(Mt 13,53–58; Mk 6,1–6)
14 O Isus irisajlo ano zuralipe e Duxoso ani Galileja thaj o lafi lestar đelo ane sa e
phuva.
15 Sikada ane lenđe sinagoge thaj savore šukar lestar vaćarde.

E Isuse traden taro Nazaret
16 Tegani avilo o Isus ano foro Nazaret kaj barilo thaj ko savato palo piro adeti, đelo
ani sinagoga thaj uštilo te čitil.
17 Dije le o Lil e prorokoso e Isaijaso, vov putarda o Lil thaj arakhlja than kaj sasa
pisimo:

18 "O Duxo e Gospodeso si pe mande,
golese kaj pomazisada man
te anav o Lačho Lafi e čororenđe,
[bičhalda man te sastarav len, saven isi dukhade ile],
thaj te vaćarav e phanglenđe kaj ka aven oslobodime,
thaj e korenđe kaj ka dičhen,
thaj e mučime kaj ka aven slobodna,
19 te vaćarav taro lačho berš taro milost e Gospodeso."

20 Tegani phanglja o Lil, dija le e slugase thaj bešlo. Savore ani sinagoga dikhlje ane
leste
21 thaj o Isus lija te vaćarol lenđe: "Ađive pherdile kala lafura so akana šunden."
22 Savore lestar vaćarde šukar thaj sesa zadivime gole šukar lafurencar so iklilo
andaro leso muj thaj pučlje pe: "Naj li kava e Josifeso čhavo?"
23 O Isus vaćarda lenđe: "Čače tumen manđe ka vaćaren kaja poslovica: 'Lekarona,
sastar korkore tut!' So šundam kaj ćerdan ano Kafarnaum, ćer i kate ane ćiro than kaj
bariljan."
24 Tegani vaćarda: "Čače vaćarav tumenđe, nijekh proroko naj manglo ane piro than
kaj barilo.
25 A čače vaćarav tumenđe: But romnja kase roma mule sesa ano Izrael ano vreme
e Ilijaso kana o bršnd ni pelo trin berš thaj šov čhon thaj sasa baro bokhalipe pe sa i
phuv.
26 Al o Ilija ni sasa bičhaldo ni jekhaće lendar, sasa bičhaldo ki jekh džuvli kaso rom
mulo ke abandžijengo foro Sarepta pašo Sidon.
27 Thaj but gubava sesa ano Izrael ko vreme e prorokoso e Jelisejeso. Thaj khoni lendar
ni thodilo, nego thodilo o Neman o Sirijanco."
28 Savore ani sinagoga pherdile holi kana kava šunde.
29 Uštile thaj tradije le avral taro foro. Inđarde le ko brego najuče kaj sasa ćerdo lengo
foro te čhuden le odupral natele.
30 Al o Isus nakhlo maškar lende thaj đelo pe dromesa.

O Isus ikalol e demone taro manuš
(Mk 1,21–28)
31 Pale gova o Isus ulilo ano Kafarnaum ano Galilejsko foro thaj sikada ko savato.
32 E manuša čudisajle lese sikajimasa, golese kaj ane lese lafura sasa vlast.
33 Gothe ani sinagoga sasa manuš ane kaste sasa o bilačho duxo thaj dija vika zurale:
34 "So manđe amendar, Isuse taro Nazaret? Aviljan li te uništi amen? Džanav ko san
tu: Sveco e Devleso!"

35 O Isus pretisada le: “Phande ćo muj thaj iklji lestar!” Tegani o beng perada e manuše
angle sa e manuša, iklilo lestar thaj khanči ni ćerda lese bilače.
36 Ane savorende avili i dar thaj čudisajle thaj jekh averese vaćarde: “Savo si kava
sikajipe! Ano autoritet thaj ano zuralipe vaćarol e bilače duxurenđe te ikljon thaj von
ikljen!”
37 Thaj đelo o lafi lestar ane sa e pašutne thana.

O Isus sastarol buten
(Mt 8,14–17; Mk 1,29–39)
38 O Isus uštilo gothar andari sinagoga thaj avilo ano čher e Simoneso. E Simonese
sasuja sasa la bari jag thaj rodije lestar te sastarol la.
39 O Isus ačhilo paše late, pretisada e jagaće thaj i jag mukhlja la. Sigate uštili thaj
služisada len.
40 Kana pelo o kham, ande angle leste savoren saven sesa nasvale manuša tare dži
jekh nasvalipe. Vov pe savorende čhuta pe vasta thaj sastarda len.
41 Tare pherdo manuša iklile e benga thaj dije vika vaćarindoj: “Tu san o Čhavo e
Devleso!” Al o Isus darada len te ma vaćaren khanikase golese kaj džanglje kaj si vov
o Hrist.
42 Kana đivesajlo, o Isus iklilo thaj đelo ani pustinja. E manuša rodije le thaj avile
leste thaj manglje te ačhaven le te ma džal lendar.
43 Al o Isus vaćarda lenđe: “Trubul i ane avera forura te vaćarav o Lačho Lafi taro
Carstvo e Devleso, golese kaj sem paše gova bičhaldo.”
44 Thaj ni ačhada te vaćarol ane sinagoge ani Judeja.

5

O Isus akharol e anglune sikaden
(Mt 4,18–22; Mk 1,16–20)
1 Jekh drom kana o Isus ačhilo pašo Genisaretsko jezero, ćidije pe paše leste but
manuša, te šunen o Lafi e Devleso.
2 Tegani dikhlja duj čamcura kaj ačhen ki obala. E manuša save dolen mače iklile
lendar thaj thode e mreže.
3 O Isus dija ano čamco savo sasa e Simoneso thaj pučlja le te crden le zala ano paj.
Pale gova bešlo thaj taro čamco sikada e manušen.
4 Kana ačhilo te vaćarol e manušenđe, vaćarda e Simonese: “Dža ko duboko paj thaj
čhude e mreže thaj dol mačhen.”
5 O Simon vaćarda lese: “Gospodarona! Celo rat dijam zor thaj khanči ni doldam, al
ako tu phene, ka čhudav e mreže.”
6 Kana ćerde gova, dolde bute mačhen thaj e mreže lije te pharadon.
7 Tegani vastesa dije vika pe amalen save sesa ane aver čamco te aven te pomožin
lenđe. Von avile thaj pherde solduj čamcura gija so lije te pherdon paj taro pharipe e
mačhengo.
8 Kana gova dikhlja o Simon Petar, pelo ke koča angle Isusese pingre thaj vaćarda:
“Dža mandar, Gospode! Me sem grešno manuš.”
9 Golese kaj i dar dolda le thaj savoren save sesa lesa, tare but mače so dolde.
10 Gija dolda i dar e Jakove thaj e Jovane, e čhaven e Zevedejevese, so sesa amala e
Simonesa. Tegani o Isus vaćarda e Simonese: “Ma dara, od akana ka dole e manušen.”
11 Kana ikalde e čamcura ki obala, ačhade sa thaj đele pale leste.

O Isus sastarda e gubavco
(Mt 8,1–4; Mk 1,40–45)
12 Kana sasa o Isus ane jekh foro, avilo paše leste jekh manuš so sasa but gubavo.
Kana dikhlja e Isuse pelo angle leste mujesa dži ki phuv thaj molisada le vaćarindoj:
“Gospode! Ako manđe, šaj te sastare man!”
13 O Isus vazdija piro va, dolda le thaj phenda: “Mangav. Av thodo!”
Thaj i guba tare lesi koža sigate crdija pe.
14 Tegani o Isus naredisada lese: “Ma vaćar gova khanikase, nego dža thaj sikav tut e
sveštenikose! Inđar žrtva sar so zapovedisada o Mojsije ano zakon pašo ćiro thodipe,
te bi avola tut svedočanstvo angle lende.”
15 O lafi taro Isus sa pobut šundilo. E manuša sa pobut ćidije pe te šunen le thaj te
sastarol len tare lengo nasvalipe.
16 Al o Isus đelo ko than kaj naj khoni thaj molisajlo.

O Isus sastarol e manuše savo našti phirol
(Mt 9,1–8; Mk 2,1–12)

17 Jekh đive o Isus sikada ano jekh čher thaj gothe bešle e fariseja thaj e učitelja
tare Mojsijaso zakon save avile tare sa e gava andari Galileja, andari Judeja thaj andaro
Jerusalim. A o Isus sastarola e Gospodese zorasa.
18 Thaj nesave manuša ande ano than e pašljimaso jekhe manuše savo naštine te
phirol. Thaj rodije sar te anen le thaj te mučhen le anglo Isus.
19 Kana ni arakhlje kotar te anen le andre tare but manuša, uštile po čher thaj taro
tavano mukhlje le sa e thanesa e pašljimaso, ko maškar anglo Isus.
20 Kana dikhlja lengo pačajipe, vaćarda lese: "Manušeja, oprostime si će grehura!"
21 E fariseja thaj e učitelja tare Mojsijaso zakon lije ane peste te den gođi: "Ko si kava
savo hulil po Dol? Ko šaj oprostil e grehura sem jekh Dol?"
22 Kana o Isus haljarda so von den gođi ane peste, vaćarda lenđe: "So den gođi ane
tumare ile?
23 So si poločhe, te phenol pe: 'Oprostime si ćire grehura', il te phenol pe kolese savo
našti phirol: 'Ušti thaj phir'?
24 Al te džanen kaj isi man, o Čhavo e manušeso, vlast ki phuv te oprostiv e grehura,
me ka sikavav tumenđe mingri zor." Tegani irisajlo premalo manuš savo naštine te
phirol thaj phenda: "Tuće phenav! Ušti thaj le ćiro than e pašljimaso thaj dža čhere."
25 Sigate kova manuš uštilo angle lende thaj lija piro than e pašljimaso thaj đelo pese
čhere hvalindoj e Devle.
26 Savore sesa zadivime thaj hvalisade e Devle. Pherdile dar thaj vaćarde: "Baro čudo
dikhljam ađive!"

O Isus akharol e Levi (Mateje)
(Mt 9,9–13; Mk 2,13–17)

27 Pale gova iklilo o Isus thaj dikhlja e carinco savo akhardola Levi sar bešol ki carina
thaj vaćarda lese: "Av pale mande."
28 Thaj o Levi uštilo, ačhada sa gothe thaj đelo pale leste.
29 O Levi ćerda e Isusese ane piro čher baro xape. Sesa gothe but carincura thaj avera
manuša save bešle lesa ko astali.
30 E fariseja thaj e učitelja tare Mojsijaso zakon lije te bunin pe vaćarindoj e Isusese
sikadenđe: "Sose xan thaj pijen e carincurencar thaj e grešnikurencar?"
31 O Isus vaćarda lenđe: "Ni trubul e sastenđe doktora, nego e nasvalenđe.
32 Me ni aviljem te akharav ko pokajipe e pravednikuren, nego e grešnikuren."

E Isuse pučen pašo post
(Mt 9,14–17; Mk 2,18–22)

33 E fariseja thaj e učitelja tare Mojsijaso zakon pučlje e Isuse: "Sose e Jovanese sikade
postin thaj molin pe e Devlese, gija ćeren thaj e farisejska sikade, al ćire sikade xan thaj
pijen?"
34 O Isus pučlja len: "Šaj li čhuve e gosturen save avile ko abav te postin, dok slavin
e mladoženjasa?
35 Al ka avol o đive kana ka len lendar e mladoženja. Ane gova đive i von ka postin."
36 Thaj vaćarda lenđe i paramič: "Khoni ni čhuvol kotor taro nevo fostano po purano
fostano, golese kaj i o nevo ka pharadol thaj o kotor taro nevo fostano ni ačhol šukar ko
purano.
37 Thaj khoni ni čhorol nevi mol ane purane morčha, golese kaj i nevi mol ka pharavol
e morčha thaj i mol ka čhordol, a e morčha ka pharadon.
38 Golese i nevi mol čhuvol pe ane neve morčha [thaj gija solduj ka arakhadon].
39 Thaj khoni ko pilja i purani mol ni manđol nevi, golese kaj phenol: 'I purani si
pošukar.' "

6

O Isus o gospodari e savatoso
(Mt 12,1–8; Mk 2,23–28)

1 Ke jekh savato o Isus nakhlo maškaro điv. Lese sikade lije o điv, morde vastencar
thaj xalje.
2 Nesave fariseja pučlje: "Sose ćeren kova so ni trubul ko savato pale Mojsijaso
zakon?"
3 O Isus vaćarda lenđe: "Ni li čitisaden ano Sveto lil so ćerda o David kana bokhajlo
vov thaj i kola so sesa lesa?

4 Dija ano čher e Devleso thaj lija e mangre save sesa posvetime, save šajine te xan
samo e svešteníkura. O David xalja thaj dija i kolenđe so sesa lesa."
5 Tegani o Isus vaćarda lenđe: "Me, o Čhavo e manušeso, sem o gospodari e savatoso."

O Isus sastarol ko savato
(Mt 12,9–14; Mk 3,1–6)
6 Ko aver savato o Isus dija ani sinagoga thaj lija te sikavol. Gothe sasa jekh manuš
kaso desno va sasa šuko.
7 E učitelja tare Mojsijaso zakon thaj e fariseja dikhlje palo Isus, na li ko savato ka
sastarol, te bi ćerena le banđe.
8 Al o Isus džanglja so von den gođi thaj vaćarda e manušese kaso va sasa šuko: "Ušti
thaj ač akari ko maškar!"
O manuš uštilo thaj ačhilo angle lende.
9 Tegani o Isus vaćarda lenđe: "Te pučav tumen: Ko savato li šaj ćerol pe šukar il
bilačhe? Te arachol pe o džuvdipe il te mudarol pe?"
10 Thaj dikhlja savoren so sesa gothe thaj vaćarda e manušese: "Pruži ćo va."
I vov pružisada po va thaj leso va sastilo.
11 E fariseja thaj e učitelja tare Mojsijaso zakon pherdile bari holi thaj lije te vaćaren
jekh averese so te ćeren e Isusesa.

O Isus akharol e dešudujen apostoluren
(Mt 10,1–4; Mk 3,13–19)
12 Ane gola đivesa o Isus iklilo ko brego te molil pe e Devlese thaj sasa celo rat ano
molipe e Devlesa.
13 Kana sasa đive, akharda pe sikaden, lendar birisada dešudujen (12) thaj akharda
len apostolura:
14 e Simone kas akharda Petar,
thaj lese phrale e Andrija,
e Jakove
thaj e Jovane,
e Filipe
thaj e Vartolomeje,
15 e Mateja
thaj e Toma,
e Jakove e Alfejevese čhave
thaj e Simone savo sasa Zilot,
16 e Juda e Jakoveso
thaj e Juda e Iskariotskone, savo izdajisada le.

O Isus sikavol taro blagoslov thaj taro pharipe
(Mt 4,23–5,12)
17 O Isus ulilo taro brego pe Dešudujencar (12) thaj ačhilo ko ravno than. Odori sesa
but lese sikade thaj but manuša andari sa i Judeja, andaro Jerusalim, andare Tirska thaj
Sidonska krajura thaj tare pašutne thana save si pašo more.
18 Von avile te šunen le thaj te sastardon tare piro nasvalipe. Sastardile i kola save
sesa mučime tare bilačhe duxura.
19 Sa e manuša rodije te dolen pe po Isus, golese kaj lestar ikljola zor thaj sastardona
savore.
20 O Isus dikhlja ane pe sikade thaj vaćarda:

"Blagoslovime sen tumen save sen čore,
golese kaj tumaro si o Carstvo e Devleso.
21 Blagoslovime sen tumen save sen akana bokhale,
golese kaj ka čaljon.
Blagoslovime sen tumen save akana roven,
golese kaj ka asan.
22 Blagoslovime sen kana e manuša mrzin tumen,
čhuden tumen, ladžaren tumen
thaj tumaro alav ni manđen thaj dičhen tumen sar bilačhen
golese so pačan ane mande, ano Čhavo e manušeso.
23 Radujin tumen ane gova đive thaj ćhelen, golese kaj bari si tumari plata ko nebo.
Golese kaj gija ćerde e prorokurenđe i lenđe paradada.
24 Al jao tumenđe e barvalenđe,

golese so već lijen tumari uteha.
25 Jao tumenđe save sen akana čale,
golese so ka bokhavon.
Jao tumenđe save akana asan,
golese so ka tugujin thaj ka roven.
26 Jao tumenđe kana sa e manuša vaćaren šukar tumendar,
golese kaj gija i lenđe paradada vaćarde šukar tare xoxavne prorokura!"

Manđen tumare dušmanuren
(Mt 5,38–48; 7,12)
27 O Isus vadži vaćarda: "Al tumenđe save šunen man, vaćarav: Manđen tumare dušmanuren! Šukar ćeren kolenđe save mrzin tumen!
28 Blagoslovin kolen save den tumen armaja! Molin tumen e Devlese kolenđe save bilačhe ćeren tumencar.
29 Kolese savo čalavol tut pi čham, iri thaj aver čham, kole savo manđol tutar o ogrtači, de le te lol i ćo gad.
30 De svakone kova so rodol tutar, thaj te khoni khanči lija tutar, ma rode gova te iril tuće.
31 Gova so manđen te ćeren e manuša tumenđe, gova i tumen ćeren lenđe!
32 Ako manđen samo kolen save tumen manđen, savi si tumari hvala? Golese so čak i e grešnikura manđen kolen save len manđen.
33 Thaj ako ćeren šukar samo kolenđe save tumenđe ćeren šukar, savi si tumari hvala? Golese so i e grešnikura ćeren gija.
34 Thaj ako den zajam kolenđe savendar ađućaren te irin o zajam, savi si tumari hvala? Golese kaj i e grešnikura e grešnikurenđe den zajam te len palem gaći.
35 Nego, manđen tumare dušmanuren thaj ćeren lenđe šukar! Den zajam te ni manđen khanči golestar. Gija ka avol tumen bari plata thaj ka aven čhave e Najbare Devlese, golese kaj si vov šukar i e nezahvalnonenđe thaj e bilačhenđe.
36 Golese aven milosrdna sar so si tumaro Dad taro nebo milosrdno."

O Isus sikavol te ma osudi averen
(Mt 7,1–5)
37 O Isus vadži vaćarda: "Ma sudin thaj ni ka aven sudime. Ma osudin thaj ni ka aven osudime. Oprostin thaj ka avol oprostimo tumenđe.
38 Den thaj ka dol pe tumenđe. Pobari mera thaj popherdi ka dol pe tumenđe ane tumare vasta. Golese kaj, save merasa merin, gaći ka iril pe tumenđe."
39 Thaj o Isus vaćarda lenđe paramič: "Šaj li o koro e kore te inđarol? Na li solduj ka peren ani rupa?
40 Nijekh sikado naj pobaro tare piro učitelji. Kana ka sikljol sa, ka avol sar piro učitelji.
41 Sose diče i treska ane ćire phralesi jakh, al o kaš ani ćiri jakh ni diče?
42 Sar šaj vaćare ćire phralese: 'Phrala, ač te ikalav i treska andari ćiri jakh', al o kaš ani ćiri jakh ni diče? Dujemujengo! Ikal angleder o kaš andari ćiri jakh, pa ka diče te ikale i treska andari ćire phralesi jakh."

Kaš thaj leso bijandipe
(Mt 7,17–20; 12,34–35)
43 O Isus vadži vaćarda: "Golese kaj naj šukar kaš savo bijanol bilačho bijandipe, ni bilačho kaš savo bijanol šukar bijandipe.
44 Sa e kašta pindžardon pale lengo bijandipe. Golese kaj i smokve ni ćiden pe tare kangre thaj ni e drakha ni ćiden pe tari kupina.
45 E šukare manuše isi šukar ano ilo, i gija, lestar ikljol šukar. Thaj bilačho manuš andare piro ilo ikalol bilačhipe, golese kaj andaro muj leso ikljol kova sosa si pherdo leso ilo."

E Isuseso sikajipe si šukar temelji
(Mt 7,24–27)
46 O Isus vadži vaćarda: "Sose akharen man: 'Gospode! Gospode!', a ni ćeren kova so vaćarav tumenđe?
47 Ka sikavav tumenđe savo si dži jekh savo avol ke mande thaj šunol mingre lafura thaj ćerol len.
48 Vov si sar manuš savo ćerda piro čher. Pa hunda rupa thaj čalada temelji ko bar. Thaj kana avile e paja, avili i bari len pe gova čher thaj naštine te peravol le, golese kaj si leso temelji ko bar.

49 Al kova savo šunda a ni ćerda, si sar manuš savo ćerda piro čher ki phuv bizo
temelji. Thaj kana avilo o paj, gova čher sigate pelo dži o temelji."

7

E kapetaneso zuralo pačajipe
(Mt 8,5–13; Jn 4,43–54)

1 Kana vaćarda o Isus sa kava angle manuša, đelo ano foro o Kafarnaum.
2 Gothe jekhe rimskone kapetano sasa jekh sluga savo sasa nasvalo dži o meripe thaj
kas but manglja.
3 Kana o kapetano šunda e Isusese, bičhalda leste nesave jevrejskone starešinen te
molin le te avol te sastarol lese sluga.
4 Kana avile ko Isus, but molisade le vaćarindoj: "Vov zaslužil gova te ćere lese,
5 golese kaj manđol amaro narodo thaj ćerda amenđe sinagoga."
6 Gija, o Isus đelo lencar. Kana ni sesa dur taro čher, bičhalda o kapetano pe amalen
te vaćaren lese: "Gospode! Ma čhuv tuće gova pharipe golesa so ka de ane mingro čher,
golese kaj me naj sem dostojno te ave tali mingri streja.
7 Golese ni mangljem te avav angle tute kaj naj sem dostojno. Nego vaćar samo jekh
lafi thaj sigate ka sastol mingro manglo sluga.
8 Golese kaj i me sem manuš tale nekaso autoritet thaj isi man tale mande vojnikura,
pa vaćarav jekhese: 'Dža', thaj vov džal. Vaćarav dujtonese: 'Av', thaj vov avol. Vaćarav
mingre slugase: 'Ćer', thaj ćerol gova."
9 Kana šunda gova o Isus, čudisajlo thaj irisajlo e manušenđe save đele pale leste thaj
vaćarda lenđe: "Vaćarav tumenđe, nijekhe Jevreje vadži ni arakhljem ano Izrael save
isi gaći pačajipe."
10 Tegani kola manuša so sesa bičhalde, irisajle čhere thaj arakhlje e nasvale sluga
saste.

O Isus vazdija e čhavore tare mule

11 Na but pale gova, o Isus đelo ano foro savo akhardola Nain. Đele lesa lese sikade
thaj pherdo manuša.
12 Kana avile pašo vudar e foroso, nesave manuša ikalde jekhe terne čhave, savo mulo.
Vov sasa jekhoro čhavo jekha dejako, savako rom mulo. Pherdo manuša andaro foro
džana lasa te prahon e čhave.
13 Kana dikhlja la o Gospod, pelo lese žal laće thaj vaćarda: "Ma rov!"
14 Tegani avilo paše thaj dolda pe po than kaj sasa pašljardo o mulo čhavo. E manuša
save inđarena le ačhile thaj o Isus vaćarda:
"Čhaveja! Tuće vaćarav, ušti!"
15 O mulo čhavo bešlo thaj lija te vaćarol, a o Isus dija le lese daće.
16 Savore darajle thaj hvalisade e Devle vaćarindoj: "Baro proroko si maškar
amende!" Thaj: "O Dol avilo te pomognil pe manušenđe!"
17 Kava šundilo taro Isus ani sa i Judeja thaj ane sa e pašutne thana.

O Isus thaj o Jovane o Krstitelj
(Mt 11,2–19)

18 E Jovanese e Krstiteljese sikade vaćarde lese sa kava so o Isus ćerda. Tegani akharda
o Jovane pe duje sikaden
19 thaj bičhalda len ko Gospod te pučen le: "Tu li san gova save obećisada o Dol kaj
trubul te avol, il te ađućara avere?"
20 Kana avile gola duj manuša ko Isus, phende lese: "O Jovane o Krstitelj bičhalda
amen tute te puča tut: 'Tu li san gova save obećisada o Dol kaj trubul te avol, il te
ađućara avere?' "
21 Ane gova sato o Isus sastarda buten taro lengo nasvalipe, tare lengo pharipe thaj
tare bilačhe duxura thaj bute koren dija dičhipe.
22 Gija o Isus phenda e Jovanese sikadenđe: "Džan thaj vaćaren e Jovanese so dikhljen
thaj so šunden: e kore dičhen, e banđe phiren, e gubava thodon, e kašuće šunen, e mule
ušten taro meripe thaj e čororenđe vaćarol pe o Lačho Lafi.
23 Blagoslovimo si kova savo mandar ni sablaznil pe!"
24 Kana đele e Jovanese sikade, o Isus lija te vaćarol taro Jovane bute manušenđe: "So
ikliljen te dičhen ki pustinja? I trska, savi banđol ki balval?
25 Il so ikliljen te dičhen? Manuše ane barvale šeja urade? Na! Kola save phiraven
barvale šeja ano šukaripe bešen ane carska palate.
26 Il so ikliljen te dičhen? Proroko? Va, me phenav tumenđe, vov si pobut taro proroko.

27 Golese so, o Jovane si manuš kastar si pisimo ano Sveto lil:

‘Akh, me bičhalav mingre glasniko angle tute,
savo ka pripremil tuće o drom angle tute.’

28 Vaćarav tumenđe: maškare sa e manuša save sesa bijande tare romnja, ni sasa khoni
pobaro taro Jovane. Al i o emcikno ano Carstvo e Devleso pobaro si lestar.”
29 Sa e manuša so šunde e Isuse, pa i nesave carincura, pindžarde kaj si e Devleso
sikajipe čačukano, golesa so krstisajle e Jovanese krstimasa.
30 Al e fariseja thaj e učitelja tare Mojsijaso zakon čhudije o plan e Devleso savo sasa
lenđe thaj ni manglje o Jovane te krstil len.
31 O Isus vaćarda: “Kasa te uporediv e manušen tari kaja kuštik save si akana džuvde?
Sar kaste si von slična?
32 Von si sar čhavore save bešen ko drom thaj akharen jekh avere vaćarindoj:

‘Bašaldam tumenđe vesela đilja,
a tumen ni čhelden!
Bašaldam tumenđe žalosna đilja,
a tumen ni rujen!’

33 Golese kaj, avilo o Jovane o Krstitelj savo ni xalja mangro thaj ni pijola mol, a tumen
vaćaren: ‘O beng ane leste!’
34 Aviljem me, o Čhavo e manušeso, savo xav thaj pijav, a tumen vaćaren: ‘Dikh, manuš
xalano thaj mato, amal e carincurengo thaj e grešnikurengo!’
35 Al, sa gola so prihvatisade gova sikajipe, phende kaj si e Devleso mudrost čačukano!”

O Isus šaj te oprostil e grehura

36 Jekh farisejo kaso alav sasa Simon dija vika e Isuse te avol te xal mangro ke leste.
O Isus đelo ano čher e farisejeso thaj čhuta pe pašo astali.*
37 Thaj dikh, ane gova foro sasa i džuvli savaće džanglja pe kaj si grešnica. Voj šunda
kaj si o Isus pašo astali ano čher e farisejeso, i avili andre thaj anda kučalo miris ko
čaro savo sasa taro mermerno bar.
38 Voj ačhili palo Isus thaj rojindoj, peli ke pe koča paše lese pingre thaj lija te thovol
len pe jasvencar. Tegani koslja len pe balencar, čumidija lese pingre thaj makhlja len e
mirisesa.
39 Kana gova dikhlja o farisejo savo akharda le, vaćarda ane peste: “Te avol kava
manuš proroko, bi džanola ko si kaja džuvli savi dotaknil le. Vov bi džanola kaj si
grešnica!”
40 O Isus phenda lese: “Simone! Isi man khanči te vaćarav tuće.”
Vov vaćarda: “Učitelju, vaćar!”
41 O Isus vaćarda: “Duj džene sesa dužna jekhe manušese. Jekh sasa dužno panšel
(500) srebrenjakura a o dujto pinda (50).
42 Kana len ni sasa te irin, kova manuš oprostisada soldujenđe. Vaćar, tare kala duj
savo ka manđol le pobut?”
43 O Simon vaćarda lese: “Pa bi phenava kolese kas sasa pobaro dugo.”
A o Isus vaćarda lese: “Gija si, šukar vaćardan.”
44 Tegani irisajlo o Isus premali džuvli thaj vaćarda e Simonese: “Diče li kala džuvlja?
Kana me aviljem ane ćiro čher, ni paj ni andan te thovav me pingre, al voj pe jasvencar
thoda len thaj pe balencar koslja len.
45 Ni čumidipe ni dijan man, al voj sar aviljem, ni ačhili te čumidol mingre pingre.
46 Uljesa ni makhljan mingro šoro, al voj mirisesa makhlja mingre pingre.
47 Golese vaćarav tuće: ‘Baro manglipe sikada manđe, golese so si laće oprostime but
bare grehura. Al kase zala oprostime, sikavol zala manglipe.’ ”
48 A e džuvljaće vaćarda: “Oprostime si ćire grehura.”
49 Tegani ane peste lije te vaćaren kola so sesa lesa pašo astali: “Ko si kava savo šaj
oprostil e grehura?”
50 Al o Isus vaćarda e džuvljaće: “Ćiro pačajipe spasisada tut. Dža ano mir!”

* **7,36** Sasa običaj kana e murša džana ke gasave večere, dok xana bešenasa pašljindoj pašo astali.

8

Džuvlja save sledina e Isuse
(Mt 13,1–9; Mk 4,1–9)

1 Pale gova o Isus đelo ane forura thaj ane gava. Sikada thaj vaćarda taro Lačho Lafi
taro Carstvo e Devleso. Lesa đele e dešuduj (12) sikade
2 thaj nesave džuvlja save sesa sastarde tare benga thaj taro nasvalipe: i Marija (savi
akhardola Magdalena, kastar iklile efta bilačhe duxura),
3 thaj i Jovana (romni e Huzosi savo sasa upravitelji ko Irod) thaj i Suzana thaj avera
but džuvlja save pomožisade pumare parencar e Isuse thaj lese sikaden.

O Isus vaćarol taro manuš savo čhudol o seme ki phuv
4 Kana ćidije pe but manuša tare sa e forura thaj avile pašo Isus, vov vaćarda lenđe
paramič:
5 "Iklilo o manuš savo čhudola o seme pi phuv. Thaj kana sejisada, nesavo seme pelo
po drom. Gothe uštade le e manuša thaj e čiriklja sa xalje le.
6 Nesavo seme pelo pe bara. Barilo thaj šućilo, golese kaj naj sasa paj ani phuv.
7 Thaj nesavo seme pelo pe kangre. O seme barilo e kangrencar thaj e kangre tasade
le.
8 Thaj nesavo seme pelo pi šukar phuv. Barilo thaj anda šel droma pobut." Kana
vaćarda kava, dija vika: "Kas isi kana te šunol, nek šunol."

E manuša si sar lačhi thaj bilačhi phuv
(Mt 13,10–17; 13,18–23; Mk 4,10–12; 4,13–20)

9 E Isusese sikade pučlje le: "Vaćar amenđe so značil kaja paramič?"
10 Vov vaćarda: "O Dol tumenđe dija te džanen o garajipe tare leso Carstvo, al
averenđe vaćarav ane paramiča, te pherdol okova so ačhol ano Sveto lil:
'Ka dičhen,
al ni ka shvatin;
ka šunen,
al ni ka haljaren.'
11 Kaja paramič phenol kava: O seme si o Lafi e Devleso.
12 Nesave manuša si sar o drom ke savo pelo o seme. Kana šunen o Lafi e Devleso
thaj avol o beng, lol o Lafi andaro lengo ilo, te ma pačan thaj te ni aven spasime.
13 Nesave manuša si sar than kaj isi bara ke savo pelo o seme. Gova si manuša save
šunen thaj len o Lafi radosno, al si sar luluđa saven naj koreno. Zala vreme pačan, a
kana avol o vreme tare iskušenjura, tegani prestanin te pačan.
14 Nesave manuša si sar than maškar e kangre ke savo pelo o seme. Gola si kola
manuša save šunen o Lačho Lafi, al o pharipe, o barvalipe thaj o guglipe kale svetoso
tasavol len thaj ni den šukar bijandipe.
15 A nesave manuša si sar šukar phuv pe savo si sejimo o seme. Gola si manuša save
šunen o Lafi thaj gova Lafi ićaren ano šukar thaj iskreno ilo, sa dži kaj ni anen šukar
bijandipe."

Paramič tari svetiljka
(Mk 4,21–25)

16 "Khoni ni phabarol i svetiljka te bi učharola la e čaresa il te bi čhuvola talo than e
sojimaso. Čhuvol la ko than e svetiljkako te šaj kola save den andre, dičhen o svetlo.
17 Sa so si garado ka avol pučardo thaj so si ćerdo garandoj ka ikljol ko dičhipe.
18 Golese pazin sar šunen. Golese so, kas isi, ka dol pe lese, a kas naj, ka lol pe lestar
i kova zala so dol gođi kaj isi le."

E Isusesi čačukani familija
(Mt 12,46–50; Mk 3,31–35)

19 Avile e Isusesi dej thaj lese phrala thaj naštine tare but manuša te aven dži leste.
20 Thaj khoni vaćarda e Isusese: "Ćiri dej thaj ćire phrala ačhen avri thaj manđen te
dičhen tut."
21 Al vov vaćarda lenđe: "Mingri dej thaj mingre phrala si kola save šunen o Lafi e
Devleso thaj ićaren le."

O Isus vaćarol e balvaljaće te ačhol
(Mt 8,23–27; Mk 4,35–41)

22 Jekh đive o Isus phenda pe sikadenđe: "Te nakha ki aver rig e jezerosi." Dije ano
čamco thaj đele.

23 Thaj kana pojdisade, o Isus zasuta. Tegani uštili bari balval, o čamco lija te pherdol
paj thaj arakhlje pe ano opasnost.
24 E sikade avile pašo Isus thaj lije te den vika: “Gospode! Gospode! Ka tasiva!”
Vov uštilo thaj zapovedisada e balvaljaće thaj e bare pajese te ačhen, thaj von ačhile
thaj pale gova khanči ni šundilo.
25 A o Isus pučlja len: “Kaj tumaro pačajipe?”
A e sikade darajle thaj čudisajle, pučindoj jekh averese: “Savo si kava so e balvaljenđe
thaj e pajese zapovedil te ačhen thaj von šunen le?”

O Isus ikalol e melale duxura taro manuš
(Mt 8,28–34; Mk 5,1–20)

26 Tegani resle paši Gerasinsko phuv savi si ki aver rig tari Galileja.
27 Kana iklilo o Isus taro čamco, avilo paše leste andaro foro jekh manuš ane kaste
sesa benga. But vreme sasa nango thaj ni bešlo ano čher, nego bešlo ke limora.
28 Kana dikhlja e Isuse, dija vika thaj pelo ke pe koča angle leste. Andare sa o glaso dija
vika: “So manđe mandar, Isuse, Čhaveja Embare Devleso? Moliv tut, ma muči man!”
29 Golese so o Isus već zapovedisada e bilače duxose te ikljol andare kava manuš.
Angleder, e manuša phandena le ane sinđira thaj aračhena le. Al vov činola e sinđira
thaj o beng inđarola le ani pustinja.
30 O Isus pučlja le: “Sar si ćiro alav?”
Vov phenda: “Legija,” golese kaj but benga sesa ane leste.
31 Thaj e benga molisade e Isuse te ma bičhalol len ano bezdan.
32 Paše gothar sasa jekh brego kaj sesa pherdo bale save čarona. E benga molisade e
Isuse te mučhol len te džan ane gola bale. Thaj o Isus mukhlja len te džan.
33 Tegani iklile e benga andare kova manuš thaj đele ane bale. Thaj e bale lije te
prasten taro brego ano jezero thaj tasile.
34 Kana e manuša save arakhlje e balen, dikhlje so sasa, našle thaj đele te vaćaren
tare gova ano foro thaj ane gava.
35 Tegani e manuša iklile te dičhen so sasa. Kana avile pašo Isus, arakhlje e manuše
kastar iklile e benga, sar bešol urado paše Isusese pingre thaj si gođaver. Thaj von
darajle.
36 Kola save gova dikhlje, vaćarde averenđe sar o Isus sastarda e manuše ane kaste
sesa e benga.
37 Tegani sa e manuša tari Gerasinsko phuv molisade e Isuse te džal lendar, golese kaj
but darajle. O Isus dija ano čamco thaj irisajlo palal ani Galileja.
38 O manuš kastar o Isus ikalda e benđen molisada e Isuse te džal lesa, al o Isus
bičhalda le pestar vaćarindoj:
39 “Iri tut ane ćiro čher thaj vaćar sa so ćerda tuće o Dol.” Gija o manuš đelo thaj
vaćarda maškaro sa o foro so ćerda lese o Isus.

O Isus sastarol e džuvlja thaj vazdol e čhejora tare mule
(Mt 9,18–26; Mk 5,21–43)

40 Kana irisajlo o Isus tari aver rig e jezerosi, e manuša sesa baxtale kana dikhlje le,
golese kaj savore ađućarde le.
41 Thaj dikh, jekh manuš kaso alav sasa Jair, starešina e sinagogako, avilo thaj pelo ke
koča anglo Isus thaj molisada le te avol ane leso čher,
42 golese kaj sasa le jekhori čhej tare dešuduj berš thaj voj sasa dži o meripe.
Kana pojdisada o Isus e Jairesa ane leso čher, ćićidije le e manuša.
43 Thaj maškare manuša sasa jekh nasvali džuvli tare rateso thavdipe već dešuduj
berš. I džuvli sa piro barvalipe so sasa la, dija ke lekara, al nijekh naštine te sastarol la.
44 Voj avili od palal e Isusese thaj dolda le taro teluno kotor taro fostano thaj tare jekh
drom ačhilo lako ratvalipe.
45 O Isus pučlja: “Ko dolda pe gova pe mande?”
Dži jekh lendar phende kaj naj von, vaćarda o Petar [thaj kola save sesa lesa]:
“Gospode! But manuša si paše tute thaj ćićiden tut [a tu puče: ‘Ko dolda pe gova pe
mande?’].”
46 Al o Isus vaćarda: “Khoni dolda pe pe mande, golese kaj osetisadem zor kaj iklili
mandar.”
47 Kana dikhlja i džuvli kaj našti garadol, avili darandoj, peli ke pe koča angle leste
thaj vaćarda angle sa e manuša sose dolda pe pe leste thaj sar tare jekh drom sastili.
48 O Isus vaćarda laće: “Mingri čhej! Ćiro pačajipe sastarda tut. Dža ano mir!”

49 Dok o Isus vaćarda e džuvljaće, avilo jekh andaro čher e Jaireso, e šorutno e
sinagogako, thaj vaćarda lese: "Jaire, muli ćiri čhej. Ma muči e učitelje."
50 Kana šunda gova o Isus, vaćarda lese: "Ma dara! Samo pača thaj voj ka uštol."
51 Kana o Isus avilo ano čher, ni dija khoni te džal andre, sem o Petar, o Jovane thaj o
Jakov, e čhejorako dad thaj i dej.
52 Savore ruje thaj tugujisade andaro vođi pale late thaj o Isus vaćarda: "Ma roven.
Ni muli, nego sovol."
53 Al von asaje e Isusese golese kaj džanglje so muli.
54 Vov dolda e čhejora taro va thaj dija vika vaćarindoj: "Čhejorije, ušti!"
55 Tare jekh drom irisajlo lako duxo thaj voj sigate uštili. O Isus naredisada lenđe te
den la te xal.
56 Thaj lako dad thaj laći dej sesa začudime. Al vov zapovedisada lenđe khanikase te
ma vaćaren so sasa.

9

O Isus bičhalol pe apostoluren
(Mt 10,5–15; Mk 6,7–13)

1 O Isus dija vika e dešuduje (12) apostoluren thaj dija len zor thaj vlast pe sa e benga
thaj te sastaren taro nasvalipe.
2 Bičhalda len te propovedin taro Carstvo e Devleso thaj te sastaren e nasvalen.
3 Vaćarda lenđe: "Khanči ma len dromese: ni rovli, ni trasta, ni mangro, ni pare thaj
te ma avol tumen po duj gada.
4 Kana džan ane nesavo čher, bešen gothe, dži kaj ni ka džan ane aver than.
5 Te ni manglje tumen ane nesavo foro, ikljen gothar thaj tresin o praho tare tumare
pingre sar svedočanstvo protiv lende."
6 E sikade đele thaj phirde taro gav dži ko gav. Propovedisade o Lačho Lafi thaj
sastarde e manušen ke sa e thana.

O Irod si zbunimo kolestar so šunda taro Isus
(Mt 14,1–12; Mk 6,14–29)

7 Kana o Irod, o vladari e Galilejako, šunda tare sa so sasa, sasa zbunimo golese kaj
nesave vaćarde kaj o Jovane o Krstitelj uštilo tare mule.
8 Thaj avera vaćarde kaj ki phuv sikadilo o Ilija, a nesave vaćarde kaj uštilo tare mule
nesavo proroko taro purano vreme.
9 Thaj vaćarda o Irod: "E Jovaneso šoro me čhindem. Savo si akana kava kastar
gasave čudura šunav?"
Thaj manglja te dičhol e Isuse.

O Isus parvarol pobut tare pandž milje manušen
(Mt 14,13–21; Mk 6,30–44; Jn 6,1–14)

10 Kana irisajle e apostolura, vaćarde e Isusese sa so ćerde. O Isus tegani inđarda e
sikaden pesa thaj katane đele pašo foro savo akhardol Vitsaida te šaj aven korkore.
11 Al but manuša šunde kaj đelo o Isus, thaj lije te džan pale leste. O Isus primisada
len thaj lija te propovedil lenđe taro Carstvo e Devleso thaj sastarda kolen saven trubuja
sastipe.
12 Kana lija o đive te načhol, avile e dešuduj (12) apostolura pašo Isus thaj vaćarde:
"Mukh e manušen. Nek džan ane pašutne gava thaj ane thana kaj šaj te aračhen khanči
xamase thaj kaj šaj te soven, golese kaj sam ko than kaj naj khanči."
13 O Isus vaćarda lenđe: "Den len tumen te xan!"
Von vaćarde: "Amen isi samo pandž mangre thaj duj mače. Amen li te dža te ćina sa
kale manušenđe te xan?"
14 Gothe sesa paše pandž milje (5 000) murša.
Tegani o Isus vaćarda pe sikadenđe: "Čhuven len te bešen ane kupe po pinda (50)
džene."
15 E sikade ćerde gija thaj bešljarde len savoren.
16 O Isus lija gola pandž mangre thaj gole duje mačhen, dikhlja ano nebo thaj
zahvalisada e Devlese. Phaglja e mangre thaj e mačhen thaj dija len ke sikade te den e
manušen.
17 Savore xalje thaj čalile. Pale gova ćidije dešuduj (12) korpe kolestar so ačhilo so
xalje e manuša.

O Petar dikhlja thaj vaćarda kaj si o Isus o Hrist
(Mt 16,13–19; Mk 8,27–29)

18 Jekh đive o Isus molisajlo korkoro thaj lesa sesa lese dešuduj (12) sikade. Vov pučlja
len: “So vaćaren e manuša, ko sem me?”
19 E sikade vaćarde lese: “Nesave manuša vaćaren kaj san o Jovane o Krstitelj, a
avera kaj san o Ilija o proroko, a nesave vaćaren kaj san jekh tare purane prorokura
savo uštilo tare mule.”
20 O Isus pučlja len: “A tumen, so phenen, ko sem me?”
O Petar vaćarda: “Tu san o Hrist, bičhaldo taro Dol.”

O Isus vaćarol tare piro meripe
(Mt 16,21–28; Mk 8,31–9,1)

21 O Isus zurale naredisada e sikadenđe te ma vaćaren khanikase kaj si vov o Hrist.
22 Thaj phenda: “Me, o Čhavo e manušeso, trubul te avav but mučimo. E starešine,
e šorutne svešteni kura thaj e učitelja tare Mojsijaso zakon ka čhuden man. Ka avav
mudardo, al me trito đive ka uštav tare mule.”

So trubul manuš te ćerol te šaj avol e Isuseso sikado

23 Tegani o Isus savorenđe vaćarda: “Ko manđol te džal pale mande, nek ačhavol
korkoro pes thaj nek lol piro krsto svako đive thaj nek džal pale mande.
24 Golese ko manđol piro džuvdipe te aračhol, ka hasarol le, al ko hasarol piro
džuvdipe baše mande, ka aračhol le.
25 Savo šukaripe ka avol e manuše ako sa o sveto dobil, al pes hasarol il upropastil
pes?
26 Golese, ko ladžal mandar thaj tare mingre lafura, lestar i me, o Čhavo e manušeso,
ka ladžav kana ka avav ane mingri slava thaj ani slava mingre Dadesi thaj e svetone
anđelurenđi.
27 Čače vaćarav tumenđe, nesave tumendar save sen kate ni ka meren dok ni dičhen
o Carstvo e Devleso.”

O Mojsije thaj o Ilija sikadile e Isusese
(Mt 17,1–8; Mk 9,2–8)

28 Kana nakhle ohto đive pale gova, o Isus lija e Petre, e Jovane thaj e Jakove thaj iklilo
ko brego te molil pe e Devlese.
29 Kana molisajlo, leso muj ćerdilo averčhande thaj lese šeja ćerdile parne thaj sjajna.
30 Thaj dikh, tari jekh drom iklile duj manuša thaj lije te vaćaren e Isusesa. Gova sesa
o Mojsije thaj o Ilija.
31 Sikadile ani slava thaj vaćarde tare leso meripe savo trubuja te avol ano Jerusalim.
32 O Petar thaj kala so sesa lesa, zasute thaj kana džungadile dikhlje e Isuse ani slava
thaj duje manušen sar lesa ačhen.
33 Kana lije o Mojsije thaj o Ilija te crden pe taro Isus, o Petar phenda e Isusese:
“Gospode! Šukar kaj sam kate. Te ćera trin senice: Jekh tuće, jekh e Mojsijase thaj
jekh e Ilijase.” Ni džanglja so te vaćarol.
34 A dok vov gova vaćarda, avilo o oblako savo učharda len. Thaj von, kana učharda
len o oblako, darajle.
35 Thaj šunde glaso andare kova oblako vaćarindoj: “Kava si mingro manglo čhavo
save me birisadem. Le šunen!”
36 Pale gova so šundilo o glaso, e sikade dikhlje samo e Isuse korkore. Thaj von khanči
ni vaćarde khanikase tare gova so dikhlje.

O Isus ikalol e bilačhe duxo taro čhavo
(Mt 17,14–18; Mk 9,14–27)

37 Theara đive kana o Isus thaj lese sikade ulile taro brego, but manuša avile ko Isus.
38 Thaj dikh, tare but manuša akharda le jekh: “Učitelju! Moliv tut, dikh pe mingro
čhavo golese kaj si jekhoro.”
39 O bilačho duxo dolol le thaj tari jekh drom lol te dol vika thaj čhudol le ane grčura
tare savi ikljol i spuma taro leso muj thaj o duxo ni ačhavol le thaj sa malaksil le.
40 “Molisadem ćire sikaden te ikalen e bilačhe duxo, al von naštine.”
41 O Isus vaćarda lenđe: “O, bipačaće thaj rumime potomkura! Vadži kobor trubul te
avav tumencar thaj te trpiv tumen? An ćire čhave akari!”
42 A dok avola o čhavoro premal leste, o bilačho duxo perada e čhave ki phuv ane
grčura thaj lija te tresil le. A o Isus zapovedisada e bilačhe duxose te ikljol lestar, sastarda
e čhave thaj dija le lese dadese.
43 Savore divisajle so dikhlje e Devleso baro zuralipe.

O Isus dujto drom vaćarol tare piro meripe
(Mt 17,22–23; Mk 9,30–32)

Savore divisajle sa kolese so o Isus ćerola. Tegani o Isus vaćarda pe sikadenđe:
44 "Šukar šunen kala lafura: Me, o Čhavo e manušeso, trubul te avav dindo ane vasta
e manušenđe."
45 Al e sikade ni haljarde kala lafura, golese kaj sasa lendar garado te našti haljaren.
Thaj darajle te pučen le kale lafese.

E ponizna si embare ane Devlese jakha
(Mt 18,1–5; Mk 9,33–37)

46 E sikade lije te vaćaren maškar pumende ko si lendar embaro.
47 Al o Isus džanglja so si ane lenđe ile. Lija e čhavore čhuta le paše peste,
48 thaj vaćarda lenđe: "Savo primil kale čhavore ane mingro alav, man primil. Thaj
ko man primil, primil e Devle savo bičhalda man. Golese kaj, ko si maškare tumende
emcikno, vov si embaro."

Ko naj protiv tumende, tumencar si
(Mk 9,38–40)

49 Tegani vaćarda o Jovane e Isusese: "Gospode! Dikhljam jekhe sar ćire alavesa tradol
e benđen. Amen vaćardam lese te ma ćerol gova, golese kaj ni džal amencar pale tute."
50 Al o Isus vaćarda lese: "Mučhen le, golese kaj ko naj protiv tumende, tumencar si."

E samarijancura ni manglje e Isuse

51 Kana sesa paše e đivesa te avol o Isus vazdimo ko nebo, zurale odlučisada te džal
ano Jerusalim.
52 Thaj bičhalda glasnikuren angle peste thaj von đele thaj dije ano gav ani Samarija
te lačharen lese kaj te sovol.
53 Al e manuša ni manglje le gothe, golese kaj džanglje kaj manđol te džal ano
Jerusalim.
54 Kana dikhlje gova lese sikade o Jakov thaj o Jovane, pučlje e Isuse: "Gospode! Manđe
li te phena te uljol i jag taro nebo thaj te phabarol len [sar so gova ćerda o Ilija]?"
55 Al o Isus irisajlo thaj dija vika pe lende. [Phenda: "Ni džanen tare savo duxo sen.
56 Golese kaj me, o Čhavo e manušeso, ni aviljem te uništiv e manušengo džuvdipe,
nego te spasiv."] Thaj đele ane aver gav.

O Isus manđol sa te mukha thaj te dža lese dromesa
(Mt 8,19–22)

57 Sar đele dromesa, nesavo manuš vaćarda e Isuse: "Me ka džav tusa kaj tu dža."
58 Al o Isus phenda lese: "E lisicen isi jazbina thaj e čirikljen isi gnezdura, al me, o
Čhavo e manušeso, naj man kaj mingro šoro te pašljarav."
59 A o Isus avere manušese vaćarda: "Phir pale mande."
A kova manuš phenda: "Gospode! Mukh man angleder te džav te prahov mingre
dade."
60 Al o Isus vaćarda lese: "Ačhav e mule, nek prahon pe mulen. Al tu dža thaj
propovedi taro Carstvo e Devleso."
61 A aver manuš vaćarda: "Gospode! Me ka džav pale tute, al mukh man te džav te
oprostiv man mingre čherutnencar."
62 A o Isus phenda lese: "Kova savo čhuvol piro va ko plugo te oril a dičhol palal, naj
pogodno pašo Carstvo e Devleso."

10

O Isus bičhalol eftavardeš thaj duje sikaden

1 Pale gova odredisada o Gospod avere eftavardeš thaj duje (72) sikaden thaj bičhalda
len po duj te džan angle leste ane sa e forura thaj ane thana kaj manglja te džal.
2 O Isus vaćarda lenđe: "O ćidipe* si baro a e bućarne si zala. Golese, molin e
gospodare taro ćidipe te bičhalol e bućarnen ke piro ćidipe.
3 Džan! Akh, bičhalav tumen sar terne bakren maškare ruva.
4 Ma inđaren kese parencar, ni traste, ni sandale. Thaj dok phiren ma ačhen te vaćaren
ko drom khanikasa te ma hasaren tumaro vreme.
5 Kana ka den ane nesavo čher, angleder vaćaren: 'Mir kale čhereste.'

* **10,2** gadžikane "žetva"

6 Te gothe bešlo o manuš savo manđol o mir, tumaro mir ka avol pe lende. Te ni
manglja o mir, tumaro mir ka iril pe tumenđe.
7 Kana ka džan ane nesavo čher, ma džan tare gova čher ke aver. Ačhen ke gova čher
thaj xan thaj pijen so isi len, golese kaj o bućarno dostojno si pe plataće.
8 Kana ka den ane nesavo foro thaj gothe ka primin tumen, xan so anen angle tumende.
9 Sastaren e nasvalen save si gothe, thaj vaćaren lenđe: ‘O Carstvo e Devleso avilo
paše tumenđe.’
10 Al kana ka džan ano nesavo foro thaj ni ka primin tumen gothe, ikljen ke lengo
drom thaj vaćaren:
11 ‘Thaj o praho tare tumaro foro savo si pe amare pingre, amen kosa, sar svedočanstvo
protiv lende. Al te džanen kaj paše avilo tumenđe o Carstvo e Devleso.’
12 Vaćarav tumenđe kaj e manušenđe tari Sodoma ka avol poločhe ko đive e Sudoso,
nego e manušenđe tare kava foro!”

Kazne e bipokajime forurenđe
(Mt 11,20–24)

13 “Pharo tumenđe, manušalen taro Horazin! Pharo tumenđe, manušalen tari
Vitsaida! Golese kaj, te bi ćerdona ano foro Tir thaj ano foro Sidon e čudura save
ćerdile tumende, dumutane bi pokajina pe thaj bi bešena urade ano dorikalo čaršafi
thaj ano praho.
14 Al e manušenđe taro Tir thaj e manušenđe taro Sidon ka avol poločhe ko sudo,
nego so ka avol tumenđe.
15 A tumen manušalen taro Kafarnaum! Dži o nebo li ka ušten? Dži o than kaj si e
mule ka peren!”
16 Tegani vaćarda o Isus pe sikadenđe: “Ko tumen šunol, man šunol. Ko tumen
čhudol, man čhudol. Ko čhudol man, čhudol e Devle savo bičhalda man.”

O Isus sikavol e sikaden so si emvažno

17 Kana irisajle kola eftavardeš thaj duj (72) sikade, radosno vaćarde e Isusese:
“Gospode, e benga pokorisajle amenđe ke ćiro alav.”
18 Vov phenda lenđe: “Me dikhljem e Satana sar pelo taro nebo sar munja.
19 Akh, dijem tumen zor te ačhen pe sapa thaj pe škorpije thaj pe sa o vlast e
dušmaneso. Khanči ni ka avol tumenđe.
20 Al tumen ma aven radosna paše gova so e duxura pokorin pe tumenđe, nego aven
radosna golese so si tumare alava pisime ko lil e Devleso ano nebo.”

Blagoslovime si sa kola save prihvatin e Isuseso lafi
(Mt 11,25–27; 13,16–17)

21 Ane gova sato o Isus pherdilo radost ano Sveto Duxo thaj phenda: “Hvaliv tut, Dade,
Gospode e neboso thaj e phuvako, so garadan gova tare džangle thaj tare razumna a
sikadan gova kolenđe save si sar čhavore. Va, Dade, golese kaj si gova ćiri volja.”
22 Thaj vaćarda o Isus kolenđe so sesa gothe: “Sa manđe dija mingro Dad thaj khoni
ni džanol ko si o Čhavo, sem o Dad, thaj khoni ni džanol ko si o Dad, sem o Čhavo thaj
kola kase o Čhavo manđol te sikavol le.”
23 Pale gova irisajlo pe sikadenđe thaj samo lenđe vaćarda: “Blagoslovime si e jakha
save dičhen kova so tumen dičhen.
24 Golese kaj, vaćarav tumenđe kaj but prorokura thaj carura manglje te dičhen kova
so tumen dičhen, al ni dikhlje, thaj manglje te šunen kova so tumen šunen, al ni šunde.”

O Isus sikavol taro džuvdipe bizo meripe

25 Tegani uštilo jekh tare učitelja tare Mojsijaso zakon te iskušil e Isuse thaj pučlja le:
“Učitelju! So trubul te ćerav te dobiv o džuvdipe bizo meripe?”
26 O Isus phenda lese: “So si pisimo ane Mojsijaso zakon? Sar tu gova haljare?”
27 Vov phenda e Isusese:

“Mang e Gospod ćire Devle sa ćire ilesa,
sa ćire dušasa, sa ćire zorasa thaj sa ćire gođasa,”
thaj:
“Mang ćire pašutne sar korkore tut.”

28 O Isus vaćarda lese: “Šukar vaćardan. Ćer gova thaj ka živi!”
29 Al kova učitelji e zakoneso manglja te opravdil pe, pa pučlja e Isuse: “Ko si mingro
pašutno?”

30 Pe gova o Isus lija te vaćarol kava: “Jekh manuš đelo taro Jerusalim ano Jerihon
thaj dolde le e čora. Von uljarde lese šeja, marde le, ačhade le opaš mule pašo drom
thaj đele pese.
31 Slučajno gole dromesa nakhlo nesavo svešteniko. Kana dikhlja le, crdija pe lestar
ki aver rig thaj nakhlo.
32 Gija i nesavo levito: kana avilo ke gova than thaj dikhlja le thaj nakhlo ki aver rig.
33 Tegani paše leste avilo i nesavo Samarijanco savo đelo gole dromesa. Thaj kana
dikhlja le, pa pelo lese žal.
34 Avilo, koslja e manušese rane uljesa thaj moljasa thaj paćarda len. Pale gova čhuta
le ke piro her thaj inđarda le ani mehana thaj dikhlja pe leste.
35 Theara đive o Samarijanco ikalda duj srebrenjakura, dija ko manuš kasi sasa i
mehana thaj phenda lese: ‘Dikh pe leste. Te trošisadan pobut, me ka poćinav kana
ka irima.’ ”
36 Tegani o Isus pučlja: “So misli akana? Ko tare kala trin džene sikadilo sar pašutno
kole manušese save dolde e čora?”
37 A o učitelji e zakoneso phenda lese: “Kova savo sikada milosrđe.”
Tegani o Isus vaćarda lese: “Dža thaj i tu ćer gija.”

E Isuseso lafi trubul te avol amenđe ko angluno than

38 Kana o Isus thaj lese sikade đele premalo Jerusalim, avile ane jekh gav. Gothe
živisada jekh džuvli savi akhardola Marta, thaj voj primisada len ane piro čher.
39 La sasa phen savi akhardola Marija. Voj bešli paše pingre e Isusese thaj šunda leso
sikajipe.
40 Al i Marta dikhlja pobut ani bući thaj sar emlačhe te služil e Isuse. Avili pašo Isus
thaj pučlja le: “Gospode! Šukar li si kava so mingri phen ačhada man korkora te služiv
tut? Vaćar laće te pomožil man.”
41 O Gospod phenda laće: “Marto, Marto! Sikiri tut thaj trudi tut paše but buća.
42 A samo jekh trubul. I Marija ćiri phen birisada kova so si pošukar, thaj gova ni ka
lol pe latar.”

11

O Isus sikavol pe sikaden sar te molin pe
(Mt 6,9–15; 7,7–11)

1 Jekh đive o Isus molisajlo ane jekh than. Kana ačhilo e molitvasa, jekh tare lese
sikade vaćarda lese: “Gospode, sikav amen te moli amen, sar so o Jovane o Krstitelj
sikada pe sikaden.”
2 O Isus vaćarda lenđe: “Kana molin tumen, vaćaren:

‘Dade [amareja ko nebo],
te svetil pe ćiro alav!
Te avol ćiro carstvo.
[Te avol ćiro manglipe
ki phuv sar ko nebo.]
3 Xamase so trubul amen
de amen svako đive.
4 Oprosti amare grehura,
sar so i amen oprosti
kolenđe so ćeren grehura premal amende!
[Thaj ikal amen taro bilačhipe].’ ”

5 Pale gova o Isus vaćarda: “Den gođi sar bi avola kana bi khoni tumendar džala ke
piro amal ki opaš i rat te rodol mangro lestar vaćarindoj: ‘Amala, de man trin mangre,
pa ka irivlen tuće.
6 Golese kaj avilo ke mande taro drom mingro amal thaj naj so te čhuvav angle leste.’
7 A vov andral te phenol: ‘Ačhav man ko miro! Mingro vudar si phanglo thaj mingre
čhave si mancar ano than e pašljimaso thaj našti uštav te dav tut!’
8 Vaćarav tumenđe: te ni uštilo golese kaj si leso amal, ka uštol te dol le golese so si
uporno thaj ka dol le kobor trubul le.
9 Golese vaćarav tumenđe: Manđen thaj ka dol pe tumenđe! Roden thaj ka aračhen!
Maren thaj ka putavol tumenđe!
10 Golese kaj dži jekh savo manđol, dol pe lese; thaj kova savo rodol, aračhol; thaj
savo marol, putardol lese.

11 Savo dad tumendar, kana bi o čhavo rodola [mangro, vov bi dola le bar? Il bi rodola]
mače, vov bi dola le sape?
12 Il te manglja angro, te dol le škorpija?
13 Kana tumen, bišukar manuša, džanen šukar buća te den tumare čhaven, kobor
pobut tumaro Dad taro nebo ka dol Sveto Duxo kolenđe save molin le?"

E Isuseso zuralipe avol taro Dol
(Mt 12,22–30; Mk 3,20–27)
14 Jekh drom o Isus tradija e benđe taro manuš savo naštine te vaćarol. Kana iklilo o
beng, kova manuš lija te vaćarol thaj e manuša sesa zadivime.
15 Al nesave lendar vaćarde: "Vov tradol e benđen e Veelzevulese zorasa, savo si o
šorutno e benđengo."
16 A avera iskušisade e Isuse gija so rodije znako te dičhen dal si bičhaldo taro Dol.
17 Al o Isus džanglja so den gođi thaj phenda lenđe: "Dži jekh carstvo savo si ulado,
ka properol thaj čher ane savo naj sloga, ka properol.
18 Gija, te avol o Satana ulado ane peste, sar šaj te ačhol leso carstvo? Me phenav kava
golese so vaćaren kaj me tradav e benđen e Veelzevulese zorasa.
19 Al te me e Veelzevulese zorasa tradav e benđen, save zorasa traden len tumare
sikade? Golese von korkore ka dokažin tumenđe kaj sen banđe.
20 Al te me e Devlese zorasa tradav e benđen, onda avilo tumende o Carstvo e Devleso."

O Isus si pozuralo taro beng
21 O Isus vaćarda: "Kana o zuralo manuš savo naoružil pe, aračhol piro čher, leso
barvalipe si šukar arakhado.
22 Al kana avol pozuralo lestar thaj pobedil le, ka lol sa leso oružje ane savo pačaja
thaj ka ulavol pirencar gova so lija tare kova manuš.
23 Ko naj mancar, protiv mande si thaj ko mancar ni ćidol, vov onda čhorol."

Aračhen tumen te ma iril pe o bilačho duxo
(Mt 12,43–45)
24 "Kana o bilačho duxo ikljol andaro manuš, džal ke šuće phuva te rodol than kaj šaj
odmoril pe. Kana ni aračhol gasavo than, vaćarol: 'Ka irima ano čher kotar ikliljem.'
25 Kana ka iril pe, aračhol gova čher šulado thaj lačhardo andral.
26 Tegani džal thaj aračhol efta avere duxuren, pobilače pestar, thaj katane aven
andre thaj bešen gothe. Thaj ko kraj avol e manušese pobilače nego angleder."

Čačukano blagoslov
27 Kana gova vaćarda o Isus, jekh džuvli tare manuša dija vika zurale vaćarindoj:
"Blagoslovimi i džuvli savi inđarda tut ane piro vođi thaj dija tut čuči!"
28 Al o Isus phenda: "Vadži po blagoslovime si kola save šunen o Lafi e Devleso thaj
ćeren le."

E Jonaso znako
(Mt 12,38–42; Mk 8,12)
29 Sar e manuša lije pobut te ćiden pe, o Isus lija te vaćarol lenđe: "Kaja generacija si
bilačhi. Rodol znako thaj ni ka dol pe aver znako samo o znako savo sasa e prorokose
e Jonase.
30 Golese kaj, sar so o Jona sasa znako e manušenđe save živisade ano foro Niniva,
gija i me, o Čhave e manušeso, ka avav znako e manušenđe tari kaja generacija.
31 Ko đive taro baro sudo e Devleso i carica so angleder vladisada e južnone phuvasa,
ka uštol thaj ka osudil e manušen tari kaja generacija, golese kaj avili tare empalune
phuva te šunol e Solomoneso mudrost. Al akh, kate si khoni pobaro taro Solomon, a
tumen ni manđen te šunen le.
32 Ko đive taro baro sudo e Devleso e manuša so bešle ano purano foro Niniva,
ka ušten i ka osudin e manušen tari kaja generacija, golese kaj kajisajle kana o Jona
propovedisada lenđe. Al akh, kate si khoni pobaro taro Jona, a tumen ni pokajisaljen!"

O svetlo thaj i tama ano telo
(Mt 5,15; 6,22–23)
33 "Khoni ni phabarol i svetiljka pa te čhuvol la talo garado than il talo čaro, nego
čhuvol la ko than e svetiljkako te šaj dičhen o svetlost kola so den ano čher.
34 Ćiri jakh si sar svetiljka e telose. Ako gija ćiri jakh si sasti, sa ćiro telo ka avol
osvetlimo. Ako si ćiri jakh bilačhi, ćiro telo ka avol ani tama.
35 Golese vodi redo gova svetlost ma te avol ane tute i tama.

36 Golese, te si sa ćiro telo osvetlimo thaj naj nisavo kotor ani tama, tegani sa ćiro
džuvdipe ka avol osvetlimo sar kana i svetiljka osvetlil tut pe svetlosa."

O Isus ukoril e jevrejskone šorutnen
(Mt 23,1–36; Mk 12,38–40; Lk 20,45–47)

37 Kana o Isus vadži vaćarola, jekh tare fariseja akharda le te xal mangro ke leste. O
Isus đelo ke leste thaj bešlo ko astali.
38 Al o farisejo čudisajlo kana dikhlja so o Isus angleder ni thoda pe vasta anglo xape.
39 Tegani lese o Gospod o Isus vaćarda: "Čače, tumen e fariseja thoven od avral o
tahtaj thaj o čaro, al andral tumen sen pherde pohlepa thaj bilačhipe.
40 Bigođaće! Naj li o Dol kova savo ćerda e manuše od andral thaj od avral?
41 Nego, den so si andral sar milostinja thaj sa ka avol tumenđe thodo.
42 Pharo tumenđe e farisejenđe so den dešto kotor tari nana, tari ruta thaj taro sa
o povrće, al ni marin te ćeren averenđe kova so si pravedno thaj te manđen e Devle.
Trubul te den dešto kotor, al ni trubun te ačhaven e považna buća.
43 Pharo tumenđe e farisejenđe! Golese so volin te bešen ke anglune thana ane
sinagoge thaj kana dičhen tumen e manuša, pherde poštujipe premal tumende, te
pozdravin tumen ke trgura.
44 Pharo tumenđe [učiteljuralen tare Mojsijaso zakon thaj farisejonalen, dujemu-
jenđe]! Tumen sen sar e neprimetna limora pe save e manuša uštaven a ni džanen
kaj uštaven len."
45 Tegani phenda e Isusese nesavo učitelji tare Mojsijaso zakon: "Učitelju, kana kava
phene, ladžare i amen!"
46 O Isus phenda lese: "Pharo i tumenđe, učiteljuralen tare Mojsijaso zakon! Golese
so čhuven pe manuša pharipe savo si but pharo inđarimase, a ni tumare najesa ni
manđen te crden te pomožin nekase.
47 Pharo tumenđe! Golese so ćeren limora e prorokurenđe, saven tumare paradada
mudarde.
48 Golesa sikaven kaj odobrin gova so ćerde tumare paradada: von mudarde len, a
tumen vazden lenđe limora.
49 Golese o Dol ane leso mudrost vaćarda tumendar: 'Ka bičhalav lenđe prorokuren
thaj apostoluren. Nesaven lendar ka mudaren, a e dujtonen ka progonin.'
50 Golese, e manuša tari kaja generacija ka aven kaznime za ko rat savo thavdija tare
sa e prorokura taro ćerdipe e svetoso,
51 taro Aveljeso rat dži e Zaharijaso rat, savo sasa mudardo maškaro žrtveniko thaj o
sveto than e Hrameso. Va, phenav tumenđe, ka rodol pe tari tumari generacija.
52 Pharo tumenđe učiteljuralen tare Mojsijaso zakon! Golese so garaden o ključo taro
džanglipe. Korkore ni den andre, a tumen ni mukhljen kolen save manglje te den
andre."
53 Kana o Isus iklilo gothar, e učitelja tare Mojsijaso zakon thaj e fariseja lije ani bari
holi te protivin pe thaj te pučen le tare but buća.
54 Dikhlje te dolen le ani zamka lese lafurencar.

12

O Isus sikavol te ma ava dujemujenđe

1 Kana ćidije pe but milja manuša gaći kaj lije te uštaven jekh avere, o Isus angleder lija
te vaćarol pe sikadenđe: "Aračhen tumen taro kvasaco e farisejengo, so si dujemujengo.
2 Golese kaj naj garado khanči so ni ka pučardol, thaj naj učhardo khanči so ni ka
šundol angle savorende.
3 Golese so si vaćardo ano mrako, ka šundol ko svetlo. Thaj sa so vaćarden čorale ko
kan ane phangle sobe, tare krovura ka šundol!"

Ma daran, tumen sen dragocena e Devlese
(Mt 10,28–31)

4 "Al vaćarav tumenđe, amalalen, ma daran tare kola so šaj mudaren o telo, golestar
khanči aver našti ćeren tumenđe!
5 Ka vaćarav tumenđe kastar te daran. Daran taro Dol savo šaj mudarol thaj isi le zor
te čhudol ani jag savi ni ačhol. Va, phenav tumenđe, lestar daran!
6 Ni li bićindon pandž čiriklja paše duj pare? Thaj ni jekha ni zabistrol o Dol.
7 A tumenđe i tumare bala ko šoro si đinde. Golese ma daran! Tumen sen povredna
tare pherdo čiriklja."

Trubul te priznaji e Isuse angle manuša
(Mt 10,32–33; 12,32; 10,19–20)

8 "Gija vaćarav tumenđe: Dži jekh ko anglo manuša priznajil kaj pripadil manđe, le i
me, o Čhavo e manušeso, ka priznajiv angle anđelura.
9 Al ko man čhudol angle manuša, lestar i me ka odrekniv man angle Devlese
anđelura.
10 Dži jekh ko vaćarol nesavo lafi protiv mande, protiv o Čhavo e manušeso, lese ka
avol oprostimo. Al kova ko vaćarol bilačhe taro Sveto Duxo, lese ni ka avol oprostimo.
11 Kana ka anen tumen anglo sudo ke sinagoge thaj angle šorutne thaj anglo vlast, ma
daran sar ka branin tumen thaj so ka vaćaren.
12 Golese kaj o Sveto Duxo ka sikavol tumen ane gova sato so trubul te vaćaren."

Paramič taro barvalo bigođako manuš

13 Tegani vaćarda khoni tare manuša e Isusese: "Učitelju, vaćar mingre phralese te
ulavol mancar kova so ačhada amenđe amaro dad."
14 O Isus phenda lese: "Manušeja, ko man čhuta te avav sudija il delioc pe tumende?"
15 Thaj vaćarda savorenđe o Isus: "Dičhen thaj aračhen tumen tari pohlepa! I sa gaći
barvalipe te avol manuše, leso džuvdipe ni avol golestar so isi le."
16 Pale gova o Isus vaćarda lenđe kava paramič: "Nesave barvale manušesi phuv
bijanda but bijandipe.
17 Dija gođi ane peste vaćarindoj: 'So ka ćerav? Naj ane soste te ćidav e milajeso
ćidipe.'
18 Thaj vaćarda: 'Kava ka ćerav! Ka peravav mingre thana taro điv thaj ka ćerav len
pobare thaj gothe ka ćidav mingro điv thaj sa so isi man.
19 Tegani ka vaćarav korkoro manđe: Isi tut baro barvalipe bute beršenđe. Ka odmori
tut, ka xa, ka pije thaj ka veseli tut!'
20 Al o Dol lese vaćarda: 'Bigođaleja! Vadži kaja rat ka lol pe ćiri duša tutar. Thaj kase
ka ačhol sa gova so steknisadan?'
21 Gija si kolesa savo ćidol pese barvalipe ki phuv, a ni ćidol barvalipe savo si šukar
ane Devlese jakha."

Ma daran khančese
(Mt 6,25–34; 19–21)

22 Tegani o Isus pe sikadenđe phenda: "Golese vaćarav tumenđe: Ma daran za ko
tumaro džuvdipe dal ka avol tumen so te xan, ni tumare telose so ka uraven!
23 Golese kaj si o džuvdipe pobut taro xape thaj tumaro telo pobut taro urajipe.
24 Dičhen e gavranuren! Sar ni sejin, ni ćiden, naj len ni podrumo ni kaj čhuven o
điv, thaj o Dol parvarol len. A kobor sen tumen povredna tare čiriklja?
25 Šaj li khoni tumendar golesa so brinil pe te baravol piro džuvdipe paše jekh đive?
26 Kana našti ni gova zala te ćeren, sose brinin tumen za ko sa aver?
27 Dičhen e luluđa ki livada sar baron! Ni ćeren bući, ni suven pese šeja, a me vaćarav
tumenđe kaj ni o caro o Solomon ane pe barvale šeja ni sasa urado sar jekh lendar.
28 Te o Dol e čara gija uravol ko polje, savi si ađive thaj theara čhudol pe ani jag, dal
ni ka brinil pe tumenđe vadži pobut? Sose gaći zala pačan?
29 Golese, ma brinin tumen isi li tumen so te xan il so te pijen. Ma daran!
30 Gija ćeren ke kava sveto e manuša save ni džanen e Devlese. Tumaro Dad ano nebo
džanol kaj sa gova trubul tumenđe.
31 Nego roden o Carstvo e Devleso thaj aver ka dodol pe tumenđe.
32 Ma daran, mingre cikne bakre! Tumaro Dad manglja te dol tumen te aven ano
Carstvo.
33 Bićinen so isi tumen thaj den e čororenđe! Ćeren tumenđe traste za ke pare save
ni phuravon thaj barvalipe ko nebo savo ni ka ciknjol. Khoni našti te avol odori te čorol
tumaro barvalipe thaj ni jekh moljco ni ka xal le.
34 Golese, kaj si tumaro barvalipe, gothe ka avol i tumaro ilo."

Aven džungade kana ka avol o Gospod
(Mt 24,45–51)

35 O Isus vaćarda lenđe: "Aven spremna thaj urade za ki bući thaj tumare svetiljke te
aven phabarde,
36 sar manuša save ađućaren pe gospodare savo iril pe taro abav, te aven spremna te
putren lese kana resol thaj marol ko vudar.

37 E sluge save si spremna thaj aďućaren pe gospodare te iril pe, ka aven blagoslovime.
Čače vaćarav tumenďe, o gospodari korkoro ka uravol pe sar sluga thaj ka phenol lenďe
te bešen thaj ka avol te služil len thaj ka dol len te xan.
38 O gospodari šaj ka avol ki opaš i rat il anglo uštipe taro sojipe.* Blagoslovime si e
sluge save aďućaren.
39 A kava džanen: kana bi džanola o čherutno ke savo sato ka avol o čor, ne bi dola
te avol leso čher phago.
40 Thaj tumen aven spremna, golese so me, o Čhavo e manušeso, ka avav kana ni ka
den goďi ane savo sato."
41 A o Petar pučlja e Isuse: "Gospode! Vaćare li amenďe e sikadenďe kaja paramič, il
savorenďe?"
42 A o Isus vaćarda lese: "Savo si devlikano thaj džanglo sluga kas leso gospodari ka
čhuvol upreder pe čherese sluge te dol len te xan ko vreme?
43 Blagoslovimo si gova sluga kas o gospodari kana avol, arachol le sar ćerol gijate!
44 Čače vaćarav tumenďe, o gospodari pe sa piro barvalipe ka čhuvol e sluga.
45 Ako vaćarol o sluga ane po ilo: 'O gospodari ni ka avol sigate' thaj lol te marol avere
slugen thaj e sluškinjen thaj xal em pijol thaj matol.
46 O gospodari ka avol ano đive kana vov ni aďućarol thaj ano sato kana ni dol goďi,
ka čhinol e sluga ke kotora thaj ka čhuvol le maškar kola save ni pačan ano Dol.
47 A kova sluga savo džanglja so leso gospodari manďol thaj naj spremno thaj ni ćerda
pale leso manglipe ka avol but mardo.
48 A okova sluga savo ni džanglja e gospodaresi volja, a ćerda khanči sose ka avol
mardo, ka marolpe zala. Kase dija pe but, but ka rodol pe lestar. Kase poverimo but, po
but ka rodol pe lestar."

E Isuseso vaćaripe ka anol maškare manuša ulaipe
(Mt 10,34–36)

49 Thaj o Isus vaćarda: "Me aviljem te čhudav i jag† e sudosi ki phuv. O, sar bi mangava
te avol već phabardi!
50 Al me trubul te krstima‡ mučimasa thaj but manďe pharo sa dok ni ćerdol gova!
51 Dal den goďi kaj me aviljem te anav mir ki phuv? Na, me aviljem te anav ulaipe
maškare manuša.
52 Golese od akana ka aven ulade e pandž čherutne: trin manuša ka aven ke mingri
rig, a duj ka aven protiv gola trin.
53 Ka uštol o dad protiv o čhavo thaj o čhavo protiv o dad, i dej protiv i čhej thaj i
čhej protiv i dej, i sasuj protiv i bori thaj i bori protiv piri sasuj."

O Isus vaćarol e manušenďe te spremin pe paše kova so ka avol
(Mt 16,2–3; 5,25–26)

54 Thaj o Isus vaćarda e manušenďe: "Kana dičhen kaj e kale oblakura ćiden pe
nakaro zapad tumen phenen: 'Ka dolpese bršnd', thaj gija avol.
55 Kana dičhen taro jug phurdol, vaćaren: 'Ka avol tatipe' thaj gija avol.
56 Dujemujenďe!§ O muj e phuvako thaj neboso pindžaren, a sar ni pindžaren kala
znakura so ćerdon akana?*
57 Tumen korkore trubul te džanen so si šukar!
58 Te khoni tužil tumen zbog o dugo savo ni irisaden thaj inďarol tumen ko sudo,
odrumal miri tut lesa, te ma vucil tut ko sudo, golese so o sudija šaj osudil tut thaj te dol
tut ke piro manuš te phandol tut ano phanglipe.
59 A ako phandol tut vaćarav tuće: Ni ka iklje gothar dok ni poćine dži i paluni
parava.†"

---

* **12,38** Ano original ačhol: "dujto arachipe (straža), thaj ko trito arachipe." † **12,49** *Me aviljem te čhudav i jag* Šaj te značil: 1. O Isus avilo te sudil e manušen, il 2. O Isus avilo te pročistil e vernikuren, il 3. O Isus avilo te ćerol podela maškar e manuša. ‡ **12,50** *krstima* Kate o "krstipe" odnosil pe okova so o Isus trubul te trpil. Sar o paj so učharol manuše kana krstil pe, gija e Isuse ka učharen e muke. § **12,56** *Dujemujenďe* Gola manuša sesa džangle te pindžaren e znakura kaj avol o bršnd il o tato vreme. Al odbisade te priznajin kaj e Isusese čudura sesa znakura save sikaven kaj si vov kova save o Dol bičhalda te spasil o sveto. * **12,56** Avere lafurencar: "Trubul te džanen o značenje so o Dol ćerda kroz mande kala đivesa!" † **12,59** O Isus vaćarda e manušenďe kaja paramič te upozoril len kaj trubul te mirin pe e Devlesa angleder nego so avol o vreme te osudil len.

13

Savore mora te iri amen e Devlese

1 Ane gova vreme odori sesa nesave save phende e Isusese tare Galilejcura savengo
rat o Pilat mešisada lenđe žrtvencar.
2 O Isus phenda lenđe: "Tumen li den gođi kaj gola Galilejcura so sesa mudarde si po
grešna tare avera Galilejcura?
3 Na! Phenav tumenđe, al ako ni irin tumen tare grehura, sa tumen gija ka meren.
4 Il, so si kole dešohtonecar (18) pe kaste pelo o toranj ano Siloam thaj mudarda len?
Tumen li den gođi kaj von sesa po grešna tare sa avera manuša so bešen ano Jerusalim?
5 Na! Phenav tumenđe, al ako ni irin tumen tare grehura, sa tumen gija ka meren."

Paramič tari smokva savi našti bijanol

6 O Isus vaćarda lenđe kaja paramič: "Jekhe manuše sasa smokva sadime ano
vinograd. Kana avilo te dičhol dal anda bijandipe, ni arakhlja pe late khanči.
7 Tegani vaćarda e manušese savo ćerda bući ko vinograd: 'Akh, trito berš sar avav te
rodav bijandipe pi kaja smokva, al ni arakhav khanči. Čhin la! Sose te šućarol i phuv?'
8 Kova manuš lese phenda: 'Gospodarona! Ačhav la vadži kava berš te hunav paše
late thaj te čhudav laće gunoj.
9 Šaj ka bijanol aver berš, te na, ka čhine la.' "

O Isus sastarol ko savato

10 Kana o Isus sikavola ani jekh sinagoga ko savato
11 sasa gothe jekh džuvli savi sasa banđardi dumesa taro bilačho duxo thaj sasa nasvali
dešohto (18) berš thaj naštine te ispravil pe.
12 Kana o Isus dikhlja la, dija la vika thaj phenda laće: "Džuvlije! Oslobodimi san tare
ćiro nasvalipe!"
13 Čhuta pe late pe vasta, thaj voj sigate ispravisajli thaj hvalisada e Devle.
14 Tegani o starešina tari sinagoga but holajlo sose o Isus sastarda ko savato thaj
vaćarda e manušenđe: "Isi šov đive ano kurko ke save šaj ćerol pe bući! Aven ke
gola đive te sastardon, a na ko savato!"
15 O Gospod o Isus tegani phenda lese: "Dujemujenđe! Tumen li ni putren tumare
guruve il e here tari jasla thaj ni inđaren le te pijol paj?
16 A kala čheja tare Avraamesi kuštik sava o Satana phanglja akh dešohto (18) berš,
sose te ma avol oslobodimi ko savato?"
17 Kana kava šunde, ladžajle savore save sesa protiv leste, al sa avera manuša sesa
baxtale baše sa e šukar buća so o Isus ćerda.

E Devleso carstvo si sar cikno seme savo barol
(Mt 13,31–33; Mk 4,30–32)

18 Tegani o Isus vaćarda: "Savo si o Carstvo e Devleso? Thaj sosa te uporediv le?
19 Vov si sar seme e gorušicako, savo lol o manuš thaj čhudol le ane piro vrt. Vov
barol thaj ćerdol baro kaš thaj e čiriklja aven thaj ćeren pese gnezdura ane lese raja."

E Devleso carstvo si sar humer savo uštol

20 Thaj palem o Isus vaćarda: "Savo si o Carstvo e Devleso? Thaj sosa te uporediv le?
21 Vov si sar kvasaco savo i džuvli dospil ani bari vangla aresa*, sa dži kaj ni šukljol."

Kola save si palal ka aven anglal
(Mt 7,13–14, 21–23)

22 Dok o Isus phirda pe dromesa ano Jerusalim, nakhlo maškare forura thaj maškare
gava thaj sikavola e manušen.
23 Khoni pučlja le: "Gospode, dal samo zala ka aven spasime?"
O Isus phenda lenđe:
24 "Trudin tumen te den ko tesno vudar e neboso, golese kaj but džene, vaćarav
tumenđe, ka manđen te den, al ni ka šaj.
25 Kana o čherutno uštol thaj phandol e vudara tare piro čher, ka avol tumenđe but
kasno. Tegani ka ačhen avral, ka čalaven ko vudar thaj ka den vika: 'Gospode! Putar
amenđe e vudara!' Al vov ka vaćarol tumenđe: 'Ni pindžarav tumen katar sen.'
26 Tegani ka vaćaren: 'Amen xaljam thaj piljam tusa thaj pe amare droma sikadan!'
27 Al vov ka phenol: 'Vaćarav tumenđe: Ni pindžarav tumen katar sen. Crden tumen
mandar save bilačhipe ćeren!'

---

* **13,21** Ano original ačhol: "trin mere" (otprilike 40 kile aro).

28 Gothe ka roven thaj ka škripin dandencar, kana ka dičhen e Avraame, e Isaako thaj
e Jakove thaj sa e prorokuren ano Carstvo e Devleso, a tumen ka aven ikalde avri.
29 But džene ka aven taro istok thaj taro zapad, taro sever thaj taro jug thaj ka bešen
pašo astali ano Carstvo e Devleso.
30 Thaj dikh, kola so si akana anglal odori ka aven empalal, a kola save si empalal
odori ka aven emanglal."

O Isus rovol e Jerusalimese
(Mt 23,37–39)

31 Ane gova đive avile nesave fariseja te phenen e Isusese: "Iklji thaj dža akatar, golese
so o caro o Irod manđol te mudarol tut!"
32 O Isus phenda lenđe: "Džan thaj vaćaren gole lisicaće: 'Akh, ikalav e benđen thaj
sastarav ađive thaj theara, a trito đive ka završiv.'
33 Al ađive, theara thaj prektheara trubul te džav mingre dromesa, golese kaj o proroko
našti mudardol avral taro Jerusalim.
34 Jerusalime, Jerusalime, tu savo mudare e prorokuren thaj čhude bara pe kola saven
bičhalda o Dol tuće! Kobor droma mangljem te ćidav ćire čhavoren sar i khanji pe
pujoren tale pe phaka, al ni mangljen!
35 Akh, tumaro čher ka avol pusto. A me vaćarav tumenđe: Ni ka dičhen man sa dok
ni vaćaren: 'Blagoslovimo si kova savo avol ano alav e Gospodeso.' "

14

O Isus sastarol ko savato

1 Ke jekh savato o Isus đelo ko jekh šorutno e farisejengo te xal mangro ke leste thaj
savore so sesa gothe dikhlje ane leste so ka ćerol.
2 Thaj dikh, avilo nesavo manuš anglo Isus kase vasta thaj e pingre sesa pherde pajesa.
3 Thaj o Isus pučlja e učiteljuren tare Mojsijaso zakon thaj e farisejen: "Premale
Mojsijaso zakon, šaj li te sastara ko savato il našti?"
4 Al von khanči ni vaćarde.
Tegani o Isus dolda e nasvale manuše, sastarda le thaj phenda lese kaj šaj te džal.
5 Pale gova lenđe vaćarda: "So den gođi? Te perol ćiro čhavo il ćiro guruv ano bunari,
ni li ka ikale le sigate ano savatno đive?"
6 A len ni sasa len so te phenen ke lese lafura.

O Isus sikavol taro poniznost

7 Kana o Isus dikhlja sar e manuša save avile te xan, roden pese šukar thana kaj te
bešen anglal, vaćarda lenđe kaja paramič:
8 "Kana akharen tumen ko abav, ma bešen ke lačhe anglune thana. So ako si akhardo
pobaro manuš tutar?
9 Tegani kova manuš so akharda tut ka avol thaj ka vaćarol tuće: 'De gova than kalese.'
Tegani ka ladžare tut thaj ka crde tut te beše ko empaluno than savo ačhilo.
10 Nego, kana khoni akharol tut ko abav, dža thaj beš ko empaluno than. Tegani ka
avol kova so akharda tut, thaj ka vaćarol tuće: 'Amala! Arakhljam tuće pošukar than.'
Tegani ka aven tusa ko baripe kola save bešen tusa ko astali.
11 Golese so, ko pes vazdol, ka avol ponizimo, thaj ko pes ponizil, ka avol vazdimo."
12 Pale gova o Isus vaćarda kolese so akharda le: "Kana de xamase il večera, ma akhar
ćire amalen ni ćire phralen, ni ćire familija, ni ćire barvale pašutnen, golese so i von
tut ka akharen ko xape thaj gija ka irin tuće.
13 Gija kana ćere gozba akhar e čororen, e banđen, e sakaten thaj e koren.
14 Tegani ka ave blagoslovimo, golese kaj len naj sar te nagradin tut. Al o Dol ka
nagradil tut kana ka vazdol e pravednikuren taro meripe."

Paramič tari bari gozba
(Mt 22,1–10)

15 Kana kava šunda jekh tare manuša savo bešlo pašo astali, vaćarda e Isusese:
"Blagoslovimo si kova savo ka xal mangro ano Carstvo e Devleso!"
16 Al o Isus phenda lese: "Jekh manuš ćerda bari gozba thaj akharda bute manušen.
17 Kana sasa o vreme e xamaso, bičhalda pe sluga te vaćarol e akhardenđe: 'Sa si
postavimo ko astali. Aven!'
18 Al savore lije te vaćaren kaj našti te aven. Jekh vaćarda lese: 'Ćindem njiva thaj
džav te dikhav savi si. Moliv tut, vaćar e gospodarese kaj golese našti te avav.'
19 Aver phenda: 'Ćindem deše guruven thaj džav te probiv len sar orin. Moliv tut,
vaćar e gospodarese kaj golese našti avav.'

20 Trito vaćarda: ‘Andem manđe romnja. Golese našti avav.’
21 Thaj avilo o sluga thaj phenda pe gospodarese so vaćarde lese. Tegani o gospodari holajlo thaj vaćarda pe slugase: ‘Dža sigate ke droma e forose thaj an akari e čororen, e banđen, e sakaten thaj e koren!’
22 Kana gova ćerda, vaćarda o sluga pe gospodarese: ‘Ćerdem sar so vaćardan, al isi vadži thana.’
23 O gospodari vaćarda e slugase: ‘Iklji ke droma thaj pale ograde thaj ana kolen so ačhen odori, te aven te pherdol o čher.
24 Golese vaćarav tumenđe kaj nijekh kole anglunendar kas akhardem ni ka xal tari gozba.’ ”

So trubul te ćere te ave e Isuseso sikado
(Mt 10,37–38)

25 E Isusesa đele but manuša.
Vov irisajlo thaj vaćarda lenđe:
26 “Te khoni manđol te avol mingro sikado, trubul te manđol pobut man, nego pe dade thaj pe da, pe romnja thaj pe čhaven, pe phralen thaj pe phejen, pobut, nego čak i piro džuvdipe. Savo ni ćerol gija, našti avol mingro sikado.
27 Golese kaj, ko manđol te avol mingro sikado, mora te inđarol piro krsto thaj te džal pale mande.
28 Te khoni tumendar manđol te ćerol baro čher, na li angleder ka đinol kobor ka trubul lese thaj ka dičhol šaj li te završil la?
29 Te ćerda samo o temelji thaj te ni ačhilo le pare te završil le, savore save ka dičhen gova ka maren muj lesa
30 vaćarindoj: ‘Kava manuš lija te ćerol baro čher thaj naštine te završil le.’
31 Il savo caro kana džal te marolpe avere carosa, angleder golestar ni bešol te dičhol dal ka šaj pe deše miljencar (10 000) te marolpe kolesa so inđarol pesa biš milje (20 000)?
32 Te našti, ka bičhalol manušen, dok si kova aver caro dur thaj molil le te mirin pe.
33 Gija akana khoni tumendar savo ni mučhol sa so isi le, našti avol mingro sikado.”

E Isusese sikade si sar lon
(Mt 5,13; Mk 9,50)

34 Tegani o Isus vaćarda: “O lon si šukar. Al kana hasarol piro londipe, sosa ka lonđarol pe?
35 Naj lačho ni e phuvaće, ni gunojese, gijate o lon čhudol pe avral. Kas isi kana te šunol, nek šunol!”

15

Paramič tari hasardi bakri
(Mt 18,12–14)

1 Pašo Isus ćidije pe pherdo carincura thaj but grešnikura te šunen so sikavol.
2 Al e fariseja thaj e učitelja tare Mojsijaso zakon vaćarena maškar peste: “Kava primil e grešnikuren thaj xal lencar.”
3 Golese o Isus lenđe vaćarda kaja paramič:
4 “Te khanika tumendar isi šel (100) bakre thaj jekh lendar hasardol, so ka ćerol? Ka ačhavol e enjavardeš thaj enja (99) ki pustinja thaj ka džal te rodol gola jekha so hasajli sa dok ni aračhol la.
5 Thaj kana aračhol la, čhuvol la radosno ke piro piko.
6 Kana avol čhere, dol vika pe amalen thaj e pašutnen vaćarindoj: ‘Radujin tumen mancar! Arakhljem mingra hasarde bakra!’
7 Vaćarav tumenđe kaj ano nebo ka avol pobaro radost baše jekh grešniko savo iril pe tare pe grehura nego baše enjavardeš thaj enja (99) pravedna savenđe ni trubul pokajipe.”

Paramič tari srebrno parava

8 O Isus vaćarda thaj kava: “Il, te nesavi džuvli isi la deš srebrenjakura thaj hasarol jekh, so ka ćerol? Ka phabarol i svetiljka thaj ka šulavol o čher thaj ka rodol šukar sa dok ni aračhol la?
9 Thaj kana aračhol la, akharol pe amalinjen thaj e pašutnen thaj phenol lenđe: ‘Radujin tumen mancar! Me arakhljem o srebrenjako so hasardem!’
10 Gija, vaćarav tumenđe kaj maškare anđelura e Devlese ka avol pobaro radost baše jekh grešniko savo iril pe tare pe grehura.”

Paramič taro hasardo čhavo

11 Thaj o Isus vaćarda: “Jekhe manuše sesa duj čhave.
12 O ciknjeder vaćarda e dadese: ‘Dade! De man kotor taro barvalipe so preperol manđe.’ Thaj o dad ulada lenđe o barvalipe.
13 Pale nekobor đivesa, ćidija o ciknjeder čhavo sa piro, đelo ani durutni phuv, odori xalja sa o barvalipe thaj živisada dilikane.
14 Kana xalja sa e pare, sasa but baro bokhalipe ane goja phuv thaj ni sasa le so te xal.
15 Golese đelo ki jekh manuš te ćerol bući. Gova manuš bičhalda le ane piro polje te aračhol e balen.
16 O čhavo sasa gija bokhalo kaj bi xala i gova so* xan e bale, al khoni ni dija le ni gova.
17 Tegani avilo ane peste thaj vaćarda: ‘Kobor e bućarne ke mingro dad isi len so te xan, a me kate merav bokhalo!
18 Ka džav ke mingro dad thaj ka vaćarav lese: “Dade, grešisadem anglo Dol thaj angle tute.
19 Naj sem vadži dostojno te akhardivav ćiro čhavo. Le man sar jekhe tare ćire bućarne.” ’
20 Tegani uštilo thaj đelo ke piro dad. A kana sasa vadži dur, dikhlja le leso dad thaj pelo lese žal. Prastija ke leste, zagrlisada le thaj čumidija le.
21 Tegani o čhavo vaćarda lese: ‘Dade, grešisadem anglo Dol thaj angle tute! Naj sem vadži dostojno te akhardivav ćiro čhavo.’
22 Al o dad phenda pe slugenđe: ‘Sigate! Ikalen emlačho fostano thaj uraven le! Čhuven lese angrustik ko va thaj sandale ke pingre!
23 Anen e terne thule guruve thaj čhinen le, te xa thaj te raduji amen,
24 golese kaj mingro čhavo sasa mulo thaj džuvdilo; sasa hasardo thaj arakhadilo!’ Thaj lije te radujin pe.
25 O phureder čhavo sasa ano polje. Kana avilo pašo čher, šunda čhelipe thaj bašalipe.
26 Tegani dija vika jekhe sluga thaj pučlja le: ‘So si gova?’
27 Vov phenda lese: ‘Ćiro phral avilo. Ćiro dad čhinda e terne thule guruve, golese so dikhlja le džuvde thaj saste.’
28 Tegani o phureder phral holajlo thaj ni manglja te avol andre. Al iklilo leso dad thaj molisada le te dol ano čher.
29 Al vov vaćarda pe dadese: ‘Akh, služiv tut sar robo gaći berša thaj nikad ni phagljem ćiro lafi. Thaj manđe ni jekh drom ni dijan ni buzore te radujiv man mingre amalencar.
30 Al kana avilo ćiro čhavo savo ćiro barvalipe čhorda e bludnicencar, čhindan lese terne thule guruve.’
31 A o dad phenda lese: ‘Mo čhavo! Tu san uvek mancar thaj sa so si mingro, si ćiro.
32 Al trubul te raduji amen thaj te ava baxtale, golese kaj ćiro phral sasa mulo thaj džuvdilo; sasa hasardo thaj arakhadilo.’ ”

16

Kola save si verna ane cikne buća ka aven nagradime

1 O Isus vaćarda pe sikadenđe kaja paramič: “Jekhe barvale manuše sasa jekh upravitelji savo vodila leso barvalipe. Le tužisade kaj xalja leso barvalipe.
2 Golese o barvalo akharda le thaj vaćarda lese: ‘So šunav kava tutar? Sikav manđe o đinipe tare ćiri bući pe mingro barvalipe, golese kaj našti vadži pe mingro barvalipe te ave upravitelji.’
3 Tegani o upravitelji vaćarda ane peste: ‘So ka ćerav? O barvalo gospodari mingro ka lol mandar i bući. Naj man zuralipe te hunav thaj ladžav te mangav.
4 Džanav so ka ćerav te primin man savore ane pe čhera kana ka ačhav bizi bući.’
5 Thaj dija vika sa kolen save sesa lese gospodarese dužna thaj pučlja e anglune: ‘Kobor duguji mingre gospodarese?’
6 Vov phenda: ‘Šel (100) bačve* taro maslinsko ulje.’
Tegani o upravitelji vaćarda lese: ‘Le ćiro lil, beš thaj sigate pisi pinda (50).’
7 Pale gova pučlja e dujtone: ‘A tu, kobor duguji?’
Vov phenda: ‘Šel (100) mere† điv.’ Thaj vaćarda lese: ‘Le ćiro lil thaj pisi ohtovardeš (80).’

---

* **15,16** *gova so* Ano original vaćarol: “ljuske tare mahune”, gova sesa ljuske tare mahune save baron ko kaš tari rogača. * **16,6** Ano original ačhol: “Šel bate”. Kava sasa sar 3 000 litre. † **16,7** Ano original ačhol: “Šel korova”. Kava sasa sar 20 000 kila.

8 Tegani o barvalo gospodari hvalisada pe xoxavne upravitelje, kobor si džanglo so
gija ćerda. Čače, e manuša tare kava sveto po snalažljivo postupin premal kola save si
slična lenđe thaj si po džangle, nego e manuša e svetlose.
9 Thaj me vaćarav tumenđe: so isi tumen barvalipe kale svetoso, upotrebin le te ćeren
tumenđe amalen. Kana ni ka avol tumenđe više korisno o barvalipe kale svetoso, ka
aven primime ane čhera sa e đivesenđe ano nebo.
10 Ko si verno ane cikne buća, vov ka avol verno i ane pobare buća; thaj ko naj verno
ane cikne buća, vov ni ka avol verno ni ane pobare buća.
11 Gijate, te naj sen verna ano barvalipe kale svetoso, ko ka dol tumen čačukano
barvalipe?
12 Te naj sen verna ane avereso barvalipe, ko ka dol tumen tumaro?
13 Nijekh sluga našti služil tari jekh drom duje gospodaren. Il jekhe ka mrzi, a dujtone
ka manđe; il jekhe ka šune, a e dujtone ni ka šune. Našti služin thaj e Devle thaj o
barvalipe."
14 Sa kava šunde i e fariseja, save sesa pohlepna parenđe, thaj marde muj e Isusesa.
15 O Isus phenda lenđe: "Tumen ćeren tumen pravedna angle manuša, al o Dol džanol
tumare ile. So si vredno ane manušenđe jakha, si gadno ane Devlese jakha."

E Devleso zakon vadži važil

16 Tegani o Isus vaćarda: "E Mojsijaso zakon thaj e lila save pisisade e prorokura,
sikljona sa dži kaj o Jovane o Krstitelj ni avilo. Od tegani propovedil pe o Lačho Lafi
taro Carstvo e Devleso thaj savore den zor te džan ane leste.
17 Al gova ni značil kaj o Zakon više ni vredil, golese so poločhe si te načhen o nebo
thaj i phuv, nego jekh slovo andaro Zakon te properol.
18 Dži jekh savo mučhol pe romnja thaj lol avera, preljuba ćerol; thaj savo lol džuvlja
sava lako rom mukhlja, preljuba ćerol."

O barvalo thaj o Lazar

19 O Isus vaćarda vadži jekh paramič: "Sasa jekh barvalo manuš. Sasa urado ane
barvale šeja thaj živisada ano barvalipe, but xalja thaj pilja svako đive.
20 Angle leso vudar pašljola jekh phumbalo – sasa čoro thaj sasa le but čirura – leso
alav sasa Lazar.
21 Vov čeznila te čaljol e troškendar so perena tare barvaleso astali. Čak thaj e džukle
avena thaj čarena lese phumba.
22 Kana mulo o čoro, e anđelura inđarde le ani angali e Avraamese. Thaj posle i o
barvalo mulo thaj prahosade le.
23 Ano than kaj si e mule, ane bare muke, o barvalo vazdija pe jakha thaj odural dikhlja
e Lazare ani angali e Avraamese.
24 Thaj dija vika: 'Dade Avraame! Smilui tut pe mande thaj bičhal e Lazare te čhuvol
piro naj ano paj, te šudarol mingri čhib, golese kaj sem but mučimo ane kaja jag.'
25 Al o Avraam phenda: 'Čhaveja! De tut gođi kaj ane ćiro džuvdipe sasa tut sa šukar,
a e Lazare sa bilačhipe. Akana lese kate si šukar, a tu muči tut.
26 Thaj prekale sa gova, maškare amende si bari provalija. Kola save manđen te
načhen katar odori tumende, našti; ni gothar te načhen amende.'
27 Tegani vaćarda o barvalo manuš: 'Moliv tut, dade Avraame, te bičhale e Lazare ano
čher mingre dadeso.
28 Golese kaj isi man pandž phrala. Nek vaćarol lenđe te ne bi i von avena ke kava
than e mučimaso.'
29 O Avraam phenda lese: 'Len isi e Mojsijaso zakon thaj e lila save pisisade e
prorokura. Len nek šunen.'
30 Al o barvalo vaćarda lese: 'Na, dade Avraame! Te avilo lenđe khoni tare mule, ka
pokajin pe.'
31 O Avraam phenda lese: 'Te ni šunde e Mojsija thaj e prorokuren, ni ka šunen ni te
uštilo khoni tare mule.' "

17

O Isus vaćarol taro oprostipe thaj taro služipe
(Mt 18,6–7, 21–22; Mk 9,42)

1 O Isus vaćarda pe sikadenđe: "O iskušenje mora te avol, al pharo kolese prekal kaste
avol o iskušenje.
2 Pošukar ka avol lese te phanden baro bar tari vodenica ke lesi kor thaj te čhuden le
ano more, nego te inđarol ano greh jekhe tare kala cikne.

3 Aračhen tumen!
Te grešisada ćiro pačavno phral il phen, vaćar lenđe kaj gova naj šukar. A te pokajisajlo, oprosti lese!
4 Thaj te efta droma ko đive grešisada premal tute thaj efta droma avilo tute vaćarindoj: ‘Kajiv man,’ oprosti lese.”
5 E apostolura vaćarde e Gospodese: “De amen po but pačajipe.”
6 O Gospod vaćarda: “Kana bi avola tumen pačajipe gaći cikno sar e gorušicako seme thaj bi vaćarena kale dudinkaće: ‘Ikal tut taro koreno thaj sadi tut ano more!’, bi šunola tumen.
7 Savo tumendar ka phenol pe slugase, savo hunol i phuv il aračhol e bakren, kana iril pe andaro polje: ‘Av akari, beš te xa mangro’? Nijekh tumendar.
8 Mesto gova ka vaćaren: ‘Ćer manđe te xav! Čhuv tuće i kecelja thaj služi man dok xav thaj pijav! A pale gova šaj i tu te xa thaj te pije.’
9 E slugase ni zahvalil pe o gospodari, golese so si gova lesi bući.
10 Gija i tumen, kana ćeren gova so tumenđe phenda o Dol, vaćaren: ‘Naj sam vredna hvalaće. Samo sam sluge save ćera amari bući.’ ”

O Isus sastarol deše gubavcuren
11 Kana o Isus đelo ano Jerusalim, nakhlo maškari granica ki phuv i Samarija thaj i phuv i Galileja.
12 Thaj kana dija ane jekh foro, arakhlje le deš gubavcura save ačhena dur.
13 Von zurale dije vika vaćarindoj: “Isuse, Gospode! Smilui tut pe amende!”
14 Kana len dikhlja, vaćarda: “Džan thaj sikaven tumen e svešteníkurenđe.”
I gija phirindoj sastile.
15 Jekh lendar dikhlja kaj sastilo, irisajlo thaj hvalisada e Devle andare sa o glaso.
16 Pelo angle Isusese pingre thaj zahvalisajlo. Gova sasa Samarijanco.
17 Tegani o Isus pučlja le: “Na li sastiljen deš džene? Kaj si kola enja?
18 Sar maškar lende ni arakhlja pe nijekh te iril pe te zahvalil e Devlese, nego samo kava manuš andari aver phuv?”
19 Tegani vaćarda lese: “Ušti thaj dža! Ćiro pačajipe spasisada tut.”

O avipe taro Carstvo e Devleso
(Mt 24,23–28, 37–41)
20 Jekh đive pučlje e fariseja e Isuse: “Kana ka avol o Carstvo e Devleso?” O Isus phenda lenđe: “O Carstvo e Devleso ni ka avol sar kova so dičhol pe jakhencar.
21 Ni ka vaćarol pe: ‘Aktalo, kate si’, il: ‘Odori si!’ Golese kaj o Carstvo e Devleso si maškar tumende!”
22 A pe sikadenđe o Isus phenda: “Ka avol o vreme kana ka manđen te dičhen man barem jekh đive kana me, o Čhavo e manušeso, ka vladiv sar caro, al ni ka šaj.
23 Tegani e manuša ka vaćaren tumenđe: ‘Akh, kate si’, il: ‘Ek, odori!’ Al ma ikljen thaj ma prasten lencar te roden man.
24 Golese so me, o Čhavo e manušeso, kana ka avav sar i munja so strefil andaro nebo, ka svetliv sa so si talo nebo.
25 Al angleder trubul but te avav mučimo thaj kala kuštika mora čhuden man pestar.
26 Thaj sar sasa ano vreme e Nojaso, gija i ka avol ane đivesa kana me, o Čhavo e manušeso, ka avav.
27 Xalje, pilje, lije pe, dije pe dži kova đive dži kana o Noja đelo ano brodo. Tegani avilo o baro paj thaj tasile sa kola save ni sesa ano brodo.
28 Gija sasa i ano vreme kana živisada o Lot. E manuša ano foro i Sodoma xalje, pilje, ćinde, bićinde, sadisade thaj vazdije čhera.
29 Al ano đive kana iklilo o Lot andari Sodoma, čalada i jag thaj taro nebo pele žuta bara save phabon thaj mudarde sa kolen so ačhile ano foro.
30 Gija ka avol i ane gova đive, kana ka avav me, o Čhavo e manušeso.
31 Ane gova đive ko ka avol ko krovo, a lese stvara ano čher andre, ma te uljol te lol len! Thaj ko si ano polje, ma te iril pe ano foro pale pe stvara.
32 Den tumen gođi so sasa e Lotese romnjasa!
33 Ko dičhol te aračhol piro džuvdipe, ka hasarol le, al ko hasarol piro džuvdipe, ka aračhol le.
34 Vaćarav tumenđe, ane goja rat kana ka avav, duj manuša ka pašljon ko than e pašljimaso: jekh ka lol pe, a dujto ka avol ačhado.
35 Thaj duj džuvlja ka meljin ano mlin: jekh ka lol pe, a i dujto ka avol ačhadi.
36 [Duj murša ka aven ki njiva: jekh ka lol pe, a dujto ka avol ačhado.]”

37 Tegani e sikade pučlje e Isuse: “Kaj, Gospode?”
Vov phenda lenđe: “Kaj si o mulo telo, odori ćiden pe i e lešinara.”

18

O Isus sikavol te ava ustrajna ani molitva

1 O Isus vaćarda pe sikadenđe paramič te sikavol len sar trubul te molin pe thaj te
ačhen ane gova.
2 Vaćarda: “Ane jekh foro sasa jekh sudija savo ni darajlo e Devlestar thaj ni marisada
e manušenđe.
3 Ane gova foro sasa i jekh romni savako rom mulo. Voj stalno avola leste thaj molisada
le: ‘De man pravda angle kova savo tužil man!’
4 Vov jekh vreme ni manglja te pomožil laće, al kana nakhlo nesavo vreme vaćarda
korkoro pese: ‘Iako ni darav taro Dol thaj ni mariv e manušenđe,
5 ka dav pravda kala udovicaće golese so avol but droma ke mande, te ma avol te
dosadil man!’ ”
6 Tegani vaćarda o Gospod o Isus: “Šunen so vaćarda kova nepravedno sudija!
7 Ni li ka dol pravda o Dol pe birime manušen save ano rojipe molin pe lese rat thaj
đive? Vov li ka ačhavol len te ađućaren?
8 Vaćarav tumenđe, kaj sigate ka dol len pravda. Al me, o Čhavo e manušeso, kana
ka avav ki phuv, ka arakhav li maškare manuša gasavo pačajipe?”

O Isus sikavol te moli ano poniznost

9 Tegani o Isus vaćarda jekh paramič kolenđe save dije gođi pese kaj si čačutne thaj
korkore pes dikhlje pobaren averendar:
10 “Duj manuša đele ano Hram te molin pe e Devlese: Jekh sasa farisejo, a dujto
carinco.
11 O farisejo ačhilo thaj molisada ane peste: ‘Devla! Hvaliv tut kaj naj sem sar kala
avera manuša: čora, nepravednikura, preljubnikura il sar kava o carinco.
12 Postiv duj droma ko kurko, dav tut dešto kotor tare sa so zaradiv.’
13 Al o carinco ačhilo odural. Ni manglja ni pe jakha te vazdol premalo nebo, nego
čalada pe ano kolin te sikavol kobor lese pharo thaj vaćarda: ‘Devla, av milostivno
manđe, e grešnikose!’
14 Vaćarav tumenđe: o carinco đelo čhere opravdimo anglo Dol, a na kava o farisejo.
Golese so dži jekh, ko pes vazdol, ka avol ponizimo, thaj ko pes ponizil, ka avol vazdimo.”

O Isus blagoslovil e čhavoren
(Mt 19,13–15; Mk 10,13–16)

15 Ande anglo Isus i e cikne čhavoren te čhuvol pe vasta pe lende thaj te blagoslovil
len. Kana gova dikhlje e sikade, vaćarde lenđe te ni ćeren gova.
16 Al o Isus dija len vika thaj phenda: “Mučhen e čhavoren te aven ke mande thaj ma
ačhaven len, golese so gasavenđe preperol o Carstvo e Devleso!
17 Čače vaćarav tumenđe, ko ni primil o Carstvo e Devleso sar čhavoro, ni ka dol ane
leste!”

Pharo e barvalenđe te den ano Carstvo e Devleso
(Mt 19,16–30; Mk 10,17–31)

18 Jekh šorutno pučlja e Isuse: “Učitelju šukareja, so te ćerav te avol man džuvdipe
bizo meripe?”
19 O Isus phenda lese: “Sose akhare man šukareja? Khoni naj šukar, samo o Dol.
20 E Devlese zapovestura džane: ‘Ma čher preljuba’, ‘Ma mudar’, ‘Ma čor’, ‘Ma svedoči
xoxavne’, ‘Poštuji će dade thaj će da!’ ”
21 O šorutno vaćarda: “Sa kava ćerdem tare mingro ternipe.”
22 Kana šunda kava o Isus, vaćarda lese: “Vadži jekh trubul tut: bićin sa so isi tut, thaj
e pare de e čororenđe thaj ka avol tu barvalipe ko nebo. Pale gova ava pale mande!”
23 Kana šunda gova o barvalo, sasa but bibaxtalo, golese kaj sasa le but barvalipe savo
ni manglja te bićinol.
24 Kana dikhlja o Isus kaj sasa bibaxtalo, vaćarda: “Kobor si pharo e barvalenđe te
den ano Carstvo e Devleso!
25 Položhe si e kamilaće te načhol maškare kana e suvaće, nego o barvalo te dol ano
Carstvo e Devleso!”
26 E manuša save šunde le, pučlje: “Onda ko šaj te avol spasimo?”
27 O Isus phenda: “So si nemoguće e manušenđe, e Devlese si moguće.”
28 Tegani o Petar phenda: “Akh, amen ačhadam sa so sasa amen, te dža pale tute.”

29 O Isus vaćarda lenđe: "Čače vaćarav tumenđe: Dži jekh savo ačhada po čher, il e
romnja, il e phralen, il e dade thaj deja, il e čhaven bašo Carstvo e Devleso,
30 ka primil akana vadži pobut ke akava sveto kolestar so ačhada, thaj ka primil
džuvdipe bizo meripe ko sveto savo ka avol."

O Isus vaćarol vadži jekh drom tare piro meripe
(Mt 20,17–19; Mk 10,32–34)

31 Ćidija o Isus e dešuduje apostoluren thaj vaćarda lenđe: "Ake, dža upre ano
Jerusalim. Odori ka ćerdol sa kova so e prorokura pisisade ano Sveto lil mandar, taro
Čhavo e manušeso.
32 Ka den man ke manuša save ni džanen e Devlese thaj ka maren muj mancar. Ka
ladžaren man thaj ka čhungaren man.
33 Ka šibin man thaj ka mudaren man, al me o trito đive ka uštav tare mule."
34 E sikade khanči ni haljarde tare gova so vaćarda o Isus. O značenje tare kala lafura
sasa lendar garado thaj ni džanglje so sasa lenđe vaćardo.

O Isus sastarol e kore manuše
(Mt 20,29–34; Mk 10,46–52)

35 Kana o Isus reslo pašo foro Jerihon, sasa jekh koro manuš savo bešindoj mangljarola
ko drom.
36 Kana o koro šunda kaj pherdo manuša načhen, pučlja: "So si gova?"
37 Vaćarde lese kaj načhol o Isus taro foro Nazaret.
38 Tegani o koro dija vika: "Isuse, Čhaveja e Davideso, smilui tut pe mande!"
39 Nesave manuša save đele anglo Isus, phende lese te ma dol vika gaći, al vov vadži
pozurale dija vika: "Čhaveja e Davideso, smilui tut pe mande!"
40 O Isus ačhilo thaj vaćarda te anen e kore manuše paše leste. Kana ande le, pučlja
le o Isus:
41 "So manđe te ćerav tuće?"
Vov vaćarda: "Gospode! Mangav te dikhav!"
42 O Isus phenda lese: "Dikh! Ćiro pačajipe spasisada tut."
43 Thaj sigate dikhlja, đelo palo Isus thaj hvalisada e Devle. Savore save kava dikhlje,
hvalisade e Devle.

19

O Zakej o carinco prihvatisada e Isuse

1 O Isus dija ano foro Jerihon thaj nakhlo gothar.
2 Odori bešlo nesavo manuš so akhardola Zakej, savo sasa šorutno e carincurengo thaj
sasa barvalo.
3 Vov manglja te dičhol e Isuse, te dičhol ko si vov, al naštine tare but manuša, golese
kaj o Zakej sasa cikno.
4 Golese prastaja po anglal, uklilo pi divljo smokva te dičhol e Isuse, golese kaj džanglja
kaj ka načhol gothar.
5 Kana avilo o Isus ke gova than, dikhlja le upre thaj vaćarda lese: "Zakej! Ulji sigate!
Ađive trubul te avav gosto ane ćiro čher."
6 O Zakej sigate ulilo taro kaš thaj anda e Isuse ane piro čher radosno.
7 Savore, save kava dikhlje, vaćarde maškar peste taro Isus kaj ne bi trubula te avol
ano čher e grešnikoso.
8 Al o Zakej ačhilo thaj vaćarda e Gospodese: "Gospode! Akh, opaš mingro barvalipe
ka dav e čororenđe. A te nekas phabardem, ka iriv lese štar droma pobut."
9 O Isus vaćarda lese: "Ađive avilo spasenje ane kava čher, golese kaj i vov si čhavo e
Avraameso!
10 Me, o Čhavo e manušeso, aviljem te rodav thaj te spasiv so si hasardo."

Paramič tare deš sluge
(Mt 25,14–30)

11 But manuša gova šunde thaj o Isus vaćarda lenđe jekh paramič, golese kaj sesa
pašo Jerusalim thaj e manuša dije gođi kaj akana ka avol o Carstvo e Devleso.
12 O Isus phenda: "Jekh manuš tari prešundi familija đelo ani durutni phuv te postavin
le bašo caro, thaj pale gova te iril pe.
13 Angleder so đelo, akharda pe deše slugen thaj dija len po deš mine* thaj vaćarda
lenđe: 'Trgujin lencar sa dži kaj ni avav.'

* **19,13** 10 mine si odprilike trine čhonenđi plata.

14 Al e manuša tare lesi phuv mrzisade le thaj bičhalde e manušen ko pobaro caro te
vaćaren lese: ‘Ni manga vov te carujil pe amende.’
15 Kana kova manuš irisajlo sar caro, vaćarda te akharen kole slugen savenđe dija e
srebrenjakura, te dičhol kobor pare ćerde.
16 Tegani avilo o angluno thaj vaćarda: ‘Gospodarona! Ćerdem deš droma pobut
srebro, nego so dijan man.’
17 O caro vaćarda lese: ‘But šukar. Tu san šukar sluga! Golese so sana manđe šukar
ko cikno, dav tut te vladi pe deš forura.’
18 Pale gova avilo o dujto thaj vaćarda: ‘Gospodarona! Ćerdem pandž droma pobut
srebro, nego so dijan man.’
19 O caro vaćarda: ‘Šukar! Tu vladi pe pandž forura.’
20 Tegani avilo o trito thaj vaćarda: ‘Gospodarona! Ake, ćiro srebro. Garadem le ano
kotor e šejengo
21 golese kaj daraljem tutar. Golese kaj san zuralo manuš. Tu le so naj ćiro thaj ćide
so ni sejisadan.’
22 O caro vaćarda lese: ‘Pale ćire lafura ka sudiv tut, bilačheja slugo! Džangljan kaj
sem zuralo manuš, kaj lav kova so naj mingro thaj ćidav so ni sejisadem.
23 Pa sose ni dijan mingro srebro e trgovcurenđe te ćidav gova kamatencar kana ka
irima?’
24 Thaj averenđe so ačhile angle leste, vaćarda: ‘Len gova srebro lestar thaj den le
kolese so isi le pandž kile srebrenjakura.’
25 Von vaćarde lese: ‘Gospodarona! Le isi već pandž kile srebro.’
26 O caro vaćarda lenđe: ‘Vaćarav tumenđe, dži jekh kas isi ka dol pe lese, al kole so
naj ka lol pe lestar i kova so isi le.
27 A kolen mingre dušmajen, save ni manglje te avav lengo caro, anen len akari thaj
čhinen len angle mande.’ ”

O Isus avol ano Jerusalim sar Mesija
(Mt 21,1–11; Mk 11,1–11; Jn 12,12–19)

28 Kana vaćarda lenđe gova o Isus, đelo anglal thaj đelo upre ano foro Jerusalim.
29 Kana avilo pašo gav Vitfaga thaj o gav Vitanija pašo Maslinsko brego, bičhalda duje
sikaden
30 vaćarindoj: “Džan ane gova gav angle tumende. Kana ka den andre, ka aračhen
cikne phangle here pe savo vadži nijekh manuš ni uklilo. Putren le thaj anen le.
31 Te khoni pučlja tumen: ‘Sose putren le?’, vaćaren lese: ‘E Gospodese trubul.’ ”
32 Von đele thaj arakhlje sa sar so vaćarda lenđe o Isus.
33 Kana putarde e cikne here, pučlje len e manuša kaso sasa o cikno her: “Sose putren
e cikne here?”
34 Von phende: “E Gospodese trubul.”
35 Tegani ande le ko Isus thaj čhute po cikno her pe fostanura thaj bešljarde e Isuse
pe leste.
36 Kana đelo o Isus premal o Jerusalim, e manuša čhute pe fostanura ko drom te den
čast e Isusese.
37 Kana avilo pašo than kaj počnil o Maslinsko brego, lije but sikade te radujin pe thaj
te hvalin e Devle andare sa o glaso baše čudesura so dikhlje.
38 Vaćarde:

“Blagoslovimo si kova
savo avol ano alav e Gospodeso!
Mir ko nebo
thaj slava e Devlese ko učipe!”

39 Tegani nesave fariseja save sesa maškare manuša, vaćarde lese: “Učitelju! Vaćar
ćire sikadenđe te ma phenen gova!”
40 O Isus vaćarda lenđe: “Phenav tumenđe, te von ni vaćaren, e bara ka den vika!”

O Isus rovol e Jerusalimese

41 Kana avilo o Isus pašo Jerusalim, dikhlja o foro thaj ruja lese
42 vaćarindoj: “O, so bi mangava i tu ađive te džane so ka anol tuće mir! Al akana si
gova garado tutar.
43 Golese kaj ka aven e đivesa kana ćire dušmanura ka vazden tuće bare duvara, ka
opkolin tut thaj ka ćićiden tut tare sa e riga.

44 Ka peraven tut thaj ka mudaren kolen save bešen ane tute. Ni ka ačhaven nijekh
bar ko leso than, golese kaj ni džangljan o vreme kana avilo tute o Dol."

O Isus tradol e trgovcuren andaro Hram
(Mt 21,12–17; Mk 11,15–19; Jn 2,13–22)

45 Kana dija o Isus ano Hram, lija te tradol kolen save gothe bićinena.
46 Vaćarda lenđe: "Ano Sveto lil si pisimo: 'O čher mingro ka avol čher e molitvako',
a tumen lestar ćerden 'čher kaj garaven pe e čora.' "
47 Svako đive o Isus sikada ano Hram. E šorutne sveštenikura, e učitelja tare Mojsijaso
zakon katane e manušenđe šorutnencar dikhlje sar te mudaren e Isuse,
48 al ni arakhlje sar gova te ćeren lese, golese kaj sa e manuša džana pale leste thaj
šunde sa lese lafura.

20

E Isuseso vlast
(Mt 21,23–27; Mk 11,27–33)

1 Jekh đive kana o Isus ano Hram sikada e manušen thaj propovedisada o Lačho Lafi,
avile e šorutne sveštenikura, e učitelja tare Mojsijaso zakon thaj e starešine,
2 pa pučlje le: "Vaćar amenđe kotar tuće pravo kava te ćere? Ko dija tut kava pravo?"
3 O Isus phenda lenđe: "I me tumen ka pučav khanči. Vaćaren manđe:
4 O Dol li vaćarda e Jovanese te krstil e manušen, il e manuša vaćarde lese gova te
ćerol?"
5 Von lije te raspravin pe maškar peste: "Te vaćardam: 'O Dol vaćarda lese,' ka pučol
amen: 'Sose tegani ni pačajen e Jovane?'
6 Al te vaćardam: 'E manuša vaćarde lese gova te ćerol', savore ka čhuden bara pe
amende, golese kaj savore pačaje kaj o Jovane o Krstitelj sasa proroko."
7 Golese phende kaj ni džanen ko dija pravo e Jovane te krstil.
8 Tegani lenđe o Isus vaćarda: "Ni me ni ka vaćarav tumenđe kotar manđe kava
pravo."

Paramič tare vinogradara
(Mt 21,33–46; Mk 12,1–12)

9 Tegani o Isus lija te vaćarol kaja paramič: "Jekh manuš sadisada drakha ano vinograd
thaj iznajmisada e manušenđe i phuv te ćeren bući gothe. Pale gova đelo te bešol
averthe ke po but berša.
10 Kana avilo o vreme te ćidol pe i drakh, bičhalda pe sluga ke gola manuša te ćidol
o kotor taro bijandipe e drakhako so lese preperol. Al e vinogradara marde le thaj
bičhalde le čuče vastencar.
11 Golese o gospodari taro vinograd bičhalda avere sluga. Al i gole marde, ladžarde
thaj bičhalde le čuče vastencar.
12 Palem bičhalda ke lende avere sluga. Al von ratvarde le thaj tradije le taro vinograd.
13 Tegani o gospodari taro vinograd vaćarda: 'So te ćerav? Ka bičhalav mingre mangle
čhave. Šaj le ka poštujin.'
14 Al kana e vinogradara dikhlje lese čhave, vaćarde jekh averese: 'Kava si leso
nasledniko. Aven te mudara le te ačhol gova amenđe so si leso!'
15 Gija ikalde le avral taro vinograd thaj mudarde le.
So den gođi so ka ćerol o gospodari taro vinograd kale manušenđe kana ka šunol so
ćerde?
16 Ka avol thaj ka mudarol sa e vinogradaren thaj o vinograd ka iznajmil averenđe."
Kana kava šunde e manuša, vaćarde e Isuse: "Ma te dol o Dol gova te avol!"
17 O Isus dikhlja ane lende thaj vaćarda: "So značil kava so si pisimo ano Sveto lil:

'O bar savo čhudije e manuša save vazden e duvara
ćerdilo emglavno bar taro čher'?

18 Dži jekh savo perol pe gova bar, ka phađol pe ke kotora; a pe kaste gova bar perol, ka
zgnječil le."
19 E učitelja tare Mojsijaso zakon thaj e šorutne sveštenikura dikhlje ane gova sato te
vazden pe vasta pe leste, al darajle tare but manuša, golese kaj haljarde kaj o Isus kaja
paramič vaćarol lendar.

Porez e carose
(Mt 22,15–22; Mk 12,13–17)

20 E učitelja tare Mojsijaso zakon thaj e šorutne sveštenikura dikhlje po Isus thaj
bičhalde ke leste špijunuren, save ćerde pe čačutne, te bi dolena e Isuse kaj vaćarol
khanči bilače i te bi dena le ko rimsko upravitelji.
21 Golese kola špijunura pučlje e Isuse: "Učitelju! Amen džana kaj šukar vaćare thaj
sikave. Ni diče ko si ko, nego čače sikave o drom e Devleso.
22 Vaćar amenđe, trubul li te da o porezi e carose il na?"
23 Al o Isus dikhlja lengo lukavstvo thaj vaćarda lenđe:
24 "Sikaven manđe jekh srebrno parava savasa poćinen o porezi. Kaso muj si kate ke
pare thaj kaso alav?"
Von phende: "E caroso."
25 Pe gova o Isus vaćarda lenđe: "So si e caroso den e carose, a so si e Devleso den e
Devlese."
26 Thaj naštine te aračhen khanči bilače ane lese lafura angle manuša. Divisajle bašo
leso vaćaripe thaj khanči ni vaćarde.

Uštipe tare mule thaj o brako
(Mt 22,23–33; Mk 12,18–27)
27 Gija avile ko Isus nesave sadukejura save vaćarena kaj naj uštipe tare mule thaj
pučlje e Isuse:
28 "Učitelju! O Mojsije pisisada amenđe kaj kana ka merol nekaso phral thaj ačhavol
romnja bize čhave. Gova manuš trubul te lol pe phralese romnja te šaj bijanol čhave
savese ka preperol sa o barvalipe e muleso thaj te phiravol leso alav.
29 Sesa efta phrala. O angluno lija romnja thaj mulo bize čhave.
30 O dujto lija pe phralese romnja thaj i vov mulo,
31 thaj i o trito lija la thaj mulo, thaj gija i sa efta phrala. Nijekh ni ačhada čhaven
pale peste.
32 Empalal muli thaj i romni.
33 Kana ka ušten e mule, kasi romni ka avol? Golese kaj sasa romni so eftane
phralenđi."
34 O Isus vaćarda lenđe: "Manuša kale svetose len pe thaj den pe.
35 Al kola saven o Dol dičhol sar dostojna te ušten tare mule thaj ka aven džuvde ane
kova sveto savo avol, ni ka len pe thaj ni ka den pe.
36 Golese kaj ni ka meren, ka aven sar anđelura. Von si e Devlese čhave, golese so o
Dol ka vazdol len tare mule.
37 A kaj ka ušten e mule, golestar thaj o Mojsije sikada ando Sveto lil, odori kaj pisil
taro grmo savo phabol. Gothe vov e Gospode dol vika sar Devle e Avraameso thaj Devle
e Isaakoso thaj Devle e Jakoveso.
38 A o Dol naj Dol e mulengo nego e džuvdengo, golese so si lese savore džuvde."
39 A nesave učitelja tare Mojsijaso zakon vaćarde e Isusese: "Učitelju! Šukar
vaćardan."
40 Darajle thaj khoni ni tromaja te pučol le khanči.

O Hrist si po baro taro caro o David
(Mt 22,41–46; Mk 12,35–37)
41 Thaj o Isus pučlja len: "Sar gova šaj vaćaren kaj si o Hrist čhavo e caroso e Davideso?
42 Kana korkoro o David vaćarol ane po lil tare Psalmura:

'Vaćarda o Gospod e Gospodese mingrese:
Beš ko počasno than paše mande*
43 dži kaj ni pašljarav e dušmanen tale pingre ćire.'

44 O David akharda e Hriste Gospode, pa sar šajine te avol leso čhavo?"

Upozorenje pe učitelja tare Mojsijaso zakon
(Mt 23,1–36; Mk 12,38–40; Lk 11,37–54)
45 Dži kaj sa e manuša šunena e Isuse, vov phenda pe sikadenđe:
46 "Aračhen tumen tare učitelja tare Mojsijaso zakon! Von manđen te džan ane bare
fostanura thaj roden e manuša te pozdravin len ke trgura thaj te ačhaven lenđe anglune
thana te bešen ke sinagoge thaj ke abava.
47 Ko xoxaipe len o imanje e udovicengo, thaj molin dugačka molitve te sikaven pe sar
devlikane. Gasave ka aven embut kaznime."

* **20,42** *Beš ko počasno than paše mande* Ano original ačhol: "ki desno strana mandar".

21

I udovica dija sa so isi la e Devlese
(Mk 12,41–44)

1 Kana ano Hram o Isus dičhola sa e barvalen sar čhuven daro ani hramsko riznica,
2 dikhlja i jekha čora udovica sar čhuta duj emcikne pare.
3 Tegani vaćarda: "Čače, vaćarav tumenđe, kaja čori udovica čhuta pobut savorendar!
4 Golese kaj savore lendar čhute so sasa len pobut, al voj gija čori, dija sa so sasa la."

O Isus vaćarol tare kova so ka avol e Hramesa
(Mt 24,1–2; 24,3–14; Mk 13,1–2; 13,3–13)

5 Kana nesave sikade lije te vaćaren taro Hram kaj si lačhardo lačhe barencar thaj ukrasurencar save e manuša dije e Devlese, o Isus vaćarda:
6 "Ka avol o vreme, tare sa kava so dičhen, ni ka ačhol ni bar po bar. Sa ka avol rušimo."
7 Tegani e sikade pučlje le: "Učitelju, kana ka avol gova? Save znakosa ka sikadol gova so ka avol?"
8 O Isus phenda: "Aračhen tumen ma te aven xoxade! Golese kaj but ka aven ane mingro alav i ka phenen pese: 'Me sem o Mesija,'* thaj: 'Avilo o vreme!' Ma pačan ane lende!
9 A kana ka šunen za ko maripe thaj pobune, ma daran! Golese so sa gova trubul te avol, al o krajo ni ka avol sigate."

Znakura thaj progonstvura save ka aven

10 Tegani o Isus vaćarda lenđe: "Ka uštol o narodo po narodo thaj o carstvo po carstvo.
11 Ke but thana ka tresil pe i phuv thaj ka avol bokhalipe thaj nasvalipe. Ka aven bare znakura ko nebo savendar e manuša ka pherdon dar.
12 Al angleder sa golestar ka dolen tumen thaj ka traden tumen. Ka den tumen ke sudije e sinagogenđe thaj ka phanden tumen ano phanglipe. Ka inđaren tumen angle carura thaj angle vladara golese so sen mingre sikade.
13 Kava ka avol tumenđe te bi vaćarena lenđe mandar.
14 Ma daran so ka phenen kana ka trubul te branin tumen.
15 Golese so ka dav tumen lafura thaj mudrost savaće našti te protivil pe thaj te suprostavil pe nijekh manuš.
16 Ka izden tumen i tumare dada, tumare deja, tumare phrala, tumare pašutne thaj e amala. Nesaven tumendar ka mudaren.
17 Savore ka mrzin tumen golese so sen mingre sikade.
18 Al ni o bal tumare šorestar ni ka perol.
19 Ma ačhen te pačan ane mande, pa ka avol tumen džuvdipe bizo meripe."

O uništipe e Jerusalimeso

20 O Isus vadži vaćarda: "Kana ka dičhen kaj si o Jerusalim opkolimo e vojskasa, te džanen kaj avilo o vreme te avol gova foro pusto.
21 Tegani e manuša save si tari Judeja, nek našen ke bregura. Al e manuša save si taro Jerusalim, nek ikljen avral thaj kola save si avral, ma te irin pe ane leste.
22 Golese kaj ane gola đivesa ka avol e Devlesi kazna, savasa ka pherdol sa kova so si pisimo ano Sveto lil.
23 Al pharo e khamnjenđe thaj kolenđe save den čuči ane gola đivesa! Golese kaj ka avol baro bilačhipe ki phuv thaj bari holi pe kala manuša.
24 Von ka mudaren kale manušen e oštrone mačosa thaj ka inđaren len ano phanglipe maškare sa e manuša ki phuv. Thaj o Jerusalim ka uštaven e manuša save ni džanen e Devlese sa dok ni načhol o vreme lengo."

O Isus vaćarol kaj ka iril pe ki phuv

25 O Isus vadži vaćarda: "Ka aven e znakura ano kham thaj ano čhon thaj ane čerenja. Ki phuv e manuša ni ka džanen so te ćeren tari dar golese so o more thaj e talasura ka šundon but.
26 E manuša ka meren tari dar thaj taro ađućaripe so ka avol e svetosa, golese kaj e zora e nebose ka tresin pe.
27 Tegani ka dičhen man, e Čhave e manušese, sar avav pe oblakura e zuralimasa thaj ani bari slava.

---

* **21,8** Ano original ačhol: "Me sem"

28 Kana ka lol te avol gova, ušten thaj vazden tumare šore, golese kaj tumaro
Oslobodiţelji avol tumende."

Paramič tari smokva
29 Tegani o Isus vaćarda lenđe kaja paramič: "Dičhen pi smokva thaj sa e kašta!
30 Kana dičhen kaj ikljen e luluđa lenđe, džanen kaj paše si o milaj.
31 Gijate i tumen, kana ka dičhen kaj sa avol gija sar so phendem, džanen kaj si paše
o Carstvo e Devleso.
32 Čače vaćarav tumenđe, kaj kaja generacija ni ka načhol dok sa kava ni avol.
33 O nebo thaj i phuv ka načhen, al mingre lafura ni ka načhen."

Aven džungade
34 Pale gova o Isus vaćarda: "Aračhen tumen ma tumare ile te aven opteretime ano
halanipe, matipe thaj ane brige kale svetose thaj ma gova đive te resol tumen tari jekh
drom.
35 Golese so ka avol sar zamka pe sa e manuša so živin pi kaja phuv.
36 Golese aven džungade sa o vreme thaj molin tumen te bi šaj crdena tumen tare sa
o bilačhipe so trubul te avol, thaj te ačhen bizi ladž ano radujipe angle mande, anglo
Čhavo e manušeso."
37 O Isus svako đive sikada ano Hram a ki rat suta ko Maslinsko brego.
38 Thaj sa e manuša avena tari sabalin ke leste ano Hram te šunen le.

22

O Juda manđol te izdol e Isuse
1 Paše sasa o Prazniko e bikvasacose mangrenđe savo akhardol Pasha.
2 E šorutne svešteníkura thaj e učitelja tare Mojsijaso zakon rodije sar te mudaren e
Isuse, al darajle tare manuša te ni bunin pe.
3 Tegani o Satana dija ano Juda Iskariotsko, savo sasa jekh tare dešuduj (12) apostolura.
4 Vov đelo thaj vaćarda e šorutne svešteníkurencar thaj e hramese zapovednikuren-
car sar ka izdajil e Isuse.
5 Von radujisajle thaj vaćarde e Judase kaj ka poćinen lese gova.
6 O Juda pristanisada thaj rodija šukar vreme te predol e Isuse dok ni sesa gothe but
manuša.

Angluno đive tare bikvasacose mangre
7 Kana avilo o angluno đive taro Prazniko e bikvasacose mangrengo, ke savo trubuja
te čhinol pe o pashalno bakroro,
8 o Isus vaćarda e Petrese thaj e Jovanese: "Džan thaj ćeren amenđe pashalno xape
te šaj te xa."
9 Von pučlje le: "Kaj manđe te ćera la?"
10 O Isus vaćarda: "Kana ka den ano foro, ka aračhen manuše savo inđarol paj ano
khoro. Džan pale leste ano čher ane savo ka džal,
11 thaj pučen gole čherutne: 'O učitelji pučol ane savi soba šaj xal i Pasha pe
sikadencar?'
12 Vov ka sikavol tumenđe bari upruni soba savi si postavimi. Gothe sa pripremin."
13 O Jovane thaj o Petar đele ano foro i arakhlje sa sar so vaćarda lenđe o Isus thaj
gothe sa pripremisade o pashalno xape.

I Gospodnjo večera
14 Kana avilo o sato, bešlo o Isus ko astali pe dešuduje (12) apostolurencar.
15 Thaj o Isus phenda lenđe: "But mangljem te xav kaja Pasha tumencar angleder so
ka avav mudardo.
16 Golese vaćarav tumenđe kaj od akana ni ka xav i Pasha dok ni pherdol ano Carstvo
e Devleso."
17 Pale gova lija o tahtaj e moljasa, dija hvala e Devlese thaj vaćarda: "Len kaja mol
thaj ulaven la maškare tumende.
18 Vaćarav tumenđe, od akana ni ka pijav mol sa dok ni avol o Carstvo e Devleso."
19 Pale gova lija o mangro, dija hvala e Devlese, phaglja le thaj ulada le e sikadenđe
vaćarindoj: "Kava si mingro telo savo dol pe tumenđe. Kava ćeren te den tumen gođi
mandar."
20 A palo xape lija o tahtaj e moljasa thaj vaćarda: "Kava tahtaj si nevo savez ane
mingro rat savo čhordol tumenđe.
21 A akh, mingro izdajniko bešol mancar kate ko astali.

22 Thaj me, o Čhavo e manušeso, mora te merav sar so si phendo, al pharo e manušese
savo ka izdol man!"
23 Thaj e sikade lije maškar peste te pučen pe ko lendar bi ćerola gova.

Ko si embaro ano carstvo e Devleso
24 E sikade lije te ćeren čingara maškare peste ko lendar si embaro.
25 O Isus vaćarda lenđe: "E carura tare kava sveto vladin pire manušencar thaj isi
len vlast pe lende. Von korkore pese vaćaren kaj si 'manuša save but den šukaripe'.
26 Al tumen ma ćeren gijate! Nego ko si tumendar embaro te avol emcikno, thaj ko
vladil nek avol kova savo služil.
27 Golese kaj ko si embaro? Kova savo bešol ko astali il savo služil? Naj li kova savo
bešol ko astali? Al me sem maškar tumende kova savo služil.
28 Tumen sen gola save ačhile mancar ane mingre iskušenjura.
29 Me ačhavav tumenđe o carstvo sar so mingro Dad ačhada manđe
30 te xan thaj te pijen ke mingro astali ane mingro carstvo thaj te bešen ko tron thaj
te sudin e dešuduje (12) plemenuren e Izraelese."

Ispunil pe ano Sveto lil so si pisimo taro Isus
(Mt 26,31–35; Mk 14,27–31; Jn 13,36–38)
31 O Isus vaćarda: "Simone! Simone! Akh, o Satana manđol te sejil tumen sar so sejil
pe o điv.*
32 Al me molisaljem tuće ćiro pačajipe ma te ačhol. A kana ka iri tut ke mande, te
zurave ćire phralen!"
33 O Petar phenda lese: "Gospode! Spremno sem ano phanglipe thaj ano meripe tusa
te džav!"
34 Al o Isus vaćarda lese: "Vaćarav tuće, Petre! Ađive ni ka đilabol o bašno dok tu
trin droma ni vaćare kaj ni pindžare man."
35 Tegani vaćarda lenđe: "Kana bičhaldem tumen bize kese parencar thaj bize traste
thaj bizo pođipe, so falisada tumenđe?"
Von phende: "Khanči."
36 O Isus vaćarda lenđe: "Al akana kas isi kesa e parencar, nek lol la! Gijate i piri
trasta! A kas naj mačo nek biknol pe šeja thaj nek ćinol pese.
37 Golese vaćarav tumenđe kaj trubul te pherdol kova so si pisimo mandar ano Sveto
lil:

'Dikhlje le sar jekhe tare kola save phađen o zakon.'

Golese ka avol čače sa so sasa pisimo mandar."
38 Al e sikade phende: "Gospode! Akh, isi amen duj mačura."
O Isus vaćarda lenđe: "Dosta si!"

O Isus molil pe ki Maslinsko gora
(Mt 26,36–46; Mk 14,32–42)
39 Iklindoj gothar, pale piro adeti, đelo o Isus ko Maslinsko brego. Lese sikade đele
pale leste.
40 Kana resle, o Isus vaćarda lenđe: "Molin tumen te ma peren ano iskušenje!"
41 Pale gova crdija pe lendar gaći kobor šaj te čhudol pe o bar thaj pelo ke pe koča
thaj molisajlo e Devlese:
42 "Dade! Te mangljan le mandar te ma pijav kava tahtaj tari patnja. Al nek avol sar
tu so manđe, a na sar so me mangav."
43 Tegani sikadilo lese o anđelo taro nebo thaj zurada le.
44 A kana dolda le bari muka, but pozurale molisajlo, a leso znoj sasa sar kaplje taro
rat save perena ki phuv.†
45 Pali molitva uštilo thaj avilo ke pe sikade thaj arakhlja len sar soven taro pharipe
kobor sasa lenđe.
46 O Isus pučlja len: "Sose soven? Uštenˌ molin tumen e Devlese te ma peren ano
iskušenje!"

O Juda izdol e Isuse
(Mt 26,47–56; Mk 14,43–50; Jn 18,3–11)

* **22,31** O beng manglja te crdol len taro Isus, sar o gavutno manuš so crdol o điv tari ljuska. † **22,44** Ane nesave purane grčka rukopisura naj 43. i 44. retka.

47 Dok o Isus vaćarda, e manuša thaj o Juda, jekh tare dešuduj (12) sikade, avena
premal leste. O Juda avilo pašo Isus thaj čumidija le.
48 O Isus pučlja le: "Judo! Čumidimasa li izdaji, man, e Čhave e manušese?"
49 Kana e sikade dikhlje so ćerdol, vaćarde: "Gospode! Te mara amen e mačurencar?"
50 Thaj jekh lendar čalada e bare svešteníkose sluga thaj čhinda leso desno kan.
51 Al o Isus vaćarda: "Mučhen len! Dosta!" A dolda leso kan thaj sastarda le.
52 Tegani o Isus vaćarda e manušenđe so avile pale leste, e šorutne svešteníkurenđe,
e zapovednikurenđe e hramese thaj e starešinenđe: "Aviljen pale mande sar palo
razbojniko, čhurencar thaj kaštencar te dolen man!
53 Sose ni dolden man dok sema ano Hram? Svako đive sema tumencar odori. Al
akana si tumaro sato – kana vladil o kalipe."

O Petar odreknil pe taro Isus
(Mt 26,57–58, 69–75; Mk 14,53–54, 66–72; Jn 18,12–18, 25–27)
54 Kana dolde e Isuse, inđarde le ano čher e bare svešteníkoso. O Petar odural đelo
pale lende.
55 E stražara phabarde jag ani avlin thaj bešle savore katane. Thaj o Petar bešlo lencar.
56 Dikhlja le jekh sluškinja sar bešol paši jag thaj dikhlja premal leste thaj vaćarda:
"Kava sasa lesa!"
57 Al o Petar xoxada vaćarindoj: "Džuvlije! Me ni pindžarav le!"
58 Nekobor pale gova pindžarda le aver thaj vaćarda: "Tu san jekh lendar!"
Al o Petar phenda: "Manušeja, naj sem!"
59 Thaj kana nakhlo paše jekh sato, nesavo manuš uporno vaćarda taro Petar: "Čače
thaj kava manuš sasa lesa golese kaj si Galilejco!"
60 Al o Petar vaćarda: "Manušeja! Ni džanav so tu phene!"
Thaj sigate dok vov vaćarda, o bašno đilabija.
61 Tegani irisajlo o Gospod thaj dikhlja e Petre, a o Petar dija pe gođi so vaćarda lese o
Gospod: "Ađive, angleder so o bašno ka đilabol, trin droma ka vaćare kaj ni pindžare
man."
62 O Petar iklilo avral thaj zurale ruja.

E čuvara maren muj e Isusesa
(Mt 26,67–68; Mk 14,65)
63 A e čuvara lije te maren e Isuse thaj te maren lesa muj.
64 Učharde lese jakha thaj pučlje le: "Prorokuji, ko čalada tut?"
65 Thaj but avera bilačhe lafura vaćarde lestar.

O Isus angle jevrejska šorutne
(Mt 26,59–66; Mk 14,55–64; Jn 18,19–24)
66 Kana sasa sabalin, ćidije pe e manušenđe starešine, e šorutne svešteníkura thaj e
učitelja tare Mojsijaso zakon. Ande e Isuse anglo Baro sudo
67 vaćarindoj: "Tu li san o Hrist? Vaćar amenđe gova!"
O Isus phenda lenđe: "Te vaćardem tumenđe, ni ka pačan man.
68 Te pučljem tumen khanči, ni ka phenen manđe.
69 Al od akana me, o Čhavo e manušeso, ka bešav ki desno rig ko počasno than e
Zurale Devlese."
70 Pe gova savore pučlje: "Tu li san, čače, o Čhavo e Devleso?"
O Isus phenda: "Gija si sar tumen vaćaren. Me sem."
71 Tegani von vaćarde: "So trubul amen pobut dokazura? Golese kaj korkore amen
šundam tare leso muj!"

23

Inđarde e Isuse ko Pilat thaj ko Irod
(Mt 27,1–2, 11–14; Mk 15,1–5; Jn 18,28–38)
1 Tegani sa e manuša save sesa ano Baro sudo, uštile thaj inđarde e Isuse ko Pilat,
savo sasa o rimsko upravniko.
2 Gothe lije te tužin e Isuse: "Arakhljam kale manuše sar xoxavol amare manušen thaj
phenol lenđe ma te poćinen o porezi e carose, a pese vaćarol kaj si o Hrist, caro."
3 O Pilat pučlja le: "Tu li san o caro e Jevrejengo?"
O Isus phenda lese: "Gija si sar so tu vaćare."
4 Tegani o Pilat vaćarda e šorutne svešteníkurenđe thaj e manušenđe: "Me ni arakhav
nisavo banđipe ane kava manuš."

5 Al von dije zor vaćarindoj: “Vov pe sikajimasa bunil e manušen ki sa i phuv Judeja.
Počnisada ki Galileja thaj avilo sa dži kate ano Jerusalim!”
6 Kana gova šunda o Pilat, pučlja: “Vov li si tari Galileja?”
7 Thaj kana šunda o Pilat kaj si o Isus tari Galileja, bičhalda le ko Irod, savo vladisada
ani Galileja. O Irod sasa ane gola đivesa ano Jerusalim.
8 Kana dikhlja o Irod e Isuse, sasa but radujimo, golese kaj odavno manglja te dičhol
le, golese kaj but šunda lestar thaj dija gođi kaj o Isus ka ćerol nesavo čudo angle leste.
9 O Irod pučlja baše but buća, al o Isus khanči ni phenda lese.
10 Ačhile gothe i e šorutne svešteníkura thaj e učitelja tare Mojsijaso zakon thaj von
zurale vaćarde protiv o Isus.
11 O Irod thaj lese vojnikura ladžarde le thaj asaje e Isusese. Urade le ano carsko
fostano thaj bičhalde le palal ko Pilat.
12 Ane gova đive mirisajle o Pilat thaj o Irodo maškare peste, golese kaj angleder
golestar sesa dušmanura.

E Isuse osudin ko meripe
(Mt 27,15–26; Mk 15,6–15; Jn 18,39–19,16)
13 O Pilat ćidija e šorutne svešteníkuren, e manušenđe starešinen thaj e manušen
14 thaj vaćarda: “Anden manđe kale manuše thaj phenen kaj e manušen bunil. Ake,
me angle tumende pučljem le thaj ni arakhljem ni jekh banđipe so tumen čhuven pe
leste.
15 Ni o Irod ni arakhlja banđipe pe leste, golese kaj bičhalda le palal amende. Ake, ni
ćerda khanči sosa bi zaslužila te avol mudardo.
16 Golese ka šibi le thaj ka mukha le.”
17 [Dži jekh berš ko prazniko, o Pilat trubuja te mučhol lenđe jekhe phangle manuše.]
18 Tegani sa e manuša dije vika vaćarindoj: “Mudar akale a mukh amenđe e Varava!”
19 (O Varava sasa čhudimo ano phanglipe baši pobuna thaj bašo mudaripe.)
20 O Pilat vadži jekh drom vaćarda lenđe kaj vov bi mučhola e Isuse.
21 Al von dije vika: “Čhuv le ko krsto! Čhuv le ko krsto!”
22 Tegani o Pilat trito drom vaćarda lenđe: “Savo bilačhipe vov ćerda? Me ni dikhav
khanči sosa bi zaslužila te avol mudardo. Gija ka šibiv le thaj ka mukhav le.”
23 Al e manuša ni ačhile te vazden piro glaso thaj manglje taro Pilat te čhuvol e Isuse
ko krsto. I lenđi vika sasa pozurali thaj pozurali.
24 Golese o Pilat odlučisada te ćerol sar so e manuša manđen.
25 Tegani mukhlja e Varava, savo sasa ano phanglipe baši pobuna thaj bašo mudaripe,
a e Isuse dija e vojnikurenđe te ćeren lesa kova so e manuša manglje.

E Isuse čhuven ko krsto
(Mt 27,32–44; Mk 15,21–32; Jn 19,17–27)
26 Kana inđarde e vojnikura e Isuse, dolde nesave Simone taro foro Kirina savo avola
taro polje, thaj čhute pe leste o krsto te inđarol le palo Isus.
27 Palo Isus đele pherdo manuša thaj džuvlja save ruje thaj žalisade le.
28 O Isus irisajlo premal lende thaj vaćarda: “Čhejalen taro Jerusalim! Ma roven pale
mande. Nego, roven pale tumende thaj pale tumare čhave.
29 Golese kaj dikh, aven e đivesa ane save ka vaćaren: ‘Blagoslovime kola džuvlja
save našti bijanen, blagoslovime e vođa save ni bijande, thaj blagoslovime e čuča save
ni parvarde!’
30 Tegani
‘ka vaćaren e planinenđe: “Peren pe amende!”,
thaj e bregurenđe: “Učharen amen!” ’

31 Golese kaj, ako kava e manuša ćeren e zelenone kaštesa, so ka avol e šuće kaštesa?”
32 Katane e Isusesa inđarde duje bilačhe manušen te aven mudarde.
33 Kana avile ke kova than savo akhardola “Kokalo e šoreso”, gothe čhute ko krsto e
Isuse thaj lesa i e duje bilačhe manušen, jekhe tari lesi desno rig a avere tari levo rig.
34 Tegani o Isus vaćarda: “Dade! Oprosti lenđe, golese kaj ni džanen so ćeren.”
Pale gova e vojnikura čhudije i kocka te ulaven maškar peste leso fostano.
35 But manuša gothe ačhile thaj dikhlje sa gova, a e manušenđe šorutne marde muj
lesa vaćarindoj: “Averen spasisada, nek spasil akana korkoro pes, te si vov o Hrist,
birimo e Devleso.”
36 I e vojnikura marde muj lesa. Avile paše leste thaj manglje te den le te pijol šut.
37 Thaj vaćarde e Isusese: “Te san tu caro e Jevrejengo, spasi korkoro tut!”

38 A sasa upreder leste ploča pe savi sesa pisime kala lafura: “Kava si caro e
Jevrejengo.”
39 Jekh tare gola bilačhe manuša savo sasa ko krsto pašo Isuse, marda muj thaj vaćarda
lese: “Te san tu o Hrist, spasi tut thaj amen!”
40 Al taro aver krsto o dujto manuš dija vika pe leste vaćarindoj: “Tu li ni dara taro
Dol? Kana san i tu korkoro gija osudimo.
41 Amen sam čače osudime golese so gova zaslužisadam, al vov ni ćerda khanči
bilačhe.”
42 Tegani vaćarda e Isusese: “Isuse, kana ka rese ane ćo carstvo, de tut gođi pe mande
thaj av manđe milostivno.”
43 Pe gova phenda lese o Isus: “Čače vaćarav tuće: ađive ka ave mancar ano raj!”

O Isuseso meripe
(Mt 27,45–56; Mk 15,33–41; Jn 19,28–30)
44 Sasa popodne kana peli i rat ki sa i phuv dži ke trin popodne,
45 golese so kalilo o kham. A i hramsko zavesa pharadili ke opaš.
46 Tegani o Isus dija vika andare sa o glaso: “Dade! Ane ćire vasta mukhav mingro
duxo.” Kana kava phenda, mulo.
47 Kana dikhlja o kapetano so sasa, lija te hvalil e Devle thaj vaćarda: “Čače kava
manuš sasa čačukano pravedno manuš!”
48 Kana sa e manuša ćidije pe te dičhen kava thaj dikhlje so sasa, lije te džan pese thaj
marde pe ane pe kolina tari žal.
49 Sa kola so džanglje e Isuse, ačhile podur. Thaj e džuvlja so avile lesa tari Galileja,
dikhlje kava.

E Isuse čhute ano limori
(Mt 27,57–61; Mk 15,42–47; Jn 19,38–42)
50 Sasa jekh manuš kaso alav sasa Josif, savo sasa jekh tare šorutne e jevrejenđe. Sasa
šukar thaj pravedno manuš
51 tari Arimateja, foro ani Judeja. Vov ni složisajlo golesa so ćerde e Isusese, thaj
ađućarda o Carstvo e Devleso.
52 Đelo ko Pilat thaj rodija o telo e Isuseso.
53 Pale gova o Josif uljarda e Isuseso telo taro krsto, paćarda le čaršafesa thaj čhuta
le ano limori savo sasa hundo ani stena thaj ane savo vadži khoni ni sasa čhuto.
54 Ćerda gova jekh đive anglo savato, savo samo so ni avilo.
55 E džuvlja save avile e Isusesa andari Galileja, đele palo Josif i dikhlje o limori thaj
sar čhute gothe e Isuseso telo.
56 Pale gova irisajle čhere te ćeren e mirisna čara thaj e uljura te mačhen e Isuseso
telo. Kana sa spremisade, već avilo o savato i naštine te ćeren gova golese kaj poštujina
e Mojsijaso zakon.

24

E Isuseso uštipe tare mule
(Mt 28,1–10; Mk 16,1–8; Jn 20,1–10)
1 Ko angluno đive palo savato, rano sabalin avile e džuvlja ko limori thaj ande mirisura
save ćerde.
2 Arakhlje o bar crdimo taro limori.
3 Dije andre thaj ni arakhlje o telo e Gospodeso e Isuseso.
4 Dok pučlje pe so sasa gova, dikh, duj manuša ačhile angle lende ane sjajna fostanura.
5 E džuvlja but darajle thaj perade pe šore tele dži ki phuv.
Thaj e duj manuša pučlje e džuvljen: “Sose roden e džuvde maškar e mule?
6 Naj kate. Uštilo tare mule! Den tumen gođi so vaćarda tumenđe dok vadži sasa ani
Galileja:
7 ‘Me, o Čhavo e manušeso, trubul te avav dindo ane vasta e grešnone manušenđe thaj
te avav čhuto ko krsto, al o trito đive ka uštav tare mule.’ ”
8 Tegani dije pe gođi so vaćarda lenđe o Isus.
9 Thaj irisajle taro limori thaj vaćarde sa e dešujekhe (11) apostolurenđe thaj
savorenđe averenđe.
10 Gola džuvlja sesa i Marija taro foro Magdala, i Jovana, i Marija e Jakovesi dej thaj
avera save vaćarde kava e apostolurenđe.
11 Al e apostolurenđe kala lafura sesa sar dilipe thaj ni pačaje e džuvljenđe.

12 Al o Petar uštilo thaj prastaja dži ko limori. Kana telilo, dikhlja samo o čaršafi savo
ačhilo. Đelo thaj čudisajlo ane peste so sasa gova.

O Isus sikadilo e sikadenđe ko drom ano Emaus
(Mk 16,12–13)

13 Ane gova đive duj e Isusese sikade đele ano gav savo akhardola Emaus thaj vov
sasa dur taro Jerusalim dešujekh (11) kilometra.
14 Phirindoj vaćarde maškar peste tare sa kova so sasa.
15 Thaj dok vaćarde maškar peste thaj pučlje khanči jekh avere, korkoro o Isus avilo
paše lende thaj đelo lencar.
16 Al lenđe jakhenđe ni sasa mukhlo te pindžaren le.
17 O Isus pučlja len: "Sostar gova vaćaren maškar tumende phirindoj?"
Ačhile i tužnisajle
18 thaj jekh lendar savo akhardola o Kleopa, vaćarda e Isusese: "Tu li san jedino
abandžija ano Jerusalim savo ni šunda so sasa kala đivesa odori?"
19 O Isus pučlja len: "So sasa gova?"
Von phende lese: "Gova so ćerdilo e Isusesa taro Nazaret. Vov sasa proroko, zuralo
ano vaćaripe thaj ane buća anglo Dol thaj angle manuša.
20 Amare šorutne svešteníkura thaj e starešine dije le te avol osudimo ko meripe thaj
čhute le ko krsto.
21 Amen nadisaljam kaj vov ka ikalol o Izrael. Al ađive si gova već trito đive sar sasa
sa gova.
22 Nesave džuvlja maškar amende bunisade amen. Sabalje sesa ko limori,
23 al ni arakhlje e Isuseso telo odori. Avile thaj phende amenđe kaj dikhlje e anđeluren
save phende lenđe kaj si o Isus džuvdo.
24 Tegani nesave amendar đele ko limori thaj dikhlje kaj si o limori čučo, sar so
vaćarde e džuvlja, al ni dikhlje e Isuse."
25 O Isus vaćarda lenđe: "O bigođaće manušalen! Pharo tumenđe te pačan so vaćarde
e prorokura ano Sveto lil!
26 Ni li von vaćarde kaj o Hrist trubul te načhol sa gova pharipe angleder so o Dol ka
proslavil le?"
27 Tegani o Isus lija te objasnil lenđe so si ano Sveto lil pisimo taro Hrist, počnindoj
taro Mojsije dži ke Prorokura.
28 Kana avile pašo gav ane savo đele, o Isus ćerda pe kaj manđol te džal podur lendar.
29 Al von dije le zor te ačhol, vaćarindoj: "Ách amencar! Nakhlo o đive thaj i rat lija
te perol!" Ačhilo thaj dija lencar ano čher.
30 Kana sasa lencar ko astali, o Isus lija o mangro, zahvalisada thaj phaglja le thaj dija
len.
31 Tegani lenđe jakha putajle thaj pindžarde le. Al vov sigate hasajlo.
32 Tegani phende jekh averese: "Ni li phabile amare ile kana o Isus phirindoj vaćarda
amenđe ko drom thaj kana objasnisada amenđe o Sveto lil?"
33 Uštile vadži ane gova sato thaj irisajle ano Jerusalim. Odori arakhlje e dešujekhe
(11) sikaden thaj kolen save sesa lencar, sar bešen katane.
34 E dešujekh (11) sikade vaćarde lenđe: "Čače uštilo o Gospod thaj sikada pe e
Simonese!"
35 Thaj kala duj sikade so sesa ko drom pašo Emaus vaćarde so sasa thaj sar pindžarde
e Isuse kana phaglja o mangro.

O Isus sikadol pe sikadenđe
(Mt 28,16–20; Mk 16,14–18; Jn 20,19–23; Buća 1,6–8)

36 Kana gova vaćarde, o Isus tare jekh drom ačhilo maškare lende thaj vaćarda lenđe:
"Mir tumenđe!"
37 Von darajle thaj sesa bunime golese kaj dije goði kaj dičhen duxo.
38 Vov vaćarda lenđe: "Sose daran? Thaj sose ni pačan?
39 Dičhen mingre vasta thaj mingre pingre! Me sem gova! Dolen man thaj ka dičhen!
Golese kaj e duxo naj telo thaj kokala, a sar so dičhen man isi!"
40 Thaj dok vaćarola sa gova, sikada lenđe ožiljkura ke pe vasta thaj ke pe pingre.
41 Sesa gija začudime thaj radosna kaj naštine te pačan. Vov pučlja len: "Isi li tumen
khanči xamase?"
42 Von dije le kotor peće mače.
43 O Isus lija thaj xalja angle lende.

44 Tegani lenđe o Isus vaćarda: “Kava si kova sostar vaćardem tumenđe kana sema
tumencar, kaj trubul te avol sa so pisimo mandar ane Mojsijaso zakon thaj ane lila save
pisisade e prorokura thaj ane Psalmura.”
45 Tegani putarda lenđe jakha te haljaren o Sveto lil
46 thaj vaćarda lenđe: “Gija si pisimo ano Sveto lil, kaj o Hrist trubul te mudardol thaj
te uštol tare mule ko trito đive.
47 Thaj ane leso alav ka propovedil pe sa e manušenđe, počnindoj taro Jerusalim, kaj
trubul te pokajin pe te bi o Dol oprostila lenđe grehura.
48 A tumen sen svedokura tare sa kava.
49 Thaj dikh, me ka bičhalav o Sveto Duxo pe tumende sar so obećisada mingro Dad.
Al tumen ačhen ano foro Jerusalim sa dok o Dol ni ka bičhalol piri zor pe tumende!”

O Isus iril pe ano nebo
(Mk 16,19–20; Buća 1,9–11)

50 Pale gova o Isus inđarda len dži ko gav i Vitanija. Gothe vazdija pe vasta thaj
blagoslovisada len.
51 Thaj sar blagoslovisada len, lija te crdol pe lendar thaj sasa vazdimo ano nebo.
52 Von pele ke koča anglo Isus. Tegani irisajle ano Jerusalim radosna.
53 Stalno sesa ano Hram thaj slavisade e Devle.

Lačho Lafi taro Jovan

O Lafi ćerdol telo

1 Ko anglunipe sasa o Lafi,
thaj o Lafi sasa e Devlesa,
thaj o Lafi sasa o Dol.
2 Vov sasa e Devlesa ko anglunipe.
3 Sa sasa stvorimo prekale leste
thaj ni postojil khanči so sasa stvorimo bize leste.
4 Ane leste sasa o džuvdipe,
thaj o džuvdipe sasa o svetlo e manušenđe.
5 O svetlo svetlil ano kalipe
thaj o kalipe našti nadvladil o svetlo.

6 Sasa manuš kas bičhalda o Dol. Leso alav sasa Jovan savo krstila.
7 Avilo sar svedoko, te svedočil pašo Svetlo, prekale leste savore te pačan.
8 O Jovane korkoro ni sasa svetlo, nego avilo te svedočil taro Svetlo.
9 O čačukano Svetlo avilo ko sveto thaj svetlil svakone manuše.

10 Vov sasa ko sveto,
o sveto sasa stvorimo prekale leste,
al o sveto ni pindžarda le.
11 Avilo ano sveto savo sasa leso,
al lese manuša ni prihvatisade le.
12 A dija pravo savoren kolen save prihvatisade le, save pačan ane leso alav,
te aven e čhave e Devlese.
13 Gasave ni bijandile taro prirodno bijandipe,
ni tari požuda e telosi,
ni taro manglipe e manušeso, samo taro Dol.

14 O Lafi ćerdilo manuš thaj bešlo maškar amende.
Dikhljam lesi slava,
savi isi le, sar jekhbijando Čhavo savo avilo taro Dad,
a vov si pherdo milost thaj čačipe.

15 O Jovane o Krstitelj svedočisada lestar thaj dija vika: “Kava si gova savestar vaćardem: ‘Kova savo pale mande avol, po baro si mandar, golese kaj sasa angleder mande!’ ”
16 Vov si pherdo milost thaj čačipe thaj lestar primisadam blagoslov palo blagoslov.
17 Golese, o Zakon dija pe prekalo Mojsije thaj e Devleso milost thaj o čačipe avile prekalo Isus Hrist.
18 Khoni nikad ni dikhlja e Devle, al o jekhbijando Čhavo savo si i korkoro Dol, savo si e Dadese empaše, sikada le amenđe.

O svedočanstvo e Jovaneso e Krstiteljeso
(Mt 3,1–12; Mk 1,2–8; Lk 3,15–17)

19 Kava sasa e Jovaneso svedočanstvo kana e Jevreja taro Jerusalim bičhalde e sveštenikuren thaj e Levituren te pučen e Jovane: “Ko san tu?”
20 O Jovane phenda putarde, ni garada khanči, al priznajisada: “Me naj sem o Hrist.”
21 Gija pučlje le: “Pa ko san onda? Naj li san o proroko o Ilija?”
A vov phenda: “Naj sem.”
“Tu li san kova Proroko save ađućara?”
O Jovane vaćarda: “Na.”
22 Tegani pučlje le: “Pa ko san tu? Te šaj vaćara gova kolenđe so bičhalde amen. So šaj vaćare korkoro tutar?”
23 O Jovane vaćarda lenđe gija sar so pisisada o proroko o Isaija:

“Me sem ‘glaso so dol vika ani pustinja:
Ravnin o drom e Gospodese!’ ”

24 A nesave tare bičhalde sesa fariseja.
25 Von pučlje le: “Kana naj san o Hrist, ni o Ilija, ni kova Proroko save aďućara, sose onda krsti?”
26 O Jovane vaćarda lenđe: “Me krstiv pajesa, al maškare tumende ačhol kova kas tumen ni pindžaren.
27 Vov avol pale mande, al me naj sem dostojno ni te putrav e dora tar lese sandale.”
28 Kava sasa ani Vitanija, ki istočno rig tari len o Jordan, kaj o Jovane krstila e manušen.

O Isus si e Devleso Bakroro
29 Theara đive o Jovane dikhlja e Isuse sar avol premal leste thaj vaćarda: “Dičhen, e Devlese Bakrore! Vov crdol e grehura kale svetose!
30 Gova si kova kastar me vaćardem: ‘Pale mande avol manuš savo si po baro mandar golese kaj sasa angleder mande!’
31 Me ni pindžardem le, al me aviljem thaj krstiv pajesa, te bi e manuša taro Izrael šajine te dičhen ko si vov.”
32 Tegani o Jovane svedočisada vaćarindoj: “Dikhljem o Sveto Duxo sar avol tele taro nebo sar golubo thaj ačhilo pe leste.
33 Me ni pindžardem le, al o Dol so bičhalda man te krstiv pajesa vaćarda manđe: ‘Kana diče e manuše pe kaste perol thaj ačhol o Sveto Duxo, te džane kaj gova si manuš savo ka krstil e Svetone Duxosa.’
34 Thaj me gova dikhljem thaj golese svedočiv kaj kava si o Čhavo e Devleso.*”

E Isusese anglune sikade
35 Theara đive palem sasa odori o Jovane pe duje sikadencar.
36 Kana dikhlje e Isuse kaj načhol gothar o Jovane vaćarda: “Dičhen, e Devlese Bakrore!”
37 Kana šunde e duj sikade e Jovanese so phenda o Jovane, đele palo Isus.
38 O Isus irindoj dikhlja kaj aven pale leste thaj pučlja len: “So manđen?”
Von vaćarde lese: “Rabbi” (so si: Učitelju), “kaj beše?”
39 O Isus phenda lenđe: “Aven thaj ka dičhen.”
Gija đele dikhlje kaj bešol thaj gova đive ačhile lesa. Sasa paše štar o sato ko đive.†
40 Jekh tare kala duj, save šunde e Jovanese lafura thaj đelo palo Isus, sasa o Andrija, o phral e Simoneso e Petreso.
41 Vov sigate rodija pe phrale e Simone thaj vaćarda lese: “Amen arakhljam e Mesija” (so značil o Hrist).
42 O Andrija anda e Simone ko Isus. Thaj o Isus dikhlja pe leste thaj vaćarda: “Tu san o Simon, a ćo dad akhardol Jovan. Tu ka akhardo Kifa” (so značil Petar, “baro bar”).
43 Theara đive o Isus odlučisada te džal ki regija i Galileja. Arakhlja e Filipe thaj vaćarda lese: “Phir pale mande!”
44 O Filip sasa tari Vitsaida, taro foro e Andrijaso thaj e Petreso.
45 O Filip arakhlja e Natanaile thaj vaćarda lese: “Arakhljam kole kastar pisisade o Mojsija ano Zakon thaj e Prorokura – e Isuse, e Josifese čhave, taro foro Nazaret.”
46 Tegani o Natanail pučlja le: “Šaj li avol khanči šukar taro Nazaret?”
O Filip vaćarda lese: “Av thaj dikh!”
47 Kana o Isus dikhlja e Natanailo sar avol premal leste, vaćarda lestar: “Akh čačukano Izraelco, ane savo naj prevara!”
48 Pučlja le o Natanailo: “Kotar pindžare ma?”
O Isus vaćarda lese: “Angleder so o Filip akharda tut, dikhljem sar beše tali smokva.”
49 Tegani o Natanailo phenda lese: “Rabbi! Tu san Čhavo e Devleso! Tu san o caro e Izraeleso!”
50 O Isus pučlja le: “Pača golese so vaćardem tuće kaj dikhljem tut tali smokva? Ka diče po bare buća tare kava.”
51 Pale gova o Isus vadži vaćarda: “Čače, čače vaćarav tumenđe: ka dičhen o nebo putardo thaj e Devlese anđeluren sar ušten thaj uljen po Čhavo e Manušeso.”

2

Abav ani Kana
1 Ko trito đive sasa abav ano gav savo akhardol Kana ani Galileja. Gothe sasa thaj e Isusesi dej.
2 Ko abav sesa akharde o Isus thaj lese sikade.

* **1,34** Ane nesave prevodura: “e Devleso birimo” † **1,39** Ki grčko čhib ačhol kaj si deš o sato.

3 Kana ni ačhili mol, e Isusesi dej vaćarda lese: “Naj len mol.”
4 O Isus vaćarda laće: “So isi man golesa, džuvlije? Mingro vreme vadži ni avilo.”
5 Lesi dej vaćarda e slugenđe: “Ćeren sa so vaćarol tumenđe!”
6 Gothe sesa šov bare barale khore. E Jevrejenđe sesa gola khore paše jevrejska adetura e thodimase thaj ane dži jekh khoro šajine te ačhol ohtovardeš (80) dži ke šelubiš (120) litra paj.
7 O Isus vaćarda e slugenđe: “Pheren e khore pajesa!” Gija pherde len dži upre.
8 Pale gova vaćarda lenđe: “Akana len thaj inđaren e glavnone trpezarese.” Von ćerde gija.
9 O trpezari pilja o paj savo ćerdilo mol. Vov ni džanglja kotar si, al e sluge so ande gova paj džanglje. Tegani akharda o trpezari e mladoženja
10 thaj vaćarda lese: “Sa e manuša angleder anen i lačhi mol ko abav, a kana e gostura maton, anol i bilačhi mol. Al tu garadan i lačhi mol dži akana.”
11 Gija, ani Kana i Galilejsko, ćerda o Isus piro angluno čudesno znako thaj sikada pi slava thaj lese sikade pačaje ane leste.
12 Pale gova đelo o Isus pe dasa, pe phralencar thaj pe sikadencar ano foro Kafarnaum. Gothe ačhile nekobor đive.

O Isus tradol e trgovcuren andaro Hram
(Mt 21,12–13; Mk 11,15–17; Lk 19,45–46)

13 Paše sasa o vreme taro prazniko e Jevrejengo – Pasha thaj o Isus đelo ano Jerusalim.
14 Ane Hramesi avlin arakhlja kolen save bićinena guruven, bakren thaj goluburen. Arakhlja i kolen so menjina e pare, sar bešen gothe.
15 Gija o Isus ćerda bičo tare dorika thaj sa kolen save bićinen lija te tradol andaro Hram, sa lenđe bakrencar thaj e guruvencar. E manušenđe so menjina e pare čhudija e srebrnjakura thaj irisada e astalura.
16 Kolenđe save bićinena goluburen vaćarda: “Inđaren gova katar! Ma ćeren pijaco taro Čher mingre Dadeso.”
17 Thaj lese sikade dije pe gođi kaj si pisimo ano Sveto lil:

“O manglipe paše ćiro čher ka phabol ane mande sar jag.”

18 Tegani e Jevrejska šorutne pučlje e Isuse: “Savo čudesno znako ka sikave amenđe kaj tu troma kava te ćere?”
19 O Isus vaćarda lenđe: “Phađen kava Hram a me paše trin đive ka vazdav le.”
20 Al e Jevreja vaćarde lese: “Kava Hram sasa ćerdo saranda thaj šov (46) berš a tu paše trin đive ka vazde le?”
21 Al o Hram savestar vaćarda o Isus, sasa leso telo.
22 Kana uštilo tare mule, dije pe gođi lese sikade kaj gova phenda thaj pačaje ano Sveto lil thaj ane lafura so o Isus vaćarda.
23 A dži kaj sasa ano Jerusalim ko prazniko e Jevrejengo – Pasha, but manuša dikhlje e čudesna znakura save ćerda thaj pačaje ane leso alav.
24 Al korkoro o Isus ni pačaja lenđe, golese kaj pindžarda sa e manušen.
25 Ni trubuja te vaćarol lese khoni pašo manuš, golese kaj korkoro džanglja so si ano manuš.

3

O Isus thaj o Nikodim

1 Maškare fariseja sasa jekh manuš, savo akhardola Nikodim. Vov sasa jekh tare šorutne e Jevrejenđe.
2 Jekh rat avilo ko Isus thaj phenda: “Rabbi! Amen džana kaj san tu učitelji bičhaldo taro Dol, golese kaj khoni našti ćerol gasave čudesna znakura save tu ćere, a te naj o Dol lesa.”
3 O Isus phenda lese: “Čače, čače vaćarav tuće: khoni našti avol ano Carstvo e Devleso, ako ni bijandol palem.”
4 O Nikodim pučlja le: “Sar šaj manuš bijandol ako si purano? Šaj li dujto drom te džal ane pe dako vođi thaj te bijandol?”
5 O Isus vaćarda lese: “Čače, čače vaćarav tuće: te o manuš ni bijandilo pajesa thaj Duxosa, našti džal ano Carstvo e Devleso!
6 Kova so si bijando taro manuš, manuš si, a so si bijando taro Duxo, duxo si.
7 Ma čudi tut so vaćarav tuće kaj trubul palem te bijandon.

8 I balval phurdol kaj manđol. Šaj šune la, al ni džane kotar avol ni kaj džal. Gija si
kolesa kas o Duxo bijanol."
9 O Nikodim pučlja le: "Sar šaj gova te avol?"
10 O Isus vaćarda lese: "Tu san poštujimo učitelji e Izraeleso a gova ni džane?
11 Čače, čače vaćarav tuće: amen vaćara tare kova so džana thaj svedoči za kova so
dikhljam, al tumen ni prihvatin amaro svedočanstvo.
12 Te ni pačajen man kana vaćarav tumenđe tare kova so ćerol pe ki phuv, sar ka
pačan man te vaćardem tumenđe tare kova so ćerol pe ko nebo?
13 Khoni ni uštilo ko nebo thaj irisajlo ki phuv, sem o Čhavo e Manušeso, kova savo
ulilo taro nebo.
14 Thaj sar o Mojsije so vazdija e sape tari bronza ki pustinja, gija o Čhavo e Manušeso
trubul te avol vazdimo
15 te šaj dži jekh savo pačal ane mande te avol le džuvdipe bizo meripe."
16 Golese kaj, o Dol gaći manglja o sveto kaj dija pe jekhebijande Čhave te ma bi merola
khoni savo pačal ane leste, nego te avol le džuvdipe bizo meripe.
17 O Dol ni bičhalda ko sveto pe Čhave te sudil o sveto, nego o sveto prekale leste te
spasil pe.
18 Ko ane leste pačal, naj osudimo, a ko ni pačal već si osudimo, golese kaj ni pačaja
ano alav e Devlese jekhebijande Čhaveso.
19 A osudime si paše kava: o svetlo avilo ko sveto, al e manuša manglje o kalipe, a na
o svetlo, golese kaj lenđe buća sesa bilačhe.
20 Dži jekh savo ćerol bilačhipe, mrzil o svetlo thaj ni džal ko svetlo te ma pučardon
lese buća.
21 Al savo ćerol kova so si čačukanipe, džal ko svetlo te dičhol pe kaj lese buća si
ćerde ano sklad e Devlesa.

O Isus thaj o Jovane o Krstitelj

22 Pale gova đelo o Isus pe sikadencar ane Judejska gava. Odori sasa lencar thaj
krstisada.
23 A i o Jovane krstisada ano than Enon pašo gav Salim, golese kaj sasa gothe but paja.
E manuša avena ke leste te krstil len.
24 Gova sasa angleder so e Jovane čhute ano phanglipe.
25 Tegani maškare sikade e Jovanese sasa aver Jevrejo savesa lije te ćeren čingara
pašo adeti e thodimaso.
26 E sikade avile ko Jovane thaj vaćarde lese: "Rabbi, kova so sasa tusa ki istočno rig
e Jordanesi thaj kastar tu svedočisadan, dikh, krstil thaj savore džan leste."
27 O Jovane vaćarda lenđe: "O manuš našti te lol khanči ako naj lese gova dindo taro
Dol savo si ko nebo.
28 Korkore sen svedokura kaj vaćardem: 'Me naj sem o Hrist, nego sem bičhaldo angle
leste.'
29 Ko abav samo o mladoženja ženil pe. A e mladoženjaso amal savo ađućarol te
šunol kaj avol o mladoženja, pherdo si radost kana šunol e mladoženjaso glaso. Golese
gova radost si mingro thaj akana si pherdo.
30 Vov trubul pobut te barol, a me sa pobut te ciknjivav."

Kova savo avol taro nebo

31 Kova savo avol odupral taro nebo, pe savorende si. Kova savo si tari phuv, phuvako
si thaj vaćarol sar khoni tari phuv. Kova savo avol taro nebo, pe savorende si.
32 Vov svedočil paše kova so dikhlja thaj so šunda, al khoni ni prihvatil leso
svedočanstvo.
33 A ko prihvatil leso svedočanstvo, potvrdil kaj si o Dol čačukano.
34 Kova kas bičhalda o Dol, vaćarol e Devlese lafura, golese kaj o Dol dol po Duxo ano
izobilje.
35 O Dad manđol e Čhave* thaj sa dija le ane vasta.
36 Ko pačal ano Čhavo, isi le džuvdipe bizo meripe. Al ko ni šunol e Čhave, ni ka
dičhol o džuvdipe, nego i holi e Devlesi ačhol pe leste.

4

O Isus thaj i Samarijanka

* **3,35** Važna titule save sikaven o odnos maškaro Dol thaj o Isus

1 Kana o Isus dodžanglja kaj e fariseja šunde so vov pridobil thaj krstil pobut sikaden
nego o Jovane
2 – iako o Isus korkoro ni krstila, nego lese sikade gova ćerena –
3 đelo andari phuv i Judeja thaj irisajlo ani phuv i Galileja.
4 Ko drom trubuja te načhol tari Samarija.
5 Gija avilo ano samarijansko gav savo akhardola Sihar, paši phuv savi dija o Jakov pe
čhavese e Josifese.
6 Gothe sasa o bunari e Jakoveso. O Isus čhindilo taro baro drom thaj bešlo pašo
bunari. Sasa paše dešuduj (12) o sato.
7 Kana gothe avili jekh Samarijanka te dolol paj, o Isus vaćarda laće: "De ma te pijav!"
8 (Tegani sasa o Isus korkoro, golese kaj lese sikade đele ano gav te ćinen xamase.)
9 Vaćarda e Isusese i Samarijanka: "Sar tu, savo san Jevrejo, šaj te manđe mandar
tari Samarijanka te dav tut te pije paj?" Golese kaj e Jevreja naj ano amalipe e
Samarijancurencar.
10 O Isus vaćarda laće: "Kana bi samo džanesa e Devleso daro! Tu ni džane ko si
kova so vaćarol tuće: 'De ma te pijav paj!' Te džane, tu bi mandar manđesa thaj me bi
dava tut paj savo dol džuvdipe."
11 I džuvli phenda lese: "Gospodarona! Naj tut ni čaro te dole o paj, a o bunari si xor.
Kotar ka le paj savo dol džuvdipe?
12 Tu li misli kaj san po baro tare amaro paradad o Jakov savo dija amen kava bunari
savestar pilja vov, lese čhave thaj lesi stoka?"
13 O Isus vaćarda laće: "Dži jekh savo pijol tare kava paj, palem ka trošavol.
14 Al ko pijol paj savo me ka dav le, ni ka avol trošalo dži kaj si džuvdo. Paj savo me
ka dav le ka avol ane leste izvor e pajeso savo ka dol le džuvdipe bizo meripe."
15 I džuvli vaćarda lese: "Gospodarona! De ma gova paj te ma trošavav vadži ni te
avav kate ko bunari te dolav paj!"
16 O Isus vaćarda laće: "Dža akhar ćire rome thaj iri tut akari!"
17 Tegani vaćarda lese i romni: "Naj man rom."
Tegani phenda o Isus: "Šukar phendan kaj naj tut rom!
18 Golese kaj sasa tut pandž roma thaj kova so isi tut akana naj ćiro rom. Gova so
vaćardan si čače."
19 I romni vaćarda lese: "Gospodarona! Dikhav kaj san proroko.
20 Amare paradada slavina e Devle ke kava brego. Al tumen e Jevreja vaćaren kaj ano
Jerusalim si than kaj trubul te slavil pe o Dol."
21 O Isus vaćarda laće: "Džuvlije! Pača man, ka avol o vreme kaj ni ka slavin e Dade
na samo kate ko brego thaj na samo ano Jerusalim.
22 Tumen e Samarijancura ni džanen kas slavin. Amen e Jevreja džana kas slavi golese
kaj o spasenje avol tare Jevreja.
23 Al avol o vreme kana e čačukane slavljenikura ka slavin e Dade ano Duxo thaj ano
čačipe. O Dad manđol gasave pačavnen. A gova vreme već avilo.
24 O Dol si Duxo thaj kola save slavin le, mora te slavin le ano Duxo thaj ano čačipe."
25 I džuvli phenda lese: "Džanav kaj ka avol o Mesija, savo akhardol Hrist*. Kana ka
avol vov, sa ka objasnil amenđe."
26 O Isus vaćarda laće: "Vov akana vaćarol tusa. Me sem o Mesija."
27 Ane gova časo lese sikade irisade pe andaro foro thaj čudisajle so o Isus vaćarol e
džuvljasa. Al ni jekh ni pučlja le: "So manđe latar?", il "Sose vaćare lasa?"
28 Tegani i džuvli ačhada gothe po khoro, irisajli ano gav thaj vaćarda e manušenđe:
29 "Aven te dičhen e manuše savo manđe vaćarda sa so ćerdem. Šaj si vov o Hrist?"
30 Gija e manuša avile andaro gav thaj đele te dičhen e Isuse.
31 Ane gova vreme e sikade molisade e Isuse: "Rabbi! Xa khanči!"
32 Al vov phenda lenđe: "Man isi xape savestar tumen ni džanen."
33 Tegani e sikade vaćarde maškare peste: "Te ni anda lese khoni khanči xamase?"
34 A o Isus vaćarda lenđe: "Mingro xape si te ćerav so si volja kolesi savo bičhalda
man thaj te dovršiv lesi bući.
35 Na li vaćaren kana sejin: 'Vadži štar čhon thaj ka avol o ćidipe?' Al me phenav
tumenđe, putren tumare jakha thaj dičhen e poljura resle ćidimase.†

---

* **4,25** "Mesija" avol taro Jevrejsko lafi, a "Hrist" taro grčko lafi, so značil "Pomazanik". Odnosilpe pe Devleso birimo Caro savestar vaćarena e prorokura ano purano vreme. † **4,35** *e poljura resle ćidimase* Kava si metafora savi phenol kaj e "poljura" si e manuša, a "resle ćidimase" značil kaj e manuša si spremna te prihvatin o haberi e Isuseso.

36 Kova savo ćidol već prihvatil plata thaj ćidol o bijandipe pašo džuvdipe bizo meripe,
te šaj radujin pe katane kova so sejil thaj kova so ćidol.
37 Gija čače avol i poslovica: 'Jekh sejil, dujto ćidol.'
38 Me bičhalav tumen te ćiden kaj ni ćerden bući. Avera trudisajle, a tumen ćidijen o
bijandipe tari lenđi bući."

E Samarijancura pačaje ano Isus
39 But Samarijancura tare gova foro pačaje ane leste zbog o lafi e džuvljako savi
phenda o svedočanstvo: "Vaćarda manđe sa so ćerdem."
40 Kana avile e Samarijancura paše leste, molisade le te ačhol lencar. Thaj vov ačhilo
gothe duj đive.
41 Tegani vadži pobut manuša pačaje zbog lese lafura.
42 Vaćarde e džuvljaće: "Akana više ni pača samo zbog gova so tu vaćardan, golese
kaj amen korkore šundam thaj džana kaj si čače kava manuš o Spasitelji e svetoso!"

O Isus sastarol e carose službenikose čhave
(Mt 8,5–13; Lk 7,1–10)
43 Pale duj đive, o Isus đelo tari Samarija ani Galileja.
44 Korkoro o Isus svedočisada kaj e proroko ni poštujin ano than kaj barilo.
45 Kana reslo ani Galileja, e Galilejcura lačhe prihvatisade le samo golese so dikhlje sa
e čudesura save ćerda ano Jerusalim, golese kaj i von sesa odori ko prazniko Jevrejengo
– Pasha.
46 Gija o Isus đelo palem ani Kana i Galilejsko, kaj sasa ćerdo o paj ani mol. Sasa jekh
službeniko e caroso andaro Kafarnaum, kas sasa nasvalo čhavo.
47 Kana šunda kaj o Isus andari Judeja avilo ani Galileja, đelo ke leste ani Kana thaj
molisada le te avol ano Kafarnaum thaj te sastarol lese čhave golese kaj si ko meripe.
48 A o Isus phenda lese: "Gasave sen tumen manuša! Dži kaj ni dičhen znakura thaj
čudesura, ni pačan."
49 E caroso službeniko vaćarda lese: "Gospode! Moliv tut, av sar ni mulo mingro
čhavo."
50 O Isus vaćarda lese: "Dža čhere, ćiro čhavo sastilo!"
O manuš pačaja ane Isusese lafura thaj đelo čhere.
51 Kana sasa vadži ko drom, arakhlja pe slugen save ande lese haberi kaj leso čhavo
sastilo.
52 Vov pučlja len kana sastilo thaj von phende lese: "Eraći ko jekh o sato ko đive
ačhada le i groznica."
53 Tegani haljarda o dad kaj gova sasa ane kova sato kana vaćarda lese o Isus: "Ćiro
čhavo sastilo."
Thaj pačaje vov thaj savore ane leso čher.
54 Gova sasa dujto čudesno znako savo ćerda o Isus ani Galileja kana irisajlo tari
Judeja.

5

O Isus sastarol ko savato ani banja Vitezda
1 Pale gova sasa o prazniko e Jevrejengo thaj o Isus đelo ano Jerusalim.
2 Ano Jerusalim paše Bakresi kapija isi banja, savi akhardol jevrejsko Vitezda thaj
gothe sesa pandž učharde terase.
3 Odori pašljona but nasvale manuša, kore, banđe thaj šuće. [Von ađućarena o paj te
tresil,
4 golese kaj o anđelo e Gospodeso uljola ano određeno vreme ani banja thaj tresila o
paj. Ko angleder bi džala andre kana o paj tresila, vov bi sastola taro po nasvalipe savo
sasa le.]
5 Gothe pašo paj sasa jekh manuš savo tranda thaj ohto (38) berš sasa nasvalo.
6 Kana o Isus dikhlja le sar pašljol, a sar džanglja kaj si but berša nasvalo, pučlja le:
"Manđe li te ave sasto?"
7 O nasvalo phenda lese: "Gospode, naj man khoni te mučhol man ani banja kana o
paj tresil. Kana me džav premalo paj, khoni aver uljol angleder mande."
8 O Isus vaćarda lese: "Ušti, le ćiro than kaj pašljiljan thaj phir!"
9 A tari jekh drom kova manuš sastilo, lija po than kaj pašlilo thaj phirda. Al gova
đive sasa savato
10 golese e Jevrejska šorutne vaćarde kalese save o Isus sastarda: "Ađive si savato!
Phađe o zakon, golese kaj inđare ćiro than kaj pašljiljan ko savato!"

11 Al vov phenda lenđe: “Kova manuš savo sastarda man, phenda manđe: ‘Le ćiro
than kaj pašljiljan thaj phir!’ ”
12 Von pučlje le: “Ko si gova manuš savo vaćarda tuće: ‘Le ćiro than kaj pašljiljan
thaj phir?’ ”
13 Al o sastardo ni džanglja ko si, golese kaj o Isus crdija pe maškare but manuša save
sesa gothe.
14 Pale gova, o Isus arakhlja ane hramesi avlin kole manuše save sastarda thaj vaćarda
lese: “Akh, sastiljan! Ma vadži ćer greh, te ma avol tuće pobilačhe!”
15 Tegani o manuš đelo thaj vaćarda e Jevrejskone šorutnenđe kaj si gova o Isus savo
sastarda le.

O Isus vaćarol kaj si vov e Devleso Čhavo

16 Gija, e Jevrejska šorutne lije te progonin e Isuse golese kaj sastarda e manuše ko
savato.
17 Al o Isus vaćarda lenđe: “Mingro Dad uvek ćerol bući. Gija i me ćerav.”
18 Gola lafura sesa povod e Jevrejskone šorutnenđe te dičhen pobut te mudaren le
golese kaj na samo so phaglja o zakon taro savato, nego so e Devle čak akharol Dade
thaj gija vov ćerda pe isto sar o Dol.
19 Golese o Isus phenda lenđe: “Čače, čače vaćarav tumenđe: o Čhavo korkoro pestar
našti khanči te ćerol, već samo so dičhol so ćerol o Dad. Sa so o Dad ćerol, gova ćerol
i o Čhavo.
20 Golese kaj o Dad manđol e Čhave thaj sikavol lese sa so korkoro ćerol. A ka sikavol
lese i pobare buća tare kala so sastarda akale manuše, te aven zadivime i tumen.
21 Golese kaj, sar so o Dad vazdol e mulen thaj dol len džuvdipe, gija i o Čhavo dol
džuvdipe kase manđol.
22 Golese so, o Dad khanikase ni sudil, nego dija o pravo pe Čhavese te anol o sudo,
23 te bi savore poštujina e Čhave sar so poštujin e Dade. Ko ni poštujil e Čhave, ni
poštujil ni e Dade savo bičhalda le.
24 Čače, čače vaćarav tumenđe: ko mingre lafura šunol thaj pačal kole savo man
bičhalda, isi le džuvdipe bizo meripe thaj ni ka avol osudimo nego nakhlo andaro meripe
ano džuvdipe.
25 Čače, čače vaćarav tumenđe: avol o sato – thaj već avilo – kana e mule ka šunen o
glaso e Devlese Čhaveso thaj kola save šunen, ka aven džuvde.
26 Sar so si o Dad izvor taro džuvdipe, gija pe Čhave ćerda izvor taro džuvdipe.
27 Thaj dija le vlast te sudil golese kaj si Čhavo e Manušeso.
28 Ma čudin tumen kalese! Golese kaj avol o vreme kana sa e mule ka šunen o glaso
e Devlese Čhaveso
29 thaj ka ikljen andare pumare limora – kola save ćerde šukar, ka ušten te prihvatin
o džuvdipe bizo meripe, a kola save ćerde bilačhe, ka ušten te aven osudime.
30 Me korkoro mandar khanči našti ćerav. Sudiv ko temelji so šundem tare mo Dad. A
mingri presuda si pravedno golese so ni rodav te ćerav mingri volja, nego i volja kolesi
savo bičhalda man.”

Svedočanstvura taro Isus

31 “Te svedočisadem korkoro mandar, gova svedočanstvo naj dovoljno.
32 Al isi jekh aver savo svedočil mandar thaj me džanav kaj si gova svedočanstvo
mandar dovoljno.
33 Tumen bičhalden e manušen ko Jovane o Krstitelj thaj vov svedočisada tumenđe
taro čačipe.
34 Manđe naj potrebno o manuš te svedočil mandar, al sa kava vaćarav tumenđe taro
Jovane, te bi spasina tumen.
35 O Jovane sasa sar svetiljka savi phabola thaj dola svetlost, a tumen mangljen zala
vreme te uživin ane leso svetlost.
36 Al man isi po baro svedočanstvo tare Jovaneso. Golese kaj e buća save dija man mo
Dad te ćerav – gola čudesna znakura save akana ćerav, svedočin mandar thaj dokažin
kaj bičhalda man o Dad.
37 Thaj o Dad, savo bičhalda man, svedočisada mandar. Tumen nikad ni šunden leso
glaso niti dikhljen leso muj.
38 Leso Lafi naj džuvdo ane tumende golese kaj ni manđen te pačan ane Koleste savo
bičhalda man.

39 Tumen šukar sikljon e Sveta lila, golese kaj den goði kaj šaj arачhen ane lende
džuvdipe bizo meripe, a gola Sveta lila svedočin mandar.
40 Al tumen ni manđen te aven mande te avol tumen džuvdipe bizo meripe.
41 Me ni prihvativ slava tare manuša.
42 Al me pindžarav tumen thaj džanav kaj ane tumende naj e Devleso manglipe.
43 Me aviljem ano alav mingre Dadeso, a ni manđen te prihvatin man. Te avol khoni
aver ane piro alav, le bi prihvatina.
44 Sar šaj pačan, tumen, save prihvatin i slava jekh averestar, al i slava savi si taro
jekh Dol ni roden?
45 Ma te den goði kaj me ka tuživ tumen angle mingro Dad. Tumen ka tužil o Mojsije,
ane kaste čhuten tumari nada.
46 Te bi čače pačana e Mojsijase, pačana bi i man. Golese kaj o Mojsije pisisada mandar.
47 Al te ni pačajen kova so pisisada vov, sar ka pačan ane mingre lafura!"

6

O Isus parvarol po but tare pandž milje manušen
(Mt 14,13–21; Mk 6,30–44; Lk 9,10–17)

1 Pale gova o Isus irisada pe ani Galileja thaj đelo ki istočno rig taro Galilejsko more,
savo akhardol i Tiverijadsko more.
2 Pale leste đele but manuša, golese kaj dikhlje e čudesna znakura save ćerda pe
nasvale manuša.
3 O Isus đelo upre ko brego thaj gothe bešlo pe sikadencar.
4 Sasa paše i Pasha, o prazniko e Jevrejengo.
5 Kana vazdija o Isus pe jakha thaj dikhlja kaj aven paše leste but manuša, pučlja e
Filipe: "Kaj šaj te ćina mangro kale manušenđe te xan?"
6 Kava pučlja te bi iskušila le, golese kaj već džanglja so ka ćerol.
7 O Filip vaćarda lese: "Ni dujšel (200) srebrnjakura* ne bi avola dovoljno savore te
xan mangro bar zala."
8 Vaćarda lese aver tare lese sikade, o Andrija, o phral e Simoneso e Petreso:
9 "Kate isi amen jekh čhavoro kas isi pandž mangre taro ječam thaj duj cikne mače.
Al so si gova paše gaći manuša!"
10 O Isus phenda: "Vaćaren e manušenđe te bešen!"
Ke gova than sasa but čar thaj e manuša gothe bešle. Sesa paše pandž milja (5 000)
murša.
11 Tegani o Isus lija kola mangre, zahvalisada e Devlese thaj dija e manušenđe save
bešle gothe. Gija ćerda thaj e mačhencar, a savore xalje kobor manglje.
12 Kana čalile, o Isus vaćarda pe sikadenđe: "Ćiden e kotora so ačhile te ma čhudol
pe."
13 Gija ćidije dešuduj (12) korpe so ačhile tare pandž ječmena mangre, save e manuša
xalje.
14 Kana e manuša dikhlje o čudesno znako savo ćerda o Isus, vaćarde: "Kava si čače
kova Proroko savo trubul te avol ke kava sveto!"
15 A kana o Isus haljarda kaj manđen e manuša te aven thaj ki sila te ćeren le caro,
đelo palem ko brego, korkoro.

O Isus phirol po paj
(Mt 14,22–27; Mk 6,45–52)

16 Kana peli i rat, ulile lese sikade pašo more.
17 Čhute pe ano čamco thaj plovisade ki aver rig premalo Kafarnaum. Al već peli i
rat, a o Isus vadži ni irisajlo premal lende.
18 Tegani o more lija te vazdol pe tari bari balval.
19 Kana nakhle paše pandž il šov kilometra, dikhlje e Isuse sar phirol po paj thaj sar
avol pašo čamco. E sikade but darajle.
20 Al vov vaćarda lenđe: "Me sem, ma daran!"
21 Tegani lije le pesa andre ano čamco thaj o čamco tari jekh drom avilo dži ki obala
kaj plovisade.

O Isus si mangro so dol džuvdipe

* **6,7** Gova si paše dujšel bućarne dnevnice.

22 Theara đive e manuša save ačhile ki aver rig taro Galilejsko more, primetisade kaj
odori sasa samo jekh čamco thaj o Isus ni čhutape pe sikadencar ano čamco, nego kaj
e sikade đele korkore.
23 Tegani taro foro Tiverijada avile avera čamcura paše kova than kaj e manuša xalje
mangro, paše savo o Gospod dija hvala e Devlese.
24 Kana kala but manuša dikhlje kaj gothe naj ni o Isus ni lese sikade, čhute pe ane
čamcura thaj đele ano Kafarnaum te roden e Isuse.
25 Kana nakhle ki goja rig e moresi, arakhlje e Isuse thaj pučlje le: "Rabbi, kana aviljan
akari?"
26 A o Isus vaćarda lenđe: "Čače, čače vaćarav tumenđe: tumen roden man na golese
so haljarden e čudesna znakura, nego golese so xaljen mangro thaj čaljiljen.
27 Ma ćeren bući pašo xape savo načhol, nego pašo xape savo ačhol pašo džuvdipe
bizo meripe. Gova xape ka dav tumen me, o Čhavo e Manušeso, golese kaj o Dol, o Dad
mingro, ovlastisada man."
28 Von pučlje le: "So trubul te ćera te bi ćerasa e buća save o Dol rodol amendar?"
29 O Isus vaćarda lenđe: "Kava si i bući savi o Dol rodol tumendar – te pačan ane kova
kas vov bičhalda."
30 Gija pučlje le: "Savo čudesno znako tu ka ćere te šaj dikha thaj te pača ane tute?
So ka ćere?
31 Amare paradada xalje mangro savo akhardola 'mana' ani pustinja, sar so si pisimo
ane Sveta lila:
'Parvarda len mangresa taro nebo.' "
32 O Isus phenda lenđe: "Čače, čače vaćarav tumenđe: ni dija tumen o Mojsije mangro
taro nebo, nego mingro Dad. Akana Vov dol tumen čačukano mangro taro nebo.
33 Golese so si o mangro e Devleso kova savo uljol taro nebo thaj dol džuvdipe e
svetose."
34 Pe gova phende lese: "Gospode, de amen uvek kava mangro!"
35 O Isus vaćarda lenđe: "Me sem mangro so dol o džuvdipe. Ko avol mande, ni ka
bokhavol thaj ko pačal ane mande, ni ka avol nikad trošalo.
36 Al sar so vaćardem tumenđe: dikhljen man, al ni pačajen.
37 Dži jekhe manuše save dol manđe o Dad, avol mande; thaj kole savo avol mande ni
ka tradav le avral.
38 Golese kaj me ni uljiljem taro nebo te ćerav mingri volja, nego i volja Kolesi savo
bičhalda man.
39 A kava si i volja e Devlesi savo bičhalda man kaj kolen so dija man te ma hasarav,
nego te vazdav len tare mule ko poslednjo đive.
40 Golese kaj kava si i volja mingre Dadesi: dži jekh savo dičhol e Čhave thaj pačal
ane leste, te avol le džuvdipe bizo meripe thaj me te vazdav le tare mule ko poslednjo
đive."
41 Tegani e Jevreja lije te mrmljin protiv leste golese so phenda: "Me sem mangro savo
ulilo taro nebo."
42 Thaj vaćarde: "Naj li kava o Isus, e Josifeso čhavo? Amen pindžara lese dade thaj
lese da. Sar šaj vov vaćarol: 'Me uljiljem taro nebo'?"
43 Tegani o Isus irisada lenđe vaćarindoj: "Ma mrmljin maškar tumende!
44 Našti khoni te avol mande te ni anda le mingro Dad savo bičhalda man. A me ka
vazdav le tare mule ko poslednjo đive.
45 Sar so ačhol ane proročka lila: 'Savoren o Dol ka sikavol.' Dži jekh savo šunol e
Dade thaj sikljol lestar, ka avol mande.
46 Khoni ni dikhlja e Dade, sem kova savo avol taro Dol. Vov dikhlja e Dade.
47 Čače, čače vaćarav tumenđe: ko pačal ane mande, isi le džuvdipe bizo meripe!
48 Me sem mangro so dol o džuvdipe.
49 Tumare paradada xalje mana ani pustinja thaj mule.
50 Al o mangro savo avol taro nebo si gasavo kaj ko xal lestar, ni ka merol.
51 Me sem kova mangro e džuvdimaso savo ulilo taro nebo. Ko xal tare kava mangro,
ka avol džuvdo ane sa e đivesa. O mangro savo me dav si mingro telo, te bi e manuša
kale svetoso šajine te živin."
52 Tegani e Jevreja lije te ćeren čingara maškar peste pučindoj: "Sar šaj kava manuš
te dol amen po telo xamase?"
53 A o Isus phenda lenđe: "Čače, čače vaćarav tumenđe: te ni xaljen o telo e Čhaveso
e Manušeso thaj te ni piljen leso rat, naj ane tumende džuvdipe bizo meripe!

54 Ko xal mingro telo thaj pijol mingro rat, isi le džuvdipe bizo meripe thaj me ka
vazdav le tare mule ko poslednjo đive.
55 Golese kaj mingro telo si čačukano xape thaj mingro rat si čačukano pijipe.
56 Ko xal mingro telo thaj pijol mingro rat, ačhol ane mande thaj me ane leste.
57 Sar so bičhalda man o džuvdo Dad thaj me sem džuvdo pašo mingro Dad, gijate
kova savo xal man, ka avol džuvdo baše mande.
58 Kava si kova mangro savo ulilo taro nebo, al na gasavo savo xalje tumare paradada
thaj mule. Ko xal kava mangro, ka avol džuvdo ane sa e đivesa."
59 Sa kava o Isus vaćarda kana sikada ani sinagoga ano Kafarnaum.

E lafura taro džuvdipe bizo meripe

60 Tegani but tare lese sikade save šunde kava, vaćarde: "Kava si but pharo vaćaripe!
Ko šaj te prihvatil lese lafura?"
61 Al o Isus džanglja kaj lese sikade maškar peste mrmljin paše kala lafura thaj phenda
lenđe: "Dal kava sikajipe uznemiril tumen?
62 A so ka phenen ako dičhen e Čhave e Manušese sar džal upre ano nebo, odori kaj
sasa angleder?
63 O Sveto Duxo dol o džuvdipe, a o telo naj khančese. E lafura save me vaćardem
tumenđe, si o Duxo thaj džuvdipe.
64 Al si maškare tumende nesave save ni pačan." Golese kaj o Isus džanglja taro
anglunipe save lendar ni pačan ane leste thaj ko ka izdajil le.
65 Thaj vadži vaćarda: "Golese vaćardem tumenđe kaj khoni našti avol mande, ako
naj lese dindo taro Dad."
66 Tegani but tare lese sikade ačhade le thaj ni đele vadži pale leste.
67 A o Isus pučlja pe dešuduje (12) sikaden: "Te ni manđen te džan i tumen?"
68 Tegani vaćarda lese o Simon o Petar: "Gospode! Kaste te dža? Samo tut isi lafura
save den džuvdipe bizo meripe.
69 Amen pača thaj džana kaj tu san o Sveco e Devleso."
70 Tegani o Isus phenda lenđe: "Na li me izaberisadem tumen, e dešudujen (12)? Al
ipak, jekh tumendar si beng!"
71 Gova vaćarda pašo Juda, o čhavo e Simoneso o Iskariotsko, jekh tare dešuduj (12)
sikade, golese kaj vov si gova so ka izdajil le.

7

E Isusese phrala ni pačan

1 Pale gova phirda o Isus ani Galileja. Vov ni manglja te džal ani Judejsko phuv golese
kaj e jevrejska šorutne dikhlje te mudaren le.
2 Al sasa paše o prazniko e Jevrejengo kana slavina e Senice.*
3 Tegani lese phrala† phende lese: "Dža katar thaj dža ani Judeja, te dičhen ćire sikade
e čudura save ćere!
4 Golese kaj nijekh ni ćerol e čudura garandoj, a manđol te džanol pe lestar. Kana već
ćere gola čudura, sikav tut e svetose!"
5 Golese, čak ni lese phrala ni pačaje ane leste.
6 Pe gova vaćarda lenđe o Isus: "Mingro vreme vadži ni avilo, al tumenđe sa o vreme
si pogodno.
7 Tumen o sveto našti mrzil, al man mrzil, golese kaj vaćarav e manušenđe tare kava
sveto, kaj si bilačhe lenđe buća.
8 Tumen džan te slavin o prazniko. Al me vadži ni džav odori golese kaj mingro vreme
vadži ni avilo."
9 Gova vaćarda lenđe thaj ačhilo ani Galileja.

O Isus sikavol ano Hram

10 Kana đele lese phrala odori te slavin o prazniko, đelo i vov, al na te dičhen le, nego
garandoj.
11 E jevrejska šorutne rodije e Isuse ko prazniko thaj pučlje: "Kaj si kova manuš?"
12 I but manuša so gothe sesa, čorale vaćarde taro Isus. Nesave phende: "Vov si šukar
manuš!" A e dujta vaćarde: "Naj, xoxavol e manušen!"
13 Al khoni ni vaćarda putarde lestar, golese kaj darajle tare jevrejska šorutne.
14 Ko opaš taro prazniko, o Isus đelo ano Hram thaj lija te sikavol e manušen.

---

* **7,2** Senica si jekh vrsta sklonište. (E Jevreja ane kala đivesa dena pe gođi taro vreme kana sesa ani pustinja. Von vadži obeležin kava đive.) † **7,3** Odnosil pe pe prava poterne e Isusese phrala.

15 E jevrejska šorutne čudisajle thaj pučlje pe: “Sar kava džanol e Sveta lila, a ni sasa
ane amare škole?”
16 Pe gova o Isus vaćarda lenđe: “Mingro sikajipe naj mingro, nego avol tare Kova
savo bičhalda man.
17 Ko manđol te ćerol e Devlesi volja, ka pindžarol, dal si gova sikajipe taro Dol il me
vaćarav korkoro mandar.
18 Ko korkoro pestar vaćarol, slava pese rodol. Al ko rodol i slava kolesi savo bičhalda
le, gova si čačukano thaj naj ane leste nepravda.
19 Ni li dija tumen o Mojsije o Zakon? Thaj khoni tumendar ni ićarol pe po Zakon!
Sose roden te mudaren man?”
20 E manuša phende: “O bilačho duxo si ane tute! Ko rodol te mudarol tut?”
21 O Isus vaćarda lenđe: “Ko savato ćerdem čudo thaj savore divisaljen.
22 O Mojsije dija tumen o suneti thaj tumen sunetin tumare čhaven i ko savato. Iako
ni avol gova adeti taro Mojsije, nego tare tumare paradada.
23 Te o manuš šaj avol sunetimo ko savato, te ma bi phađola pe o Zakon, sose tegani
gaći holjavon pe mande so sastardem celone manuše ko savato?
24 Ma sudin pale kova so dičhen avral, nego sudin pravedno!”

O Isus si o Hrist

25 Tegani vaćarde nesave manuša taro Jerusalim: “Naj li kava kova kas roden te
mudaren?
26 Thaj dikh, sar vaćarol putarde thaj khanči ni vaćaren lese. Te na li pindžarde i e
šorutne kaj si vov čače o Hrist?
27 Al savore amen džana kotar si kava manuš, a kana ka avol o Hrist, khoni ni ka
džanol kotar si!”
28 Dži kaj o Isus sikada ano Hram, zurale phenda: “Va, pindžaren man! Thaj džanen
kotar sem! Al me ni aviljem korkoro mandar. Kova savo bičhalda man si čačukano. Le
ni pindžaren.
29 Me pindžarav le, golese kaj sem lestar thaj Vov bičhalda man.”
30 Tegani dikhlje te dolen le, al khoni ni čhuta po va pe leste, golese kaj vadži ni avilo
o vreme.
31 A but džene tare manuša pačaje ane leste thaj phende: “Kana ka avol o Hrist, dal
ka ćerol pobut čudesna znakura nego kava manuš?”

E Jevreja manđen te dolen e Isuse

32 E fariseja šunde so e manuša garandoj phenen lestar. Gijate, von thaj e šorutne
sveštenikura bičhalde e stražaren te dolen le.
33 Tegani o Isus vaćarda: “Vadži zala vreme ka avav tumencar, pa džav Koleste savo
bičhalda man.
34 Ka roden man, al ni ka aračhen man. Tumen našti aven odori kaj sem me.”
35 Tegani e jevrejska šorutne pučlje pe maškare peste: “Kaj kava manuš manđol te
džal kaj amen našti te arakha le? Šaj manđol te džal ke amare so živin maškare Grkura
thaj te sikavol e Grkuren?
36 So si kava lafi so vaćarda: ‘Ka roden man, al ni ka aračhen man’, thaj: ‘Tumen
našti aven odori kaj sem me’?”

O Isus sikavol tare leja e džuvde pajese

37 Ko poslednjo thaj emvažno đive taro prazniko, ačhilo o Isus thaj dija vika
vaćarindoj: “Ko si trošalo, nek avol mande thaj nek pijol!
38 Ko pačal ane mande, sar so o Sveto lil vaćarol, e leja džuvde pajese ka thavden
andar leste!”
39 O Isus gova vaćarda taro Sveto Duxo save trubul te prihvatin kola save ka pačan
ane leste. Tegani vadži naj sasa dindo o Sveto Duxo golese so o Isus naj sasa vadži
proslavimo.

Ulaipe maškare manuša

40 Kana nesave džene tare but manuša šunde gola lafura, vaćarde: “Kava si čače kova
Proroko save ađućara.”
41 Avera vaćarde: “Kava si čače o Hrist.”
Al sesa i kola save vaćarde: “Na. Vov našti te avol o Hrist. Dal o Hrist ka avol andari
Galileja?
42 Ni li sikavol o Sveto lil kaj o Hrist ka avol taro bijandipe e Davideso thaj andaro gav
o Vitlejem kaj o David živisada?”
43 Gija paše leste ane manuša ćerdilo ulaipe.

44 Nesave lendar dikhlje te dolen le, al khoni ni čhuta pe vasta pe leste.

E jevrejska šorutne ni pačan

45 Kana e stražara palem avile ke šorutne svešteníkura thaj ke fariseja, von pučlje len: "Sose ni anden le?"
46 E stražara phende lenđe: "Khoni nikad gija ni vaćarda sar kava manuš."
47 Pe gova e fariseja vaćarde lenđe: "Dal i tumen diljarda?
48 Na li khoni tare šorutne il tare fariseja pačaje ane leste? Na.
49 Nego, kala manuša si prokleta, golese so ni pindžaren o Zakon!"
50 Tegani o Nikodim, jekh tare fariseja, gova savo angleder avilo ko Isus ki rat, pučlja:
51 "Dal amaro Zakon šaj osudil e manuše ako angleder naj gova manuš šundo thaj ni džanol pe so ćerda?"
52 A von phende lese: "Naj li san i tu tari Galileja? Pošukar rode ano Sveto lil thaj ka diče kaj nijekh proroko ni ka avol andari Galileja."
53 [Tegani, savore đele pese čhere.

8

Džuvli sava dolde ki preljuba

1 O Isus đelo ko Maslinsko brego.
2 A sabalin palem avilo ano Hram thaj sa e manuša ćidije pe paše leste. Vov bešlo thaj lija te sikavol len.
3 Tegani e učitelja tare Mojsijaso zakon thaj e fariseja ande ke leste džuvlja savi doldi ani preljuba. Čute la maškar e manuša
4 thaj vaćarde lese: "Učitelju! Kaja džuvli si doldi kana ćerda preljuba.
5 O Mojsije ano Zakon naredisada gasave džuvljen te mudara barencar. So vaćare tu?"
6 Kava vaćarde te bi iskušina le, sar te avol len paše so te banđaren le.
Al o Isus čučnisada tele thaj pisisada najesa pi phuv.
7 A sar ni ačhade e učitelja tare Mojsijaso zakon thaj e fariseja te pučen le, vov uspravisajlo thaj vaćarda lenđe: "Ko si maškar tumende bizo greh, angleder nek čhudol pe late o bar."
8 Palem čučnisada thaj pisisada ki phuv.
9 Kana von gova šunde, lije te džan gothar jekh pale avereste. Angleder lije te džan e po purane. Gija gothe ačhilo samo o Isus e džuvljasa so sasa ko maškar.
10 Tegani o Isus uspravisajlo thaj pučlja la: "Džuvlije! Kaj si kala? Nijekh ni osudisada tut?"
11 Voj phenda: "Nijekh, Gospode!"
Gija o Isus vaćarda laće: "Ni me ni osudiv tut. Dža thaj vadži ma greši!"]*

O Isus si svetlo e svetoso

12 Pale gova o Isus pale phenda e manušenđe: "Me sem svetlo e svetoso. Ko džal pale mande, nikad ni ka phirol ano kalipe, al ka avol le svetlost savo inđarol ano džuvdipe."
13 Tegani vaćarde lese e fariseja: "Tu korkoro tuće svedoči. Ćiro svedočanstvo naj dovoljno."
14 O Isus phenda lenđe: "Thaj te svedočiv korkoro mandar, dovoljno si mingro svedočanstvo, golese kaj džanav kotar avav thaj kaj džav. Al tumen ni džanen kotar avav thaj kaj džav.
15 Tumen sudin palo manušikano merilo, al me ni sudiv khanikase.
16 Al čak i te sudisadem, mingro sudo si čačukano, golese kaj ni sudiv korkoro, nego si mancar o Dad savo bičhalda man.
17 A i ane tumaro Zakon ačhol pisimo kaj o svedočanstvo si dovoljno ako duj svedokura vaćarde isto.
18 Me svedočiv korkoro mandar thaj manđe svedočil o Dad savo bičhalda man."
19 Tegani pučlje le: "Kaj si ćiro dad?"
O Isus phende lenđe: "Tumen ni džanen ko sem me, pa ni džanen ni ko si mingro Dad. Kana bi džanena man, bi džanena i le."
20 Kala lafura o Isus vaćarda kana sikada e manušen ano Hram paše kutije kaj ćidena pe e pare. Thaj khoni ni dolda le golese kaj vadži ni avilo leso sato.

E Jevreja ni pačan e Isuse

21 O Isus palem vaćarda lenđe: "Me džav thaj tumen ka roden man thaj ka meren ane tumaro greh. Kaj me džav, odori tumen našti aven."

* **8,11** Najranija rukopisura naj len e stihura tare 7,53 dži o 8,11.

22 Tegani e Jevrejska šorutne lije te pučen pe: “Te ni manđol te mudarol pe kana gija
vaćarol: ‘Kaj me džav, odori tumen našti aven’?”
23 O Isus vaćarda lenđe: “Tumen sen tare telune, a me sem tare uprune. Tumen sen
tare kava sveto, al me naj sem tare kava sveto.
24 Golese vaćardem tumenđe kaj ka meren ane tumare grehura. Ako ni ka pačan kaj
Me Sem,† ka meren ane tumare grehura.”
25 Tegani pučlje le: “Ko san tu?”
O Isus vaćarda lenđe: “Me sem kova so taro anglunipe vaćarav tumenđe.
26 But isi man so bi šajine te vaćarav tumendar pe tumari osuda. Kova savo bičhalda
man si čačukano thaj me vaćarav samo kale svetose so šundem Lestar.”
27 Al von ni haljarde kaj vaćarda lenđe taro Dad.

28 Golese o Isus vaćarda lenđe: “Kana ka vazden e Čhave e Manušese, tegani ka
džanen kaj Me Sem thaj korkoro mandar khanči ni ćerav, nego vaćarav gija sar sikada
man o Dad.
29 Thaj Kova so bičhalda man si mancar. Ni ačhada man korkore, golese kaj me ćerav
kova so si lese šukar.”
30 Kana kava o Isus vaćarda, but džene pačaje ane leste.

O čačipe ka oslobodil tumen

31 Tegani vaćarda o Isus kole Jevrejenđe save pačaje ane leste: “Ako tumen ačhen ano
mingro sikajipe, čače sen mingre sikade.
32 Thaj ka pindžaren o čačipe thaj o čačipe ka oslobodil tumen.”
33 A e Jevreja phende lese: “Amen sam potomkura e Avraamese thaj nikase nikad ni
sama robura. Sar šaj te vaćare: ‘Ka aven oslobodime’?”
34 O Isus phenda lenđe: “Čače, čače, vaćarav tumenđe: dži jekh ko ćerol greh, si robo
e grehose.
35 O robo ni ačhol ani familija zauvek, al o čhavo ačhol zauvek.
36 Te oslobodisada tumen o Čhavo, čače ka aven oslobodime.
37 Džanav kaj sen potomkura e Avraamese. Al tumen dičhen te mudaren man, golese
kaj ane tumare ile naj than mingre lafese.
38 Me vaćarav gova so sikada manđe o Dad thaj tumen ćeren kova so phenda tumenđe
tumaro dad.”
39 Von vaćarde lese: “Amaro dad si o Avraam.”
O Isus phenda lenđe: “Te aven čhave e Avraamese, bi ćerena gova so ćerda o Avraam.
40 Al mesto gova tumen akana dičhen te mudaren man, samo golese so vaćardem
tumenđe čačipe savo šundem taro Dol. O Avraam nikad ni ćerda gija!
41 Tumen ćeren e buća tumare dadese.”
Tegani vaćarde lese: “Amen naj sam bijande tari preljuba. Jekh dad isi amen, o Dol!”

E benđese čhave

42 O Isus vaćarda lenđe: “Kana bi avola o Dol tumaro dad, manđena bi i man golese
kaj me iklilјem taro Dol thaj akana sem akari. Me ni aviljem korkoro mandar, nego vov
bičhalda man.
43 Sose našti haljaren so vaćarav tumenđe? Golese so našti trpin mingro lafi.
44 Tumaro dad si o beng thaj tumen manđen te ćeren kova so vov manđol. Vov sasa
taro anglunipe kova savo mudarol thaj ni ićarol pe po čačipe, golese kaj ane leste naj
khanči čačipe. Kana xoxavol, vov sikavol piro čačukano muj golese kaj si xoxavno thaj
si dad e xoxaimaso.
45 Al golese kaj me čačipe vaćarav, tumen ni pačan man.
46 Ko tumendar šaj dokažil manđe jekh greh? Te vaćardem čačipe, sose ni pačan
man?
47 Ko si taro Dol, šunol e Devlese lafura. Tumen ni šunen golese kaj naj sen taro Dol.”

O Isus thaj o Avraam

48 E Jevreja pučlje le: “Ni li šukar vaćara kaj san Samarijanco thaj o beng si ane tute?”
49 O Isus vaćarda: “Ane mande naj beng, nego me poštujiv mingre Dade a tumen man
ni poštujin.
50 Me ni rodav slava manđe – isi khoni savo rodol la thaj savo sudil.
51 Čače, čače vaćarav tumenđe: ko ićarol pe ke mingro lafi, nikad ni ka dičhol o
meripe.”

---

† **8,24** “Me Sem” si alav savesa o Dol korkoro pes akharol ano Purano Savez.

52 Tegani vaćarde lese e Jevreja: “Akana džana kaj si o beng ane tute. O Avraam mulo
thaj gija i e prorokura, a tu vaćare: ‘Ko ićarol pe ke mingro lafi, nikad ni ka dičhol o
meripe.’
53 Tu li san po baro tare amaro dad o Avraam, savo mulo? Thaj e prorokura mule. So
tu misli, ko san tu?”
54 O Isus phenda lenđe: “Te slavisadem man korkore, mingri slava khanči ni vredil.
Al man proslavil mingro Dad, savese tumen vaćaren kaj si tumaro Dol.
55 Iako tumen ni pindžaren le, me pindžarav le. Te vaćardem kaj ni pindžarav le, bi
avava xoxavno sar tumen. Al me pindžarav le thaj ke leso Lafi ićarav man.
56 O Avraam, tumaro dad, radujisajlo so ka dičhol mingro avipe. Thaj dikhlja le thaj
radujisada pe.”
57 Tegani e Jevreja vaćarde lese: “Vadži naj tut pinda (50) berš, a vaćare kaj dikhljan
e Avraame?”
58 O Isus phenda lenđe: “Čače, čače vaćarav tumenđe: angleder nego so bijandilo o
Avraam, Me Sem!”
59 Tegani lije e bara thaj manglje te čhuden len pe leste, al o Isus garadilo thaj iklilo
taro Hram.

9

O Isus sastarol e kore manuše

1 Dži kaj o Isus nakhlo, dikhlja jekhe manuše savo sasa koro taro leso bijandipe.
2 Lese sikade pučlje le: “Rabbi! Ko ćerda greh pa bijandilo koro? Vov, il leso dad il
lesi dej?”
3 O Isus vaćarda: “Naj koro golese so grešisada vov, il leso dad il lesi dej. Bijandilo
koro te dičhol pe e Devlesi zor pe leste.
4 A dok si đive, amen mora te ćera e buća Kolese savo bičhalda man. Ka perol i rat,
kana khoni našti ćerol bući.
5 Dok sem ko sveto, me sem svetlo e svetoso.”
6 Kana vaćarda kava, čhungarda ki phuv thaj ćerda taro čhungaripe čik, thaj makhlja
e čikasa e korese jakha.
7 Thaj vaćarda lese: “Dža thov tut ani banja Siloam.” (Siloam značil “Bičhaldo”.)
Gija kova manuš đelo thaj thoda pe thaj irisajlo čhere dikhljindoj.
8 A lese komšije thaj kola save dikhlje le angleder sar prosila, vaćarde: “Naj li kava
savo bešola pašo drom thaj prosila?”
9 Nesave vaćarde: “Va, vov si.”
Al avera: “Naj, samo ličil pe leste.”
A vov korkoro phenda: “Me sem gova manuš.”
10 Tegani pučlje le: “Sar putajle ćire jakha thaj akana diče?”
11 Vov vaćarda lenđe: “Manuš savo akhardol Isus, ćerda tari phuv čik, makhlja mingre
jakha thaj vaćarda: ‘Dža ani banja Siloam thaj thov tut.’ Gija đeljem thaj thodem ma,
thaj lijem te dikhav.”
12 Von pučlje le: “Kaj si vov?”
Vov phenda: “Ni džanav.”
13 Tegani kale manuše so sasa angleder koro inđarde ke fariseja.
14 Al gova đive kana ćerda o Isus i čik thaj putarda lese jakha, sasa savato.
15 Golese pučlje le e fariseja sar putardile lese jakha.
Vov vaćarda lenđe: “Ke mingre jakha čhuta čik, thodem ma thaj akana dikhav!”
16 Tegani vaćarde nesave tare fariseja: “Kava manuš naj taro Dol, golese kaj ćerol
bući ko savato.”
Al avera phende: “Sar o grešno manuš šaj ćerol gasave čudesna znakura?”
Thaj gija sasa maškar lende čingara.
17 Tegani e fariseja palem pučlje e manuše savo sasa angleder koro: “So tu vaćare
paše kava manuš so putarda ćire jakha?”
Vov vaćarda: “Proroko si.”
18 Al e jevrejska šorutne ni pačaje kaj sasa koro thaj kaj putajle lese jakha, sa dži kaj
ni akharde lese dade thaj lese da,
19 thaj pučlje len: “Kava li tumaro čhavo tare savo vaćaren kaj bijandilo koro? Tegani,
sar akana dičhol?”
20 Leso dad thaj lesi dej vaćarde: “Džana kaj si kava amaro čhavo savo bijandilo koro.
21 Al sar akana dičhol thaj ko putarda lese jakha, amen ni džana. Pučen le! Barilo
thaj šaj te vaćarol korkoro pestar.”

22 Kava vaćarde leso dad thaj lesi dej, golese kaj darajle tare jevrejska šorutne. Golese
kaj e jevrejska šorutne angleder odlučisade kaj zauvek ka ikalen tari sinagoga dži jekhe
ko priznajil e Isuse sar e Hriste.
23 Golese phende leso dad thaj lesi dej: "Pherda pe berša. Le pučen!"
24 Tegani palo dujto drom akharde e manuše savo sasa koro thaj vaćarde lese: "De e
Devlese čast! Priznaji o čačipe! Amen džana kaj kova manuš, savo putarda ćire jakha,
si grešniko."
25 Al vov phenda lenđe: "Grešno li si, ni džanav, al džanav kaj sema koro thaj akana
dikhav!"
26 A pučlje le: "So ćerda tuće? Sar putarda ćire jakha?"
27 O manuš savo sasa koro vaćarda lenđe: "Me već vaćardem gova tumenđe, al tumen
ni mangljen te šunen. Sose palem manđen te šunen? I tumen li manđen te aven lese
sikade?"
28 Tegani von lije te vređin le thaj vaćarde lese: "Tu san leso sikado, al amen sam
sikade e Mojsijase.
29 Amen džana kaj o Dol vaćarola e Mojsijasa. Al kalese ni džana ni kotar avol."
30 Kova sastardo manuš vaćarda lenđe: "Gova si čače čudo! Tumen ni džanen kotar
si, al putarda mingre jakha.
31 Amen džana kaj o Dol ni šunol e grešnikuren, al šunol kole savo si devlikano thaj
ko lesi volja ćerol.
32 Od kana si o sveto, vadži ni šundilo kaj khoni putarda e jakha kolese so bijandilo
koro.
33 Te ne bi avola kava taro Dol, khanči ne bi šajine te ćerol."
34 Von phende lese: "Pherdo san grehura taro ćiro bijandipe thaj tu bi khanči sikavesa
amen!"
Thaj tradije le andari sinagoga.

Duxovno koripe

35 O Isus šunda kaj tradije le andari sinagoga thaj kana arakhlja le, pučlja le: "Pača li
tu ano Čhavo e Manušeso?"
36 Vov pučlja le: "Ko si gova, gospodarona, te pačav ane leste?"
37 O Isus phenda lese: "Dikhljan le! Gova si kova so vaćarol tusa!"
38 Tegani vov vaćarda: "Va, pačav, Gospode!" Thaj pelo pe koča angle leste.
39 O Isus vaćarda: "Me aviljem ke kava sveto te sudiv. Aviljem te šaj dičhen kola save
ni dikhlje thaj te sikavav kolenđe save den gođi kaj dičhen kaj si kore."
40 Nesave fariseja save sesa lesa, gova šunde thaj vaćarde lese:
"Te naj sam i amen kore?"
41 O Isus vaćarda lenđe: "Kana bi priznajina kaj sen kore, ne bi avena kriva pašo greh
al golese kaj phenen: 'Dikha', gija tumari krivica ačhol."

10

O Isus si o šukar pastiri

1 O Isus vadži vaćarda: "Čače, čače vaćarav tumenđe: ko ni uljol ko vudar ano tor e
bakrengo nego hutol čorale prekalo duvari, vov si čor thaj razbojniko.
2 Al ko uljol ko vudar, vov si pastiri e bakrengo.
3 Lese o stražari putrol o vudar thaj e bakre šunen leso glaso. Vov pe bakren akharol
ko alav thaj ikalol len avral.
4 Kana ikalol sa pe bakren, džal angle lende thaj e bakre džan pale leste, golese kaj
pindžaren leso glaso.
5 Palo kova kas ni pindžaren, ni ka džan, nego ka našen lestar golese kaj leso glaso ni
pindžaren."
6 O Isus vaćarda lenđe kaja paramič, al von ni haljarde so manglja te vaćarol lenđe.
7 Golese o Isus vadži phenda lenđe: "Čače, čače vaćarav tumenđe: Me sem vudar e
bakrenđe.
8 Savore save avile angleder mande si čora thaj razbojnikura, al e bakre ni šunde len.
9 Me sem vudar. Ko dol maškar mande ka avol spasimo. Ka džal andre thaj ka ikljol
thaj ka arachol lačho pašnjako.
10 O čor avol te čorol, te čhinol thaj te mudarol. Me aviljem te avol len džuvdipe thaj
gova ano izobilje.
11 Me sem šukar pastiri. Šukar pastiri dol po džuvdipe pe bakrenđe.

12 O manuš savo si poćindo te arachol e bakren. Vov naj pastiri, gola bakre naj lese
– kana dichol e ruve kaj avol, achavol e bakren thaj našol. A o ruv napadil len thaj e
bakre našen ke sa e riga.
13 Golese so vov si samo poćindo manuš thaj ni achilo lese dži e bakre.
14 Me sem šukar pastiri. Me pindžarav mingre bakren thaj von man pindžaren.
15 Sar so o Dad pindžarol man, i me gija pindžarav e Dade. Me mingro džuvdipe dav
me bakrenđe.
16 Isi man i avera bakre save naj tare kava tor thaj len trubul te anav. Von ka šunen
mingro glaso thaj ka aven jekh stado jekhe pastiresa.
17 Mingro Dad manđol man, golese so dav mingro džuvdipe te bi lava le palem.
18 Khoni ni lol o džuvdipe mandar, nego me dav le korkoro mandar. Vlast isi man
te dav mingro džuvdipe thaj vlast isi man i te lav le palem. Kava zapovest lijem tare
mingro Dad."
19 Tegani palem putajle čingara maškare Jevreja paše kala lafura.
20 But lendar vaćarde: "Ane leste si o beng thaj dilajlo. Sose šunen le?"
21 Al avera phende: "Kala lafura našti aven taro kova ane kaste si o beng. Šaj li o beng
e korenđe jakha te putrol?"

O Isus phenol kaj si e Devleso Čhavo

22 A sasa prazniko kana slavina o svetipe e Hrameso* ano Jerusalim, a sasa jevend.
23 O Isus phirda ano Hram ki terasa e Solomonesi.
24 A e Jevrejska šorutne okolisade le thaj pučlje le: "Dži kana ka garave amendar ko
san tu? Te san o Hrist, vaćar amenđe putarde!"
25 O Isus phenda lenđe: "Me vaćardem tumenđe, al ni pačajen. Buća save ćerav ano
alav mingre Dadeso, svedočin mandar.
26 Al tumen ni pačan, golese kaj naj sen tare mingre bakre.
27 Mingre bakre šunen mingro glaso. Me pindžarav len thaj von džan pale mande.
28 Me dav len džuvdipe bizo meripe thaj von nikad ni ka mudardon. Khoni ni ka crdol
len tare mingre vasta.
29 Mingro Dad savo dija len manđe, pozuralo si savorendar thaj khoni našti crdol len
tare vasta mingre Dadese.
30 Me thaj mingro Dad sam jekh."
31 Tegani e Jevreja palem lije bara thaj manglje te čhuden len pe leste.
32 O Isus vaćarda lenđe: "But lače buća sikadem tumenđe tare mingro Dad. Za ke
save lače buća manđen te čhuden bara pe mande?"
33 E Jevreja phende lese: "Ni manga te čhuda pe tute bara paše šukar buća, nego so
huli po Dol. Ćere tut Dol, al samo san manuš!"
34 O Isus vaćarda lenđe: "Ni li achol ano tumaro Zakon: 'Me phendem: tumen sen
dolura'?
35 Te akharda dolura gasaven savenđe avilo o Lafi e Devleso – thaj o Sveto lil našti
promenil pe –
36 sar šaj tumen te vaćaren kolese kas o Dad svetisada thaj bichalda le ki phuv: 'Huli',
golese kaj vaćardem: 'Me sem Čhavo e Devleso'?
37 Te ni ćerav e buća mingre Dadese, ma pačan man.
38 Al te ćerav, i te ane mande ni pačan, gole bućenđe pačan, te bi pindžarena thaj te
bi džanena kaj si o Dad ane mande thaj me ano Dad."
39 Pale gova von palem dikhlje te dolen le, al vov crdija pe lenđe andare vasta.
40 Tegani o Isus palem đelo ke aver rig tari len o Jordan, ko than kaj angleder krstila
o Jovane. Thaj achilo gothe.
41 A but manuša avile leste thaj vaćarde: "O Jovane ni ćerda nijekh čudesno znako,
al avilo čače sa so vaćarda kale manušestar."
42 Thaj but džene gothe pačaje ano Isus.

11

E Lazareso meripe

1 Nesavo manuš savo akhardola Lazar sasa nasvalo. Vov sasa tari Vitanija, taro gav
kaj bešle i Marija thaj laći phen i Marta.
2 (I Marija si koja savi ka čhorol o miris po Gospod thaj ka kosol lese pingre pe balencar.
Lako phral o Lazar sasa nasvalo.)

---

* **10,22** Kava prazniko ađive akhardol "Hanuka".

3 E pheja golese bičhalde palo Isus vaćarindoj: “Gospode! Ćiro manglo amal si
nasvalo.”
4 Kana o Isus gova šunda, phenda: “Kava nasvalipe ni ka anol meripe, već slava e
Devlese, te bi prekal kava nasvalipe proslavila pe o Čhavo e Devleso.”
5 O Isus manglja e Marta thaj laće pheja e Marija thaj e Lazare.
6 Gija, kana šunda bašo nasvalipe e Lazareso, ačhilo vadži duj đive odori kaj sasa,
7 thaj pale gova vaćarda pe sikadenđe: “Ajde te dža palem ani Judeja!”
8 E sikade phende lese: “Rabbi! Okova đive e jevrejska šorutne manglje te mudaren
tut barencar, a tu palem manđe odori te dža?”
9 O Isus vaćarda: “Dal o đive naj le dešuduj (12) satura? Ko phirol ko đive, našti perol,
golese kaj dičhol o svetlo kale svetoso.
10 Al ko džal ki rat, perol, golese kaj naj videlo ane leste.”
11 Kava vaćarda thaj vadži phenda: “O Lazar, amaro amal zasuta, a me džav te
džungavav le.”
12 Tegani phende lese e sikade: “Gospode! Te zasuta, ka sastol!”
13 Al o Isus vaćarda bašo meripe e Lazareso, a von dije gođi kaj o Lazar čače sovol.
14 Tegani o Isus putarde vaćarda lenđe: “O Lazar mulo.
15 Zbog tumende raduji man so ni sema odori, te bi šaj pačana. Al, ajde ka dža ke
leste.”
16 Tegani o Tomo, savo akhardola Bliznako,* phenda avere sikadenđe: “Ajde te dža i
amen te mera lesa.”

O Isus si uštipe tare mule thaj džuvdipe

17 Kana o Isus avilo odori, dodžanglja kaj čhute e Lazare ano limori angleder štar
đive.
18 I Vitanija sasa pašo Jerusalim paše trin kilometra.
19 Tegani gothar but Jevreja avile ki Marta thaj ki Marija te kovljaren i dukh pale lengo
phral.
20 Kana i Marta šunda kaj o Isus avilo, iklili angle leste, a i Marija ačhili čhere.
21 I Marta vaćarda e Isusese: “Gospode! Te avesa kate, ne bi merola mingro phral!
22 Al me i akana džanav kaj sa so ka rode taro Dol, ka dol tut!”
23 O Isus vaćarda laće: “Ćiro phral ka uštol tare mule.”
24 I Marta phenda lese: “Džanav kaj ka uštol tare mule kana savore ka ušten, ano
poslednjo đive.”
25 O Isus vaćarda laće: “Me sem uštipe tare mule thaj džuvdipe. Ko pačal ane mande,
i te mulo, ka avol džuvdo.
26 Dži jekh savo si džuvdo thaj pačal ane mande, nikad ni ka merol. Pača li ane kava,
Marto?”
27 Voj phenda lese: “Va, Gospode! Me pačav kaj tu san o Hrist, o Čhavo e Devleso, savo
trubuja te avol ki phuv.”
28 Kana kava vaćarda, đeli te akharol pe pheja thaj po zala vaćarda laće: “O učitelji
avilo thaj manđol te dičhol tut.”
29 Kana i Marija gova šunda, uštili sigate thaj đeli ke leste.
30 O Isus vadži ni sasa ano gav, nego vadži sasa ko than kaj reslja le i Marta.
31 Kana e Jevreja save sesa e Marijasa ano čher thaj kovljarde lenđi dukh, dikhlje kaj
i Marija sigate uštili thaj iklili avral, i von đele pale late golese kaj dije gođi kaj džal ko
limori te rovol odoringate.
32 Kana i Marija resli ko than kaj sasa o Isus thaj dikhlja le, peli angle lese pingre thaj
vaćarda lese: “Gospode! Te avesa kate, ne bi merola mingro phral!”
33 Kana o Isus dikhlja kaj i Marija lija te rovol thaj kaj roven i e Jevreja save avile lasa,
but potresisajlo ano duxo thaj žal sasa lese.
34 O Isus pučlja: “Kaj čhuten le?”
Vaćarde lese: “Gospode, av te diče.”
35 A o Isus lija te rovol.
36 Tegani e Jevreja phende: “Dikh kobor manglja le!”
37 Al nesave lendar vaćarde: “Naštine li kava savo putarda e jakha e korese, te ćerol
kava manuš te ma merol?”

O Isus vazdol e Lazare tare mule

38 O Isus tegani palem potresisajlo thaj đelo ko limori. Gova sasa pećina kaso ulaz
phanglje bare baresa.

---

* **11,16** Ki grčko čhib ačhol: “Didimos” so značil Bliznako.

39 O Isus phenda: “Crden o bar!”
I Marta, i phen koleso so mulo, vaćarda lese: “Gospode! Vov već khandol, golese kaj
nakhle štar đive sar mulo.”
40 Tegani o Isus vaćarda laće: “Na li phendem tuće kaj ka diče i slava e Devlesi te
pačajan?”
41 Sigate crdije o bar. Tegani o Isus vazdija pe jakha upre premalo nebo thaj phenda:
“Dade! Hvala tuće so šundan man.
42 Me džanav kaj uvek šune man, al kava vaćardem zbog e manuša save ačhen kate,
te pačan kaj tu bičhaldan man.”
43 Kana phenda kava, dija vika andare sa o glaso: “Lazare, iklji avri!”
44 Thaj iklilo o mulo. Lese vasta thaj lese pingre sesa paćarde čaršafesa thaj leso muj
sasa phanglo kotoresa.
O Isus vaćarda lenđe: “Putren le thaj mučhen le te džal!”

E jevrejska šorutne planirin te mudaren e Isuse
(Mt 26,1–5; Mk 14,1–2; Lk 22,1–2)

45 Tegani but Jevreja save avile ki Marija thaj dikhlje so ćerda o Isus, pačaje ane leste.
46 Al nesave lendar đele ke fariseja thaj vaćarde lenđe so ćerda o Isus.
47 Golese e šorutne sveštenikura thaj e fariseja ćidije e manušen andaro Baro sudo
thaj vaćarde: “So ka ćera? Kava manuš ćerol but čudesna znakura.
48 Te ačhadam le gija, savore ka pačan ane leste. Pale gova ka aven e Rimljanura thaj
ka len amaro Hram thaj amare narodo.”
49 Tegani o Kajafa, jekh lendar, savo gova berš sasa baro svešteniko, vaćarda: “Tumen
khanči ni džanen!
50 Ni den gođi kaj si tumenđe pošukar jekh manuš te merol baše manuša, te ma bi sa
o narodo properola.”
51 O Kajafa ni vaćarda kava korkoro pestar, nego, sar baro svešteniko gole beršeso,
prorokujisada kaj o Isus trubul te merol bašo sa o narodo.
52 Thaj na samo bašo narodo, nego te bi ćidola katane sa e strvime čhaven e Devlese
thaj te aven sar jekh.
53 Gija gova đive dogovorisajle e jevrejska šorutne te mudaren e Isuse.
54 Golese o Isus vadži ni phirda putarde maškare jevrejska šorutne, al gothar đelo ani
phuv paši pustinja, ano gav savo akhardol Efrem thaj gothe sasa pe sikadencar.
55 A sasa paše o prazniko e Jevrejengo – Pasha thaj but Jevreja tari sa i phuv avile ano
Jerusalim angleder i Pasha, te ćeren o adeti e thodimaso.
56 Tegani rodije e Isuse thaj kana ačhile ano Hram, pučlje jekh avere: “So den gođi?
Ka avol li vov ki Pasha?”
57 Gija, e šorutne sveštenikura thaj e fariseja već dije naredba, ko ka dodžanol kaj si
o Isus, te prijavil le, sar bi dolena e Isuse.

12

E Isuseso pomazanje ani Vitanija
(Mt 26,6–13; Mk 14,3–9)

1 Šov đive angleder o prazniko i Pasha avilo o Isus ano gav i Vitanija, kaj bešlo o Lazar,
manuš kas o Isus vazdija tare mule.
2 Gothe ćerde e Isusese večera. I Marta služisada, a o Lazar sasa maškare kola so
bešle* pašo astali e Isusesa.
3 Tegani i Marija lija paše opaš litra skupoceno mirisno ulje taro čisto nardo, makhlja
e Isusese pingre thaj koslja len pe balencar. A o čher pherdilo lačho miris.
4 Tegani jekh tare Isusese sikade, o Juda o Iskariotsko savo pale gova izdajisada le,
vaćarda:
5 “Sose kava mirisno ulje ni bićinda pe baše trišel (300) srebrenjakura, a e pare te den
pe e čororenđe?”
6 Al vov kava ni vaćarda golese so ačhilo lese dži ke čore, nego golese so sasa čor.
Leste sasa i kesa e parencar thaj vov lola pese gothar kova so čhuvola pe gothe.
7 Tegani o Isus vaćarda: “Ačhav la! Gova ćerda te pripremil man bašo đive za ko
mingro prahope!
8 Čore uvek ka aven maškar tumende, al me ni ka avav uvek tumencar.”

E šorutne sveštenikura dičhen te mudaren e Lazare

* **12,2** Ane gova vreme ni sesa gasava astalura sar akana, nego cikne sinije, pa golese e manuša ni bešena nego navalina pe dok xana mangro.

9 But Jevreja dodžanglje kaj si o Isus ani Vitanija. Al ni đele odori samo te dičhen e
Isuse, nego te dičhen i e Lazare kas o Isus vazdija tare mule.
10 Gija e šorutne sveštenikura dogovorisajle te mudaren e Lazare
11 golese kaj zbog leste but Jevreja ačhade len thaj lije te pačan ano Isus.

O Isus avol ano Jerusalim sar caro
(Mt 21,1–11; Mk 11,1–11; Lk 19,28–40)
12 Theara đive but džene save avile ki Pasha, šunde kaj o Isus avol ano Jerusalim.
13 Lije e palmaće raja, iklile angle leste thaj dije vika:

“Hosana!
Blagoslovimo si kova savo avol ano alav e Gospodeso!

Blagoslovimo si o Caro e Izraeleso!”

14 A o Isus arakhlja terne here thaj bešlo pe leste sar so si pisimo ano Sveto lil:

15 “Ma daran, manušalen ano Jerusalim!
Akh, ćiro Caro avol bešindoj po terno her!”

16 Lese sikade tegani gova ni haljarde, al kana o Isus sasa vazdimo ani piri slava, dije
gođi kaj sasa gija pisimo ano Sveto lil taro Isus thaj gija i ćerde lese.
17 E manuša save sesa e Isusesa kana akharda e Lazare te ikljol taro limori thaj vazdija
le tare mule, širisade o lafi golestar.
18 Golese iklile angle leste but manuša golese kaj šunde kaj ćerda gova čudesno znako.
19 Tegani e fariseja vaćarde jekh averese: “Dičhen kaj khanči našti ćera. Ek, sa o
sveto đelo pale leste!”

O Isus vaćarol tare piro meripe
20 A maškare manuša sesa Grkura save avile te peren ke koča anglo Dol, ki Pasha.
21 Von avile pašo Filip savo sasa tari Galilejsko Vitsaida pa molisade le: “Gospodarona,
amen manga te dikha e Isuse!”
22 O Filip đelo thaj vaćarda gova e Andrijase thaj zajedno đele te vaćaren gova e
Isusese.
23 O Isus vaćarda lenđe: “Avilo o sato te primil i slava o Čhavo e Manušeso.
24 Čače, čače vaćarav tumenđe: te i o seme taro điv ni perol ki phuv thaj ni merol,
ačhol samo jekh zrno. Al te mulo, anol barvalo bijandipe.
25 Ko manđol piro džuvdipe, ka hasarol le. A ko mrzil piro džuvdipe ki kaja phuv, ka
aračhol le bašo džuvdipe bizo meripe.
26 Ko služil man, mora te phirol pale mande. Kaj sem me, gothe ka avol i mingro sluga.
Mingro Dad ka dol čast kolese savo man služil.
27 Mingri duša si akana uznemirimi. So me te vaćarav? Te vaćarav li: ‘Dade, arakh
ma tari patnja’? Al baš golese i aviljem!
28 Dade! Proslavi ćiro alav!”
Tegani šundilo o glaso taro nebo: “Već proslavisadem le thaj palem ka proslaviv le!”
29 Kana gova šunde e manuša save odori ačhile, vaćarde: “Grmisada.”
30 Al avera phende: “O anđelo vaćarda lesa.”
A o Isus pe gova vaćarda lenđe: “Kava glaso ni šundilo baše mande, nego baše tumende.
31 Akana si o vreme kale svetose te avol sudimo! Akana o vladari kale svetoso ka avol
čhudimo avral.
32 A me, kana ka avav vazdimo tari phuv, sa e manušen ka crdav paše mande.”
33 Gova vaćarda te sikavol save merimasa ka merol.
34 E manuša phende lese: “Šundam taro Zakon kaj o Hrist ka ačhol ane sa e đivesa.
Sar tu šaj vaćare kaj o Čhavo e Manušeso trubul te avol vazdimo te merol? Ko si gova
‘Čhavo e Manušeso’?”
35 Tegani o Isus vaćarda lenđe: “O svetlo ni ka avol vadži but vreme maškar tumende.
Phiren dži kaj isi tumen svetlo, te ni nadvladil tumen o kalipe. Golese so, ko phirol ano
kalipe, ni džanol kaj džal.
36 Dži kaj isi tumen svetlo, pačan e svetlose, te šaj aven e čhave e svetlose!”
Kana gova o Isus phenda, đelo thaj garadilo lendar.

Pačajipe thaj bipačajipe e Jevrejengo
37 Iako gaći čudesna znakura ćerda angle lende o Isus, von palem ni pačaje ane leste.

38 Gova sasa te bi pherdola kova so vaćarda o proroko o Isaija:

“Gospode, ko pačaja amare haberese?
Kase sikadilo o zuralo va e Gospodeso?”

39 Golese naštine te pačan, golese so o Isaija vadži vaćarda:

40 “O Dol korada lenđe jakha,
thaj zurada lengo ilo,
jakhencar te ni dičhen,
thaj ilesa te ni haljaren,
te ni irin pe premal mande
te sastarav len.”

41 Kava phenda o Isaija, golese kaj dikhlja e Isusesi slava thaj vaćarda lestar.
42 A čak i but džene tare jevrejska šorutne pačaje ane leste, nego zbog e fariseja ni priznajisade le javno, te ma bi ikalena len zauvek tari sinagoga.
43 Golese, po šukar sasa lenđe o čast savo avol tare manuša nego o čast savo dol o Dol.
44 Tegani o Isus dija vika andare sa o glaso: “Ko pačal ane mande, ni pačal samo ane mande, nego i ane Koleste savo bičhalda man.
45 Thaj ko dičhol man, dičhol i Kole savo bičhalda man.
46 Me – o Svetlost – aviljem ki phuv, ma te ačhol ano kalipe nijekh ko ane mande pačal.
47 Te khoni šunol mingre lafura al ni ićarolpe pe lende, me ni sudiv le. Golese so, me ni aviljem te sudiv o sveto, nego te spasiv o sveto.
48 Ko odbacil man thaj ni lol mingre lafura, isi le leso sudija. O Lafi savo me vaćardem ka sudil le ko poslednjo đive.
49 Golese kaj, me ni vaćardem korkoro mandar, nego o Dad, savo bičhalda man, zapovedisada manđe so te vaćarav thaj so te phenav.
50 Thaj me džanav kaj leso zapovest anol džuvdipe bizo meripe. Gija, so me vaćarav, vaćarav gija sar so o Dad phenda manđe.”

13

O Isus thovol e sikadenđe pingre

1 Angleder o prazniko i Pasha, džanglja o Isus kaj avol o sato te načhol tare kava sveto ko Dad. O Isus dži o krajo sikavola kobor manđol kolen so preperen lese ke kava sveto.
2 Avilo vreme za ki večera. O beng e Judase, e čhavese e Simonese o Iskariotsko, već čhuta ano ilo te izdajil e Isuse.
3 O Isus džanglja kaj o Dad dija le sa o vlast ane vasta thaj kaj taro Dol iklilo thaj ko Dol iril pe.
4 Uštilo tari večera, uljarda po ogrtači, lija o peškiri thaj phanglja pe lesa.
5 Pale gova čhorda paj ano lavori thaj lija te thovol e sikadenđe pingre thaj te kosol len e peškiresa savesa phanglja pe.
6 Kana avilo dži o Simon Petar, vov vaćarda lese: “Gospode! Tu li mingre pingre ka thove?”
7 O Isus vaćarda lese: “So me ćerav akana tu ni džane, al jekh đive ka džane.”
8 O Petar vaćarda lese: “Nikad tu ni ka thove mingre pingre!”
O Isus vaćarda lese: “Te ni thodem tut, našti ave jekh tare mingre.”
9 O Simon Petar phenda lese: “Gospode, onda thov na samo mingre pingre, nego i mingre vasta thaj mingro šoro!”
10 O Isus vaćarda lese: “Kolese savo si najardo, trubul te thoven pe samo lese pingre, golese so si leso telo sa thodo! Thaj tumen sen thode, al na savore.”
11 O Isus džanglja ko ka izdajil le, pa golese vaćarda: “Naj sen savore thode.”
12 Kana o Isus thoda lenđe pingre, čhuta pe peste o ogrtači, pale bešlo ke piro than pašo astali thaj pučlja len: “Džanen li so ćerdem tumenđe?
13 Tumen man akharen Učitelji thaj Gospod thaj šukar vaćaren, golese kaj me sem gova.
14 Te me, tumaro Gospod thaj Učitelji, thodem tumare pingre, tegani i tumen trubun te thoven jekh averenđe pingre.
15 Dijem tumen primer i tumen gija te ćeren sar so me ćerdem tumenđe.

16 Čače, čače vaćarav tumenđe: o sluga naj po baro taro piro gospodari, ni o bičhaldo
naj po baro tare kova savo bičhalda le.
17 Golese kaj kava džanen, blagoslovime sen ako gova ćeren."

O Isus vaćarol tare leso izdajniko
(Mt 26,20–25; Mk 14,17–21; Lk 22,21–23)
18 "Ni vaćarav savorenđe tumenđe. Me džanav kolen kas birisadem! Al trubul te
pherdol gova so si pisimo ano Sveto lil: 'Kova savo xal mangro mancar, iril manđe po
dumo.'*
19 Vaćarav tumenđe akana, angleder nego so ka avol, gija kana gova ka avol, te pačan
kaj Me Sem.
20 Čače, čače vaćarav tumenđe: ko primil kole kas me bičhalav, man primil thaj ko
primil man, primil kole so man bičhalda."
21 Kana vaćarda kava o Isus, leso duxo sasa uznemirimo, golese putarde vaćarda:
"Čače, čače vaćarav tumenđe: jekh tumendar ka izdol man."
22 Tegani e sikade dikhlje pe maškar peste, golese kaj ni džanglje kastar gova vaćarol.
23 Jekh tare lese sikade, kas o Isus but manglja, bešlo pašo Isus.
24 O Simon Petar dija le znako thaj vaćarda: "Puč le kastar gova vaćarol."
25 Kava so bešlo pašo Isus, nakhlo popaše paše leste thaj pučlja le: "Gospode, ko si
gova?"
26 O Isus phenda: "Kova kase bolav o mangro ano čaro thaj dav le."
Tegani bolda o mangro ano čaro thaj dija e Judase, e čhavese e Simonese e
Iskariotskonese.
27 Kana o Juda xalja, o Satana ulilo ane leste.
Tegani o Isus lese vaćarda: "Gova so manđe te ćere, ćer akana."
28 Khoni kolendar so bešle lesa pašo astali, ni haljarda sose o Isus vaćarda lese gova.
29 Golese so ko Juda sasa i kesa e parencar, nesave dije gođi kaj o Isus phenol lese te
džal te ćinol khanči xamase pašo prazniko, il te dol khanči e čororenđe.
30 Pale gova so o Juda xalja o mangro, iklilo sigate. A sasa rat.

Nevo zapovest
31 Kana o Juda iklilo, o Isus phenda: "Akana ka proslavil pe o Čhavo e Manušeso thaj
o Dol ka proslavil pe ane leste.
32 Ako o Dol ka proslavil pe ane leste, o Dol le ka proslavil ane peste thaj ka proslavil
le sigate.
33 Čhavoralen mingralen, vadži zala ka avav tumencar! Ka roden man, al sar so
vaćardem e jevrejskone šorutnenđe, gija akana vaćarav i tumenđe: 'Kaj me džav,
tumen našti aven odori.'
34 Nevo zapovest dav tumen: Manđen jekh avere. Sar so me mangljem tumen, gija i
tumen te manđen jekh avere.
35 Pale gova savore ka pindžaren kaj tumen sen mingre sikade, te isi tumen o manglipe
jekh averese."

O Isus vaćarol kaj o Petar ka odreknil pe lestar
(Mt 26,31–35; Mk 14,27–31; Lk 22,31–34)
36 O Simon Petar pučlja e Isuse: "Gospode, kaj dža?"
O Isus vaćarda lese: "Kaj me džav, tu akana našti dža pale mande, al pale gova ka dža."
37 O Petar pučlja le: "Gospode, sose akana našti džav pale tute? Me tuće ka dav i
mingro džuvdipe!"
38 O Isus pučlja le: "Ka de ćo džuvdipe manđe? Čače, čače vaćarav tuće, angleder so
ka đilabol o bašno, trin droma ka vaćare kaj ni pindžare man."

14

O Isus si o drom dži ko Dad
1 O Isus vaćarda: "Te ma aven žalna tumare ile! Pačan ano Dol thaj pačan ane mande.
2 Ano čher mingre Dadeso isi but thana. Te ma avol gija, ne bi vaćarava tumenđe:
'Džav te pripremiv tumenđe than.'
3 Kana ka džav thaj pripremiv tumenđe than, palem ka avav thaj ka lav tumen mande
te bi tumen avena kaj sem me.
4 A tumen džanen o drom kaj me džav."

* **13,18** Ano grčki ačhol: "vazdol piri patum pe mande".

5 O Tomo phenda: “Gospode, ni džana kaj dža. Sar šaj džana o drom?”
6 O Isus vaćarda lese: “Me sem o drom, o čačipe thaj o džuvdipe. Khoni ni ka avol ko
Dad, sem prekal mande.
7 Kana bi man pindžarena, ka pindžaren i mingre Dade. Od akana tumen džanen le
thaj dikhljen le.”
8 O Filip vaćarda lese: “Gospode, sikav amenđe e Dade thaj dosta ka avol amenđe!”
9 Pe gova phenda lese o Isus: “Gaći vreme sem tumencar, Filipe, thaj tu vadži ni džane
ko sem me? Ko dikhlja man, dikhlja e Dade. Sar onda šaj phene: ‘Sikav amenđe e Dade’?
10 Ni li pača kaj me sem ano Dad thaj o Dad si ane mande? Lafura save vaćarav
tumenđe ni vaćarav korkoro mandar, nego o Dad savo si džuvdo ane mande, ćerol pe
buća.
11 Pačan man kaj me sem ano Dad thaj o Dad si ane mande. Te na, pačan zbog e buća
save ćerdem.
12 Čače, čače vaćarav tumenđe: ko pačal ane mande, ka ćerol buća save me ćerav,
pa i pobare buća ka ćerol, golese kaj me džav ko Dad.
13 Sa so ka roden ane mingro alav, me ka ćerav, te proslavil pe o Dad ano Čhavo.
14 Bilo so te roden ane mingro alav, ka ćerav.”

O Isus obećil kaj ka bičhalol e Svetone Duxo

15 “Te man mangljen, ka ićaren mingre zapovestura.
16 A me ka moliv mingre Dade thaj vov ka bičhalol tumenđe avere Zastupniko te avol
tumencar ane sa e đivesa:
17 o Duxo e čačimaso save o sveto našti primil, golese kaj ni dičhen le thaj ni pindžaren
le. Al tumen pindžaren le, golese kaj živil tumencar thaj ka avol ane tumende.
18 Ni ka ačhavav tumen sar čororen. Palem ka irima tumende.
19 Vadži zala, o sveto man ni ka dičhol, al tumen ka dičhen man. Golese kaj me sem
džuvdo thaj i tumen ka aven džuvde.
20 Ane gova đive ka pindžaren kaj me sem ane mingro Dad thaj tumen sen ane mande
thaj me ane tumende.
21 Ko prihvatisada mingre zapovestura thaj ićarol len, gova manđol man. A ko manđol
man, le ka manđol i mingro Dad. I me ka mangav le thaj me ka sikadivav lese.”
22 O Juda (na o Iskariotsko) vaćarda lese: “Gospode, sar gova kaj ka sikave tu samo
amenđe, a na e svetose?”
23 O Isus phenda lese: “Te khoni manglja man, ka ićarol pe ko mingro lafi thaj mingro
Dad ka manđol le. Leste ka ava, mingro Dad thaj me thaj lesa ka beša.
24 Ko ni manđol man, ni ićarol pe ko mingro lafi. A o lafi so šunen, naj mingro, nego
taro Dad savo bičhalda man.
25 Kava vaćardem tumenđe kana vadži sema tumencar.
26 Al o Zastupniko, o Sveto Duxo, kas o Dad ka bičhalol te zastupil man, ka sikavol
tumen tare sa thaj ka dol tumen gođi sa so vaćardem tumenđe.
27 Ačhavav tumenđe mir, mingro mir dav tumen. Al me ni dav tumen gova mir sar so
dol tumen o sveto. Te ma uznemirin pe tumare ile thaj te ma daran.
28 Šunden kaj vaćardem tumenđe: ‘Džav thaj palem ka avav tumende.’ Te manđen
man, bi avena radosna so džav ko Dad golese kaj si o Dad po baro mandar.
29 Vaćarav tumenđe gova akana, angleder so gova ka avol, te pačan kaj gova ka avol.
30 Ni ka vaćarav tumenđe vadži but, golese kaj avol o vladari kale svetoso. Le naj vlast
pe mande.
31 Al, te bi o sveto dodžanola sar mangav e Dade, ćerav baš sar so naredisada manđe
o Dad.
A akana, ajde ušten ka dža katar!”

15

O Isus si čačukano čokot

1 “Me sem čačukano čokot thaj mingro Dad si vinogradari.
2 Vov čhinol đži jekh loza pe mande savi ni anol bijandipe. Thaj rezil đži jekh savi
anol bijandipe, te bi anola pobut bijandipe.
3 Tumen sen već rezime thaj thode lafesa savo me vaćardem tumenđe.
4 Ačhen tumen ane mande thaj me ka ačhav ane tumende! Sar so i loza našti anol
bijandipe korkori pestar te ni ačhili po čokot, gija i tumen našti aven kola save šaj anen
bijandipe te ni ačhiljen ane mande.

5 Me sem o čokot, a tumen loze. Ko ačhol ane mande thaj me ane leste, anol but
bijandipe, golese kaj bize mande khanči našti te ćeren.
6 Ko ane mande ni ačhol, ka čhudol pe avri sar i čhindi loza thaj ka šučhol. Tegani ka
ćiden gasave loze thaj ka čhuden len ani jag kaj ka phabaren len.
7 Te ačhiljen ane mande thaj mingre lafura ane tumende, roden sa so manđen thaj ka
dol pe tumenđe.
8 Mingro Dad ka proslavil pe gija so ka anol but bijandipe thaj so ka aven mingre
sikade.
9 Sar so o Dad manglja man, gija i me mangljem tumen. Ačhen ane mingro manglipe!
10 Te ićarden tumen pe mingre zapovestura, ka ačhen ane mingro manglipe, sar so i
me ićardem ma ke zapovestura mingre Dadese thaj ačhav ane leso manglipe.
11 Gova vaćardem tumenđe te avol mingro radujipe ane tumende thaj tumaro radujipe
te avol pherdo.
12 Kava si mingro zapovest: manđen jekh avere sar so me mangljem tumen.
13 Po baro manglipe naj tare kava nego kana khoni dol piro džuvdipe pe amalenđe.
14 Tumen sen mingre amala te ćerden kova so zapovediv tumenđe.
15 Ni akharav tumen više sluge golese kaj o sluga ni džanol so ćerol leso gospodari.
Akana akharav tumen mingre amala golese kaj vaćardem tumenđe sa so phenda manđe
mingro Dad.
16 Ni birisaden tumen man, nego me birisadem tumen thaj čhutem tumen te džan
thaj te anen bijandipe savo ka ačhol thaj te dol tumen mingro Dad sa so ka roden ane
mingro alav.
17 Kava zapovediv tumenđe: manđen jekh avere!”

O sveto ni manđol e sikaden

18 “Te mrzil tumen o sveto, džanen kaj man mrzisada angleder tumende.
19 Kana bi preperena e svetose, o sveto bi manđola tumen. Al, golese kaj ni preperen
kale svetose, nego me birisadem tumen taro sveto, golese o sveto mrzil tumen.
20 Den tumen gođi so vaćardem tumenđe: ‘O sluga naj po baro taro piro gospodari.’
Te man progonisade, ka progonin i tumen. Te ićarde pe ke mingro lafi, ka ićaren pe i
ke tumaro.
21 A sa gova von ka ćeren tumenđe baše mande, golese kaj ni džanen Kole savo
bičhalda man.
22 Te ni aviljem thaj ni vaćardem lenđe, ne bi avena banđe. Al akana naj len so te
vaćaren baše pe grehura.
23 Ko man mrzil, mrzil i mingre Dade.
24 Te ma ćerava maškar lende buća save khoni aver ni ćerda, ne bi avena banđe. Al
von dikhlje buća save ćerdem a palem mrzisade i man thaj mingre Dade.
25 Al trubul te pherdol o lafi savo si pisimo ane lengo Zakon: ‘Mrzisade man nisose.’
26 A kana ka avol o Zastupniko, save ka bičhalav tumenđe taro mingro Dad – o Duxo
e čačimaso savo ikljol taro Dad – vov ka svedočil mandar.
27 Thaj i tumen ka svedočin mandar, golese kaj taro anglunipe sen mancar.”

16

1 O Isus vaćarda: “Kava vaćardem tumenđe te ma peren taro pačajipe.
2 Ka ikalen tumen zauvek tari sinagoga, a avol o vreme kana dži jekh savo ka mudarol
tumen ka dol gođi kaj golesa služil e Devle.
3 A gova ka ćeren, golese kaj ni pindžarde ni e Dade ni man.
4 Kava vaćardem tumenđe, kana ka avol o vreme, te den tumen gođi kava so
phendem tumenđe golestar.” Thaj vadži vaćarda o Isus: “Ni vaćardem tumenđe kava
ko anglunipe, golese kaj sema tumencar.

Bući e Svetone Duxosi

5 Al akana džav Koleste ko bičhalda man thaj khoni tumendar ni pučol man: ‘Kaj
dža?’
6 Nego, golese kaj vaćardem gova tumenđe, tumare ile pherdile žal.
7 Al me vaćarav tumenđe o čačipe: pošukar tumenđe me te džav. Golese so, te me ni
đeljem, o Zastupniko ni ka avol. Al te đeljem, ka bičhalav le tumenđe.
8 A kana vov ka avol, ka dokažil e manušenđe ano sveto so si čače o greh, o pravednost
thaj o sudo.
9 Vov ka dokažil e manušenđe ano sveto kaj si ano greh golese kaj ni pačan ane mande.
10 Ka dokažil lenđe kaj grešin ano dičhipe taro pravednost golese kaj džav ko Dad thaj
odori vadži ni ka dičhen man.

11 Thaj ka dokažil lenđe ko sudo e Devleso golese kaj o vladari e svetoso si već osudimo.
12 Vadži but isi man so te vaćarav tumenđe, al akana gova našti inđaren.
13 Al kana ka avol vov, o Duxo e čačimaso, ka inđarol tumen ke sa o čačipe. Golese kaj ni ka vaćarol korkoro pestar, nego ka vaćarol kova so šunol. Vov ka objavil tumenđe i gova so ka avol.
14 Vov ka proslavil man golese kaj ka lol so si mingro thaj ka objavil tumenđe.
15 Sa so isi e Dade, mingro si. Golese vaćardem tumenđe kaj ka lol so si mingro thaj ka objavil tumenđe."

I žal ka načhol ano radujipe
16 O Isus vadži phenda: "Vadži zala thaj ni ka dičhen man. Thaj vadži zala thaj palem ka dičhen man."
17 Tegani nesave tare lese sikade lije te pučen jekh avere: "So značil gova so vaćarol amenđe: 'Vadži zala thaj ni ka dičhen man. Thaj vadži zala thaj palem ka dičhen man' thaj: 'Me džav ko Dad'?"
18 Pale gova vaćarde: "So značil gova so vaćarol: 'Vadži zala'? Ni džana so manđol te phenol."
19 O Isus džanglja so manglje te pučen le, golese vaćarda lenđe: "Pučen tumen jekh avere so značil gova so vaćardem: 'Vadži zala thaj ni ka dičhen man. Thaj vadži zala thaj palem ka dičhen man'?
20 Čače, čače vaćarav tumenđe: tumen ka roven thaj ka tugujin, al o sveto ka radujil pe. Tumen ka aven žalna, al tumari žal ka ćerdol radujipe.
21 I džuvli si žalosno kana bijanol golese kaj avilo o vreme tare laće dukha. Al kana bijandol o čhavoro, bistrol o pharipe golese kaj radujil pe so anda e manuše ko sveto.
22 Gija i tumen sen akana ani žal, al me ka dikhav tumen palem thaj tumare ile ka radujin pe. Thaj khoni našti te lol tumendar tumaro radujipe.
23 Ane gova đive khanči ni ka pučen man. Čače, čače vaćarav tumenđe: sa so ka roden taro Dad ane mingro alav, vov ka dol tumenđe.
24 Dži akana khanči ni rodijen ane mingro alav. Roden thaj ka dobin, gija tumaro radujipe te avol pherdo!"

O Isus pobedisada o sveto
25 "Gova vaćardem tumenđe ane slike. Al avol o vreme kana vadži ni ka vaćarav tumenđe ane slike, nego putarde ka vaćarav tumenđe taro Dad.
26 Ane gova đive ka roden e Dade ane mingro alav. Ni vaćarav tumenđe kaj me ka moliv e Dade tumenđe.
27 Golese kaj o Dad korkoro manđol tumen golese kaj tumen mangljen man thaj pačajen kaj me ikliljem taro Dol.
28 Me ikliljem taro Dad thaj aviljem ke kava sveto. Akana ačhavav kava sveto thaj džav ko Dad."
29 Tegani lese sikade vaćarde: "Akh, akana vaćare putarde thaj ni phene ane slike.
30 Akana džana kaj naj potreba khoni te pučol tut khanči golese kaj tu angleder sa džane. Golese pača kaj ikliljan taro Dol."
31 O Isus vaćarda lenđe: "Akana pačan?
32 Akh, avol o vreme – thaj akana avilo – kana dži jekh tumendar ka našol ko kaj dičhol, a man ka ačhaven korkore. Al me naj sem korkoro, golese kaj o Dad si mancar.
33 Kava vaćardem tumenđe, te avol tumen ane mande mir. Ano sveto ka avol tumen patnje, al ohrabrin tumen – me pobedisadem o sveto!"

17

E Isusesi molitva
1 Kana kava vaćarda o Isus, vazdija pe jakha premal o nebo thaj vaćarda: "Dade, avilo o vreme! Proslavi ćire Čhave, te šaj o Čhavo proslavil tut.
2 Golese so, tu dijan le vlast pe sa e manuša, te dol džuvdipe bizo meripe, savoren saven tu dijan le.
3 A o džuvdipe bizo meripe si kava: te pindžaren tut, jekhe čačukane Devle thaj e Isuse Hriste kas bičhaldan.
4 Me tut proslavisadem ki phuv gija so završisadem i bući savi dijan man te ćerav.
5 Akana, Dade, proslavi man ke tute, slavasa savi sasa man ke tute angleder so ćerdilo o sveto."

O Isus molil pe pe sikadenđe

6 “Objavisadem ćiro alav kolenđe saven dijan man tare kava sveto. Sesa ćire thaj tu
dijan len manđe thaj von ićarde ćiro Lafi.
7 Akana džanen kaj sa so dijan man avol tutar.
8 Golese kaj dijem len ćire lafura save tu dijan man, a von len prihvatisade thaj
pindžarde kaj si čače kaj me aviljem tutar thaj pačaje kaj tu bičhaldan man.
9 Lenđe me moliv. Ni moliv pašo sveto, nego paše kola saven tu dijan man golese kaj
si ćire.
10 Sa so si mingro, si ćiro thaj sa so si ćiro si mingro, a me ane lende proslavisaljem.
11 Me naj sem vadži ko sveto, al von si ano sveto thaj me avav tute. Dade Svetoneja,
arakh len ane ćiro alav savo dijan man, te aven jekh sar so sam i amen jekh.
12 Dži kaj sema lencar, arakhljem len ane ćiro alav, savo dijan man. Arakhljem len
thaj nijekh lendar ni hasajlo, osim kova so sasa osudimo za ko propast, te bi pherdola o
Sveto lil.
13 Akana avav ke tute, al kava vaćarav dži kaj sem vadži ano sveto, te bi i len avola
pherdo radost savo man isi.
14 Me dijem len ćiro Lafi thaj o sveto zamrzisada len golese kaj ni pripadin e svetose,
sar so me ni pripadiv e svetose.
15 Ni moliv tut te le len taro sveto, nego te arače len taro Bilačho.
16 Von ni pripadin e svetose, sar so me naj sem taro sveto.
17 Posveti len ćire čačimasa – ćiro Lafi si čačipe.
18 Sar so tu man bičhaldan ano sveto, gija i me len bičhalav ano sveto.
19 Predav man te služiv tut baše lende, te bi i von avena posvetime te služin tut ano
čačipe.”

O Isus molil pe savorenđe save pačan
20 “Al ni moliv man samo lenđe, nego thaj sa kolenđe save ka pačan prekalo lengo
haberi ane mande,
21 te bi avena savore jekh. Sar so san tu Dade ane mande thaj me ane tute, gija von
nek aven ane amende, o sveto te bi pačala kaj tu bičhaldan man.
22 Me predijem lenđe i slava, savi tu dijan man, te aven jekh sar so sam amen jekh –
23 me ane lende thaj tu ane mande – te aven savršeno katane, te bi o sveto džanola
kaj tu man bičhaldan thaj kaj len mangljan sar so man mangljan.
24 Dade, mangav, i kolen so dijan man te aven mancar gothe kaj sem me, thaj te dičhen
mingri slava, savi dijan man, golese kaj tu mangljan man angleder nego so ćerdilo o
sveto.
25 Dade pravednoneja, o sveto ni pindžarol tut, al me pindžarav tut. Thaj i kala
pindžarde kaj tu bičhaldan man.
26 Me lenđe objavisadem ćiro alav thaj ka objaviv le vadži, te bi o manglipe savesa
mangljan man avola ane lende thaj me ane lende.”

18

E Isuse izdajin thaj phanden
(Mt 26,47–56; Mk 14,43–50; Lk 22,47–53)
1 Kana o Isus završisada i molitva, nakhlo pe sikadencar ki dujto rig tari Kedronesi
dolina.* Gothe sasa vrt thaj đele ane leste.
2 Al kava than džanglja i o Juda leso izdajniko, golese kaj o Isus but droma ćidija pe
gothe pe sikadencar.
3 Tegani o Juda lija e rimskone četa thaj e hramese stražaren save sesa bičhalde tare
šorutne svešteníkura thaj tare fariseja thaj avile ano vrt. Pesa ande svetiljke, baklje thaj
oružje.
4 O Isus, golese kaj džanglja sa so ka avol lesa, iklilo thaj vaćarda lenđe: “Kas roden?”
5 Vaćarde lese: “E Isuse taro Nazaret.”
O Isus vaćarda lenđe: “Me sem!”
Ačhilo gothe lencar o Juda leso izdajniko.
6 Kana o Isus phenda: “Me sem!”, crdije pe palal thaj pele ki phuv.
7 Tegani o Isus pučlja len palem: “Kas roden?”
Von vaćarde lese: “E Isuse taro Nazaret.”
8 O Isus phenda lenđe: “Phendem tumenđe: Me sem. Te rodijen man, mučhen kala
avera nek džan!”

* **18,1** Dolina ano Jerusalim savi odvojil o hramsko brego taro Maslinsko brego.

9 Kava vaćarda te pherdol gova so angleder vaćarda: “Dade, ni hasardem nijekhe
kolendar so dijan man.”
10 Tegani o Simon Petar savo sasa le čhuri, ikalda la thaj čalada e sluga e bare
svešteníkose thaj čhinda leso desno kan. E slugaso alav sasa Malho.
11 O Isus vaćarda e Petrese: “Iri i čhuri palal! O tahtaj e patimaso savo dija man
mingro Dad te ma li pijav?”

E Isuse ande anglo Ana
(Mt 26,57–58; Mk 14,53–54; Lk 22,54)
12 Tegani i rimsko četa, lengo šorutno thaj e hramese stražara dolde e Isuse thaj
phanglje le
13 thaj inđarde le ko Ana, o sastro e Kajafaso savo sasa baro svešteniko gova berš.
14 O Kajafa sasa kova savo angleder sikada e Jevrejskone šorutnenđe kaj si pošukar
jekh manuš te merol bašo sa o narodo.

O Petar odreknil pe taro Isus
(Mt 26,69–70; Mk 14,66–68; Lk 22,55–57)
15 Palo Isus đele o Simon Petar thaj jekh aver sikado. Gova o dujto sikado džanglja pe
e bare svešteníkosa, golese šajine te džal ani avlin katane e Isusesa.
16 Al gothar o Petar ačhilo avral angli kapija. Tegani iklilo kova dujto sikado kas o
baro svešteniko džanglja thaj vaćarda kole sluškinjaće te mučhol andre e Petre.
17 Tegani pučlja i sluškinja e Petre: “Naj li san tu jekh tare sikade kole manušese?”
O Petar vaćarda: “Naj sem!”
18 A e sluge thaj e stražara phabarde jag taro angar thaj ačhile gothe te taton, golese
kaj sasa šul. Thaj o Petar ačhilo lencar te tatol.

O baro svešteniko pučol e Isuse
(Mt 26,59–66; Mk 14,55–64; Lk 22,66–71)
19 O baro svešteniko pučlja e Isuse baše lese sikade thaj tare leso sikajipe.
20 O Isus vaćarda lese: “Me vaćardem putarde sa e manušenđe. Uvek sikadem ane
sinagoge thaj ano Hram, kaj ćiden pe sa e Jevreja thaj khanči ni vaćardem garandoj.
21 Sose puče man? Puč kolen save šunde so vaćardem lenđe. Von džanen so
vaćardem!”
22 Kana o Isus kava vaćarda, jekh tare stražara savo gothe ačhilo, čalada le ki čham
thaj vaćarda: “Gija li vaćarol pe e bare svešteníkosa?”
23 O Isus irisada lese vaćarindoj: “Te vaćardem khanči bilače, dokaži manđe so si
gova! Al te vaćardem čačipe, sose čalave man?”
24 Tegani o Ana bičhalda e phangle Isuse ko Kajafa, savo sasa baro svešteniko.

O Petar dujto thaj trito drom odreknil pe taro Isus
(Mt 26,71–75; Mk 14,69–72; Lk 22,58–62)
25 O Simon Petar ačhilo gothe thaj tatilo. Avera pučlje le: “Naj li san i tu jekh tare lese
sikade?”
Vov xoxada thaj vaćarda: “Naj sem!”
26 Jekh sluga taro baro svešteniko savo sasa familija kolese kaso kan o Petar čhinda,
vaćarda: “Ni li dikhljem tut lesa ano vrt?”
27 A o Petar palem xoxada thaj sigate o bašno đilabija.

E Isuse anen anglo Pilat
(Mt 27,1–2, 11–14; Mk 15,1–5; Lk 23,1–5)
28 Tegani e Isuse inđarde tare Kajafaso čher ani palata e rimskone upraviteljesi. Sasa
rano sabalje. Al von ni đele ani palata e rimskone upraviteljesi te ma bi meljarena pe
palo adeti, a te bi šajine te xan i pashalno večera.
29 O Pilat tegani iklilo angle lende thaj pučlja: “Za ke so optužin kale manuše?”
30 Phende e Pilatese: “Kana ne bi ćerola bilačhipe, ne bi anasa le tute.”
31 O Pilat vaćarda lenđe: “Len le tumen thaj sudin le pale tumaro zakon.”
E Jevreja vaćarde lese: “Amen našti khanika te mudara!”
32 Kava sasa te bi pherdona e Isusese lafura, save vaćarda angleder, save merimasa ka
merol.
33 Tegani irisajlo o Pilat andre ani pi palata, akharda e Isuse andre thaj pučlja le: “Tu
li san o caro e Jevrejengo?”
34 O Isus vaćarda lese: “Vaćare li gova korkoro tutar, il avera gova vaćarde tuće
mandar?”

35 O Pilat palem pučlja le: “Me li sem Jevrejo? Ćiro narodo thaj e šorutne sveštenikura
dije tut mande. So ćerdan?”
36 O Isus vaćarda: “Mingro Carstvo naj tare kava sveto. Kana bi mingro Carstvo
avola tare kava sveto, tegani bi mingre sluge branina man te ma dolen man e Jevrejska
šorutne. Al mingro Carstvo naj katar.”
37 Pe gova vaćarda lese o Pilat: “Znači gija, tu san caro?”
O Isus vaćarda lese: “Tu vaćare kaj me sem caro. Me golese bijandiljem thaj aviljem ko
sveto te svedočiv taro čačipe. Dži jekh savo si taro čačipe šunol mingro glaso.”
38 O Pilat pučlja le: “So si čačipe?”

O Isus osudimo ko meripe
(Mt 27,15–31; Mk 15,6–20; Lk 23,13–25)

Kana vaćarda kava o Pilat, iklilo palem angle Jevrejska šorutne thaj vaćarda lenđe: “Me
ni arakhav khanči sose bi optuživa le.
39 Al tumende si adeti te mukhav tumenđe jekhe phangle ki Pasha. Manđen li te mukhav
tumenđe e caro e Jevrejengo?”
40 Al von pe gova dije vika: “Na le! Mukh e Varava!”
Al o Varava sasa razbojniko.

19

1 Tegani o Pilat naredisada te šibin e Isuse.
2 E vojnikura khuvde venco tare kangre thaj čhute e Isusese ko šoro thaj učharde le
purpurno ogrtači.
3 Tegani lije te aven angle leste thaj vaćarde: “Te ave sasto, carona e Jevrejengo!” Thaj
čalade le pe čhama.
4 Pale gova o Pilat palem iklilo thaj vaćarda kole manušenđe: “Akh, akana ka ikalav
le avral ke tumende, te džanen kaj me pe leste ni arakhav khanči sose bi optuživa le.”
5 Tegani o Isus iklilo avri, urado ano purpurno ogrtači thaj pe leso šoro sasa venco
tare kangre, a o Pilat vaćarda lenđe: “Akh, o manuš!”
6 Kana dikhlje le e šorutne sveštenikura thaj e stražara, lije te den vika: “Čhuv le ko
krsto! Čhuv le ko krsto!”
Al o Pilat vaćarda lenđe: “Len le tumen thaj čhuven le ko krsto, golese kaj me pe leste
ni arakhav khanči sose bi optuživa le.”
7 E Jevrejska šorutne irisade lese: “Amen isi Zakon thaj palo gova Zakon trubul te
merol, golese so vaćarda kaj si Čhavo e Devleso.”
8 Kana o Pilat šunda kava, darajlo vadži pobut.
9 Palem đelo ani palata thaj pučlja e Isuse: “Kotar san tu?”
Al o Isus khanči ni phenda.
10 Tegani o Pilat pučlja le: “Dal khanči ni manđe te vaćare? Džane li kaj isi man vlast
te mukhav tut il te čhuvav tu ko krsto?”
11 O Isus phenda lese: “Ne bi avola tut nisavo vlast pe mande te ni dol pe tuće odupral.
Golese, po baro greh isi kole savo dija man tute.”
12 Od tegani o Pilat dikhlja pobut te mučhol e Isuse, al e Jevrejska šorutne dije vika:
“Te mukhljan kale, naj san amal e rimskone carose! Dži jekh savo pes ćerol caro protivil
pe e rimskone carose.”
13 Kana kava šunda o Pilat, ikalda e Isuse avral, bešlo ki sudsko stolica, ko than savo
si taro bar thaj akhardol Litostrotos, jevrejski Gavata.
14 A sasa đive baše pripreme angli Pasha pašo dešuduj (12) o sato.
O Pilat vaćarda e Jevrejenđe: “Akh, tumaro caro!”
15 Pe gova e Jevreja lije te den vika: “Inđaren le! Inđaren le! Čhuven le ko krsto!”
O Pilat phenda lenđe: “So manđen, tumare caro te čhuvav ko krsto?”
E šorutne sveštenikura vaćarde lese: “Amen naj caro sem o rimsko caro.”
16 Tegani dija o Pilat e Isuse ke vojnikura te čhuven le ko krsto. E vojnikura tegani lije
e Isuse.

E Isuse čhuven ko krsto
(Mt 27,32–44; Mk 15,21–32; Lk 23,26–43)

17 O Isus korkoro inđarda po krsto ko than savo akhardola Kokalo e šoreso, jevrejski
Golgota.
18 Gothe čhute e Isuse ko krsto thaj lesa i averen dujen – jekhe tari jekh rig thaj avere
tari dujto rig, a e Isuse maškaral.

19 O Pilat pisisada ki ploča thaj dija te čhuven gova ko krsto. Pi ploča sasa pisimo: “O
Isus taro Nazaret, caro e Jevrejengo.”
20 But Jevreja čitisade o pisipe pi ploča, golese kaj o than kaj čhute e Isuse ko krsto
sasa pašo foro. Gova sasa pisimo ki jevrejsko, ki latinsko thaj ki grčko čhib.
21 E jevrejska šorutne sveštenikura phende e Pilatese: “Ma pisi ‘caro e Jevrejengo’,
nego ‘kava manuš phenda me sem caro e Jevrejengo.’ ”
22 Al o Pilat phenda: “So pisisadem, pisisadem.”
23 Kana e vojnikura čhute e Isuse ko krsto, lije lese šeja thaj ulade len maškar peste
ke štar kotora, so štarenđe po jekh kotor. Lije i leso gad savo naj sasa suvdo, nego sasa
khuvdo ane jekh kotor odupral natele.
24 Golese phende maškar peste: “Pošukar ma te pharava le! Ajde ka čhuda kocka
baše kava gad. Ko pobedil, leso ka avol.” Kava sasa te bi pherdola kova so si pisimo ano
Sveto lil:

“Mingre šeja ulade maškar peste,
thaj baše mingro gad čhudije kocka.”

Thaj e vojnikura ćerde gija.
25 Pašo krsto e Isuseso ačhile lesi dej, i phen lese daći i Marija e Kleopesi romni thaj i
Marija Magdalena.
26 Kana o Isus dikhlja pe da thaj paše late e sikade save but manglja, phenda pe daće:
“Džuvlije, ake tuće čhavo.”
27 Pale gova phenda e sikadese: “Ake tuće dej!”
Thaj tare gova sato o sikado lija la ane po čher.

E Isuseso meripe
(Mt 27,45–56; Mk 15,33–41; Lk 23,44–49)
28 Pale gova, o Isus džanglja kaj pherdilo sa so trubuja te avol pa vaćarda te bi pherdola
o Sveto lil: “Trošalo sem!”
29 Gothe sasa jekh čaro pherdo šut. Gija e vojnikura čhute ke izopeso kaš o sunđeri
ćinđardo šutesa thaj čhute le paše leso muj.
30 Kana pilja o Isus o šut, vaćarda: “Sa si ćerdo!” Tegani perada po šoro thaj mukhlja
po duxo.
31 Golese kaj sasa đive baše pripreme, e Jevrejska šorutne molisade e Pilate te phađen
e pingre kolenđe save sesa ko krsto thaj te bi uljarena len tare krstura te ma bi ačhola
o telo ko krsto ko savato, golese kaj gova savato sasa Prazniko – Pasha.
32 Tegani avile e vojnikura thaj phaglje e pingre anglune manušese thaj pale gova i e
dujtone manušese, save sesa ko krsto pašo Isus.
33 Al kana avile dži ko Isus thaj dikhlje kaj mulo, ni phaglje lese pingre.
34 Umesto gova, jekh tare vojnikura e kopljesa pusada lese pašavre. Gothar sigate
thavdija rat thaj paj.
35 Kova so gova dikhlja, svedočil tare gova thaj leso svedočanstvo si čačukano. Vov
džanol kaj vaćarol čačipe thaj svedočil te bi i tumen pačana.
36 Kava sasa te bi pherdola kova so si pisimo ano Sveto lil:

“Ni jekh kokalo leso ni ka phađol.”

37 A ko aver than o Sveto lil phenol:

“Ka dičhen kole save pusade.”

E Isuseso prahope
(Mt 27,57–61; Mk 15,42–47; Lk 23,50–56)
38 Pale gova o Josif tari Arimateja rodija taro Pilat te uljarol taro krsto e Isuseso telo.
O Josif sasa e Isuseso sikado, al na javno, golese kaj darajlo tare Jevrejska šorutne. O
Pilat mukhlja le te lol e Isuseso telo.
39 Lesa avilo i o Nikodim, savo angleder avilo ko Isus raćasa. Vov pesa anda paše
tranda (30) kila mešime smirna thaj aloja.
40 Lije e Isuseso telo thaj paćarde le čaršafesa savo makhle mirisesa, sar si o adeti ke
Jevreja kana prahon.
41 A paše gova than kaj sasa o Isus čhuto ko krsto, sasa jekh vrt thaj ane gova vrt sasa
jekh nevo limori, ane savo khoni vadži naj sasa prahome.

42 A sar sasa jevrejsko đive tare pripreme, trubuje te siđaren, a gova limori sasa paše,
pa čhute e Isuseso telo ane gova than.

20

O Isus uštol tare mule
(Mt 28,1–10; Mk 16,1–8; Lk 24,1–12)

1 Sabalin rano ko angluno đive ano kurko, kana vadži ni đivesajlo, avili ko limori i
Marija taro gav i Magdala thaj dikhlja kaj si o bar crdimo taro ulaz e limoreso.
2 Tegani prastija thaj avili ko Simon Petar thaj ke aver sikado kas o Isus but manglja
thaj vaćarda lenđe: "Inđarde e Gospode andaro limori thaj ni džana kaj čhute le!"
3 Gija o Petar thaj kova aver sikado iklile thaj đele premalo limori.
4 Solduj džene prastije katane thaj o dujto sikado prastija posigate taro Petar thaj avilo
ko limori angleder.
5 Banđilo thaj dikhlja andre e čaršafura taro lan kaj pašljon odori, al ni đelo andre.
6 Tegani avilo pale leste i o Simon Petar thaj đelo andre ano limori thaj dikhlja e
čaršafura kaj pašljon odori,
7 thaj o kotor savo učharda e Isuseso šoro. Al gova kotor ni pašljola e čaršafurencar,
al sasa čhuto ki rig paćardo.
8 Tegani andre avilo i o dujto sikado, kova so reslo ko limori angleder thaj dikhlja thaj
pačaja.
9 Golese kaj vadži ni haljarde e Sveta lila kaj o Isus trubul te uštol tare mule.
10 Pale gova e sikade irisajle ke avera sikade.

O Isus ikljol angli Marija Magdalena
(Mk 16,9–11)

11 A i Marija ačhola avral pašo limori thaj ruja. Thaj sar ruja, čhudija pe jakha andre
ano limori
12 thaj dikhlja duje anđeluren urade ane parne fostanura sar bešen po than kaj
angleder sasa o telo e Isuseso – jekh kaj trubuja te avol leso šoro, dujto kaj sesa lese
pingre.
13 E anđelura pučlje la:
"Džuvlije, sose rove?"
Voj phenda lenđe: "Lije mingre Gospode thaj ni džanav kaj čhute le."
14 Kana gova vaćarda, irisajli thaj dikhlja e Isuse sar gothe ačhol, al ni pindžarda kaj si
gova o Isus.
15 Pučlja la o Isus: "Džuvlije, sose rove? Kas rode?"
I Marija dija gođi kaj si gova o manuš savo ćerol bući ano vrt, golese vaćarda lese:
"Manušeja, te inđardan le tu, phen manđe kaj čhutan le thaj me ka lav le."
16 O Isus phenda laće: "Marijo!"
Voj irisajli thaj jevrejski vaćarda lese: "Rabbuni!" (So značil "Učitelju".)
17 Vaćarda laće o Isus: "Ma but zadrži man, golese kaj vadži ni đeljem ke mingro Dad.
Nego dža ke mingre phrala thaj vaćar lenđe: 'Džav upre ke mingro Dad thaj ke tumaro
Dad, ke mingro Dol thaj ke tumaro Dol.' "
18 I Marija Magdalena đeli ke sikade thaj phenda lenđe: "Dikhljem e Gospode."
Thaj vaćarda lenđe sa so o Isus phenda laće.

O Isus sikadol e sikadenđe
(Mt 28,16–20; Mk 16,14–18; Lk 24,36–49)

19 Ki rat ko angluno đive taro kurko, kana e sikade sesa katane thaj o vudar sasa
phanglo golese kaj e sikade darana tare Jevrejska šorutne, tari jekh drom avilo o Isus
thaj ačhilo maškar lende thaj vaćarda lenđe: "Mir tumenđe!"
20 Kana kava vaćarda, sikada lenđe e ožiljkura ke vasta thaj ke pašavre. Tegani e
sikade sesa radosna so dikhlje e Gospode.
21 A palem o Isus phenda lenđe: "Mir tumenđe! Sar so o Dad bičhalda man, gija i me
bičhalav tumen."
22 Thaj sar kava vaćarda, phurdija ane lende thaj vaćarda lenđe: "Primin o Sveto
Duxo!
23 Kase tumen ka oprostin e grehura, lenđe si oprostime, a kase tumen ni ka oprostin
e grehura, lenđe naj oprostime e grehura."

O Isus sikadol anglo Toma

24 O Tomo kas akharde Bliznako, jekh tare Dešuduj (12) sikade, ni sasa lencar kana
avilo o Isus.

25 Avera sikade vaćarde lese: “Dikhljam e Gospode!”
Al vov phenda lenđe: “Ni ka pačav dži kaj ni dikhav e ožiljkura tare eksera ke lese
vasta thaj dži kaj čhuvav me naja ane lende, thaj dži kaj ni čhuvav mingre naja pe lese
ožiljkura ke pašavre.”
26 Pale ohto đive, palem sesa e sikade katane andre ano čher thaj sasa lencar i o Tomo.
Iako o vudar sasa phanglo, avilo o Isus andre thaj ačhilo maškar lende thaj vaćarda:
“Mir tumenđe!”
27 Pale gova phenda e Tomose: “Čhuv ćiro naj kate thaj dikh mingre vasta. Ispruži
ćiro va thaj čhuv ane mingre pašavre. Ma vadži te sumnji, nego pača.”
28 O Tomo phenda lese: “Mingro Gospod thaj mingro Dol!”
29 O Isus vaćarda lese: “Golese kaj dikljan man, pačajan. Blagoslovime si kola save ni
dičhen, a pačan.”
30 Thaj but avera čudesna znakura ćerda o Isus angle pe sikade save naj pisime ane
kava lil.
31 Al kava si pisime te bi pačana kaj o Isus si o Hrist, o Čhavo e Devleso thaj pačajindoj
te šaj avol tumen džuvdipe ane leso alav.

21

O Isus ikljol angle efta sikade

1 Pale gova palem sikadilo o Isus pe sikadenđe ko Tiverijadsko more. A sikadilo gija:
2 Sesa katane o Simon Petar, o Tomo kas akharde Bliznako, o Natanailo tari Kana i
Galilejsko, e čhave e Zevedijase thaj avera duj džene tare lese sikade.
3 O Simon Petar phenda lenđe: “Džav te dolav mačhen.”
Von vaćarde lese: “Ka dža i amen tusa.” Tegani iklile thaj bešle ano čamco, al ane goja
rat khanči ni dolde.
4 Kana sasa rano sabalje, ačhilo o Isus ki obala, al e sikade ni pindžarde kaj si gova o
Isus.
5 Tegani o Isus pučlja len: “Amalalen, isi li tumen mače xamase?”
Phende lese: “Naj amen.”
6 A vov vaćarda lenđe: “Čhuden i mreža ki desno rig taro čamco thaj ka dolen mače.”
Gija i ćerde. Al naštine te ikalen i mreža tare but mače save dolde.
7 Tegani o sikado, save o Isus but manglja, phenda e Petrese: “Kava si o Gospod!”
Kana o Simon Petar šunda kaj gova si o Gospod, phanglja pe zurale e fostanesa, golese
kaj ni sasa but urado thaj hutija ano more.
8 I avera sikade avile e čamcosa, golese kaj ni sesa dur tari obala, paše šel (100) metra
thaj crdije i mreža pale peste e mačhencar.
9 Kana iklile ki phuv, dikhlje phabardi jag taro angar thaj pe late pećona e mače thaj o
mangro.
10 O Isus vaćarda lenđe: “Anen zala tare gola mačhen saven dolden.”
11 Tegani o Simon Petar đelo ano čamco thaj ikalda ki obala i mreža pherdi bare
mačhencar thaj ane late sesa šelupinda thaj trin (153) mače. Thaj iako sesa gaći
mače, i mreža ni pharadili.
12 O Isus phenda lenđe: “Aven te xan.”
Al nijekh sikado ni tromaja te pučol le: “Ko san tu?” Golese so džanglje kaj si gova o
Gospod.
13 Tegani avilo o Isus, lija o mangro thaj dija len, a gija ćerda i e mačhencar.
14 Kava sasa trito drom kana o Isus sikadilo pe sikadenđe sar uštilo tare mule.

O Isus vaćarol e Petresa

15 Kana xalje, pučlja o Isus e Simone Petre: “Simone, čhaveja e Jovaneso, manđe li
man pobut tare kala aver manuša?”
O Petar vaćarda lese: “Va, Gospode, tu džane kaj mangav tut.”
O Isus phenda lese: “Čarav mingre bakroren.”
16 Tegani pučlja le o Isus dujto drom: “Simone, čhaveja e Jovaneso, manđe li man?”
Phenda lese o Petar: “Va Gospode. Tu džane kaj mangav tut.”
O Isus vaćarda lese: “Arakh mingre bakren.”
17 Tegani pučlja le o Isus trito drom: “Simone, čhaveja e Jovaneso, manđe li man?”
O Petar sasa žalno so pučol le o Isus trito drom: “Manđe li man?” Golese vaćarda
lese: “Gospode, tu džane sa. Tu džane kaj me mangav tut.”
O Isus phenda lese: “Čarav mingre bakren.

18 Čače, čače vaćarav tuće: kana sana terno, korkoro phangljan ći kuštik thaj phirdan
kaj mangljan. Al kana ka phuravo, ka ispruži ćire vasta thaj avera ka phanden tut thaj
ka inđaren tut kaj ni manđe."
19 Kava vaćarda lese te sikavol lese save merimasa o Petar ka proslavil e Devle. Kana
vaćarda kava, phenda lese: "Av pale mande!"

O sikado kas o Isus manglja

20 O Petar irisajlo thaj dikhlja kaj džal pale leste kova kas o Isus but manglja thaj savo
ki večera nakhlo po paše pašo Isus thaj pučlja le: "Gospode, ko ka izdajil tut?"
21 Kana dikhlja le o Petar, pučlja e Isuse: "Gospode, so ka avol kale manušesa?"
22 O Isus phenda lese: "Te mangljem vov te ačhol sa dok me ni avav, so isi tut golesa?
Tu av pale mande!"
23 Golese iklilo lafi maškare phrala kaj kava sikado ni ka merol. Al o Isus ni vaćarda
kaj kava sikado ni ka merol, nego vaćarda: "Te mangljem vov te ačhol sa dok me ni
avav, so isi tut golesa?"
24 Kava si gova sikado savo svedočil tare sa thaj sa kava pisisada. Amen džana kaj si
čačukano leso svedočipe.
25 Al isi vadži but so ćerda o Isus thaj kana bi sa redasa pisila pe, misliv kaj bi celo
sveto avola cikno paše lila ane save bi avola pisimo sa gova!

Buća e Apostolurenđe

Obećanje e Svetone Duxoso

1 Mangleja Teofile, ano angluno lil pisisadem tuće tare sa so o Isus lija te ćerol thaj te
sikavol
2 dži o đive kana sasa vazdimo ko nebo. Angleder gova e apostolurenđe saven birisada
dija uputstvura prekalo Sveto Duxo.
3 Vadži saranda (40) đive palo đive kana uštilo tare mule, o Isus sikada kaj si džuvdo
bute dokazurencar. Thaj vaćarda lenđe taro Carstvo e Devleso.
4 Jekh đive dži kaj xalja mangro lencar naredisada lenđe: "Ma ikljen andaro Jerusalim,
al ađućaren kova so obećisada mo Dad, so šunden mandar.
5 Golese kaj o Jovane krstisada pajesa, al tumen ka aven kala đivesa krstime e Svetone
Duxosa."

O Isus vazdimo ano oblako

6 Tegani kola save sesa ćidime pašo Isus pučlje le: "Gospode, manđe li akana te obnovi
o Carstvo e Izraeleso?"
7 A o Isus vaćarda lenđe: "Naj tumaro te džanen o vreme thaj e đivesa save o Dad
odredisada pe vlastesa.
8 Al akana tumen ka primin o zuralipe kana ka uljol pe tumende o Sveto Duxo thaj ka
aven mingre svedokura ano Jerusalim, pi sa i Judeja thaj i Samarija thaj sa dži ko krajo
e phuvako."
9 Kana kava vaćarda, sasa vazdimo ko nebo angle lenđe jakha thaj o oblako učharda
le thaj vadži ni dikhlje le.
10 Kana vadži lenđe jakha sesa premal o nebo, dži kaj o Isus džala, tare jekh drom
ačhile angle lende duj džene ane parne šeja,
11 save vaćarde: "Manušalen tari Galileja, sose ačhen thaj dičhen ano nebo? Kava Isus
savo sasa vazdimo tumendar ko nebo, ka avol gija sar so dikhljen kaj džal ko nebo!"

O Matija si birimo te avol dešudujto apostol

12 Tegani e apostolura irisajle ano Jerusalim taro brego savo akhardol Maslinsko, savo
si taro Jerusalim dur jekh kilometro.*
13 Kana resle ano foro, đele ani upruni soba kaj bešle. A gothe sesa o Petar, o Jovan,
o Jakov, o Andrija, o Filip, o Tomo, o Vartolomej, o Matej, o Jakov e Alfejeveso čhavo, o
Simon o Zilot thaj o Juda e Jakoveso čhavo.
14 Savore bizo ačhipe molisajle thaj sesa katane thaj jednodušna, a gothe sesa lencar
nesave džuvlja thaj i Marija i dej e Isusesi thaj lese phrala.
15 Ane gola đivesa uštilo o Petar maškare sikade – ćidije pe paše šelubiš (120) manuša
– thaj vaćarda:
16 "Phralalen! Trubuja te pherdol o Sveto lil ane savo o Sveto Duxo angleder vaćarda
andare Davideso muj pašo Juda, savo anda kolen save dolde e Isuse.
17 Golese kaj vov sasa jekh amendar thaj sasa le kotor tare kaja bući."
18 (Parencar save dobisada paše piro bilačhipe, o Juda ćinda njiva, al gothe pelo ko
šoro, leso telo pharilo ko maškar thaj sa lese pora iklile.
19 Gova džanen savore save bešen ano Jerusalim, golese gole njivaće dije alav
Akeldamah, so ki lenđi čhib značil "Ratvali njiva".)
20 "Golese kaj ane psalmura si pisime:

'Te avol pusto leso čher
thaj khoni ma te bešol ane leste!',

thaj si vadži pisime:

'Lesi služba te lol neko aver.'

21 Golese trubul te biri jekhe tare kala manuša save sesa amencar sa o vreme kana o
Gospod o Isus živisada maškar amende,
22 taro đive kana o Jovane počnisada te krstil dži o đive kana amendar đelo o Isus ano
nebo. Jekh tare kala trubul te avol svedoko tare leso uštipe tare mule katane amencar."

* **1,12** Ano grčki pisil: "jekh e savatoso phiripe."

23 Gija predložisade dujen: e Josife save akharde Varsava (kas akharde i Just) thaj e
Matija.
24 Tegani molisajle e Devlese vaćarindoj: “Tu, Gospode, pindžare e ile savorenđe.
Sikav amenđe save tare kala duj birisadan,
25 te prelol kaja apostolsko služba, savi ačhada o Juda, te bi džala kaj si leso than.”
26 Tegani čhudije kocka baše lende thaj i kocka peli po Matija. Gija vov priključisajlo
e dešujekhe (11) apostolurenđe.

2

O Sveto Duxo uljol pe sikade

1 Kana avilo o đive i Pedesetnica – pinda (50) đive pali Pasha, savore sesa katane ko
jekh than.
2 Tari jekh drom šundilo zvuko taro nebo sar kana phurdol bari balval thaj i balval
pherda sa o čher kaj bešle.
3 Tegani sikadile lenđe sar jagale čhiba save uladile thaj ulile pe svakoneste po jekh.
4 Pherdile savore Svetone Duxosa thaj lije te vaćaren avere čhibencar, sar lenđe o
Duxo dija te vaćaren.
5 Ano Jerusalim sesa devlikane Judejcura save avile tare sa e narodura talo nebo.
6 Kana šunde gova zvuko, ćidije pe e manuša. Sesa zbunime, golese kaj dži jekh šunda
kaj e sikade vaćaren ke lesi čhib.
7 Divisajle thaj čudisajle. Jekh avere pučlje: “Dikh, naj li sa kala manuša so vaćaren
tari Galileja?
8 Sar onda amen savore šuna sar vaćaren ki amari čhib kaj sam bijande?
9 Maškar amende si e Parćanura, e Međanura, e Elamcura, e manuša andari
Mesopotamija, andari Judeja thaj andari Kapadokija, andari Ponta thaj andari Cikni
Azija,
10 andari Frigija thaj andari Pamfilija, andaro Egipat thaj tare Libijska phuva paši
Kirina, putnikura andaro Rim
11 (e Jevreja thaj e manuša save irisade pe ko jevrejsko pačajipe), e manuša taro Krit
thaj Arapura. Amen savore šuna len sar vaćaren ke amare čhiba tare bare buća e
Devlese!”
12 Savore divisajle thaj sesa zbunime thaj jekh avere pučlje: “So kava značil?”
13 Al avera asaje thaj vaćarde: “Gugli mol pilje. Von matile!”

O Petar propovedil

14 O Petar iklilo katane e dešujekhe (11) apostolurencar thaj zurale vaćarda e
manušenđe: “Manušalen, Jevrejonalen thaj savore save bešen ano Jerusalim! Šukar
šunen me lafura thaj kava te džanen:
15 Kala manuša naj mate sar so tumen den gođi, golese kaj si enja o sato ki sabalin.
16 Nego kava si gova so vaćarda o proroko o Joilo:
17 Vaćarol o Gospod:

‘Ane palune đivesa
ka čhuvav mingro Duxo pe sa e manuša.
Tumare čhave i čheja ka prorokujin,
tumare terne ka dičhen vizije
thaj tumare purane ka dičhen sune.
18 Ane gola đivesa ka čhuvav mingro Duxo
pe me sluge thaj pe me sluškinje,
thaj ka prorokujin.
19 Ka sikavav e čudura upre ko nebo
thaj znakura tele ki Phuv:
rat, jag thaj oblako taro čuro.
20 O kham ka ćerdol kalo
thaj o čhon sar rat lolo
angleder so avol o baro thaj veličanstveno Đive e Gospodeso.
21 Thaj dži jekh savo rodol e Gospodeso alav,
ka avol spasimo.’

22 Izraelcuralen, šunen kala lafura: O Isus o Nazarećanino sasa manuš save o Dol
potvrdisada maškare tumende zorasa thaj čudurencar thaj znakurencar save ćerda o
Dol prekal leste tumenđe, sar so džanen i korkore.

23 Gova manuš o Isus, sasa predajimo ane tumare vasta e Devlese odlukasa thaj e
Devlese anglune zamislime planesa. Tumen, ano pomoć e abandžijengo, kovisaden le
ko krsto thaj mudarden le.
24 Al o Dol vazdija le tare mule thaj oslobodisada le tare dukha e merimase, golese kaj
naštine o meripe te ićarol le.
25 Golese o David vaćarol lestar:

‘Dikhav kaj si o Gospod uvek angle mande,
golese kaj ačhol paše mi desno rig te ma perav.
26 Golese mingro ilo radujil pe
thaj mi čhib dol vika taro radost,
čak i mingro telo ka avol ani nada,
27 golese kaj ni ka ačhave mingri duša ano sveto e mulengo,
ni ka muče ćiro Sveco te ćernjol.
28 Sikadan manđe e droma e džuvdimase
thaj ka phere man baxtasa anglo ćiro prisutnost.’

29 Phralalen, putarde thaj čače šaj vaćarav tumenđe kaj amaro paradad o David mulo,
sasa prahome thaj leso limori si maškar amende dži kava đive.
30 Al o David sasa proroko thaj džanglja kaj o Dol sovljasa vaćarda lese kaj jekhe tare
lese potomkura ka čhuvol ke leso presto.
31 Vov angleder gova dikhlja thaj phenda tare Hristeso uštipe tare mule:

‘ni ačhada le ano sveto e mulengo
thaj leso telo ni ćernilo’.

32 Kava proročanstvo vaćarol taro Isus save o Dol vazdija tare mule a amen savore
gova dikhljam.
33 O Dol vazdija e Isuse ko počasno than ki desno rig thaj primisada taro Dad e Svetone
Duxo savo sasa lese obećimo. Vov čhuta pe amende kava so akana dičhen thaj šunen.
34 Golese kaj o David ni uštilo ko nebo, a vov korkoro phenda:

‘Vaćarda o Gospod e Gospodese mingrese:
Beš manđe ki desno rig,
35 sa dži kaj ni čhuvav
ćire dušmajen tale ćire pingre.’

36 Golese šukar te džanol sa o Izraelsko narodo kaj gole Isuse kas tumen čhuten ko
krsto, o Dol ćerda te avol Gospod thaj Hrist.”
37 Kana kava šunde e manuša, dukhaja len ano ilo thaj pučlje e Petre thaj avere
apostoluren: “Phralalen, so te ćera?”
38 O Petar phenda lenđe: “Pokajin tumen tare tumare grehura thaj savore te krstin
tumen ano alav e Isuseso e Hristeso. Gija tumare grehura ka aven oprostime thaj ka
primin e Svetone Duxo sar poklon.
39 Golese gova obećanje si tumenđe thaj tumare čhavenđe thaj sa e durutnenđe saven
ka dol vika ke peste o Gospod, o Dol amaro.”
40 Thaj bute avere lafurencar opomenisada thaj molisada len vaćarindoj: “Spasin
tumen taro sudo savo avol pe kava rumimo bijandipe!”
41 Tegani krstisajle kola save pačaje o lafi. Gija ane gova đive paše trin milje (3 000)
duše pridružisajle e pačavnenđe.
42 Ačhile ustrajna ano sikajipe e apostolurengo, ano ćidinipe, ano phađipe o mangro
thaj ani molitva.

E pačavnengo džuvdipe
43 Ane sa e duše avili i dar, golese kaj o Gospod ćerda but čudura thaj znakura prekal
e apostolura.
44 A sa save pačaje sesa katane thaj sa so sasa len sasa zajedničko.
45 Bićinena sa po barvalipe thaj ulade kolenđe kase trubul.
46 Svako đive ćidije pe katane ano Hram. Ane čhera ćidije pe te len i Gospodnjo večera
thaj xalje mangro baxtasa thaj čačukane ilencar.
47 Hvalisade e Devle thaj poštujisade len sa e manuša. A o Gospod svako đive anola
lenđe kolen so spasina pe.

3

O Petar sastarol e banđe manuše

1 O Petar thaj o Jovane đele katane ano Hram ki molitva ko trin o sato ko đive.
2 E manuša inđarena jekhe manuše savo sasa bango tare po bijandipe thaj svako đive čhuvena le paši kapija e Hramesi savi akhardol “Lačhi”, te prosil pare tare manuša save džan ano Hram.
3 Kana vov dikhlja e Petre thaj e Jovane kaj manđen te džan ano Hram, lija te prosil pare lendar.
4 O Petar thaj o Jovane dikhlje premal leste pa vaćarde: “Dikh pe amende!”
5 A vov dikhlja premal lende thaj dija gođi kaj ka den le khanči.
6 A o Petar vaćarda: “Zlato thaj srebro naj man, al kova so isi man dav tut: Ano alav e Isuseso e Hristeso taro Nazaret, ušti thaj phir!”
7 Lija le taro desno va thaj vazdija le. Thaj sigate zurajle lese pingre thaj lese zglobura.
8 Gija vov hutija, uštilo thaj phirda. Đelo lencar ano Hram, phirindoj thaj hutindoj hvalisada e Devle.
9 Sa e manuša dikhlje le sar phirol thaj šunde sar hvalil e Devle.
10 Kana džanglje kaj vov si kova savo bešola thaj prosila angli kapija e Hramesi savi akhardol “Lačhi”, but čudisajle thaj divisajle kalese so sasa kale manušesa.

O Petar propovedil ano Hram

11 Sa e manuša save sesa odori sesa začudime thaj prastije premalo than savo akhardola “E Solomonesi streja” kaj sesa o Petar, o Jovane thaj o sastardo manuš, savo ni crdija pe lendar.
12 Kana dikhlja o Petar gova, vaćarda e manušenđe: “Izraelcuralen, sose čudin tumen kalese? Sose dičhen premal amende te phene amen amara zorasa il devlikanimasa ćerdam kava manuš te phirol?
13 O Dol e Avraameso, e Isaakoso thaj e Jakoveso, o Dol amare paradadengo proslavisada pe sluga e Isuse, save tumen predijen te mudaren le thaj odreknisaljen anglo muj e Pilateso kana vov manglja te mučhol le.
14 A tumen e Isusestar, e Svetone manušestar thaj e Pravednikostar, odreknisaljen a mangljen te mučhol tumenđe o Pilat manuše savo mudarol.
15 A tumen mudarden Kole kastar avol o džuvdipe, al o Dol vazdija le tare mule thaj amen sama svedokura golestar.
16 Golese kaj kava manuš save dičhen thaj džanen, pačaja ane Isuseso alav thaj gova alav zurada le. O pačajipe ano Isus ćerda kale manuše te avol savršeno sasto angle savorende tumende.
17 A akana, phralalen, džanav kaj ano bidžanglipe gova ćerden, sar i tumare šorutne.
18 Gija o Dol ispunisada gova so već angleder vaćarda andare muja pe prorokurenđe, kaj leso Pomazaniko mora te trpil.
19 Golese, pokajin tumen tare tumare grehura thaj irin tumen e Devlese te bi kosena pe tumare grehura,
20 te avol tumenđe taro Gospod vreme taro odmoripe thaj te bičhalol e Isuse, save već angleder birisada te avol Pomazaniko.
21 Vov trubul te ačhol ko nebo sa dži kaj ni avol o vreme tari sa i obnova savatar o Dol angleder vaćarda prekale sveta prorokura.
22 Golese kaj o Mojsije vaćarda:

‘O Gospod, o Dol tumaro, ka vazdol tumenđe proroko
maškar tumare phrala, sar so sem me.
Šukar šunen sa
so vov vaćarol tumenđe!
23 A kova savo ni šunol gole proroko,
ka avol uništimo andar o narodo!’

24 A sa e prorokura taro Samuilo thaj kola pale leste vaćarde so ka avol ane kala đivesa.
25 Tumen sen naslednikura taro obećanje savo o Dol dija prekale prorokura thaj tumen sen ano savez savo o Dol phanglja tumare paradadencar. O Dol vaćarda e Avraamese:

‘Ćiro čhavo ka avol ko blagoslov
sa e narodurenđe ki phuv.’

26 O Dol vazdija pe sluga e Isuse thaj bičhalda le tumenđe angleder te blagoslovil
tumen thaj te crden tumen tare tumare bilačhe buća."

4

O Petar thaj o Jovane anglo Baro sudo

1 Vadži dok o Petar thaj o Jovane vaćarena e manušenđe, avile paše lende e
svešteníkura, o šorutno tare hramesi straža thaj e sadukejura
2 thaj but holajle golese so von sikaven e manušen thaj objavin kaj ano Isus si uštipe
tare mule.
3 Dolde len thaj čhute len ano phanglipe dži aver đive, golese kaj već peli i rat.
4 Al but džene lendar save šunde lengo lafi, pačaje thaj o đinipe barilo paše pandž
milje (5 000) murša.
5 Theara đive ano Jerusalim ćidije pe e šorutne e Jevrejenđe, e starešine thaj e učitelja
taro Zakon.
6 Gothe sasa i o baro svešteniko o Ana thaj o Kajafa, o Jovane, o Aleksandar thaj avera
tari familija e bare svešteníkosi.
7 Von ikalde e apostoluren angle peste thaj lije te pučen len: "Save zorasa il save
alavesa gova ćerden?"
8 Tegani o Petar pherdo Svetone Duxosa vaćarda lenđe: "Šorutnalen thaj starešinalen
e Jevrejenđe!
9 Te sam amen akharde ko odgovornost baše lačhe buća so ćerdam e nasvale
manušese thaj pučen amen sar vov sastilo,
10 tegani te džanen savore tumen thaj sa e Jevrejska manuša: Ćerdam gova ano alav
e Isuseso e Hristeso e Nazarećanineso, kas tumen čhuten ko krsto thaj kas o Dol vazdija
tare mule! Golese kava manuš ačhol angle tumende sasto.
11 O Isus si:

'o bar savo tumen e graditelja čhudijen,
thaj ćerdilo emglavno bar taro čher.'

12 Ane khanikaste avereste naj spasenje, golese kaj talo nebo naj aver alav so dija pe
e manušenđe savesa šaj te ava spasime."
13 Kana von dikhlje kaj o Petar thaj o Jovane ni daran thaj dodžanglje kaj von naj
sikade thaj si prosta manuša, but čudisajle. Džanglje kaj von sesa e Isusesa.
14 Al kana dikhlje kaj kova sastardo manuš gothe ačhol lencar, naštine khanči te
vaćaren.
15 Golese naredisade e Petrese thaj e Jovanese te ikljen andaro Baro sudo*. Tegani lije
maškar peste te vaćaren:
16 "So te ćera kale manušencar? Savore save bešen ano Jerusalim šukar džanen kaj
prekal lende ćerdilo baro čudo, a amen našti te vaćara kaj na.
17 Al te ma bi kava sikajipe po but širila pe maškare manuša, te preti len ma khanikase
te vaćaren tare gova alav."
18 Tegani akharde e apostoluren thaj naredisade lenđe ma te putren po muj khanikase
il te sikaven ano alav e Isuseso.
19 Al o Petar thaj o Jovane phende lenđe: "Tumen li smatrin kaj si šukar anglo Dol te
šuna tumen, a na e Devle?
20 Amen našti te ačhava thaj te ma phena tare kova so dikhljam thaj so šundam."
21 E manuša taro Baro sudo vadži jekh drom pretisade e Petre thaj e Jovane thaj
mukhlje len, golese kaj ni arakhlje khanči sosa bi kaznina len a i golese so e manušendar
darajle; golese kaj savore hvalisade e Devle kalese so sasa.
22 Golese kaj o manuš sasa po but tare saranda (40) berš bango i akana čudesno sastilo.

E pačavne molin pe bašo zuralipe

23 Kana mukhlje len, o Petar thaj o Jovane irisajle ke pumare thaj vaćarde lenđe so
phende lenđe e šorutne svešteníkura thaj e starešine.
24 Kana von šunde gova, sar jekh vazdije po glaso e Devlese thaj vaćarde: "Gospode,
tu ćerdan o nebo thaj i phuv, o more thaj sa so si ane lende.
25 Tu vaćardan e Svetone Duxosa taro muj amaro paradadeso, će slugaso e Davideso:

'Sose bunin pe e narodura,

* **4,15** Baro sudo ki Jevrejsko čhib akhardol "Sinedrion". Gothe bešena eftavardeš (70) džene thaj o baro svešteniko.

a e manuša džabe ćeren zavere?

26 Uštile e carura e phuvaće
thaj e vladara udružisajle protiv o Gospod o Dol
thaj protiv leso Pomazaniko.’

27 Čače, o caro o Irod thaj o vladari o Pontije Pilat ane kava foro udružisajle katane
e narodurencar thaj e manušencar taro Izrael protiv ćiro sveto sluga o Isus, save tu
pomazisadan.
28 Udružisajle katane te ćeren sa so ćiro zuralipe thaj ćiro manglipe angleder
odredisade so trubul te avol.
29 A akana Gospode, dikh pe lengo pretipe thaj de amen, ćire slugenđe, ćo Lafi te
vaćara bizi dar.
30 Pruži ćo va te sastare thaj te ćere znakura thaj čudura ano alav će svetone slugaso
e Isuseso.”
31 Kana završisade i molitva, tresisada o than kaj sesa ćidime. A savore pherdile e
Svetone Duxosa thaj vaćarde o Lafi e Devleso bizi dar.

E pačavne ulaven o imanje
32 Sa save pačaje sesa jekh ilo thaj jekh duša thaj sesa but. Khoni ni ićarda pese kova
so sasa len, nego ulade sa so sesa len maškar peste.
33 E apostolura bare zorasa svedočisade taro uštipe tare mule e Gospodeso e Isuseso.
O Dol but blagoslovisada len savoren.
34 Khanikase maškar lende khanči ni falila, golese kaj savoren kas sasa phuv il čher,
bićinde thaj ande e pare taro bićinipe
35 thaj e pare čhute angle pingre e apostolurenđe. A von ulade savorenđe gaći kobor
trubuja lenđe.
36 A o Josif, save e apostolura akharde Varnava, so značil kova savo hrabril averen, o
Levito, bijando ano Kipar,
37 sasa le njiva, bićinda la thaj e pare čhuta e apostolurenđe angle pingre.

5

Xoxaipe e Ananijaso thaj e Safirako
1 A sasa jekh manuš, savo akhardola Ananija thaj vov pe romnjasa e Safirasa bićinda
po imanje.
2 Ano dogovor pe romnjasa crdija jekh kotor tare pare thaj garada len, a kola pare so
ačhile čhuta e apostolurenđe angle pingre.
3 A o Petar vaćarda lese: “Ananija! Sose o Satana pherda ćo ilo te xoxave e Svetone
Duxo thaj te garave jekh kotor e parengo so lijan bašo imanje?
4 Angleder so bićindan o imanje, naj li sasa ćiro? Šajine li gole parencar kana bićindan
o imanje te ćere sa so manđe. Sose ane ćo ilo gija mangljan? Ni xoxadan e manušen,
nego xoxadan e Devle!”
5 Kana šunda o Ananija kala lafura, pelo thaj mulo. Tegani avili bari dar ane kola
manuša save šunde kava.
6 Nesave terne murša uštile, paćarde le, ikalde le thaj prahosade le.
7 Paše trin satura pale gova, avili andre lesi romni i Safira. Al voj ni džanglja so sasa.
8 O Petar pučlja la: “Vaćar manđe, paše gaći li pare bićinden i njiva?”
A voj vaćarda: “Va, paše gaći.”
9 O Petar vaćarda laće: “Sose vaćarden katane te iskušin o Duxo e Gospodeso? Dikh,
kola save prahosade ćire rome anglo vudar si, a i tut ka ikalen!”
10 Tegani peli angle lese pingre thaj muli. Tegani avile andre e terne murša thaj
arakhlje la mulja. Gija ikalde la thaj prahosade la paše lako rom.
11 A avili bari dar ane sa i Khanđiri thaj ane sa save šunde kava.

E apostolura sastaren buten
12 Prekale apostolura sesa ćerde but znakura thaj čudura maškare manuša. Sa e
pačavne sa jekhe dušasa ćidena pe tali Solomonesi streja.
13 Khoni aver ni tromaje te aven paše lende, al e manuša but hvalisade len.
14 A gija sa po but manuša, murša thaj džuvlja lije te pačan ano Gospod thaj
prikljućisajle e pačavnenđe.
15 A ke droma e manuša ikalde e nasvalen thaj čhute len ke thana e soimase thaj
inđarimase, te bi kana načhola o Petar bar lesi senka perola pe lende.

16 Thaj avena but manuša tare pašutne forura save si pašo Jerusalim, save anena e
nasvalen thaj kolen kas mučisade e bilače duxura thaj savore sastile.

E apostoluren progonin

17 O baro svešteniko thaj savore save sesa lesa – e sadukejura – pherdile zavist.
18 Von dolde e apostoluren thaj čhute len ano javno phanglipe.
19 Ane goja rat o anđelo e Gospodeso putarda o vudar taro phanglipe, ikalda len thaj
vaćarda lenđe:
20 "Džan thaj ačhen ano Hram thaj vaćaren sa e manušenđe tare kava nevo
Džuvdipe!"
21 E apostolura šunde e anđelo e Gospodese, đele rano sabalje ano Hram thaj lije te
sikaven e manušen.
Kana avilo o baro svešteniko thaj kola so sesa lesa, ćidije o Baro sudo, sa e starešinen e
Izraelese thaj bičhalde ano phanglipe pe slugen te anen e apostoluren.
22 Al kana e stražara avile ano phanglipe, ni arakhlje len gothe. Tegani irisajle thaj
vaćarde:
23 "O phanglipe arakhljam kaj si šukar phanglo thaj e stražara sar ačhen angle vudara,
al kana putardam, andre khanika ni arakhljam!"
24 Kana šunde kala lafura o kapetano tari hramsko straža thaj e šorutne svešteni kura,
čudisajle thaj lije te pučen pe so bi akava šajine te avol.
25 Tegani nesavo manuš avilo thaj vaćarda lenđe: "Ek, kola manuša saven čhuten ano
phanglipe, ačhen ano Hram thaj sikaven e manušen!"
26 Gija đelo o kapetano pe stražarencar thaj anda len, al na ki zor, golese kaj darajle
tare manuša te ma mudaren len e barencar.
27 Ande e apostoluren andre thaj ačhade len anglo Baro sudo. O baro svešteniko lija
te pučol len:
28 "Na li strogo zabranisadam tumenđe te ma sikaven ane gova alav? A dikh, tumen
pherden o Jerusalim tumare sikajimasa taro Isus thaj vadži manđen amen te ćeren
banđen baše leso meripe!"
29 O Petar thaj e apostolura irisade lenđe vaćarindoj: "E Devle trubul te šuna, na e
manušen.
30 O Dol amare paradadengo vazdija tare mule e Isuse, kas tumen umladen ko kaš thaj
mudarden.
31 O Dol le vazdija ki piri desno rig sar Vođa thaj Spasitelje. Ćerda gova te bi dola
prilika sa e Izraelcurenđe te obratin pe, te bi lenđe grehura avena oprostime.
32 Amen dikhljam so sasa thaj vaćara kaj gova si čače. I gova potvrdil thaj o Sveto
Duxo, savo o Dol dija kolen save si lese poslušna."
33 Kana von šunde gova, but holajle thaj manglje te mudaren len.
34 Tegani uštilo jekh farisejo ano Baro sudo, savo akhardola Gamalilo. Vov sasa učitelji
e zakoneso kas poštujisade sa e manuša. Tegani vaćarda te ikalen e apostoluren zala
avri.
35 Pa vaćarda lenđe: "Izraelcuralen, šukar den gođi so ka ćeren kale manušencar!
36 Golese, kaj anglal nesavo vreme uštilo o Tevda thaj vaćarda pestar kaj si khoni.
Ćidija paše peste štaršelen (400) dženen. Al kana mudarde le, sa lese manuša našle
thaj tare gova ni sasa khanči.
37 Pale leste ano vreme taro popis uštilo o Juda o Galilejco thaj vov vazdija buna e
manušencar. Thaj le mudarde a sa lese manuša našle.
38 Gija tare kava phenav tumenđe: ačhaven tumen tare kala manuša thaj mučhen
len. Te si lengo plan il lenđe buća tare manuša, ka properen.
39 Te si kala buća taro Dol, našti te ačhaven len, a šaj aven ano maripe e Devlesa."
Thaj o Baro sudo šunda e Gamalile.
40 Dije vika e apostoluren ke peste thaj šibisade len, pretisade te ma vaćaren taro alav
e Isuseso thaj mukhlje len.
41 E apostolura đele taro Baro sudo radosna golese kaj o Dol dikhlja len dostojna te
trpin kaja ladž za ko alav e Isuseso.
42 Thaj ni ačhile svako đive te sikaven e manušen ano Hram il ane čhera thaj te
vaćaren taro Lačho Lafi kaj si o Isus o Mesija.

6

E apostolura birin efta đakonuren

1 Ane gola đivesa, kana but barilo o đinipe tare sikade, e grčka Jevreja* holjame
sesa pe Jevreja save vaćarde jevrejski,† golese kaj lenđe džuvlja, kase roma mule, sesa
zapostavime svako đive kana ulavola pe o xape.
2 Tegani e dešuduj (12) apostolura akharde sa e sikaden thaj vaćarde lenđe: "Ni ka
avol šukar amen e apostolura te ačhava o sikajipe taro Lafi e Devleso te bi amen ulavasa
o xape.
3 Golese phralalen, aračhen maškar tumende efta šukaren muršen, savenđe džangljol
pe kaj si pherde Svetone Duxosa thaj but džanglimasa. Len ka čhuva te ćeren kala buća,
4 al amen ka ača ustrajna ani molitva thaj ano sikajipe taro Lačho Lafi."
5 Gova vaćaripe sasa šukar sa e manušenđe. Birisade e Stefane, manuše pherdo
pačajimasa thaj Svetone Duxosa thaj e Filipe, e Prohore, e Nikanore, e Timone, e
Parmene thaj e Nikola andari Antiohija, savo angleder obratisajlo ko jevrejsko pačajipe.
6 Len čhute angle apostolura, save molisajle thaj čhute pe vasta pe lende.
7 Gija o Lafi e Devleso širilasa pe, a o đinipe tare sikade barilo but ano Jerusalim. Sasa
maškar lende i but svešteníkura so prihvatisade kaja pač.

E Stefane anen anglo Baro sudo

8 A o Stefane, manuš pherdo e Devlese milostesa thaj zorasa, ćerola but znakura thaj
čudura maškaro narodo.
9 Tegani uštile nesave manuša tari gija akhardi Sinagoga tare oslobodime robura.
Kava sesa Jevreja tari Kirina, Aleksandrija thaj nesave tari Kilikija thaj andari Cikni
Azija. Thaj von lije te raspravin pe e Stefanesa.
10 Al naštine te suprostavin pe bašo mudrost thaj e Duxose savesa vaćarola.
11 Golese čhute nesave manušen te vaćaren: "Šundam sar hulil protiv o Mojsije thaj
protiv o Dol."
12 Gija lije te bunin pe e manuša, e starešine thaj e učitelja tare Mojsijaso zakon.
Tegani dolde ani zaseda e Stefane thaj inđarde le anglo Baro sudo.
13 Ande gothe i xoxavne svedokuren save vaćarde: "Kava manuš ni ačhol te vaćarol
protiv o Hram thaj protiv e Mojsijaso zakon.
14 Šundam le kaj phenol: 'Kava o Isus o Nazarećanino ka phađol kava Hram thaj ka
promenil e adetura save ačhada amenđe o Mojsije.' "
15 Savore save bešle ano Baro sudo dičhena premalo Stefane thaj dikhlje kaj leso muj
sasa sar muj e anđeloso.

7

E Stefaneso vaćaripe anglo Baro sudo

1 Tegani o baro svešteniko pučlja e Stefane: "Čače li gova?"
2 O Stefane vaćarda: "Phralalen thaj dadalen, šunen man! O Dol tari slava sikadilo
amare paradadese e Avraamese kana sasa ani Mesopotamija, angleder nego so avilo te
bešol ano Haran.
3 Vaćarda lese: 'Iklji andar ćiri phuv thaj tari ćiri familija thaj dža ani phuv savi ka
sikavav tuće.'
4 Gija o Avraam iklilo andari Haldejsko phuv thaj avilo te bešol ano Haran. A palo
meripe lese dadeso o Dol nakhada le ani kaja phuv kaj akana tumen bešen.
5 Ni dija le ni jekh korako e phuvako ano nasledstvo, al obećisada lese kaj ka dol kaja
phuv lese thaj lese čhavenđe pale leste. Kana vaćarda lese gova, e Avraame vadži ni
sesa čhave.
6 A o Dol vaćarda lese gija: 'Ćire čhave ka aven abandžije ane averenđi phuv. Ka
čhuven len te aven robura thaj ka mučin len štaršel (400) berš.
7 Al me ka sudiv e manušen kase von ka robujin.' A o Dol vaćarda: 'Pale gova ka
iklen thaj ka služin man ke kava than.'
8 Pale gova o Dol ćerda e Avraamesa e suneteso savez. Kana bijandilo lese o Isaak o
Avraam ćerda lese suneti ohtoto đive, gova ćerda thaj o Isaak e Jakovese thaj o Jakov
pe dešuduje (12) čhavenđe, e jevrejska bare paradada – e patrijarhura.
9 E Jakovese čhave, e patrijarhura, sesa zavidna pe po phral o Josif thaj bićinde le sar
robo e manušenđe save đele ano Egipat. Al o Dol sasa lesa

---

* **6,1** Kava sesa Jevreja save po džuvdipe nakhade negde ano sveto avral taro Izrael i sar barile vaćarde grčki. Lenđi čhib thaj i kultura sasa averčhande tare kolenđi save bešle thaj barile ano Izrael. † **6,1** Kava si Jevreja save barile ano Izrael thaj vaćarde il jevrejski il aramejski. Ani khanđiri dži akana sesa samo Jevreja il kola savo po pačajipe irisade po jevrejsko pačajipe.

10 thaj ikalda le taro dži jekh bilačhipe. Dija le mudrost thaj ćerda o faraono, o caro e
Egipateso, te dol goði šukar lestar. A o faraono čhuta e Josife te avol šorutno po Egipat
thaj pe sa piro čher.
11 Pale gova avilo o bokhalipe thaj baro bilačhipe pe sa Egipat thaj o Hanaan. Amare
paradaden ni sasa xamase.
12 Kana o Jakov šunda kaj isi điv ano Egipat, bičhalda odori angleder pe čhaven, amare
paradaden.
13 Kana avile dujto drom, o Josif vaćarda pe phralenđe ko si vov thaj o faraon
upoznajisada lese familija.
14 Gija o Josif bičhalda pe dade e Jakove thaj akharda le i sa lese familija, eftavardeš
thaj pandž (75) dženen.
15 Tegani o Jakov đelo ano Egipat. Gothe mulo vov thaj amare paradada.
16 Ande lenđe kokala ano Sihem thaj čhute len ano limori savo ćinda parencar o
Avraam ano Sihem tare čhave e Emorese.
17 Kana avilo paše o vreme te ispunil o Dol o obećanje so dija e Avraamese, amaro
narodo but barola thaj širila pe ano Egipat.
18 Tegani 'vladisada aver caro ano Egipat, savo ni pindžarda e Josife.'
19 Vov lukavo ćerda but bilačhipe amare narodose, mučila amare paradaden thaj
čhuta len te ačhaven avri pe čhavoren save tek bijandona, te bi merena.
20 Ane gova vreme bijandilo o Mojsije savo sasa but šukar e Devlese. Trin čhon sasa
arakhado ane pe dadeso čher.
21 Kana morajle te ačhaven le, arakhlja le e faraonesi čhej thaj bararda le sar pe čhave.
22 E Mojsija sikade tare sa o Egipatsko džanglipe. Sasa zuralo ane lafura thaj ane sa
so ćerda.
23 Kana sasa le saranda (40) berš, dija pe goði te džal te dičhol pe phralen, e čhaven
e Izraelskonen.
24 Kana dikhlja sar nesavo Egipćanino marol jekhe Izraelco, branisada e Izraelco thaj
suprostavisajlo e Egipćanese. Osvetisajlo lese gija so mudarda le.
25 O Mojsija dija goði kaj lese phrala ka haljaren kaj o Dol prekal leste bičhalol o
oslobođenje, al von ni haljarde.
26 Theara đive avilo maškar lende thaj dikhlja sar maren pe duj Izraelcura. Dikhlja
te miril len vaćarindoj: 'Manušalen! Tumen sen phrala! Sose ćeren bilačhipe jekh
averese!'
27 Al kova savo ćerda bilačhipe pe pašutnese gurisada e Mojsija thaj vaćarda: 'Ko tut
čhuta te ave šorutno thaj te sudi amen?
28 Il manđe i man te mudare sar kole Egipćane so mudardan eraći?'
29 Kana gova o Mojsije šunda, našlo taro Egipat thaj sasa sar abandžija ani phuv i
Midjansko kaj bijandile lese duj čhave.
30 Kana nakhle saranda (40) berš, sikada pe lese o anđelo e Devleso ano grmo so sasa
ani jag, ani pustinja paši Sinajsko gora.
31 Kana gova o Mojsije dikhlja, divisajlo kalese. Al kana avilo paše pošukar te dičhol,
šunda o glaso e Devleso:
32 'Me sem o Dol ćire paradadengo, Dol e Avraameso, e Isaakoso thaj e Jakoveso.' A o
Mojsije tresisada tari dar thaj ni tromaja te dičhol.
33 O Gospod vaćarda lese: 'Uljar će sandale, golese kaj o than ke savo ače si sveto
phuv.
34 Me šukar dikhljem i muka mingre manušenđi ano Egipat. Šundem sar jaučin thaj
uljiljem te ikalav len. Akana dža! Ka bičhalav tut ano Egipat.'
35 Kava si o Mojsija, save čhudije thaj vaćarde lese: 'Ko tut čhuta te ave šorutno thaj te
sudi amen?' Le o Dol prekal o anđelo so sikadilo lese ano grmo bičhalda te avol vladari
thaj kova savo ka izbavil len.
36 Thaj o Mojsije ikalda len thaj ćerda čudura thaj znakura ano Egipat, maškaro Lolo
more thaj ani pustinja saranda (40) berš.
37 Kava si o Mojsije savo vaćarda e Izraelcurenđe: 'O Dol tumaro ka vazdol tumenđe
proroko tare tumare phrala sar man.'
38 Kava si o Mojsije savo sasa ćidimo e manušencar ani pustinja e anđelosa savo
vaćarda lese ki Sinajsko gora thaj amare paradadencar. Vov primisada e lafura e
džuvdimase, te bi dola len amenđe.
39 Al amare paradada ni manglje te šunen le. Odbacisade le thaj pe ilencar irisajle ano
Egipat.

40 Golese vaćarde e Aaronese: ‘Ćer amenđe devlen save ka džan angle amende, golese
kaj ni džana so si kale Mojsijasa, savo ikalda amen andaro Egipat.’
41 Tegani ćerde idole savo ličila po terno guruv thaj dije žrtva e idolese thaj slavisade
kole so ćerde pe vastencar.
42 Al o Dol crdija pe lendar thaj mukhlja len te klanjin pe e čerenjenđe, sar pisil ano
lil e prorokurengo:

‘Izraele! Dijen li manđe žrtve thaj darura
saranda (40) berša ani pustinja?
43 Na, nego inđarden o šatori e devleso e Moloheso
thaj i čereni tumare devlese e Refanese.
Kala si idolura save ćerden
te molin tumen lenđe;
Golese ka bičhalav tumen ano progonstvo’
po dur taro Vavilon.

44 Amare paradada sasa len šatori taro svedočanstvo ani pustinja, sar so vaćarda o
Dol e Mojsijase te ćerol le sar so sikada lese.
45 Pale gova amare paradada save primisade šatori, ande le e Isusesa e Navineso ani
phuv e abandžijenđi saven o Dol tradija angle lende tari goja phuv. Gothe ačhilo o šatori
dži ko vreme kana sasa o caro o David.
46 O David arakhlja milost anglo Dol thaj molisada e Devle te vazdol Hram e Jakovese
Devlese.
47 Al tek o Solomon vazdija lese o Hram.
48 Al o Embaro Dol ni bešol ane Hramura ćerde e manušikane vastencar, sar so phenda
o proroko:

49 ‘O Gospod vaćarol:
O nebo si mo presto
a i phuv than tale mingre pingre.
Savo čher ka ćeren manđe?
Kaj si than pašo odmor mingro?
50 Na li ćerda sa kava mo va?’

51 O tumen, zurale šorenđe sen! Bisunetime ilenđe sen thaj kašuće e čačimase! Uvek
protivin tumen e Svetone Duxose sar tumare paradada!
52 Isi li jekh proroko save ni tradije tumare paradada? Mudarde i kolen save angleder
vaćarde taro avipe e Pravednikoso, kas tumen akana izdajisaden thaj mudarden.
53 Tumen sen gola so dobisaden o Zakon prekalo anđelura, al ni ićarden tumen pe
leste.”

E Stefaneso meripe
54 Kana e Jevreja ano Baro sudo gova šunde, holajle ane pe ile thaj ćićidije pe danda
pe leste.
55 Al o Stefane pherdo e Svetone Duxosa vazdija pe jakha premalo nebo thaj dikhlja i
slava e Devlesi thaj e Isuse kaj ačhol ki desno rig e Devlese.
56 Thaj vaćarda: “Akh, dikhav o nebo putardo thaj e Čhave e Manušese kaj ačhol ki
desno rig e Devlese.”
57 Tegani von dije vika andare sa o glaso thaj phanglje pe kana. Savore sar jekh uštile
pe leste,
58 ikalde le andaro foro thaj lije te čhuden pe leste bara. E svedokura pe fostanura
dije te aračhol o terno čhavo savo akhardol Savle.
59 Dok čhudena e bara po Stefane, vov molisajlo e Devlese vaćarindoj: “Gospode Isuse!
Primi mo duxo.”
60 Tegani pelo pe koča thaj dija vika andare sa o glaso: “Gospode! Ma le lenđe kava
sar greh.”
Kana kava vaćarda, mulo.

8

1 A o Savle odobrisada e Stefaneso mudaripe.

O Savle progonil i Khanđiri

Ane gova đive sasa baro progonstvo pi Khanđiri ano Jerusalim. Sa e pačavne, sem e
apostolura, našle ani Judeja thaj ani Samarija.
2 Nesave pačavne murša prahosade e Stefane thaj but ruje pale leste.
3 Al o Savle dikhlja te uništil i Khanđiri. Džala taro čher dži o čher te dolol e muršen
thaj e džuvljen thaj čhuvola len ano phanglipe.

O Filip vaćarol o Lačho Lafi ani Samarija

4 Kola so našle andaro Jerusalim, vaćarde o Lafi svugde kaj đele.
5 Gija o Filip avilo ane jekh samarijansko foro thaj gothe vaćarda taro Hrist.
6 Kana e manuša šunde e Filipe thaj dikhlje e čudesura save ćerda, katane savore
obratisade pažnja pe gova so vaćarda.
7 E bilačhe duxura bare vikasa iklile andare pherdo manuša ane kaste sesa. Thaj
pherdo banđe sastile.
8 Gija sasa baro radost ane kava foro.
9 Ane kava foro sasa jekh manuš, savo akhardola Simon, savo već nesavo vreme divila
e manušen ani Samarija pe dikhljarimasa. Vov vaćarda pestar kaj si but baro manuš
10 thaj savore, taro emcikno dži o naj baro, obratisade pažnja thaj vaćarde: "Kava
manuš si e Devlesi zor, savi akhardol Bari zor."
11 Šunena le, golese kaj but vreme divila len pe dikhljarimasa.
12 Al kana pačaje e Filipese savo vaćarola lenđe taro Lačho Lafi taro Carstvo e Devleso
thaj taro alav e Isuseso e Hristeso, krstisajle e murša thaj e džuvlja.
13 I korkoro o Simon pačaja thaj krstisajlo. Stalno sasa pašo Filip zadivimo e
znakurencar thaj e bare čudurencar save ćerda.
14 Kana šunde e apostolura save sesa ano Jerusalim kaj e manuša ani Samarija
prihvatisade o Lafi e Devleso, bičhalde lende e Petre thaj e Jovane.
15 Von avile thaj molisajle e pačavnenđe te primin e Svetone Duxo.
16 Golese kaj vadži pe ni jekh ni avilo o Sveto Duxo. Samo sesa krstime ano alav e
Gospodeso e Isuseso.
17 Tegani e apostolura čhute pe vasta pe lende thaj von primisade e Svetone Duxo.
18 O Simon dikhlja kaj e pačavne primin e Svetone Duxo kana e apostolura čhute pe
lende pe vasta thaj anda lenđe pare
19 vaćarindoj: "Den i man gasavo zuralipe te primil o Sveto Duxo dži jekh pe kaste
čhuvav me vasta."
20 Al o Petar phenda lese: "Ćire parencar tu te propere, golese kaj tu dijan gođi kaj e
Devleso daro šaj ćinol pe parencar!
21 Naj tuće bući ane goja služba, golese kaj ćiro ilo naj čače anglo Dol!
22 Pokaji tut tare kava ćiro bilačhipe thaj moli tut e Gospodese te šaj oprostil tuće kova
so dijan gođi ane ćiro ilo.
23 Golese kaj dikhav kaj san pherdo ćerčipe thaj phanglo ani nepravda."
24 Tegani o Simon vaćarda: "Tumen molin e Gospode manđe, ma te avol pe mande
khanči tare gova so vaćarden."
25 Pale gova, kana von phende o svedočanstvo thaj vaćarde e Gospodeso Lafi, irisajle
ano Jerusalim. Thaj odrumal ane but Samarijanska gava vaćarde o Lačho Lafi.

O Filip thaj o Etiopljanino

26 O anđelo e Gospodeso vaćarda e Filipese: "Spremi tut thaj dža ko jug ko drom
maškari pustinja savo uljol taro Jerusalim ani Gaza."
27 Gija o Filip spremisajlo thaj đelo. Odrumal arakhlja jekhe manuše tari Etiopija, savo
sasa evnuho, baro bućarno e caricako e Kandako tari Etiopija, savo sasa upravitelji tari
laći riznica. Kava manuš sasa ano Jerusalim te molil pe e Devlese,
28 thaj akana irisajlo andaro Jerusalim. Bešola pe piro grastano vordon thaj čitisada
o lil e prorokoso e Isaijaso.
29 O Sveto Duxo phenda e Filipese: "Dža paše kova vordon thaj av paše leste."
30 Tegani o Filip prastija pašo vordon thaj šunda kaj čitil taro proroko Isaija. Pučlja:
"Haljare li gova so čiti?"
31 O evnuho phenda: "Sar bi šajine te haljarav kaj khoni ni objasnil manđe gova?" I
molisada e Filipe te uštol po vordon thaj te bešol paše leste.
32 E lafura andaro Sveto lil kotar čitisada o evnuho sesa kala:

"Inđarde le ko čhinipe sar bakre.
Thaj sar terno bakro khanči ni vaćarda
angle kola save randen le,
gija ni vov ni putarda po muj.

33 Sasa ponizimo thaj uskratisade lestar i pravda.
Tare lese potomkura khanči ni ka vaćarol pe,
golese kaj leso džuvdipe lija pe tari phuv.”

34 O evnuho pučlja e Filipe: “Moliv tut, kastar kava vaćarol o proroko? Pestar il
nekastar averestar?”
35 Tegani o Filip lija te vaćarol tare kava lil e Isaijaso, te phenol lese o Lačho Lafi taro
Isus.
36 Sar džana e dromesa, avile dži nesavo paj. A o evnuho phenda: “Akh paj! So šaj
ačhavol ma te ma krstiv man?”
37 [O Filip vaćarda lese: “Te pačajan tare sa ćiro ilo, šaj.” A vov irindoj vaćarda lese:
“Pačav kaj o Isus Hrist si o Čhavo e Devleso.”]*
38 Gija o evnuho vaćarda te ačhaven o vordon. Tegani solduj, o Filip thaj o evnuh,
ulile ko paj thaj o Filip krstisada le.
39 Kana iklile andaro paj, o Duxo e Gospodeso lija e Filipe tare jekh drom thaj o evnuho
ni dikhlja le vadži, al nastavisada pe dromesa radosno.
40 O Filip arakhlja pe ano Azot. Đelo ane sa e forura thaj e dromesa vaćarda o Lačho
Lafi, sa dži kaj ni reslo ani Kesarija.

9

E Savleso obratipe
(Buća 22,6–16; 26,12–18)
1 A o Savle bizo ačhipe vadži holjame pretisada kaj ka mudarol e sikaden e Gospodese.
Golese đelo ko baro svešteniko
2 thaj molisada le te dol le e lila paše sinagoge ano Damask, te šaj ane sinđira te anol
ano Jerusalim sa kolen save džan ko Drom e Gospodeso, bilo kas te aračhol, muršen il
džuvljen.
3 Kana sasa ko drom thaj avilo paše o Damask, tari jekh drom pe leste svetlisada zuralo
svetlost taro nebo.
4 Pelo ki phuv thaj šunda o glaso vaćarindoj: “Savle, Savle! Sose progoni man?”
5 O Savle pučlja: “Ko san tu, Gospode?”
O glaso phenda lese: “Me sem o Isus, kas tu progoni.
6 Nego akana ušti thaj dža ano foro, odori ka vaćarol pe tuće so trubul te ćere.”
7 E manuša save džana e Savlesa ačhile thaj khanči ni vaćarde, golese kaj šunde o
glaso al khanika ni dikhlje.
8 Tegani o Savle uštilo tari phuv, al kana putarda pe jakha naštine te dičhol. Golese
lije le taro va thaj ande le ano Damask.
9 Trin đive ni dikhlja, ni xalja, ni pilja.
10 Ano Damask bešola jekh tare sikade e Isusese kaso alav sasa Ananija.
O Gospod ani vizija vaćarda lese: “Ananija!”
A o Ananija vaćarda lese: “Aktaljem, Gospode!”
11 O Gospod vaćarda lese: “Ušti thaj dža ko drom savo akhardol Prava. Gothe ano
čher e Judaso rode e manuše taro Tarsis savo akhardol Savle. Ektalo, vov akana molil
pe
12 thaj ani vizija dikhlja manuše palo alav Ananija, kaj avol andre ke leste thaj čhuvol
po va pe leste te šaj palem te dičhol.”
13 A o Ananija vaćarda: “Gospode, me šundem tare but džene paše gova manuš kobor
bilačhipe ćerda ćire svetone manušenđe ano Jerusalim.
14 A i kate isi le vlast tare šorutne svešteniкura te phandol savoren save pačan ane
ćiro alav.”
15 Al o Gospod phenda lese: “Dža! Golese kaj kale manuše birisadem te anol mingro
alav angle abandžije, angle carura thaj angle Izraelcura.
16 Me ka sikavav le kobor trubul te trpil mingre alavese.”
17 Gija đelo o Ananija thaj avilo ano čher. Gothe čhuta pe vasta po Savle thaj vaćarda:
“Phrala Savle! O Gospod o Isus, savo sikadilo tuće ko drom kana aviljan akari, vov
bičhalda man ke tute te bi tu palem šajine te diče thaj te ave pherdo Svetone Duxosa.”
18 Sigate tare Savlese jakha pele khanči sar ljuspe thaj vov palem dikhlja. Uštilo em
krstisajlo pajesa.
19 Pale gova, zala xalja thaj irisajlo leso zuralipe.

* **8,37** Ane sa e anglune rukopisura kava stih ni ačhol.

O Savle propovedil ano Damask

O Savle nekobor đivesa ačhilo e sikadencar ano Damask.
20 Sigate ane sinagoge vaćarola kaj o Isus si o Čhavo e Devleso.
21 Savore save šunde le, divisajle lesa thaj pučlje pe: "Naj li kava kova savo uništil ano Jerusalim sa kolen save pačan ane Isuseso alav? Ni li avilo kate te phandol thaj te inđarol len ke šorutne svešteníkura?"
22 Al e Savleso propovedipe sasa sa po zuralo. Dokažila kaj si o Isus čače o Hrist, gija kaj e Jevrejen ano Damask ačhavola bizo odgovor.

O Savle našol ano Jerusalim

23 Kana nakhle po but đivesa, e Jevreja ćidije pe thaj dogovorisajle te mudaren e Savle.
24 Al o Savle dodžanglja so manđen te ćeren. Đive thaj rat von pazisade pe forose vudara, te bi mudarena le.
25 Al ki rat e sikade lije e Savle thaj mukhlje le ani bari korpa taro duvari.
26 Kana avilo o Savle ano Jerusalim dikhlja te avol katano e sikadencar. Al savore lestar darajle golese kaj ni pačaje kaj i vov si čače sikado.
27 Al o Varnava prihvatisada le, anda le ke apostolura thaj vaćarda lenđe sar ko drom dikhlja e Gospode thaj so vaćarda lese. Phenda lenđe i sar o Savle ano Damask bizi dar propovedisada taro alav e Isuseso.
28 Gija ačhilo lencar, slobodno phirola ano Jerusalim thaj bizi dar propovedila taro alav e Isuseso, e Gospodeso.
29 Vaćarda thaj raspravisajlo e Jevrejencar save vaćarena grčki, al von dikhlje te mudaren le.
30 Kana gova šunde e phrala, inđarde le ani Kesarija thaj gothar bičhalde le ano Tars.
31 Tegani i Khanđiri ani sa i Judeja, Galileja thaj Samarija sasa ano mir. Izgradila pe thaj barili, golese kaj e pačavne phirde ani dar e Devlesi thaj utešina pe ano Sveto Duxo.

O Petar sastarol e Eneja thaj e Tavita

32 Kana o Petar nakhlja taro than dži ko than, avilo ke Devlese sveta manuša save bešena ani Lida.
33 Odori arakhlja jekhe manuše savo akhardola Enej, savo sasa lindo ohto berš thaj pašljola ano than e pašljimaso.
34 O Petar vaćarda lese: "Eneje! O Isus Hrist sastarol tut! Ušti thaj lačhar ćo than." Thaj o Enej sigate uštilo.
35 Dikhlje gova savore save bešle ani Lida thaj ano Saron thaj irisajle premal o Gospod.
36 Ani Jopa bešli jekh sikadi savi akhardola Tavita, so grčki značil "Košuta". Lako džuvdipe sasa pherdo šukare bućencar thaj dola milostinja e čore manušenđe.
37 Thaj ane gola đivesa nasvajli thaj muli. Najarde la thaj čhute la ani upruni soba.
38 A sar si i Lida paši Jopa thaj e sikade šunde kaj o Petar si odori, bičhalde duje manušen te zamolin le: "Moli tut, av amende sigate!"
39 Gija o Petar uštilo thaj đelo lencar. Kana avilo, inđarde le ki upruni soba thaj ćidije pe paše leste e romnja kase roma mule. Von ruje thaj sikade lese e gada thaj e fostanura save ćerda i Tavita kana voj sasa lencar.
40 O Petar tradija savoren avral, pelo ke pe koča thaj molisajlo e Devlese.
Pale gova irisajlo premal lako telo thaj vaćarda: "Tavito, ušti!"
Voj putarda pe jakha thaj kana dikhlja e Petre, bešli.
41 O Petar dija la po va thaj pomožisada la te uštol. Pale gova akharda e romnjen kase roma mule thaj e avere pačavnen thaj sikada kaj si džuvdi.
42 Kava šundilo ani sa i Jopa thaj but pačaje ano Gospod.
43 A o Petar but đive ačhilo ani Jopa ko nesavo Simon savo ćerola e morčha.

10

O Kornelije akharol e Petre

1 Ani Kesarija sasa jekh manuš alavesa Kornelije, rimsko kapetano e četako savi akhardola Italijansko.
2 Vov thaj sa lese čherutne sesa pačavne thaj darana taro Izraelsko Dol. Dija but milostinja e čore Izraelcurenđe thaj svako đive molila pe e Devlese.
3 Jekh đive, kana sasa trin o sato ko đive,* sasa le vizija. Šukar dikhlja, sar premal leste avilo e Devleso anđelo thaj vaćarda lese:
"Kornelije!"
4 O Kornelije dikhlja ane leste thaj darandoj pučlja: "Vaćar so manđe, Gospode?"

* **10,3** Ano grčko enja o sato e điveseso.

O anđelo vaćarda: “O Dol prihvatisada ćire molitve thaj ćiri milostinja sar žrtve.
5 Golese akana bičhal ani Jopa manušen te anen e Simone, kas den vika Petar.
6 Vov si gosto ke nesavo Simon savo ćerol e morčha, kaso čher si pašo more.”
7 Pale gova o anđelo savo vaćarda lesa đelo thaj o Kornelije akharda pe duje slugen thaj jekhe devlikane vojniko tare kola save služisade le.
8 Phenda lenđe sa kava so sasa thaj bičhalda len ani Jopa.

E Petresi vizija

9 Theara đive kana e Kornelijase manuša đele e dromesa thaj avile paši Jopa, iklilo o Petar ko krovo te molil pe e Devlese, kana o sato sasa paše dešuduj (12) ko đive.†
10 Sasa bokhalo thaj manglja te xal. Dok ćerde lese xamase, vov pelo ani vizija.
11 Dikhlja sar taro putardo nebo uljol premali phuv baro čaršafi phanglo ke štar riga.
12 Ane leste sesa sa e vrste štare pingrenđe životinje tari phuv thaj e gmizavcura thaj sa e čiriklja talo nebo.
13 Tegani nesavo glaso vaćarda lese: “Ušti, Petre! Čhin thaj xa!”
14 A o Petar vaćarda: “Nisar, Gospode! Nijekh drom ni xaljem so si poganimo thaj melalo so si zabranimo Zakonesa.”
15 Thaj o glaso dujto drom lese vaćarda: “Ma tu vaćar kaj si poganimo te xal pe kova so o Dol proglasisada thodo!”
16 Kava sasa trin drom thaj o čaršafi sigate irisajlo palal ko nebo.

E Kornelijase manuša aven ko Petar

17 A sar o Petar sasa vadži ano čudo so kaja vizija značil, e manuša save sesa bičhalde taro Kornelija pučindoj arakhlje o čher e Simoneso savo ćerola morčha thaj već ačhile paši kapija.
18 Akharde thaj pučlje: “Naj li kate o Simon kas akharen Petar?”
19 A sar o Petar vadži dola gođi tari vizija, o Sveto Duxo phenda lese: “Akh, trin džene roden tut.
20 Golese ušti thaj ulji tele, dža lencar bizo nisavo mislipe, golese kaj me bičhaldem len.”
21 Tegani o Petar ulilo ke kola manuša thaj vaćarda: “Akh, me sem kova kas roden. Sose aviljen?”
22 Von vaćarde: “Bičhalda amen o Kornelije o rimsko kapetano, manuš čačukano savo daral taro Izraelsko Dol, a save poštujin sa e Jevreja. Lese phenda o sveto anđelo te akharol tut ane piro čher thaj te šunol tutar će lafura.”
23 Tegani o Petar dija len vika andre ano čher te aven lese gostura.

O Petar džal ano čher e Kornelijaso

Theara đive uštilo o Petar thaj đelo lencar. I nesave pačavne phrala save sesa andari Jopa, đele lesa.
24 A aver đive avile ani Kesarija. O Kornelije već ađućarda len thaj akharda pe familija thaj pe pašutne amalen.
25 Kana o Petar dija andre, o Kornelije avilo angle leste thaj pelo angle lese pingre thaj poklonisajlo lese.
26 Al o Petar vazdija le vaćarindoj: “Ušti, i me sem samo manuš.”
27 Vaćarindoj lesa đelo o Petar andre thaj dikhlja kaj si gothe pherdo džene.
28 O Petar vaćarda lenđe: “Tumen džanen kaj naj dindo e Jevrejese te bešol tumencar e abandžijencar il te džal tumende ano čher. Al o Dol manđe sikada khanika ma te akharav poganimo il melalo.
29 Golese aviljem bizo nisavo mislipe kana akharden man. Akana pučav tumen, sose bičhalden pale mande?”
30 O Kornelije vaćarda: “Angleder štar đive ane mingro čher molisaljem ke kava sato, ke trin o sato. Thaj dikh, manuš ačhilo angle mande ano sjajno fostano
31 thaj vaćarda: ‘Kornelije! Uslišimi si ćiri molitva thaj o Dol dikhlja ćiri milostinja e čororenđe.
32 Bičhal ani Jopa thaj akhar e Simone save akharen Petar. Vov bešol pašo more ano čher e Simoneso, savo ćerol morčha.’
33 Gija me bičhaldem sigate pale tute thaj tu šukar ćerdan kaj aviljan. Akana amen savore ačha kate anglo Gospod te šuna sa so o Dol tuće vaćarda te vaćare amenđe.”

E abandžije šunen o Lačho Lafi

† **10,9** Ano grčko šov o sato ko đive.

34 Tegani o Petar lija te vaćarol: “Akana čače dikhav kaj o Dol ni ćerol razlika maškare
manuša.
35 Dikhav kaj andare sa e narodura prihvatime si kola save daran lestar thaj ćeren
čačipe.
36 Tumen džanen kaj o Dol bičhalda e Izraelcurenđe o lafi kana objavisada o Lačho
Lafi taro mir prekalo Isus Hrist savo si Gospod savorenđe.
37 Tumen džanen so sasa ani sa i Judeja. Počnisada ani Galileja palo krstipe taro savo
propovedisada o Jovane.
38 A tumen džanen taro Isus andaro Nazaret kas o Dol pomazisada e Svetone Duxosa
thaj e zorasa. Gija o Isus džala ke but thana, ćerola šukaripe thaj sastarola savoren
saven o beng ićarda ane piro vlast, golese kaj o Dol sasa lesa.
39 Amen e apostolura dikhljam sa so ćerda ano Jerusalim thaj ani sa i phuv e
Jevrejenđi. Von mudarde le gija so čhute le ko krsto.
40 Al o Dol trito đive vazdija le tare mule thaj dija le te sikadol.
41 Ni sikadilo sa e manušenđe nego e svedokurenđe saven angleder birisada o Dol –
amenđe save lesa xaljam thaj piljam palo leso uštipe tare mule.
42 Vov naredisada amenđe te vaćara thaj te svedoči e manušenđe kaj o Dol čhuta le
sar sudija e džuvdenđe thaj e mulenđe.
43 Baše leste svedočin sa e prorokura, kaj lese alavesa primin oprostipe paše grehura
savore save pačan ane leste.”

E abandžije primin o Sveto Duxo

44 A sar o Petar vaćarola kala lafura, ulilo o Sveto Duxo pe savore save šunde leso lafi.
45 Thaj e jevrejska pačavne save avile e Petresa, divisajle kaj o Dol dija sar daro o
Sveto Duxo e abandžijenđe,
46 golese kaj šunde so vaćaren e abandžije ane avera čhiba thaj baravena e Devle.
Tegani vaćarda o Petar:
47 “Kala manuša primisade e Svetone Duxo, sar amen. Šaj li khoni te čhinavol o paj te
ma krstin pe?”
48 A naredisada lenđe te krstin pe ano alav e Isuseso e Hristeso. Pale gova molisade e
Petre te ačhol lencar gothe vadži nekobor đivesa.

11

E Petreso izveštaj e khanđiraće ano Jerusalim

1 E apostolura thaj e phrala ani sa i Judeja šunde kaj čak i e abandžije prihvatisade o
Lafi e Devleso.
2 Kana o Petar irisajlo ano Jerusalim, kola save si sunetime pačavne lije te ćeren
čingara lesa,
3 vaćarindoj: “Đeljan ke abandžije save naj sunetime thaj xaljan lencar!”
4 Tegani o Petar lija te vaćarol lenđe palo redo:
5 “Sema ano foro ani Jopa thaj dok molisaljem, sasa man vizija. Dikhljem sar taro
nebo uljol khanči sar baro čaršafi so mučhol pe ke štar riga thaj ulilo angle mande.
6 Kana šukar dikhljem andre, dikhljem e štare pingrenđe životinje e phuvaće,
gmizavcura, e zverura thaj e čirikljen talo nebo.
7 Tegani šundem glaso savo vaćarda manđe: ‘Ušti, Petre! Čhin thaj xa!’
8 Al me vaćardem: ‘Nisar, Gospode! Ni jekh drom so si poganimo il melalo, so si
zabranimo e Zakonesa, ni đelo ane mo muj.’
9 A o glaso taro nebo vaćarda manđe dujto drom: ‘Ma tu vaćar kaj si poganimo te xal
pe kova so o Dol proglasisada thodo.’
10 Kava sasa trin droma thaj pale gova sa irisajlo ko nebo.
11 Ane gova časo avile anglo čher ane savo sama, trin džene so sesa bičhalde andari
Kesarija pale mande.
12 O Sveto Duxo vaćarda manđe te džav lencar bizo nisavo mislipe. Mancar džana i
kala šov phrala thaj đeljam ano čher gole manušeso savo bičhalda pale amende.
13 Gova manuš vaćarda amenđe sar dikhlja anđelo savo ačhilo ane piro čher thaj
vaćarda lese: ‘Bičhal khanika ani Jopa te anen e Simone kas den vika Petar.
14 Vov ka vaćarol tuće lafura tare save ka spasin tumen, tu thaj savore save bešen ane
ćiro čher.’
15 A kana lijem te vaćarav, ulilo o Sveto Duxo pe lende, gija sar ko angluno drom pe
amende.

16 Tegani dije man goďi e Lafese e Gospodeso savo vaćarda: ‘O Jovane krstisada pajesa
al tumen ka krstin e Svetone Duxosa.’
17 Gijate, te o Dol dija len jekh isto daro, sar savo dija amen kana lijam te pača ane
amaro Gospod o Isus Hrist, ko sem me te braniv e Devle ane gova?”
18 Kana šunde kava, smirisajle thaj lije te hvalin e Devle vaćarindoj: “O Dol, gijate, i
e abandžijen dija pokajanje savo inďarol ano džuvdipe bizo meripe!”

Khanďiri ani Antiohija thaj ani Sirija

19 Ano isto vreme, e pačavne save našle taro progonstvo savo lija te avol kana o Stefan
mudardilo, avile dži ki Fenikija, dži ko Kipar thaj dži ki Antiohija. Ni vaćarde o Lačho
Lafi khanikase samo e Jevrejenďe.
20 Al nesave lendar, e Kipranura thaj e Kirincura, ďele ani Antiohija thaj lije te vaćaren
i e Grkurenďe thaj propovedisade lenďe o Lačho Lafi taro Gospod o Isus.
21 Sasa lencar e Gospodeso va thaj but džene pačaje thaj irisajle premal o Gospod.
22 Golestar šundilo dži ki Khanďiri ano Jerusalim thaj von bičhalde e Varnava ani
Antiohija.
23 Kana o Varnava avilo thaj dikhlja so ćerda o Dol pale piro milost, radujisajlo thaj
zurada len savoren te ačhen verna e Gospodese sa e ilesa,
24 golese so o Varnava sasa šukar manuš, pherdo Svetone Duxosa thaj pačajimasa.
Thaj but manuša obratisajle e Gospodese.
25 Pale gova o Varnava ďelo ano Tars te rodol e Savle.
26 Kana arakhlja le, inďarda le ani Antiohija. Gothe berš đive ćidije pe e Khanďirasa
thaj sikade bute manušen. Ani Antiohija angluno drom akharde e sikaden “hrišćanura”.
27 Ane gola đivesa andaro Jerusalim avile nesave prorokura ani Antiohija.
28 Jekh lendar, leso alav sasa Agav, uštilo thaj vodimo e Svetone Duxosa, phenda kaj
ka avol baro bokhalipe ko Rimsko Carstvo. Gova sasa kana vladisada o Klaudije.
29 Golese e sikade andari Antiohija odlučisade dži jekh lendar kobor šaj te pomognin
e phralen thaj phejen save bešena ani Judeja.
30 Gija i ćerde thaj bičhalde e pare e starešinenďe palo Varnava thaj palo Savle.

12

O Irod Agripa progonil i khanďiri

1 Ane gova vreme o caro o Irod Agripa* lija te progonil nesaven andari Khanďiri.
2 E Jakove, e Jovanese phrale, mudarda le mačosa.
3 Kana dikhlja kaj si e Jevrejenďe šorutnenďe gova šukar, naredisada te dolen thaj e
Petre. Gova sasa ko Prazniko, ko vreme tare bikvasacose mangrengo.
4 Kana dolda le, čhudija le ano phanglipe thaj dija e Petre ke štar vojnička straže po
štar džene te aračhen le. O Irod manglja pali Pasha te ikalol le angle manuša te sudil
le.
5 Gija e Petre arakhlje ano phanglipe, al i Khanďiri bizo ačhipe molisada e Devle bašo
Petar.
6 A goja rat, kana o Irod manglja te ikalol le angle manuša, o Petar sasa phanglo
duje sinďirencar, suta maškare duj vojnikura, a e stražarura ačhile anglo vudar taro
phanglipe.

E Petreso iklipe andaro phanglipe

7 A tari jekh drom pojavisajlo o anďelo e Gospodeso thaj baro svetlo svetlisada o than
ano phanglipe kaj sasa o Petar. O anďelo po zala čalada e Petre ane lese pašavre, vazdija
le taro sojipe thaj vaćarda lese: “Ušti sigate!”
Thaj e sinďira pele tare vasta e Petrese.
8 Tegani o anďelo vaćarda lese: “Phande ći kuštik thaj poďi će sandale.”
O Petar ćerda gijate.
Pale gova o anďelo vaćarda lese: “Urav ćo fostano thaj phir mancar!”
9 O Petar iklilo pale leste, al ni džanglja kaj sa kava so ćerol o anďelo si čače, nego
dija goďi kaj isi le vizija.
10 Kana nakhle i angluni thaj i dujto straža, avile pašo sastrunalo vudar, savo inďarol
ano foro. O vudar korkoro putajlo thaj iklile ko drom. Kana nakhle jekh ulica, o anďelo
tari jekh drom crdija pe lestar.

---

* **12,1** Vov sasa unuko e Irodeso e Bareso, a phejako čhavo taro Irod Antipa.

11 Tegani avilo o Petar ane peste thaj vaćarda: “Akana čače džanav kaj o Gospod bičhalda pe anđelo thaj ikalda man andare e Irodese vasta thaj tare sa so e Jevreja ađućarde te avol manđe.”
12 Kana haljarda sa gova, avilo ano čher e Marijako, i dej e Jovanesi, kas akharena Marko. Gothe pherdo manuša ćidije pe thaj molina pe e Devlese.
13 Kana čalada o Petar po vudar e avlijako, avili jekh terni sluškinja savi akhardola Roda, te putrol o vudar.
14 Kana pindžarda e Petreso glaso taro radost ni putarda o vudar, nego prastija andre thaj vaćarda kaj o Petar ačhol anglo vudar.
15 Von phende laće: “Tu san dili!”
Kana voj uporno vaćarda kaj si čače gija, von vaćarde: “Gova si leso anđelo.”
16 Al o Petar ni ačhada te čalavol ko vudar. Kana putarde, dikhlje e Petre thaj but čudisajle.
17 O Petar ćerda lenđe vastesa khanči te ma vaćaren thaj pale gova vaćarda lenđe sar o Gospod ikalda le taro phanglipe thaj phenda: “Vaćaren kava e Jakovese thaj e avere phralenđe.”
Tegani o Petar iklilo gothar thaj đelo ke aver than.
18 Kana putajlo o đive, sasa bari pobuna maškare vojnikura baše gova so sasa e Petresa.
19 O Irod bičhalda te roden e Petre, a kana ni arakhlje le, ispitujisada e vojnikuren so sasa thaj naredisada te mudaren len. Pale gova o Irod iklilo tari Judeja, đelo ani Kesarija thaj odori ačhilo nesavo vreme.

E Irodeso meripe
20 O caro o Irod sasa ani bari čingar e manušencar taro Tir thaj taro Sidon. Al von ćidije pe thaj katane đele ko Irod thaj kana sasa len podrška taro Vlasto, e caroso pomoćniko, molisade le bašo mir, golese so andari phuv e carosi anena xamase.
21 Ano dogovorime đive urada pe o Irod ane carska šeja, bešlo ko presto thaj lija te vaćarol e manušenđe.
22 A e manuša dije vika: “Kava si glaso e devleso, naj e manušeso!”
23 Al tari jekh drom čalada le o anđelo e Gospodeso golese kaj ni dija slava e Devlese. Xalje le e ćerme thaj mulo.
24 A o Lafi e Devleso širisajlo thaj sesa sa po but pačavne.
25 Kana o Varnava thaj o Savle završisade po služipe ano Jerusalim, irisajle ani Antiohija thaj lije pesa e Jovane kas akharde Marko.

13

Angluno misijsko drom e Pavleso thaj e Varnavaso
1 Ani Khanđiri ani Antiohija sesa kala prorokura thaj učitelja: o Varnava, o Simeon kas akharde Niger, o Lukije tari Kirina, o Manaino savo barilo pašo Irod o vladari, thaj o Savle.
2 Gija jekh drom kana slavisade e Gospode thaj postisade, o Sveto Duxo vaćarda lenđe: “Crden manđe akana e Varnava thaj e Savle baši bući savi me akhardem len.”
3 Tegani, sar vadži postisade thaj molisade, čhute pe vasta pe lende thaj bičhalde len.

E apostolura propovedin ano Kipar
4 O Savle thaj o Varnava bičhalde sesa taro Sveto Duxo, đele ani Selevkija thaj gothar đele e brodosa ano Kipar.
5 Kana avile ano Salamin, propovedisade e Devleso Lafi ane Jevrejska sinagoge thaj pomožisada lenđe o Jovane kas akharde Marko.
6 Kana nakhle sa o ostrvo, resle ko foro Paf. Gothe arakhlje nesave manuše savo sasa dikhljarno thaj xoxavno proroko. Vov sasa Jevrejo savo akhardola Varisus.
7 Vov sasa amal e upravnikosa, kaso alav sasa Sergij Pavle, manuš savo sasa but gođaver. O Sergij Pavle akharda e Varnava thaj e Savle golese kaj manglja te šunol e Devleso Lafi.
8 Al lenđe protivisajlo o Elima o dikhljarno – gija si leso alav ano prevod – savo manglja e upravniko te iril taro pačajipe.
9 Tegani o Savle kas akharde i Pavle, pherdo Svetone Duxosa dikhlja ano xoxavno proroko, o Varisus Elim
10 thaj vaćarda: “Čhaveja e benđeso thaj dušmanona baše sa o pravednost! Pherdo san prevare thaj lukavstvo dži jekh vrsta. Ni li ka ačhave te banđare e ravna droma e Gospodese?

11 Dikh, akana o va e Gospodeso ka avol protiv tute! Ka ave koro thaj ni ka diče o
kham nesavo vreme."
Thaj tari jekh drom po Elim pelo kalipe thaj tamnina thaj lija te phirol thaj te rodol
khanika te inđarol le vastesa.
12 Kana o upravniko dikhlja so sasa, pačaja thaj divisajlo ano sikajipe e Gospodeso.

O Pavle thaj o Varnava propovedin ani Pisidijsko Antiohija

13 Kana o Pavle thaj kola save sesa lesa đele e čamcosa andaro Paf thaj avile ani Perga,
ani Pamfilija* o Jovane kas akharde Marko ačhada len thaj irisajlo ano Jerusalim.
14 Pale gova o Pavle thaj o Varnava đele andari Perga thaj avile ani Pisidijsko Antiohija.
Ko savato đele ani sinagoga thaj bešle gothe.
15 Palo čitipe taro Zakon thaj tare Prorokura, e starešine e sinagogaće bičhalde ke
lende te vaćaren lenđe kava: "Phralalen, ako isi tumen lafi te zuraven e manušen,
vaćaren!"
16 Gija o Pavle uštilo, vazdija po va thaj lija te vaćarol: "Izraelcuralen thaj avera tumen
save daran taro Dol, šunen!
17 O Dol kale izraelskone manušengo birisada amare paradaden thaj vazdija lengo
đinipe dži kaj bešle sar abandžije ano Egipat thaj pe zurale vastesa ikalda len gothar.
18 Paše saranda (40) berš strpljivo podnosisada len ani pustinja.
19 Ano Hanaan uništisada efta naroduren thaj lenđi phuv dija e Izraelcurenđe ano
nasledstvo. Sa gova sasa štaršel thaj pinda (450) berš.
20 Pale gova dija len sudijen dži o proroko o Samuilo.
21 Tegani e manuša manglje caro thaj o Dol dija len e Saule, e Kisose čhave, manuše
tare Venijaminaso pleme. O Savle vladisada paše saranda (40) berš.
22 Kana o Dol crdija e Saule, vazdija lenđe e Davide carose, savestar vaćarda:
'Arakhljem e Davide, čhave e Jesejese, manuš pale mingro ilo. Vov ka ćerol sa so me
mangav.'
23 Taro potomstvo e Davideso, o Dol palo piro obećanje, vazdija e Izraelese e Spasitelje
e Isuse.
24 Angleder so o Isus avilo, o Jovane o Krstitelj propovedisada sa e Izraelskone
manušenđe te pokajin pe thaj te krstin pe.
25 Kana o Jovane završisada pi bući savaće sasa bičhaldo, vaćarda: 'Me naj sem kova
savese den gođi kaj sem. Al akh, pale mande avol khoni savo si po baro mandar, kase
naj sem dostojno te putrav lese sandale.'
26 Phralalen, čhave e Avraamese thaj avera tumen save daran taro Dol! Amenđe sasa
bičhaldo kava Lafi taro spasenje.
27 E manuša save bešen ano Jerusalim thaj lenđe šorutne, ni pindžarde e Isuse, nego
sudisade le. Gija pherdile e lafura e prorokurenđe save čitin pe svako savato a ni
haljarde len.
28 Iako ni arakhlje nisavo banđipe sose o Isus zaslužisada o meripe, rodije taro Pilat
te mudaren le.
29 Kana ćerde sa so sasa pisimo lestar ane Sveta lila, uljarde le taro krsto thaj čhute
le ano limori.
30 Al o Dol vazdija le tare mule
31 thaj o Isus sikadilo but đivesa kolenđe save đele lesa andari Galileja ano Jerusalim.
Von si akana lese svedokura angle Jevreja.
32 Amen vaćara tumenđe o Lačho Lafi: o obećanje savo o Dol dija amare paradadenđe,
33 pherda amare čhavenđe gija so vazdija e Isuse andare mule. Sar so si pisime ano
dujto psalmo:

'Tu san mingro Čhavo.
Od ađive sem ćiro Dad.'

34 Golese kaj o Dol vazdija le tare mule, ni ka ćernjol nikad ano limori. Vaćarda gija:

'Tumenđe ka dav e sveta thaj sigurna blagoslovura
save obećisadem e Davidese.'

35 Golese, ko aver than o Dol vaćarol:

'Ni ka de ćo sveto manuš te ćernjol.'

* **13,13** I Pamfilija thaj i Pisidija sesa pokrajine ani ađivesutni Tursko.

36 Golese, o David ane piri kuštik služisada baše Devleso cilj, mulo thaj prahosade le
paše lese paradada thaj leso telo ćernilo ano limori.
37 Al Kova kas o Dol vazdija tare mule, ni ćernilo.
38 Golese, phralalen, trubul te džanen kaj ano Isus objavil pe tumenđe oprostipe tare
grehura thaj tare sa so naštine te opravdil pe e Mojsijase zakonesa.
39 E Isusesa opravdil pe dži jekh savo pačal.
40 Golese, aračhen tumen ma te avol pe tumende kova so o Dol vaćarda prekal e
prorokura:

41 ‘Dičhen, tumen save maren muj!
Čudin tumen thaj hasavon!
Golese kaj ane tumare đivesa ka ćerav bući
ane savi ne bi pačana,
te bi vaćarola pe tumenđe golestar.’ ”

42 Kana iklile o Pavle thaj o Varnava andari sinagoga, molisade len e manuša te irin
pe aver savato te vaćaren lenđe vadži tare gova.
43 Kana o ćidipe crdija pe, pherdo Jevreja thaj e devlikane abandžije save lije e
Jevrejengo pačajipe, đele palo Pavle thaj o Varnava. Von vaćarde lencar thaj zurade
len te nastavin te pačan ano milost e Devleso.
44 Ane aver savato ćidije pe skoro savore andaro foro te šunen e Gospodeso Lafi.
45 Kana e Jevreja dikhlje bute manušen, pherdile zavist thaj lije te vređin e Pavle thaj
te suprostavinpe pe gova so vaćarola.
46 Al o Pavle thaj o Varnava bizi dar vaćarde lenđe: “O Lafi e Devleso tumenđe e
Jevrejenđe angleder trubuja te vaćarol pe. Al golese kaj tumen čhuden le thaj korkore
tumen ni dičhen kaj sen dostojna bašo džuvdipe bizo meripe, akana amen irisaljam e
abandžijenđe.
47 Golese kaj gija vaćarda amenđe o Gospod:

‘Ćerdem tut svetlo e abandžijenđe,
te ane o spasenje ane sa e krajura e phuvaće.’ ”

48 Kana šunde kava e abandžije, radujisajle thaj slavisade e Gospodeso Lafi thaj pačaje
savore save sesa odredime pašo džuvdipe bizo meripe.
49 O Lafi e Gospodeso širisajlo ke sa e thana ani goja regija.
50 Al e Jevreja nagovorisade e uticajna devlikane džuvljen thaj e muršen save sesa ke
šorutne thana ane kava foro thaj von lije te traden e Pavle thaj e Varnava thaj čhudije
len andari pi phuv.
51 Al o Pavle thaj o Varnava tresisade o praho tare pe pingre te ma bi avola len khanči
lencar thaj đele ani Ikonija.
52 A e sikade sesa radosna thaj pherde Svetone Duxosa.

14

O Pavle thaj o Varnava ani Ikonija
1 Sar ane avera thana, gija thaj ani Ikonija o Pavle thaj o Varnava đele ani Jevrejsko
sinagoga. Gothe pherdo Jevreja thaj Grkura lije te pačan golese kaj o Pavle thaj o Varnava
vaćarde o Lafi e Devleso.
2 Al e Jevreja save ni manglje te pačan, bunisade e abandžijen protiv e phrala thaj
pherde bilačhimasa lenđe gođa.
3 Tegani, von ačhile but đive gothe thaj bizi dar vaćarde taro Gospod, savo potvrdisada
o Lafi tare piro milost gija so dija len te ćeren znakura thaj čudesura.
4 E manuša taro foro uladile: nesave sesa e Jevrejencar, a avera e apostolurencar.
5 Tegani nesave abandžije thaj e Jevreja katane pe šorutnencar ande odluka te ćeren
bišukaripe e Pavlese thaj e Varnavase thaj manglje te maren len thaj te čhuden bara pe
lende.
6 Kana o Pavle thaj o Varnava dodžanglje baše gova, našle ani likaonsko regija, ane
forura Listra thaj Derva thaj ane pašutne thana,
7 thaj i odori vaćarde o Lačho Lafi.

O Pavle thaj o Varnava ani Listra thaj ani Derva
8 Ani Listra bešola jekh manuš savo sasa paralizovano tare piro bijandipe. Nikad
naštine te phirol.

9 Dži kaj kava manuš šunda e Pavle sar vaćarol thaj o Pavle dikhlja pe leste, o Pavle
dikhlja kaj vov pačal ano sastaripe,
10 vaćarda lese bare glasosa:
"Ušti ke pingre!"
Tari jekh drom o manuš hutija thaj lija te phirol.
11 Kana but manuša dikhlje so ćerda o Pavle, vazdije po glaso ki likaonsko čhib: "E
dolura ulile tele amende thaj ćerdile manuša!"
12 Thaj akharde e Varnava Zevs, a e Pavle Hermes, golese kaj vov sasa glavno
govorniko.
13 O svešteniko, tare Zevseso hram savo sasa pašo foro, anda guruven thaj vencura ki
kapija golese kaj manglja e manušencar te dol e apostolurenđe sar žrtve.
14 Kana e apostolura o Varnava thaj o Pavle šunde gova, pharade pe fostanura, prastije
maškare manuša thaj lije te den vika:
15 "Manušalen! So ćeren kava? Amen sam samo manuša sar tumen! Amen aviljam
te vaćara tumenđe o Lačho Lafi te crden tumen tare gasave beskorisna buća thaj te irin
tumen premalo džuvdo Dol, savo ćerda o nebo thaj i phuv, o more thaj sa so si ane
lende.
16 Angleder o Dol sa e manušen mukhlja te džan pe dromencar,
17 al nikad ni ačhada tumen bizo svedočanstvo pestar. Vov ćerol tumenđe šukar buća,
dol tumen taro nebo bršnd thaj šukar bijandipe ane po vreme, čaljarol tumen xamasa
thaj pherol tumare ile baxtasa."
18 Sar kava vaćarde lenđe, jedva ačhade e manušen te ma činen lenđe žrtven.
19 Al tegani avile nesave Jevreja andari Antiohija thaj andari Ikonija, pherde e
manušen te čhuden bara po Pavle. Kana čhudije bara pe leste, inđarde le avral taro
foro golese kaj dije gođi kaj si mulo.
20 Al kana e sikade ćidije pe trujal leste, o Pavle uštilo thaj irisajlo ano foro. Theara
đive e Varnavasa đelo ano Dervo.

O Pavle thaj o Varnava irisajle ani sirijsko Antiohija

21 Kana o Pavle thaj o Varnava vaćarde o Lačho Lafi i ani Derva thaj buten ćerde
sikade, irisajle ani Listra, ani Ikonija thaj ani Antiohija.
22 Gothe zuravena thaj ohrabrina e sikaden te ačhen ano pačajipe thaj vaćarena lenđe
kaj maškaro baro bilačhipe trubun te načhen te bi dena ano Carstvo e Devleso.
23 Ane sa e khanđira o Pavle thaj o Varnava čhute lenđe starešinen, ano post thaj ani
molitva ačhade len e Gospodese ane savo pačaje.
24 Pale gova nakhle maškar i Pisidija thaj avile ani Pamfilija.
25 Kana vaćarde o Lafi e Devleso ani Perga, ulile ani Atalija.
26 Gothar đele brodosa ani Antiohija, odori kaj sesa angleder predajime e Devlese ane
vasta vov te brinil pe lendar thaj bičhalde te ćeren i bući savi akana završisade.
27 A kana avile ani Antiohija thaj ćidije i khanđiri, o Pavle thaj o Varnava vaćarde
lenđe sa so ćerda o Dol prekal lende thaj sar e abandžijenđe putarda o vudar taro
pačajipe.
28 Thaj gothe ačhile po but đivesa e sikadencar.

15

E apostolura ćidije pe ano Jerusalim

1 Tegani avile nesave manuša andari Judeja ani Antiohija thaj lije te sikaven e phralen:
"Te ni ćerden suneti palo purano e Mojsijaso adeti, našti spasin tumen."
2 O Pavle thaj o Varnava zurale suprostavisajle golese thaj sasa bari čingar maškar
lende. O Pavle thaj o Varnava thaj vadži nesave phrala sesa bičhalde te džan ano
Jerusalim, golestar te vaćaren e apostolurencar thaj e starešinencar.
3 Gija i Khanđiri bičhalda len po drom thaj von nakhle maškar i Fenikija thaj i Samarija
thaj vaćarena lenđe sa tare abandžije save obratisajle e Devlese. Gova ćerda baro radost
maškare sa e pačavne.
4 Kana avile ano Jerusalim, i khanđiri, e apostolura thaj e starešine lačhe ađućarde
len, a o Pavle thaj o Varnava vaćarde sa so ćerda o Dol prekal lende.
5 Tegani uštile nesave pačavne tari farisejsko stranka save vaćarde: "Trubun e
abandžijenđe te ćeren suneti thaj naredisade lenđe te ićaren e Mojsijaso zakon!"
6 E apostolura thaj e starešine ćidije pe te vaćaren golestar.
7 Pali bari čingar, uštilo o Petar thaj vaćarda: "Phralalen! Tumen džanen kaj o Dol tare
anglune đivesa birisada man maškar tumende, andar mingro muj te šunen e abandžije
o Lačho Lafi thaj te pačan.

8 O Dol savo pindžarol e ile, potvrdisada kaj prihvatil e abandžijen gija so dija len o
Sveto Duxo, sar i amenđe.
9 O Dol ni ćerda nisavi razlika maškar lende thaj amende, golese kaj e pačajimasa
thoda lenđe ile.”
10 Sose akana iskušin tumare Devle thaj manđen te čhuven pharipe pi kor e sikadenđe,
savo naštine te inđara ni amen ni amare paradada?
11 Nego amen pača kaj ka ava spasime taro milost e Gospodeso e Isuseso, sar i von.
12 Tegani khoni khanči ni vaćarda thaj lije te šunen e Varnava thaj e Pavle so vaćarde,
save znakura thaj čudura ćerda o Dol maškare abandžije prekale lende.
13 Kana von ačhade te vaćaren, o Jakov phenda: “Phralalen, šunen man!
14 O Simon Petar vaćarda sar o Dol taro anglunipe brinisajlo maškare abandžije te
biril narodo pese.
15 A kalesa uklopin pe e lafura e prorokurenđe, golese kaj si pisime:

16 ‘Pale gova ka iriv ma
thaj palem ka vazdav e Davideso šatori savo si perado.
Ka vazdav le andari ruševina
thaj ka obnoviv le
17 te roden e Gospode i avera manuša,
thaj sa e abandžije, saven akhardem mande.
Gija vaćarol o Gospod, so ćerol gija,
18 a gova džanol pe taro angluno vreme.’

19 Golese me phenav te ma ćeren pharipe e abandžijenđe save akana irin pe ko Dol,
20 nego amen te pisi lenđe te aračhen pe taro xape savo si žrtvujime e idolurenđe,
taro blud, taro mas e tasade životinjengo kaso rat ni thavdija thaj te ni pijen o rat tare
nisavi životinja.
21 Golese kaj ane svako foro, od angleder isi kola save propovedin gola zakonura e
Mojsijase thaj lendar čitin svako savato ane sinagoge.”

E apostolurengo lil e pačavnenđe tare avera narodura
22 Tegani e apostolura thaj e starešine sa e Khanđirasa, odlučisade te birin maškar
peste manušen saven ka bičhalen e Pavlesa thaj e Varnavasa ani Antiohija. Gija birisade
e Juda kas akharde Varsava thaj e Sila, save sesa e šorutne maškare phrala.
23 Pale lende bičhalde kava lil:

“Amen, e apostolura thaj e starešine, tumare phrala andaro Jerusalim, bičhala
pozdrav sa e phralenđe tare aver narodura save živin ani Antiohija thaj ani Sirija
thaj ani Kilikija.

24 Amen šundam kaj nesave amendar avile tumende, uznemirisade tumen thaj
bunisade tumen pe lafurencar. Al amen ni vaćardam lenđe te ćeren gova.
25 Golese odlučisadam savore sar jekh, te biri nekobor manušen thaj te bičhala len
katane amare mangle phralencar, e Varnavasa thaj e Pavlesa.
26 Gova si manuša save po džuvdipe čhute ki kocka bašo alav amare Gospodeso, e
Isuseso e Hristeso.
27 Gija bičhala e Juda thaj e Sila, save ka vaćaren tumenđe gova lafurencar.
28 Golese odlučisadam, o Sveto Duxo thaj amen, te ni čhuva tumenđe nisavo aver
pharipe, sem kava so trubul:
29 te aračhen tumen taro xape savo si žrtvujime e idolurenđe, te ni pijen rat thaj te ni
xan mas e tasade životinjengo kaso rat ni thavdija thaj te ni ćeren blud. A te arakhljen
tumen tare kava, ka ćeren šukar.

Aven saste.”

30 Gija bičhalde len po drom thaj von đele ani Antiohija. Gothe ćidije sa e pačavnen
ani khanđiri thaj dije len o lil.
31 Kana čitisade le, radujisajle tare gova ohrabrenje.
32 O Juda thaj o Sila, save i korkore sesa prorokura, bute lafurencar ohrabrisade thaj
zurade e phralen.
33 A sar sesa gothe nesavo vreme, e phrala mukhlje len ano mir palal kolenđe so
bičhalde len.
34 [Al o Sila odlučisada kaj si po šukar te ačhol gothe.]

35 A o Pavle thaj o Varnava ačhile ani Antiohija kaj sikade thaj vaćarde o Lafi e Gospodeso bute dženenđe.

O Pavle thaj o Varnava džan svako pe dromesa

36 Pale nekobor đivesa o Pavle vaćarda e Varnavase: "Te iri amen thaj te dikha e phralen ke sa e forura, ane save propovedisadam o Lafi e Gospodeso, te dikha sar si."
37 O Varnava manglja te inđaren pesa e Jovane kas akharde Marko.
38 Al o Pavle vaćarda: "Kova savo ačhada amen ani Pamfilija thaj ni đelo amencar ke buća save trubujam te ćera, ma te la le amencar."
39 Gija iklili čingar maškar lende thaj uladile jekh averestar. O Varnava lija pesa e Marko thaj đelo ko Kipar.
40 A o Pavle lija e Sila. E phrala predajisade len ane Gospodese vasta, vov te brinil pe lendar thaj von đele.
41 Nakhle maškar i Sirija thaj i Kilikija thaj zurada e phralen ane khanđira.

16

O Timotej pridružil pe e Pavlese thaj e Silase

1 O Pavle thaj o Sila đele ano Dervo a pale gova ani Listra. Gothe sasa jekh sikado alavesa Timotej. Lesi dej sasa Jevrejka savi pačaja, al leso dad sasa abandžija.
2 O Timotej sasa ko lačho glaso maškare phrala ani Listra thaj ani Ikonija.
3 O Pavle manglja te inđarol le pesa. Tegani ćerde e Timotejase suneti, taro poštovanje e Jevrejengo save bešle ane gola thana, golese kaj von džanglje kaj leso dad sasa abandžija.
4 Sar džana taro foro ko foro, sikade e manušen te ićaren pe tare odredbe save odredisade e apostolura thaj e starešine ano Jerusalim.
5 Gija e khanđira zurajle ano pačajipe thaj svako đive barile ano đinipe sa po but.

O Pavle akhardo te džal ani Makedonija

6 Von samo nakhle maškar i regija Frigija thaj i Galatija, golese so o Sveto Duxo ni dija len te vaćaren o Lafi e Devleso ani Cikni Azija.
7 Kana avile paše i Misija, dikhlje te džan ani Vitanija, al o Duxo e Isuseso ni dija len te džan.
8 Gija nakhle i Misija thaj ulile ani Troada.
9 Ane goja rat, e Pavle sasa vizija. Dikhlja sar jekh manuš andari Makedonija ačhilo thaj molisada le: "Av ani Makedonija thaj pomogni amen!"
10 Pale gova so dikhlja i vizija, sigate dikhljam* te dža ani Makedonija, golese kaj džangljam kaj o Dol dija amen vika te propovedi gothe o Lačho Lafi.

E Lidijako pokajipe

11 Kana đeljam andari Troada, aviljam brodosa pravo ko ostrvo Samotrak thaj theara đive đeljam ano Neapolj.
12 Gothar đeljam dži ko Filipi, savo si angluno foro taro jekh kotor tari Makedonija, savi sasa rimsko kolonija. Ane kava foro ačhiljam nekobor đive.
13 Ko savato ikliljam avral tari kapija e forosi dži ki len, golese kaj dijam gođi kaj ka arakha odori than za ki molitva. Ćidije pe gothe nesave džuvlja, a amen bešljam thaj lijam te vaćara lencar.
14 Maškar lende sasa jekh džuvli, savako alav sasa Lidija taro foro Tijatira, savi biknola but kuč skerletna šeja. Voj poštujila e čačukane Devle thaj o Gospod putarda lako ilo te šunol šukar e Pavlese lafura.
15 Pale gova so krstisajli voj thaj laće čherutne, molisada amen: "Te dijen gođi kaj me pačav ano Gospod, aven thaj bešen ane mo čher."
Thaj čhuta amen te ćera gova.

O Pavle thaj o Sila ano phanglipe

16 Jekh đive kana đeljam ko than za ki molitva, arakhlja amen jekh robinja. Ane late sasa bilačho duxo savesa dikhljarola so ka avol. Gija anola but pare pe gospodarenđe.
17 Voj đeli palo Pavle thaj pale amende thaj dija vika: "Kala manuša si sluge e Devlese e Embarese! Von objavin tumenđe o drom taro spasenje!"
18 Thaj gija ćerola but đivesa. Kana gova e Pavlese avilo dži o nak, irisajlo thaj vaćarda gole bilače duxose: "Zapovediv tuće ano alav e Isuseso e Hristeso, iklji andar late!"
Thaj o bilačho duxo iklilo latar ane gova sato.

---

* **16,10** O Luka, o pisco tare "Buća e Apostolurenđe", gothar počnisada te phirol e Pavlesa thaj te pratil le ke leso drom thaj golese pisil "sigate dikhljam".

19 Kana dikhlje laće gospodara kaj hasarde i nada baši zarada latar, dolde e Pavle thaj
e Sila thaj vucisade len dži ko trgo kaj sesa e šorutne e forose.
20 Ande len ke sudije thaj vaćarde: “Kala manuša si Jevreja thaj ćeren buna ane amaro
foro,
21 thaj vaćaren tare adetura save amen e Rimljanura ni smi te prihvati thaj te ićara
amen pe lende.”
22 Tegani e manuša uštile po Pavle thaj po Sila. E sudije pharade e šeja save sesa pe
lende thaj vaćarde te šibin len.
23 Pale gova so šibisade len but, čhute len ano phanglipe thaj vaćarde ko čuvari te
aračhol len šukar.
24 Kana dobisada gasavo naređenje, vov čhuta len ano emdurutno kotor taro
phanglipe thaj lenđe pingre phanglja maškare phalja.
25 Ani opaš i rat o Pavle thaj o Sila molisajle, đilabije thaj hvalisade e Devle a kola
phangle manuša šunde len.
26 A tari jekh drom i phuv lija but te tresil pe thaj gija crdija pe o temelji taro phanglipe.
Sigate putajle sa e vudara thaj savorenđe pele e sinđira tare vasta.
27 Kana džungadilo o čuvari, dikhlja kaj si putarde e vudara taro phanglipe. Gija lija
o mačo thaj manglja te mudarol pe, golese kaj dija gođi kaj našle e phangle manuša.
28 Al o Pavle andare sa o glaso dija vika: “Ma čher tuće nisavo bilačhipe, golese kaj
sam amen savore gothe!”
29 O čuvari rodija e memelja thaj prastija sigate andre. Tresisada tari dar thaj pelo ke
pe koča anglo Pavle thaj anglo Sila.
30 Ikalda len avral thaj pučlja: “Cenime manušalen, so trubul te ćerav te spasiv man?”
31 Von vaćarde: “Pača ano Gospod o Isus thaj ka ave spasimo tu thaj ćire čherutne.”
32 Tegani vaćarde lese o Lafi e Gospodeso thaj savorenđe save sesa ane leso čher.
33 Ane gova sato ani rat kova čuvari lija e Pavle thaj e Sila, thoda lenđe rane thaj sigate
krstisajlo vov thaj sa lese čherutne.
34 Pale gova anda len ane po čher, dija len te xan thaj radujisajlo pe čherutnencar
golese so pačaja ano Dol.
35 Kana đivesajlo, e sudije bičhalde pe službenikuren te phenen e čuvarese: “Mukh
kale duje manušen.”
36 O čuvari vaćarda e Pavlese: “E sudije vaćarde te mukha tumen. Golese akana ikljen
thaj džan ano miro!”
37 Al o Pavle vaćarda e službenikurenđe: “Marde amen angle manuša bizo sudo thaj
iako sam Rimljanura, čhudije amen ano phanglipe thaj akana manđen čorale te ikalen
amen? Našti gija! Nek aven korkore thaj nek ikalen amen!”
38 E službenikura đele ke sudije thaj vaćarde gova lenđe thaj von darajle kana šunde
kaj si o Pavle thaj o Sila Rimljanura.
39 Avile, izvinisajle lenđe, a kana ikalde len andaro phanglipe, molisade len te ikljen
andaro foro.
40 Kana o Pavle thaj o Sila iklile andaro phanglipe, đele ki Lidija, dikhlje pe e
phralencar, zurade len thaj đele andar kava foro.

17

O Pavle thaj o Sila propovedin ano Solun

1 Kana o Pavle thaj o Sila nakhle maškare forura o Amfipolj thaj i Apolonija, avile ano
Solun, kaj sasa jevrejsko sinagoga.
2 Thaj o Pavle pale piro adeti đelo ani sinagoga thaj trin savatura raspravisada lencar
tare Svete lila.
3 Objasnisada lenđe thaj anola dokazura golestar kaj: “O Hrist trubuja te mudardol
thaj te uštol tare mule. A gova Hrist si o Isus, savestar me tumenđe vaćarav.”
4 Nesave Jevreja dikhlje kaj si gova čače thaj pridružisajle e Pavlesa thaj e Silasa.
Pridružisajle lencar i but Grkura save poštujina e Devle thaj but ugledna džuvlja.
5 Al aver Jevreja save sesa zavidna baše gova, lije nesave bilačhe manušen taro trgo
thaj ćerde pobuna ano foro. Napadisade e Jasonoveso čher thaj rodije e Pavle thaj e Sila
te ikalen len angle manuša te sudin len.
6 A kana ni arakhlje len, zorasa ande e Jasone thaj nesave phralen angle e forose
šorutne thaj dije vika: “Kala manuša bunisade celo Rimsko carstvo thaj akana avile i
amende
7 a o Jason mukhlja len peste ano čher. Von savore ćeren protiv e carose odredbe,
golese kaj vaćaren kaj isi aver caro, nesavo Isus.”

8 Kana e manuša thaj e forose šorutne kava šunde, uznemirisajle
9 thaj mukhlje len tek kana taro Jason thaj avera phrala lije pare sar zalogo.

O Pavle thaj o Sila propovedin ani Verija

10 Goja rat e phrala sigate ani rat bičhalde e Pavle thaj e Sila ani Verija. A kana resle odori, lije te džan ani jevrejsko sinagoga.
11 Kala Jevreja manglje po but te šunen o Lafi tare kala save bešena ano Solun thaj šukar prihvatisade e Devleso Lafi. Dži jekh đive rodena ano Sveto lil te dičhen dal si čače gova so vaćarol o Pavle.
12 Golese, but Jevreja thaj but tare ugledna Grkinje thaj Grkura pačaje.
13 Al kana dodžanglje e Jevreja taro Solun kaj o Pavle objavil o Lafi e Devleso i ani Verija, avile i von odori te vazden thaj te bunin e manušen.
14 Tegani e phrala sigate bičhalde e Pavle te džal ko more, a o Sila thaj o Timotej ačhile ani Verija.
15 A kola so pratisade e Pavle, inđarde le ani Atina thaj palo zapovest irisajle ani Verija te inđaren o haberi e Silase thaj e Timotejese sigate te aven palo Pavle.

O Pavle vaćarol o Lafi ani Atina

16 Dok o Pavle ađućarda e Timoteje thaj e Sila ani Atina, holajlo but leso duxo ane leste kaj ano foro dikhlja pherdo idoluren.
17 Golese ani sinagoga raspravisajlo e Jevrejencar thaj e Grkurencar save poštujina e Devle thaj ko trgo kolen saven bi aračhena svako đive.
18 Gija lesa lije te raspravin pe nesave epikurejska thaj e stojička filozofura.
Nesave lendar pučlje pe: "So kava brbljivco manđol te vaćarol?"
Thaj e dujta vaćarena: "Izgleda kaj objavil abandžijskone devlen." Gova vaćarde golese kaj o Pavle vaćarola o Lačho Lafi taro Isus thaj taro uštipe tare mule.
19 Tegani lije le, inđarde le ano Areopag, ko brego kaj ćidena pe e starešine e forose thaj phende lese: "Šaj li džana savo si gova nevo sikajipe savo tu ikale angle amende?
20 Phere amare kana čudnone bućencar, pa manga te džana so gova značil."
21 Sa e Atinjanura thaj e abandžije save bešena maškare lende, ni nakhavena po vreme ane khanči sem so vaćarena thaj šunena nesave neve buća.
22 Tegani o Pavle ačhilo maškar o Areopag thaj vaćarda: "Atinjanuralen, me dikhav kaj tumen sen but religiozna.
23 Golese, dži kaj nakhljem, ačhiljem thaj dikhljem tumare sveta thana, arakhljem čak jekh žrtveniko pe savo sasa pisimo: 'Devlese savo ni pindžarol pe.' Gova si Dol save tumen ni pindžaren a poštujin, savestar me vaćarav tumenđe.
24 Kava si o Dol savo ćerda o sveto thaj sa so si pe leste. Vov si Gospodari e neboso thaj e phuvako golese ni bešol ane hramura save si ćerde manušikane vastesa,
25 niti e manušikane vasta naj potrebe te služin le, sar te phene kaj khanči trubul le. Golese vov si kova savo dol džuvdipe, o dišipe thaj sa aver.
26 Vov tare jekh manuš ćerda sa e naroduren te bešen pi sa i phuv thaj angleder odredisada vreme e manušenđe thaj međe kaj šaj te bešen.
27 Ćerda gova e manuša te roden e Devle, sar te bi vazdena pe vasta premale leste thaj te aračhen le. Al vov čače naj dur tare ni jekh amendar.
28 'Golese kaj ane leste živi, phira thaj sam.' Sar so i nesave tare tumare manuša e pesnikura phende: 'Amen sam leso potomstvo.'
29 Gija, sar sam e Devleso potomstvo, ni trubul te da gođi kaj si o Dol sar tvorevina taro zlato, taro srebro il taro bar, save e manuša ćerde majstorski thaj pale piri mašta.
30 Angleder kana e manuša ni džanglje e Devlese, o Dol ni dikhlja pe gova, al akana zapovedil sa e manušenđe ke sa e thana te pokajin pe,
31 golese kaj odredisada đive ane savo pravedno ka sudil e svetose prekalo manuš save odredisada. Savorenđe dija dokaz golestar, gija so vazdija le tare mule."
32 Kana šunde taro uštipe tare mule, nesave marde muj, al avera vaćarde: "Tare gova ka šuna tut aver drom."
33 Gija o Pavle đelo lendar.
34 Nesave ačhile paše leste thaj pačaje. Maškar lende sasa o Dionisije o Areopagito, jekh tare starešine e forose thaj i džuvli savi akhardola Damara thaj avera.

18

O Pavle ano Korint

1 Pale gova o Pavle đelo tari Atina thaj avilo ano Korint.

2 Gothe arakhlja nesave Jevrejino, alavesa Akila, savo sasa tari Ponta. Vov skoro avilo
andari Italija pe romnjasa e Priskilasa golese kaj o Caro o Klaudije naredisada sa e
Jevreja te džan andaro Rim. O Pavle pridružisajlo lencar
3 thaj golese kaj ćerde isto zanati sar i vov, ćerena šatora, ačhilo lende thaj ćerda
bući lencar.
4 A dži jekh savato o Pavle raspravila ani sinagoga thaj manglja e Jevreja thaj e Grkura
te pačan.
5 Kana avile andari Makedonija o Sila thaj o Timotej, o Pavle posvetisajlo te propovedil
samo e Devleso Lafi thaj te svedočil e Jevrejenđe kaj si o Isus čače Mesija.*
6 Al kana von protivisajle thaj lije te vređin e Pavle, vov tresisada i prašina pestar tare
pe šeja te ma bi avola le khanči lencar thaj vaćarda: "Tumaro rat ka perol pe tumare
šore! Me sem thodo. Od akana ka propovediv e abandžijenđe."
7 Tegani o Pavle đelo andari sinagoga thaj avilo ano čher nesave manušese savo
akhardola Titije Just, savo si abandžija a darala taro Dol, kaso čher sasa paši sinagoga.
8 A o Krispo, o starešina tari sinagoga, pačaja ano Gospod sa pe čherutnencar. I but
avera Korinćanura save šunde le, pačaje thaj krstisajle.
9 Jekh rat o Gospod vaćarda e Pavlese ani vizija: "Ma dara, nego vaćar. Ma te ače.
10 Golese kaj me sem tusa. Khoni ni ka napadil tut te ćerol tuće bilačhipe, golese kaj
man isi but manuša ane kava foro."
11 Gija o Pavle bešlo gothe berš tepaš thaj sikada len taro Lafi e Devleso.
12 Kana sasa o Galion upravniko ani Ahaja, e Jevreja katane uštile po Pavle thaj
inđarde le ko sudo
13 vaćarindoj: "Kava manuš čhuvol e manušen te poštujin e Devle protiv o Zakon."
14 Kana o Pavle manglja te putrol po muj, vaćarda o Galion e Jevrejenđe: "Jevre-
jonalen! Te avol nesavi nepravda il bilačhi bući, avola bi sose te šunav tumen.
15 Al kava si čingara baše lafura, baše alava thaj baše tumaro Zakon, golese rešin gova
korkore. Sudija ni mangav te avav ane gova."
16 Gija tradija len andaro sudo.
17 Tegani von dolde e Sostene, e šorutne tari sinagoga, thaj marde le anglo sudo. O
Galion khanči golese ni marisada.

O Pavle iril pe ani Sirijsko Antiohija

18 O Pavle ačhilo vadži but đivesa ano Korint. Pale gova oprostisajlo pe phralencar
thaj e brodosa đelo katane e Priskilasa thaj e Akilasa, ani Sirija. Ani Kenhreja ranglja
po šoro, golese kaj ćerda zavet.
19 Kana resle ano Efes, ačhada len gothe thaj vov korkoro đelo ani sinagoga, kaj
raspravisajlo e Jevrejencar.
20 Von molisade te ačhol ke lende vadži nesavo vreme, al vov ni manglja,
21 nego oprostisajlo lencar vaćarindoj: "Ka iri ma tumende, te manglja o Dol."
Tegani đelo e brodosa andaro Efes.
22 Kana reslo ani Kesarija, đelo ano Jerusalim te pozdravil pe e Khanđirasa thaj pale
gova đelo ani Antiohija.
23 Ačhilo nesavo vreme gothe thaj pale gova đelo gothar. Pa taro than dži ko than đelo
maškar i regija Galatija thaj i Frigija thaj zurada sa e sikaden.

O Apolos ano Efes

24 Ano Efes avilo jekh Jevrejino, alavesa Apolos, savo bijandilo ani Aleksandrija. Vov
sasa manuš savo but šukar vaćarola thaj but šukar džanglja e Sveta lila.
25 Vov sasa sikado taro drom e Gospodeso thaj bare jagasa vaćarola thaj tačno sikavola
taro Isus, iako džanglja samo za ke Jovaneso krstipe.
26 Thaj lija bizi dar te vaćarol thaj ani sinagoga. Kana šunde le i Priskila thaj o Akila,
lije le ke peste thaj po šukar objasnisade lese e Devleso drom.
27 Kana o Apolos manglja te džal ani Ahaja, e phrala zurade le thaj pisisade e sikadenđe
lil te primin le. Kana reslja gothe, but pomožisada kolenđe save palo milost pačaje,
28 golese kaj ano javno vaćaripe sesa po zurale ane lafura tare Jevreja. Gija dokažisada
andare Sveta lila kaj si o Isus o Mesija.

19

O Pavle đelo ano Efes

1 I dži kaj sasa o Apolos ano Korint, o Pavle nakhlo e uprune phuva thaj reslo ano Efes.
Gothe arakhlja nekoboren sikaden

* **18,5** Mesija značil Hrist, so značil Pomazaniko.

2 thaj pučlja len: “Primisaden li o Sveto Duxo kana pačajen?”
Von vaćarde lese: “Na, ni šundam kaj isi Sveto Duxo!”
3 O Pavle pučlja len: “Pa tegani save krstimasa krstisaljen?”
Von vaćarde lese: “E Jovanese krstimasa.”
4 O Pavle phenda lenđe: “E Jovaneso krstipe sasa znako taro pokajipe. O Jovane vaćarola e Izraelcurenđe te pačan ane kova savo avol pale leste, a gova si o Isus.”
5 Kana šunde gova, krstisajle ano alav e Gospodeso e Isuseso.
6 Pale gova o Pavle čhuta pe vasta pe lende, o Sveto Duxo ulilo pe lende thaj von lije te vaćaren ane aver čhiba thaj te prorokuin.
7 Sesa dešuduj (12) manuša.
8 O Pavle pale gova đelo ani sinagoga. Gothe, ke gola trin čhon bizi dar vaćarda thaj raspravisajlo ani sinagoga thaj pokušisada te ubedil e Jevrejen taro Carstvo e Devleso.
9 Al nesave lendar sesa zurale šorenđe, ni manglje te pačan thaj angle manuša kaljarena o Drom e Gospodeso. Tegani o Pavle đelo lendar, pesa inđarda e Isusese sikaden thaj svako đive raspravisada ani učionica e Tiranesi.
10 Gova sasa duj berš, gija sa e manuša ani Cikni Azija, e Jevreja thaj e abandžije, šunde o Lafi e Gospodeso.

E Skevase čhave manđen te ikalen e bilačhe duxuren
11 O Dol prekale Pavlese vasta ćerda but bare čudura.
12 Gija čak i e maramice thaj e kuštika save o Pavle dolda, e manuša inđarena ke nasvale thaj von sesa sastarde tare pumaro nasvalipe, a e bilačhe duxura ikljona lendar.
13 Golese nesave Jevreja, save phirena taro than dži ko than thaj tradena e bilačhen duxuren thaj pokušisade pe kola ane save sesa e bilačhe duxura te akharen o alav e Gospodeso e Isuseso: “Xav tumen sovli ano Isus kastar vaćarol o Pavle, ikljen!”
14 Gova ćerena efta čhave e Skevase savo sasa jevrejsko baro svešteniko.
15 Al o bilačho duxo vaćarda lenđe: “E Isuse pindžarav thaj e Pavle džanav, al ko sen tumen?”
16 Tegani kova manuš ane savo sasa o bilačho duxo, hutija pe lende thaj savoren osvojisada thaj gaći marda len kaj andaro gova čher iklile nanđe thaj ratvale.
17 Kana dodžanglje sa kava e Jevreja thaj e abandžije save bešle ano Efes, dolda savoren i dar thaj lije te vazden o alav e Gospodeso e Isuseso.
18 But tare kala save pačaje, avile thaj putarde lije te priznajin pe bilačhe buća.
19 A but tare kala save dikhljarena, ćidije pumare lila thaj phabarde len angle savorende. Kana dikhlje kobor koštin, arakhlje kaj gola lila sesa pinda milje (50 000) srebrenjakura.*
20 Gijate e Gospodese zorasa o Lafi širisajlo thaj zurajlo.

Buna ano Efes
21 Pale sa kava o Pavle odlučisada ano Duxo te načhol maškar i Makedonija thaj i Ahaja, a te džal ano Jerusalim. Vaćarda: “A sar ka avav nesavo vreme odori, trubul te džav i ano Rim.”
22 Gija bičhalda ani Makedonija dujen save pomožisade le, e Timoteje thaj e Eraste, al vov korkoro ačhilo ani Cikni Azija vadži nesavo vreme.
23 Ane gova vreme ano Efes sasa bari buna protiv o Drom e Gospodeso.
24 Sasa odori nesavo kovači alavesa Dimitrije savo ćerola e Artemidijaće cikne hramura taro srebro thaj gija anola e bućarnenđe bari zarada.
25 Savoren ćidija katane thaj e majstoren saven sasa slična zanatura thaj vaćarda lenđe: “Manušalen, džanen kaj amaro barvalipe zavisil tari kaja bući.
26 Dičhen thaj šunen kaj kava Pavle, na samo ano Efes nego skoro ani sa i Cikni Azija, pridobisada thaj xoxada bute manušen. Vaćarola lenđe kaj kola dolura save si ćerde manušikane vastencar naj dolura.
27 Thaj isi opasnost na samo kaj ka avol bilačho glaso pe amaro zanato, nego i kaj khoni ni ka dičhol po hram tari bari boginja, i Artemidija thaj ka hasarol po baro veličantsvo, sava slavil sa i Cikni Azija thaj sa o sveto!”
28 Kana šunde gova e zanatlije, pherdile holi thaj dije vika: “Bari si i Artemidija taro Efes!”
29 Thaj ano foro sasa bari pometnja. Tegani savore katane prastije ano pozorište thaj vucisade e Gaje thaj e Aristarhe tari Makedonija, save phirde e Pavlesa.
30 O Pavle manglja te ikljol angle manuša, al ni dije le e sikade.

* **19,19** “Srebrenjako” sasa poćinipe paše jekh đive bući jekhe radnikosi.

31 Čak nesave lese amala save sesa šorutne ani Cikni Azija, bičhalde lese haberi ane
savo molisade le te ma džal ano pozorište.
32 A odori nesave dije vika jekh, a avera khanči aver, golese kaj ano ćidipe sasa pobuna.
But manuša ni džanglje ni sose ćidije pe.
33 E Jevreja gurisade e Aleksandre te ačhol angle manuša thaj von phende lese so
te vaćarol. Vov vazdija po va e manušenđe te ma vaćaren thaj lija te branil pe angle
manuša.
34 Kana pindžarde kaj si Jevrejo, duj satura savore dije vika sar jekh: "Bari si i
Artemida taro Efes!"
35 Tegani e foroso pisari umirisada e manušen thaj vaćarda: "Manušalen taro Efes!
Isi li manuš savo ni džanol bašo foro o Efes savo si čuvari e hrameso e boginjako e
Artemidijako thaj lako kipo savo pelo taro nebo?
36 Khoni našti vaćarol kaj naj, golese trubul te smirin tumen thaj ma khanči te ćeren
bigođako!
37 Golese, anden kale manušen save ni čorde khanči andaro hram e Artemidijako thaj
ni hulin pi amari boginja.
38 Ako o Dimitrije thaj e bućarne save si lesa, manđen khanika te tužin, o sudo si
putardo thaj odori si e upravnikura. Gothe nek tužin jekh avere.
39 A te mangljen aver khanči pobut, gova trubul te rešil pe ko zakonito ćidipe e
manušengo.
40 Golese isi opasnost kaj šaj te ava optužime za ki pobuna savi ćerdam kava ađive.
Naj amen khanči sosa bi šajine te opravdi kava nered."
41 Kana kava vaćarda, mukhlja e manušen save ćidije pe.

20

O Pavle ani Makedonija thaj ani Grčko

1 Kana nakhli i pobuna, o Pavle akharda e sikaden thaj zurada len. Pale gova
oprostisajlo lencar thaj đelo ani Makedonija.
2 Načhola maškare gola thana thaj ane but lafura zuravola e sikaden. Pale gova reslo
ani Grčko
3 thaj gothe ačhilo trin čhon. Al golese kaj e Jevreja dikhlje te mudaren le baš kana
manglja te džal brodosa ani Sirija, dija gođi te iril pe maškari Makedonija.
4 Pratisade le o Sopater o čhavo e Pireso tari Verija, o Aristarh thaj o Sekundo andaro
Solun, o Gaj andari Derva, o Timotej, o Tihiko thaj o Trofimo andari Cikni Azija.
5 Von đele angle amende, pa ađućarde amen ani Troada.
6 A amen đeljam brodosa taro foro Filipi palo prazniko e bikvasacose mangrengo thaj
pale pandž đive arakhljam amen lencar ani Troada, kaj ačhiljam efta đive.

O Pavle ani Troada

7 Ano angluno đive ano kurko ćidijam amen te la i Gospodnjo večera thaj o Pavle
propovedisada amenđe o Lafi. A golese kaj manglja theara đive te džal, vaćarola dži
opaš i rat.
8 Ani upruni soba kaj sama ćidime, sesa phabarde but svetiljke.
9 Thaj jekh terno čhavo kaso alav sasa Evtih bešlo ko džamo. A golese kaj o Pavle
vaćarda but, e čhave dolda zuralo sojipe. Sar o sojipe savladisada le, pelo tele taro trito
sprato. Thaj kana vazdije le, sasa mulo.
10 Al o Pavle ulilo thaj pelo ke koča paše leste. Dolda le ani angali thaj vaćarda: "Ma
uznemirin tumen, džuvdo si!"
11 Pale gova irisajlo upre, ulada i Gospodnjo večera thaj xalje mangro. Thaj vadži but
vaćarda lenđe dži sabalje, pa pale gova đelo.
12 A e manuša inđarde e terne čhave čhere džuvde thaj but sesa utešime.

O Pavle oprostil pe tare starešine andar o Efes

13 Čhutam amen angleder ano brodo thaj đeljam ano Asos, kotar trubujam te la e
Pavle, golese kaj vov manglja phirindoj te avol gothe.
14 Kana arakhlja pe amencar ano Asos, lijam le ano brodo thaj aviljam ano Mitilino.
15 Gothar theara đive đeljam brodosa thaj resljam pašo ostrvo Hios. A aver đive
đeljam brodosa ano Samos thaj theara đive aviljam ano Milit.
16 Golese kaj o Pavle odlučisada te načhol pašo Efes te ma bi ačhasa but ani Cikni Azija.
Golese kaj siđarda, te bi šajine te resol ano Jerusalim dži ko Prazniko i Pedesetnica.
17 Andaro Milit o Pavle bičhalda manušen ano Efes te aven e starešine e khanđiraće.

18 Kana avile leste, vaćarda lenđe: “Tumen džanen kaj taro angluno đive kana aviljem
ani Cikni Azija sar ponašisaljem tumencar sa o vreme.
19 Služisadem e Gospode ano baro poniznost, ane but jasva thaj ane iskušenjura save
arakhlje man zbog e Jevrejenđe zavere.
20 Džanen kaj ni ačhadem te vaćarav so si tumenđe korisno, al sikadem tumen javno
thaj ane čhera.
21 Opomenisadem e Jevrejen thaj e abandžijen te irin pe premalo Dol thaj te pačan
ano amaro Gospod o Isus.
22 Akana, akh, sar so o Duxo čhuvol man, džav ano Jerusalim thaj so ađućarol man
gothe, ni džanav.
23 Samo džanav kaj ane svako foro o Sveto Duxo opomenil man kaj ađućaren man
sinđira thaj bilačhipe.
24 Al, ni ačhilo manđe dži mo džuvdipe, nego te završiv mo prastipe dži o krajo thaj
mi bući savi lijem taro Gospod o Isus, te objaviv o Lačho Lafi taro milost e Devleso.
25 Akana, akh, džanav kaj khoni tumendar ni ka dičhol man više, savore tumen
maškare save putujisadem thaj vaćardem taro Carstvo e Devleso.
26 Golese ađive svedočiv tumenđe kaj naj sem bango baše nijekheso meripe,
27 golese kaj ni ačhadem te vaćarav tumenđe tare sa e Devleso manglipe.
28 Aračhen tumen thaj sa o stado e Devleso ane savo o Sveto Duxo čhuta tumen te
aven nadglednikura thaj te parvaren i khanđiri e Devlesi, savi poćinda pe ratesa.
29 Džanav kaj pale gova so ka džav, ka aven e ratvale ruva save ka čalaven po stado.
30 Čak maškare tumende ka aven manuša save ka preirin o čačukano sikajipe te bi
crdena e sikaden pale peste.
31 Golese aven džungade! Ma bistren kaj trin berš ni ačhadem đive ni rat jasvencar
te opomeniv dži jekhe tumendar.
32 Akana, ačhavav tumen e Devlese thaj ano Lafi taro Leso milost, savo šaj te zuravol
tumen thaj te dol tumen nasledstvo maškare sa save si posvetime.
33 Nikad ni sema željno baše khanikaso srebro ni zlato, ni baše khanikase šeja.
34 Korkore džanen kaj mingre vasta služisade za ke mingre potrebe thaj za ke potrebe
kolenđe save sesa mancar.
35 Ane sa sema tumenđe primer sar trubun te trudin tumen, te pomognin kolenđe
save si ano bilačhipe thaj te den gođi baše lafura save vaćarda korkoro o Gospod o Isus:

‘Po blagoslovimo si te da nego te la.’ ”

36 Kana o Pavle kava vaćarda, pelo ke koča thaj molisajlo savorencar.
37 Savore lije te roven zurale, te grlin e Pavle thaj te čumiden le.
38 Al embut sasa lenđe pharo kaj o Pavle phenda lenđe kaj ni ka dičhen le više. Pale
gova ispratisade le ko brodo.

21

O Pavle džal ano Jerusalim

1 Kana oprostisaljam lendar, đeljam brodosa pravo ko ostrvo Kos thaj dujto đive ano
Rodos, a gothar ano Patar.
2 Odori arakhljam brodo savo načhola tari Fenikija, gija ukliljam ane leste thaj đeljam.
3 Kana dikhljam o Kipar, nakhljam tari levo rig e brodosi thaj đeljam premali Sirija.
Ačhiljam ano Tir golese kaj trubuja te uljarol pe o pharipe taro brodo.
4 Gothe arakhljam e Gospodese sikaden thaj ačhiljam lencar efta đive. Lenđe o Duxo
objavisada so ađućarol e Pavle thaj vaćarde lese te ma džal ano Jerusalim.
5 Kana nakhle gola đivesa, nastavisadam o drom. Savore von iklile pe romnjencar
thaj pe čhavencar te ispratin amen andaro foro dži i obala thaj peljam pe koča te moli
amen e Devlese.
6 Pale gova oprostisaljam jekh averendar, amen đeljam ano brodo thaj von irisajle ane
pe čhera.
7 Andaro Tir đeljam brodosa ani Ptolemaida. Gothe pozdravisadam e phralen thaj e
phejen thaj jekh đive ačhiljam lencar.
8 Theara đive đeljam thaj resljam ani Kesarija. Odori đeljam ano čher e Filipeso thaj
ačhiljam leste. O Filip propovedila taro Lačho Lafi thaj vov sasa jekh tare kola save
pomožina e romnjenđe kase roma mule.
9 Le sesa štar bidinde čheja, saven sasa daro te prorokujin.
10 Gothe bešljam but đive thaj tegani andari Judeja avilo jekh proroko alavesa Agav.

11 Avilo ke amende, lija e Pavlesi kuštik, phanglja pe pingre thaj pe vasta thaj phenda:
“Kava vaćarol o Sveto Duxo: ‘Gija e Jevreja ano Jerusalim ka phanden e manuše kasi si
kaja kuštik thaj ka den le ane vasta e abandžijenđe.’ ”
12 Kana šundam kava, i amen thaj e manuša ane kava foro molisadam e Pavle te ma
džal upre ano Jerusalim.
13 Tegani o Pavle phenda: “So ćeren? Sose roven thaj phađen mingro ilo? Bašo alav
e Gospodeso e Isuseso, me sem spremno na samo te avav phanglo, nego ano Jerusalim
i te merav.”
14 A sar naštine te iri le tare gova, mukhljam le thaj vaćardam: “Nek avol sar o Gospod
manđol!”
15 Pale gova spremisaljam za ko drom thaj đeljam ano Jerusalim.
16 Nesave pačavne andari Kesarija đele amencar. Von inđarde amen ano čher e
Mnasonaso te ava lese gostura. Vov sasa taro Kipar thaj jekh tare anglune sikade.

O Pavle resol ano Jerusalim

17 Kana aviljam ano Jerusalim, primisade amen šukar e phrala thaj e pheja.
18 Theara đive đelo o Pavle amencar ko Jakov; sesa gothe i sa e starešine tari
jerusalimsko Khanđiri.
19 O Pavle pozdravisajlo lencar thaj lija te vaćarol lenđe sa so ćerda o Dol prekal lesi
služba maškare abandžije.
20 Kana von šunde gova, hvalisade e Devle thaj vaćarde e Pavlese: “Phrala, diče li,
kobor but milja Jevreja pačaje. Thaj savore von zurale ićarenpe pe Mojsijaso Zakon.
21 Al šunde kaj tu sikave sa e Jevrejen save bešen maškare abandžije, te ma ićarenpe
pe Mojsijaso Zakon. Šunde kaj sikave te ma ćeren suneti pe čhavenđe, ni te ma živin
pale adetura.
22 So te ćera akana? Von sigurno ka šunen kaj aviljan.
23 Golese ćer gija sar so ka vaćara tuće. Maškar amende isi štar džene save dije zavet.
24 Le len tusa, ćer lencar katane o adeti e thodimaso thaj poćin lenđe troškura tare
adetura te šaj te randen po šoro. Gija savore ka džanen kaj naj čače khanči tare gova
so šunde tutar, nego kaj i tu korkoro ićare tut pe Mojsijaso Zakon thaj živi pale leste.
25 A baše abandžije save pačaje, amen bičhaldam o lil ane savo odlučisadam kaj
trubun te aračhen pe taro xape savo si žrtvujime e idolurenđe, te ni pijen o rat, te ni
xan mas e tasade životinjengo kaso rat ni thavdija thaj te ni ćeren blud.”

E Pavle phanden

26 Theara đive o Pavle lija pesa kole štare dženen thaj ćerda lencar o adeti e thodimaso.
Pale gova đelo ano Hram thaj vaćarda kana ka načhen e đivesa taro lengo adeti e
thodimaso thaj kana ka dol pe žrtva savorenđe lendar.
27 Kana skoro nakhle gola efta đive, dikhlje e Pavle ano Hram nesave Jevreja tari Cikni
Azija. Tegani pobunisade sa e manušen, dolde e Pavle
28 thaj dije vika: “Izraelcuralen, pomožin! Kava si manuš savo svugde sikavol sa e
manušen protiv amare manuša thaj amaro Zakon thaj protiv kava than! Akana čak thaj
e abandžijen anol ano Hram thaj golesa meljarda kava sveto than.”
29 (Angleder gova, e Jevreja dikhlje e Trofime taro Efes e Pavlesa ano foro thaj golese
dije gođi kaj o Pavle anda le ano Hram.)
30 Sa o foro uštilo thaj e manuša lije te prasten tare sa e riga, dolde e Pavle thaj čhudije
le andaro Hram thaj sigate phanglje e vudara pale leste.
31 E manuša manglje te mudaren le, al o glaso avilo dži ko šorutno komandiri tari
rimsko četa kaj si sa o foro o Jerusalim ani pometnja.
32 Vov sigate lija pe vojnikuren thaj e kapetanuren thaj prastija dži lende. Kana e
manuša dikhlje e komandire thaj e vojnikuren, ačhade te maren e Pavle.
33 O komandiri avilo paše leste, dolda le thaj naredisada te phanden le ane duj sinđira.
Pale gova lija te pučol ko si kava manuš thaj so ćerda.
34 Nesave manuša dije vika jekh, a avera aver. Kana o komandiri ane goja gužva
naštine te haljarol khanči tare manuša, naredisada te inđaren e Pavle ani kasarna.
35 Kana o Pavle avilo ke stepenice, e manuša sesa gaći nasilna kaj morajle e vojnikura
te inđaren le ane vasta.
36 But manuša đele pale lende thaj dije vika: “Mudaren le!”

O Pavle branil pe anglo narodo

37 Kana spremisade e Pavle te inđaren ani kasarna, vov vaćarda e komandirese: “Šaj
li khanči te vaćarav tuće?”
A vov pučlja le: “Tu li džane grčki?

38 Naj li san, tegani, tu kova Egipćano savo ćerda buna angleder nesavo vreme thaj inđarda pesa štar milje (4 000) razbojnikuren ani pustinja?"
39 O Pavle phenda: "Me sem Jevrejo andaro Tars ani Kilikija, forutno taro pindžardo foro. Moliv tut mukh man te vaćarav e manušenđe."
40 Kana mukhlja le o komandiri te vaćarol, o Pavle ačhilo ke stepenice thaj vazdija po va premale manuša golese kaj manglja te vaćarol. Kana sasa tišina, o Pavle lija te vaćarol lenđe ki jevrejsko čhib:

22

1 O Pavle phenda: "Phralalen thaj dadalen! Šunen akana so isi man te vaćarav tumenđe ani mingri odbrana."
2 Kana šunde kaj vaćarol jevrejskone čhibasa, sasa pobari tišina.
Tegani o Pavle vaćarda:
3 "Me sem Jevrejo, bijando ano kilikijsko Tars, al barado sem ane kava foro, sikliljem paše pingre e Gamalilese thaj šukar sem sikado palo zakon amare paradadengo. Revno služisadem e Devle sar savore tumen ađive.
4 E manušen save džan akale Dromesa me gonisadem dži o meripe. E muršen thaj e džuvljen phangljem ane sinđira thaj čhutem len ano phanglipe.
5 Tare kava šaj te svedočil o baro svešteniko thaj sa o Baro sudo e starešinengo. Lendar dobisadem lila baše amare jevrejska phrala ano Damask thaj đeljem odori te anav len ano Jerusalim ane sinđira, te bi avena kaznime."

O Pavle vaćarol tare piro obratipe
(Buća 9,1–19; 26,12–18)

6 "Al kana sema ko drom thaj aviljem pašo foro o Damask, ko opašo đive tari jekh drom pe mande svetlisada zuralo svetlost taro nebo.
7 Peljem ki phuv thaj šundem glaso savo vaćarda manđe: 'Savle! Savle! Sose goni man?'
8 Me pučljem: 'Ko san tu, Gospode?'
O glaso vaćarda manđe: 'Me sem o Isus o Nazarećanino kas tu progoni.'
9 Kola save sesa mancar dikhlje gova svetlost, al ni haljarde o glaso koleso savo vaćarola mancar.
10 Me pučljem: 'So te ćerav, Gospode?'
A o Gospod vaćarda manđe: 'Ušti thaj dža ano Damask! Gothe ka avol tuće phendo sa so o Dol odredisada te ćere.'
11 Gova svetlost sasa gaći zuralo, kaj ačhiljem koro thaj kola so sesa mancar inđarde man vastesa ano Damask.
12 Odori sasa nesavo manuš savo akhardola Ananija. Vov verno ićarola pe po Zakon thaj sasa ko šukar glaso maškare Jevreja so bešle gothe.
13 Vov avilo ke mande, ačhilo paše mande thaj phenda: 'Phrala Savle, dikh!' Thaj ane gova sato predikhljem thaj dikhljem e Ananija.
14 Tegani o Ananija vaćarda manđe: 'O Dol amare paradadengo angleder birisada tut te pindžare leso manglipe thaj te diče lese Pravedniko thaj te šune leso glaso andare leso muj.
15 Golese kaj angle sa e manuša ka svedoči tare gova so dikhljan thaj šundan.
16 Thaj akana, so ađućare? Ušti thaj krsti tut! Thov tut tare ćire grehura gija so ka de vika e Gospodeso alav.'
17 Kana irisaljem ano Jerusalim, đeljem ano Hram. Dži kaj molisaljem, sasa man vizija.
18 Dikhljem e Gospode sar vaćarol manđe:
'Siđar thaj dža sigate andaro Jerusalim, golese kaj ni ka prihvatin ćiro svedočanstvo mandar.'
19 A me vaćardem: 'Gospode, kala manuša džanen kaj đeljem andari sinagoga ki sinagoga te dolav thaj te marav kolen so pačan ane tute.
20 Von džanen kaj sema gothe kana mudarde e Stefane, ćire svedoko thaj odobrisadem thaj arakhljem e šeja kolenđe save mudarde le.'
21 Al o Gospod phenda manđe: 'Dža! Golese kaj me ka bičhalav tut dur maškare abandžije.' "
22 E Jevreja šunde le dži kala lafura, al pale kava lije andaro baro glaso te den vika: "Crden gasave tari phuv! Ni zaslužil gasavo te avol džuvdo."
23 Dok gija dije vika, čhudije pestar e fostanura thaj čhudije o praho ano vazduho.

O Pavle phenol kaj si rimsko manuš

24 O komandiri naredisada te inđaren e Pavle ani kasarna. Naredisada te čalaven le
bičosa thaj te pučen le, te bi dodžanena sose e Jevreja but dije vika pe leste.
25 Kana lije te phanden te bi bičujina le, o Pavle pučlja e kapetano savo gothe ačhola:
“Smin li te bičujin e rimskone manuše kase naj dokažimi nisavi krivica?”
26 Kana o kapetano šunda kava, đelo ko komandiri thaj vaćarda lese: “So manđe te
ćere? Kava manuš si rimljanino.”
27 Tegani o komandiri avilo dži leste thaj pučlja le: “Vaćar manđe, tu li san čače
rimljanino?”
A o Pavle phenda: “Va.”
28 O kapetano vaćarda lese: “Me poćindem gova but te avav rimljanino.”
Al o Pavle vaćarda lese: “Me bijandiljem sar rimljanino.”
29 E vojnikura, save spremisajle te bičujin e Pavle, sigate crdije pe. Kana o komandiri
haljarda kaj si o Pavle rimljanino darajlo, golese kaj vov čhuta le ane sinđira.

O Pavle anglo Baro sudo

30 O komandiri manglja te džanol sose tužin e Jevreja e Pavle. Gija theara đive mukhlja
le andaro phanglipe thaj naredisada e šorutne svešteníkurenđe thaj savorenđe taro
Baro sudo te ćiden pe. Tegani ikalda e Pavle thaj anda le angle lende.

23

1 O Pavle dikhlja ane manuša taro Baro sudo thaj vaćarda: “Phralalen! Sa dži kava
đive me živisadem anglo Dol e šukare savestesa.”
2 O baro svešteníko o Ananija zapovedisada kolenđe so ačhile paše leste te čalaven le
po muj.
3 Tegani vaćarda o Pavle: “Tut o Dol ka marol, tu dujemujengo – duvarona krečimeja
ano parno! Tu beše te sudi man palo Zakon, al zapovedi te čalaven ma, so si protivno
e Zakonose!”
4 Kola so ačhile pašo Pavle vaćarde: “Akuše e Devlese bare svešteníko?”
5 A o Pavle vaćarda: “Ni džangljem, phralalen, kaj si baro svešteníko, golese kaj ačhol
ano Sveto lil: ‘Ma akuš e šorutne ćire narodose.’ ”
6 Kana o Pavle džanglja kaj nesave sesa sadukejura thaj aver fariseja, dija vika ano
Baro sudo: “Phralalen! Me sem farisejo, čhavo e farisejeso thaj osudin man golese so
isi man nada ano uštipe tare mule!”
7 Sar phenda kava, maškare fariseja thaj e sadukeja lije te aven čingara thaj o ćidipe
e manušengo delisajlo.
8 (Golese kaj e sadukejura vaćarena kaj naj uštipe tare mule, naj ni anđelura ni
duxura; al e fariseja ane sa kava pačan.)
9 Thaj lija te avol bari vika, uštile nesave učitelja tare Mojsijaso zakon tari rig
e farisejenđi thaj zurale ćerde čingara: “Ni dikha kaj akava manuš ćerda nesavo
bilačhipe. So ako vaćarda lese o duxo il o anđelo? [Te ma suprostavi amen e Devlese.”]
10 Kana sasa pobari čingar, darajlo o komandiri ma e Pavle te čhinen ke kotora. Golese
zapovedisada e vojnikurenđe te uljen maškare manuša thaj te crden e Pavle lendar thaj
te inđaren le ani kasarna.
11 Aver rat pojavisajlo o Gospod angle leste thaj vaćarda: “Ma dara! Golese, sar so
svedočisadan mandar ano Jerusalim, gija trubul te svedoči mandar thaj ano Rim.”

Zavera protiv o Pavle

12 Kana đivesajlo, nesave Jevreja ćerde zavera thaj xalje sovli kaj ni ka xan thaj ni ka
pijen dok ni mudaren e Pavle.
13 Sesa pobut tare saranda (40) džene save xalje kaja sovli.
14 Pale gova avile ke šorutne svešteníkura thaj ke starešine thaj vaćarde lenđe:
“Zurale xaljam sovli kaj khanči ni ka čhuva ano muj dok ni mudara e Pavle.
15 Golese akana tumen, katane e manušencar taro Baro sudo, roden taro komandiri
zahtev te anen le palem tumenđe. Vaćaren kaj manđen pošukar te ispitujin leso slučaj.
A amen sam spremna te mudara le angleder so resol kate.”
16 Al o čhavo e Pavlese phejako šunda baši kaja zavera thaj đelo ani kasarna gova te
vaćarol e Pavlese.
17 Tegani o Pavle dija vika jekhe tare kapetanura thaj vaćarda: “Kale terne čhavore
inđar ko komandiri, golese kaj isi le khanči te vaćarol lese!”
18 O kapetano lija le thaj inđarda le ko komandiri thaj vaćarda: “O phanglo Pavle dija
man vika thaj molisada man kale terne čhavore te anav ke tute, golese kaj isi le khanči
te vaćarol tuće.”

19 O komandiri lija le taro va, crdija le ki strana thaj pučlja le: "So isi tut te vaćare manđe?"
20 O terno čhavo phenda lese: "E Jevreja vaćarde maškare peste te zamolin tut te ane
e Pavle theara ko Baro sudo, te bi hatam šajine pošukar te raspučen pe lestar.
21 Al tu ma te šune len, golese kaj ađućaren le čorale pobut tare saranda (40) džene.
Kala xalje sovli kaj khanči ni ka xan thaj ni ka pijen dok ni mudaren le. Akana si
spremna thaj samo ađućaren tu te dozvoli kava."
22 O komandiri mukhlja e terne čhave thaj zapovedisada lese: "Ma khanikase te vaćare
kaj phendan manđe kava."

E Pavle bičhalen ani Kesarija

23 Tegani o komandiri dija vika pe duje kapetanuren thaj vaćarda lenđe: "Pripremin
manđe dujšel (200) vojnikuren, eftavardeš (70) dženen so jašin pe grasta thaj dujšel
(200) dženen save inđaren koplja, te džan dži ki Kesarija, ko enjato sato ani rat.*
24 Spremin e grasten e Pavlese thaj nek inđaren le džuvde dži ko upravitelji o Feliks."
25 Pale gova pisisada kava lil:

26 Klaudije Lisije, e poštujime upraviteljese e Feliksese:
Pozdraviv tut!

27 Kale manuše dolde e Jevreja thaj manglje te mudaren le. Al kana dodžangljem kaj
si rimljanino, me aviljem mingre vojnikurencar thaj ikaldem le andare lenđe vasta.
28 Mangljem te džanav sose tužin le thaj inđardem le ke lengo Baro sudo.
29 Tegani dodžangljem kaj tužin le baše nesavo lengo versko Zakon, al naj bango
khančese sose bi trubula te avol mudardo il te džal ano phanglipe.
30 Kana sasa manđe vaćardo kaj planirin te mudaren kale manuše, sigate bičhaldem
le ke tute, a lese tužiteljen naredisadem te phenen tuće sose tužin le.

31 Gija e vojnikura, sar so sasa lenđe vaćardo, lije e Pavle thaj ani rat inđarde le ani
Antipatrida.
32 Theara đive, lesa ačhade e manušen save jašin pe grasta te džan e Pavlesa po dur,
dži ki Kesarija, a von irisajle ani kasarna.
33 Kana resle ani Kesarija, dije o lil e upraviteljese thaj ande e Pavle angle leste.
34 Kana o upravitelji čitisada o lil, pučlja le andar savi si pokrajina.
Kana dodžanglja kaj si andari Kilikija,
35 vaćarda: "Ka šunav tut thaj ka dikha so ka ćera, kana ka resen i ćire tužitelja." Pale
gova zapovedisada te aračhen le ani Irodesi palata.

24

O Pavle anglo Feliks

1 Pale pandž đive avilo ani Kesarija o baro svešteniko o Ananija nesave starešinencar
thaj nesave advokatesa e Tertulesa. Von iklile anglo upravitelji pe optužbencar protiv o
Pavle.
2 E Pavle dije vika andre, a o Tertul anglo Feliks lija te vaćarol e optužbe protiv o
Pavle:
"Poštujimeja Felikse, ani zahvala tuće amen uživi ano mir, a ani zahvala baše ćiro
baro džanglipe, ani amari phuv ćerde pe bare važna promene.
3 Amen sam tuće, Felikse, but zahvalna za ke sa gova thaj ko svako than amen priznaji
gova.
4 Al te ma dosadiv tut but, moliv tut zala te šune amen ane ćiro šukaripe.
5 Golese kaj arakhljam kaj si kava manuš sar kuga. Vazdol pobune maškare sa e
Jevreja ano sa o rimsko carstvo thaj si šorutno pi nazaretsko sekta.
6 Thaj vov dikhlja o Hram te poganil, al amen doldam le. [Mangljam te sudi le pale
amare zakonura,
7 al avilo o Lisije, o komandiri. Vov lija le andare amare vasta ki sila
8 thaj naredisada kolenđe so tužisade le te aven angle tute.] Te ispitujisadan le, i tu
korkoro šaj uveri tut kaj amaro tužipe si opravdimo."
9 A e Jevreja potvrdisade kaj si čače sa kava.
10 Kana o upravitelji dija znako o Pavle te vaćarol, o Pavle phenda: "Džanav kaj san
but berša sudija ane kaja phuv, golese mirnone dušasa ka vaćarav mingri odbrana.

* **23,23** Ano grčko: pale trito sato e raćako.

11 Šaj te uveri tut kaj gova naj pobut tare dešuduj (12) đive so đeljem ano Jerusalim
te klanjiv man e Devlese ano Hram.
12 Kola so tužisade man ni arakhlje man kaj khanikasa ćerav čingara ano Hram, ni
kaj buniv e manušen ane sinagoge il ano foro
13 thaj von našti te dokažin kaj si čače gova sose akana tužin man.
14 Al kava šaj priznajiv: Me služiv e Devle amare paradadengo thaj džav pe Gospodeso
Drom, savo von akharen sekta. Pačav ane sa so si pisimo ane Mojsijaso Zakon thaj ane
proročka lila.
15 Isi man gasavi nada ano Dol, sar kala akate so isi len, kaj e čačukane thaj e
grešnikura ka ušten tare mule.
16 Golese i me trudiv man te avol man thodo savest anglo Dol thaj angle manuša.
17 Pale but berša aviljem te anav milostinja mingre narodose thaj te dav žrtve e
Devlese.
18 Kola so tužin man dikhlje man ano Hram kana završisadem o adeti e thodimaso.
Trujal mande ni sesa manuša niti sasa nisavi pobuna.
19 Gova sesa nesave Jevreja tari Cikni Azija. Von bi trubuna te aven angle tute thaj te
tužin man, ako khanči isi len protiv mande.
20 Il, nek vaćaren i kala so si akate, savo bilačhipe arakhlje pe mande kana ačhiljem
anglo Baro sudo,
21 sem te naj gova so dijem vika kana ačhiljem maškare lende: ‘Tumen ađive sudin
man so pačav ano uštipe tare mule!’ ”
22 Kana šunda kava o Feliks, savo šukar džanglja e Gospodeso Drom, ačhada kava
sudipe thaj vaćarda: “Kana ka avol o komandiri o Lisije, tegani ka rešiv tumaro slučaj.”
23 E kapetanose naredisada te aračhen e Pavle thaj te aven le nesave olakšice thaj te
ma branin ako aven nesave lese manuša te služin le.
24 Pale nekobor đivesa avilo o Feliks pe romnjasa e Drusilasa, savi sasa Jevrejka.
Bičhalda palo Pavle thaj šunda le sar vaćarol taro pačajipe ano Isus Hrist.
25 Al kana o Pavle lija te vaćarol taro čačipe, tari samokontrola thaj taro sudo savo ka
avol, o Feliks darajlo thaj vaćarda: “Akana šaj dža. Kana ka arakhav vreme, ka dav tut
vika.”
26 Paše gova, nadisajlo kaj ka dol le o Pavle pare te bi mučhola le. Golese pobut droma
bičhalda pale leste thaj vaćarda lesa.
27 Kana nakhle duj berš, e upravitelje e Felikse nasledisada o Porkije Fest. A golese
kaj o Feliks manglja te avol šukar e Jevrejencar, ačhada e Pavle ano phanglipe.

25

O Pavle anglo Fest

1 Trin đive sar o Fest postanisada upravitelji ani Judeja, iklilo andari Kesarija thaj đelo
ano Jerusalim.
2 Gothe e šorutne sveštenikura thaj e jevrejska šorutne ikalde pe optužbe protiv o
Pavle. Molisade le
3 te ćerol lenđe usluga te avol o Pavle bičhaldo ano Jerusalim, golese kaj spremisade
zaseda kaj manglje e Pavle odrumal te mudaren.
4 O Fest vaćarda lenđe kaj e Pavle ićaren ano phanglipe ani Kesarija thaj kaj vov
korkoro sigate ka džal odori.
5 Thaj vadži vaćarda: “Nek nesave tare tumare šorutne aven mancar thaj ako si gova
manuš baše khanči bango, šaj tužin le.”
6 Pale gova so lencar o Fest ačhilo ohto il deš đive irisajlo ani Kesarija. Theara đive
bešlo ki stolica e sudijasi thaj naredisada te anen e Pavle.
7 Kana ande e Pavle, e Jevrejska starešine save avile andaro Jerusalim ačhile trujal
leste thaj but phare tužbe vaćarde protiv leste, al naštine gova te dokažin.
8 Tegani o Pavle branisajlo gija: “Ni ćerdem khanči bilačhe premal o jevrejsko Zakon,
ni premal o Hram, ni premal o caro.”
9 Al o Fest manglja te avol šukar e Jevrejencar, golese pučlja e Pavle: “Manđe te dža
upre ano Jerusalim te ave sudimo angle mande baše kala optužbe?”
10 Al o Pavle vaćarda: “Me ačhav anglo sudo e Cezareso thaj kate trubul te sudil pe
manđe. E Jevrejenđe ni ćerdem bilačhipe, sar so korkoro gova šukar džane.
11 Te sem bango thaj te ćerdem bilo so, baše so zasluživ te merav, ni našav taro meripe.
Al ako e optužbe save protiv mande vaćaren kala manuša naj čače, khoni ni smil te dol
man ane lenđe vasta. Mangav te avav sudimo anglo Cezar!”

12 Kana o Fest vaćarda pe manušencar save savetujina le, phenda e Pavlese: “Anglo
Cezar manđe te ave sudimo, anglo Cezar ka dža!”

O Pavle anglo caro o Agripa

13 Pale nekobor đive, resle ani Kesarija o caro o Agripa thaj i Vernika te dičhen pe e
Festesa.
14 A sar ačhile gothe pobut đive, o Fest rodija savet taro caro, taro slučaj e Pavleso:
“Kate isi jekh manuš kas ačhada o Feliks ano phanglipe.
15 Kana sema ano Jerusalim, e jevrejska šorutne sveštenikura thaj e starešine tužisade
le angle mande thaj rodije te avol osudimo.
16 Me vaćardem lenđe kaj ke Rimljanura naj o adeti te kaznil pe khoni angleder so
vov, o tužimo, ni suočil pe e manušencar save tužin le thaj ni branil pe lendar.
17 Gija, kana von avile mancar akari, ni ađućardem. Theara đive bešljem ki stolica e
sudijasi thaj naredisadem te anen gole manuše.
18 Kana lese tužitelja uštile te vaćaren protiv leste, ni tužisade le baše ni jekh bilačhipe
savo ađućardem.
19 Mesto gova ikalde nesave buća pe save ni složisajle lesa baši lenđi religija thaj
vaćarde taro nesavo Isus, savo mulo, a kastar o Pavle vaćarol kaj si džuvdo.
20 A me naštine te snalaziv man ane goja čingar maškar lende, pa pučljem gole
manuše dal bi manđola te džal ano Jerusalim te avol sudimo odori.
21 Al sar o Pavle rodija po pravo te ačhol ani Kesarija dži ki presuda e bare Cezaresi,
gija naredisadem te aračhen le ano phanglipe sa dži kaj ni bičhalav le ko Cezar.”
22 Tegani o Agripa vaćarda e Festese: “I me bi mangava te šunav gole manuše.”
O Fest phenda lese: “Theara ka šune le.”
23 Theara đive o Agripa thaj i Vernika avile ano baro sjaj. Avile ani dvorana katane e
komandirencar thaj e ugledna manušencar tare kava foro. Pale gova o Fest naredisada
te anen e Pavle.
24 O Fest vaćarda: “Agripe carona thaj savore save sen kate! Dičhen kale manuše! Le
tužisada sa o jevrejsko katanipe ano Jerusalim thaj akate, a von dije vika kaj trubul te
merol.
25 A me ni arakhljem, kaj ćerda khanči sose bi mudarava le. Al, golese kaj vov rodija
te avol sudimo anglo baro Cezar, odlučisadem te bičhalav le ano Rim.
26 Al naj man khanči konkretno so šaj pisiv protiv kava manuš e gospodarese. Golese
ikaldem le angle tumende a posebno angle tute, carona Agripe, te pučen le. Gija ka šaj
khanči te pisiv e Cezarese.
27 Golese kaj naj smisla te bičhalav e manuše savo si phanglo ano Rim a te ni pisiv
sostar tuživ le.”

26

O Pavle branil pe anglo Agrip

1 Tegani o Agripa vaćarda e Pavlese: “Mukhlja pe tuće te vaćare ani ćiri odbrana.”
O Pavle vazdija po va thaj lija te vaćarol piri odbrana:
2 “Carona Agripe, smatriv kaj sem baxtalo so šaj ađive angle tute te braniv man tare sa
kova sostar e Jevreja tužin man,
3 golese kaj tu embut džane sa e jevrejska adetura thaj e pačavne buća pe save ni složin
pe. Golese moliv tut te šune man strpljivo!
4 Sa e Jevreja džanen mingro džuvdipe tare mingro ciknipe maškar mingro narodo
thaj ano Jerusalim.
5 Pindžaren man odavno, a šaj te manglje, gova i te phenen, kaj živisadem sar farisejo
thaj poštujisadem emstroga pravila ani amari religija.
6 Al akana ačhav anglo sudo zbog mingri nada bašo obećanje savo dija o Dol amare
paradadenđe.
7 Amare dešuduj (12) plemenura nadin pe baše leso pheripe thaj iskreno služin e Devle
đive thaj rat. Baši goja isto nada, carona, e Jevreja tužin man.
8 Sose den gođi kaj si nemoguće o Dol te vazdol e mulen?
9 Gija i me smatrisadem kaj trubul te bori man protiv o alav e Isuseso e
Nazarećanineso.
10 Gova ano Jerusalim i ćerdem. Tare šorutne sveštenikura dobisadem ovlašćenje
thaj me buten svetone manušen čhutem ano phanglipe. A kana mudarde len, me gova
odobrisadem.
11 Često, ke sa e sinagoge kaznisadem len thaj čhutem len te odreknin pe tare piro
pačajipe. Gaći holjamo sema pe lende kaj gonisadem len i ane aver forura.

O Pavle vaćarol sar upoznajisada e Isuse
(Buća 9,1–19; 22,6–16)

12 Gijate, palo ovlašćenje thaj odobrenje e šorutne svešteni kurengo đeljem ano
Damask.
13 Ko opaš o đive, carona, sar putujisadem, dikhljem o svetlost taro nebo savo sasa po
zuralo tare khameso sjaj, savo sijajisada pe mande thaj pe kola save sesa mancar.
14 Savore peljam ki phuv thaj me šundem glaso savo manđe vaćarda jevrejskone
čhibasa: ‘Savle, Savle! Sose goni man? Samo tuće ane šteta so bori tut protiv mande –
sar e guruvese so si pharo te ritil i oštrime rovli.’
15 Me pučljem le: ‘Ko san tu, Gospode?’
A o Gospod phenda: ‘Me sem o Isus kas tu progoni.
16 Al, ušti akana thaj ačh ke pingre! Sikadiljem tuće te ćerav tut mingro sluga thaj
svedoko tare kova so dikljan thaj vadži tare kova so ka sikavav tuće.
17 Me ka ikalav tut tare ćiro narodo thaj tare abandžije, kaste ka bičhalav tut,
18 te putre lenđe jakha, te irin pe taro kalipe ko svetlost thaj tare Satanaso vlast, premalo
Dol, gijate, e pačajimasa ane mande lenđe grehura te aven oprostime thaj te aven
primime maškare kola save si sveta.’
19 Golese, carona Agripe, ni sema neposlušno premali vizija taro nebo.
20 Gija angleder propovedisadem e manušenđe ano Damask, pale gova kolenđe ano
Jerusalim thaj ani sa i judejsko phuv thaj e abandžijenđe te pokajin pe, te irin pe e
Devlese thaj te ćeren buća save dokažin o pokajipe.
21 Golese e Jevreja dolde man kana sema ano Hram thaj manglje te mudaren man.
22 Al o Dol arakhlja man dži ađive. Gijate, šaj ačhav kate thaj svedočiv e ciknenđe thaj
e barenđe. Me ni phenav aver khanči nego so e prorokura thaj o Mojsije vaćarde kaj
ka avol.
23 Phende kaj o Hrist ka merol thaj kaj sar angluno ka uštol tare mule thaj ka vaćarol
taro svetlost e Jevrejenđe thaj e abandžijenđe.”
24 Dži kaj o Pavle branila pe kale lafurencar, o Fest bare glasosa dija vika: “Dilaljan,
Pavle! Ćiro baro džanglipe ikalol tut tari gođi.”
25 O Pavle phenda leste: “Ni dilaljem, poštujimeja Feste, nego vaćarav čačukane thaj
razumna lafura.
26 O caro kalestar džanol, golese vaćarav angle leste putarde. Ni pačav kava so
vaćardem si lese bipindžarutno, golese kaj kava ni sasa ane nesavo garado than.
27 Carona Agripe, pača li ane kova so vaćarde e prorokura? Džanav kaj pača!”
28 Tegani o Agripa vaćarda e Pavlese: “Tu li misli gija ločheste šaj ćere te avav
hrišćano!”
29 O Pavle vaćarda: “Ločheste il phareste, me moliv e Devle na samo tu nego i sa kala
save šunen man ađive te aven gasave sar savo sem me, al bize kala sinđira.”
30 Tegani uštile o caro, o upravitelji, i Vernika thaj kola save bešle lencar.
31 Dži kaj ikljona avri, lije te vaćaren maškare peste: “Kava manuš ni ćerol khanči
sose bi zaslužila te avol phanglo il mudardo.”
32 O Agripa vaćarda e Festese: “Kava manuš šajine te avol mukhlo, te ma vaćarola
kaj manđol te avol sudimo anglo Cezar.”

27

O Pavle džal ano Rim

1 Kana sasa odlučimo te dža brodosa ani Italija, predije e Pavle thaj nesave avere
phangle manušen ko kapetano so akhardola Julije savo sasa tari četa e Cezaresi.
2 Đeljam ko brodo andaro foro Adramitij, savo džala dži ke thana ani Cikni Azija thaj
otplovisadam. Amencar sasa thaj o Aristarh, o Makedonco taro Solun.
3 Theara đive aviljam ano Sidon. O Julije šukar sasa premalo Pavle thaj mukhlja le te
džal ke pe amala, te bi von dena le sa so trubul le.
4 Kana đeljam gothar, nakhljam e brodosa tari rig kaj naj but balval ano Kipar, golese
kaj i balval phurdija premal amende.
5 Kana nakhljam i pučina paši obala i Kilikija thaj i Pamfilija, resljam ani Likijsko Mira.
6 Odori o kapetano arakhlja jekh aleksandrijsko brodo savo džala ani Italija thaj čhuta
amen ane leste.
7 But đive đeljam brodosa po zala thaj nesar resljam pašo Knid. I balval ni mukhlja
amen te ićara amaro smer, golese plovisadam ki rig kaj naj but balval, taro Krit pašo
Salmon.

8 Phareste đeljam paši obala thaj resljam dži ko than savo akhardol “Šukar luke”, pašo
foro Laseja.
9 Hasardam but vreme thaj amari plovidba lija te avol but opasno, golese so nakhlo o
Jevrejsko Post.* Gija o Pavle lija te opomenil len:
10 “Manušalen, dikhav kaj amari plovidba ka avol but opasno thaj ka avol bari šteta,
na samo bašo brodo thaj baše leso pharipe, nego i baše amaro džuvdipe.”
11 Al o kapetano po but pačaja e kormilare thaj e manuše kaso sasa o brodo, nego e
Pavle.
12 Golese kaj goja luka ni sasa šukar pašo brodo te ačhol ko jevend gothe, po but džene
odlučisade te crden pe gothar thaj ako šajine te resen ani luka Feniks thaj odori te
nakhaven o jevend. Goja luka sasa ko Krit, savi dičhol ko jugozapad thaj severozapad.

Oluja ko more

13 Kana lija te phurdol cikni južno balval, dije gođi kaj ka šaj te ćeren gova so manglje,
gija vazdije o sidro thaj plovisade paši obala e Kritesi.
14 Al ni nakhlo but thaj lija taro ostrvo Krit te phurdol zurali balval savi akhardol
Evroklidon.†
15 Tegani e brodo dolda i balval thaj khanči naštine te ćerol pe protiv goja balval,
golese mukhljam i balval te inđarol amen.
16 Kana nakhljam e brodosa ki rig kaj naj but balval pašo cikno ostrvo savo akhardol
Klauda, bare mukasa uspisadam te ićara o čamco e spasimaso.
17 Vazdije o čamco ki paluba thaj dorencar phanglje o brodo. Darajle te ma zaglavin
pe ano plitko paj paši obala i Sirta, mukhlje o sidro thaj gija i balval inđarda len.
18 Golese kaj dolda amen bari oluja, theara đive lije te čhuden o pharipe taro brodo.
19 Trito đive pe vastencar čhudije čak i oprema e brodosi.
20 But đivesa ni dikhljam ni o kham ni e čerenja thaj i zurali oluja ni ačhili te čalavol
po brodo, tegani hasardam svako nada kaj ka spasi amen.
21 But đivesa khoni ni xalja khanči.
Tegani o Pavle ačhilo angle lende thaj vaćarda: “Manušalen, trubujen te šunen man
thaj te ma crda amen taro Krit. Gija ni ka avena pe amende gaći muke thaj štete.
22 Al akana moliv tumen, ma daran, golese kaj ni jekh tumendar ni ka hasarol po
džuvdipe, sem so ka potonil o brodo.
23 Golese kaj kaja rat ačhilo angle mande o anđelo e Devleso kase me preperav thaj kas
služiv.
24 O anđelo vaćarda manđe: ‘Ma dara, Pavle. Trubul te ave sudimo anglo Cezar! Akh,
tuće o Dol obećisada kaj zbog tute ka spasil sa kolen save plovin tusa.’
25 Golese, manušalen, ma daran! Golese kaj pačav e Devlese kaj ka avol sar so vaćarda
manđe.
26 Al, trubul o brodo te phađol paše nesavo ostrvo.”

O brodo phađol

27 Kana sasa i dešuštarto (14) rat thaj i balval inđarda amen pašo Mediteransko more,
ani opaš i rat dije gođi e mornara kaj si i phuv paše.
28 Kana merisade kobor si duboko o paj, dikhlje kaj si tranda thaj efta (37) metra. Kana
nakhle zala, palem merisade thaj dikhlje kaj si i dubina bišteohto (28) metra.
29 Tegani e mornara darajle kaj ka čalava ane nesave bara, gija tari paluni rig e brodosi
čhudije štar sidrura thaj molisade te svanil.
30 Kana e mornara dikhlje te našen, mukhlje o čamco e spasimaso ano more thaj
ćerde pe sar samo ka mučhen o sidro tari angluni rig e brodosi.
31 O Pavle phenda e kapetanose thaj e vojnikurenđe: “Te ni ačhile kala ano brodo,
našti ni tumen te spasin tumen.”
32 Tegani e vojnikura čhinde e dora e čamcose thaj mukhlje le te perol ano more.
33 Angleder so đivesajlo, molisada o Pavle savoren te xan khanči, vaćarindoj: “Ađive
si dešuštarto (14) đive sar nakhaven bizo xape, ko ađućaripe so ka avol thaj khanči ni
čhuten ano muj.
34 Golese moliv tumen te xan, te mangljen te ačhen džuvde. Nikase tumendar bal taro
šoro ni ka perol.”
35 Kana gova vaćarda, lija o mangro thaj zahvalisada e Devlese angle savorende.
Tegani phaglja o mangro thaj lija te xal.
36 Savore radujisajle thaj lije i von te xan.

---

* **27,9** O Post si jekh Baro đive e jevrejengo thaj vov akhardol Jom kipur, gova si lengo đive te pokajin pe thaj te pomirin pe. † **27,14** Zurali balval taro severoistočno rig.

37 Ano brodo sama dujšel thaj eftavardeš thaj šov (276) džene.
38 Kana čalile, lije te ločharen o brodo gija so čhudije o điv ano more.
39 Kana putajlo o đive, ni pindžarde i phuv, al dikhlje plaža ke nesavo zaliv thaj odlučisade, ako šaj, ki obala te anen o brodo.
40 Putarde e sidrura thaj mukhlje len ano more. Thaj ano isto vreme putarde i e dora save ićarde e kormila te bi mučhena len ano paj thaj vazdije o angluno jedro premali balval thaj lije te džan nakari obala.
41 Al o brodo avilo ko plitko paj thaj o angluno kotor e brodoso zaglavisajlo ani pošik thaj ačhilo gothe. I paluni rig e brodosi lija te phađol tare silna talasura.
42 E vojnikura odlučisade te mudaren e phangle manušen te ne bi khoni lendar našola plivindoj.
43 Al o kapetano manglja te spasil e Pavle thaj golese ačhada e vojnikuren gova te ćeren. Tegani naredisada kolen save džanen te plivin te huten angleder ano more thaj te ikljen ki obala,
44 a akala avera te ićarenpe pe phalja thaj ke kotora save phađile taro brodo. Gija savore nakhle džuvde thaj saste ki obala.

28

O Pavle ki Malta

1 Kana baxtale iklilјam ki obala, tegani haljardam kaj o ostrvo akhardol Malta.
2 E manuša tari Malta, save bešle gothe, sikade amenđe but manglipe. Savoren amen primisade thaj phabarde jag te tativa, golese kaj pelo bršnd, a sasa but šul.
3 Kana o Pavle ćidija jekh angali kašta thaj čhudija ki jag, iklilo o sap taro baro tatipe thaj kicisada le ko va.
4 Kana dikhlje e manuša tari Malta, save bešle gothe, kaj o sap visil lese po va, vaćarde jekh averese: "Kava manuš sigurno buten mudarda. Arakhadilo taro more, al i devlikani i Pravda ni mukhlja le džuvde."
5 Al o Pavle tresisada e sape ani jag thaj khanči ni sasa lese.
6 Von ađućarde te šuvljol il tari jekh drom te perol mulo. Al sar ađućarde but thaj dikhlje kaj naj lese khanči, predomislisajle thaj vaćarde kaj si vov dol.
7 Paše kava than sasa o imanje e šorutneso taro ostrvo kaso alav sasa Publije. Vov lija amen peste thaj trin đive šukar ugostisada amen.
8 E Publijeso dad tegani pašlilo nasvalo tari groznica thaj dizenterija. O Pavle đelo te dičhol le, molisajlo, čhuta pe vasta pe leste thaj sastarda le.
9 Pale gova avile i avera save sesa nasvale ke gova ostrvo thaj sastile.
10 Golese e manuša but šukar dikhlje amen thaj kana pripremisaljam te dža, dije amenđe sa so trubuja.

O Pavle avol ano Rim

11 Pale trin čhon plovisadam ko brodo andari Aleksandrija, savo sasa gothe ko ostrvo celo jevend thaj ki angluni rig sasa le zaštitničko znako e bliznakurengo, e Kastoreso thaj e Polukseso.*
12 Kana resljam ani Sirakuza,† ačhiljam gothe trin đive.
13 Gothar plovisadam thaj resljam ano foro Regijum. Pale jekh đive lija te phurdol i balval taro jug, pa duje đivesenđe resljam ano foro Puteole.
14 Gothe arakhljam nesave phralen, save molisade amen te ačha lende efta đive. Thaj gija đeljam ano Rim.
15 Kana e phrala taro Rim šunde kaj ava, iklile angle amende sa dži e Apijeveso trgo‡ thaj e Trin mehane. Kana o Pavle dikhlja len, zahvalisada e Devlese thaj zurajlo.
16 Kana resljam ano Rim, e Pavle mukhlje te bešol korkoro jekhe vojnikosa savo arakhlja le.

O Pavle ano Rim

17 Pale trin đive o Pavle dija vika e jevrejskone phurederen. Kana von ćidije pe, vaćarda lenđe: "Phralalen! Me ni ćerdem khanči bilačhe amare manušenđe ni e adeturenđe amare paradadenđe, al ano Jerusalim phanglje man thaj dije man ane vasta e Rimljanurenđe.
18 Von ispitujisade man thaj manglje te mučhen man, golese kaj ni arakhlje pe mande khanči sose bi zasluživa te merav.

* **28,11** Gova si kipo e rimskone devlengo. † **28,12** Than ki Sicilija. ‡ **28,15** Eftavardeš kilometra dur taro Rim.

19 Al, e Jevreja usprotivisajle, pa sema prisilimo te rodav te sudin ma anglo Cezar, al
na te bi optuživa baše khanči mingre narodo.
20 Golese dijem tumen vika, te dikhav tumen thaj tumencar te vaćarav. Golese kaj sem
phanglo ane kala sinđira baši nada e Izraelesi."
21 Von vaćarde e Pavlese: "Amen ni dobisadam nisavo lil tutar andari Judeja niti avilo
khoni tare phrala te phenol il te vaćarol tutar khanči bilače.
22 Al amen bi mangasa tutar te šuna so tu misli, golese so džana kaj tari kaja sekta
vaćarol pe ke sa e thana."
23 Dogovorisajle jekh đive te aven leste ano čher kaj o Pavle bešola. Thaj avile leste
but džene. Taro sabalje dži ki rat o Pavle lenđe vaćarda thaj svedočisada taro Carstvo e
Devleso thaj uverisada len sa so vaćarola taro Isus, tare Mojsijaso zakon thaj e proročka
lila.
24 Nesave sesa uverime ane gova so o Pavle vaćarda, al avera ni manglje te pačan.
25 A sar ni složisajle maškar peste thaj lije te džan pese, tegani o Pavle vaćarda jekh
lafi: "Šukar vaćarda o Sveto Duxo tumare paradadenđe prekalo proroko o Isaija:

26 'Dža thaj vaćar kale manušenđe:
Ka šunen thaj ka šunen,
al ni ka haljaren,
ka dičhen thaj ka dičhen,
al ni ka shvatin.
27 Golese kaj zurajle e ile kale manušenđe,
phareste šunen pe kanencar,
thaj phanglje pe jakha,
jakhencar te ni dičhen,
thaj kanencar te ni šunen,
thaj ilesa te ni haljaren,
thaj te ni irin pe premal mande
te sastarav len.'

28 Mangav te džanen: E Devleso spasenje si bičhaldo e abandžijenđe thaj von ka
prihvatin le."
29 [Kana vov kava vaćarda, đele e Jevreja thaj maškare peste ćerde čingara.]
30 O Pavle ačhilo duj berš ano čher savo lija ki kirija. Odori primisada svakone ko
avilo leste.
31 Propovedisada taro Carstvo e Devleso thaj sikada taro Gospod o Isus Hrist bizi dar
thaj khoni ni ačhada le.

Bičhaldo lil e Rimljanurenđe

E Pavlese pozdravura

1 Kava lil pisiv me, o Pavle, o sluga e Isuseso e Hristeso. O Dol akharda man te avav
leso apostoli thaj odredisada man te objaviv e Devleso Lačho Lafi
2 savo o Dol angleder obećisada prekale prorokura ano Sveto lil.
3 Gova Lačho Lafi si tare leso Čhavo, savo si palo bijandipe potomko e caroso e
Davideso.
4 O Isus Hrist, amaro Gospod, sikadilo kaj si e Devleso Čhavo kana o Dol zorasa vazdija
le tare mule e Duxosa taro svetost.
5 Prekal leste me dobisadem milost te avav leso apostol, te bi akharava e manušen
tare sa e narodura te pačan ane leste thaj te aven lese poslušna.
6 I tumen sen maškar kola saven o Dol akharda te preperen e Isuse e Hristese.
7 Pisiv kava lil savorenđe save sen ano Rim, kas o Dol manđol thaj kas akharda te
aven lese manuša:
Milost thaj o mir tumenđe taro Dol, amaro Dad thaj taro Gospod o Isus o Hrist.

O Pavle manđol te posetil o Rim

8 Angleder sa, zahvaliv man e Devlese prekalo Isus Hrist savorenđe tumenđe, golese
so tare tumaro pačajipe vaćarol pe ke sa o sveto.
9 O Dol, save me služiv sa me duxosa kana objaviv averenđe o Lačho Lafi tare leso
Čhavo, vov si mingro svedoko kaj uvek dav ma gođi tumendar.
10 Ane mingre molitve, stalno moliv ma o Dol pale piro manglipe te dol ma konačno
te šaj avav ke tumende.
11 Golese so čače mangav te dikhav tumen, te šaj dav tumen nesavo duxovno daro
savo ka zuravol tumen,
12 gija katane mingre thaj tumare pačajimasa te zurava jekh avere.
13 Phralalen thaj phejalen manglalen, mangav te džanen kaj but droma mangljem te
posetiv tumen. Golese kaj mangav i maškar tumende te ćidav duxovno bijandipe, sar
so ćidijem maškare aver narodura, al dži akana sema sprečimo.
14 Isi man ista obaveze te propovediv savorenđe: paše civilizovana thaj paše
divljakura, paše džangle thaj paše bidžangle.
15 Golese but mangav te propovediv o Lačho Lafi i tumenđe ano Rim.

O zuralipe taro Lačho Lafi

16 Ni ladžav taro Lačho Lafi golese kaj gova si zuralipe e Devleso savo spasil dži jekhe
savo pačal: emangleder e Jevrejen a pale gova i e abandžijen.
17 Golese kaj ano Lačho Lafi objavimo si e Devleso način sar postignil pe o pravednost
savo počnil thaj završil pe e pačajimasa, sar so si pisimo i ano Sveto lil: “O pravedniko
ka živil taro pačajipe.”

Savore grešisade

18 E Devlesi holi objavimi si taro nebo pe sa bidevlikane thaj pe nepravedna buća e
manušenđe save pe nepravednone bućencar garaven o čačipe.
19 Golese, so šaj džanol pe taro Dol, lenđe si pindžarutno, golese kaj o Dol sikada lenđe
gova.
20 E Devlesi večno zor thaj o devlipe našti te dičhol, al taro postanko e svetoso šaj
dičhen pe thaj te haljaren pe ane kova so o Dol ćerda. Golese naj len nisavo opravdanje
paše pe buća.
21 Golese so, iako džanglje e Devlese, ni dije le slava sar Devlese niti zahvalisajle lese.
Mesto gova, lengo gođaveripe sasa čučo, a lenđe nerazumna ile dolda o kalipe.
22 Vaćarde pese kaj si gođavera, al ćerdile dile.
23 Thaj i slava e Devlesi savo nikad ni merol, menjisade slikasa thaj oblikosa taro
mulikano manuš, tare čiriklja, tare životinje ke štar pingre thaj tare gmizavcura.
24 Golese predija len o Dol ano bludničko melalipe so sasa ane lenđe ile, te ćeren
pumare telurencar ladžutne buća jekh averesa.
25 Menjisade e Devleso čačipe xoxaimasa thaj slavisade thaj služisade kova so si ćerdo
vastencar, mesto e Stvoritelje, kase si i slava ane sa e đivesa. Amin.
26 Gijate, o Dol predija len ane lenđe ladžutne strastura. Mesto te avol len prirodna
polna odnosura, lenđe romnja ćerde len neprirodna.

27 Gijate i e murša ačhade e prirodna polna odnosura e romnjenca thaj phabile ani požuda jekh premal avereste. E murša e muršencar lije te ćeren ladžutne buća thaj primisade pe peste zaslužimi kazna paše pe perverzna buća.
28 A golese kaj ni smatrisade kaj si vredno te aračhen o čačukano pindžaripe e Devleso, vov predija len lenđe dile gođenđe save navedisade len te ćeren buća save ni trubun.
29 Pherde si sa e vrste grehura, rumipe, pohlepa thaj bilačhipe. Ane lende si zavist, mudaripe, čingara, prevare thaj podmuklo manglipe. Ogovorin jekh avere,
30 klevetin, mrzin e Devle, bezobrazna, barikane thaj hvalin pe. Den gođi taro nevo bilačhipe, ni šunen e dade thaj e da,
31 dile si, ni ispunin pe obećanjura, bizo osećanje si thaj naj len samilost premal avera.
32 Kala manuša džanen e Devleso upozorenje kaj kola save gija živin zaslužin meripe. Al von na samo so gija živin, nego ohrabrin i averen te ćeren gija.

2

E Devleso pravedno sudo

1 Golese naj tut izgovor, manušeja savo sudi averen, bilo savo san. Golese kaj, ane so sudi averen, osudi korkoro tut, golese kaj tu so sudi ćere gova so i von.
2 Amen džana kaj o sudo e Devleso si pravedno pe kola save ćeren gasave buća.
3 Al, tu manušeja, savo sudi kolen save ćeren gasave buća, a korkoro ćere len, misli kaj ka naše tare Devleso sudo?
4 Dal preziri e Devleso barvalo šukaripe, trpipe thaj strpljenje thaj ni džane kaj leso šukaripe manđol te inđarol tut ko pokajanje?
5 Al, zbog ćiro zuralo thaj bipromenimo ilo sa po but čhuve pe tute e Devlesi holi za ko đive kana o Dol ka sikavol lesi pravedno presuda.
6 Golese kaj, o Dol "ka iril svakonese pale lese buća."
7 Vov ka iril svakonese džuvdimasa bizo meripe, kolenđe save ni ačhen te ćeren šukar buća gija so roden i slava, o čast thaj o džuvdipe bizo meripe.
8 Al pe bare holjasa ka kaznil kolen save taro sebičnost ni pokorin pe pašo čačipe, nego džan palo nepravednost.
9 I nevolja thaj i muka ka aračhol dži jekhe manuše savo ćerol bilačhipe – angleder e Jevrejen, al pale gova i e abandžijen.
10 Al dži jekhe savo ćerol šukar, o Dol ka dol i slava, o čast thaj o mir – angleder e Jevrejen, al pale gova i e abandžijen.
11 Golese so o Dol ni ćerol razlika maškare manuša.
12 Sa kola save ćeren greh thaj naj len e Mojsijaso Zakon, isto gija bizo Zakon ka aven hasarde. A sa kola save ćeren greh thaj isi len Zakon, ka aven sudime palo Zakon.
13 Golese kaj, ane Devlese jakha naj pravedna kola manuša save samo šunen o Zakon, nego ka aven opravdime kola save ićaren pe po Zakon.
14 Nesave, save naj Jevreja thaj ni pindžaren o Zakon, prirodno ćeren kova so vaćarol o Zakon. Iako naj len Zakon, ane pire ile isi len Zakon.
15 Von gija sikaven kaj gova so manđol o Zakon, pisimo si ane lenđe ile. Gova sikaven i golesa so osetin so si šukar, a so naj. Lenđi gođi jekh drom tužil len thaj aver drom čak branil len.
16 Sa kava ka avol ane gova đive kana o Dol prekal o Hrist o Isus ka sudil e manušenđe tajne, sar so objavisadem gova ano Lačho Lafi.

E Jevreja thaj o Zakon

17 Al tu akhare tut Jevrejo thaj tu osloni tut po Zakon thaj hvali tut e Devlesa,
18 džane so o Dol manđol thaj andaro Zakon sikliljan te pindžare so si ispravno.
19 Uverimo san kaj san vodiči e korengo, o videlo kolenđe so si ano mrako,
20 kaj san kova savo sikavol e bidžanglen thaj kaj san učitelji paše manuša save naj zrela golese kaj isi tut Zakon, savo si pherdo džanglipe thaj čačipe.
21 Sose, gija, tu so sikave averen, ni sikave korkoro tut? Tu, savo averen sikave te ma čoren, sose tu čore?
22 Tu, savo vaćare te ma ćerol pe preljuba, sose gova ćere? Tu, savo preziri e idoluren, sose koristi e čordane stvara andar lenđe hramura?
23 Tu, so hvali tut kaj pindžare e Devleso Zakon, sose vređi e Devle gija so phađe o Zakon?
24 Sar so si pisimo ano Sveto lil: "Zbog tumende hulin e Devleso alav maškare avera narodura."
25 O suneti isi le vrednost te ićardan tut po Zakon. Al te phagljan o Zakon, ka ave sar kova savo naj sunetimo.

26 Te ićarol pe o bisunetimo manuš pe gova so manđol o Zakon, ni li ka avol đindo
maškare sunetime?
27 Kova savo naj sunetimo telesno, al ićarol pe po Zakone, ka sudil tut savo san
sunetimo thaj isi tut pisimo Zakon, al phađe o Zakon.
28 Golese, naj Jevrejo kova savo si Jevrejo samo avral, ni suneti naj gova so si ćerdo
avral thaj telesno.
29 Pravo Jevrejo si kova savo si Jevrejo ano ilo thaj čačukano suneti si promena e ilesa
savo ćerol o Duxo, a na pisimo Zakon. Gasavo manuš ni primil pohvala tare manuša,
nego taro Dol.

3

E Devleso vernost

1 Savo prednost tegani isi e Jevrejen, il savo vrednost isi taro suneti?
2 But baro vrednost ane sa, golese so angleder e Jevrejenđe dije pe e Devlese lafura.
3 Al so te nesave lendar sesa bipačavne? Dal lengo bipačajipe ka peravol o vernost e
Devleso?
4 Na, nisar! Nek sikadol kaj si o Dol čačukano iako si dži jekh manuš xoxavno, sar so
si pisimo ano Sveto lil:
“Gija ka ave opravdimo ćire lafurencar,
thaj ka pobedi kana ka sudin tut.”
5 Al ako amari nepravda sikavol savo pravedno si o Dol, so šaj vaćara pe gova? O Dol
li si nepravedno kana sikavol pi holi? Vaćarav gija sar so e manuša den gođi.
6 Na, nisar! Sar bi tegani šajine o Dol pravedno te sudil e svetose?
7 Al te mingro xoxaipe sikavol kaj e Devleso čačipe si po baro thaj anol gova lese i
slava, sose tegani te avav sudimo sar grešniko?
8 Gova bi avola isto sar te vaćara: “Ćera bilačhipe te bi avola šukaripe!”, sar so nesave
bilače vaćaren kaj amen sikava. Gola save gija phenen, zaslužin i osuda!

Sa e manuša si grešnikura

9 Tegani, dal sam amen e Jevreja po šukar averendar? Na, nisar! Golese kaj već
vaćardam tare Jevrejura thaj i tare abandžije kaj sa si talo greh.
10 Sar so si pisimo ano Sveto lil:
“Khoni naj pravedno, nijekh;
11 Nijekh ni haljarol;
naj nijekh savo bi rodola e Devle.
12 Savore crdije pe taro Dol,
thaj savore ćerdile bezvredna.
Naj nijekh savo bi ćerola šukaripe,
khoni naj, nijekh.
13 Lenđe muja si putarde limora,
pe čhibencar xoxaven,
thaj pe lenđe vušta si otrovo e sapengo.
14 Lenđe muja si pherde armajencar thaj ćerčimasa.
15 Lenđe pingre siđaren te čhoren rat.
16 Kaj god te džan, anen beda thaj bilačhipe.
17 Thaj mirno drom ni pindžarde.
18 Ane lenđe jakha naj nisavi dar taro Dol.”
19 Al amen džana kaj gova so o Zakon vaćarol, vaćarol kolenđe so si talo Zakon,
khanika te ni avol nisavo izgovor thaj sa o sveto te ačhol anglo Devleso sudo.
20 Golese kaj, e bućencar taro Zakon nijekh manuš ni ka avol pravedno anglo Dol.
Golese kaj o Zakon anol e manuše dži ko džanglipe kaj si grešniko.

Sar o Dol opravdil e manušen

21 Al akana, sikadol o pravednost e Devleso bizo Zakon, sar so svedočin tare gova o
Zakon thaj e Prorokura.
22 Anglo Dol sam opravdime pačajimasa ano Isus Hrist, savore save pačan. Golese so
naj razlika maškare manuša:
23 Golese kaj savore grešisade thaj hasarde i slava e Devlesi.
24 Al opravdime si anglo Dol palo leso milost thaj avol prekalo otkupljenje taro Hrist
o Isus. Gova si e Devleso daro.

25 O Dol odredisada e Isuse sar žrtva pašo greh. Akana amenđe si oprostime e grehura
golese so pača kaj o Isus dija po džuvdipe gija so čhorda po rat. Gija o Dol sikada po
pravednost, golese so sasa strpljivo thaj ni kaznisada e grehura save sesa ćerde angleder.
26 A gova o Dol ćerda te bi ane kava vreme sikavola po pravednost, kaj si Vov korkoro
pravedno thaj te opravdil dži jekhe savo pačal ano Isus.
27 Golese, isi li sose khoni te hvalil pe korkoro pesa? Naj sose. Palo savo zakon? Palo
zakon e bućengo? Na, nego palo zakon e pačajimaso.
28 Golese so amen misli kaj o manuš si opravdimo e pačajimasa, a na gija so ćerol e
buća taro Zakon.
29 Il si o Dol samo o Dol e Jevrejengo? Dal naj o Dol i avere narodurengo? Va, vov si o
Dol i avere narodurengo.
30 Golese kaj si samo jekh Dol. Vov pačajimasa ka opravdil kolen save si sunetime thaj
prekali pač kolen save naj sunetime.
31 Činava li gija o Zakon e pačajimasa? Na, nisar! Mesto gova, amen e pačajimasa
ićara amen po Zakon.

4

E Avraameso pačajipe

1 So šaj te vaćara, so o Avraam otkrijisada tari pač, amaro paradad palo telo?
2 Golese kaj, te sasa o Avraam opravdimo pe bućencar, bi avola le razlog sosa te hvalil
pe, al na anglo Dol.
3 Golese o Sveto lil vaćarol: "O Avraam pačaja e Devlese thaj o Dol đinda lese leso
pačajipe sar pravednost."
4 Kolese savo ćerol bući, ni đinol pe i plata sar poklon, nego sar dugo.
5 A kolese savo ni ćerol bući thaj pačal ano Dol savo opravdil e grešnikuren, lese o
pačajipe đinol pe ano pravednost.
6 Gija o David o caro vaćarda kaj si blagoslovimo o manuš kase o Dol đinol o
pravednost bizo obzir tare lese buća.
7 "Blagoslovime si kola
kase sesa oprostime e bilačhe buća
thaj kase grehura si učharde.
8 Blagoslovimo si kova
kase o Gospod ni đinol o greh."
9 Kava blagoslovipe si samo e sunetimenđe, il i e bisunetimenđe? Golese so vaćara
kaj o Dol đinda e Avraamese leso pačajipe sar pravednost.
10 Kana sasa lese leso pačajipe đindo? Kana sasa sunetimo il bisunetimo? Na kana
sasa sunetimo, nego kana vadži sasa bisunetimo.
11 Vov primisada o sunetipe sar znako, sar pečato taro pravednost savo dobisada
pačajimasa vadži angleder kana ni sasa sunetimo. Golese si o Avraam duxovno dad
sa kolenđe save pačan bizo obzir dal si sunetime il naj, savorenđe te đinol pe lengo
pačajipe sar pravednost.
12 O Avraam si o dad na samo e sunetimengo nego i kolengo save džan pale lesi pač
savi sikada kana vadži ni sasa sunetimo.

E Devlese obećanjura primin pe e pačajimasa

13 Golese kaj, o obećanje so o Dol dija e Avraamese il lese potomstvose kaj ka nasledil
o sveto, ni avilo palo Zakon, nego palo pravednost savo si rezultat e pačajimaso.
14 Ako si e naslednikura kola save ićaren pe po Zakon, tegani o pačajipe si beznačajno
thaj o obećanje ni vredil khanči.
15 Golese so, o Zakon izazivil e Devlesi holi ako phađol pe. Al te naj Zakon, naj ni
prestup.
16 Gija si thaj e Devleso obećanje tari pač te bi e manuša prihvatina le sar daro taro
Devleso milost thaj važil paše sa e Avraamese potomkura, na samo paše kola save si
podložna e Zakonese, nego i paše kola save pačan sar o Avraam. Vov si dad savorenđe
amenđe
17 sar so si pisimo ano Sveto lil: "Ćerdem tut dad bute narodurengo." Gova si čačipe
anglo Dol ane savo pačaja o Avraam. Gova si Dol savo dol e mulen džuvdipe thaj kova
so ni postojil pire lafesa ćerol te postojil.
18 Kana naj sasa e Avraame nada te avol le čhave, vov pačaja ani nada thaj postanisada
dad bute manušengo, sar so sasa lese vaćardo: "Gaći but ka aven tut potomkura."
19 O Avraam šukar džanglja kaj nakhlo leso vreme kana šaj te avol le čhave golese so
sasa le paše šel (100) berš. Džanglja so i Sara naštine te bijanol, al lesi pač ni peli.

20 Ađućarda kaj o Dol ka pherol po obećanje thaj ni sumnjisada, nego zurajlo ano
pačajipe thaj hvalisada e Devle.
21 Sasa potpuno uverimo kaj o Dol šaj ćerol so obećisada.
22 Golese thaj "o Dol đinda lese leso pačajipe sar pravednost."
23 Al kova so sasa pisimo "đinda lese" ni sasa samo lese,
24 nego i amenđe. O Dol gija ka đinol i amenđe save pača ane Kova, savo vazdija tare
mule e Isuse, amare Gospode.
25 Vov sasa predimo te merol paše amare grehura a uštilo tare mule te ava opravdime.

5

O pačajipe anol radost

1 Tegani, akana kana sam opravdime e pačajimasa, amen sam ano mir e Devlesa palo
amaro Gospod o Isus o Hrist.
2 Pačajimasa prekal leste isi amen pristup ane Devleso milost ane savo ača. Raduji
amen golese kaj isi amen nada kaj o Dol ka sikavol amenđe pi slava.
3 Thaj na samo gova, nego raduji amen kana sam ano bilačhipe, golese kaj džana kaj
o bilačhipe zuravol amaro strpljenje,
4 o strpljenje zuravol o karakteri thaj taro karakteri zuravol i nada.
5 Thaj kaja nada ni ka razočaril amen golese kaj e Devleso manglipe thavdija ane
amare ile palo Sveto Duxo, savo dobisadam.
6 Golese, o Hrist mulo paše bidevlikane ano pravo vreme, kana amen vadži sama
duxovno slaba.
7 Pharo si khoni te dol piro džuvdipe te bi spasila avere manuše pa i te si gova manuš
pravedno. Iako pašo but šukar manuš šaj bi neko manđola te merol.
8 Al o Dol sikavol po manglipe premal amende gija so o Hrist mulo amenđe vadži kana
sama grešnikura.
9 Kobor po but akana, kana sam opravdime lese ratesa, ka ava spasime tare Devlesi
holi.
10 O Dol amencar mirisajlo palo meripe lese Čhaveso vadži kana sama e Devlese
dušmanura, gija vadži po but o Dol ka spasil amen ane Hristeso džuvdipe akana kana
mirisaljam lesa.
11 A na samo gova, nego vadži po but ka raduji amen ano Dol prekal amaro Gospod o
Isus o Hrist, tare savo primisadam pomirenje.

O Adam thaj o Hrist

12 Golese, o greh avilo ano sveto prekalo jekh manuš thaj prekalo greh avilo o meripe.
Gijate o meripe nakhlo pe sa e manuša golese kaj savore grešisade.
13 O greh sasa ko sveto i angleder so avilo o Zakon, nego o greh khanikase ni đinol pe,
te naj le o Zakon.
14 Al o meripe vladisada tare Adameso dži e Mojsijaso vreme i pe kola save ni phaglje
e Devleso zapovest sar o Adam, savo si slika Kolesi savo ka avol.
15 E Devleso daro naj sar o greh e Adameso. Golese so, te but džene mule zbog o greh
jekhe manušeso, e Adameso, but po baro si e Devleso milost thaj o daro savo primisade
but džene prekalo milost jekhe manušeso, e Isuseso e Hristeso.
16 Thaj gova daro naj sar kova so avilo prekal kova savo grešisada. Gija, pale jekh
greh avilo o sudo savo anda osuda, a o milosno daro avilo pale but grehura thaj anda
opravdanje.
17 Golese, te o meripe lija te vladil pe sa e manuša golese so jekh manuš ćerda greh,
gija vadži po but kola save primin ano izobilje e Devleso milost thaj e Devleso daro taro
pravednost, ka vladin ano džuvdipe prekal jekh manuš, o Isus o Hrist.
18 Golese, sar so sa e manuša sesa osudime pašo greh jekhe manušeso, isto gijate pašo
jekh pravedno delo sa e manuša ka aven opravdime thaj ka avol len čačukano džuvdipe.
19 Golese kaj, sar so pašo neposlušnost jekhe manušeso postanisade but manuša
grešnikura, isto gijate pašo poslušnost jekhe manušeso but džene ka aven pravednikura.
20 O Zakon avilo te bi e grehura barona. Al kaj but barilo o greh, odori o Dol dija po
milost ane pobari mera.
21 Gova sasa te bi, sar angleder o greh vladila e merimasa, ko isto način e Devleso
milost vladila prekal o pravednost thaj te anol o džuvdipe bizo meripe palo Isus o Hrist,
amaro Gospod.

6

Mule pašo greh, džuvde pašo Hrist

1 Golese, so te vaćara? Vadži li ka nastavi te ćera grehura sar bi e Devlesi milost avola
po baro?
2 Na, nisar! Al sar šaj amen save muljam e grehurenđe vadži te živi ane lende?
3 Ni li džanen kaj amen savore, save krstisaljam ano Hrist o Isus, ane leso meripe sam
krstime?
4 Golese, palo krstipe muljam thaj prahosaljam katane e Hristesa, te bi šajine te živi
neve džuvdimasa, sar so i o Hrist uštilo tare mule pe Dadese slavnone zuralimasa.
5 Golese, te postanisadam lesa jekh ano meripe, sar so Vov mulo, isto gija ka ava lesa
jekh ko uštipe tare mule, sar so i Vov uštilo.
6 Amen džana kaj amaro purano manuš sasa čhuto ko krsto katane e Hristesa, te bi
amaro grešno telo avola uništimo, te ma bi vadži avasa robura e grehose.
7 Golese kaj kova savo mulo, oslobodimo si tare grehura.
8 Ako muljam e Hristesa, pača kaj lesa ka ava i džuvde.
9 Golese so džana kaj o Hrist, pale gova kana uštilo tare mule, našti palem te merol.
O meripe pe leste naj le vadži nisavo zuralipe.
10 O meripe, savesa Vov mulo, sasa meripe te bi phađola o zuralipe e grehoso, jekh
drom paše sa e đivesa. Al o džuvdipe savo akana živil si o džuvdipe e Devlese.
11 Gijate i tumen smatrin kaj sen mule e grehurenđe, al džuvde e Devlese ano Hrist o
Isus.
12 E grehura ni smin vadži te vladin pe tumaro mulikano telo, te bi pokorina tumen
lese grešnone manglimasa!
13 Ma te den tumare telose kotora pašo greh te ma aven oruđe savencar ka ćeren
nepravda. Mesto gova, den korkore tumen e Devlese, sar kola save mule thaj džuvdile.
Tumare kotora e telose den e Devlese te aven oruđe savencar ka ćeren pravednost.
14 O greh ni ka vladil pe tumende, golese kaj naj sen talo Zakon, nego talo milost.

Robura taro pravednost

15 So tegani te ćera? Trubul li te ćera grehura golese so naj sam talo Zakon, nego talo
milost? Na, nisar!
16 Dal ni džanen kaj kana khanikase preden tumen te služin sar robura, šunen le thaj
lese sen robura. Šaj aven robura pašo greh, savo ka inđarol tumen ano meripe, il šaj
aven robura ano poslušnost e Devlese, so inđarol ano pravednost.
17 Al hvala e Devlese so iako sena sluge e grehose, akana sa e ilesa pokorisaljen pašo
primer taro sikajipe savo dija pe tumenđe.
18 Akana sen oslobodime taro greh thaj postanisaden robura taro pravednost.
19 Vaćarav tumenđe manušikane čhibasa golese kaj kala buća si phare te haljaren
pe. Golese kaj, sar angleder predajisaden tumare kotora e telose te služin sar robura e
duxovnone melalimase thaj pašo bezakonje savo inđarol ano po baro bezakonje, gijate
akana predajisaden tumare kotora e telose te služin sar robura taro pravednost te živin
sveto džuvdipe pašo Dol.
20 Golese kaj, dži kana sena robura pašo greh, ni sena podložna pašo pravednost.
21 Thaj savo korist sasa tumen tare gola buća, sostar ađive ladžan? O rezultat taro sa
gova si meripe.
22 Al akana, kana sen slobodna taro greh thaj postanisaden robura e Devlese, rezultat
tare gova si tumaro posvećenje e Devlese, a sar rezultat ko krajo si džuvdipe bizo meripe.
23 Golese kaj, i plata pašo greh si meripe, al daro e Devleso si džuvdipe bizo meripe
ano Hrist o Isus, amaro Gospod.

7

Slobodna taro Zakon

1 Ni li džanen, phralalen thaj phejalen manglalen – golese kaj vaćarav kolenđe so
džanen o Zakon – kaj o Zakon vladil po manuš samo dok si džuvdo?
2 Na primer, i romni savi isi la rom, palo Zakon si phangli paše leste sa dok si vov
džuvdo. Al te mulo lako rom, i romni si oslobodimi taro Zakon, savesa sasa phangli za
ko rom.
3 Golese, te lija avere rome dok si lako rom džuvdo, ka dol pe vika preljubnica. Al te
mulo lako rom, oslobodimi si taro Zakon thaj ni ćerol preljuba te lija avere rome.

4 Gija i tumen, phralalen thaj phejalen manglalen, gija so o Hrist dija po džuvdipe amenđe, muljen e Zakonese te bi preperena averese, kolese savo sasa vazdimo tare mule, gija amare buća te anen šukar bijandipe e Devlese.
5 Golese so, dok sama ano telo, vladisade ane amende grešna požude save anola o Zakon ane amare kotora e telose, a o bijandipe tare gova sasa meripe.
6 Al akana sam oslobodime taro Zakon, golese kaj muljam kolese so ićarda amen ano ropstvo. Gija akana ko nevo način služi e Devle Duxosa, a na e slovosa taro Zakon, sar so sasa palo purano.

Amaro maripe e grehosa
7 Golese, so te vaćara? O Zakon li si greh? Na, nisar! Te ma avola o Zakon, ne bi džanava so si greh. Golese kaj ne bi džanava kaj si i požuda bilačhi te ma vaćarola o Zakon: "Ma mang khanči so naj ćiro!"
8 Al o greh lija i prilika thaj palo zapovest ane mande izazivisada dži jekh požuda. Golese, o greh si bizo Zakon mulo.
9 Me angleder živisadem bizo Zakon, al kana avilo o zapovest, o greh džuvdilo.
10 Al me muljem thaj gija sikadilo kaj o zapovest, savo trubuja te anol manđe o džuvdipe, anda manđe o meripe.
11 Golese so o greh lija i prilika, koristisada o zapovest, xoxada man thaj gija mudarda man.
12 Golese, o Zakon si sveto thaj o zapovest si sveto, pravedno thaj šukar.
13 Dal gova značil kaj e šukar buća ande manđe meripe? Na, nisar! Al te bi sikadola o greh sar greh, maškaro gova šukaripe anda manđe meripe, te o greh avol maškaro zapovest embaro grešno bilačhipe.
14 Tegani džana kaj si o Zakon duxovno. Al me sem telesno, bićindo sar robo e grehose.
15 Našti man te razumiv so ćerav. Golese kaj ni ćerav gova so čače mangav, nego mesto gova ćerav baš kova so mrziv.
16 Al ako ćerav kova so ni mangav, tegani složiv man kaj si o Zakon šukar.
17 Gija, akana vadži gova ni ćerav me, nego o greh savo živil ane mande.
18 Golese, džanav kaj ane mande, ane mingro telo – ni živil khanči šukar. Mangav te ćerav šukaripe, al naj sem ano stanje te ćerav šukaripe.
19 Golese, ni ćerav o šukaripe so mangav te ćerav, al ćerav o bilačhipe so ni mangav te ćerav.
20 Al te ćerdem kova so ni mangav, gova značil kaj ni ćerav gova me, nego o greh savo živil ane mande.
21 Gijate arakhav kava zakon: kana mangav te ćerav šukaripe, o bilačhipe si sigate gothe.
22 Ane mingro ilo sem oduševimo e Devlese Zakonesa,
23 al ane me kotora e telose dikhav aver zakon, savo marolpe e zakonesa so si ane mingri gođi thaj phandol man talo zakon e grehoso, savo si ane me kotora e telose.
24 Bibaxtalo sam me manuš! Ko ka ikalol man tare kava telo e merimaso?
25 Hvala e Devlese savo ćerol gova prekal o Isus Hrist, amaro Gospod!
Gija, tegani me, mingra gođasa služiv e Devlese Zakonese, al mingre telosa služiv e zakonese taro greh.

8

Džuvdipe ano Duxo
1 Golese, akana naj vadži nisavi osuda kolenđe save si ano Isus o Hrist.
2 Golese kaj o zakon e Duxoso savo anol amenđe džuvdipe ano Hrist o Isus, oslobodisada tut taro zakon e grehoso, savo inđarol ano meripe.
3 Gova so o Zakon naštine te ćerol golese kaj amaro telo si slabo, gova ćerda o Dol gija so bičhalda pe Čhave savese dija isto telo sar amaro, savesa ćera grehura, sar žrtva pašo greh, te bi osudila o greh ano telo.
4 O Dol ćerda gova te bi ane amende pherdola sa so o Zakon manglja amendar, save naj sam vadži džuvde palo telo, nego palo Duxo.
5 Kola save živin palo telo, den gođi kova so si telesno, al kola save živin palo Duxo, den gođi kova so si ugodno e Duxose.
6 Golese kaj i gođi savi inđarol o telo, džal ano meripe. Al i gođi savi inđarol o Duxo, džal ano džuvdipe thaj ano mir.
7 I gođi savi inđarol o telo si dušmano e Devleso, golese kaj ni pokoril pe e Devlese Zakonese thaj našti ćerol gova.
8 Golese kola ane save vadži vladil o telo našti aven ugodna e Devlese.

9 Al ane tumende ni vladil vadži o telo, nego o Duxo, te čače o Duxo e Devleso živil
ane tumende. Al te khanika naj e Hristeso Duxo, gova naj e Hristeso.
10 Al palem, te si o Hrist ane tumende, tumaro telo si mulo pašo greh, al o Duxo si
džuvdipe ane tumende golese kaj o Dol opravdisada tumen.
11 Te živisada ane tumende o Duxo koleso savo e Isuse vazdija tare mule, tegani kova
savo e Hriste vazdija tare mule, ka dol džuvdipe i tumare mulikane telurenđe pale piro
Duxo savo živil ane tumende.
12 Gija, phralalen thaj phejalen manglalen, dužna sam, al na palo telo, te bi ano telo
živisa.
13 Golese, te živisaden palo telo, mora te meren. Al ako e Svetone Duxosa mudaren o
telo, ka živin.
14 Golese so, savoren saven o Duxo e Devleso vodil, von si čhave e Devlese.
15 O Duxo savo primisaden, ni inđarol tumen ano ropstvo te bi palem avena ani dar,
nego primisaden e Duxo savo ćerda tumen te aven e Devlese čhave, pale savo šaj da
vika: “Abba, Dade!”
16 Kava Duxo korkoro svedočil amare duxose kaj sam čhave e Devlese.
17 Te sam e Devlese čhave, amen sam e Devlese naslednikura katane e Hristesa. Al
gova šaj ava čače e Hristesa samo ako lesa i trpi, sar so vov trpisada, te bi katane lesa
primisa i slava.

O Sveto Duxo anol sloboda thaj slava

18 Smatriv kaj amare patnje save amen isi akana naj khanči ano poređenje e slavasa
savi o Dol ka sikavol amenđe.
19 Golese kaj, sa e stvorenjura, željno ađućaren o đive kana o Dol ka sikavol ko si čače
lese čhave.
20 Sa e stvorenjura postanisade čučipe, al na pe manglimasa, nego e Devlese
manglimasa savo čhuta len ane gova – ani nada
21 kaj sa e stvorenjura ka aven oslobodime taro ropstvo savo inđarol ano propast, ani
slavno sloboda e Devlese čhavenđi.
22 Džana kaj sa e stvorenjura, sa dži akana, uzdišin thaj mučin pe, sar i romni ane
bijanimase dukha.
23 Thaj na samo von, nego i amen save isi amen o Duxo sar angluno kotor tare Devlese
darura, uzdiši ane amende thaj vadži željno ađućara, o Dol potpuno te usvojil amen sar
pe čhaven, odnosno te oslobodil amare telura.
24 Golese kaj, amen sam spasime gole nadasa. Al i nada savi šaj dičhol pe, naj nada.
Golese so, ko nadil pe kolesa so već isi le?
25 Al te nadisaljam kolesa so vadži naj amen, tegani gova ađućara bare strpimasa.
26 Gija, i o Sveto Duxo pomognil amenđe ane amare slabostura. Amen ni džana so
trubul te moli. Al korkoro o Sveto Duxo molil pe amenđe uzdahurencar save našti te
vaćaren pe lafurencar.
27 Al o Dol savo dičhol ane manušikane ile džanol so o Duxo manđol, golese kaj o
Duxo pale Devleso manglipe molil paše Devlese manuša.
28 Amen džana kaj o Dol ane sa ćerol šukar kolenđe save manđen le thaj saven Vov
birisada pale piro plan.
29 Vov džanglja len angleder so postojisade thaj angleder birisada len te aven sar leso
Čhavo. Gijate o Isus, e Devleso Čhavo, avol angluno bijando čhavo maškare pe phrala
thaj pe pheja.
30 Kolen kas angleder o Dol birisada, len i akharda. Kolen kas akharda, len i
opravdisada, a kolen kas opravdisada, len i proslavisada.

E Devleso manglipe ano Hrist

31 So šaj vaćara pe kava? Te si o Dol amencar, ko šaj avol protiv amende?
32 O Dol, savo čak ni poštedisada pe Čhave, nego dija le te merol mesto savore amen,
na li ka dol amen sa aver katane lesa?
33 Ko šaj tužil kolen saven birisada o Dol? Khoni! O Dol si kova savo opravdil len.
34 Ko ka osudil len? Khoni! O Hrist o Isus savo mulo, a na samo gova, vov i uštilo tare
mule, akana bešol ko počasno than ki desno rig e Devlesi thaj molil amenđe.
35 Ko šaj crdol amen taro manglipe e Hristeso? Šaj li o pharipe, o bilačhipe, o
progonstvo, il o bokhalipe, o čororipe, o opasnost, il o meripe?
36 Sar so si pisimo ano Sveto lil:
“Zbog tuće mudaren amen dži jekh đive;
amen sam sar bakre čhinimase.”

37 Al pe sa kava amen zurale pobedi pale kova savo manglja amen.
38 Zurale pačav kaj khanči – ni o meripe, ni o džuvdipe, ni e anđelura, ni o šorutnipe,
ni kova so si akana, ni kova so ka avol, ni e zora,
39 ni kova so si upre, ni kova so si tele, ni khanči aver so si stvorimo našti crdol amen
taro manglipe e Devleso savo si ano Hrist o Isus, amaro Gospod.

9

O Dol thaj o Izrael

1 Me vaćarav čačipe ano Hrist, ni xoxavav thaj mingro savest, savo vodil o Sveto Duxo,
si manđe svedoko
2 kaj ane mingro ilo si bari žal thaj dukh savi ni ačhol.
3 Golese so, mangava bi i me korkoro te avav harami thaj crdimo taro Hrist umesto
me phrala thaj me pheja, sar te bi šaj gova spasila len, save si mingri familija palo telo.
4 Von si e Izraelcura: len o Dol usvojisada sar čhaven, thaj objavisada lenđe i slava, e
savezura, o Zakon, sar te služin e Devle thaj pire obećanjura.
5 Lenđe si e paradada o Avraam, o Isaak thaj o Jakov thaj lendar si o manušikano
poreklo e Hristeso, savo si Dol pe savorende. Nek avol blagoslovimo o Dol ane sa e
đivesa! Amin.
6 O Dol li phaglja pe obećanjura? Na. Golese so, naj savore save aven taro Izrael
čačukane Izraelcura.
7 Naj ni savore čačukane e Devlese čhave samo golese so si e Avraameso potomstvo,
nego: "Prekalo Isaak ka računil pe ćiro potomstvo."
8 Gova značil kaj e čhave palo telesno poreklo naj e Devlese čhave, nego e čhave save
si bijande palo obećanje računin pe sar Avraameso potomstvo.
9 Golese kaj kava si o lafi taro obećanje: "Ka iri man tute aver berš ane kava vreme
thaj e Sara ka avol čhavo."
10 Thaj na samo voj, nego thaj i Reveka inđarda ano vođi bliznakuren, a sasa la čhave
taro amaro paradad o Isaak.
11 Golese so, kana vadži e čhave ni bijandile thaj ni ćerde ni lače ni bilače, te bi o
izbor avola pale Devleso plan,
12 na pale lenđe buća, nego taro Kova savo akharol – o Dol phenda e Revekaće: "O
phureder čhavo ka služil e po terne čhave."
13 Sar so si pisimo ano Sveto lil:
"E Jakove mangljem,
a e Isave mrzisadem."
14 Golese, so te vaćara? Dal si o Dol nepravedno? Na, nisar!
15 Golese so e Mojsijase vaćarda:
"Pe kaste ka smiluiv man, ka smiluiv man,
pe kaste ka sažaliv man, ka sažaliv man"
16 Gija, ni zavisil kolestar savo manđol, ni kolestar savo trudil pe, nego zavisil taro Dol
savo smiluil pe.
17 Golese kaj ano Sveto lil o Dol phenol e faraonese:
"Golese vazdijem tut te ave vladari,
te sikavav pe tute mingri zor
thaj te šundol mingro alav
pe sa i phuv."
18 Gija, o Dol smiluilpe pe kova kase manđol, a ćerol zurado ilo kolenđe kase manđol.
19 Neko šaj bi pučola: "Tegani, sose o Dol vadži rodol i krivica pe manuša? Golese, ko
šaj suprostavil pe kova so Vov manđol?"
20 Al ko san tu, manušeja, te protivi tut e Devlese? Dal kova so si ćerdo ka vaćarol
kolese so ćerda le: "Sose gija ćerdan man?"
21 Gija, dal e grnčare naj pravo tari jekh isto glina te ćerol čaro pašo čast, a aver čaro
paši ladž?
22 O Dol manglja te sikavol piri holi te bi e manuša dičhena lesi zor. Al, bizo obzir pe
gova, ipak sasa le but strpljenje pe kola ke save sasa holjamo, a save sesa pripremime
pašo propast,
23 te bi sikavola o barvalipe pe slavako kolenđe save primin o milosrđe, saven angleder
pripremisada paši slava.
24 Amen sam gola saven o Dol akharda, na samo tare Jevreja, nego i tare sa avera
narodura.
25 Sar so o Dol vaćarol ano lil e prorokoso e Osijaso:

“Mingre manušencar ka akharav
kolen save ni sesa mingre manuša,
thaj ka akharav kolen saven ni mangljem
mingre mangle.”
26 Thaj:
“Ke okova than kaj sasa vaćardo lenđe:
‘Tumen naj sen mingro narodo’,
ka aven akharde
‘čhave e džuvde Devlese’.”
27 O proroko o Isaija dol vika pašo Izrael:
“Te aven e čhave e Izraelese
kobor si morsko pošik,
ipak samo zala lendar ka aven spasime,
28 golese kaj o Gospod sigate thaj sa po Lafi
ka ispunil pi phuv.”
29 Thaj sar so angleder prorokujisada o proroko o Isaija:
“Te o Gospod pe vojske
ni ačhada amenđe potomstvo,
avasa bi uništime sar i Sodoma
thaj bi ličisa pi Gomora.”

E Izraelesi nevera

30 Golese, so te vaćara? Aver narodura, save ni rodije pravednost, dobisade pravednost – pravednost savo avol taro pačajipe.
31 Al e Izraelcura save trudisajle te ićaren gova Zakon te bi avena pravedna anglo Dol, naštine te aven dži ke gova.
32 Sose? Golese kaj ni trudisajle te aven o pravednost pačajimasa, nego pe bućencar. Avile pašo “bar e perimaso” savo perada len.
33 Sar so si pisimo ano Sveto lil:
“Dičhen, ko Sion čhuvav o bar
pe savo e manuša ka peren,
al kola save pačan ane leste,
ni ka ladžan.”

10

1 Phralalen thaj phejalen mingralen, sa me ilesa mangav thaj moliv man e Devlese e Izraelcura te aven spasime.
2 Šaj svedočiv kaj len isi revnost e Devlese, al bizo ispravno haljaripe.
3 Golese kaj ni pindžarde o pravednost savo avol taro Dol, manglje te steknin piro pravednost thaj ni pokorisajle pašo pravednost savo avol taro Dol.
4 Golese kaj, o Hrist ane sa pherda o Zakon te bi avola opravdimo dži jekh savo pačal.

O spasipe si dži jekhese

5 Golese kaj, o Mojsije pisil taro opravdanje, savo avol taro Zakon: “Kova savo ćerol e Devlese zapovestura, ka živil pale lende.”
6 Al ano Sveto lil vaćarol pe taro opravdipe savo avol taro pačajipe: “Te ma puče tut ano ilo: ‘Ko ka uštol ko nebo?’ So značil: ‘Ko ka anol e Hriste taro nebo ki phuv?’
7 Thaj ma te pučen tumen: ‘Ko ka uljol ano bezdan?’ So značil: ‘Ko ka uljol te anol e Hriste tare mule?’ ”
8 Al sar si pisimo ano Sveto lil: “O Lafi e Devleso si paše tute, pe ćire vušta si thaj ane ćiro ilo” – gova Lafi si haberi e pačajimaso savo amen propovedi.
9 Gijate, te priznajisadan ćire vuštencar kaj “o Isus si Gospod” thaj pača ane ćiro ilo kaj o Dol vazdija le tare mule, ka ave spasimo.
10 Golese kaj, amen pača ano ilo te ava opravdime, al vuštencar priznaji te ava spasime.
11 Sar so si pisimo ano Sveto lil: “Khoni savo pačal ane leste, ni ka ladžal.”
12 Golese so naj razlika maškaro Jevrejo thaj o abandžija, golese kaj o Gospod si jekh thaj isto paše savorende thaj but blagoslovil kolen save akharen leso alav.
13 Gija si pisimo i ano Sveto lil: “Dži jekh savo akharol o alav e Gospodeso, ka avol spasimo.”
14 Al angleder so ka akharen e Devle, trubul te pačan ane leste. A palem, našti pačan ane leste te ni šunde lestar. A te bi šunena taro Gospod, trubul khoni te propovedil lenđe lestar.

15 Sar khoni ka propovedil lestar ako ni sasa bičhaldo taro Dol? Sar so si pisimo ano
Sveto lil: “So si šukar kana avol kova savo anol o Lačho Lafi!”
16 Al ni prihvatisade savore o Lačho Lafi. Golese kaj, o proroko o Isaija vaćarol:
“Gospode, ko pačaja ane amare lafura?”
17 O pačajipe avol kana si šundo o Lačho Lafi, a o Lačho Lafi šundol kana si
propovedimo o haberi taro Hrist.
18 Al me pučav: E manuša li ni šunde amaro haberi? Va, šunde! Sar so si pisimo ano
Sveto lil:
“Lengo glaso nakhlja sa i phuv
thaj lenđe lafura šundile ko krajo e svetoso.”
19 Palem pučav: E Izraelcura li ni haljarde? Va, haljarde. Angleder o Dol vaćarda prekal
o Mojsije:
“Me ka ćerav tumen ljubomorna
pe kola save naj narodo.
Ka holjarav tumen
narodosa savo ni haljarol.”
20 Thaj o proroko o Isaija bizi dar phenol:
“Arakhlje man – e Devle – kola save ni rodije man.
Sikadiljem kolenđe save ni pučlje manđe.”
21 Al pašo Izrael phenol:
“Dži jekh đive pružisadem mingre vasta premale manuša,
save si neposlušna thaj ponosna.”

11

E Devleso milost premalo Izrael

1 Pučav, gijate: “Dal o Dol čhudija pe manušen?” Na, nisar! Golese kaj sem i me
Izraelco taro potomstvo e Avraameso, tari koč e Venijaminesi.
2 Ni čhudija o Dol pe manušen saven angleder birisada. Ni li džanen so o proroko o
Ilija vaćarda ano Sveto lil kana ani molitva žalisajlo e Devlese po Izrael?
3 “Gospode! Sa ćire prorokuren mudarde
thaj ćire oltara perade.
Ačhiljem samo me džuvdo,
a akana roden thaj man te mudaren.”
4 Al so vaćarda o Dol e Ilijase?
“Ačhadem manđe vadži efta milje (7 000) manušen
save ni pele ke koča e Vaalese, e xoxavne devlese.”
5 Gija thaj ane kava vreme isi saven o Dol birisada pale piro milost.
6 A te birisada len o Dol pale piro milost, tegani gova naj paše lenđe buća. Gija, e
Devleso milost ne bi avola milost.
7 So, tegani? E Izraelcura ni dobisade kova so rodije, al e birime dobisade, a averenđe
zurajle e ile.
8 Sar so si pisimo ano Sveto lil:
“Dija len o Dol duxovno sojipe,
e jakha te ma dičhen
thaj kana te ma šunen,
sa dži kava đive.”
9 O caro o David phenol:
“Nek dolen pe ani klopka
thaj nek peren ane zamke
kana pheren pumare astalura xamasa.
Nek peren thaj nek aven kaznime.
10 Nek aven lenđe jakha kore te našti dičhen,
thaj nek banđon lenđe dume taro pharipe ane sa e đivesa.”

O spasenje avere narodurengo

11 Pučav gijate: Dal sapletisajle e Izraelcura te bi perena? Na, nisar! Al paše lenđe
grehura o spasenje avilo avere narodurenđe, te bi e Izraelcura avena ljubomorna.
12 Al te postanisada lengo greh baro blagoslov e svetose thaj gova so pele, postanisada
blagoslov avere narodurenđe, kobor tegani avera narodura ka primin blagoslov kana e
Jevreja ka aven gasave saven o Dol manđol?
13 Al tumenđe save naj sen Jevreja, vaćarav: golese so me sem apostol avere
narodurengo, dav sa mandar te baravav mi služba

14 ani nada te bi mingre manušen čhuvava te aven ljubomorna thaj te bi spasina pe
nesave lendar.
15 Kana o Dol odbisada e Jevrejen, mirisajlo avere narodurencar. So, gija, ka značil
kana o Dol palem ka prihvatil e Jevrejen, nego te vazdol len andare mule?
16 Te si angluno kotor taro humer posvetimo e Devlese, tegani si sa o humer sveto. A
te si o koreno sveto, ka aven sveta i e raja.

Kalemipe avere narodurengo

17 Al te sesa nesave raja phađe thaj tu – savo naj san jevrejo – divljo maslino, san
kalemime maškar lende thaj akana isi tut kotor ano koreno thaj primi blagoslov andaro
koreno e maslinako,
18 dikh te ma ave barikano angle čhinde raja. Al te san barikano, ma te bistre kaj ni
inđare tu o koreno, nego o koreno tut.
19 Al tu vaćare: "E raja sesa čhinde te šaj me avav kalemimo ke lengo than."
20 Čače, gola raja sesa čhinde golese so ni pačaje, al tu ače golese kaj pača. Ma te
vazde tut, nego te dara golestar so bi šajine te avol.
21 Golese kaj, te o Dol ni poštedisada e čačukane raja, ni tut ni ka poštedil.
22 Golese, dikh savo šukar thaj strogo si o Dol. Vov si strogo premal kola save peren, al
si šukar premal tute, te ačhiljan ane leso šukaripe. Al te ni ačhiljan, i tu ka ave čhindo.
23 Al i von e Izraelcura, te ni ačhile ano bipačajipe, ka aven palem kalemime. Golese
kaj, o Dol isi le zuralipe palem len te kalemil.
24 Gija, te san tu – savo naj san jevrejo – sar prirodno ran tari divljo maslina čhindo
thaj sana neprirodno kalemimo pi pitomo maslina, kobor tegani po ločheste ka aven
kalemime pi piri maslina e Izraelcura save si laće čačukane raja?

O Izrael ka avol spasimo

25 Ni mangav, phralalen thaj phejalen, kava garajipe te ačhol tumenđe garado, ma te
aven barikane. Nesave manuša taro Izrael si zurale ilenđe, al gova ka avol sa dži kaj o
đinipe tare sa aver narodura ni ćerdol e Devleso narodo.
26 Gija ka avol spasimo sa o Izrael, sar so si pisimo ano Sveto lil:
"Taro Sion ka avol o Izbavitelj
thaj ka crdol tare Jakovese potomkura sa o bidevlikanipe.
27 Ka ćerav savez lencar
kana ka crdav lenđe grehura."
28 But tare manuša andaro Izrael si akana dušmanura e Lače Lafese, al gova si
šukaripe tumenđe, avere narodurenđe. Al, von si vadži birime manuša saven o Dol
manđol, golese so si von potomkura taro Avraam, o Isaak thaj o Jakov.
29 Golese so, o Dol ni menjil pi odluka kas akharol thaj kase dol pe darura.
30 Sar so tumen save naj sen jevreja ano anglunipe ni šunden e Devle, al akana
primisaden o milosrđe paše jevrejengo bipačajipe,
31 gija i e jevreja akana ni šunen e Devle, tumen save naj sen jevreja, te primin o
milosrđe, te bi i von primina e Devleso milosrđe.
32 Golese kaj, o Dol sa e manušen phanglja ano neposlušnost, te bi savorenđe smiluila
pe.

Slava e Devlese

33 O, kobor si baro e Devleso barvalipe, mudrost thaj o džanglipe!
E Devlese odluke khoni našti objasnil
thaj lese droma khoni našti haljarol.
34 Sar so si pisimo ano Sveto lil:
"Ko pindžarda e Gospodesi gođi?
Il ko sasa leso savetniko?"
35 Thaj: "Ko e Devle dija khanči
so bi Vov lese moralo te iril?"
36 Golese so, sa avol lestar,
maškar leste thaj lese.
Lese nek avol i slava ane sa e đivesa. Amin.

12

Nevo džuvdipe ano Hrist

1 Golese, phralalen thaj phejalen, moliv tumen e Devlese milosrđesa, te den tumare
telura sar džuvdi thaj sveto žrtva so ka avol e Devlese ugodno. Thaj gova ka avol tumaro
čačukano službipe e Devlese.

2 Ma prilagodin tumen kale svetosa! Mesto gova, mučhen o Dol te menjil e promenasa
tumari gođi, te šaj haljaren so o Dol manđol, so si šukar, so si lese ugodno thaj so si
savršeno.
3 Zbog o daro savo o Dol dija man pale piro milost, vaćarav dži jekhese tumendar: ma
precenin tumen korkoren, nego den gođi tumendar razumno, premali mera e pačajimasi
savi o Dol dija dži jekhe tumendar.
4 Golese kaj, sar so amen isi but kotora ano telo, al dži jekhe isi aver bući,
5 gija isto gova si i amencar. But amen sam jekh telo ano Hrist thaj dži jekh si povezimo
avere kotorencar.
6 Al isi amen averčhande darura palo milost savo dija amenđe o Dol. Kole kas isi daro
te prorokujil, nek koristil gova daro gaći kobor pačal.
7 Kas isi daro te služil, nek služil. Kas isi daro te sikavol, nek sikavol.
8 Kas isi daro te zuravol, nek zuravol. Kas isi daro te dol, nek dol darežljivo. Kas
isi daro pašo vodstvo, nek ćerol gova marljivo. Kas isi le daro te ćerol šukaripe avere
manušenđe, nek ćerol gova radujimasa.
9 Tumaro manglipe mora te avol iskreno. Mrzin o bilačhipe thaj ićaren tumen šukar.
10 Manđen jekh avere sa e ilesa sar tumare familija. Poštujin jekh avere thaj dži jekh
tumendar nek cenil avere pobut nego korkoro pes.
11 Ćeren bući revno thaj ma aven bibućarne. Jagasa ano Duxo služin e Devle!
12 Aven radosna ani nada. Ano bilačhipe aven strpljiva thaj ani molitva aven ustrajna.
13 Ulaven so isi tumen e Devlese manušencar, kase trubul pomoć. Gostoljubivo primin
sa e manušen ane čhera.
14 Blagoslovin kolen save traden tumen. Manđen lenđe samo šukaripe thaj ma den
len armaja.
15 Radujin tumen kolencar save radujin pe thaj roven kolencar save roven.
16 Aven složna maškar tumende. Ma vazden tumen, nego družin tumen kolencar save
avera smatrin kaj si po zala vredna. Ma aven barikane!
17 Ma irin khanikase bilačhipe pašo bilačhipe. Dičhen te ćeren gova so si šukar angle
jakha sa e manušenđe.
18 Te šaj, te si dži tumende, živin ano mir sa e manušencar.
19 Manglalen, ma osvetin tumen, nego ačhaven than e Devlese holjaće, sar so si pisimo
ano Sveto lil: “I osveta si mingri, me ka irima”, vaćarol o Gospod.
20 Mesto gova, ćeren kava:
“Te si bokhalo ćiro dušmano, parvar le!
Te si trošalo, de le te pijol!
Golese, te ćerdan gova,
ka ćide jagale angara pe leso šoro.”
21 Ma de o bilačhipe te pobedil tumen, al šukarimasa tu pobedi o bilačhipe.

13

Pokorna pašo vlast

1 Dži jekh manuš nek avol pokorno pašo vlast, golese so naj gova vlast savo ni čhuta
o Dol. Kolen save si ko vlast, o Dol čhuta.
2 Golese, ko suprostavil pe pašo vlast, protivil pe paše gova so čhuta o Dol. Kola save
protivin pe anen i osuda korkore pe peste.
3 Golese kaj kola so ćeren šukar buća ni trubun te daran kolendar so si ko vlast, nego
kola so ćeren bilačhe trubul te daran. Te ni mangljan te dara taro vlast, ćer šukar thaj
lendar ka avol tuće pohvala.
4 Kolen so si ko vlast dija amen o Dol te aven amenđe ko šukaripe. Al te ćerdan
bilačhe, dara golese so von ni inđaren o mačo khančese. Von služin e Devle thaj si
osvetnikura save anen e Devlesi holi pe kola save ćeren bilačhe.
5 Gija av kova savo trubul te pokoril pe, na samo paše Devlesi holi, nego i pašo ćiro
savest.
6 Golese i poćinen e porezura, kaj si von e Devlese sluge save dije pestar sa paši goja
bući.
7 Den dži jekhese so dugujin: Kase dugujin porez, den porez; kase carina, carina; kase
poštujipe, poštujipe; kase čast, čast.

Manglipe e phralengo

8 Ma ačhen khanikase dužna sem te manđen jekh avere. Golese so, ko manđol avere,
pherda e Devleso Zakon.

9 Golese kaj e zapovestura: “Ma čher preljuba! Ma mudar! Ma čor! [Ma svedoči
xoxavne!] Ma mang khanči so naj ćiro!”, sa kala zapovestura thaj vadži sa aver
zapovestura si ane kava jekh zapovest: “Mang ćire pašutne sar korkore tut.”
10 Manglipe ni ćerol bilačhipe e pašutnese. Gija, o manglipe si o pherdipe tare Devleso
Zakon.

Paše si o Đive e Isuseso

11 A kava ćeren, golese so džanen kaj već avilo o vreme te ušten taro suno. Golese so
akana o đive taro spasenje amenđe si popaše, nego kana lijam te pača.
12 I rat načhol a o đive si paše. Golese, te čhuda amendar e buća e kalimase thaj te
urava o oklop e svetloso.
13 Te živi pristojno džuvdipe sar ano đive – na ano nekontrolisano slavipe thaj ano
matipe, na ani preljuba thaj ano razvrat, na ani čingar thaj ano zavist.
14 Al uraven tumen ano amaro Gospod o Isus Hrist, a ma den gođi sar te ugodin e
požudaće amare telose.

14

Ma osudi ćire phrale

1 Šukar prihvatin kolen so si slaba ano pačajipe, al na te bi ćerena lencar čingara
golese kaj den gođi averčhande.
2 Nesave pačan kaj bilo so šaj xan, al kola kaso pačajipe si slabo, den gođi kaj šaj xan
samo povrće.
3 Kova savo xal sa, ma te dol gođi kaj si pošukar tare kova so xal samo povrće. Thaj
kova savo xal samo povrće, ma te sudil kole so xal sa. Golese kaj o Dol prihvatil soldujen.
4 Ko san tu savo sudi averese sluge? Leso gospodari ka odlučil isi li le pravo il naj le
pravo. E Gospodeso sluga ka avol opravdimo golese kaj šaj o Gospod te opravdil le.
5 Neko šaj dol gođi kaj jekh đive si považno tare aver, a aver šaj dol gođi kaj si sa e
đivesa jekh. Al solduj džene trubun te aven sigurna ane kova so den gođi.
6 Ko dol gođi kaj jekh đive si pošukar taro dujto, ćerol gova e Gospodese. Ko xal
sa, ćerol gova e Gospodese golese kaj zahvalil e Devlese. A ko ni xal sa, isto ćerol e
Gospodese, thaj i vov zahvalil e Devlese.
7 Golese kaj ni jekh amendar ni živil korkoro pese thaj nijekh ni merol korkoro pese.
8 Te živisadam, e Gospodese živi, a te muljam, e Gospodese mera. Sa jekh dal živi il
mera – prepera e Gospodese.
9 Golese so, o Hrist mulo thaj uštilo tare mule golese te bi avola Gospod e džuvdengo
thaj e mulengo.
10 Al sose tu sudi ćire phrale? Il sose misli kaj san pošukar tare ćiro phral? Golese kaj
savore ka iklja anglo Dol te sudil amen.
11 Sar so si pisimo ano Sveto lil:
“ ‘Xav sovli pe mingro džuvdipe,’ vaćarol o Gospod,
‘dži jekh koč ka perol angle mande
thaj dži jekh čhib ka priznajil
kaj me sem o Dol.’ ”
12 Golese, dži jekh amendar ka dol paše peste odgovor e Devlese.

Ma den e manušenđe povod pašo greh

13 Golese, ma vadži te osudi jekh avere, nego mesto gova dičhen ma te čhuven e phrale
thaj e pheja te perol il te grešil.
14 Džanav thaj uverimo sem ano Gospod o Isus kaj ni jekh xape naj duxovno melalo
korkoro pestar. Al te khoni smatrisada khanči sar melalo, tegani lese si gova melalo.
15 Te si ćiro phral il phen žalosno golese so xa khanči, gova značil kaj ni ćere ano
manglipe. Ma upropasti e xamasa kole paše kaste o Hrist mulo.
16 Ma mučhen te maren muj tumencar paše kova so džanen kaj si šukar xamase.
17 Golese, kova so si važno ano Carstvo e Devleso naj o xape ni o pijipe, nego o ispravno
džuvdipe, o mir thaj o radost ano Sveto Duxo.
18 Dži jekh savo služil e Hriste ke gova način, si ugodno e Devlese thaj e manuša ka
poštujin le.
19 Golese, trudi amen kova so ćera te inđarol ano mir thaj te zurava jekh avere.
20 Ma uništi e buća e Devlese pašo xape! Dži jekh xape šaj xal pe, al pogrešno si kana
nesavo manuš xal khanči so avere manuše inđarol ko greh.
21 Pošukar si te ma xa mas, te ma pije mol, ni te ma ćere khanči so bi ćire phrale il
pheja inđarola ano greh.

22 Te san ane khanči sigurno, nek avol gova maškare tute thaj o Dol. Blago kolese savo
ni osudil korkoro pes paše kova so smatril kaj si šukar.
23 Al kova, savo naj sigurno thaj xal kova so smatril kaj ni trubul te xal pe, korkoro pes
osudil, golese kaj ni ćerol kova ane so pačal. Ćerol li khoni khanči ane so naj sigurno
kaj si greh, ćerol greh.

15

Ćeren šukaripe averenđe, a na korkore tumenđe

1 Amen save sam pozurale ano pačajipe, trubul te podnosi kolen save si slaba, a ma
te ugodi korkore amenđe.
2 Dži jekh amendar trubul te ugodil pe pašutnenđe paše lengo šukaripe te izgradil
len.
3 Golese kaj ni o Hrist ni ugodisada pese, nego sar so si pisimo ano Sveto lil: "Pe mande
pele e uvrede kolenđe save marde muj tusa."
4 Golese kaj sa so sasa angleder pisimo, pisimo si paše amaro sikajipe, te avol amen
nada maškaro strpljivost thaj uteha save den amen e Sveta lila.
5 A o Dol, kastar avol o strpljivost thaj i uteha, nek dol tumen te aven ano jekh mišljenje
maškar tumende, gija so sledin e Hriste e Isuse.
6 Gija, savore tumen šaj ane jekh gođi thaj jekhe glasosa te slavin e Devle, e Dade
amare Gospode e Isuse e Hriste.
7 Golese, prihvatin jekh avere sar so o Hrist prihvatisada tumen ki slava e Devlesi.
8 Golese kaj vaćarav tumenđe kaj o Hrist postanisada sluga kolenđe save si sunetime,
te bi sikavola kaj o Dol ićarol pe obećanjura, te aven potvrdime e obećanjura save dije
pe amare paradadenđe,
9 thaj i e abandžije te proslavin e Devle paše leso milosrđe, sar so si pisimo ano Sveto
lil:
"Golese ka hvaliv tut maškare abandžije,
thaj ka đilabav zahvalna đilja ćire alavese."
10 Thaj pisimo si i kava:
"Radujin tumen, abandžijalen, katane lese manušencar."
11 A vadži si pisimo:
"Hvalin e Gospode, savore tumen abandžijalen!
Slavin le, savore tumen manušalen."
12 O proroko o Isaija vaćarol:
"Ka avol e Jesejeso koreno,
vov ka uštol te vladil maškare abandžije
thaj ane leste ka čhuven e abandžije pumari nada."
13 A o Dol, kastar avol i nada, nek pherol tumen dži jekh radujimasa thaj mirosa, golese
kaj pačan lese. Gija tumari nada ka barol e zorasa taro Sveto Duxo.

O Pavle vaćarol tare lesi bući

14 Phralalen thaj phejalen, me sem uverimo kaj sen i tumen pherde šukarimasa,
pherde sa e džanglimasa thaj šaj jekh avere te sikaven.
15 Al pisisadem tumenđe pozurale, golese kaj mangljem te den tumen gođi tare nesave
buća, palo milost savo o Dol dija man,
16 te avav sluga e Hristeso e Isuseso maškare abandžije, te propovediv e Devleso Lačho
Lafi sar svešteniko, te bi šajine e abandžije te postanin prihvatimi žrtva, so si posvetimo
e Svetone Duxosa.
17 Šaj te hvaliv man kolesa so o Hrist o Isus ćerda prekal mingro službe e Devlese.
18 Gija ni usudiv ma te vaćarav khančestar so o Hrist ni ćerda prekal mande, te bi e
abandžijen ćerola te aven poslušna. Gova ćerda e lafurencar thaj e bućencar,
19 zorasa tare čuda thaj znakura, zorasa e Devlese Duxose. Gija, taro Jerusalim pa
trujal sa dži ko Ilirikum, ke sa e thana propovedisadem e Hristeso Lačho Lafi.
20 Thaj gija uvek dikhljem te propovediv o Lačho Lafi na odori kaj e Hristese već
džanglje, te ma vazdav duvari ke avereso temelji,
21 nego sar so si pisimo ano Sveto lil:
"Ka dičhen le kola savenđe lestar ni vaćarde,
thaj ka haljaren kola save ni šunde."

O Pavle manđol te džal ano Rim

22 Golese sema sprečimo but droma te avav tumende.

23 Al akana, sar naj vadži bući manđe ane gola phuva, bi mangava te avav tumende,
sar so but mangav beršencar.
24 Thaj kana ka džav ki Španija, ka avav i tumende. Golese so nadi man kaj ka dikhav
tumen kana ka nakhav maškaro tumaro foro thaj gothar ka ispratin man, al angleder,
zala te bešav tumencar.
25 Al akana džav ano Jerusalim te služiv e Devlese manušenđe,
26 golese kaj e khanđira ani Makedonija thaj i Ahaja odlučisade putarde ilesa te ćiden
pomoć paše čorore maškare Devlese manuša ano Jerusalim.
27 Odlučisade gija golese kaj si lenđe dužna gova. Te bi e abandžijen avola len akana
kotor ane lengo duxovno šukaripe, tegani si i von dužna te služin len ano telesno
šukaripe.
28 Kana ka završiv kava thaj kana ka avav sigurno kaj lije e pare, ka džav ani Španija
thaj odrumal ka posetiv tumen.
29 Al džanav kaj ka anav e Hristeso pherdo blagoslov kana ka avav tumende.
30 Phralalen thaj phejalen, moliv tumen amare Gospodesa e Isuse Hristesa thaj e
Duxose manglimasa, te borin tumen katane mancar gija so ka molin tumen e Devlese
paše mande.
31 Molin tumen te arakhadivav tare vasta e nepokornone manušenđe ani Judeja thaj
e Devlese manuša ano Jerusalim te primin šukar mingro službipe.
32 A molin tumen, te si gova e Devleso manglipe, te avav radujimasa tumende thaj te
odmoriv man tumencar.
33 A o Dol savo dol mir, nek avol savorencar tumencar. Amin.

16

Pozdravura e amalenđe

1 Preporučiv tumenđe amara pheja e Fiva, savi služil ani khanđiri ani Kenhreja.
2 Primin la ano Gospod sar so si dostojno e Devlese manušenđe. Pomožin laće ane sa
so bi trubula tumendar. Golese kaj voj pomožisada bute manušen, a gija i man.
3 Pozdravin e Priskila thaj e Akile, so ćerde mancar bući ano Hrist o Isus.
4 Von manglje te den po džuvdipe zbog mande. Zahvalno sem lenđe na samo me, nego
i sa e khanđira e abandžijenđe.
5 Pozdravin thaj i khanđiri savi ćidol pe ane lengo čher.
Pozdravin thaj e Epenete, mingre mangle amale. Vov sasa ani Cikni Azija angluno
maškare kola save pačaje ano Hrist.
6 Pozdravin e Marija, savi but ćerda bući tumenđe.
7 Pozdravin e Andronika thaj e Junije, mingre jevrejskone amalen save sesa mancar
ano phanglipe. Von si ko emšukar glaso maškar e apostolura. Von pačaje ano e Hrist
angleder mande.
8 Pozdravin e Amplija, mingre mangle amale ano Gospod.
9 Pozdravin e Urbane, amare saradniko ano Hrist thaj e Stahija, mingre mangle amale.
10 Pozdravin e Apelija, savo dokažisada pi pač ano Hrist. Pozdravin sa e Aristovulese
familija.
11 Pozdravin e Irodijone, savo si Jevrejo sar me.
Pozdravin e Narkisovese čherutnen, save pačan ano Gospod.
12 Pozdravin e Trifena thaj e Trifose, save trudin pe ano Gospod.
Pozdravin e manglja Persida, savi gaći but trudisajli ano Gospod.
13 Pozdravin e Rufo birime ano Gospod thaj lese da, savi sasa sar mingri dej.
14 Pozdravin e Asinkrite, e Flegonte, e Erme, e Patrove, e Ermija, e phralen thaj e
phejen save si lencar.
15 Pozdravin e Filologe thaj e Julija, e Nireje thaj lese pheja, thaj e Olimpa thaj sa e
Devlese manušen save si lencar.
16 Pozdravin jekh avere svetone čumidimasa.
Pozdravin tumen sa e khanđira e Hristese.

Palune savetura

17 Phralalen thaj phejalen, moliv tumen, aračhen tumen kolendar save ćeren čingara
thaj sablaznin tumen. Gova si protivno taro sikajipe savo primisaden. Golese crden
tumen lendar.
18 Golese kaj gasave manuša ni služin e Hristese, amare Gospodese, nego pumare
vođese. Pumare šukare thaj gugle lafurencar von xan e ile e naivnone manušenđe.

19 Sa e pačavne šunde tare tumaro poslušnost e Devlese. Golese but radujiv
man tumendar thaj mangav te haljaren so si šukar thaj te ma avol tumen khanči e
bilačhimasa.
20 A o Dol savo dol o mir, sigate ka phađol e Satana tale tumare pingre.
O milost amare Gospodeso e Isuseso nek avol tumencar.
21 Pozdravil tumen o Timotej, mingro saradniko thaj o Lukija, o Jason thaj o Sosipatar,
save si Jevreja, sar so sem me.
22 Pozdraviv tumen ano Gospod i me o Tertije, savo pisiv kova so o Pavle vaćarol.
23 Pozdravil tumen o Gajo, kaste bešav thaj kaj ćidol pe i khanđiri.
Pozdravil tumen o Erasto, e foroso blagajniko thaj amaro phral o Kvarto.
24 [Milost amare Gospodeso e Isuseso Hristeso nek avol savorencar tumencar. Amin.]

Slava e Devlese

25 Slava e Devlese savo šaj zuravol tumen ano pačajipe palo Lačho Lafi savo
propovediv taro Isus Hrist. Goja tajna savi sasa garadi but vreme, akana o Dol sikada la
amenđe.
26 A akana sikada pe thaj putardilo gova so pisisade e prorokura. O večno Dol gova
zapovedisada te džanen sa e narodura te bi pačana thaj te bi avena poslušna e Devlese.
27 Lese jekhese džangle Devlese, maškar o Isus Hrist, nek avol slava ane sa e đivesa!
Amin.

Angluno bičhaldo lil e Korinćanurenđe

E Pavlese pozdravura

1 Kava lil pisiv me, o Pavle, savo sem pale Devleso manglipe akhardo te avav apostol
e Hristeso e Isuseso thaj o phral o Sosten
2 e Devlese khanđiraće ano Korint, kolenđe save si posvetime ano Hrist o Isus thaj
akharde te aven sveta, thaj sa kolenđe save akharen ke svako than o alav amare
Gospodeso e Isuseso e Hristeso, savo si lengo thaj amaro Gospod:
3 Milost tumenđe thaj mir taro Dol, amaro Dad thaj taro Gospod o Isus Hrist.

O Pavle zahvalil e Devlese

4 Stalno zahvaliv e Devlese baše tumende thaj baše leso milost savo dija pe tumenđe
ano Hrist o Isus.
5 Ane leste barvaljen ane sa: ano dži jekh vaćaripe thaj ane sa o džanglipe.
6 Golese kaj o svedočanstvo taro Hrist zurajlo maškare tumende,
7 gijate naj tumen nisavo nedostatko ano nijekh milosno daro, dok ađućaren o iripe
amare Gospodeso, e Isuseso e Hristeso.
8 Vov ka zuravol tumen dži o krajo te aven bizi mana ko đive kana ka iril pe amaro
Gospod o Isus Hrist.
9 Verno si o Dol savo akharda tumen te živin katane lese Čhavesa e Isusesa e Hristesa,
amare Gospodesa.

Čingara ani khanđiri

10 Phralalen thaj phejalen, moliv tumen e alavesa amare Gospodesa e Isuse e Hristeso,
savore te vaćaren jekh thaj maškar tumende te ma ćeren čingara. Aven savršeno
ujedinime ane jekh gođi thaj ani isto namera.
11 Golese so, phralalen thaj phejalen, dodžangljem tare nesave manuša tare Hlojinaći
familija, kaj maškar tumende si čingara.
12 Dav gođi pe gova so dži jekh tumendar phenol: “Me sem e Pavleso”, aver: “Me sem
e Apoloseso”, trito: “Me sem e Petreso”,* a štarto: “Me sem e Hristeso.”
13 Dal o Hrist delisajlo? Dal o Pavle đelo ko krsto tumenđe? Il sena krstime ane Pavleso
alav?
14 Hvala e Devlese kaj ni krstisadem nijekhe tumendar, sem e Krispa thaj e Gajo.
15 Gija khoni našti vaćarol kaj si krstimo ane mingro alav.
16 Va, krstisadem i e Stefanese familija, al ni džanav dal krstisadem khanika avere.
17 Golese kaj o Hrist ni bičhalda man te krstiv, nego te vaćarav o Lačho Lafi, al na
lafurencar taro manušikano gođaveripe, te ma bi hasardola i zor tare Hristeso meripe
ko krsto.

O Hrist si e Devleso džanglipe thaj lesi zor

18 Golese kaj o lafi taro krsto si dilipe kolenđe so meren, al amenđe save spasi amen,
si e Devlesi zor.
19 Golese kaj si pisimo ano Sveto lil:

“Ka uništiv o gođaveripe e gođavere manušengo,
thaj o džanglipe e džangle manušengo ka čhudav.”

20 Kaj si o gođaver manuš? Kaj si o učitelji sikado ano zakon? Kaj si kova savo vodil
e rasprave kale svetose? Na li ćerda o Dol o gođaveripe kale svetoso ano dilipe?
21 Golese so o Dol ane po gođaveripe ćerda o sveto te ni pindžarol le pale piro
manušikano gođaveripe, nego prekalo “dilipe” taro kova so propovedil pe, o Dol
odlučisada te spasin pe kola save pačan.
22 E Jevreja manđen čudesna znakura thaj e Grkura roden mudrost,
23 al amen propovedi e Hriste savo si čhuto ko krsto – gova si sablaza e Jevrejenđe
thaj dilipe e abandžijenđe,
24 al kolenđe saven o Dol akharda, sar e Jevrejen gija i e Grkuren, o Hrist si e Devlesi
zor thaj e Devleso gođaveripe.
25 Golese so, gova so dičhol sar dilipe e Devleso, po gođaver si tare manuša thaj gova
so dičhol sar e Devleso bizuralipe si po zuralo tare manuša.

* **1,12** Ki grčko čhib pisil: “Kifaso”.

26 Dičhen, phralalen thaj phejalen, save sena kana tumen o Dol akharda! Naj maškar
tumende but gođaver palo manušikano dičhipe, ni but zurale, ni but uticajna.
27 Nego o Dol birisada gova so si dilo ano sveto, te ladžarol kolen so si gođaver. O Dol
birisada gova so si bizuralo ano sveto, te ladžarol kolen so si zurale.
28 O Dol birisada kolen save naj uticajna ano sveto thaj kolen pe save avera dičhen
bezvredno; o Dol birisada gova so naj, te uništil gova so si,
29 te ma bi hvalila pe khoni anglo Dol.
30 Vov si izvor taro tumaro džuvdipe ano Hrist o Isus, savo amenđe postanisada
gođaveripe taro Dol, pravednost, posvećenje thaj otkupljenje,
31 te bi avola sar so si pisimo ano Sveto lil: "Ko hvalil pe, nek hvalil pe e Gospodesa."

2

O Lačho Lafi taro krsto e Hristeso

1 Gija, phralalen thaj phejalen, kana aviljem ke tumende, ni aviljem bare lafurencar
il bare gođaverimasa te vaćarav tumenđe o svedočanstvo taro Dol.
2 Dži kaj sema tumencar, odlučisadem kaj ni ka vaćarav khanči aver sem taro Isus o
Hrist savo si čhuto ko krsto.
3 Kana aviljem ke tumende, sema slabo, but darava thaj tresisadem.
4 Mingre lafura thaj mingro propovedipe ni sesa tare gođaver thaj ubedljiva lafura, a
dokaz taro mingro propovedipe sasa o zuralipe taro Sveto Duxo,
5 te ne bi tumaro pačajipe temeljilape po manušikano mudrost, nego pe Devleso
zuralipe.

E Devleso gođaveripe thaj e Devleso Duxo

6 Amen vaćara taro gođaveripe maškar kola save si duxovno zurale. Al gova naj o
gođaveripe tare kava sveto ni tare vladarura kale svetose, save properen.
7 Nego, amen vaćara taro gođaveripe e Devleso – tajna savi si garadi thaj savi o Dol
odredisada baši amari slava angleder so sasa ćerdo o sveto.
8 Gova gođaveripe ni pindžarda nijekh vladari kale svetoso. Golese so, kana bi
pindžarena le, ne bi čhuvena e slavnone Gospode ko krsto.
9 Nego sar si pisimo ano Sveto lil:

"Kova so ni i jakh ni dikhlja,
ni o kan ni šunda,
so ni ano ilo e manušeso ni dija,
gova o Dol pripremisada
kolenđe save manđen le."

10 Al amenđe o Dol objavisada prekalo Duxo, golese kaj o Duxo ispituil thaj džanol sa,
pa čak i e embare tajne e Devlese.
11 Golese so, ko tare manuša džanol so si ano manuš, ako na o duxo o manušikano,
savo si ane leste? Isto gija khoni, sem e Devleso Duxo, ni džanol so si ano Dol.
12 Al amen ni primisadam o duxo kale svetoso, nego o Duxo savo si taro Dol, te
pindžara sa so amen dija o Dol sar daro.
13 Tare gova i vaćara, al na gasave lafurencar save šaj sikaven pe taro manušikano
gođaveripe, nego kole lafurencar save amen sikavol o Duxo; gija amen objasni e
duxovna buća e duxovnone lafurencar.
14 Al o telesno manuš ni prihvatil gova so amen sikavol o Duxo e Devleso, golese kaj
gova si lese dilipe. Vov gova našti haljarol, golese kaj trubul duxovno te prosudil pe.
15 O duxovno manuš šaj prosudil sa, al le khoni našti prosudil.
16 Sar so si pisimo ano Sveto lil:

"Ko pindžarda e Gospodesi gođi
te bi sikavola le?"

Al amen isi gođi e Hristesi.

3

Sluge e Devlese

1 A me, phralalen thaj phejalen, naštine te vaćarav tumencar sar kolencar so si
duxovna, nego sar kolencar so si telesna thaj vadži si cikne čhave ano Hrist.

2 Dijem tumen thud a na zuralo xape, golese so vadži ni sena spremna te xan zuralo
xape. Al ni akana vadži našti xan le,
3 golese kaj sen vadži telesna. Golese kaj, te si maškare tumende zavist thaj čingara,
naj li sen vadži telesna thaj ni li živin gija sar e manuša ano sveto?
4 Golese kaj, te neko phenol: "Me sem e Pavleso" thaj aver phenol: "Me sem e
Apoloseso", na li golesa sikaven kaj sen manuša ano sveto?
5 Ko si o Apolos? Thaj ko si o Pavle? Amen sam samo sluge prekal kaste tumen lijen
te pačan thaj dži jekh amendar ćerol kova so o Gospod manđol.
6 Me sadisadem, o Apolos čhorda paj, a o Dol dija te barol.
7 Gija naj bitno kova savo sadil, ni kova savo čhorol o paj, nego o Dol savo dol te barol.
8 Kova savo sadil thaj kova so čhorol paj si sar jekh. Al solduj ka len i plata baše piro
trud.
9 Golese kaj, amen solduj sam saradnikura ane Devlesi bući thaj tumen sen e Devlesi
njiva, e Devlesi građevina.
10 Palo milost e Devleso savo dobisadem taro Dol, me sar šukar šorutno graditelji
čhutem o temelji a aver zidil pe gova temelji. Al dži jekh trubul te dičhol sar ka zidil.
11 Golese kaj khoni našti te čhuvol aver temelji sem kova savo si već čhuto, a gova si
o Isus Hrist.
12 Te khoni pe kava temelji zidil zlatosa, srebrosa, lače barencar, kaštencar, phusesa,
il šuće čarasa,
13 leso kvalitet tari bući ka dičhol pe kana ka avol e Hristeso đive. Golese so, ane gova
đive i jag ka sikavol dži jekhesi bući, i jag ka testiril le thaj ka sikavol leso pravo kvalitet.
14 Te ačhol i bući savi khoni zidisada, vov ka primil piri plata.
15 Al te khanikasi bući phabol, vov ka hasarol piri plata. Vov korkoro ka avol spasime,
al sar maškari bari jag.
16 Ni li džanen kaj sen tumen o hram e Devleso thaj o Duxo e Devleso živil ane
tumende.
17 Te khoni phađol o hram e Devleso, le o Dol ka phađol, golese kaj o hram e Devleso
si sveto, a gova sen tumen!
18 Khoni ma te xoxavol tumen! Te khoni maškare tumende dol gođi kaj si gođaver sar
so kava sveto dol gođi, nek avol dilo te bi avola čače gođaver.
19 Golese kaj o gođaveripe kale svetoso si anglo Dol dilipe. Sar so si pisimo ano Sveto
lil:

"O Dol e gođaveren dolol ane lengo lukavstvo."

20 Thaj palem:

"O Gospod pindžarol kaj e gođa e gođaverenđe si čuče."

21 Golese, khoni te ma čhudol baripe gija so sledil nesave vođa! Golese kaj, sa si
tumaro:
22 il o Pavle, il o Apolos, il o Petar,* il o sveto, il o džuvdipe il o meripe, il kova so si
akana, il kova so ka avol – sa si tumaro,
23 al tumen preperen e Hristese thaj o Hrist preperol e Devlese.

4

O Pavle thaj e Korinćanura

1 Golese, e manuša trubun te smatrin amen sar sluge e Hristese save si zadužime te
objasnin e Devlese tajne.
2 A kana khanika isi nesavo zaduženje, lestar rodol pe te ćerol gova šukar.
3 A ćerdem li me gija? Me ni mariv so sudin man tumen il o manušikano sudo. Al ni
man korkore ni sudiv,
4 golese kaj mingro savest si čisto. Al golesa naj sem vadži opravdimo – o Gospod si
gova savo man sudil.
5 Golese ma sudin khanči angleder dok ni ka avol o Gospod. Vov ka osvetlil e buća
save si garade ano mrako thaj ka ikalol ko videlo so manđen e manušikane ile. Tegani
dži jekh ka primil taro Dol pohvala savi zaslužil.

* **3,22** Ani grčko čhib pisil "Kifa".

6 Phralalen thaj phejalen, zbog tumende lijem man thaj e Apolose sar primer, amendar te sikadon so značil: “Ma džan po dur tare kova so si pisimo ano Sveto lil.” Tegani khoni ni ka čhudol baripe jekhe manušesa, a te avol protiv aver manuš.
7 Ko vaćarol kaj san pošukar tare avera? So isi tut, a so ni dobisadan taro Dol? Thaj te dobisadan gova, sose čhude baripe sar kaj ni dobisadan gova?
8 Den gođi kaj sa već dobisaden? Den gođi kaj sen akana barvale thaj kaj lijen te carujin bize amende? Kaj goja bax čače te postanisaden carura! Gija bi i amen tumencar carujisa.
9 Činil pe manđe kaj amen e apostoluren o Dol čhuta ko empaluno than, sar zarobljenikuren ano maripe save si osudime ko meripe ani arena, ko krajo tari pobedničko kolona, gija te dičhol amen sa o sveto – e anđelura thaj e manuša.
10 Amen sam dile bašo Hrist, al tumen den gođi kaj sen gođaver ano Hrist! Amen sam slaba, al tumen den gođi kaj sen zurale! Tumenđe den počastura a amencar maren muj.
11 Đži ke kava sato sam bokhale, trošale thaj urade sam sar čorore. Maren amen thaj sam bize čhera.
12 Mukasa ćera bući amare vastencar. Kana akušen amen, amen blagoslovi len. Kana traden amen, amen trpi gova.
13 Kana ponizin amen, amen iri lenđe šukare lafurencar. Postanisadam sar gunoj e svetoso. Lenđe sam sar bednikura sa đži akana.
14 Ni pisiv kava tumenđe te ladžarav tumen, nego te upozoriv tumen sar mingre mangle čhaven.
15 Golese kaj, te sasa tumen čak i deš milja (10 000) čuvara ano Hrist, naj tumen but dada golese kaj ano Hrist o Isus me postanisadem tumaro dad palo Lačho Lafi.
16 Golese moliv tumen, dičhen te aven sar me.
17 Golese bičhaldem tumende e Timoteje, mingre mangle thaj vernone čhave ano Gospod. Vov ka posetil tumen pe gova sar me živiv ano Hrist o Isus. A živiv gija sar so sikavav ke đži jekh than ane sa e khanđira.
18 Nesave tumendar ćerdile barikane, golese kaj den gođi kaj ni ka avav ke tumende.
19 Al te manglja o Gospod, ka avav ke tumende sigate thaj tegani ka dodžanav na samo gova so vaćaren, nego savi zor isi len gola barikane manuša.
20 Golese kaj o Carstvo e Devleso sikadol ano manušengo džuvdipe pale gova so ćeren, a na pale gova so vaćaren.
21 So manđen? Te avav te kazniv tumen il te avav ano manglipe thaj e krotkone duxosa?

5

Sudo bašo blud

1 E manuša vaćaren kaj maškare tumende si blud thaj gova gasavo so naj ni maškare kola save ni pindžaren e Devle. Vaćaren kaj khoni tumendar sovol pe dadese romnjasa!
2 Thaj tumen golesa vadži džan ko baripe! Bi avola po šukar te aven žalosna. Kova savo ćerda gija khanči, trubul sigate te isključil pe andari tumari zajednica.
3 Golese i te naj sem telesno tumencar, ano duxo sem tumencar. Već osudisadem okole savo ćerda gova, sar so bi i ćerava te avava gothe.
4 Ćiden tumen ano alav amare Gospodeso e Isuseso! Mingro duxo thaj o zuralipe amare Gospodeso e Isuseso ka avol tumencar.
5 Preden gole manuše e Satanase ane vasta te avol leso telesno narav uništimo, gija te bi leso duxo šaj avola spasimo ko đive kana ka iril pe o Gospod.
6 Naj šukar kaj hvalin tumen. Ni li džanen kaj taro zala kvasaco šukljol sa o humer? Mučhen li jekhese te grešil, sigate gova greh ka širil pe.
7 Thodon taro purano kvasaco te bi avena nevo humer golese kaj tumen sen mangre bizo kvasaco. Amaro prazniko, i Pasha, si spremno golese so amaro Hrist, o pashalno bakro, sasa žrtvujimo.
8 Golese, trubul te proslavi o prazniko, na e purane mangresa ane savo si o kvasaco taro greh thaj bilačhipe, nego e mangresa bizo kvasaco, e mangresa taro šukaripe thaj čačipe.
9 Pisisadem tumenđe ano lil te ma družin tumen e bludnikurencar.
10 Al ni vaćardem gova baše bludnikura kale svetose, il baše pohlepnikura, il baše čora, il baše kola save klanjin pe e idolurenđe, golese kaj bi trubula te ikljen kale svetostar.

11 Na, pisisadem tumenđe te ma družin tumen kolesa savo akhardol tumaro phral ano
Hrist, al si bludniko, kova savo manđol te avol le but, klanjil pe e idolurenđe, bilačhe
vaćarol averendar, but pijol il si čor. Čak i te ma xan gasave manušesa!
12 Sose bi me sudiva kolen save si avral andari khanđiri? Ni li tumen sudin kolen save
si ani khanđiri?
13 Al o Dol ka sudil kolen save si avral andari khanđiri. Sar so si pisimo ano Sveto lil:
"Crden e bilačhe tumendar andari tumari zajednica!"

6

Spor maškare hrišćanura

1 Te khoni tumendar isi le spor avere manušesa, sose džan te sudin pe angle manuša
save si nepravedna, a na angle Devlese manuša?
2 Ni li džanen kaj e Devlese manuša ka sudin e svetose? A te sudisaden e svetose, naj
li sen dostojna te sudin thaj e cikne buća?
3 Ni li džanen kaj amen ka sudi e anđeluren, a kamoli e buća kale svetose?
4 Gija, kana već isi tumen čingara save tičin pe tare kava džuvdipe, čhuven tegani sar
sudijen kolen saven naj nisavo značaj ani khanđiri!
5 Ladžo te avol tumenđe! Dal maškare tumende naj ni jekh gođaver manuš savo bi
džanola te presudil maškare duj phrala?
6 Nego, akana jekh phral sudil pe e dujtonesa, a tumen mučhen e bipačavnenđe te
sudin len!
7 A gova si već baro poraz tumenđe so sudin tumen jekh averesa. Sose pošukar ni
podnesin i nepravda? Sose pošukar ni trpin i šteta?
8 Nego tumen korkore ćeren nepravda thaj ćeren šteta čak i e phralenđe thaj e
phejenđe!
9 Ni li džanen kaj e nepravedna ni ka nasledin o Carstvo e Devleso? Ma xoxaven
korkore tumen! Ni e bludnikura, ni kola save klanjin pe e idolurenđe, ni e preljubnikura,
ni kola murša save soven avere muršencar,
10 ni e čora, ni kola save manđen te avol len but, ni kola save but pijen, ni kola
save bilačhe vaćaren averendar, ni kola save ćeren prevare, ni ka nasledin o Carstvo e
Devleso.
11 A nesave tumendar sesa gasave. Al akana sen thode, posvetime thaj opravdime ano
alav e Gospodeso e Isuseso e Hristeso thaj ano Duxo amare Devleso.

Tumaro telo si Hram taro Sveto Duxo

12 "Sa si manđe dozvolimo", tumen vaćaren, al naj manđe sa ko korist. Va, "sa si
manđe dozvolimo", al ni mangav gasave buća te vladin mancar.
13 Tumen vaćaren: "O xape si bašo vođi, a o vođi si bašo xape. Al o Dol ka uništil i
jekh i dujto." O telo naj bašo blud, nego bašo Gospod thaj o Gospod bašo telo.
14 Pe zorasa o Dol vazdija e Gospode tare mule thaj i amen ka vazdol tare mule pe
zorasa.
15 Ni li džanen kaj amare telura si kotora tare Hristeso telo? Šaj li, gija, te lav e kotora
tare Hristeso telo thaj te ćerav len e bludnicako kotor? Na, nisar!
16 Ni li džanen kaj kova savo džal e bludnicasa, postanil lasa jekh telo? Golese kaj, sar
so si pisimo ano Sveto lil: "Kola duj ka aven jekh telo."
17 Al ko si ano katanipe e Gospodesa, postanil jekh duxo e Gospodesa.
18 Našen taro blud! Tumen vaćaren: "Dži jekh greh savo o manuš ćerol, naj le khanči
e telosa." Al ko ćerol blud, grešil protiv piro telo.
19 Ni li džanen kaj tumaro telo si hram e Svetone Duxoso savo si ane tumende thaj
savo primisaden taro Dol? Tumen ni preperen korkore tumenđe!
20 Tumen sen kuč poćinde. Golese, slavin e Devle tumare telosa [thaj tumare dušasa,
savi si e Devlesi].

7

Taro brak

1 Akana ka phenav tare kova so pisisaden manđe. Tumen vaćaren: "E muršese si
pošukar te ma sovol džuvljasa."
2 Al, te bi o manuš našola taro blud, nek dži jekh rom sovol pe romnjasa thaj dži jekh
romni nek sovol pe romesa.
3 O rom trubul te ispunil pe dužnostura premal piri romni, isto gija thaj i romni trubul
te ispunil pe dužnostura premal piro rom.

4 I romni naj gospodari pe piro telo, nego lako rom. Isto gija ni o rom naj gospodari
pe piro telo, nego lesi romni.
5 Ma ačhaven tumen jekh averestar, sem ko dogovor thaj bašo nesavo vreme, te šaj
posvetin tumen e molitvaće. Pale gova palem aven katane, te ne bi o Satana anola
tumen ano iskušenje, golese kaj bašo tumaro slabost tumen našti izdržin.
6 Al kava vaćarav tumenđe na sar zapovest, nego sar dopuštenje.
7 Mangava bi sa e manuša te aven sar me, biženime, al dži jekh manuš isi le piro daro
taro Dol – jekhe isi gasavo daro, a dujtone aver daro.
8 Al kava vaćarav e muršenđe saven naj romnja, e džuvljenđe saven naj roma thaj e
romnjenđe kase roma mule: lenđe pošukar si te ačhen korkore sar me.
9 Al te našti uzdržin pe, nek len pe, golese so pošukar si te len khanika, nego te phabon
taro strast.
10 Al e romen saven isi romnja thaj e romnjen saven isi roma dav zapovest savo ni
avol mandar, nego taro Gospod: i romni našti rastavil pe tare piro rom.
11 Al te rastavisajli, ma te lol rome palem, il nek miril pe pe romesa. Thaj ni o rom ma
te rastavil pe tare piri romni.
12 Averenđe vaćarav me, iako o Gospod ni zapovedisada kava putarde: Te nesavo
phral ano Hrist isi le romni savi ni pačal ano Dol, al voj manđol te bešol lesa, tegani te
ma rastavil pe latar.
13 Thaj te nesavi phen ano Hrist isi la rom savo ni pačal ano Dol thaj vov manđol te
bešol lasa, tegani te ma rastavil pe lestar.
14 Golese so, o bipačavno rom posvetilpe pe pačavne romnjasa thaj i bipačavni romni
posvetilpe pe pačavne romesa. Thaj gija tumare čhave bi avena duxovno melale, al
akana si sveta.
15 Al te o bipačavno rom manglja te rastavil pe, nek rastavil pe. Ane gova si o pačavno
phral il i pačavni phen slobodna, golese so o Dol akharol amen ano mir.
16 Ko džanol, šaj li tu, romnije, te spasi ćire rome? Il ko džanol, šaj li tu, roma, te spasi
ćire romnja?
17 Samo, dži jekh tumendar trubul te živil gija sar o Gospod odredisada lese thaj sar
so akharda le o Dol. Gija zapovediv gova ane sa e khanđira.
18 Te sasa khoni akhardo taro Dol kana sasa već sunetimo, ma te pokušil te promenil
gova. Te sasa khoni akhardo taro Dol kana sasa bisunetime, ma te sunetil pe.
19 O sunetipe naj khanči, ni o bisunetipe naj khanči. Važno si te ićaren pe e Devlese
zapovestura.
20 Dži jekh nek ačhol gija sar so si akhardo.
21 Sana akhardo sar robo? Ma čhuv gova ko ilo. Al te šaj dobi i sloboda, koristi goja
prilika.
22 Golese so, o robo savo sasa akhardo ano Gospod, slobodno si ano Gospod. Isto gijate,
o slobodno savo sasa akhardo ano Hrist, leso robo si.
23 Tumen sen kuč poćinde. Ma aven robura e manušenđe.
24 Phralalen thaj phejalen, dži jekh nek ačhol anglo Dol gija sar so si akhardo.
25 Akana ka phenav tare kova so pisisaden manđe: O Gospod ni zapovedisada kava
putarde e čhejenđe save vadži ni lije romen, al dav tumen savet, sar kova kase pale
Devleso milost, šaj te pačan.
26 Dav gođi, kaj zbog kala phare vremenura, e manušese pošukar si te ačhol gija sar
so si akana.
27 Lijan li romnja? Tegani, ma rastavi tut latar. Ni li lijan romnja? Tegani, ma rode
romnja.
28 Al te lijan romnja, ni ćere greh. Thaj gija i čhej, te dija pe, ni ćerol greh. Al kola
save len pe, ka avol len but telesno bilačhipe, a me mangav te arakhav tumen tare gova.
29 Al kava mangav tumenđe te vaćarav, phralalen thaj phejalen: naj vadži but vreme!
Od akana kola save isi len romnja, nek aven sar kola so naj len.
30 Thaj kola save roven, te aven sar kola save ni roven. Kola save radujin pe, te aven
sar kola save ni radujin pe thaj kola save ćinen, te aven sar kola saven naj khanči.
31 Kola save koristin šukaripe kale svetoso, ma te aven sar kola save dičhen but ane
gova. Golese kaj, o oblik e ađivesutne svetoso načhol.
32 Mangav te aven bize brige. O manuš savo si bizi romni brinil pe baše buća e
Gospodese – sar te ugodil e Gospodese.
33 Al o manuš kas isi romni brinil pe baše buća akale svetose – sar te ugodil pe
romnjaće,

34 thaj gija si ane peste ulado. E džuvlja sava naj la rom il si čhej, brinil pe baše buća
e Gospodese, te avol sveto i telosa i duxosa. Al i džuvli sava isi rom brinil pe baše buća
akale svetose – sar te ugodil pe romese.
35 Al kava vaćarav ano korist tumenđe, na te čhuvav tumenđe zabrana, nego te šaj
živin lače thaj te ma avol tumen smetnja dok služin e Gospode.
36 Te khoni dol gođi kaj ni postupil šukar premal pi verenica thaj laće berša načhen
thaj vov dol gođi kaj trubul te lol la romnjaće, nek ćerol gova so manđol, ni ćerol nisavo
greh. Nek lol la romnjaće.
37 Al te khoni ačhol zurale ane piri odluka, naj talo pritisko, šaj obuzdil pe thaj
odlučisada te ma lol romnjaće pe verenica, isto i vov ćerol šukar.
38 Gijate, kova savo lol romnjaće pe verenica, šukar ćerol, al kova savo ni lol romnja,
ćerol vadži pošukar.
39 I džuvli si phangli ano brak, sa dok si lako rom džuvdo. Al te mulo lako rom,
slobodno si thaj šaj te lol rome save manđol, al samo te si kova murš ano Gospod.
40 Al ka avol po baxtali te ačhol slobodno. Gova si mingro mišljenje thaj me dav gođi
kaj si ane mande e Devleso Duxo.

8

Žrtva e idolurenđe

1 A so pučljen bašo mas savo sasa žrtvujimo e idolurenđe, me ka phenav tumenđe.
Džana kaj "savoren amen isi džanglipe." Al o džanglipe inđarol ko baripe, a o manglipe
izgradil amen.
2 Kova savo dol gođi kaj khanči džanol, gasavo vadži ni džanol sar so trubul te džanol.
3 Al kova savo manđol e Devle, o Dol pindžarol le.
4 A bašo xape savo sasa žrtvujimo e idolurenđe, džana kaj "o idol naj khanči ke kava
sveto" thaj kaj "naj aver dol, sem jekh Dol."
5 Golese kaj, i te si gasave save akhardon dolura, il ko nebo il ki phuv – sar so si but
"dolura" thaj but "gospodarura" –
6 amen isi jekh Dol, o Dad. Lestar si sa thaj lese amen živi. Thaj si samo jekh Gospod,
o Isus Hrist, maškar savo sasa sa ćerdo thaj i amen živi maškar leste.
7 Al dži jekh ni džanol kava čačipe. Nesave si vadži naviknime pe idolura thaj kana
xan gova xape, xan le sar te si ando idolurenđe. Naj sigurna kaj šaj xan gova thaj golese
baše lengo bizuralo savest osetin krivica.
8 "Al o xape ni anol amen popaše pašo Dol. Golese so, ni ka hasara khanči te ni xaljam,
niti ka dobi khanči te xaljam."
9 Al aračhen tumen te ne bi goja tumari sloboda inđarola kolen save si slaba ano
savest, ano greh.
10 Golese so, te tu džane sa tare gola buća, thaj khoni kaso savest si slabo dičhol tut
sar xa ano hram posvetimo e idolurenđe, ni li tu gija ka ohrabri le i vov te xal gova mas
so sasa žrtvujimo e idolurenđe?
11 Gija kava slabo phral il phen, baše savo o Hrist mulo, ka avol uništimo baše tumaro
"džanglipe"!
12 Kana gija ćeren greh protiv lende thaj povredin lengo slabo savest, ćeren greh i
protiv o Hrist.
13 Golese, te o xape savo me xav, navodisada mingre phrale il pheja ko greh, tegani
nikad vadži ni ka xav mas te ne bi perola mingro phral ni phen ano greh.

9

O Pavle odreknil pe tare pe prava

1 Naj li sem slobodno? Naj li sem apostol? Ni li dikhljem e Isuse, amare Gospode? Naj
li sen tumen plod tari mingri bući ano Gospod?
2 Te naj sem apostol averenđe, tumenđe sem. Golese kaj tumen sen pečato so sikavol
kaj sem apostol ano Gospod.
3 Kava si mingri odbrana protiv kola save tužin man:
4 Naj li amen pravo te xa thaj te pija golestar so ćera bući?
5 Naj li amen pravo, sar so gova ćeren i avera apostolura thaj e Gospodese phrala thaj
o Petar,* te aven amen pačavne romnja saven ka inđara ko drom amencar?
6 Il samo me thaj o Varnava mora te ćera aver bući te bi šajine te živi?

* **9,5** Ki grčko čhib pisil "Kifa".

7 Ko sar vojniko služil pe parenđe? Ko sadil vinograd thaj ni xal leso bijandipe? Il ko čaravol e bakren a ni pijol lengo thud?
8 Dal si gova manušikano gođaveripe, il gova phenol i o Zakon?
9 Golese kaj ane Mojsijaso zakon si pisimo: "Ma phande o muj e guruveso kana vršil o điv." Dal o Dol brinil pe samo e guruvenđe?
10 Na li gova čače vaćarol amenđe? Va, golese kaj baše amende sasa pisimo. Ko oril i phuv, ćerol gova ani nada thaj ko vršil o điv, ćerol gova ani nada, kaj ka dobin piro kotor.
11 Te maškar tumende sejisadam duxovno seme, but li ka avol te ćida tumaro materijalno plod?
12 Te averen isi pravo te ulaven tumencar tumaro materijalno plod, sose amen ne bi avola vadži po but pravo pe gova?
Al amen ni koristisadam gova pravo. Mesto gova, sa podnosisadam te ne bi čhuvasa prepreka po drom taro Lačho Lafi e Hristeso.
13 Ni li džanen kaj kola save služin ano hram, taro hram dobin xamase, thaj kola save služin ko žrtveniko, dobin kotor tare gova so sasa žrtvujimo po žrtveniko?
14 Gija i o Gospod odredisada kola save o Lačho Lafi propovedin, taro Lačho Lafi te živin.
15 Al me golestar khanči ni koristisadem. Ni kava ni pisisadem te avol i gija mancar. Golese kaj, pošukar si te merav i me, nego khoni te crdol man tari kaja hvala – te propovediv o Lačho Lafi bizo poćinipe.
16 Gija, kana propovediv o Lačho Lafi, našti hvali man, golese kaj si gova mingro dužnost. Golese, but pharo manđe te ni propovedisadem o Lačho Lafi!
17 Te ćerdem gova korkoro mandar, zasluživ i plata, al goja bući si manđe dindi, golese so me ni birisadem la.
18 Gija, savi si mingri plata? Gasavi, kaj kana propovediv o Lačho Lafi, naj sem poćindo, te ma koristiv o pravo tari plata savi isi man golestar so propovediv.
19 Slobodno sem thaj ni preperav khanikase. Al me postanisadem robo savorenđe, te bi šajine vadži pobut dženen te anav anglo Dol.
20 E Jevrejenđe postanisadem sar Jevrejo, te anav e Jevrejen anglo Dol. Kolenđe save si tale Mojsijeso Zakon, postanisadem sar te sem talo Zakon – iako me korkoro naj sem talo Zakon – te anav anglo Dol kolen save si talo Zakon.
21 Kolenđe save si bizo Zakon, postanisadem sar te sem bizo Zakon – thaj ako ni sema anglo Dol bizo zakon, nego sem talo zakon e Hristeso – te anav anglo Dol kolen save si bizo Zakon.
22 E bizuralenđe postanisadem bizuralo, te anav anglo Dol e bizuralen. Savorenđe sem sa, te bi von spasina pe ko bilo savo način.
23 A kava sa ćerav bašo Lačho Lafi, te bi avola i man kotor ane leso blagoslov.
24 Ni li džanen kaj ani trka učestvujin kola save prasten, al samo jekh lol nagrada? Golese prasten gija te len i nagrada.
25 Dži jekh savo takmičil pe džal ke phare pripreme. Vov gova ćerol golese te lol o venco savo rumil pe, al amaro venco ni rumil pe.
26 Golese me prastav sar kova savo isi le cilj angle leste. Thaj kana čalavav dumukhencar, ni čalavav ano vazduho.
27 Zurale krotiv mingro telo thaj ićarav le ani stega, te ne bi me, savo propovediv o Lačho Lafi averenđe, avava isključimo tari trka.

10

Vaćaripe taro peripe ke koča e idolurenđe

1 Phralalen thaj phejalen, ni mangav te ni džanen, kaj sa amare paradada sesa ani pustinja, inđarda len o Dol e oblakosa thaj savore nakhle maškaro more ki šući phuv.
2 Savore krstisajle ano oblako thaj ano more sar kola save džan palo Mojsije.
3 Savore xalje gova isto duxovno xape
4 thaj savore pilje gova isto duxovno pijipe, golese kaj pilje tare duxovno baro bar savo pratisada len thaj gova baro bar sasa o Hrist.
5 Al but lendar ni ugodisade e Devlese golese sesa mudarde thaj rastrvime ani pustinja.
6 A kava sa postanisada amenđe sar primer, te ma avol amen želja bašo bilačhipe, sar so sasa len.
7 Ni ma aven kola save klanjin pe e idolurenđe, sar so sesa nesave lendar, golese kaj ano Sveto lil si pisimo: "Bešle e manuša te xan thaj te pijen thaj uštile nemoralno te čhelen."

8 Ma te ćera blud, sar so nesave lendar dije pe ano blud thaj ane jekh đive mudardile bištetrin milja (23 000) džene.
9 Ni te kuši e Hriste, sar so nesave lendar kušisade thaj mudardile tare sapa.
10 Ni te mrmljin, sar so nesave lendar mrmljisade thaj mudardile taro anđelo, o uništitelji.
11 Kava lenđe sasa sar primer, a pisimo amenđe sar upozorenje save živi ane poslednja đivesa.
12 Golese, kola save den gođi kaj ačhen zurale, te aračhen pe te ma peren.
13 E iskušenjura save avile pe tumende si katane sa e manušenđe. Al o Dol si verno thaj ni ka mučhol te aven pe tumende gasave iskušenjura save našti izdržin. Ane iskušenjura vov ka sikavol tumenđe sar te našen taro gova, gija te šaj izdržin.

Idolsko xape thaj i Gospodnjo večera

14 Golese, mingre mangle amalalen, našen tare gova te klanjin tumen e idolurenđe!
15 Vaćarav tumenđe sar gođavere manušenđe. Prosudin korkore tumen so vaćarav.
16 Naj li o tahtaj taro blagoslov, savese zahvali amen, zajedništvo ano rat e Hristeso? Thaj naj li o mangro savo phaga zajedništvo ano telo e Hristeso?
17 Golese kaj si samo jekh mangro, amen save sam but, sam jekh telo, golese so jekh mangro ulava.
18 Dičhen e manušen taro Izrael palo telo: Dal kola save xan e žrtva naj len khanči e žrtvenikosa?
19 Vaćarav li golese kaj o mas žrtvujimo e idolurenđe khanči značil? Il kaj idolura khanči značin?
20 Na! Al, i žrtva so žrtvujin, žrtvujin e bilače duxurenđe, a na e Devlese. A me ni mangav te avol tumen katanipe e bilače duxurencar.
21 Našti pijen taro tahtaj e Gospodeso thaj taro tahtaj e bilače duxurengo. Našti xan ko astali e Gospodeso thaj ko astali e bilače duxurengo.
22 Il dikha li te ćera amare Gospode ljubomorno? Dal sam amen pozurale lestar?

Tumari sloboda ke Devlesi slava

23 "Sa si manđe dozvolimo", tumen vaćaren, al naj sa amenđe ko korist. Va, "sa si manđe dozvolimo", al gova sa ni izgradil amen.
24 Nijekh ma te dičhol piro korist, nego o korist averengo.
25 Sa o mas so bićindol ko trgo, šaj xan thaj ma raspučen tumen tare gova mas, zbog o savest.
26 Golese kaj ano Sveto lil si pisimo: "E Gospodesi si i phuv thaj sa so si pe late."
27 Te akharda tumen khoni tare bipačavne manuša ko xape thaj tumen manđen te džan, xan sa so ka den tumen thaj ma raspučen tumen baše gova xape, zbog o savest.
28 Al te khoni vaćarda tumenđe: "Kava mas sasa žrtvujimo", tegani ma xan baše kova savo gova vaćarda tumenđe zbog o savest.
29 Al ni vaćarav te ma xan kava baše ćiro savest, nego baše koleso savo vaćarda tumenđe baše gova mas. Gova si jedino razlog golese kaj mingri sloboda ni odredil pe premal o savest avere manušeso.
30 Te mingre zahvalimasa prihvatisadem gova xape, sose khoni te sudil man baše gova xape?
31 Gija, kana xan il pijen, il bilo so ćeren, gova sa ćeren ki slava e Devlesi!
32 Ma aven sablaz ni e Jevrejenđe, ni e abandžijenđe, ni e Devlese khanđiraće,
33 sar so i me ane sa dikhav te ugodiv savorenđe. Me ni rodav mingro korist, nego o korist butengo, te šaj aven spasime.

11

1 Dičhen tumen pe mande, sar so me dikhav po Hrist.

E džuvlja trubun te učharen piro šoro ki služba

2 Hvaliv tumen golese kaj ane sa den tumen gođi mandar thaj ićaren tumen po sikajipe gija sar so dijem tumenđe.
3 Al mangav te džanen kaj o Hrist si šoro dži jekhe manušese, o rom si šoro e romnjako thaj o Dol si šoro e Hristeso.
4 Dži jekh murš savo molil pe il prorokuil učharde šoresa, ladžarol piro šoro.
5 Thaj dži jekh džuvli savi molil pe il prorokuil biučharde šoresa, ladžarol piro šoro – a gova si isto sar kana bi voj randola piro šoro.
6 Te ni učharda i džuvli piro šoro, tegani šaj čhinol pe bala. Al te si ladžo i džuvli te čhinol pe bala il te randol po šoro, nek učharol piro šoro.

7 O murš ni trubul te učharol piro šoro, golese kaj vov si e Devlesi slika thaj slava, al
i džuvli si slava e muršesi.
8 Golese kaj o angluno murš ni postanisada tari džuvli, nego i džuvli taro murš.
9 Ni o murš naj ćerdo baši džuvli, nego i džuvli bašo murš.
10 Golese e džuvlja trubul te avola po šoro khanči, so bi sikavola kaj si tale muršeso
vlast. Gija trubul te ćerol pe i baše anđelura.
11 Al ano Gospod, i džuvli zavisil taro murš thaj o murš zavisil tari džuvli.
12 Golese, sar so i džuvli postanisada taro murš, gijate si o murš bijando tari džuvli, a
sa si gova taro Dol.
13 Korkore maškare tumende sudin: šukar li si i džuvli te molil pe e Devlese biučharde
šoresa?
14 Dal ni sikavol tumen korkori i priroda kaj si ladžo o murš te inđarol bare bala,
15 al te isi e džuvlja bare bala, gova si pe laći slava? Golese kaj laće dije pe bala sar
učhardipe e šoreso.
16 Al te khoni manđol te ćerol čingara baše gova, šaj samo te phenav kaj amende naj
gasavo adeti thaj ni gova ni ćeren ani khanđiri e Devlesi.

I Gospodnjo večera

17 Al sar vaćarav tumenđe tare sa kava, ni hvaliv tumen, golese kaj tumaro ćidipe
anol pobut bilačhipe, nego šukaripe.
18 Angleder, šunav thaj pozala ano gova pačav kaj kana ćiden tumen ani khanđiri, isi
čingara maškare tumende.
19 Al činil pe manđe kaj trubul maškar tumende te aven i čingara, te bi dičhola pe
save manuša maškar tumende si u pravu!
20 Golese, kana ćiden tumen te xan katane, naj gova i Gospodnjo večera.
21 Golese so, kana tumen xan, savore angleder len pese piri večera thaj gija jekh ačhol
bokhalo thaj aver matol.
22 Dal naj tumen čher kaj bi xana thaj pijena? Il čače maren muj e Devlese Khanđirasa
thaj gija ladžaren kolen saven naj khanči? So te phenav tumenđe? Te hvaliv tumen?
Baše kava našti hvaliv tumen.
23 Golese so me primisadem o sikajipe taro Gospod, kova so tumenđe i dijem: o Gospod
o Isus ani rat kana sasa izdajimo, lija o mangro,
24 thaj kana dija hvala e Devlese, phaglja le thaj vaćarda: “Kava si mingro telo savo
dol pe tumenđe. Kava ćeren te den tumen gođi mandar.”
25 Isto gija pali večera lija i o tahtaj e moljasa thaj vaćarda: “Kava tahtaj si nevo savez
ane mingro rat. Kava ćeren svako drom kana ka pijen gova, te den tumen gođi mandar.”
26 Golese, svako drom kana ka xan kava mangro thaj pijen andaro kava tahtaj, objavin
o meripe e Gospodeso, sa dži kaj vov ni ka avol.
27 Gija, ko nedostojno xal kava mangro il pijol andaro tahtaj e Gospodeso, bango si
golese so ćerol greh bašo telo thaj bašo rat e Gospodeso.
28 Al o manuš te ispituil pes korkore, pa tegani te xal o mangro thaj te pijol andaro
tahtaj.
29 Golese kaj, ko xal thaj pijol thaj ni poštujil e Gospodeso telo, tegani anol pe peste
osuda kana xal thaj pijol.
30 Golese si maškare tumende but slaba thaj nasvale thaj but džene tumendar mule.
31 Golese kaj kana bi korkore amen ispitujisa, ne bi avasa osudime.
32 Al kana o Gospod sudil amen, vov vaspitil amen te ma ava sudime kolencar save si
ano sveto.
33 Golese, mingre phralalen thaj phejalen, kana ćiden tumen te xan i Gospodnjo
večera, ađućaren jekh avere.
34 Te si khoni bokhalo, nek xal čhere, te ma bi anena osuda pe tumende kana ćiden
tumen.
A baše avera buća ka dav tumen uputstvura kana ka avav.

12

Duxovna darura

1 A baše duxovna darura, phralalen thaj phejalen, ni mangav te aven ano bidžanglipe.
2 Džanen kaj, dok ni pindžarden e Devle, sena nesar xoxade thaj inđarde ko bango
drom premale lalore idolura.
3 Golese mangav te džanen kaj nijekh savo si inđardo e Devlese Duxosa našti phenol:
“Harami e Isusese!” Thaj khoni našti vaćarol: “O Isus si o Gospod!”, sem kova savo si
inđardo e Svetone Duxosa.

4 Isi različita duxovna darura, al o Duxo si jekh.
5 Isi i različito službipe, al o Gospod si jekh.
6 Isi različita načinura sar o Dol ćerol pi bući ano manuš, al o Dol si jekh, savo sa ćerol ane savorende.
7 A dži jekhese dol pe te sikadol o Duxo maškar leste, te avol savorenđe ko šukaripe.
8 Golese kaj, jekhese o Duxo dol lafi taro gođaveripe thaj averese gova isto Duxo dol lafi taro džanglipe,
9 thaj averese gova isto Duxo dol pačajipe thaj averese gova jekh isto Duxo dol darura te sastarol,
10 thaj averese te ćerol čudesura thaj averese te prorokujil, averese te razlikuil e duxuren thaj averese te vaćarol avere čhibencar thaj averese te tumačil gola čhiba.
11 Al sa kava ćerol jekh isto Duxo, savo dži jekhese dol pojedinačno sar manđol.

Jekh telo, a but kotora

12 Golese, sar so si jekh telo thaj isi le but kotora, sa e kotora, iako si pherdo, si jekh telo. Gija si i e Hristesa.
13 Golese, savore sama krstime ano jekh Duxo te bi avasa jekh telo, bizo obzir dal sam Jevreja, il abandžije, il robura, il slobodna manuša. Savore piljam tare jekh Duxo.
14 Golese kaj, o telo naj samo jekh kotor, nego but kotora.
15 Te vaćarda o pingro: "Me naj sem va thaj golese naj sem kotor taro telo", dal golese naj kotor taro telo?
16 Il te vaćarda o kan: "Naj sem jakh thaj golese naj sem kotor taro telo", dal golese naj kotor taro telo?
17 Kana bi sa o telo avola samo jakh, sar bi šajine te šuna? A kana bi sa o telo avola samo kan, sar bi šajine te miriši?
18 Al o Dol čhuta sa e kotora ano telo sar vov so manglja.
19 Kana bi sa e kotora avena jekh kotor, kaj bi avola o telo?
20 Gija isi but kotora, al si jekh telo.
21 Našti i jakh te vaćarol e vastese: "Ni trubu man!", ni o šoro e pingrenđe: "Ni trubun manđe!"
22 Naprotiv, kola kotora e telose save dičhen pe kaj si slaba – von si potrebna.
23 Thaj kola kotora e telose baše save da gođi kaj si em ladžutne, da len pobaro čast. Posebno učhara e kotora e telose save ni trubun te dičhen pe,
24 dok e kotorencar e telose save dičhen pe, gova ni trubul. Al o Dol sastavisada o telo gija so dija pobaro čast kole kotorenđe saven naj čast,
25 te ma avol čingara ano telo, nego e kotora e telose jednako te dičhen jekh avere.
26 Te jekh kotor e teloso patil, sa avera kotora e telose, lesa patin. Te jekhe kotorese taro telo dol pe čast, sa avera kotora e telose si radosna.
27 Tumen sen o telo e Hristeso thaj dži jekh tumendar si leso kotor.
28 Thaj o Dol čhuta ani khanđiri angleder e apostoluren, dujtonen e prorokuren, a tritonen e učiteljuren. Tegani čhuta kolen so ćeren čudura, pa kolen so isi len darura te sastaren, te pomožin, pa kolen so šaj te aven vođe thaj kolen so isi len daro te vaćaren avere čhibencar.
29 Savore li si apostolura? Savore li si prorokura? Savore li si učiteljura? Savore li ćeren čudura?
30 Savoren li isi daro te sastaren? Savore li vaćaren avere čhibencar? Savore li tumačin e čhiba?
31 Manđen but te avol tumen pobare darura. A me ka sikavav tumenđe vadži pošukar drom.

13

Manglipe

1 Te vaćardem sa e manušikane il e anđelurenđe čhibencar, al naj ma manglipe, tegani bi avava samo sar zvono il činela savi ćerol buka.
2 Kana bi avola man daro te prorokujiv thaj te džanav sa e tajne, thaj kana bi avola man sa o džanglipe thaj gasavo pačajipe kaj lesa e bregura te crdav, al kana manglipe ne bi avola man, ne bi avava khanči.
3 Te dijem sa so isi man kolenđe so naj len khanči, te dijem i mingro telo te žrtvujil pe, al manglipe kana ne bi avola man, khanči ne bi pomožila manđe.
4 O manglipe but trpil, o manglipe si šukar. O manglipe ni zavidil, ni hvalil pe thaj naj barikano.

5 O manglipe naj nepristojno, ni rodol piro pravo, ni holjavol thaj ni pamtil o bilačhipe
savo ćerda pe lese.
6 Ni radujil pe baši nepravda, al radujil pe bašo čačipe.
7 O manglipe sa podnosil, nikad ni ačhol te pačal, uvek nadil pe thaj sa trpil.
8 O manglipe nikad ni ačhol. A o daro taro proroštvo? Ka načhol! O daro taro
vaćaripe ane čhiba? Ka hasardol! O daro taro džanglipe? Ka načhol!
9 Golese kaj samo zala amen džana thaj zala prorokuji,
10 al kana ka avol kova so si savršeno, tegani ka načhol kova so naj potpuno.
11 Kana sema cikno čhavoro, sar čhavoro vaćardem, sar čhavoro dijem gođi thaj sar
čhavoro razmisliva. Al kana bariljem, čhudijem kova so si čhavorikano.
12 Golese so, akana dikha sar ano ogledalo thaj sar maškari magla, al tegani ka dikha
muj mujesa. Akana pindžarav zala, al tegani ka pindžarav sa, sar so i man o Dol potpuno
pindžarol.
13 Gija, akana ačhen kala trin: o pačajipe, i nada thaj o manglipe. Al embaro maškar
lende si o manglipe.

14

E darura taro prorokujipe thaj vaćaripe ane čhiba
1 Iskreno roden o manglipe! But manđen e duxovna darura! A posebno but manđen
o daro taro prorokujipe.
2 Kova savo vaćarol avere čhibasa, ni vaćarol e manušenđe, nego e Devlese. Golese
kaj khoni našti te haljarol so vaćarol. Vov vaćarol e tajne palo Duxo.
3 Al kova savo prorokujil, vaćarol e manušenđe te izgradil len, te zuravol len thaj te
utešil.
4 Kova savo vaćarol avere čhibasa, duxovno izgradil samo korkore pes, al kova savo
prorokuil, duxovno izgradil i khanđiri.
5 Me mangav savore te vaćaren avere čhibencar, al pobut mangav te prorokujin.
Golese kaj po korisno si kova savo prorokujil, nego kova savo vaćarol avere čhibencar,
sem te gova khoni tumačisada te bi duxovno izgradila pe sa i khanđiri.
6 Phralalen thaj phejalen, te aviljem tumende vaćarindoj avere čhibencar, sar ka avav
tumenđe ano korist te ni andem tumenđe lafura taro otkrivenje, džanglipe, proroštvo
il sikajipe?
7 Gija i e instrumentura ćeren tonura, sar i flauta il i harfa. Te ni ćerde jasna tonura,
sar o manuš ka pindžarol i melodija savi bašalol i flauta il i harfa?
8 Golese kaj, te šundilo e trubako glaso nejasno, ko ka avol spremno bašo maripe?
9 Gija si gova i tumencar. Te vaćarden lafura save khoni ni haljarol, sar ka džanol pe
so vaćaren? Golese kaj ka vaćaren ani balval.
10 Ko sveto isi but različita čhiba thaj ni jekh naj bizo značenje.
11 Al te ni haljardem i čhib kolesi savo vaćarol, tegani gova manuš si manđe abandžija
thaj me sem abandžija kolese so vaćarol.
12 Gija si gova i tumencar. A sar so but manđen e duxovno darura, dičhen te aven po
but pherde gasave darurencar save izgradin i khanđiri.
13 Golese kova savo vaćarol avere čhibencar, nek molil pe te šaj te tumačil gova so
vaćarol.
14 Golese kaj, te molisaljem avere čhibencar, molil pe mingro duxo, al mingri gođi
gova ni haljarol.
15 So, gija, šaj te ćerav? Ka moli man mingre duxosa, al ka moli man i mingre gođasa.
Ka zahvaliv e duxosa, al ka zahvaliv i e gođasa.
16 Golese kaj, te slavisadan e Devle samo ćire duxosa, sar khoni savo ni haljarol šaj
phenol “Amin” ke ćiri zahvala te ni haljarol so vaćare?
17 Gija tu šaj šukar zahvali ani molitva, al kova savo šunol ni barol duxovno.
18 Hvala e Devlese so vaćarav avere čhibencar pobut nego savore tumen.
19 Al ani khanđiri mangav te vaćarav pošukar pandž razumna lafura te bi sikavava
i averen, nego te vaćarav deš milje (10 000) lafura avere čhibasa, save khoni ni ka
haljarol.
20 Phralalen thaj phejalen! Ma den gođi sar čhavore. Mesto gova, ano bilačhipe aven
nevina sar cikne čhavore, al ani gođi aven sar zrela manuša.
21 Ano Zakon si pisimo:

“Avere čhibencar thaj e abandžijskone vuštencar
ka vaćarav kale narodose,

al ni tegani khoni ni ka šunol man,”

phenol o Gospod.
22 Gija, o daro e čhibengo naj znako kolenđe save pačan, nego kolenđe save ni pačan.
Al proroštvo naj kolenđe save ni pačan, nego kolenđe save pačan.
23 Te ćidija pe sa i khanđiri ko jekh than thaj savore vaćarde avere čhibencar, a avile
gothe kola save ni haljaren il save ni pačan, ni li ka vaćaren kaj dilaljen?
24 Al te savore prorokuisade thaj te avilo khoni savo ni pačal ano Dol il kova savo ni
haljarol, vov ka dičhol piro greh baše sa so šunol thaj sa so šunol ka sudil le.
25 Gija, o garajipe lese ileso ka ikljol ko svetlo. Tegani ka perol mujesa dži i phuv thaj
ka klanjil pe e Devlese vaćarindoj: “Čače si o Dol tumencar!”

Redo ani khanđiri

26 So gija, trubul te ćeren, phralalen thaj phejalen? Kana ćiden tumen, nekas isi đili,
nekas isi sikajipe, nekas isi otkrivenje, neko vaćarol avere čhibencar thaj neko tumačil
len. Al sa kava trubul te avol savorenđe ki duxovno izgradnja.
27 Te neko vaćarol avere čhibencar, nek vaćaren po duj džene, pa embut trin, jekh
po jekh, thaj neko nek tumačil so vaćarde.
28 Al te naj khoni ko šaj tumačil, ma te vaćarol pe ani khanđiri, al nek vaćarol korkoro
pese thaj e Devlese.
29 A e prorokura duj il trin nek vaćaren, a avera nek rasudin so vaćarde.
30 Al te nekase averese savo gothe bešol, ka avol otkrivenje, kova so vaćarola angleder,
nek ačhavol te vaćarol.
31 Golese kaj savore šaj prorokujin, jekh po jekh, savore te sikljon thaj savore te aven
ohrabrime.
32 E duxura e prorokurenđe pokorin pe e prorokurenđe,
33 golese kaj o Dol naj Dol bizo redo, nego Dol taro mir.
Gija si ane sa e khanđira e Devlese manušenđe.
34 E džuvlja te ma vaćaren ki služba ani khanđiri golese kaj lenđe naj dopustimo te
vaćaren. Mesto gova, trubun te pokorin pe, sar so vaćarol i o Zakon.
35 Te manđen khanči te sikljon, nek pučen čhere pumare romen. Golese kaj ni priličil e
džuvljaće te vaćarol ki služba ani khanđiri.
36 Tumendar li iklilo o Lafi e Devleso? Il tumenđe samo reslo?
37 Te khoni smatril pe kaj si proroko il isi le duxovno daro, nek džanol kaj gova so me
pisiv si e Gospodeso zapovest.
38 Al te khoni kava ni prihvatisada, ni vov korkoro ni ka avol prihvatimo.
39 Golese, phralalen thaj phejalen mingralen, manđen but te prorokujin thaj ma branin
te vaćaren avere čhibencar.
40 Al sa nek avol pristojno thaj uredno.

15

E Hristeso uštipe tare mule

1 Phralalen thaj phejalen, dav tumen gođi po Lačho Lafi savo propovedisadem
tumenđe thaj savo primisaden thaj ane savo ačhen ano pačajipe.
2 Kale Lačhe Lafesa sen spasime, te ićarden tumen pe gova so propovedisadem
tumenđe. Te gija ni ćeren, džabe pačajen.
3 Golese so, ko angluno than dijem tumen kova so i me primisadem: kaj o Hrist mulo
baše amare grehura sar so si pisimo ano Sveto lil,
4 kaj sasa prahome thaj kaj uštilo trito đive, sar so si pisimo ano Sveto lil,
5 thaj kaj sikadilo e Petrese,* a pale gova i so Dešuduje (12) apostolurenđe.
6 Pale gova, tari jekh drom sikadilo e phralenđe thaj e phejenđe, save sesa pobut tare
pandžšel (500) džene. Pobut lendar vadži ađive si džuvde, al nesave već mule.
7 Pale gova, sikadilo e Jakovese, pa tegani sa avere apostolurenđe.
8 A ko krajo sikadilo i manđe, sar nekase savo bijandilo angleder nego so trubul.
9 Golese kaj me sem emcikno maškare apostolura. Čak naj sem dostojno te akharav
man apostol, golese kaj progonisadem i khanđiri e Devlesi.
10 Al me sem kava so sem, pale Devleso milost. Leso milost premal mande ni sasa
džabe. Dikhljem te ćerav bući pobut savorendar lendar, al gova ni sema me, nego e
Devleso milost savi si mancar.

* **15,5** Ki grčko čhib pisil: “Kifa.”

11 Gija, bizo obzir dal me propovedisadem il von, amen vaćara isto haberi ane savo
tumen pačajen.
12 Al te propovedisadam taro Hrist kaj uštilo tare mule, sar tegani vaćaren nesave
tumendar kaj naj uštipe tare mule?
13 Te naj uštipe tare mule, gija ni o Hrist ni uštilo.
14 Al te o Hrist ni uštilo tare mule, tegani džabe si amaro propovedipe thaj džabe si i
tumaro pačajipe.
15 Te e mule ni ušten čače, sar so nesave phenen, tegani i amen sikadiljam sar xoxavne
svedokura e Devlese, golese so svedočisadam kaj o Dol vazdija e Hriste tare mule, save
vov ni vazdija tare mule.
16 Golese kaj, te ni uštile e mule, ni o Hrist ni uštilo tare mule.
17 Al te o Hrist ni uštilo tare mule, džabe si tumaro pačajipe thaj tumen sen vadži ane
tumare grehura.
18 Tegani i kola save mule ano Hrist, hasardile.
19 Te samo za ko kava džuvdipe uzdaji amen ano Hrist, tegani sam embibaxtale
manuša savorendar.
20 Al o Hrist čače uštilo tare mule! Vov si garancija kaj kola save mule, ka ušten.
21 Golese kaj, sar o meripe avilo prekalo manuš, gija i o uštipe tare mule avilo prekalo
manuš.
22 Golese kaj, sar so ano Adam savore meren, gija i savore save si ano Hrist ka ušten
ano džuvdipe.
23 Al dži jekh pale piro redo: Angluno o Hrist thaj pale gova kola save si e Hristese,
kana vov ka avol.
24 A pale gova ka avol o kraj, kana vov ka predol o Carstvo e Devlese e Dadese thaj ka
phađol dži jekh šorutnipe, vlast thaj zor.
25 Golese kaj, o Hrist mora te carujil sa dok o Dol ni čhuvol tale pingre sa e dušmanuren
lese.
26 A sar empaluno dušmano ka avol uništimo o meripe.
27 Sar so vaćarol o Sveto lil: “Sa pokorisada lese tale pingre.” Al kana vaćarol kaj sa
pokorisada lese, jasno si kaj sa si pokorimo, sem o Dol, savo pokorisada lese sa.
28 Thaj kana ka avol e Hristese sa pokorimo, tegani i korkoro o Čhavo ka pokoril pe e
Devlese savo pokorisada lese sa. Gija, te avol e Devle vlast ane sa.
29 Gijate, so ka ćeren kola save krstin pe umesto e mule? Te e mule uopšte ni ušten
ano džuvdipe, sose krstin pe baše lende?
30 Sose i amen svako sato čhuva amen ano opasnost?
31 Phralalen thaj phejalen, xav man sovli ane tumende, save sen mo baripe ano Hrist
o Isus, amaro Gospod, kaj dži jekh đive sem ano opasnost te merav.
32 Te dikhljam manušikane, savo korist isi man so borisaljem e divljone zveronencar
ano Efes? Te e mule ni uštile, tegani
“ajde te xa thaj te pija,
golese kaj theara ka mera!”
33 Ma xoxadon: “Bilačho amalipe rumil šukar adetura.”
34 Rasvestin tumen sar so trubul thaj ma grešin vadži! Golese kaj nesave tumendar ni
pindžaren e Devle. Gova tumenđe vaćarav te ladžarav tumen.

Amaro uštipe tare mule

35 Al khoni tumendar šaj pučol: “Sar ušten e mule? Savo telo ka avol len kana ka
ušten?”
36 Bigođako! Kova so tu seji, ni ka uštol ano džuvdipe angleder so ni merol.
37 Thaj gova so seji, ni seji sar o telo savo ka barol, nego samo seme, bilo zrno taro điv
il nesavo aver seme.
38 Al o Dol baše svako seme dol telo savo manđol thaj gija svako seme isi le posebno
oblik.
39 Naj dži jekh telo isto. Nego, aver si telo manušikano, aver si telo životinjsko, aver
telo čirikljano thaj aver telo e mačhengo.
40 Isi nebeska thaj phuvaće telura, al aver si sjaj e nebeskone telurengo thaj aver si
sjaj e telurengo ki phuv.
41 Aver si o sjaj e khameso, aver o sjaj e čhoneso thaj aver o sjaj e čerenjengo, a svako
čereni razlikuil pe pale piro sjaj.
42 Gija si i e mulencar kana ka ušten ano džuvdipe. O telo so sejil pe, properol, al
uštol sar gova so ni properol.
43 O telo sejil pe ani ladž, al uštol ani slava, sejil pe ano slabost, al uštol ani zor.

44 Sejil pe prirodno telo, al uštol duxovno telo.
Te isi prirodno telo, tegani isi i duxovno telo.
45 Sar so si pisimo ano Sveto lil: “Angluno manuš, o Adam, postanisada džuvdo
manuš,” thaj o Hrist, o poslednjo Adam, postanisada duxo savo dol džuvdipe.
46 Naj angleder o telo duxovno, nego telesno thaj pale gova o duxovno.
47 Angluno manuš si tari phuv thaj vov si phuvalo. Dujto manuš si taro nebo.
48 Savo si o phuvalo manuš, gasave si i sa e phuvale manuša. Thaj savo si nebesko
manuš, gasave si i sa e nebeska manuša.
49 Thaj sar inđara o oblik e phuvale manušeso, gija ka inđara i o oblik e nebeskone
manušeso.
50 Al kava vaćarav tumenđe, phralalen thaj phejalen, kaj o telo thaj o rat našti nasledin
o Carstvo e Devleso, ni kova so properol našti nasledil kova so ni properol.
51 Šunen, ka phenav tumenđe o garajipe: ni ka mera savore, al savore ka menji amen,
52 tari jekh drom, ano jekh treptaj e jakhako, kana ka šundol i paluni truba. Golese kaj,
tegani kana ka šundol i truba, e mule ka ušten ano džuvdipe thaj nikad ni ka properen
thaj amen ka ava menjime.
53 Golese kaj, kava telo so properol mora te uravol pe ano telo so ni properol thaj kava
mulikano mora te uravol pe ano bimulikano.
54 Al kana kava so properol ka uravol pe ane kova so ni properol thaj kava mulikano
ka uravol pe ano bimulikano, tegani ka pherdol kova so si pisimo ano Sveto lil:

“I pobeda xalja o meripe!”

55 “Tu o meripe, kaj si ćiri pobeda?
Tu o meripe, kaj si ći zor savasa dukhave?”

56 O meripe lol pi zor taro greh, a o greh lol piri zor savi avol taro Zakon.
57 Al hvala e Devlese savo dol amen pobeda prekalo amaro Gospod o Isus Hrist!
58 Golese, phralalen thaj phejalen mingre manglalen, aven zurale thaj ustrajna! Uvek
te den tumendar sa ane buća e Gospodese, golese so džanen kaj tumari bući ano Gospod
naj džabe.

16

Dobrovoljno prilog e khanđirenđe ano Jerusalim
1 Bašo ćidipe o dobrovoljno prilog e Devlese manušenđe, sar so vaćardem e
khanđirenđe ani Galatija, ćeren i tumen gija.
2 Svako nedelja nek dži jekh tumendar ačhavol ko krajo khanči tare kova so
zaradisada, te ma ćidol pe o dobrovoljno prilog tegani kana ka avav me.
3 Al kana ka avav, ka bičhalav kolen save tumen ka birin, mingre preporukencar, te
inđaren ano Jerusalim tumaro dobrovoljno prilog.
4 Al te trubuja te džav i me, von ka džan mancar.

E Pavlese planura
5 Ke tumende ka avav kana ka nakhav maškar i Makedonija, golese kaj samo ka
nakhav gothar.
6 Šaj ka ačhav tumende il čak ka nakhavav o jevend tumencar, te bi tumen pomožina
man bašo drom odori kaj ka mangav te džav.
7 Golese kaj ni mangav kava drom te dikhav tumen samo ano načhipe, golese kaj
nadiv man, te dija o Dol, te ačhav tumende nesavo vreme.
8 Ano Efes ka ačhav dži ki Pedesetnica,
9 golese kaj putajle manđe bare vudara te ćerav odori lačhi bući. Al isi man but
dušmanura.
10 A kana ka avol o Timotej, dičhen te bešol tumende bizi dar, golese kaj vov ćerol e
Devlesi bući sar so i me.
11 Gija khoni te ni marol muj lesa, nego te pomožin bašo drom thaj te avol ano mir ke
mande, golese kaj ađućarav le e phralencar.
12 Bašo phral o Apolos, but molisadem le te avol e phralencar ke tumende, al vov nisar
ni manglja akana te avol. Al vov ka avol aver drom, kana ka avol le pobut vreme.

E Pavlese palune pozdravura
13 Aven džungade! Ačhen zurale ano pačajipe! Ićaren tumen muršikane thaj aven
zurale!

14 Sa so ćeren, ćeren ano manglipe.
15 Tumen džanen kaj e Stefanese čherutne si anglune pačavne tari Ahaja thaj predije
pe ano službipe e Devlese manušenđe. Golese, phralalen thaj phejalen, moliv tumen
16 te aven i tumen pokorna gasave manušenđe thaj dži jekhese savo trudil pe thaj
služil lencar.
17 Radujiv man kaj avilo o Stefane, o Fortunat thaj o Ahaik, golese kaj von pherde gova
čučipe kana tumen ni sena akate.
18 Gija umirisade mingro thaj tumaro duxo. Golese, gasave manušen poštujin.
19 Pozdravin tumen e khanđira andari Cikni Azija. But pozdravin tumen ano Gospod
o Akila thaj i Priskila thaj i khanđiri so si ane lengo čher.
20 Pozdravin tumen sa e phrala thaj e pheja. Pozdravin jekh avere svetone
čumidimasa.
21 Me, o Pavle, pisiv kala pozdravura mingre vastesa.
22 Te khoni ni manđol e Gospode, nek avol harami! Marana ta!*
23 Milost e Gospodeso e Isuseso e Hristeso nek avol tumencar.
24 Mingro manglipe nek avol tumencar savorencar ano Hrist o Isus. Amin.

* **16,22** Akava značil: “Ava Gospode amareja”.

Dujto bičhaldo lil e Korinćanurenđe

E Pavlese pozdravura

1 Kava lil pisiv me, o Pavle, o apostol e Isuseso Hristeso pale Devleso manglipe thaj
amaro phral o Timotej,
e Devlese khanđiraće ano Korint thaj sa e Devlese manušenđe ani sa i Ahaja:
2 Nek avol tumencar milost thaj mir taro Dol amaro Dad thaj taro Gospod o Isus Hrist.

Zahvala

3 Nek avol blagoslovimo o Dol thaj o Dad amare Gospodeso e Isuseso e Hristeso, o
milosrdno Dad thaj Dol kastar avol sa i uteha.
4 Vov utešil amen ane dži jekh amaro pharipe, te bi šajine i amen te uteši kolen save
si ano pharipe, gasave utehasa savasa i amen utešil o Dol.
5 Golese kaj, sar so si bare patnje e Hristese save aven pe amende, gija si bari thaj i
uteha savi isi amen ano Hrist.
6 Te sam ano pharipe, gova si baši tumari uteha thaj tumaro spasenje. Thaj te sam
utešime, i gova si baši tumari uteha, savi zuravol tumen te podnosin gova pharipe, savo
podnosi i amen.
7 A amari nada baše tumende si zurali, golese so džana kaj sar so isi tumen kotor ane
amaro pharipe, gija isi tumen kotor i ani amari uteha.
8 Phralalen thaj phejalen, manga te džanen taro pharipe savo sasa amenđe ani Cikni
Azija. Sama opteretime pobut, nego so šajine te izdrži, gaći kaj čak hasardam amari
nada kaj ka ačha džuvde.
9 Osetisadam kaj pripremil pe amenđe osuda ko meripe. Al sa gova sasa te ma bi avola
amaro pouzdanje ane korkore amende, nego ano Dol savo vazdol e mulen.
10 Vov ikalda amen taro baro opasnost e merimaso thaj palem ka ikalol amen. Ane
leste čhuva amari nada kaj vadži ka spasil amen.
11 Thaj tumen šaj pomožin amenđe tumare molitvencar. Tegani but manuša ka den
hvala e Devlese baše amende – thaj o Dol ka blagoslovil amen baše tumare but molitve.

O Pavle menjil po plan

12 A kalesa hvali amen: amaro savest svedočil kaj amen ano sveto, thaj posebno
maškar tumende, živisadam iskreno thaj čistone ilesa savo avol taro Dol, na ano
manušikano gođaveripe, nego ane Devleso milost.
13 Golese kaj amen ni pisi tumenđe khanči so ne bi šajine te čitin il te haljaren. A
nada isi man kaj ka haljaren sa
14 sar so zala haljarden amen, thaj kaj ane kova đive kana palem ka avol amaro Gospod
o Isus, tumen ka hvalin tumen amencar, gija sar so amen ka hvali amen tumencar.
15 Ane kava uverenje mangljem angleder te avav tumende te avol tumen duj droma
pobaro milost.
16 Mangljem te avav tumende kana ka džav ko drom za ki Makedonija thaj palem te
avav tumende kana ka irima andari Makedonija, tumen te ispratin man ko drom za ki
Judeja.
17 Gijate, dal me ločheste dijem gođi kana gova planirisadem? Il andem odluke sar so
anol kava sveto, angleder te vaćarav “va, gija si”, a pale gova “na, naj gija”?
18 Al o Dol si svedoko kaj gova haberi so vaćarav tumenđe naj “va” il “na”.
19 Golese kaj o čhavo e Devleso, o Isus Hrist, save objavisadam tumenđe, me, o Silvan
thaj o Timotej, ni sasa “va” thaj “na”, nego ano Hrist si uvek “va”.
20 Golese kaj, bilo kobor isi e Devlese obećanjura, sa ane leste isi len piro “va”. Golese
i amen prekal o Hrist vaćara “amin” ke Devlesi slava.
21 Al o Dol si gova, savo amen katane tumencar zuravol ano Hrist. Vov pomazisada
amen,
22 thaj čhuta piro pečato ane amende thaj dija piro Duxo ane amare ile sar garancija
baše kova so obećisada.
23 Me akharav e Devle sar mingre svedoko, golese kaj vov pindžarol mingro džuvdipe:
ano Korint ni aviljem palem golese kaj mangljem te zaštitiv tumen.
24 Gova ni značil kaj amen manga te ava gospodarura pe tumaro pačajipe, nego
ćera bući katane tumencar bašo tumaro radujipe, golese kaj tumen ačhen zurale ano
pačajipe.

2

1 Golese odlučisadem kaj ni ka anav tumenđe žalost kana ka avav palem tumende.
2 Golese kaj, te ćerdem te aven žalosna, ko ka radujil man? Dal kola savenđe andem
žalost?
3 Thaj kava pisisadem tumenđe golese, kana ka avav, ma te avav žalosno baše kola
savendar trubul te radujiv man. Golese so pačav kaj te sem me baxtalo, i tumen sen
baxtale.
4 Golese kaj, taro but baro pharipe thaj andaro žalostivno ilo thaj i bute jasvencar
pisisadem tumenđe. Al na te anav žalost tumenđe, nego te pindžaren kobor si baro
mingro manglipe premal tumende.

Oprostipe e grešnikose

5 Te khoni khanika ćerda žalosno, ni žalostisada samo man, nego šaj phenav – te ma
preteriv – savoren tumen.
6 Gasave manušese si dovoljno gova so ukorisade le but manuša.
7 Mesto gova, akana pošukar oprostin lese thaj utešin le, te ma bi phađola le o baro
žalost.
8 Golese, moliv tumen te sikaven lese kaj vadži manđen le.
9 Kava tumenđe pisisadem golese te proveriv tumen save sen thaj dal sen poslušna
ane sa.
10 Kase tumen oprostin, oprostiv i me. Thaj te oprostisadem khanikase, te isi kase so
te oprostiv, oprostisadem zbog tumende, anglo Hrist,
11 te ma nadmudril amen o Satana, golese kaj džana lese bilače namere.

Ani Troada

12 Kana aviljem ani Troada te propovediv o Lačho Lafi e Hristeso, o Gospod putarda
manđe e vudara baši bući.
13 Al ni sasa man mir ane mingro duxo, golese so ni arakhljem odori mingre phrale e
Tito. Golese oprostisaljem mingre phralencar thaj đeljem ani Makedonija.
14 Al, hvala e Devlese savo uvek ćerol amen te ava pobednikura ano Hrist thaj prekal
amende buljarol o miris taro džanglipe pestar ke sa e thana.
15 Golese kaj amen sam e Hristeso miris savo si ugodno e Devlese maškar kola save si
spasime thaj i maškar kola save mudardon.
16 Jekhenđe si gova miris savo anol meripe, a averenđe si gova miris savo anol
džuvdipe. Al ko si sposobno baše gasavo zadatko?
17 Čače, amen naj sam sar kola save trgujin e Devlese Lafesa, nego čačimasa vaćara
ano Hrist anglo Dol, sar kola save si bičhalde taro Dol.

3

Sluge bašo Nevo savez

1 Počni li palem korkore amen te hvali? Il trubul amenđe, sar nesave averenđe,
preporuke tumendar il tumenđe?
2 Tumen sen amaro lil, pisimo ke amare ile, savo pindžaren thaj čitin sa e manuša.
3 Tumen sikadon kaj sen e Hristeso lil, bući tari amari služba, lil savo naj pisimo
mastilosa, nego e Duxosa e džuvde Devlese, naj pisime ke barale ploče, nego ke ploče e
manušikane ilenđe.
4 A gasavo pouzdanje isi amen anglo Dol kroz o Hrist.
5 Gova ni značil kaj amen korkore sam sposobna te tvrdi khanči baše amende. Amaro
sposobnost avol taro Dol.
6 Vov osposobisada amen te ava sluge bašo Nevo savez, al na baše slovura, već bašo
Duxo, golese so e slovura mudaren, al o Dux dol džuvdipe.
7 Te o služipe e merimaso savo sasa slovurencar urezime ano bar, sasa gaći slavno kaj
e Izraelcura naštine te dičhen ane Mojsijaso muj, zbog i slava savi već načhola tare leso
muj,
8 kobor si poslavno o služipe e Duxoso?
9 Golese so, te sasa slavno o služipe savo anol osuda, kobor pobut ka avol slavno o
služipe savo anol pravednost?
10 Čače, kova so sasa slavno, naj slavno kana uporedil pe e slavasa savi si pouzvisimi.
11 Te kova prolazno sasa slavno, kobor si pobari goja slava savi ačhol ane sa e đivesa!
12 Golese, kaj isi amen gasavi nada, vaćara bizi dar.
13 Naj sam sar o Mojsije, savo čaršafesa učharda po muj, te ma dičhen e Izraelcura o
krajo e slavako savi načhol.

14 Al lenđe gođa sesa phangle. I ađive, lenđe gođa si učharde gole čaršafesa kana čitil
pe o Purano savez. Gova čaršafi vadži učharol lenđe gođa te našti haljaren o čačipe,
golese kaj samo ano Hrist gova čaršafi šaj crdol pe.
15 Dži ađive, kana čitin e Mojsijaso zakon, o čaršafi achol ke lenđe ile,
16 al kana neko iril pe premalo Gospod, o čaršafi crdol pe.
17 O Gospod si Duxo, a kaj si e Gospodeso Duxo, gothe si sloboda.
18 Thaj savore amen mujesa savo naj učhardo sikava e Gospodesi slava, menji amen
thaj postani slična lese – tari slava ani slava, savi avol taro Gospod, savo si Duxo.

4

O barvalipe si ane phuvale čare

1 Pale Devleso milost isi amen kaja služba thaj golese ni odustani.
2 Mesto gova odreknisaljam tare garade thaj ladžutne buća, ni ponaši amen lukavo
thaj ni preiri o Lafi e Devleso, nego sikava o čačipe. Gija dži jekh manuš džanol ane po
ilo save sam amen anglo Dol.
3 A te si amaro Lačho Lafi savo propovedi učhardo čaršafesa, učhardo si kolenđe
save properen.
4 Von ni pačan, golese kaj o dol kale svetoso korada lenđi gođi, te ma dičhen o svetlo
taro Lačho Lafi savo sikavol i slava e Hristesi, savo si i slika e Devlesi.
5 Golese so ni propovedi korkore amen, nego e Isuse e Hriste sar Gospode thaj amendar
vaćara kaj sam tumare sluge bašo Isus.
6 Golese kaj o Dol savo vaćarda: "Nek o svetlo svetlil andaro kalipe!", svetlisada ane
amare ile, te pindžara e Devlesi slava savi svetlil po muj e Hristeso.
7 Al kava barvalipe isi amen ane phuvale čare, te dičhol pe kaj kava baro zuralipe si
taro Dol, a na amendar.
8 Tare sa e riga ćićidol amen o pharipe, al našti phađol amen. Bunime sam, al naj sam
razočarime.
9 Progonin amen, al naj sam napustime. Peraven amen, al naj sam uništime.
10 Pe amare telura uvek amen inđara e Isuseso meripe, te bi e Isuseso džuvdipe
sikadola pe amare telura.
11 Golese, kaj amen save sam džuvde, stalno sam ano opasnost te mudaren amen zbog
o Isus, te bi e Isuseso džuvdipe sikadola pe amare mulikane telura.
12 Gijate o meripe delujil ane amende, al o džuvdipe ane tumende.
13 Golese kaj isi amen gova isto Duxo taro pačajipe, sar so si pisimo ano Sveto lil:
"Pačajem, golese vaćardem", i amen pača pa gija i vaćara.
14 Golese so džana kaj o Dol savo vazdija e Gospode e Isuse tare mule, ka vazdol i
amen e Isusesa thaj katane tumencar ka čhuvol amen angle peste.
15 Golese kaj sa kava si baše tumaro šukaripe, te bi o milost e Devleso širila pe dži ke
sa pobut manuša, thaj gija lengo zahvalipe te avol ko izobilje, ke Devlesi ki slava.

Džuvdipe taro pačajipe

16 Golese, ni odustani. Nego, te i amaro biće avral properol, amaro biće andral dži
jekh đive obnovil pe.
17 Golese so kava amaro privremeno cikno pharipe pripremil amen baši večno slava
savi obilno nakhavol amaro pharipe ane savo sam akana.
18 Gija, amen ni da važnost ke kova so dičhol pe, nego ke kova so ni dičhol pe. Golese
kaj kova so dičhol pe si privremeno, al kova so ni dičhol pe si večno.

5

Nevo telo

1 Gija, amen džana kaj ako amaro phuvako šatori ane savo beša – amaro telo pe kaja
phuv – rušil pe, isi amen čher taro Dol, večno čher ko nebo, savo naj ćerdo manušikane
vastesa.
2 Golese ane kala telura amen uzdiši taro pharipe thaj but manga o Dol te dol amen
amare nebeska telura.
3 Golese kaj kana ka urava le pe amende, ni ka ava nanđe.
4 Dži kaj beša ane kava phuvako šatori, uzdiši taro pharipe. Na golese kaj ni manga
te ava urade vadži ane leste, nego golese so manga te ava urade ano nevo, nebesko telo,
te bi o džuvdipe gutila kova so si mulikano.
5 Al o Dol si kova savo pripremisada amen pe kava thaj sar zalog dija amen o Duxo.

6 Gija sam pherde ano pouzdanje thaj džana kaj sam dur taro Gospod dži kaj sam ane
kava telo,
7 golese so vadži živi palo pačajipe, a na palo kova so dikha.
8 Golese i me phenav kaj sam pherde ano pouzdanje. Amen manga te ačhava amaro
telo thaj te dža te beša e Gospodesa.
9 Golese andare sa o ilo amen manga te ugodi lese, bizo obzir dal beša kate ano telo il
odori leste.
10 Golese kaj savore mora te ačha anglo sudo e Hristeso. Dži jekh amendar ka primil
piri plata baše kova so ćerda, dok sasa ano phuvikano šatori, bilo lače il bilače.

Te propovedi o Lafi taro pomirenje

11 A golese kaj amen džana baši dar anglo Gospod, trudi amen te uveri e manušen. O
Dol potpuno džanol amen, thaj me nadiv man kaj i tumen pindžaren amen ane tumaro
savest.
12 Amen ni manga tumenđe palem te preporuči amen, nego manga te da tumen prilika
te čhuden baripe amencar. Gija ka odgovorin kolenđe save čhuden baripe kolesa so
dičhol pe, a na kolesa so si ano ilo.
13 Te hasardam amari gođi, gova si bašo Dol. A te sama gođaver, gova si baše tumende.
14 Golese kaj postupi bašo manglipe e Hristeso savo amencar upravil golese so
dodžangljam, kaj te jekh manuš mulo baše sa e manuša, tegani savore mule.
15 O Hrist mulo baše sa kola save si džuvde, te von ni živin vadži pese, nego Kolese
savo mulo thaj uštilo tare mule zbog lende.
16 Golese od akana khanika ni sudi pale manušikane merila. I te nekad sudisadam e
Hriste pale manušikane merila, akana gija ni ćera.
17 Golese, te si khoni ano Hrist, vov si nevo stvorenje. O purano nakhlo, akh, nevo
postanil.
18 Al sa kava avol taro Dol, savo mirisada amen pesa prekalo Isus Hrist thaj dija amen
služba taro pomirenje.
19 Golese kaj o Dol ano Hrist mirisada o sveto pesa. Vov ni đinda e manušenđe lenđe
grehura, a amenđe dija te propovedi o Lafi taro pomirenje.
20 Gija, amen ćera bući sar poslanikura e Hristese thaj o Dol opomenil prekal amende.
Golese moliv tumen ano Hrist: mirin tumen e Devlesa!
21 Kole savo sasa bizo greh, o Dol ćerda te avol žrtva baše amare grehura, te bi ane
leste avasa pravedna anglo Dol.

6

1 Sar e Hristese saradnikura moli tumen, te ma len džabe o milost e Devleso.
2 Golese kaj o Dol vaćarol:

“Ane emšukar vreme šundem tut,
thaj pomožisadem tuće
ko đive taro spasenje.”

Šunen! Akana si emšukar vreme, akana si o đive taro spasenje!

E Pavlese nevolje

3 Trudi amen khanikase te ma ava prepreka, gija te ma bi khoni aračhola zamerka ki
amari služba.
4 Nego, ane sa amen sikadiva sar e Devlese sluge: kana sam ano baro istrajnost, ane
nevolje, ano čororipe, ano pharipe;
5 dži kaj maren amen, kana phanden amen, kana sam ane čingara, ano pharipe, ano
bisojipe thaj ano bokhalipe.
6 Sikadiva sar e Devlese sluge ani čistota, ano džanglipe, ano strpljivost, ano šukaripe,
ano Sveto Duxo, ano iskreno manglipe,
7 ano čačukano Lafi, ane Devlesi zor, e oružjesa taro pravednost bašo napad thaj baši
odbrana.
8 Gasave sam kana slavin amen thaj kana ladžaren amen, kana sam ko lačho thaj ko
bilačho glaso. Dičhen amen sar xoxavne, iako vaćara čačipe.
9 Dičhen amen sar kolen kas ni pindžaren, iako šukar džanen amen. Dičhen amen
sar kolen save meren, al akh, amen živi! Kaznin amen, al naj sam mudarde.
10 Žalna sam, al palem uvek sam radosna. Čorore sam, al palem buten ćerdam
barvalen. Amen sam sar kola kas naj khanči, al palem isi amen sa.
11 Korinćanuralen, vaćardam tumenđe iskreno, amare ile širom putardam tumenđe.

12 Amaro ilo naj phanglo tumenđe, al tumaro ilo phanglo si amenđe.
13 Vaćarav tumenđe sar mingre čhavenđe: Putaren amenđe tumare ile sar so amen
putra amare ile tumenđe!

Hram e džuvde Devleso

14 Ma čhuven tumen ano jarmo e bipačavne manušencar. Golese so o pravednost naj
le khanči katane e bizakonesa. Ni o svetlo naj le khanči katane e tamninasa.
15 Ane soste složin pe o Hrist thaj o beng*? Il so isi katane e pačavne thaj e bipačavne?
16 Il so isi i khanđiri e Devlesi e idolurencar? Golese kaj, amen sam o hram e džuvde
Devleso, sar so vaćarda o Dol:

"Ka bešav ane lende
thaj ka phirav maškar lende;
ka avav lengo Dol
thaj von ka aven mingro narodo."

17 Golese:
"Ikljen gothar,
thaj crden tumen lendar,"
vaćarol o Dol.
"Ma dolen tumen pe gova so si melalo
thaj me ka primiv tumen.

18 Me ka avav tumaro Dad
thaj tumen ka aven mingre čhave thaj čheja,"
vaćarol o Gospod, o Vladari pe sa.

7

1 Manglalen amalalen, isi amen kala obećanjura, golese te thova amen tare sa so
meljarol o telo thaj o duxo! Thaj ani dar e Devlesi živin džuvdimasa savo si savršeno
sveto.

E Pavleso radost

2 Ćeren than ane tumare ile amenđe! Khanikase ni ćerdam nisavo bilačhipe, khanika
ni rumisadam, khanika ni čhinadam ane pare.
3 Ni vaćarav tumenđe gova te osudiv tumen. Golese kaj, angleder vaćardem kaj sen
ane amare ile gaći kaj sam spremna katane tumencar te mera thaj te ačha džuvde.
4 Isi man baro pouzdanje ane tumende thaj but hvaliv ma tumencar! Pherdo sem
utehasa thaj bute radujimasa, baše sa gova amaro pharipe.
5 Golese kaj, čak i kana aviljam ani Makedonija, naj sasa amen odmor, nego trpisadam
ke sa e načinura. Avral sasa amen čingara thaj andral dar.
6 Al o Dol, savo tešil e poniznonen, utešisada amen kana avilo o Tito,
7 a na samo golesa so vov avilo, nego i e utehasa savi dijen lese. Vov vaćarda amenđe
kobor manđen te dičhen man, kobor sen žalosna thaj kobor brinin tumen manđe. Gova
vadži pobut radujisada man.
8 Golese kaj, te žalostisadem tumen mingre lilesa, ni žaliv kaj pisisadem le. A i te
žalisadem, dikhav kaj gova lil samo zala rastužisada tumen.
9 Al akana radujiv man, na golese kaj žalostisadem tumen, nego golese kaj goja žal
anda tumen ko pokajipe. Golese kaj tumari žal sasa pale Devlesi volja, gijate ke nisavo
način ni dukhadam tumen.
10 I žal savi si pale Devlesi volja anol pokajipe savo inđarol ano spasipe – pokajipe baše
savo ni žalil pe – dži kaj i žal tare kava sveto bijanol žalost savo inđarol ano meripe.
11 Dičhen akana sa so anda tumenđe goja žal savi sasa pale Devlesi volja. Kobor o
manglipe anda tumen te branin tumaro nevinost, kobor i holi, kobor i dar, kobor o
manglipe te dičhen amen, kobor i briga thaj o manglipe baši pravedno kazna kolese
savo grešisada! Thaj ane sa gova sikadiljen kaj sena nevina.
12 Gija, te pisisadem gova tumenđe, naj sasa gova baše kova manuš savo grešisada, ni
baše kova manuš premal kaste ćerdilo bilačhipe, nego golese, te šaj dičhen anglo Dol
tumari briga baše amende.
13 Gova utešisada amen.

---

* **6,15** Ane kava slučaj o beng isi le alav "Velijar".

Al, osim baši goja uteha, pobut sama baxtale bašo radost e Titeso, golese kaj ohrabrisaden leso duxo.
14 A me ni ladžaljem baše sa e šukar buća save lese vaćardem tumendar. Amen uvek vaćardam tumenđe sa čače thaj gija i amaro hvalipe anglo Tito sikadilo sar čačukano.
15 Lese osećanja premale tumende si akana pozurale kana dol pe gođi sar tumen šunden le thaj sar primisaden le darasa thaj poštujimasa.
16 Radujiv man kaj ane tumende šaj avol man but poverenje.

8

O Pavle sikavol e hrišćanuren te den sa e ilesa

1 Phralalen thaj phejalen, akana bi mangasa te džanen so e Devleso milost ćerda e khanđirenđe ani Makedonija.
2 Sesa iskušime ano baro pharipe, al lengo baro radost thaj lengo baro čororipe nakhlo ano barvalipe, golese so dije sa e ilesa.
3 Šaj te svedočiv kaj dije gaći kobor šajine, pa i pobut tare gova, a sa gova ćerde pali piri slobodno volja.
4 Nekobor droma but molisade amen, te da len prilika i von te učestvujin ano gova te ćiden pare baše Devlese manuša ano Jerusalim.
5 Thaj dije i pobut, nego so amen nadisaljam. Angleder dije korkore pes e Gospodese a pale gova amenđe, golese kaj si gova e Devleso manglipe.
6 Golese molisadam e Tito sar so angleder počnisada, gija i te završil kaja milosno bući maškar tumende.
7 Al, sar so isi tumen sa obilno: pačajipe, propovedipe, džanglipe, želja bašo pomožipe thaj manglipe premal amende, nek avol tumen i obilno milost te den sa e ilesa.
8 Ni vaćarav tumenđe kava sar zapovest, nego dav tumen primer bašo revnost avere pačavnengo, te bi ispituiva dal si iskreno tumaro manglipe.
9 Golese so džanen o milost amare Gospodeso e Isuseso Hristeso: iako sasa barvalo, baše tumende postanisada čoro, te bi lese čororimasa tumen avena barvale.
10 A so tičil pe baše kaja bući, dav gođi kaj tumen trubul te završin kova so i korkore lijen te ćeren prošlo berš. Thaj na samo kaj tumen lijen te ćeren goja bući, nego gova i čače mangljen.
11 Golese akana dovršin kaja bući! Sar so sena spremna thaj mangljen te den, gija akana aven spremna te dovršin kaja bući gaći kobor šaj te den.
12 Golese kaj, te sen spremna te den averenđe, tegani gova daro ka prihvatil o Dol, premalo gova so isi tumen, a na premalo gova so naj tumen.
13 Naj amari namera, te avol pomoć averenđe kova so bi tumenđe avola pharipe. Na, nego amari namera si te avol katanipe maškar tumende.
14 Amen mangljam tumaro izobilje te zadovoljil lenđe potrebe, te bi kasnije lengo izobilje šajine te zadovoljil tumare potrebe. Gija ka avol tumen katanipe.
15 Sar so si pisimo ano Sveto lil:

“Kova savo but ćidija, naj sasa le but,
niti kova savo zala ćidija, naj sasa le zala.”

O Tito thaj e phrala džan ano Korint

16 Hvala e Devlese, kaj gasavo predanost savo isi man tumenđe, dija e Titose ano ilo.
17 Vov, na samo kaj prihvatisada tumari molba, nego tare piri volja thaj but baxtalo avol tumende.
18 Gija, bičhala lesa i e phrale save hvalin sa e khanđira golese kaj šukar propovedil o Lačho Lafi.
19 A na samo gova, nego e khanđira birisade le te putujil amencar ani kaja milosno bući savasa slavi e Gospode thaj sikava amaro spremnost te pomogni.
20 Dikha te ava oprezna, khoni te ma tužil amen sar amen postupi gole bare darosa savo si amenđe poverimo.
21 Golese kaj, manga te ćera pošteno bući na samo anglo Dol nego i angle manuša.
22 Lencar bičhala i avere phrale save ane but buća thaj but droma pindžardam kaj si predano. A akana manđol te pomognil vadži pobut, golese so isi le baro pouzdanje ane tumende.
23 A so tičil pe taro Tito, vov si mingro amal thaj saradniko ani bući tumenđe. A kala phrala si predstavnikura e khanđirenđe thaj anen i slava e Hristese.

24 Golese, sikaven lenđe tumaro manglipe te šaj dičhen sa e khanđira sose sam barikane tumencar.

9

Ćidipe pomoć e Devlese manušenđe

1 A taro služipe e Devlese manušenđe ano Jerusalim ni trubul te pisiv.
2 Golese kaj džanav sar manđen te pomognin. Golesa hvaliv tumen stalno e Makedoncurenđe vaćarindoj: "I Ahaja si spremno te pomognil taro prošlo berš." Thaj tumaro predanost zurada i bute manušen te pomognin.
3 Golese, bičhalav tumenđe kale phralen, amaro baripe tumencar te ma avol samo čuče lafura, nego tumen te aven spremna, sar so vaćardem.
4 Gija, te avile mancar nesave Makedoncura thaj te arakhlje tumen nespremna, amen – a tumendar ni vaćarav – ka ava ani ladž bašo gaći poverenje ane tumende.
5 Golese dijem gođi kaj trubuja te bičhalav angleder kale phralen te posetin tumen thaj te pripremin tumaro daro, savo već obećisaden, te bi gova avola daro so den dobrovoljno, a na sar daro savo morajlo te dol pe.
6 Kava čhuven tumenđe ani gođi: ko zala sejil, zala i ka ćidol. A ko obilno sejil, obilno i ka ćidol.
7 Dži jekh nek dol gaći kobor odlučisada ano ilo, na žalosno niti so khoni teril le, golese kaj o Dol manđol kolen save den sa e ilesa.
8 O Dol šaj blagoslovil tumen but ane dži jekh milost, ane sa uvek te avol tumen dovoljno tumenđe thaj te ačhol tumen vadži, baše dži jekh šukar bući,
9 sar so si pisimo ano Sveto lil:

"Vov obilno dol e čororenđe.
Leso pravednost ačhol dži jekh đive."

10 Akana, o Dol savo dol seme e manušese savo sejil thaj mangro xamase, ka pobrinil pe thaj ka umnožil tumare zalihe e semesa thaj ka ćerol i žetva taro tumaro pravednost te barol.
11 Tumen ka aven blagoslovime ane sa, te bi avena uvek sar kola save den obilno. Gija, tumare darura ka podstaknin avere manušen te zahvalin e Devlese.
12 Golese kaj, tumari služba savi ćeren, na samo so pomognil za ki potreba e Devlese manušenđe, nego ćerol but manuša izobilno te zahvalin e Devlese.
13 Sar so akale služimasa dokažisaljen, e manuša slavin e Devle golese so tumen pokorno priznajin e Hristeso Lačho Lafi thaj uladen putarde ilesa tumaro lačhipe lencar thaj savorencar.
14 Von ka molin tumenđe thaj ka čeznin pale tumende bašo baro milost savo sikada tumenđe o Dol.
15 Hvala e Devlese baše leso daro savo lafurencar našti phenol pe.

10

E Pavlesi odbrana

1 A me, o Pavle, moliv tumen ano mirnipe thaj šukaripe e Hristeso – me, savo sem ponizno kana sem maškare tumende muj mujesa, al strogo sem kana naj sem tumencar.
2 Moliv tumen, dži kaj sem tumencar, ma terin man te avav strogo, sar so očekujiv kaj ka avav strogo kolencar save den gođi kaj amen živi pale telesna želje.
3 Iako amen živi ano telo, ni mara amen sar so o telo manđol.
4 Oružje savesa mara amen naj tare kava sveto, nego isi le e Devlesi zor te peravol e dušmanese tvrđave. Lesa perava o manušikano bilačho džanglipe
5 thaj dži jekh oholost savo vazdol pe protiv e Devleso pindžaripe thaj lesa phanda dži jekh razum, te bi avola poslušno e Hristese.
6 Thaj sam spremna te kazni dži jekh neposlušnost dži kaj tumaro poslušnost ni avol pherdo.
7 Tumen dičhen samo kova so si tumenđe angle jakha! Te si khoni uverimo kaj si e Hristeso, palem nek dol gođi kaj amen prepera e Hristese sar i vov.
8 Iako pobut hvalisaljem amare vlastesa savo dija amen o Gospod, ni ka ladžav golese kaj goja vlast isi amen te zurava tumen, a na te perava tumen.
9 Al ni mangav te dičhol kaj mangav te daravav tumen mingre lilencar.
10 Golese kaj nesave manuša vaćaren: "Lese lila si stroga thaj zurale, al kana si gothe amencar, slabo si thaj gova so vaćarol khanči ni vredil."

11 Gasave manuša trubun te džanen kava: save sam ane lafura ane amare lila kana
naj sam tumencar, gasave ka ava i kana ka ava tumencar.
12 Amen ni usudi amen te uporedi amen khanikasa save korkore pes vazden, ni te meri
amen lencar. Von si bihaljarde kana korkore pesa merin pe thaj korkore pesa uporedin
pe.
13 Al amen ni manga te hvali amen pobut, nego so trubul, nego samo pali mera savi
dija amen o Dol. Goja mera si i baši amari bući maškar tumende.
14 Ni hvali amen pobut, sar so bi avola te ma avasa tumende, golese kaj amen angleder
aviljam tumende e Lačhe Lafesa taro Hrist.
15 Ni hvali amen ni averese bućencar, al nadi amen kaj, kana tumaro pačajipe ka
barol, ka širil pe o područije tari amari bući maškar tumende.
16 Tegani ka šaj propovedi o Lačho Lafi i ane phuva save si podur tare tumari phuv.
Golese kaj ni manga te hvali amen bućencar save sesa ćerde ke avereso područije.
17 Al sar so si pisimo ano Sveto lil: "Ko hvalil pe, nek hvalil pe e Gospodesa."
18 Golese kaj, naj šukar kova savo korkoro pes preporučil, nego kova kas o Dol
preporučil.

11

O Pavle thaj e xoxavne apostolura

1 O, kana bi trpina samo zala mingro dilipe! Va, moliv tumen te trpin man!
2 Golese kaj sem ljubomorno pe tumende e Devlese ljubomorasa. Obećisadem tumen
jekhe romese, e Hristese, te ikalav tumen angle leste sar čisto čhej.
3 Al darav kaj sar so o sap prevarisada e Eva pe xoxaimasa, gija i tumari gođi šaj te
crdol pe taro iskreno thaj čisto odanost e Hristese.
4 Golese kaj, but sen strpljiva kolesa so avol tumende thaj propovedil tumenđe taro
aver Isus, save amen tumenđe ni propovedisadam. Thaj spremno primin gova duxo,
savo razlikuil pe taro Duxo savo primisaden, thaj o lačho lafi, so si različito tare kova
so primisaden.
5 Dav gođi kaj me naj sem khanči po cikno tare gola tumare "bare apostolura".
6 Iako sem prosto ane lafura, ano pindžaripe naj sem. Golese kaj, gova ane sa jasno
sikadam tumenđe.
7 Dal ćerdem greh golesa so korkoro man ponizisadem, te bi tumen avena uzvisime
kana bize pare propovedisadem tumenđe e Devleso Lačho Lafi?
8 Tare avera khanđira lijem i plata te bi služiva tumen.
9 Thaj kana sema tumencar thaj kana khanči trubuja man, khanikase ni sema ko
pharipe, golese kaj e phrala save avile andari Makedonija, pomognisade man ane sa so
trubuja manđe. Ane sa pazisadem thaj ka paziv te ma avav tumenđe ko pharipe.
10 Xav sovli ane Hristeso čačipe savo si ane mande, khoni ni ka ačhavol man te hvaliv
man pi celo Ahaja.
11 Sose? Golese li so ni mangav tumen? O Dol džanol kaj mangav tumen!
12 Kova so ćerav, ka nastaviv te ćerav vadži, te bi onemogućiva kolen save roden
prilika te aven ista sar amen, ane kova savesa hvalin pe.
13 Golese kaj, gola manuša si xoxavne apostolura, nepoštena bućarne, save ćeren pe
kaj si e Hristese apostolura.
14 Thaj naj ni čudo, golese so i o Satana ćerol pe kaj si anđelo e svetloso.
15 Tegani naj ni čudo so lese sluge ćeren pe kaj si sluge taro pravednost. Al ko krajo
ka dobin kova so zaslužisade baše pire bućа.

E Pavlesi patnja

16 Palem vaćarav: khoni te ma dol gođi kaj sem bigođako. Al i te dijen gija gođi,
prihvatin man gasave, te šaj i me zala hvaliv man.
17 Kava so akana vaćarav, ni vaćarav sar so bi o Gospod vaćarola, nego sar nesavo
bigođako manuš savo si sigurno ane peste.
18 Al te but džene hvalisade pe gija sar gova ćerol pe ano sveto, i me gija ka hvaliv
man.
19 Golese kaj, tumen sen gaći gođaver kaj isi tumen strpljenje e bigođaverencar!
20 Tumen isi strpljenje kolesa savo zarobil tumen, savo koristil tumen, savo xoxavol
tumen, savo ćerol pe barikano il čalavol tumen ki čham.
21 Ki mingri ladž vaćarav kaj i amen sama gaći slaba!
Al te khoni usudisada pe te hvalil pe – akana vaćarav sar bigođako – i me ka usudiv
man!

22 Von li si Jevreja? I me sem. Von li si Izraelcura? I me sem. Von li si potomkura e
Avraamese? I me sem!
23 Von li si sluge e Hristese? Kava vaćarav sar bigođako: me sem vadži pobaro! Pobut
ćerdem bući, pobut sema ano phanglipe, but maripe xaljem, pherdo droma sema ano
opasnost e merimaso.
24 Pandž droma dobisadem tare Jevreja po tranda thaj enja (39) udarcura e bičesa.
25 Trin droma sema šibimo, jekh drom bara čhudije pe mande, trin droma sema ano
brodo savo phađilo, jekh đive thaj jekh rat sema ano paj e moreso.
26 But droma putuisadem thaj sema ano opasnost tare leja, ano opasnost tare
razbojnikura, ano opasnost taro mingro narodo, ano opasnost tare abandžije, ano
opasnost ano foro, ano opasnost ani pustinja, ano opasnost ko more thaj ano opasnost
tare xoxavne phrala.
27 But ćerdem phari bući thaj mučisaljem. But droma ni sutem, sema bokhalo thaj
trošalo, but droma sema bizo xape, ko šul thaj bize but šeja urado.
28 A te ma vaćarav i avera problemura, sar so mučin man e brige svako đive baše sa
e khanđira.
29 Kana si khoni slabo, i me osetiv man slabo. Kana khoni perol ano greh, manđe si
but pharo.
30 Te trubuja te hvaliv man, tegani mingre slabostesa ka hvaliv man.
31 O Dol, o Dad e Gospodeso e Isuseso, savo si blagoslovimo ane sa e đivesa, džanol
kaj ni xoxavav.
32 Kana sema ano Damask, o upravniko e caroso e Areteso čhuta straža anglo foro te
dolen man,
33 al nesave manuša mukhlje man taro džamo ani korpa prekale foroso duvari thaj
našljem tare leso va.

12

E Pavlese vizije thaj nevo otkrivenje

1 Thaj trubul vadži te hvaliv man, iako naj tare gova nisavo korist.
Al me ka vaćarav akana tare vizije thaj taro otkrivenje e Gospodeso.
2 Džanav manuše ano Hrist savo angle dešuštar (14) berš inđardo sasa dži ko trito
nebo. Ni džanav dal ano telo il avral o telo – o Dol džanol.
3 Thaj džanav kaj kava manuš – dal ano telo il avral o telo, ni džanav, o Dol džanol –
4 inđardo sasa ano raj thaj šunda lafura save našti vaćaren pe thaj save o manuš ni
tromal putarde te phenol.
5 Gole manušesa ka hvaliv man, al mancar korkorestar ni ka hvaliv man, osim mingre
slabosturencar.
6 Golese kaj, te odlučisadem te hvaliv man, ne bi avava bigođako, golese kaj bi
vaćarava čačipe. Al ni mangav te hvaliv man golese kaj ni mangav khoni tumendar
te dol gođi kaj sem pošukar, nego so sikadiljem ane lafura thaj ane buća.
7 Al te ne bi hvaliva man gole but bare otkrivenjurencar, dijape manđe ano telo kangro,
e Sataneso anđelo, bičhaldo te mučil man, te ma bi avava barikano.
8 Trin droma e Gospode molisadem te crdol kava mandar,
9 al vov vaćarda manđe: “Mingro milost si dosta tuće, golese kaj mingri zor emjasno
sikadol ano slabost.” Golese pobut ka hvaliv man mingre slabosturencar, te bi e Hristesi
zor bešola ane mande.
10 Golese, bašo Hrist, radujiv man kana sem slabo, kana vređin man, kana sem ano
pharipe, kana progonin man thaj kana sem ano bilačhipe. Golese kaj, kana sem slabo,
tegani sem zuralo.

E Pavlesi briga e Korinćanurenđe

11 Vaćardem, te phene kaj postanisadem sar bigođako, al tumen pe gova terisaden
man! Tumen trubujen te aven gola save trubujen te hvalin man, golese kaj me naj sem
gore tare kola “bare apostolura”, iako me naj sem khoni ni khanči.
12 E znakura save sikaven mingro apostolstvo si: čudesna znakura, čudesura thaj
silna buća, save si ćerde maškar tumende ano baro strpljenje.
13 Ane so sen, tegani, pocikni khanđiri tare avera, sem so ni sema ko pharipe tumenđe?
Oprostin manđe baši kaja “nepravda”!
14 Dičhen! Trito drom spremno sem te avav tumende thaj ni ka avav ko pharipe
tumenđe. Golese kaj me ni rodav tumare pare nego tumen korkoren. E čhave ni trubun
te ćeren imanje e dadenđe thaj e dejenđe, nego e dada thaj e deja e čhavenđe.

15 Al tari mingri rig, sa e ilesa me bi tumenđe dava so isi man, pa i man korkore. Te mangljem tumen pobut, dal ka manđen man po zala?
16 Al nek avol gija! Ni sema tumenđe ko pharipe, nego, sar so sem lukavo, doldem tumen ke prevare.
17 Dal iskoristisadem tumen prekal nekaste tare kola kas bičhaldem tumende?
18 Molisadem e Tito te posetil tumen thaj bičhaldem lesa jekhe phrale. Dal o Tito ane khanči iskoristisada tumen? Ni li phirdam me thaj o Tito jekhe duxosa thaj jekhe stopencar?
19 Den li gođi kaj sa o vreme brani amen angle tumende? Anglo Dol ano Hrist vaćara tumenđe kaj sa kava so ćera, manglalen, ćera te bi tumen barona.
20 Golese kaj darav, kana ka avav tumende, te ni arakhav tumen gasave save ni mangav, ni tumen te ni aračhen man gasave save ni manđen. Darav kaj maškar tumende ka arakhav čingara, ljubomore, holja, inatura, bilačho vaćaripe tare avera manuša, ogovaranjura, baripe thaj neredura.
21 Darav kaj kana palem ka avav, mingro Dol ka ponizil man angle tumende thaj ka žalostil man baše but džene tumendar save angleder grešisade thaj save ni crdije pe taro melalipe, taro blud thaj tare ladžutne buća save ćerde.

13

Palune pozdravura
1 Kava si trito drom sar avav tumende. Ano Sveto lil si pisimo: "Dži jekh optužba si dokažimi palo svedočanstvo duje il trine svedokurengo."
2 Kana sema tumencar o dujto drom, upozorisadem tumen. Thaj akana kana sem dur tumendar, palem upozoriv tumen. Opomeniv kolen save angleder grešisade, a i sa averen. A kana ka avav palem tumende, ni ka štediv tumen.
3 Golese so roden dokaz kaj vaćarol kroz mande o Hrist savo naj slabo premal tumende, nego si zuralo maškar tumende.
4 Iako sasa slabo kana čhute le ko krsto, akana si džuvdo e Devlese zorasa. Isto gija si čače kaj sam i amen ane leste slaba, al e Devlese zorasa ka živi lesa tumenđe.
5 Ispituin korkore tumen dal čače živin ano pačajipe. Proverin korkore tumen! Dal ni pindžaren kaj o Isus Hrist živil ane tumende? Al te o Isus Hrist ni živil ane tumende, tegani i provera ni nakhljen.
6 Al nadiv man kaj ka haljaren kaj amen nakhljam goja provera.
7 Amen moli e Devle te ma ćeren nisavo bilačhipe. Ni ćera gova te bi sikadola kaj amen nakhljam goja provera, nego te bi tumen ćerena kova so si šukar, pa čak i te sikadilo kaj amen goja provera ni nakhljam.
8 Golese kaj khanči našti ćera protiv o čačipe, nego samo bašo čačipe.
9 Baxtale sam kana sam amen slaba thaj tumen zurale. A moli amen i baše gova te aven vadži posavršena.
10 Kava pisiv tumenđe vadži kana sem dur tumendar, te ma bi avava strogo premal tumende kana ka avav tumende. Golese kaj o Gospod dija man vlast te izgradiv tumen, a na te uništiv tumen.
11 Thaj empalal, phralalen thaj phejalen, radujin tumen thaj usavršin tumen. Ohrabrin jekh avere, aven jekh ano gođaveripe thaj živin ano mir! Thaj o Dol, o izvor taro manglipe thaj taro mir, ka avol tumencar!
12 Pozdravin jekh avere svetone čumidimasa.
13 Pozdravin tumen sa e Devlese manuša.
14 O milost e Gospodeso e Isuseso e Hristeso, o manglipe e Devleso thaj o katanipe e Svetone Duxoso nek avol tumencar savorencar!

Bičhaldo lil e Galaćanurenđe

E Pavlese pozdravura

1 Kava lil pisiv me, o Pavle o apostol – man ni postavisade e manuša bašo apostol niti
bičhalde man, nego o Isus Hrist thaj o Dol o Dad, savo vazdija e Isuse tare mule –
2 thaj sa e phrala thaj e pheja save si mancar, bičhalen pozdravura e khanđirenđe ani
Galatija:
3 Milost thaj mir tumenđe taro Dol amaro Dad thaj taro Gospod o Isus Hrist,
4 savo dija korkore pes amare grehurenđe, te ikalol amen tare ađivesutno bilačho
vreme palo manglipe e Devleso amare Dadeso.
5 Lese preperol i slava ane sa e đivesa. Amin.

Naj aver Lačho Lafi

6 Čudi ma so but sigate irisaljen taro Dol savo akharda tumen e Hristese milostesa thaj
pačajen ane nesavo aver lačho lafi.
7 Al gova naj o lačho lafi. Sem so isi nesave save smetin tumen thaj manđen te
banđaren o Lačho Lafi e Hristeso.
8 A te i amen, il o anđelo taro nebo phenola tumenđe aver lačho lafi tar kova savo
amen phendam tumenđe, harami nek avol lese!
9 Sar angleder so vaćardam tumenđe akana palem phenav: "Te khoni phenola
tumenđe aver lačho lafi tare kova savo primisaden, harami nek avol lese!"
10 Me li akana mangav e manušenđe te ugodiv, il e Devlese? Il ćerav kova so manđen
e manuša? Kana bi ćerava so manđen e manuša, ne bi avava sluga e Hristeso.

O Dol akharda e Pavle

11 Phralalen thaj phejalen, mangav tumen te džanen kaj o Lačho Lafi savo me
vaćardem tumenđe, naj taro manuš.
12 Golese kaj ni primisadem le tare manuša niti e manuša sikade man o Lačho Lafi,
nego objavisada manđe o Isus Hrist.
13 Šunden sar sasa mingro džuvdipe, kana sema vadži ano Jevrejsko pačajipe, kaj
zurale tradijem i khanđiri e Devlesi thaj mangljem te uništiv la.
14 Ano Jevrejsko pačajipe nakhadem buten tare mingre vrsnikura taro mingro narodo,
golese kaj sema pobut odano bašo sikajipe e adeturenđe amare paradadengo.
15 Al, kana o Dol savo birisada man taro vođi mingre dako thaj akharda man palo
milost piro, manglja
16 te sikavol manđe pe Čhave, te vaćarav lestar maškare aver narodura, khanikasa ni
savetujisaljem golestar,
17 ni đeljem ano Jerusalim ke apostolura save sesa angleder mande, nego sigate đeljem
ani Arabija thaj pale gova irisaljem ano Damask.
18 Tegani pale trin berš đeljem ano Jerusalim te upoznajiv e Petre thaj ačhiljem leste
dešupandž (15) đive.
19 Averen apostoluren ni dikhljem, sem e Jakove, e phrale amare Gospodeso.
20 Anglo Dol vaćarav tumenđe kaj kava so pisiv tumenđe si čače.
21 Pale gova đeljem ani Sirija thaj ani Kilikija.
22 Tegani vadži lično ni pindžarde man e Hristese khanđira ani Judeja.
23 Nego samo šunde: "Kova savo angleder progonisada e khanđira, akana propovedil
o pačajipe savo angle manglja te uništil."
24 Thaj slavisade e Devle zbog mande.

2

E apostolura priznajin e Pavle

1 Tegani pale dešuštar (14) berš, palem đeljem ano Jerusalim. O Varnava đelo mancar
thaj inđardem mancar i e Tito.
2 Đeljem golese kaj o Dol sikada manđe kaj trubul te džav. A posebno resljema
kolencar save si smatrime sar khanđiraće vođe thaj vaćardem lenđe o Lačho Lafi savo
propovediv e abandžijenđe. Mangljem te avav sigurno kaj von golesa složin pe, te ma
bi avola džabe mingri bući e Devlese savi ćerdem thaj savi ćerav akana.
3 Čak ni taro Tito, savo sasa abandžija, ni rodije te sunetil pe.

4 A gova sa sasa zbog e xoxavne phrala, uljezura save čorale čhute pe maškar amende
te uhodin i sloboda savi isi amen ano Isus Hrist, te bi ćeren amen robura.
5 Ni pokorisaljam lenđe ane ni jekh trenutko. Mangljam te ačhol o čačipe e Lačhe
Lafeso maškar tumende.
6 Al e manuša save sesa smatrime sar khanđiraće vođe, sesa gothe thaj ni dodajisade
khanči ke mingro propovedipe. Manđe ni sasa važno gova so si von vođe golese kaj o
Dol ni ćerol razlika maškare manuša.
7 Naprotiv, dikhlje kaj o Dol akharda man te propovediv o Lačho Lafi e abandžijenđe,
sar e Petre so akharda te propovedil e Jevrejenđe.
8 Golese kaj o Dol savo e Petre osposobisada sar apostole baše Jevreja, gija i man
osposobisada sar apostole baše abandžije.
9 Kana priznajisade o milost savi o Dol dija manđe, o Jakov, o Petar thaj o Jovan, save
sesa smatrime sar stubura e khanđiraće, dije pe desna vasta e Varnavase em manđe, sar
znako bašo katanipe kaj amen ka dža te ćera bući maškare abandžije a von maškare
Jevreja.
10 Samo molisade amen te ma bistra te pomogni e čorore Jevrejen, sar so gova i me
mangljem te ćerav.

O Pavle suprostavil pe e Petrese

11 Al kana avilo o Petar ani Antiohija, suprostavisaljem lese angle savorende golese so
zaslužisada osuda.
12 Kana o Petar angleder reslo, xalja e hrišćanurencar save sesa abandžije. Al kana
resle nesave Jevreja, e Jakovese amala, lija te crdol pe tare abandžije thaj ni manglja
vadži te xal lencar, golese kaj darajlo tare Jevreja save pačan kaj e abandžije trubun te
aven sunetime te bi avena kotor tare Devleso narodo.
13 Ane Petreso dujemujengo ponašipe pridružisajle avera Jevreja, pa čak i e Varnava
nakhade ane lengo dujemujengo ponašipe.
14 Kana dikhljem kaj von ni ponašin pe palo čačipe e Lačhe Lafeso, vaćardem e Petrese
angle savorende: "Kana tu, savo bijandiljan sar Jevrejo, živi sar e abandžije a na sar
Jevrejo, sar šaj čhuve e abandžijen te živin sar e Jevreja?"
15 Amen bijandiljam sar Jevreja thaj naj sam "grešna abandžije".
16 Al amen džana kaj o manuš naj opravdimo e bućencar tare Mojsijaso zakon, nego
samo ano pačajipe ano Isus Hrist. Thaj amen pačajam ano Isus Hrist te ava opravdime
ano pačajipe e Hristeso, a na e bućencar taro zakon, golese kaj e bućencar taro zakon
khoni ni ka opravdil pe.
17 Te amen e Jevreja, save roda te ava opravdime ano Hrist thaj i amen sikadiva sar
grešnikura, gova li značil kaj o Hrist služil bašo greh? Na, nisar!
18 Te palem vazdav kova so peradem, sikavav kaj sem prestupniko e Zakoneso.
19 Čače, me muljem e Zakonese, golese kaj o Zakon meljarda man, te bi avava džuvdo
e Devlese. Golesa mangav te vaćarav kaj sem e Hristesa čhuto ko krsto.
20 Naj sem vadži džuvdo me, nego o Hrist živil ane mande. A gova džuvdipe so akana
živiv ano telo, živiv ano pačajipe ano Čhavo e Devleso, savo manglja man thaj korkore
pes dija zbog mande te bi spasila man.
21 Ni čhudav e Devleso milost, golese kana bi o Zakon šajine te opravdil amen, tegani
o Hrist khančese mulo.

3

Pačajipe il e buća taro Zakon

1 O, bigođaće Galaćanuralen! Ko xoxada tumen? Šukar vaćardem tumenđe tare gova
sar o Isus Hrist sasa ko krsto, sar te khoni crtilasa tumenđe gova angle jakha.
2 Mangava bi te džanav tumendar samo jekh: Dal o Sveto Duxo lijen golese so ćerden
e buća taro Zakon il so pačajen ane kova so šunden?
3 Gaći li sen bigođaće? Počnisaden ano Duxo, a akana li te završin ano telo?
4 Dal khančese gaći nakhljen? Me nadima kaj ni sasa khančese.
5 Dal o Dol savo dol tumen Duxo thaj ćerol maškar tumende čudesura, ćerol gova
zbog e buća taro zakon il golese so pačajen ane kova so šunden?
6 Dičhen e Avraame: "Pačaja e Devle thaj o Dol đinda lese leso pačajipe sar
pravednost."
7 Gija džanen kaj kola save pačan, si e Avraamese čhave.
8 O Sveto lil vadži angleder džanglja kaj o Dol ka opravdil e abandžijen palo pačajipe,
thaj angleder objavisada o Lačho Lafi e Avraamese: "Prekal tute ka blagosloviv sa e
naroduren."

9 Gija, katane e Avraamesa, o manuš e pačako, blagoslovime si savore save pačan.
10 Golese kola save čhuven po pouzdanje ano ićaripe e Zakoneso, tale armaja si, golese kaj si pisimo ano Sveto lil: "Harami te avol dži jekhese savo naj istrajno ano ićaripe pe sa kova so si pisime ano lil e Zakoneso."
11 Džanol pe kaj o Zakon ni opravdil khanika anglo Dol: "O pravedniko ka avol džuvdo palo pačajipe."
12 Al o Zakon naj palo pačajipe, nego: "Manuš savo gova ćerol, pale gova ka avol le džuvdipe."
13 O Hrist poćinda amen taro harami e Zakoneso gija so vov postanisada harami mesto amende. Golese kaj ano Sveto lil si pisimo: "Harami nek avol dži jekh savo si čhuto ko kaš."
14 Vov ćerda gova te avol o blagoslov e Avraameso ano Hrist o Isus, pe sa e narodura thaj e pačajimasa te primi e Svetone Duxo, sar so obećisada o Dol.

O Zakon thaj o obećanje
15 Phralalen thaj phejalen, vaćarav tumenđe manušikane čhibasa: kana e manuša phanden savez savo si overimo, khoni ni phađol le thaj ni dodail pe leste khanči. Gija si i kale savezesa.
16 E obećanjura sesa vaćarde e Avraamese thaj lese potomkose. O Sveto lil ni vaćarol: "Thaj e potomkurenđe", sar te si gova butenđe, nego samo jekhese: "Thaj ćire potomkose," a gova si o Hrist.
17 Kava mangav te vaćarav: Zakon savo avilo štaršel thaj tranda (430) berš po palal, našti phađol o savez savo o Dol angleder overisada thaj gijate te phađol e Devleso obećanje.
18 Golese te o nasledstvo dobil pe palo Zakon, tegani ni dobil pe palo obećanje. Al o Dol poklonisada o nasledstvo e Avraamese prekalo obećanje.
19 Sose tegani dija pe o Zakon? Dija pe te bi o prestup dičhola pe sa dži kaj ni avol o Potomko pe kaste odnosil pe o obećanje. O Dol dija o Zakon prekale anđelura e Mojsijase, e posrednikose.
20 Al, kana o Dol dija obećanje e Avraamese, ćerda gova korkoro, bizo posredniko, golese kaj si o Dol jekh.
21 Dal si o Zakon protiv e Devlese obećanjura? Na, nisar! Golese, te avola dindo o zakon savo šaj te anol džuvdipe, tegani bi o manuš šajine te avol opravdime e Zakonesa.
22 Al o Sveto lil phanglja sa e manušen talo greh, te bi dola pe kova so si obećimo palo pačajipe ano Isus o Hrist kolenđe save pačan.
23 Angleder so avilo o pačajipe, palo Zakon sama zarobime, dži kaj ni avilo o vreme te objavil pe o pačajipe.
24 Gija o Zakon sasa sar amaro čuvari dži kaj ni avilo o Hrist, te opravdi amen palo pačajipe.
25 Al kana avilo o pačajipe, naj sam vadži talo čuvari.

E Devlese čhave
26 E pačajimasa savore sen e Devlese čhave ano Hrist o Isus.
27 Golese, savore save ano Hrist krstisaljen, ano Hrist uraden tumen.
28 Golese vadži naj razlika maškar o Jevrejo thaj o abandžija, o robo thaj o slobodno manuš, o murš thaj i džuvli, golese kaj savore sen jekh ano Hrist o Isus.
29 A te sen tumen e Hristese, tegani sen e Avraamese potomkura. Lese sen naslednikura thaj sa e obećanjura save lese dija o Dol, preperen i tumenđe.

4

1 Al vaćarav: Sa dok si o nasledniko čhavoro, khanči naj po šukar taro sluga iako si sa leso.
2 Vov si tale čuvara thaj talo nadzor sa dži ko vreme savo odredisada leso dad.
3 Gija si i amencar, dži kaj sama čhavore, sama robura e duxovnone zorenđe tare kava sveto.
4 Al kana avilo o pravo vreme, o Dol bičhalda pe Čhave, bijando tari romni, bijando talo zakon,
5 te poćinol kolen save si talo Zakon, te bi postanisa usvojime čhave e Devlese.
6 A golese so sen čhave, o Dol ane tumare ile bičhalda o Duxo pe Čhaveso savo dol vika: "Abba, Dade!"
7 Gija naj san vadži sluga, nego čhavo. A te san čhavo, tegani o Dol ćerda tut te ave nasledniko.

E Pavlesi briga baše Galaćanura

8 Al angleder kana vadži ni džangljen e Devle, sena robura e devlenđe save ni sesa čačukane dolura.
9 Al akana kana pindžarden e Devle, šaj pošukar te vaćara, kaj o Dol pindžarda tumen, sar gova kaj palem irin tumen baše bizurale thaj bedna zora tare kava sveto thaj manđen palem te aven lenđe robura?
10 Slavin e đivesa, e čhona, o vreme thaj e berša.
11 Darav tumenđe, te ma avol kaj khančese trudisaljem baše tumende.
12 Phralalen thaj phejalen, moliv tumen, aven sar so sem me, golese kaj sem me sar so sen tumen, golese so naj sem vadži talo Zakon. Khanči ni ćerden manđe bilačhe.
13 Tumen džanen kaj prvo drom vaćardem tumenđe o Lačho Lafi golese kaj sema nasvalo.
14 Iako mingro nasvalipe sasa tumenđe iskušenje, tumen ni čhudijen man, niti čhungarden man, nego primisaden man sar anđelo e Devleso, sar e Hriste e Isuse.
15 Kaj si, akana, tumaro blagoslov premal mande? A sigurno sem, te šajine, tumare jakha bi ikalena thaj bi dena len manđe.
16 Dal sem tumaro dušmano golese so vaćarav tumenđe o čačipe?
17 Gola avera manuša but trudin pe te pridobin tumen baše peste, a na bašo tumaro šukaripe. Manđen te crden tumen mandar, sar te bi džana pale lende.
18 Šukar si khoni te interesujil pe tumenđe, samo te si gova tari šukar namera, al na samo dok sem me gothe maškar tumende, nego uvek.
19 Mingre čhave, palem tumen mukasa bijanav, dži kaj e Hristeso oblik ni dičhol pe ane tumende.
20 Al bi mangava akana te avav tumencar thaj te vaćarav tumencar ke aver način, golese so ni džanav so te ćerav tumencar.

Slika tari Sara thaj i Agara

21 Vaćaren manđe, tumen save manđen te aven talo Zakon, ni li šunen so o Zakon vaćarol?
22 Golese kaj si pisimo ano Sveto lil kaj e Avraame sesa duj čhave. Jekhe bijanda i robinja, a dujtone i slobodno romni.
23 Čhavo e robinjako sasa bijando tari manušikani volja, al o čhavo so bijanda i slobodno romni, sasa bijando palo obećanje, savo dija o Dol.
24 Sa gova značil aver khanči: gola duj romnja sikaven duj savezura. O angluno savez si taro Sinajsko brego thaj bijanol čhaven bašo robujipe thaj gova si i Agara.
25 A i Agara značil Sinajsko brego ani Arabija thaj gova si i sar o ađivesutno Jerusalim golese kaj o Jerusalim katane pe čhavencar si ano robujipe.
26 Al kova Jerusalim so si ko nebo, si sar slobodno džuvli – savi si amari dej.
27 Golese kaj si pisimo ano Sveto lil:

“Raduji tut, romnije so našti aven tut čhave, tu savi našti bijane,
de vika glasno i radosno, tu savi ni trpi muke e bijanimase.
Golese kaj po but čhave isi e romnja savi si ačhadi,
nego e romnja kas isi rom.”

28 A tumen sen, phralalen thaj phejalen, sar o Isaak, čhave taro obećanje.
29 Al sar so sasa ane kova vreme, kova so bijandilo tari manušikani volja, tradija kole savo si bijando tari zor e Duxosi, gija si thaj akana.
30 Al so vaćarol o Sveto lil? “Trade e robinja thaj laće čhave, golese kaj o čhavo e robinjako ni ka avol nasledniko e čhavesa e slobodnone romnjako.”
31 Gija, phralalen thaj phejalen, amen naj sam čhave e robinjaće, nego e slobodnone romnjaće.

5

Sloboda ano Hrist

1 O Hrist oslobodisada amen te ava slobodna. Golese ačhen ustrajna ane late thaj ma den tumen palem talo jaram e robujimaso.
2 Šunen! Me, o Pavle, vaćarav tumenđe: i te sunetisaljen, o Hrist ni ka avol tumenđe ano korist.
3 A palem opomeniv dži jekhe save manđen te sunetin pe, kaj mora te ićaren pe ke sa o Zakon.

4 Tumen save manđen te opravdin tumen e Zakonesa, crdijen tumen taro Hrist. Thaj
peljen tare Devleso milost.
5 Golese kaj amen, inđarde Duxosa, ađućara o pravednost palo pačajipe savese nadi
amen.
6 Golese ano Hrist o Isus ni vredil ni o sunetipe ni o bisunetipe, nego o pačajipe, savo
sikadol ano manglipe.
7 Šukar prastijen. Ko ačhada tumen te pokorin tumen e čačimase?
8 Gasavo uverenje naj taro Dol savo akharda tumen.
9 Sar so vaćaren: "Zala kvasaco šukljarol sa o humer."
10 Me sem uverimo baše tumende ano Gospod kaj drugačije ni den gođi. Al kova savo
bunil tumen, ka avol osudimo, bilo ko si gova.
11 Phralalen thaj phejalen, kana bi vadži propovediva kaj e murša mora te aven
sunetime, sose bi onda vadži progonina man? Kana bi propovediva taro suneti, tegani
me sikajimase taro krsto khoni ne bi suprostavila pe.
12 Bi mangava kola save uznemirin tumen, na samo te sunetin pe nego i te uškopin
pe.

Džuvdipe ano Sveto Duxo

13 Phralalen thaj phejalen, tumen sen akharde te aven slobodna! Samo, ma tumari
sloboda te avol izgovor te bi avola šukar tumare sebičnone manđimase. Mesto gova,
služin jekh avere ano manglipe.
14 Golese kaj sa o Zakon pherdol ane jekh zapovest, a gova si: "Mang ćire pašutne sar
korkore tut."
15 Al te nastavisaden jekh avere te kicin thaj te xan, dičhen te ma uništin jekh avere.
16 Al mangav te vaćarav tumenđe: Živin palo Duxo, tegani ni ka udovoljin baše tumaro
grešno narav.
17 Golese kaj o telo manđol so si protiv o Duxo, a o Duxo so si protiv o telo. Gola duj
jekh averese protivin pe, tumen ma te ćeren kova so manđen.
18 Al te inđarol tumen o Duxo, naj sen talo zakon.
19 E buća save si e telose si jasna: blud, duxovno melalipe, nemoralnost,
20 idolopoklonstvo, drabaripe, dušmanluko, čingara, ljubomora, holi, sebičnost,
razdora, podele,
21 zavistura, matipe, nekontrolisano slavipe thaj aver gasave slična buća. Sar
angleder so vaćardam tumenđe i akana phenav: kola so ćeren gasave buća ni ka aven
naslednikura taro Carstvo e Devleso.
22 Al o bijandipe e Duxoso si: manglipe, radost, mir, strpljenje, ljubaznost, šukaripe,
vernost,
23 krotkost thaj uzdržipe. Protiv kala naj zakon.
24 Kola save preperen e Hristese e Isusese, čhute ko krsto po telo katane e
strastvurencar thaj e požudencar.
25 Te živisadam akana ano Duxo, tegani te živi palo vodstvo e Duxoso.
26 Te ma ava barikane, te ma izazivi jekh avere thaj te ma ava zavidna jekh pe avereste!

6

Svakonese te ćera šukaripe

1 Phralalen thaj phejalen, te arakhlja pe khoni ano nesavo greh, tumen save živin palo
vodstvo e Duxoso, pomožin lese te iril pe ko pravo drom, al ćeren gova krotko. Thaj
arakh tut te ma pere i tu ano iskušenje.
2 Inđaren o pharipe jekh avereso, thaj gija ka pheren o zakon e Hristeso.
3 Te khoni tumendar dol gođi kaj si khoni – a naj khanči – korkoro pes xoxavol.
4 Dži jekh trubul te ispituil pe buća thaj tegani šaj avol barikano korkoro pesa. Al ma
te uporedil pe averencar.
5 Golese kaj dži jekh trubul te inđarol o odgovornost tare kova so ćerol.
6 Kova savo sikljol e Devlese Lafura, trubul sa po šukaripe te ulavol pe učiteljesa.
7 Ma xoxaven korkore tumen: O Dol ni dol te marolpe muj lesa! Golese, o manuš ka
ćidol gova so sejisada.
8 Kova savo udovoljil pe telose, taro telo ka ćidol propast. Al kova savo udovoljil e
Duxose, taro Duxo ka ćidol džuvdipe bizo meripe.
9 Ma te umorin tumen te ćeren šukaripe, golese kaj te ni odustanisadam, ka ćida i
žetva ano pravo vreme.

10 Golese, gija, dok isi amen prilika, te ćera šukaripe savorenđe, al posebno e
phralenđe thaj e phejenđe ano pačajipe.

Na suneti, nego nevo manuš

11 Dičhen save bare slovurencar pisisadem tumenđe mingre vastesa!
12 Kola save manđen te ćeren pe barikane palo telo, čhuven tumen te sunetin tumen.
Al von gova ćeren samo te ma aven progonime bašo krsto e Hristeso.
13 Ni von korkore save si sunetime ni ićaren pe ko Zakon. Al manđen te sunetin tumen,
te bi čhudena baripe tumare telurencar.
14 A me, Devla arakh, te hvalima khančesa, sem e krstosa amare Gospodeso e Isuseso
e Hristeso. Pale leste o sveto si čhuto ko krsto baše mande, a me bašo sveto.
15 Golese, naj bitno dal si o manuš sunetimo il naj. Kova so si amenđe bitno si e
Devleso nevo stvorenje.
16 O mir thaj o milosrđe savorenđe save ićarenpe pe kava pravilo thaj e Devleso Izrael
– sa e Devlese manušencar.
17 Od akana khoni ma te ćerol manđe problemura golese kaj inđarav ožiljkura taro
trpipe bašo Isus pe mingro telo.
18 Phralalen thaj phejalen! O milost amare Gospodeso e Isuseso e Hristeso nek avol
tumare duxosa. Amin.

Bičhaldo lil e Efescurenđe

E Pavlese pozdravura

1 Kava lil pisiv me o Pavle, o apostol e Hristeso e Isuseso pale Devleso manglipe, e
Devlese manušenđe ano foro Efes, e pačavnenđe ano Hrist o Isus:
2 Milost thaj mir tumenđe taro Dol amaro Dad thaj taro Gospod o Isus Hrist!

Blagoslovura ano Hrist

3 Blagoslovimo o Dol thaj o Dad amare Gospodeso e Isuseso e Hristeso, savo
blagoslovisada amen ano Hrist dži jekhe duxovnone blagoslovesa ane nebesa.
4 Golese kaj ane leste o Dol birisada amen angleder so ćerda o sveto, te ava sveta thaj
bizi mana angle leste. Ane po manglipe
5 angleder odredisada amen te usvojil amen sar čhaven prekalo Isus Hrist. Gova sasa
leso manglipe thaj lesi volja,
6 te bi hvalisa amen lese slavnone milostesa. O Dol dija amen gova milost, ane leso
manglo Čhavo.
7 Ano Hrist isi amen otkupljenje, prekale leso rat, oprostipe tare grehura thaj gothe
sikadol leso baro milost
8 savo dija amenđe obilno. Sa pe džanglimasa thaj gođaverimasa
9 o Dol sikada amenđe o garajipe tari piri volja, savi angleder odredisada ano Hrist,
pale piro plano.
10 Gova plano ka ćerdol ko pravo vreme, te ćerol katane sa so si ko nebo thaj ki phuv
thaj ane sa si o Hrist šoro.
11 Ane leste sam birime taro anglunipe te ava ano Hrist naslednikura. Baše gova,
angleder odredisada amen golese kaj sa ćerol sar so manđol thaj odlučil.
12 Amen, save anglune čhutam amari nada ano Hrist, izaberime sam te ana hvala baše
Devleso veličanstvo.
13 Ane leste sen i tumen, sar šunden o čačipe – o Lačho Lafi taro tumaro spasenje.
Tegani o Dol čhuta piro pečato pe tumende kana lijen te pačan ano Hrist, gija so dija
tumen o obećimo Sveto Duxo.
14 O Sveto Duxo si zalogo amare nasledstvose kaj o Dol ka otkupil kolen save si lese
thaj hvalin pe lese slavasa.

E Pavlesi molitva

15 Golese i me, kana šundem bašo tumaro pačajipe ano Gospod o Isus thaj za ko
tumaro manglipe premale sa e Devlese manuša,
16 ni ačhav te zahvaliv baše tumende thaj dama gođi tumendar ane mingre molitve.
17 Moliv ma o Dol thaj o slavno Dad amare Gospodeso e Isuseso e Hristeso, te dol
tumen Duxo taro mudrost thaj otkrivenje, te bi po šukar pindžarena le.
18 Molima o Dol te putrol e jakha tumare ilese te bi šaj džanena savi si i nada ke savi
akharda tumen, kobor si o barvalipe lese slavnone nasledstvose savo o Dol pripremisada
pe manušenđe,
19 thaj kobor si bari lesi zor amenđe save pača. Goja zor si gasavi kobor si i o delovanje
lese bare zoraće,
20 savi ko delo sikada po Hrist kana vazdija le tare mule thaj čhuta le ki desno rig e
Devlese tronesi ano nebo.
21 Čhuta le pe sa e šorutne, vlastura, zora, gospodarura thaj pe dži jekh alav savo šaj
dol pe na samo ke kava sveto, nego i ko kova sveto savo ka avol.
22 O Dol sa čhuta tale lese pingre thaj čhuta le pe sa, te avol Šoro e Khanđirako,
23 savi si e Hristeso telo – pherdi e Hristesa, savo pherol sa ane sa.

2

Džuvde ano Hrist

1 Tumen sena mule, golese kaj ni šunena e Devle thaj ćerena grehura,
2 ane save nekad živisaden, sar so živil kava sveto. Sledisaden e benđe savo vladil
e bilačhe duxurencar ano vazduho. Vov si kova isto duxo savo akana delujil maškare
kola save si neposlušna e Devlese.
3 Maškare lende i savore amen nekad živisadam pale telose požude, sar ćerdam kova
so manđol amaro telo thaj amari gođi. Pali amari priroda sama manuša pe save trubuja
te avol e Devlesi holi, sar pe avera.

4 Al o Dol, savo si barvalo ano milosrđe thaj baro ano piro manglipe premal amende,
5 vazdija amen e Hristesa, kana sama mule bašo greh. Spasime sen e Devlese milostesa.
6 Thaj o Dol vazdija amen katane e Hristesa e Isusesa tare mule thaj čhuta amen katane
ko presto ano nebo,
7 te sikavol ane đivesa save ka aven, o but baro barvalipe tare piro milost ano šukaripe
savo isi le premal amende ano Hrist o Isus.
8 Golese kaj sen e milostesa spasime palo tumaro pačajipe – thaj gova naj tumendar,
gova si e Devleso daro –
9 na tare tumare buća, te ma bi khoni hvalila pe.
10 Golese kaj amen sam lesi bući, ćerde ano Hrist o Isus te ćera šukar buća, save o
Dol angleder pripremisada amenđe.

Katanipe ano Hrist

11 Golese nek avol tumenđe ki gođi kaj sena bijande sar abandžije thaj sena akharde
“bisunetime” kolendar save pes akharen “sunetime” – savo si ćerdo vastesa ko telo.
12 Ma bistren kaj ane gova vreme sena bizo Hrist, crdime tari izraelsko zajednica thaj
ni sasa tumen kotor ane Devlese savezura thaj ane lese obećanjura thaj sena bizi nada
thaj bizo Dol ano sveto.
13 Al akana, ano Hrist o Isus, tumen save sena angleder dur taro Dol, ande sen popaše
maškar o rat e Hristeso.
14 Golese kaj vov si amaro mir. Vov tare Jevreja thaj tare abandžije ćerda jekh thaj pe
telosa phaglja o duvari taro dušmanipe savo ulavola len.
15 Al o Hrist bizurada o zakon tare pravila thaj tare odredbe, te bi tare duj grupe
manuša ćerola ane peste jekh nevo narodo thaj gija te anol mir.
16 Ane jekh telo mirisada solduj grupe e manušen, e Devlesa prekalo krsto, savesa
čhinada o dušmanipe maškar lende.
17 Thaj kana vov avilo, propovedisada o mir tumenđe e abandžijenđe save sen dur
taro Dol thaj mir amenđe, e Jevrejenđe, save sama paše leste.
18 Golese kaj prekal leste i jekh i aver šaj ava pašo Dad ano jekh Duxo.
19 Gija naj sen vadži abandžije thaj došljakura, nego sen državljanura e Devlese
manušencar thaj sen čherutne e Devlese.
20 Tumen sen zidime ko temelji e apostolurengo thaj e prorokurengo thaj korkoro o
Hrist o Isus si emglavno bar.
21 Ano zajedništvo lesa, celo građevina si zurale povezimi thaj ćerol te barol ano sveto
hram ano Gospod.
22 Lesa ano katanipe i tumen sen zidime, te bi avena than kaj o Dol bešol ane po Duxo.

3

E Devleso garado plan

1 Me, o Pavle, phanglo sem golese so služiv e Isusese e Hristese, bašo šukaripe tumenđe
e abandžijenđe.
2 Sigurno džanen bašo zadatko savo o Dol pale piro milost dija man pašo tumaro
šukaripe.
3 O Dol objavisada manđe piro garado plan, sar so već zala pisisadem tumenđe.
4 Te gova čitisaden, šaj dičhen kaj pindžarav o garado čačipe e Hristeso,
5 savo ni sasa objavimo e manušenđe ane kuštika save nakhle, sar so akana o Duxo
objavisada lese svetone apostolurenđe thaj e prorokurenđe.
6 Gova garajipe si kaj premalo Lačho Lafi, e abandžije katane e Jevrejencar, si
naslednikura kolese so pripremisada o Dol. Thaj e abandžije si kotora jekhe telose thaj
katane delin o obećanje savo o Dol dija ano Hrist o Isus.
7 Me ćerdiljem sluga kale Lačhe Lafese. Gova si daro tare Devleso milost savo si
manđe dindo lese zuralimasa savo delujil ane mande.
8 Manđe, emciknese maškare sa e Devlese manuša, dija pe kava milost, te propovediv
e abandžijenđe tare Hristeso barvalipe savo naj istražimo,
9 thaj te sikavav savorenđe i namera tare kava garajipe so sasa taro anglunipe e svetoso
garado ano Dol savo ćerda sa so postojil ko sveto.
10 E Devlesi namera sasa kaj akana, maškar i Khanđiri, e šorutne thaj e nebeska
vlastura te dodžanen e Devleso različito mudrost.
11 Gova si ano sklad e Devlese planesa savo sasa le taro anglunipe e vremeso thaj ko
krajo ostvarisada le ano Hrist o Isus, amaro Gospod.
12 Ano Hrist thaj baše amaro pačajipe ane leste, amen akana šaj bizi dar thaj
samouvereno te ava ani Devlesi prisutnost.

13 Golese moliv tumen te ma obeshrabrin tumen zbog mingre patnje save podnosiv
tumenđe. Mingri patnja si baše tumaro šukaripe.

E Pavlesi molitva e Efescurenđe

14 Golese, perav ke mingre koča anglo Dad,
15 lestar sa i familija ko Nebo thaj ki Phuv primil po pravo alav.
16 Molima te dol tumen, palo barvalipe pe slavako, te aven po zurale ano Duxo savo
si andre ane tumende.
17 Molima te bešol o Hrist, palo pačajipe, ano ilo tumaro thaj te aven ukorenime thaj
utemeljime ano manglipe.
18 Molima te šaj haljaren, katane sa e Devlese manušencar, kobor si i širina, dužina,
učipe thaj dubina tare Hristeso manglipe
19 thaj te šaj pindžaren gova manglipe e Hristeso savo nakhavol o džanglipe. Gija ka
aven pherde ano sa o pherdipe savo avol taro Dol.
20 O Dol šaj, pe zuralimasa savo delujil ane amende, te ćerol but po više nego so moli
il so da gođi.
21 Lese slava ani Khanđiri thaj ano Hrist o Isus ane sa e kuštika thaj ane sa e đivesa.
Amin.

4

Katanipe e Khanđirako

1 Me, sar phanglo bašo Gospod, moliv tumen te živin dostojno baše kova pe so o Dol
akharda tumen.
2 Savore aven ponizna thaj mirna. Strpljivo podnosin jekh avere thaj manđen jekh
avere.
3 Trudin tumen te ićaren o duxovno katanipe savo o Duxo ćerol ano mir savo povezil
tumen.
4 Jekh si telo thaj jekh Duxo, gija so si jekh nada premal savi o Dol akharda tumen.
5 Jekh si Gospod, jekh pačajipe, jekh krstipe,
6 jekh Dol thaj Dad savorengo. Vov si pe sa, maškare sa thaj ane savorende.
7 Al, dži jekhese amendar dija pe milost ani koja mera sar so o Hrist odredisada.
8 Golese si pisimo ano Sveto lil:

“Kana iklilo ko učipe
inđarda pesa e phangle manušen,
thaj e manušenđe dija darura.”

9 So značil gova “iklilo”? Gova sigurno značil kaj angleder ulilo ke telune thana e
phuvaće.
10 A Kova savo ulilo, isto si Kova savo iklilo upreder tare sa e nebesura, te bi sa pherola.
11 Thaj vov dija e Khanđiraće nesaven sar apostoluren, nesaven sar prorokuren,
nesaven sar propovednikuren e Lače Lafeso, nesaven sar pastiren thaj učiteljuren,
12 te pripremin e Devlese manušen baši bući e služimasi thaj te izgradin o telo e
Hristeso,
13 dži kaj ni resa savore ano katanipe e pačajimaso thaj ano džanglipe tare Devleso
Čhavo, te bariva ane zrela manuša thaj te ava sar o Hrist ani punina tare leso
savršenstvo.
14 Gija ni ka ava vadži čhavore čhudime akari okori, saven inđarol i balval taro nevo
sikajipe. Ni ka dža pali svako manušikani prevara thaj xoxaipe savi lukavo inđarol ko
pogrešno drom.
15 Nego, te vaćara o čačipe ano manglipe. Gija ka bariva te ava ane sa sar o Hrist,
savo si Šoro e Khanđirako.
16 Taro Hrist, sa o telo barol thaj gradil pe maškaro manglipe. E zglobura ićaren o telo
katane thaj gija dži jekh kotor e teloso ćerol pi bući.

Nevo džuvdipe ano Hrist

17 Gija, vaćarav tumenđe thaj opomeniv tumen ano Gospod kava: Ma živin sar
abandžije save ni džanen e Devlese, ano čučipe lenđe gođaće.
18 I gođi kale manušenđe si ano kalipe. Crdime si taro životo savo dol o Dol, golese
kaj živin ano bidžanglipe thaj lenđe ile zurajle.
19 Hasarde o osećaj baši ladž thaj predajisajle ano razvratnost thaj ani bari požuda
ćeren e bišukar buća tare sa e vrste.

20 Al, kana upoznajisaden e Hriste ni sikliljen gasave buća!
21 Džanav kaj šunden taro Isus thaj sikliljen kaj ane leste si o čačipe.
22 A sar so živisaden ano purano životo, trubul gole purane manuše te uljaren tumendar, savo properol baše pe xoxavne požude.
23 Promenin tumaro način sar den gođi.
24 Uraven tumen ano nevo manuš savo si ćerdo premal e Devlesi slika, te živil ano čačukano pravednost thaj ano svetost.
25 Golese čhuden tumendar o xoxaipe thaj "vaćaren jekh averese o čačipe", golese kaj sam savore katane kotora jekhe telose.
26 "Holjavon, al ma ćeren grehura." Ma mučhen o kham te uljol, te ni crdijen tumendar i holi,
27 ni ma den e benđese than ane tumaro džuvdipe.
28 Ko čorol, nek ačhavol te čorol. Umesto gova, nek ćerol bući thaj nek ćerol khanči šukar pe vastencar. Gija šaj khanči ulave kolencar save si ani potreba.
29 Nisavo rđavo lafi ma te ikljol tare tumare muja, nego samo lačho lafi savo trubul baši izgradnja, te avol korisno kolenđe save šunen tumen.
30 E Devlese Svetone Duxo ma žalostin. O Dol e Svetone Duxosa zapečatisada tumen te aračhol tumen dži o đive kana ka oslobodil tumen.
31 Čhuden tumendar dži jekh ćerčipe, holi, gnev, čingara thaj i kleveta – thaj dži jekh bilačhipe.
32 Aven jekh premal avereste šukar thaj osećajna. Oprostin jekh averese, sar so i o Dol oprostisada tumenđe ano Hrist.

5

Džuvdipe ano svetlo
1 Gija, dičhen te aven sar o Dol, golese kaj sen lese mangle čhave.
2 Živin ano manglipe, sar so o Hrist manglja amen thaj korkoro pes dija amenđe sar šukar mirisno anipe thaj žrtva e Devlese.
3 Al taro blud, dži jekh melalipe il pohlepa ma ni te den gođi maškare tumende – sar so e Devlese manušenđe dolikuil.
4 Maškare tumende te ma aven ladžutne lafura, dilo vaćaripe il prosta šale golese so gova tumenđe ni dolikuil! Mesto gova, hvalin e Devle.
5 Golese, kava šukar te džanen kaj nijekh bludniko, ni duxovno melalo, ni pohlepno so si isto sar kova savo klanjil pe e idolurenđe, ni ka avol le kotor ano Carstvo e Hristeso thaj e Devleso.
6 Khoni te ma xoxavol tumen čuče lafurencar, golese kaj baše gova avol e Devlesi holi pe kola save naj poslušna.
7 Ma te avol tumen khanči kale manušencar.
8 Vaćarav tumenđe golese kaj nekad sena kalipe, al akana sen svetlo ano Gospod. Golese, živin sar čhavore e svetlose.
9 Golese kaj o bijandipe taro kava svetlo anol ane tumende samo šukaripe, pravednost thaj čačipe.
10 Roden so si šukar e Devlese.
11 Ma te avol tumen kotor ane beskorisna buća taro kalipe, nego anen len ano svetlost.
12 Golese kaj ladž si čak i te vaćarol tare kova so e manuša ćeren čorale.
13 Al sa avol jasno kana gova anol pe ko svetlo.
14 Golese sa so ikalol pe ko svetlost, postanil svetlost. Golese vaćarol pe:

"Ušti, tu savo sove!
Ušti tare mule
thaj o Hrist ka osvetlil tut."

15 Golese, pazin sar živin: na sar dile manuša, nego sar e gođaver manuša.
16 Šukar koristin i prilika, golese kaj kala đivesa si bilačhe.
17 Golese ma aven bigođaće, nego pindžaren so manđol o Dol.
18 Ma maton moljasa golese kaj gova inđarol ano dilikano džuvdipe, nego pheren tumen Duxosa.
19 Vaćaren maškare tumende ane psalmura, ane đilja taro slavljenje thaj ane duxovna đilja. Sa e ilesa đilaben e Gospodese thaj slavin le!
20 Uvek baše sa zahvalin e Devlese amare Dadese ano alav amare Gospodeso e Isuseso e Hristeso.

21 Pokorin tumen jekh averese ani dar anglo Hrist.

E romnja thaj e roma

22 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romenđe sar so pokorin tumen e Gospodese.
23 Golese kaj, o rom si šoro e romnjako, sar so si o Hrist šoro e Khanđirako. I Khanđiri si e Hristeso telo – a o Hrist si e Khanđirako Spasitelj.
24 Isto sar i Khanđiri so pokoril pe e Hristese, gija i e romnja te pokorin pe pe romenđe ane sa.
25 Romalen! Manđen tumare romnjen sar so thaj o Hrist manglja i Khanđiri thaj dija po džuvdipe laće.
26 O Hrist ćerda gova te bi avola i Khanđiri sveto. Thoda la ano paj thaj ćerda la thodi kana vaćarda laće po Lafi.
27 O Hrist ćerda gova te bi ikalola angle peste i Khanđiri sar lačhi bori sava naj nisave mane, ni bore, ni nisavo nedostatko, nego si sveto thaj bizi mana.
28 Gija si dužna e roma te manđen pe romnjen sar pe telura. Ko manđol pe romnja, korkoro pes manđol.
29 Golese, khoni ni mrzil po telo, nego dol le te xal thaj brinil pe lese, gija sar so o Hrist brinil pe e Khanđiraće.
30 Thaj amen sam kotora lese telose.
31 Ano Sveto lil pisil: "Golese o murš ka ačhavol pe dade thaj pe da thaj pe romnjasa ka phandol pe thaj von duj ka aven jekh telo."
32 Gova si baro garajipe thaj vaćarav tumenđe kaj gova odnosil pe po Hrist thaj i Khanđiri.
33 Gija i dži jekh tumendar trubul te manđol pe romnja sar so manđol korkoro pes thaj i romni trubul te poštujil pe rome.

6

E čhave thaj lenđe dada em deja

1 Čhavoralen! Šunen tumare daden thaj dejen ano Gospod, golese so si gova šukar.
2 "Poštuji će dade ćire thaj će da", gova si angluno zapovest ano savo si o obećanje:
3 "te avol tuće šukar thaj but đivesa te ave džuvdo ki phuv."
4 A tumen dadalen! Ma holjaren tumare čhaven, nego vazden len ane Devleso sikajipe thaj ani lesi stega!

E robura thaj e gospodara

5 Roburalen! Šunen tumare gospodaren ki phuv darasa thaj tresimasa thaj ćeren gova šukare ilesa, sar so šunen e Hriste.
6 Šunen len, na samo dok sen lenđe angle jakha, samo te bi ćerena tumen kaj manđen lenđe "šukaripe", nego sar e Hristese robura, save andaro po ilo ćeren e Devleso manglipe.
7 Služin tumare voljasa sar e Gospodese, a na sar e manušenđe.
8 Golese so džanen kaj dži jekh savo ćerol khanči šukar, ka iril pe lese taro Gospod, dal si robo il slobodno manuš.
9 Gospodaronalen! Thaj gija, aven šukar premal tumare robura. Ma vadži te pretin lenđe, golese so džanen kaj i lengo thaj tumaro si Gospod ko nebo thaj ni ćerol razlika maškare manuša.

E Devlesi oprema

10 A ko krajo, zuravon ano Gospod ane leso baro zuralipe.
11 Uraven tumen ani sa e Devlesi oprema, te šaj suprostavin tumen tare lukavstvura e benđese.
12 Golese kaj amen ni maramen e manušencar save si taro rat thaj taro mas, nego e šorutnencar, e vlastesa thaj e zorencar tare kava kalo sveto thaj e bilačhe duxurencar ano nebo.
13 Golese len sa e Devlesi oprema, te šaj aračhen tumen ano bilačho đive thaj te bi palo maripe ačhena zurale ke tumare pingre.
14 Gija, ačhen spremna. Phanden tumaro maškar čačimasa thaj uraven o oklop taro pravednost.
15 Ke pingre uraven tumen o spremnost bašo propovedipe o Lačho Lafi taro mir.
16 Thaj pe sa gova, len o štito taro pačajipe savesa šaj ugasin sa e jagale strele e benđese.
17 Len i kaciga taro spasenje thaj o mačo e Duxoso savo si o Lafi e Devleso.

18 Molin tumen ano Duxo ane sa e situacije, sa e molitvencar thaj ano rodipe baše
tumare potrebe. Aven uvek džungade thaj ma ačhaven e molitve baše sa e Devlese
manuša.
19 Molin tumen i manđe, te dol ma o Dol pravo lafi kana putrav mo muj, bizi dar te
vaćarav o garajipe taro Lačho Lafi,
20 baše savo sem bičhaldo ane sinđira. Molin tumen te vaćarav o Lafi bizi dar, sar so
trubul.

Pozdravura

21 O Tihik, mingro manglo phral thaj verno sluga ano Gospod, sa ka vaćarol tumenđe
te bi džanena so si mancar thaj so ćerav.
22 Bičhalav le tumende, baš golese te džanen sar sam amen thaj te ohrabril tumare
ile.
23 O Dol o Dad thaj o Gospod o Isus Hrist nek den e phralen thaj e phejen, mir thaj
manglipe ano pačajipe.
24 Milost savorencar save manđen amare Gospode, e Isuse e Hriste, manđimasa savi
ni ačhadol.

Bičhaldo lil e Filipljanurenđe

E Pavlese pozdravura

1 Kava lil pisiv me, o Pavle thaj o Timotej, sluge e Hristese e Isusese, sa e Devlese
manušenđe ano Hrist o Isus save bešen ano Filipi, katane e nadglednikurencar thaj e
đakonurencar:
2 Milost tumenđe thaj mir taro Dol, amaro Dad thaj taro Gospod o Isus o Hrist.

E Pavlese molitve e Filipljanurenđe

3 Zahvaliv mingre Devlese kana god dama gođi tumendar.
4 Ane dži jekh mingri molitva savorenđe tumenđe molima radujimasa,
5 golese kaj taro angluno đive dži akana učestvujisaden te barol o Lačho Lafi.
6 Sigurno sem, kaj o Dol savo počnisada te ćerol šukar buća ane tumende, ka dovršil
len dži ko đive kana ka avol o Hrist o Isus.
7 Ispravno si kaj gija dav gođi savorendar tumendar. Savoren tumen inđarav ano ilo
golese kaj sa tumen mancar ulaven e Devleso milost, sar sem ane sinđira il sar braniv
o Lačho Lafi thaj sikavav kaj si čačukano.
8 O Dol si svedoko kaj žudiv pale savorende tumende e manglimasa e Hristeso e
Isuseso.
9 Kava molima tumenđe, tumaro manglipe te barol pobut ane sa i spoznaja thaj ano
šukar prosuđivanje,
10 te šaj prosudin so si polačhe. Molima te aven thode thaj bizo greh dži ko đive kana
o Hrist ka avol
11 thaj te pherdon e bijandimasa taro pravednost, savo avol prekalo Isus o Hrist ki
slava thaj ki hvala e Devlese.

E Pavleso radost bašo vaćaripe taro Hrist

12 Phralalen thaj phejalen, mangav te džanen, kaj kava so desil pe mancar, pomožisada
o Lačho Lafi te džal po anglal.
13 Gija sa e carosi straža thaj savore avera kate džanen kaj sem ane sinđira bašo Hrist.
14 A pobut phrala thaj pheja zurajle ano Gospod mingre sinđirencar gija so smelo thaj
bizi dar objavin e Devleso Lafi.
15 Čače si, kaj nesave e Hristestar vaćaren taro zavist thaj taro takmičenje, al avera
gova ćeren šukare ilesa.
16 Kala e dujta gova ćeren taro manglipe, golese kaj džanen kaj sem kate te braniv o
Lačho Lafi.
17 Al avera vaćaren taro Hrist andare pe sebična pobude thaj gova ni ćeren iskreno,
golese kaj den gođi kaj šaj ćeren manđe te avol mingro phanglipe po pharo.
18 Pa so gija? Važno si bilo sar, gija il gija, tare lačhe il bilačhe namere vaćarol pe taro
Hrist. Golese radujima thaj ka radujima,
19 golese so džanav kaj tumare molitvencar thaj ano pomoć e Isusese Hristese Duxosa,
gova so arakhlja man ka preokrenil pe baše mingro izbavljenje.
20 Željno ađućarav thaj nadi man kaj ane khanči ni ka ladžav, nego kaj ka avol man
zuralo pouzdanje, sar uvek thaj i akana o Hrist ka proslavil pe ane mingro telo, il me
džuvdimasa il me merimasa.
21 Golese kaj si manđe o džuvdipe o Hrist a o meripe dobitko.
22 Al te nastavisadem ano džuvdipe ano telo, gova ka značil te ćerav bući e Gospodese.
Gija, ni džanav so te biriv!
23 Pharo si manđe te biriv. Mangav te džav thaj te avav e Hristesa, so si but pošukar,
24 al bašo tumaro šukaripe, pošukar si te ačhav ano telo.
25 Ane gova sem uverimo thaj džanav kaj ka ačhav thaj te avav savorencar tumencar
te džan anglal thaj te radujin tumen ano pačajipe.
26 Gija ka avol tumen po but razlogura te aven ponosna zbog kova so o Hrist o Isus
ćerda manđe, golese kaj sem palem tumencar.
27 Samo živin gija sar tumenđe phenol o Lačho Lafi e Hristeso. Tegani, il ka avav thaj
ka dikhav tumen, il ni ka avav, te šundem tumendar kaj ačhen ane jekh duxo thaj jekhe
dušasa borin tumen za ko pačajipe e Lačhe Lafese.
28 Ane khanči ma te daran taro dušmano thaj gova ka avol znako kaj von ka aven
uništime, al tumen spasime, thaj gova taro Dol.

29 Golese kaj tumen dobisaden o milost, na samo ano Hrist te pačan, nego thaj te trpin
zbog leste.
30 Tumen vodin gasavo maripe sar so dikhljen kaj man sasa, a palem šunen kaj i akana
isi ma maripe.

2

Aven ponizna sar o Hrist

1 Golese, te isi tumen nesavo zuralipe ano Hrist, nesavi uteha tare leso manglipe,
nesavo zajedništvo ano Duxo, nesavo milosrđe thaj saosećanje,
2 ćeren gova te avol pherdo mingro radost – den gođi složno thaj aven katane ano
manglipe jekh premal avereste, maškar tumende složin tumen thaj džan premalo isto
cilj.
3 Ma ćeren khanči taro sebičnost ni taro baripe, nego ano poniznost dičhen jekhe
avere po bare tumendar.
4 Ma dičhen samo tumaro korist, nego dičhen i ko korist averengo.
5 Nek avol tumen maškar tumende katano razmišljanje sar e Hriste e Isuse.

6 O Hrist pale piri priroda sasa Dol,
ni rodija po pravo te avol sar o Dol,
7 nego perada korkoro pes
thaj lija o oblik e roboso
thaj postanisada slično sar avera manuša
thaj dičhilo sar avera manuša.
8 Perada korkoro pes
thaj postanisada poslušno dži ko meripe,
thaj gova meripe ko krsto.
9 Golese o Dol vazdija le ko najbaro than
thaj dija le alav po baro tare sa e alava,
10 te perol anglo alav e Isuseso dži jekh koč
ko nebo, ki phuv thaj tali phuv,
11 thaj dži jekh čhib te priznajil
kaj si o Isus o Hrist o Gospod,
ki slava e Devlesi e Dadesi.

E hrišćanura svetlin sar e čerenja

12 Gija, mingre manglalen, sar so šunden man, na samo kana sema tumencar, nego
vadži po but i akana kana naj sem tumende, ani dar thaj ano izdrajipe džan anglal ane
tumaro spasenje.
13 Golese so o Dol si kova savo ćerol ane tumende te manđen thaj te ćeren sar so si
leso manglipe.
14 Sa ćeren bizo prigovor thaj bize čingara,
15 te aven besprekorna thaj thode, čhave e Devlese bizi mana maškar kava xoxavno
thaj rumimo bijandipe. Gija, svetlin maškare manuša sar e čerenja ano svemir.
16 Ićaren tumen ko Lafi e džuvdimaso, te avav ponosno pe tumende ko đive kana ka
iril pe o Hrist, te ma avol kaj prastijem il ćerdem bući khančese.
17 Čak iako dav man sar žrtva savo čhordol baše tumende ano služipe baše tumaro
pačajipe, radosno sem thaj radujiv man savorencar tumencar.
18 Gija thaj tumen aven radosna mancar thaj radujin tumen.

O Timotej thaj o Epafrodit

19 Al isi man nada ano Gospod o Isus kaj sigate ka bičhalav ke tumende e Timoteje, te
bi i me avava zurado kana ka dodžanav so si tumencar.
20 Naj man khoni aver savo bi isto dol gođi sar vov, savo bi čače brinil pe za ke tumaro
šukaripe.
21 Golese kaj savore roden samo so si lengo, a na so si e Isuseso e Hristeso.
22 Al tumen džanen kaj o Timotej dokažisajlo, golese so mancar, sar o čhavo pe dadesa,
širila o Lačho Lafi.
23 Nadi man kaj le ka bičhalav sigate, kana ka dikhav so ka avol mancar.
24 A pačav ano Gospod kaj i me korkoro sigate ka avav tumende.
25 Al smatrisadem kaj trubul palal te bičhalav tumenđe e Epafrodite, mingre phrale
savo ćerol mancar bući thaj amale ano maripe, a save tumen bičhalden te brinil pe
mandar.

26 Golese so, sasa le ano ilo te dičhol tumen thaj sasa lese žal golese kaj šunden kaj sasa nasvalo.
27 Vov čače sasa nasvalo dži ko meripe, al o Dol smiluisajlo lese, a na samo lese, nego thaj manđe, te ma avav po but žalosno.
28 Golese, po but mangljem te bičhalav le, palem te radujin tumen kana ka dičhen le thaj me te ni briniv man gaći.
29 Tegani, primin le tumende ano Gospod bare radujimasa thaj poštujin gasaven sar so si vov.
30 Golese so, vov avilo dži ko meripe baše buća e Hristese. Čhuta po džuvdipe ano opasnost, te ćerol manđe kova so tumen naštine.

3

Pravednost taro pačajipe

1 A akana me ka phenav vadži, mingre phralalen thaj phejalen, radujin tumen ano Gospod! Naj manđe pharo te pisiv tumenđe palem jekh isto, a tumenđe gova ka pomožil te aven po sigurna.
2 Aračhen tumen tare "džukle", kola so ćeren bilačhipe. Aračhen tumen tare kola save vaćaren kaj trubun te aven sunetime baše tumaro spasipe.
3 Golese so, amen sam čačukane "sunetime", amen so služi e Devlese ano Duxo thaj hvali amen e Hristesa e Isusesa, a ni čhuva amaro pouzdanje ano telo.
4 A te šaj khoni te čhuvol po pouzdanje ane piro telo, šajine bi i me. Te isi averen aver razlog te čhuven po pouzdanje ane piri zor, me šaj po but.
5 Sunetimo sem sar čhavoro ko ohtoto đive, me sem taro izraelsko narodo, tari koč e Venijaminesi, po baro Jevrejo tare Jevreja, palo Zakon sem farisejo,
6 palo revnost tradijem i khanđiri, palo pravednost e zakoneso sema bizi jekh mana.
7 Al gova so sasa manđe nekad dobitko, gova pašo Hrist smatriv gubitko.
8 Thaj na samo gova, nego smatriv kaj sa kava si sar gubitko golese kaj si manđe po važno te pindžarav e Hriste e Isuse, mingre Gospode. Baše leste sa hasardem thaj sa gova si manđe gunoj te bi dobiva e Hriste,
9 thaj ane leste arakhljem man – na tare mingro pravednost savo avol andaro Zakon, nego taro pravednost savo avol taro Dol, e pačajimasa ano Hrist. Golese kaj o Dol ćerol man pravedno taro pačajipe ano Hrist.
10 Mangav te pindžarav e Hriste thaj i zor savi vazdija le tare mule. Mangav te avav ano zajedništvo lese mukencar, čak i ano leso meripe,
11 te bi resava nesar dži o uštipe tare mule.

Ustrajno dži o cilj

12 Me, gija, gova ni postignisadem, niti aviljem dži o savršenstvo, al ustrajno prastav te osvojiv gova cilj golese kaj o Hrist o Isus osvojisada man.
13 Phralalen thaj phejalen, me ni dav gođi kaj već osvojisadem gova cilj, al jekh bizo ačhipe ćerav: Bistrav kova so si pale mande thaj pruživ man te dolav kova so si angle mande.
14 Prastav premalo cilj te osvojiv i nagrada savaće o Dol ano nebo akharda man ano Hrist o Isus.
15 Savore amen, save sam duxovno zrela, gija da gođi. Ako li ane aver khanči den gođi averčhande, o Dol ka sikavol tumenđe.
16 Samo te nastavi te živi gija sar so već sikliljam.
17 Phralalen thaj phejalen, dičhen te živin sar me thaj pažljivo dičhen kolen save živin gijate sar sikadam tumen.
18 Golese kaj but droma vaćardem tumenđe thaj akana i rojindoj ponoviv tumenđe, but džene živin sar dušmanura e Hristese merimase ko krsto.
19 Lengo kraj si propast, lengo dol si lengo vođi e xamaso thaj ponosna si kolesa sosa trubun te ladžan thaj den gođi samo pe phuvikane buća.
20 Al amari otadžbina si ko nebo, kotar željno aćućara e Spasitelje, e Gospode e Isuse e Hriste.
21 Vov pe zuralimasa savasa sa šaj podložil pese, ka promenil amare merimase telura te aven slična sar leso slavno telo.

4

1 Golese, mingre mangle phralalen thaj phejalen saven jedva aćućarav te dikhav, mo radost thaj mi kruna, zurale ačhen ano Gospod, manglalen mingralen.

E Pavlese završna savetura

2 Moliv e Evodija thaj moliv e Sintiha te aven složna ano Gospod.
3 Va, moliv i tut, mingre čačukaneja amala, pomogni te aven složna gola džuvlja, golese kaj amencar trudisajle thaj širisade o Lačho Lafi, katane e Klementesa thaj avere mingre saradnikurencar, savenđe alava si pisime ano Lil e džuvdimaso.
4 Radujin tumen uvek ano Gospod. Palem vaćarav: Radujin tumen!
5 Tumaro krotkost te avol džanglo sa e manušenđe. O Gospod si paše!
6 Khančese ma brinin tumen, nego ane sa e molitvasa thaj rodimasa, ano zahvalnost ikalen tumare molbe e Devlese,
7 thaj e Devleso mir, savo khoni našti razumil, ka arachol tumare ile thaj tumare gođa ano Hrist o Isus.
8 Ko krajo, phralalen thaj phejalen, pheren tumare gođa kolesa so si čačukano, plemenito, pravedno, thodo, ljubazno, so si ko šukar glaso, so si časno thaj so si baši hvala vredno.
9 Sa so sikliljen, so primisaden, so šunden thaj so dikhljen pe mande, nastavin i tumen te ćeren. Thaj o Dol savo dol mir, ka avol tumencar.

E Pavleso zahvalnost

10 Sema but baxtalo ano Gospod golese kaj palem sikaden briga manđe. Džanav kaj brinisaljen i angleder, al naj sasa tumen prilika gova te sikaven.
11 Ni vaćarav kava golese kaj naj man, golese kaj sikliljem te avav zadovoljno ane sa e situacije.
12 Džanav te avav zadovoljno kana naj man khanči thaj kana isi man but. Ane sa o vreme thaj ane sa e okolnostura sikliljem sar si te avav čalo thaj sar te avav bokhalo, te avol man but thaj te ma avol man so trubul man.
13 Sa šaj kava ano Isus o Hrist, savo dol man zuralipe.
14 Al šukar ćerden kaj pomožisaden man ano bilačhipe.
15 A tumen, e Filipljanura, džanen kaj taro anglunipe kana lijem te propovediv maškar tumende o Lačho Lafi, sar đeljem tari Makedonija, ni jekh khanđiri ni pomožisada manđe ane gova so trubuja man, samo tumen.
16 Čače, nekobor droma bičhalden manđe so trubuja man dok sema ano Solun.
17 Na te mangav tumendar daro, nego mangav tumari nagrada te avol vadži po bari.
18 Dobisadem sa thaj isi man pherdo. Me sem ano izobilje sar taro Epafrodit primisadem sa so bičhalden – prihvatljivo žrtva, guglo miris, savo si ugodno e Devlese.
19 A mingro Dol ka pherol dži jekh tumari potreba palo piro barvalipe ani slava prekalo Hrist o Isus.
20 E Devlese, amare Dadese, slava dži ke sa e đivesa. Amin.

E Pavlese pozdravura

21 Pozdravin sa e Devlese manušen ano Hrist o Isus. Thaj e phrala thaj e pheja save si mancar pozdravin tumen.
22 Pozdravin tumen sa e Devlese manuša, angleder kola so služin ano čher e caroso.
23 Milost e Gospodeso e Isuseso e Hristeso nek avol tumare duxosa.

Bičhaldo lil e Kološanurenđe

E Pavlese pozdravura

1 Kava lil pisiv me o Pavle, o apostol e Isuseso e Hristeso pale Devleso manglipe thaj o
Timotej, amaro phral,
2 e Devlese manušenđe, e pačavne phralenđe ano Hrist save si ano foro Kolos:
Milost thaj mir tumenđe taro Dol, amaro Dad.

E Pavleso zahvalipe thaj lesi molitva

3 Kana moli amen tumenđe, uvek zahvali amen e Devlese, savo si Dad amare
Gospodeso e Isuseso e Hristeso,
4 golese so šundam baše tumaro pačajipe ano Isus Hrist thaj bašo manglipe savo isi
tumen sa e Devlese manušenđe.
5 Gova pačajipe thaj manglipe isi tumen zbog i nada savi aračhol pe tumenđe ko nebo,
a baši savi šunden angluno drom ano čačukano haberi, savo si o Lačho Lafi.
6 Gova haberi avilo dži tumende thaj anol blagoslovura thaj širil pe ke sa o sveto, sar
so barilo thaj maškar tumende tare kova đive kana šunden baše Devleso milost thaj
čače upoznajisaden le.
7 Golestar dodžangljen tare amaro manglo saradniko Epafras, savo si verno sluga e
Hristeso zako amaro korist.
8 O Epafras vaćarda amenđe thaj baše tumaro manglipe savo isi tumen taro Sveto
Duxo.
9 Golese, tare gova đive sar šundam gova, ni ačha te moli tumenđe. Moli amen o Dol
te pherol tumen o pindžaripe tare leso manglipe ane sa o mudrost thaj haljaripe so dol
o Duxo.
10 Tegani ka šaj te živin dostojno e Gospodese thaj te ugodin lese ane sa. Thaj tumare
šukar buća ka anen plodura thaj ka baron ano po šukar pindžaripe e Devleso.
11 Moli amen te zuravon dži jekhe zuralimasa savi avol tare lesi slavno zor, te aven
but strpljiva, te šaj izdržin sa.
12 Tegani šaj radosno te zahvalin e Dadese savo ćerda tumen dostojna te avol tumen
kotor ano nasledstvo e Devlese manušencar save si ano svetlost.

13 Vov ikalda amen taro vlast e kalimaso thaj nakhada amen ano Carstvo pe mangle
Čhaveso,
14 savo poćinda [pe ratesa] baši amari sloboda thaj bašo amaro oprostipe tare grehura.

O Hrist si upreder sa

15 O Hrist si slika taro Dol,
savo našti dičhol pe.
Angluno bijando, savo si pe sa so si ćerdo.
16 Golese so, o Dol prekal leste sa ćerda
so si ko nebo thaj ki phuv,
gova so dičhol pe i so ni dičhol pe –
bilo prestolura il gospodarura,
bilo vladarura il vlastura –
sa si prekal leste thaj baše leste si ćerdo.

17 Vov sasa angleder sa so sasa,
thaj sa nastavil te postojil zbog leste.
18 O Hrist si Šoro e Khanđirako, savi si leso Telo,
vov si angluno bijando,
vov angluno uštilo tare mule,
te šaj avol ane sa angluno.

19 Golese kaj, o Dol odlučisada
ano Hrist te čhuvol sa po pherdipe,
20 thaj prekale leste pesa te miril sa,
bilo ki phuv il ko nebo.
O Dol prekal leso rat savo thavdija,
ko krsto, ćerda mir.

21 Angleder sena dur taro Dol thaj sena lese dušmanura zbog tumare bilačhe misli
thaj bilačhe buća.
22 Akana o Dol mirisada tumen pesa prekalo Hrist kana mulo ano manušikano telo,
te čhuvol tumen angle peste sar sveta, bizo prekor thaj bizo nisavo greh.
23 Al golese mora te ačhen temeljime thaj zurale ane tumaro pačajipe, a te ni
crden tumen tari nada savi si dindi palo Lačho Lafi savo šunden. Gova Lačho Lafi
propovedisada pe sa e manušenđe talo nebo, a savese me, o Pavle, ćerdiljem sluga.

E Pavleso služipe e Khanđiri

24 Akana radujiv man so trpiv baše tumende, golese so gija ano mingro telo dovršiv e
patnje e Hristese, save vadži trubul te nakhavav bašo leso telo – a gova si i Khanđiri.
25 Me postanisadem sluga e khanđirako pali naredba e Devlesi savi dija pe manđe
maškar tumende, te vaćarav e Devleso Lafi ane leso pherdipe –
26 o garajipe savo sasa garado but berša thaj tare sa pokolenjura, al akana gova garajipe
sikadilo e Devlese manušenđe.
27 Lenđe o Dol manglja te džanen kobor si barvalo thaj slavno gova garajipe maškare
sa e narodura. Gova garajipe si kaj si o Hrist ane tumende, savo si i nada kaj isi tumen
kotor ani slava e Devlesi.
28 Amen taro Hrist vaćara e manušenđe. Ano sa o mudrost amen opomeni thaj sikava
dži jekhe manuše, te bi anasa dži jekhe manuše anglo Dol sar duxovno zrela ano Hrist.
29 Golese silno trudiv man thaj boriv man, e Hristese zuralimasa, savi ane mande
zurale delujil.

2

1 Mangav gija te džanen kobor boriv man tumenđe thaj kolenđe so si ani Laodikeja,
thaj savorenđe save vadži ni pindžarde man.
2 Mangav te ohrabrin pe lenđe ile thaj te aven katane ano manglipe, te aven dži ko sa
o barvalipe savo anol pherdo haljaripe, te pindžaren e Devleso garajipe savo si o Hrist,
3 ane kaste si garado sa o barvalipe taro mudrost thaj taro džanglipe.
4 A kava vaćarav, khoni te ma xoxavol tumen gugle lafurencar.
5 Golese kaj, iako naj sem telosa tumende, ano duxo sem tumencar thaj radujiv man
kaj dikhav o redo so si maškar tumende thaj o zuralipe tumare pačako ano Hrist.

Džuvdipe ano Hrist

6 Golese, sar so prihvatisaden e Hriste e Isuse, e Gospode, gija aven džuvde ane leste.
7 Aven ane leste zurale ukorenime thaj pe leste zidime. Aven zurale ani pač, sar so
sikliljen, thaj but zahvalin e Devlese.
8 Dičhen khoni te ma zarobil tumen čuče thaj xoxavne lafurencar save si pale
manušikane adetura. Gasavo sikajipe ni avol taro Hrist, nego tare duxovna zora kale
svetose.
9 Golese so ano Hrist si sa o pherdipe e Devleso ano manušikano telo.
10 I tumen isi pherdipe ane Leste savo si Šoro pe dži jekh šorutnipe thaj vlast.
11 Ane leste sen sunetime, al na sunetesa savo si ćerdo vastesa, nego e sunetesa savo
ćerda o Hrist, savesa sena oslobodime tari tumari grešno priroda.
12 Golese kaj, kana sena krstime, katane lesa sena i prahome, thaj katane lesa i uštiljen
tare mule e pačasa ani bari zor e Devlesi, savo vazdija le tare mule.
13 Kana vadži sena mule baše tumare grehura thaj vadži ni sena oslobodime tari
tumari grešno priroda, o Dol vazdija tumen tare mule katane e Hristesa. Vov oprostisada
amenđe sa e grehura
14 kana koslja i optužnica e uredbencar save sesa protiv amende. O Dol crdija le
amendar gija so čhuta len ko krsto.
15 Uljarda i zor taro šorutnipe thaj vlast. Ikalda len javno thaj ladžarda len gija so
pobedisada len krstosa.
16 Golese, te ma den khoni te osudil tumen bašo xape ni pijipe, ni bašo nesavo Prazniko,
il so slavin e neve čhona, il o savato.
17 Gova si samo senka tare kova so ka avol, al o čačipe si o Hrist.
18 Ma den khoni te crdol tumen tari nagrada, khoni savo uživil ano xoxavno poniznost
thaj savo slavil e anđeluren thaj premučhol pe ane vizije. Gasavo bizo nisavo razlog
ćerol pe barikano pe manušikane gođaverimasa.
19 A gasavo ni ićarol pe ko Hrist, savo si Šoro e Teloso. Taro Hrist sa o Telo zavisil
thaj si povezime sa e kotora e telose e zgloburencar thaj e žilencar, a barol sar o Dol
manđol.

20 Te gija katane muljen e Hristesa thaj sen oslobodime tare duxovna zora kale svetose,
sose ićaren tumen ke propisura sar te sen vadži ano sveto:
21 "Ma diri! Ma xa! Ma pipi!"?
22 Sa gova so upotrebin hasardol, golese so si gova samo manušikane zapovestura thaj
sikajipe.
23 Gola propisura dičhon sar mudrost golese kaj sikaven o manuš te dičhol sar
devlikano, te ponizil pe xoxavne thaj te kaznil po telo. Al gova khančese ni pomožil
e manuše te nakhavol po bilačho manglipe.

3

Nevo džuvdipe ano Hrist

1 Te sena vazdime tare mule e Hristesa, roden kova so si ko nebo upre, kaj o Hrist
bešol ki desno rig e Devlese.
2 Den gođi pe kova so si upre ko nebo, a na so si ki phuv.
3 Golese so, muljen thaj tumaro džuvdipe si garado e Hristesa ano Dol.
4 A kana palem ka sikadol o Hrist, savo si amaro džuvdipe, tegani i tumen ka sikadon
lesa ani slava.
5 Golese, čhuden andaro tumaro džuvdipe sa so si bilačho: o blud, o melalipe, o strast,
i bilačhi želja thaj i pohlepa, golese kaj i pohlepa si idolopoklonstvo.
6 Zbog gasave buća avol e Devlesi holi pe čhave save ni šunen le.
7 I tumen angleder živisaden gasave džuvdimasa thaj ćerden gola grehura.
8 Al akana čhuden tumendar sa gova: i holi, o gnev, o pakost, o vređipe, e ladžutne
lafura andaro tumaro muj.
9 Ma xoxaven jekh avere, golese kaj već uljarden tumendar e purane manuše lese
bućencar.
10 Akana uraden neve manuše savo stalno obnovil pe te aven pali slika tumare
Stvoriteljesi, te šaj aven po but sar leste thaj po šukar te pindžaren le.
11 Ano nevo džuvdipe naj ni Grko ni Jevrejo, ni sunetimo ni bisunetimo, ni abandžija
ni divljako*, ni robo ni slobodnjako, al o Hrist si sa thaj ane sa.
12 Golese, sar e Devlese birime, sveta thaj mangle manuša, uraven tumen ano
milosrđe, ano šukaripe, ano poniznost, ano mirnipe thaj ano strpipe.
13 Podnosin jekh avere thaj oprostin jekh averese, te isi tumen khanči jekh protiv
avereste. Sar so o Gospod oprostisada tumenđe, gija i tumen oprostin jekh averese.
14 A pe sa kava uraven tumen ano manglipe, savo sa kava ićarol ano savršeno
katanipe.
15 O mir e Hristeso, savesa sen akharde ane jekh telo, nek vladil ane tumare ile. Thaj
aven zahvalna!
16 O lafi e Hristeso nek avol džuvdo ane tumende ane piro barvalipe. Sikaven thaj
opomenin jekh avere ane sa o mudrost. Ane tumare ile zahvalimasa đilaben psalmura,
himne thaj duxovna đilja e Devlese.
17 Sa so ćeren, bilo lafesa il bućasa, sa ćeren ko alav e Gospodeso e Isuseso thaj
zahvalin e Devlese e Dadese prekale leste.

Pravilura baši porodica

18 Romnjalen, pokorin tumen tumare romenđe sar so dolikuil kolenđe save si ano
Gospod.
19 Romalen, manđen tumare romnjen thaj ma aven gruba premale lende.
20 Čhavalen, šunen tumare daden thaj tumare dejen ane sa, golese kaj si gova ponašipe
ugodno e Gospodese.
21 Dadalen, ma holjaren tumare čhaven, ma te hasaren po samopouzdanje.

Pravilura baše robura em baše gospodarura

22 Roburalen, ane sa šunen tumare gospodaren ki kaja phuv, na samo dži kaj von
dičhen tumen, sar kola save ćeren te ugodin e manušenđe, nego šunen len iskrenone
ilesa ano poštovanje premalo Gospod.
23 Sa so ćeren, ćeren taro ilo sar e Gospodese, a na sar e manušenđe,
24 golese so džanen kaj taro Gospod ka dobin nagrada savi obećisada. Služin e Hriste,
savo si čačukano Gospodari!
25 Golese so, ko ćerol bilačhipe, ka avol kaznimo bašo bilačhipe savo ćerda. O Dol ni
ćerol razlika maškare manuša.

* **3,11** Ano grčki pisil "Skito".

4

1 Tumen, e gospodara, den tumare roburen so si pravedno thaj pošteno, golese so
džanen kaj i tumen isi Gospodari ko nebo.

Avera upustvura

2 Aven ustrajna ani molitva, aven džungade ane late thaj aven zahvalna e Devlese.
3 Molin tumen i amenđe, te putrol o Dol o vudar amare lafurenđe te vaćara o garajipe
e Hristeso, baše savo sem akana ane sinđira.
4 Molin tumen te šaj vaćarav gova garajipe jasno, sar so trubul.
5 Ponašin tumen mudro premal kola save ni pačan ano Dol. Koristin šukar o vreme.
6 Kana vaćaren, uvek aven ljubazna thaj mudra*. Gija ka džanen dži jekhese so trubun
te vaćaren.

Palune pozdravura

7 Mandar ka vaćarol tumenđe sa o Tihik, o manglo phral, o verno saradniko thaj sluga
ano Gospod.
8 Bičhaldem e Tihike tumenđe te vaćarol so si nevo amendar thaj te zuravol tumare
ile.
9 Bičhaldem le e Onisimesa, amare vernone thaj mangle phralesa, savo si jekh
tumendar. Vov ka vaćarol tumenđe sar si kate.

10 Pozdravil tumen o Aristarh savo si katane mancar ano phanglipe, thaj o Marko, e
Varnavaso phraleso čhavo, baše kaste vadži dobisaden upustvura; primin le kana ka
avol tumende.
11 Pozdravil tumen i o Isus savo si akhardo Just. Samo kala trin si tare jevrejska
pačavne save ćeren bući mancar za ko Carstvo e Devleso. Von sesa manđe uteha.
12 Pozdravil tumen i o Epafras, savo si jekh tumendar, o sluga e Isuseso Hristeso. Vov
uvek boril pe ani molitva tumenđe te aven zrela thaj uverime, a zurale te ačhen ane sa
so manđol o Dol.
13 Šaj vaćarav baše leste kaj but trudil pe tumenđe thaj kolenđe save si ani Laodikeja
thaj ano Jerapolje.
14 Pozdravil tumen i amaro manglo doktori o Luka thaj o Dimas.
15 Pozdravin e phralen thaj e phejen ani Laodikeja thaj e Nimfana thaj e khanđira savi
ćidol pe ane lako čher.

16 Kana kava lil čitil pe ke tumende, dičhen te čitil pe thaj ani laodikejsko khanđiri. A
tumen te čitin o lil so pisisadem e manušenđe ani Laodikeja.
17 Thaj vaćaren e Arhipese: “Dikh te dovrši ći bući savi lijan ano Gospod.”
18 Me, o Pavle, pisiv kava pozdrav mingre vastesa.
Ma bistren kaj sem phanglo ane sinđira.
E Devleso milost nek avol tumencar!

* **4,6** Doslovno ano Grčki ačhol: “Tumaro lafi nek avol ljubazno thaj lonesa lonđardo.”

Angluno bičhaldo lil e Solunjanurenđe

E Pavlese pozdravura

1 Kava lil pisiv me, o Pavle, o Silvan thaj o Timotej, e khanđiraće ano Solun savi si ano
Dol o Dad thaj ano Gospod o Isus Hrist:
O milost thaj o mir nek avol tumencar!

O džuvdipe thaj o pačajipe e manušengo ani khanđiri ano Solun

2 Amen zahvali uvek e Devlese savorenđe tumenđe thaj ni ačha te moli amen tumenđe.
3 Uvek anglo Dol amaro Dad, da amen gođi tare tumare buća save ćeren e pačajimasa
thaj taro tumaro trud podstaknimo e manglimasa thaj taro tumaro strpljivost savo si
nadahnutimo e nadasa ane amaro Gospod, o Isus Hrist.
4 Amen džana, phralalen thaj phejalen, kaj o Dol manđol tumen thaj birisada tumen,
5 golese kaj amaro Lačho Lafi tumenđe ni avilo samo lafurencar, nego zuralimasa, e
Svetone Duxosa thaj ano baro uverenje ane leso čačipe. Korkore džanen sar živisadem
maškare tumende, baše tumaro šukaripe.
6 A tumen dikhljen tumen pe amende thaj po Gospod golese so radosno primisaden o
Lafi savo dol o Sveto Duxo, iako sena ane embare patnje.
7 Gija postanisaden lačho primer sa e pačavnenđe ani Makedonija thaj ani Ahaja.
8 Golese kaj, e Devleso haberi tumendar dureste šundilo, na samo ani Makedonija thaj
ani Ahaja, već tumaro pačajipe ano Dol šundilo ke sa e thana. Golese amen ni trubul
khanči te vaćara.
9 Golese kaj e manuša korkore vaćaren tare gova sar primisaden amen thaj sar
ačhaden e idoluren, te bi prihvatina thaj te bi služina e džuvde thaj e čačukane Devle
10 thaj kaj ađućaren lese Čhave taro nebo, e Isuse, save o Dol vazdija tare mule thaj
savo ikalol tumen tari bari holi e Devlesi, savi ka avol.

2

E Pavleso službipe ano Solun

1 Phralalen thaj phejalen, tumen korkore džanen, kaj kana aviljam tumende, ni sasa
gova džabe.
2 Sar so džanen, angleder gova trpisadam ano Filipi thaj sama odori zlostavime. Al
amen arakhljam zuralipe ane amaro Dol te vaćara tumenđe bizi dar e Devleso Lačho
Lafi, iako but džene protivisaljen.
3 Golese kaj, kova so propovedisadam tumenđe, ni avilo tari zabluda ni tare bilačhe
namere. Ni mangljam khanika te prevari,
4 nego vaćardam sar kola savenđe o Dol smatrisada kaj si dostojna te propovedin o
Lačho Lafi. Ni manga te ugodi e manušenđe, nego e Devlese, savo ispituil amare ile.
5 Golese, sar so džanen, amen ni vaćardam barikane lafurencar thaj garade pohlepasa
– o Dol si amenđe svedoko.
6 Amen ni rodijam hvala ni tare manuša, ni tumendar, ni averendar,
7 iako sar e Hristese apostolura šajine gova te roda. Al sama kovle maškare tumende,
sar i dej savi parvarol thaj negujil pe čhaven.
8 Gija sama premal tumende gaći pherde manglimasa, kaj mangljam te da tumenđe
na samo e Devleso Lačho Lafi, nego i amaro džuvdipe, golese kaj but mangljam tumen.
9 Golese, phralalen thaj phejalen, čače den tumen gođi tare amaro trud thaj amari
phari bući. Kana vaćardam tumenđe e Devleso Lačho Lafi, rat thaj đive ćerdam bući,
khanikase te ma ava ko pharipe.
10 Tumen sen amare svedokura, a i o Dol si amaro svedoko, kaj premal tumende save
pačan sama sveta, pravedna thaj besprekorna.
11 Tumen džanen kaj premal dži jekheste tumendar ponašisaljam sar dad premal pe
čhave.
12 Zuradam tumen, utešisadam tumen thaj opomenisadam te živin dostojno e Devlese,
savo akharol tumen ane piro Carstvo thaj ane piri slava.
13 Golese uvek zahvali amen e Devlese, kaj kana prihvatisaden e Devleso haberi so
šunden amendar, lijen le na sar manušikano haberi, nego gija sar so si čače – sar e
Devleso haberi, savo delujil ane tumende save pačan.

14 Golese kaj tumen, phralalen thaj phejalen, dikhljen tumen pe khanđira e Devlese
ani Judeja save si ano Isus o Hrist: tumen trpisaden tare tumare manuša, sar von tare
Jevreja,
15 save mudarde e Gospode e Isuse thaj e prorokuren thaj i amen tradije. Von ni ćeren
kova so si ugodno e Devlese thaj protivin pe sa e manušenđe.
16 Von ni den amen te propovedi e abandžijenđe te aven spasime. Gija, von stalno
pheren i mera tare pe grehura. Al, golese ko kraj, reslja len e Devlesi holi.

O Pavle manđol palem te avol ano Solun

17 Phralalen thaj phejalen, zala vreme sama crdime tumendar mujesa, al ni sama ilesa.
Vadži pobut thaj bare manglimasa mangljam te dikha tumen.
18 Golese kaj mangljam te ava tumende – me o Pavle, pobut droma mangljem, al o
Satana sprečisada amen.
19 Golese so, ko si amari nada il radujipe, il venco savesa ka ava ponosna angle amaro
Gospod o Isus kana ka avol? Naj li sen tumen?
20 Va, tumen sen amari slava thaj amaro radujipe!

3

O Pavle bičhalol e Timoteje

1 Al kana naštine vadži te trpi, odlučisadam kaj si šukar te ačha korkore ani Atina.
2 Amen bičhala e Timoteje, amare phrale thaj saradniko e Devleso ano vaćaripe taro
Lačho Lafi e Hristeso, te bi zuravola tumen thaj te bi ohrabrila tumen ane tumaro
pačajipe,
3 khoni te ma avol obeshrabrime ane kava pharipe. Golese kaj tumen korkore džanen
kaj sam amen odredime bašo pharipe.
4 A gija, kana sama ke tumende, već angleder vaćardam tumenđe kaj ka trpi o pharipe.
Thaj sar so džanen, gija i sasa.
5 Golese, kana vadži naštine te trpiv, bičhaldem e Timoteje te dodžanav sar ačhen
ane tumaro pačajipe. Daraljem te ni anda tumen o Kušači ano iskušenje thaj te ni sasa
amaro trud džabe.
6 Al akana ke amende irisajlo o Timotej tumendar thaj anda amenđe šukar lafura
tare tumaro pačajipe thaj tare tumaro manglipe. Phenda amenđe kaj stalno den gođi
amendar palo šukaripe thaj kaj but manđen te dičhen amen, sar i amen tumen.
7 Golese, phralalen thaj phejalen, ane sa amari muka thaj amaro pharipe, amen
utešisaljam baše tumaro pačajipe.
8 Amen sam akana čače džuvde, golese so džana kaj tumen zurale ačhen ano Gospod.
9 Sar te zahvali e Devlese baše tumende, baše sa o radost savo isi amen tumenđe angle
amaro Dol?
10 Đive thaj rat sa e ilesa moli amen palem te dikha tumen thaj te dophera kova so
vadži trubul tumare pačajimase.
11 A korkoro o Dol, amaro Dad thaj amaro Gospod o Isus Hrist te pripremil amaro
drom te ava tumende!
12 O Gospod nek ćerol te baron thaj te aven pherde manglimasa jekh averese thaj baše
sa e manuša, sar so sam amen pherde manglimasa tumenđe.
13 O Dol te zuravol tumare ile, te aven bizo nisavo banđipe thaj sveta angle amaro Dol
thaj o Dad, kana ka avol amaro Gospod o Isus sa pe manušencar save preperen lese.

4

Džuvdipe savo si ugodno e Devlese

1 Ko krajo, phralalen thaj phejalen, moli tumen thaj ohrabri tumen ano Gospod o Isus
te živin sar so sikadam tumen, te aven ugodna e Devlese. Gija akana živin thaj džan po
anglal.
2 Džanen e zapovestura save dijam tumen ano alav e Gospodeso e Isuseso.
3 Golese kaj, kava si so manđol o Dol: te aven sveta; te ićaren tumen podur taro blud;
4 te džanol dži jekh tumendar te aračhol piro telo* ano svetost thaj ano čast,
5 a na ano strast taro blud, sar so gova ćeren kola save ni džanen e Devlese;
6 te ma ćeren nepravda premal tumare phrala thaj te ma xoxaven len gija so soven
lenđe romnjencar. Golese kaj o Gospod ka osvetil pe dži jekhese savo gova ćerol, sar so
i angleder vaćardam tumenđe thaj upozorisadam tumen.
7 Golese kaj o Dol ni akharda amen te ava melale, nego te živi sveto džuvdipe.

* **4,4** Ani grčko čhib ačhol: čaro.

8 Gija, ko čhudol kala zapovestura, ni čhudol e manuše, nego e Devle, savo dol tumen
piro Sveto Duxo.
9 A bašo manglipe premale phrala ni trubul te pisi tumenđe, golese kaj tumen korkore
sen sikade taro Dol te manđen jekh avere.
10 Tumen čače sikaven baro manglipe e phralenđe ani sa i Makedonija. Al moli tumen,
phralalen thaj phejalen, te džan gija i po anglal.
11 Thaj andare sa o ilo manđen te živin mirno, te brinin tumen baše tumare buća thaj
te ćeren tumare vastencar, sar so vaćardam tumenđe.
12 Gija ka avol tumen poštovanje angle bipačavne manuša thaj ni ka zavisin
khanikastar.

Nada ano uštipe tare mule

13 Phralalen thaj phejalen, amen manga te džanen so ka avol kole manušencar save
mule, golese kaj ni manga te aven žalosna sar kola save naj len nada.
14 Te pačajam kaj o Isus mulo thaj uštilo tare mule, tegani pača kaj o Dol e Isusesa ka
vazdol i kolen save mule pačajimasa ano Isus.
15 Gova, so vaćara tumenđe, si e Devleso Lafi: amen, save ka ava vadži džuvde thaj
save ačha dži o avipe e Gospodeso, sigurno ni ka resa e Gospode angleder tare kola save
mule.
16 Golese so, kana ka šundol o vaćaripe e šorutne anđeloso† thaj o bašalipe e Devlese
trubengo, tegani korkoro o Gospod ka uljol taro nebo thaj angleder ka ušten kola save
mule e pačajimasa ano Isus.
17 Pale gova amen, save ka ačha džuvde, ka ava vazdime katane lencar upre ane
oblakura, te resa amen e Gospodesa. Gija ka ava zauvek e Gospodesa.
18 Golese, tešin jekh avere kale lafurencar!

5

Aven spremna baše Devleso avipe

1 Phralalen thaj phejalen, ni trubul te pisiv tumenđe, kana thaj sar sa kava ka avol,
2 golese kaj tumen korkore šukar džanen kaj o Đive e Gospodeso ka avol sar čor ani
rat.
3 Dži kaj e manuša vadži ka vaćaren: “Mirno si thaj sigurno”, tegani tari jekh drom
ka napadil pe lende o uništipe sar i dukh e khamne romnja thaj von ni ka šaj te našen.
4 Al tumen, phralalen thaj phejalen, naj sen ano mrako, te bi o Đive e Gospodeso
iznenadila tumen sar čor.
5 Golese so, tumen sen čhave e svetlose thaj čhave e đivesese. Amen ni prepera ni e
mrakose ni e raćaće.
6 Gija, ma soven sar kola avera, nego aven džungade thaj trezna.
7 Golese so, kola save soven, soven ani rat thaj kola save maton, maton ani rat.
8 Al amen, save sam čhave e đivesese, te ava trezna thaj urade ano oklop e pačajimaso
thaj e manglimaso thaj e kacigasa tari nada ano spasenje.
9 Golese kaj o Dol ni odredisada amen baši bari holi, nego te avol amen spasenje
prekalo amaro Gospod o Isus Hrist.
10 Vov mulo amenđe, katane lesa te živi – te sam džuvde il mule.
11 Golese ohrabrin thaj vazden jekh avere, sar so i akana ćeren.

Palune uputstvura so te ćeren

12 Moliv tumen, phralalen thaj phejalen, te poštujin kolen save trudin pe maškare
tumende, kolen save vodin tumen thaj sikaven tumen ano Gospod.
13 Sikaven lenđe kaj but manđen len thaj poštujin len baši bući savi ćeren. Živin ano
mir jekh averesa!
14 Amen ohrabri tumen, phralalen thaj phejalen, te opomenin kolen save ni manđen
te ćeren bući, thaj zuraven kolen save si slaba ano duxo. Pomožin e slabonen thaj aven
strpljiva savorencar.
15 Dičhen khoni te ma iril bilače bašo bilačhipe, nego uvek roden te ćeren šukaripe
jekh averese thaj sa e manušenđe.
16 Uvek radujin tumen.
17 Molin tumen bizo ačhipe.
18 Zahvalin tumen baše sa, golese kaj si gova e Devlesi volja tumenđe ano Isus Hrist.
19 O Sveto Duxo ma gasin.
20 E proroštvura ma prezirin,

† **4,16** *šorutne anđeloso* Ani grčko čhib ačhol: arhanđelo.

21 al sa proverin thaj ićaren tumen pe gova so si šukar.
22 Crden tumen tare dži jekh bilačhipe.

Palune pozdravura

23 A korkoro o Dol savo amenđe dol mir, nek ćerol tumen sveta ane sa! Nek arachol sa tumaro biće – o duxo, i duša thaj o telo – te avol bizi nisavi mana dži kaj ni avol amaro Gospod o Isus.
24 Verno si o Dol savo akharda tumen. Vov i gova ka ćerol.
25 Phralalen thaj phejalen! Molin tumen i amenđe.
26 Pozdravin sa e Devlese manušen svetone čumidimasa.
27 Xav tumen sovli ano Gospod te čitin kava lil angle sa e phrala thaj e pheja.
28 O milost amare Gospodeso e Isuseso Hristeso te avol tumencar!

Dujto bičhaldo lil e Solunjanurenđe

E Pavlese pozdravura

1 Kava lil pisiv me, o Pavle, o Silvan thaj o Timotej, e khanđiraće ano Solun savi si ano
Dol, amaro Dad thaj ano Gospod o Isus Hrist.
2 Nek avol tumencar o milost thaj o mir taro Dol, amaro Dad thaj taro Gospod o Isus
Hrist.

Zahvala thaj molitva

3 Phralalen thaj phejalen, uvek amen mora te zahvali e Devlese tumenđe, sar so trubul,
golese kaj tumaro pačajipe sa pobut barol. Thaj barol i tumaro manglipe jekh premal
avereste.
4 Golese i amen angle avera e Devlese khanđira hvali amen tumencar, golese kaj tumen
stalno trpin thaj pačan e Devlese ane sa progonstvura thaj pharipe savo nakhaven.
5 Gova sa si dokaz kaj o Dol sudil pravedno. Vov manđol tumen te sikadon dostojna
bašo carstvo e Devleso, baše savo akana trpin.
6 O Dol ka ćerol kova so si pravedno. Kolenđe so ćeren pharipe, ka iril lenđe
pharimasa,
7 al tumen save sen ano pharipe, ka dol odmor, sar i amenđe. Vov ka ćerol gova kana
taro nebo ka sikadol o Gospod o Isus pe zurale anđelurencar
8 ani bari jag thaj ka kaznil kolen save ni priznajin e Devle thaj ni pokorin pe bašo
Lačho Lafi tare amaro Gospod o Isus.
9 Ka aven kaznime ano večno propast thaj ka aven odvojime taro muj e Gospodeso
thaj tari lesi zurali slava.
10 Gija ka avol ke gova đive kana ka proslavil pe ane pe manuša thaj ka divin pe lese
sa e pačavne, i tumen maškare lende, golese kaj pačajen ane amaro svedočanstvo.
11 Golese uvek moli amen tumenđe, o Dol te ćerol tumen dostojna e džuvdimase ke
savo akharda tumen. Moli amen te pherol pe zorasa dži jekh tumari šukar namera thaj
dži jekh bući savi si podstaknutimi tumare pačajimasa.
12 Moli amen te proslavil pe o alav e Gospodeso e Isuseso ane tumende thaj tumen ane
leste, palo milost amare Devleso thaj e Gospodeso e Isuseso e Hristeso.

2

Znakura taro Đive e Gospodeso

1 Akana mangav te pisiv tumenđe bašo vreme kana ka avol amaro Gospod o Isus Hrist
thaj kana ka ava ćidime trujal leste. Phralalen thaj phejalen, moli tumen,
2 ma den ločheste te zavedin tumen thaj te uznemirin tumen, te šunden kaj e
Gospodeso đive već avilo. Golese kaj nesave šaj tvrdin kaj isi len proročko duxo il
ka vaćaren kaj amen pisisadam, prorokujisadam il vaćardam gova.
3 Ma den khoni te xoxavol tumen ke bilo savo način. Golese kaj e Gospodeso đive ni
ka avol dok angleder ni avol i pobuna protiv o Dol thaj dok ni dičhol pe o Manuš taro
bezakonje, kova savo ka avol uništimo.
4 Vov ka suprostavil pe thaj ka vazdolpe pe sa so akhardol "dol" thaj pe sa so poštujin
e manuša. Čak ka avol ane Devleso hram, ka bešol ko presto thaj ka proglasil pes sar
Dol.
5 Ni li den gođi kaj gova već vaćardam tumenđe kana sama maškare tumende?
6 Thaj akana džanen so ićarol le, dok ni sikadol pe ano pravo vreme.
7 Gova vaćarav tumenđe golese kaj gova garajipe tari zor e bilačhimasi već ćerol bući.
Al, isi khoni ko za akana ačhavol koja zor e bilačhimasi. Thaj ka nastavil te ačhavol
goja zor sa dok ni crdol la.
8 Tegani ka sikadol o Manuš taro bezakonje save ka mudarol o Gospod o Isus pe daxosa
tare leso muj thaj ka uništil le pire slavasa kana ka avol.
9 Gova Manuš taro bezakonje ka avol e Satanese zorasa thaj ka ćerol razna xoxavne
znakura thaj čudesura.
10 Ka koristil pe dži jekhe prevarasa te zavodil kolen so si ko drom te properen, golese
so ni manglje te manđen o čačipe thaj gija te aven spasime.
11 Golese o Dol ka bičhalol lenđe zurali zabluda, te pačan ano xoxaipe,
12 thaj te aven osudime savore save ni pačaje ano čačipe, nego uživisade ano
bilačhipe.

Birime bašo spasenje

13 Phralalen thaj phejalen, o Gospod manđol tumen thaj amen sam dužna uvek te
zahvali e Devlese baše tumende, golese so o Dol birisada tumen bašo spasenje savo avol
taro posvetipe e Duxostar thaj taro pačajipe ano čačipe.
14 Ke gova spasenje tumen o Dol akharda kana tumenđe phendam o Lačho Lafi. Gija
ka avol tumen kotor ani slava amare Gospodesi e Isusesi e Hristesi.
15 Gija, phralalen thaj phejalen, ačhen zurale thaj ićaren tumen ano sikajipe savo
dijam tumen, il amare lafurencar il amare lilencar.
16 A korkoro amaro Gospod, o Isus Hrist thaj o Dol, amaro Dad, savo but manglja amen
thaj savo pale piro milost dija amen večno uteha thaj šukar nada,
17 nek kovljarol tumare ile thaj nek zuravol tumen ane sa e šukar buća thaj lafura.

3

Molin tumen amenđe

1 Thaj ko krajo, phralalen thaj phejalen, molin tumen amenđe, e Devleso Lafi te širil
pe sigate thaj te proslavil pe sar so sasa tumende.
2 Molin tumen thaj te ava crdime tare rumime thaj bilačhe manuša. Golese kaj naj
savoren pačajipe!
3 Al verno si o Gospod. Vov ka zuravol amen thaj ka arachol amen taro Bilačho.
4 Amen čhuva amari nada ano Gospod, kaj akana ćeren thaj ka ćeren kova so
zapovedisadam tumenđe.
5 A o Gospod nek usmeril tumare ile po manglipe e Devleso thaj ko strpljivost e
Hristeso.

Ko ni ćerol bući, ma te xal

6 Zapovedi tumenđe, phralalen thaj phejalen, ano alav amare Gospodeso e Isuseso
e Hristeso, te crden tumen taro dži jekh phral savo si bibućarno, a ni živil pale gova
sikajipe savo lije amendar.
7 Golese kaj korkore džanen kaj trubul te dičhen tumen pe amende, golese kaj ni
živisadam sar bibućarne kana sama tumencar.
8 Bize pare ni xaljam mangro ke khanikaste, nego đive thaj rat zurale ćerdam bući
thaj trudisaljam te ma ava nikase ko pharipe.
9 Ćerdam gova, na golese kaj naj amen vlast te roda gasavo pomoć, nego korkoren
amen te da sar šukar primer tumenđe, te dičhen tumen pe amende.
10 Golese kaj, kana sama tumende, zapovedisadam tumenđe kava: te khoni ni manglja
te ćerol bući, ma ni te xal.
11 Golese so šundam kaj nesave tumendar si bibućarne. Ni ćeren bući, nego samo
čhuven pe nakha ane averenđe buća.
12 Gasavenđe zapovedi thaj zamoli len ano alav e Gospodeso e Isuseso e Hristeso ko
mir te ćeren bući thaj gija te xan piro mangro.
13 Al tumen, phralalen thaj phejalen, ma te ačhaven te ćeren šukaripe.
14 A te khoni ni manglja te šunol amaro lafi tare kava lil, crden tumen lestar. Ma aven
lesa amala, te bi ladžala.
15 Al ma dičhen le sar dušmano, nego opomenin le sar phrale.

Palune pozdravura

16 A korkoro o Gospod taro mir te dol tumen mir ane sa e đivesa thaj ane sa. O Gospod
nek avol savorencar tumencar!
17 Me, o Pavle, pisiv tumenđe kala pozdravura mingre vastesa. Gija ćerav ane mingre
lila te bi džangljola pe kaj aven mandar. Kava si mingro pisipe.
18 O milost amare Gospodeso e Isuseso e Hristeso nek avol savorencar tumencar!

Angluno bičhaldo lil e Timotejese

E Pavlese pozdravura

1 Kava lil pisiv me, o Pavle o apostol e Hristeso e Isuseso, palo zapovest e Devleso,
amare Spasiteljeso thaj e Hristeso e Isuseso, savo si amari nada.
2 E Timotejese, mingre čačukane čhavese ano pačajipe: Milost, milosrđe thaj mir taro
Dol o Dad thaj taro Hrist o Isus, savo si o Gospod amaro!

O Pavle vaćarol e Timotejese tare xoxavne učitelja

3 Tu džane kobor zurale molisadem tut kana đeljem ani Makedonija, ač ano Efes thaj
te vaćare nesave manušenđe te ačhaven te širin o pogrešno sikajipe,
4 te ma bi hasarena o vreme e paramičencar save si beskorisna, e spiskurencar tare
plemenura save anen po but vaćaripe thaj ni pomožin baše Devlesi bući savi ćerol pe
pačajimasa.
5 A kava sa zapovediv golese te aven pherde manglipe, savo avol andaro thodo ilo,
lačho savest thaj iskreno pačajipe.
6 Al nesave manuša crdije pe tare kava thaj đele ano čučo vaćaripe.
7 Gasave manđen averen te sikaven taro Zakon, a von ni haljaren so vaćaren thaj so
uporno phenen.
8 Džana kaj si o Zakon šukar te ićardam le sar so trubul.
9 Gija, džana kaj o zakon naj baše manuša save ćeren o pravednost, nego dija pe
kolenđe save phađen o zakon thaj si buntovnikura e Devlese, bizo Dol thaj grešnikura,
save si melale thaj save ni pačan, kola save mudaren pumare daden thaj dejen,
10 e bludnicenđe thaj kole muršenđe so soven avere muršencar, kolenđe save trgujin
e roburencar thaj e xoxavnenđe, kolenđe save xoxavne xan sovli thaj sa aver so si
protivno bašo sasto sikajipe,
11 savo si palo Lačho Lafi e slavnone thaj blagoslovime Devleso, savo si manđe
poverimo te vaćarav.

E Pavleso zahvalipe baše Devleso milosrđe

12 Zahvalno sem e Hristese e Isusese, amare Gospodese, savo dija man zuralipe, so
dikhlja kaj sem verno gole bućaće thaj dija man kaja služba,
13 man, e manuše savo hulila e Devle, savo rodijem te mudarav e Hristese
sledbenikuren thaj nasilniko. Al o Dol sasa milostivo premal mande, golese so sa gova
bilačhipe ćerdem golese kaj ni džangljem thaj ni pačajem.
14 Amaro Gospod but pherda man po beskrajno milost katane e pačajimasa thaj e
manglimasa save si ano Isus Hrist!
15 Kava lafi si čačukano thaj zaslužno si te prihvatil pe: o Hrist o Isus avilo ko sveto
te spasil e grešnikuren, tare save sem me embaro.
16 O Dol manđe smiluisajlo, sar najbare grešnikose, te avav primer sar o Hrist o Isus
savo sikada but baro strpljenje pe mande. Gova trubul te avol primer kolenđe save ane
leste ka pačan thaj ka primin o džuvdipe bizo meripe.
17 Nek avol slava thaj čast e Devlese ane sa e đivesa. Vov si sa e đivesengo, savo ni
dičhol pe thaj bimerimaso Caro, jekh Dol. Amin.

E Timotejeso odgovornost

18 Dav tut kava zapovest, Timoteje, čhaveja mingreja, savo si saglasno e pro-
ročanstvurenca save dije pe tuće angleder, te ićardan sa gova ka vodi lačho maripe.
19 Arakh šukar ćo pačajipe thaj ćo thodo savest. Nesave kava čhudije, pa sasa len
brodolom ano pačajipe.
20 Maškar lende sesa o Imenej thaj o Aleksandar saven predijem e Satanase te bi
sikljona te ma hulin po Dol.

2

Sikajipe sar te služi thaj te slavi e Devle

1 Angleder sa, mangav tumendar te molin tumen sa e manušenđe, te zastupin lenđe,
te roden e Devleso milost thaj zahvalin baše lende.
2 Molin tumen baše carura, baše sa save si ko vlast, te šaj ano miro te beša ano tiho
džuvdipe, ane sa o devlikanipe thaj o svetost.
3 Gova si šukar thaj lačhe amare Devlese amare Spasiteljese,

4 savo manđol sa e manuša te aven spasime thaj te pindžaren o čačipe.
5 Golese kaj si jekh Dol, thaj jekh posredniko maškaro Dol thaj e manuša, o manuš o Hrist o Isus,
6 savo pes dija sar otkup sa e manušenđe. Kava si svedočanstvo savo dija pe te propovedil pe ano pravo vreme.
7 A me sem – čačipe vaćarav, ni xoxavav – apostol thaj propovedniko, kas čhuta o Dol te vaćarol e Devleso lafi, te sikavav e abandžijen ano pačajipe thaj ano čačipe.
8 Mangav e murša, bilo kaj te ćiden pe te molin, te vazden pe sveta vasta bizi holi thaj bize čingara.
9 Gija mangav e džuvlja te uraven pe pristojna šeja, skromno thaj dostojanstveno, te doterin pe, na pletenicencar, ni zlatosa, il klejencar, il kuč fostanencar, nego šukar bućencar,
10 sar so trubul e džuvljenđe save ićaren pe šukar e Devlese ano devlikanipe.
11 I romni te sikljol ano mir thaj ano pokornost.
12 E romnja ni mukhav te sikavol thaj te avol po upreder po rom, nego čače te avol mirno.
13 Golese kaj o Adam angleder sasa ćerdo, pale gova i Eva.
14 Thaj o Adam ni xoxadilo, nego i džuvli xoxadili thaj ćerdili grešno.
15 Al i džuvli ka spasil pe bijanimasa čhaven, te ačhile ano pačajipe thaj ano manglipe thaj ano svetipe.

3

Save trubun te aven e nadglednikura thaj đakonura

1 Kava lafi si čačipe: manđol li khoni te avol nadgledniko*, gova manđol lačhi služba.
2 O nadgledniko trubul te avol bizo nisavo bilačhipe. Trubul te avol rom jekhe romnjako, staložimo, te šaj kontrolišil pe, pošteno, gostoljubivo thaj lačho učitelji,
3 te ni manđol te pijol but, te ni manđol o maripe nego te avol mirno, te ni manđol čingara thaj te ni manđol barvalipe.
4 Vov trubul piro čher ko šukaripe te inđarol, trubul te avol le čhave save šunen le thaj baše sa kava ka avol le baro poštovanje.
5 Te ni džanglja piro čher ko šukaripe te inđarol, sar šaj te upravil šukar e Devlese Khanđirasa?
6 Nadgledniko našti avol nevo obratimo, te ma bi vazdola pe thaj te perol ane Devlesi osuda sar o beng.
7 Trubul te avol le šukar vaćaripe kolendar so naj ani khanđiri, te ma bi perola ani ladž thaj ani zamka e benđesi.
8 Gija thaj e đakonura trubun te aven poštujime, na dujemujenđe, na save pijen but mol, na pohlepna ko barvalipe.
9 Trubun e thode savestesa te ićaren pe ano duboko čačipe e pačajimaso.
10 A gola angleder te probin pe thaj te si bizi mana, te dol pe lenđe služba.
11 Gija e romnja te aven dostojna bašo poštujipe, na te ogovorin nego te aven umerena thaj ane sa pouzdana.
12 E đakonura trubun te aven roma jekhe romnjenđe, save šukar upravin pe čhavencar thaj šukar si ane piro čher.
13 Golese kola save služin sar đakonura, isi len šukar položaj thaj baro sigurnost ano pačajipe e Isuseso e Hristeso.

Čačipe tare amaro pačajipe

14 Kava pisiv tuće, al nadima kaj sigate ka avav tute.
15 Te majisaljem, te džane sar o manuš trubul te ponašil pe ano čher e Devleso, savi si i Khanđiri e Devlesi e džuvdesi, stubo thaj temelji e čačimaso.
16 Thaj sar si priznajimo, baro si garajipe taro devlikanipe:

O Isus sikadilo ano telo,
opravdime palo Duxo,
dikhlje le e anđelura,
e abandžije šunde so propovedisada pe lestar.
E manuša ano sveto ane leste pačaje,
a vov si vazdimo ano nebo ani slava.

* **3,1** Ke nesave denominacije gova akhardol “biskup” a ke nesave “episkop”, thaj gova si jekh odgovorno pozicija.

4

Pogrešno sikajipe

1 O Sveto Duxo jasno vaćarol kaj ane palune đivesa nesave ka peren taro pačajipe
thaj ka phiren pale xoxavne duxura thaj palo demonengo sikajipe.
2 Gasavo sikajipe ka vaćaren e dujemujenđe thaj e xoxavne kaso savest otupisada.
3 Von ka branin e manušenđe te ženin pe thaj te xan nesavo xape. Al gova xape o Dol
ćerda, te šaj zahvalimasa te xan kola save pačan thaj pindžaren o čačipe.
4 Golese, sa so o Dol ćerda, šukar si thaj ni trubul te čhudol pe khanči so xal pe ano
zahvalnost,
5 golese so si posvetimo e Devlese lafesa thaj e molitvasa.

Šukar sluga e Isuseso e Hristeso

6 Te sikadan kava e phralen thaj e phejen, ka ave lačho sluga e Isuseso e Hristeso.
Parvardo san e lafurencar ano pačajipe thaj šukar sikajimasa, pale savo đeljan.
7 Crde tut tare bidevlikane paramiča thaj taro vaćaripe e purane romnjengo. Vežbi
tut ano devlikanipe.
8 Taro telesno vežbipe isi zala šukaripe, a o devlikano vežbipe baše sa si šukar, golese
kaj si ane leste obećanje za ko kava džuvdipe thaj za ko kova so ka avol.
9 Kava haberi si čačukano thaj trubul te avol prihvatimo ano potpunost.
10 Baše kava trudi amen thaj bori amen golese kaj amari nada čhuva ano džuvdo Dol,
savo si Spasitelji sa e manušengo, a angleder kolengo save pačan ane leste.
11 Kava naredi thaj sikav.
12 Ma khoni te peravol tut golese so san terno. Mesto gova, av primer e pačavnenđe
ano vaćaripe, ano ponašanje, ano manglipe, ano pačajipe thaj ani čistoća.
13 Dži kaj me ni avav, dikh te čiti o Sveto lil, zurav e pačavnen thaj sikav len.
14 Ma ačhav o duxovno daro savo si ane tute, savo dija pe tuće palo proroštvo kana e
starešine čhute pe vasta pe tute.
15 Av vredno ane sa kava thaj ane gova posveti tut, te dičhen savore sar dža anglal.
16 Arakh korkore tut thaj o sikajipe! Ačh ane gova! Gova te ćerdan, ka spasi tut thaj
kolen save šunen tut.

5

Šukar sikajipe tare romnja kase roma mule, tare starešine thaj e robura

1 Purane manušesa ma vaćar bilače, nego vaćar lesa sar dadesa, ternencar sar
phralencar,
2 purane romnjencar sar će dasa, čhejencar sar phejencar, ane šukar namere.
3 Poštuji e romnjen kase roma mule, save si ani potreba thaj naj len khoni.
4 Ako e romnja kaso rom mulo isi la čhave thaj unukura, von angleder trubun te sikljon
te sikaven devlikanipe thaj te brinin pe baši piri familija thaj gija te irin pe dadenđe thaj
pe dejenđe za sa kova so von ćerde lenđe. Gova si šukar e Devlese.
5 Koja savi si čače romni kaso rom mulo, savi si korkori, laći nada si o Dol, voj đive
thaj rat rodol ani molitva e Devleso pomoć.
6 Al koja savi mukhlja pe ano luksuzno džuvdipe, voj si muli, iako si džuvdi.
7 Gova naredi lenđe, te aven bizi mana.
8 Čače, te khoni ni dičhol pe familija, a angleder pe čherutnen, crdijape taro pačajipe
thaj po bilačho si tare kova savo ni pačal ano Dol.
9 Ano popis tare romnja kase roma mule ma te čhuvol pe koja savi si po terni tare
šovardeš (60) berš. A te čhuvol pe ano popis romni sava sasa samo jekh rom,
10 al voj trubul te avol pindžardi pale lačhe buća: kaj barada čhaven, šukar ađućarda
manušen, kana avena laće ano čher, služisada e svetone manušen*, e bibaxtalen dikhlja
thaj ane sa e šukar buća sasa posvetimi.
11 Terne džuvlja kase roma mule ma te aven ano popis, golese, kana e telesna požude
savladin lengo odanost e Hristese, manđen te len romen,
12 thaj gija anen osuda pe peste kaj crdije pe taro obećanje savo ko anglunipe sasa len.
13 A gija, o mrzalipe načhol lenđe ani navika thaj o phiripe taro čher dži o čher, thaj
na samo so si mrzale nego počnin te ogovorin thaj vaćaren glupostura thaj kova so ni
trubul.
14 Gija mangav: e terne romnja kase roma mule te len romen, čhaven te bijanen thaj
te dičhen po čher. Gija e dušmanenđe ni ka dol pe povod za ko bilačho vaćaripe.

---

* **5,10** thoda lenđe pingre

15 Golese kaj nesave već crdije pe taro Devleso drom thaj akana džan e Satanase
dromesa.
16 A te nesavi pačavni džuvli brinil pe baši džuvli kaso rom mulo, nek nastavil te
pomognil laće. Gija te ma avol i Khanđiri ko pharipe thaj te bi šajine te pomognil e
romnjen kase roma mule save si čače ani potreba.
17 E starešine save ćeren šukar služba, den len duj droma čast thaj poćinipe, angleder
kolen so trudin pe te propovedin thaj te sikaven.
18 Golese kaj o Sveto lil vaćarol: "Ma phande o muj e guruveso savo ćidol o điv" thaj
"Vredno si o bućarno pe plataće."
19 Premale e starešine ma prihvati e tužbe, sem te isi duj il trin kola save gova dikhlje
il šunde.
20 Kola save ćeren bilačhe, angle savorende kori, gija i avera te daran.
21 Xav tut sovli anglo Dol thaj anglo Isus o Hrist thaj e birime anđelurencar te ićare
sa kava bize predrasude thaj ma ćer khanči andro pristrasnost.
22 Ma siđar te položi će vasta pe khanikaste. Ma te ave saučesniko ane averenđe
grehura. Ićar tut thodo.
23 Ma više pi samo paj, nego le zala mol paše ćire vođeso pharipe thaj ćire česta
slabostura.
24 Nekase grehura šukar dičhen pe thaj angleder sikadol pe kaj ka aven osudime, al
isi i gasave kase grehura tek kasnije ka dičhon.
25 Gija e šukar buća dičhen pe, al i kana ni dičhon, našti garaven pe.

6

E robura

1 Sa e robura pe gospodaren nek poštujin te ma kaljarol pe e Devleso alav thaj o
sikajipe amaro.
2 A kola robura kase si gospodarura pačavne, ma te dičhen len po cikne golese kaj si
phrala ani pač. Po but te služin len, golese kaj si lenđe gospodara draga thaj katane ani
pač thaj lenđe gospodarura isi len korist tari lenđi bući. Sikav e manušen gija te ćeren.

Xoxavno sikajipe thaj čačukano barvalipe

3 A ko sikavol aver khanči thaj ni složil pe kale saste lafurencar taro sikajipe e
Gospodeso e Isuseso e Hristeso thaj amare sikajimasa taro šukar služipe e Devlese,
4 gova si barikano thaj khanči ni džanol. Gasavo manuš patil taro nasvalo manglipe
te ćerol e čingara thaj te iril e lafura. Gova anol dži o zavist, raspravipe, vređipe thaj
bilačho sumnjipe,
5 thaj ni ačhen e čingara e manušencar kas isi rumime gođa, save ni džanen so si
čačipe. Von smatrin kaj si o služipe e Devlese način sar šaj te barvavon.
6 O služipe e Devlese si baro barvalipe te si manuš zadovoljno kolesa so isi le.
7 Khanči ni andam ko sveto, khanči našti inđara lestar.
8 Isi li amen xamase thaj urajimase šeja, te ava zadovoljna golesa.
9 Golese kola save manđen te barvavon, peren ane iskušenjura thaj lengo dilo thaj
bilačho manglipe inđarol len ani zamka. Gasavo manglipe inđarol e manuše ano
propast thaj ano uništipe.
10 Golese kaj o manglipe e parenđe si koreno tare sa so si bilačho i golese nesave
hasajle taro pačajipe thaj ćerde pese but patnje.

E Pavlese palune uputstva e Timotejese

11 Al tu, manušeja e Devleso, crde tut golestar! Praste palo pravednost, palo
devlikanipe, palo pačajipe, palo manglipe, palo strpipe thaj palo šukaripe!
12 Mar tut šukar marimasa e pačaće, te bi dobisa o džuvdipe bizo meripe pe savo o
Dol akharda tut tar savo but lačhe vaćardan angle but svedokura!
13 Vaćarav tuće anglo Dol, savo ane sa dol džuvdipe thaj anglo Isus o Hrist savo anglo
Pontije Pilat dija šukar svedočanstvo:
14 Ićar tut thodo ane kava zapovest thaj besprekorno dži ko đive kana ka sikadol amaro
Gospod o Isus Hrist.
15 Gova ka sikavol ano pravo vreme o blaženo Dol thaj jekh Vladari, Caro pe carura
thaj o Gospodari pe gospodara.
16 Samo Vov si bizo meripe. Bešol ano svetlo ane savo našti avol pe. Le khoni tare
manuša ni dikhlja niti ka šaj dičhol. Lese čast thaj večno zor! Amin.

17 E barvalenđe ane kava sveto zapovedi ma te aven barikane thaj ma te čhuven piro
pouzdanje ano barvalipe savo naj sigurno, nego ano Dol savo dol amen sa ano izobilje
bašo uživanje.
18 Zapovedi lenđe te ćeren šukaripe, te aven barvale šukar bućencar, te aven kola so
manđen te den, te aven spremna te ulaven averencar.
19 Gija ka ćiden pese barvalipe savo ka avol šukar temelji bašo budućnost, te bi dobina
čačukano džuvdipe.
20 Timoteje, arakh kova so dija pe tuće. Crde tut tare čučo svetovno vaćaripe thaj
sikajipe savo si suprotno taro čačipe, a savo akharen “džanglipe”.
21 Nesave prihvatisade gova, taro pačajipe đele ani aver rig.
Te avol tumencar e Devleso milost. Amin.

Dujto bičhaldo lil e Timotejese

E Pavlese pozdravura

1 Kava lil pisiv me, o Pavle o apostol e Hristeso e Isuseso, palo manglipe e Devleso,
bičhaldo te vaćarol taro džuvdipe savo o Dol obećisada palo pačajipe ano Hrist o Isus,
2 e Timotejese, mingre mangle čhavese:
Milost, milosrđe thaj mir taro Dol o Dad thaj o Hrist o Isus, amaro Gospod.

Vernost e Lačhe Lafese

3 Zahvaliv man e Devlese, savese sar i mingre paradada služiv thode savestesa, kana
bizo ačhipe, rat em đive, dav man gođi tutar ani mi molitva.
4 Kana dama gođi ćire jasvenđe, dolol man o manglipe palem te dikhav tut te avav
pherdo radujimasa.
5 Dama gođi taro ćiro čačukano pačajipe – savo sasa angleder ane ći mami i Loida, a
pale late ći dej i Evnika, a sigurno sem kaj si i akana ane tute.
6 Golese podsetiv tut: širi o daro savo o Dol dija tut kana čhutem me vasta pe tute.
7 Golese, kaj ni dija amen o Dol duxo tari dar, nego Duxo taro zuralipe, manglipe thaj
tari disciplina.
8 Ma ladža te svedoči taro amaro Gospod niti mandar, golese kaj sem akana ano
phanglipe zbog o Hrist! Av mancar te trpi bašo vaćaripe o Lačho Lafi. O Dol golese
ka dol tut zuralipe.
9 Vov spasisada amen thaj akharda amen te živi sveto džuvdipe – na golese so amare
bućencar zaslužisadam, nego kaj sasa leso plan thaj leso milost: savo dija pe amenđe
ano Isus Hrist angleder so sasa o sveto.
10 Akana gova objavisada amenđe sar avilo amaro Spasitelj o Isus Hrist. Vov
uništisada o zuralipe e merimaso thaj anda džuvdipe, čak i o džuvdipe bizo meripe
ano svetlost prekalo Lačho Lafi.
11 A o Dol čhuta man te avav propovedniko, apostol thaj učitelji taro Lačho Lafi.
12 A golese trpiv kava akana ano phanglipe, al ni ladžav golese kaj džanav ane kaste
čhutem mo pouzdanje thaj džanav kaj si Vov zuralo te aračhol kova so manđe dija dok
ni avol kova Đive.
13 Šukar ićar tut pe kava sasto sikajipe savo šundan mandar thaj ićar le ano pačajipe
thaj ano manglipe savo si ano Isus Hrist.
14 Kava dragoceno šukaripe savo dija pe tuće arakh e zuralimasa taro Sveto Duxo savo
si ane amende.
15 Sar so džane, ačhade man savore kala tari Cikni Azija, maškar lende o Figelo thaj
o Ermogeno.
16 O Gospod te sikavol po milosrđe e Onisiferese čherese, golese kaj but droma
pomožisada man thaj ni ladžajlo mingre sinđirendar.
17 Kana avilo ano Rim, but rodija man thaj arakhlja man.
18 Te darujil le milosrđe o Gospod kana ka avol kova Đive. Šukar džane kobor droma
bute bućencar pomognisada man dok sema ano Efes.

2

E Hristeso šukar vojniko

1 A tu Timotej, mo čhavo, av zuralo ano milost savo isi amen ano Hrist o Isus!
2 A kova so šundan mandar angle svedokura, vaćar baše pouzdana manuša, save šaj
te sikaven averen.
3 Av mancar katane ani patnja sar šukar vojniko e Hristeso e Isuseso.
4 O vojniko ni mešil pe ane buća kale svetose golese kaj dičhol te ugodil pe šorutnese.
5 Gija isto, kova so takmičil pe, ni lol venco te ni takmičisajlo palo pravilo.
6 Manuš savo ćerol phari bući ani njiva, trubul angleder te dobil kotor taro bijandipe.
7 De gođi tare kava so vaćarav tuće! Ka dol tut o Gospod haljaripe baše kava sa.
8 Ićar ani gođi e Isuse e Hriste savo si vazdimo tare mule, savo si potomko e Davideso.
Gova si o Lačho Lafi savo me vaćarav.
9 Bašo gova Lačho Lafi me trpiv bilačhipe thaj sem ane sinđira sar nesavo zločinco.
Al e Devleso lafi naj phanglo.
10 Golese sa kava trpiv baše Devlese birime, te bi i len avola spasenje ano Hrist o Isus
thaj večno slava.

11 Kava si o čačukano lafi:

Te muljam lesa,
lesa ka ava džuvde.
12 Te istrajisadam,
ka caruji lesa.
Te odreknisaljam lestar,
i vov ka odreknil pe amendar.
13 Te naj sam lese verna,
vov ka ačhol verno,
golese kaj našti odreknil pe korkoro pestar!

Lačho bućarno

14 De goďi e Devlese manušen pe gova thaj zurale upozori len anglo Dol ma te ćeren čingara baše lafura! Gova ni inďarol khatinde, samo inďarol ani zabluda kolen save šunen.
15 Trudi tut anglo Dol te sikave tut dostojno, sar bućarno savo naj sostar te ladžal thaj savo šukar vaćarol o čačukano Lafi.
16 Crde tut tare čuče svetovna lafura, golese kaj kola save vaćaren gija sa po but peren ano bidevlikanipe.
17 Thaj lengo lafi ka širil pe sar gangrena. Maškar lende si o Imenej thaj o Filit.
18 Gola manuša crdije pe taro drom e čačimaso thaj vaćaren kaj o uštipe tare mule već sasa thaj gija peraven o pačajipe averengo.
19 Al o temelji so čhuta o Dol ačhol zurale thaj pe leste si o pečato: "O Gospod pindžarol kolen save si lese," thaj "Savore save akharen e Gospodeso alav nek crden pe taro bilačhipe."
20 Ano barvalo čher naj samo zlatna thaj srebrna čare, nego kaštunale thaj phuvale. Jekh baše šukar upotrebe thaj avera baše nečasna buća.
21 Gija, kova savo thodol taro bilačhipe, ka avol čaro baši šukar upotreba, svetimo, e Gospodese korisno, spremno za ki dži jekh šukar bući.
22 Naš tare ternengo bilačho manglipe! Rode pravednost, pačajipe, manglipe, mir savorencar save čistone ilesa akharen e Gospode.
23 Crde tut tare dile thaj čuče rasprave, golese so džane kaj von samo anen čingara.
24 A sluga e Gospodeso ma te ćerol čingara, nego trubul savorencar te avol ljubazno, te šaj te sikavol thaj o bilačhipe te nakhavol.
25 Trubul ano šukaripe te sikavol pe protivnikuren, ani nada kaj o Dol ka dol len pokajipe thaj gija von ka dodžanen o čačipe.
26 Gija ka aven ani goďi thaj gija ka našen andari benďesi zamka, ani savi dolda len te ćeren leso manglipe.

3

Bišukaripe ane palune ďivesa

1 Al kava te džane, Timotejona, e palune ďivesa ka aven but phare.
2 Golese kaj e manuša ka aven sebična, ka manďen but pare, ka aven ohola thaj barikane, hulnikura po Dol, ni ka šunen pe daden thaj pe dejen, nezahvalna. Khanči ni ka avol lenďe sveto.
3 Von ka aven bizo manglipe, ni ka manďen te mirin pe, ka ogovorin, ni ka avol len kontrola pe kova so ćeren, ka aven gruba thaj okrutna, ni ka manďen o šukaripe.
4 Ka aven izdajnikura, zurale šorenďe, ponosna. Po but ka manďen o užitak nego e Devle.
5 Lenďe muja ka dičhon sar devlikane, al ka odreknin pe tari Devlesi zor. Gasavendar crde tut.
6 Maškar kala si kola save aven ane čhera thaj zavodin e lakoverna džuvljen save si pherde grehurencar, inďarde bute manďimasa,
7 save uvek sikljon, al nisar našti sikljon o čačipe.
8 Sar so o Janije thaj o Jamvrije protivisajle e Mojsijase, gija akala manuša suprostavin pe e čačimase. Lenďi goďi si rumime thaj lenďi pač ni vredil khančese.
9 Al ni ka džan but anglal, golese kaj lengo bigoďaveripe ka sikadol angle savorende, sar so sikadilo e Janijaso thaj e Jamvrijaso dilipe.

E Pavlese naredbe e Timotejese

10 Al tu đeljan pale mingro sikajipe, mingro džuvdipe, mi namera, mo pačajipe, mo
strpljenje, mo manglipe thaj pale mo istrajnost.
11 Džane save progonstvura thaj patnje sesa man ani Antiohija, ani Ikonija thaj ani
Listra. Save li na progonstvura nakhljem! Thaj akh, o Gospod tare sa ikalda man.
12 A i savore save manđen te živin devlikano džuvdipe ano Hrist o Isus, ka aven
tradime.
13 A e bilačhe thaj e xoxavne manuša ka postanin sa po but čhelale, ka xoxaven thaj
korkore ka aven xoxade.
14 Al tu ach ane kova so sikliljan thaj ano so san uverime, golese so tu džane kastar
sikliljan.
15 Taro čhavoripe džane e Sveta lila, save šaj den tut džanglipe, savo inđarol ano
spasenje prekalo pačajipe ano Hrist o Isus.
16 Sa e Sveta lila si taro Dol dinde thaj korisna sikajimase, bašo ukor, bašo popravipe
thaj te sikljiva o čačipe ano pravednost,
17 te avol o manuš e Devleso pripremimo baši dži jekh šukar bući.

4

1 Xav tut sovli anglo Dol thaj o Isus Hrist, savo ka sudil e džuvdenđe thaj e mulenđe
thaj savo ka avol thaj savo ka vladil sar Caro:
2 Vaćar o Lafi, ano šukar vreme thaj ano pharo vreme ukori, opomeni thaj zurav, a pe
gova av strpljivo ano sikajipe.
3 Golese kaj ka avol o vreme kana o sasto sikajipe ni ka manđen te šunen e manuša,
nego palo piro manglipe ka ćiden pese učiteljuren te phenen lenđe kova so manđen.
4 Ka ačhaven te šunen o čačipe, ka irin pe premale izmislime paramiča.
5 A tu av ane sa trezveno, trpi o bilačhipe, propovedi o Lačho Lafi thaj ćer sa ćire
dužnostura ani ćiri služba.

E Pavlese palune lafura

6 So tičil pe mandar, avilo o sato te predav mingro džuvdipe sar žrtva thaj paše si o
vreme taro mo džajipe tare kava džuvdipe.
7 Lačho maripe mardem, i trka dži o krajo prastijem, o pačajipe ićardem.
8 Akana, manđe si ćerdo o venco taro pravednost, savesa ka nagradil ma o Gospod, o
pravedno sudija, ane kova Đive thaj na samo man, nego i savoren save ađućaren ano
manglipe leso avipe.
9 Dikh te ave sigate mande.
10 Golese so o Dimas ačhada man kaj po but manglja kava sveto thaj đelo ano Solun,
o Kriskent đelo ani Galatija, a o Tit ani Dalmacija.
11 Samo si o Luka akate mancar. Le e Marko thaj an le tusa, golese kaj si manđe korisno
ani služba.
12 E Tihike bičhaldem ano Efes.
13 Kana ka ave, an manđe i kabanica savi ačhadem ane Karpeso čher ani Troada thaj
e knjige, a embut e pergamentura.
14 O Aleksandar o kovači but bilačhipe ćerda manđe. O Dol lese ka iril pale gova so
ćerda.
15 Arakh tut lestar, golese kaj but protivisajlo pe amare lafura.
16 Ano mingro angluno branipe ko sudo khoni ni sasa paše mande. Savore ačhade
man. Gova ma te đinol pe lenđe.
17 Al o Gospod ačhilo paše mande thaj dija man zuralipe, te bi prekale mande vaćarola
pe o haberi ano potpunost thaj te bi šunena le sa e manuša save ni džanen e Devle. Gija
sema ikaldo tare lavese danda.
18 O Gospod ka ikalol man taro dži jekh bilačhipe thaj ka inđarol man bezbedno ane
piro Carstvo e neboso. Lese nek avol slava akana thaj ane sa e đivesa. Amin.

Palune pozdravura

19 Pozdravi e Priskila thaj e Akila thaj e Onisiferese čherutnen.
20 O Erast ačhilo ano Korint. A e Trofime ačhadem ani Milita golese kaj sasa nasvalo.
21 Dikh te ave angleder o jevend. Pozdravil tut o Euvulo, o Pudo, o Lino thaj o Klaudije
thaj sa e phrala.
22 Nek o Gospod avol ćire duxosa.
Milost te avol tumencar.

Bičhaldo lil e Titose

E Pavlese pozdravura

1 Kava pisiv me, o Pavle o sluga e Devleso thaj o apostol e Isuseso e Hristeso. Me
sem bičhaldo te zuravav o pačajipe kolenđe saven o Dol birisada thaj te sikavav len te
pindžaren o čačipe taro džuvdipe savo si šukar e Devlese.
2 Gova pačajipe thaj o pindžaripe dol nada za ko džuvdipe bizo meripe savo o Dol
obećisada angleder so ćerda o sveto – a o Dol našti xoxavol.
3 Ano pravo vreme objavisada e manušenđe po Lafi prekale propovedura, save amaro
Spasitelj, o Dol, zapovedisada manđe te propovediv.
4 Pisiv e Titose, mingre čačukane čhavese palo katano pačajipe:
Milost thaj mir taro Dol, o Dad thaj taro Hrist o Isus, amaro Spasitelj.

E Titosi služba ko Krit

5 Ačhadem tu ko Krit te dovrši kova so ačhilo te ćerol pe thaj te čhuve e starešinen
ke forura, sar so me naredisadem tuće.
6 O starešina trubul te avol kova kastar našti khanči bilačhe te vaćarol pe, rom jekhe
romnjako, kase čhave si e pačavne thaj pe savende našti vaćarol pe kaj dilikane živin
thaj ni šunen.
7 Golese kaj o nadgledniko sar e Devleso upravniko trubul te avol manuš kastar našti
khanči bilačhe te vaćarol pe, savo naj kova so manđol sa pale leso te avol, na holjamo,
na mato, na kova savo manđol čingara ni kova savo si pohlepno ko barvalipe.
8 Al, vov trubul te primil lačhe e manušen ane piro čher, te manđol o šukaripe, te šaj
te kontrolišil pe, te avol pravedno, posvetimo thaj savo si disciplinovano.
9 Vov trubul te ićarol pe zurale ko čačukano lafi savo sikava, te šaj te ohrabril pe saste
sikajimasa thaj te koril kolen save protivin pe bašo ispravno sikajipe.
10 Golese kaj isi but kola save ni šunen, save vaćaren čuče lafura thaj gija inđaren
averen ano xoxaipe, emangleder kola save ićaren o suneti.
11 Gasavenđe muja trubul te phanden pe, golese so bašo po xoxavno dobitko cela čhera
irisade ko bilačhe gija so sikaven len so ni trubul.
12 A vaćarda nesavo lendar, lengo proroko:

“E manuša taro Krit sesa uvek xoxavne,
bilačhe zverura, bibućaće xalane.”

13 Kava vaćaripe si čače, golese zurale te kori len, te aven saste ano pačajipe
14 thaj te ma prihvatin e jevrejska paramiča thaj e naredbe e manušenđe, save irin
po dumo taro čačipe.
15 E thodenđe sa si thodo, a e melalenđe thaj bipačavnenđe khanči naj thodo, al i gođi
lenđi thaj lengo savest si melale.
16 Vaćaren kaj pindžaren e Devle, al pumare bućencar sikaven kaj ni pindžaren le.
Von si odvratna thaj ni šunen thaj naj sposobna te ćeren nijekh šukar bući.

2

Sasto sikajipe

1 A tu, Tite, vaćar kova so složil pe e saste sikajimasa.
2 Sikav e puranen te aven ane sa staložime, dostojna, disciplinovana, saste ano
pačajipe, ano manglipe thaj ano strpipe.
3 A gija i e purane romnjen sikav te ponašin pe sar so trubun te aven e sveta romnja,
ma te ogovorin thaj ma te aven robura e pijimase. Nek aven kola save sikaven šukar,
4 te sikaven e terne romnjen te manđen pumare romen thaj pumare čhaven,
5 te aven disciplinovana, čistone ilencar, te dičhen po čher, te aven šukar thaj pokorna
pe romenđe, te ne bi dena khanikase te vaćaren bilačhe tare Devleso Lafi.
6 Gijate e terne muršen ohrabri te aven disciplinovana.
7 Ane sa te dičhen sar ćere šukar buća. Ćo sikajipe te avol čačukanipe thaj ozbiljnost.
8 Će lafura te aven saste thaj te našti te vaćarol pe lendar bilačhe, gijate kola save
protivin pe tuće te ladžan golese kaj naj so bilačhe te vaćaren amendar.
9 E robura pe sa trubun te pokorin pe pe gospodarenđe, te aven šukar ane sa, ma te
odgovorin bilačhe lenđe,

10 ni te čoren lendar, nego te sikadon kaj si šukar thaj pouzdana, gija ane sa te dičhol
kaj si šukar o sikajipe amare Spasiteljeso, amare Devleso.
11 Golese, baše sa e manuša sikadilo e Devleso milost savo anol spasenje.
12 Sikavol amen te crda amen taro bidevlipe thaj i požuda kale svetosi thaj amaro
džuvdipe te avol disciplinovano, pravedno thaj devlikano ane kava sveto.
13 Gija trubul te živi dži kaj aďućara te avol o blagoslovimo baro Đive savese nadi
amen, kana ka objavil pe i slava amare bare Devlesi thaj e Spasiteljesi, amare Isusesi e
Hristesi.
14 Vov korkoro pes dija te poćinol amen taro dži jekh bezakonje thaj te thovol pese
manušen save pripadin lese, save trudin pe te ćeren šukar buća.
15 Gova sikav! Isi tut sa o pravo te ohrabri len thaj te kori len. Khoni te ma peravol
tut!

3

Te ćerol pe šukar

1 De goďi e pačavne manušen te pokorin pe e šorutnenďe thaj kolenďe save si ko vlast,
te šunen thaj te aven spremna baše sa e šukar buća.
2 Vaćar lenďe khoni te ma vaćarol bilačhe khanikastar, ma te ćeren čingara, nego te
aven krotka thaj te sikaven ljubaznost premal savorende.
3 Gova vaćarav golese kaj i amen sama bigoďaver, zavedime thaj ni šundam. Sama
robura bašo strast thaj baše užitkura sa e vrste. Načhena amare đivesa ano bilačhipe
thaj ano zavist. Mrzisade amen thaj amen mrzisadam jekh avere.

4 Al tegani sikada pe o šukaripe
thaj o manglipe e Devleso amare Spasiteljeso, premale manuša.
5 O Dol spasisada amen,
na baše pravedna buća save ćerdam,
nego baše piro milosrďe.
Spasisada amen kana thoda amen,
golesa palem bijandiljam
thaj obnovisada amen e Svetone Duxosa.
6 O Dol pe amende čhorda izobilno o Sveto Duxo
prekalo Isus Hrist o Spasitelji amaro.
7 O Dol pale leso milost opravdisada amen te bi šaj postanisa
naslednikura taro džuvdipe bizo meripe savese nadi amen.

8 Kava sikajipe si sigurno thaj mangav kava zurale te vaćare, te bi kola save pačan
ano Dol posvetina pe te ćeren šukar buća. Gova si šukar thaj korisno baše sa e manuša.
9 Crde tut tare dilo pučipe, tare čingara tare spiskura tare plemenura, tare prepirke
thaj čingara taro Zakon, golese kaj si bizo korist thaj čuče.
10 Te ćerda khoni maškar tumende razdor, opomeni le! Al te ćerol gova i pali dujto
opomena, crde tut lestar!
11 Tu džane kaj gasavo manuš si rumimo thaj grešil. Vov korkoro pes osudil.

E Pavleso poslednjo haberi thaj pozdrav

12 Kana ka bičhalav e Arteme il e Tihike ke tute, dikh te ave ke mande ano Nikopolj!
Golese kaj odlučisadem gothe te nakhavav o jevend.
13 E Zinese, e advokatese thaj e Apolose dikh te pomogni lenďe so trubul len dromese,
ma te falil lenďe khanči.
14 Thaj gijate amare manuša trubun te sikljon te posvetin pe te ćeren šukar buća, sa
kaj čače isi potreba, te ma bi živina čučo džuvdipe.
15 Savore save si mancar pozdravin tut.
Pozdravi e pačavnen save manďen amen ano pačajipe.
E Devleso milost te avol tumencar savorencar.

Bičhaldo lil e Filimonese

E Pavlese pozdravura

1 Kava lil pisiv me o Pavle, phanglo bašo Hrist o Isus thaj o Timotej amaro phral, e
mangle Filimonese, savo si amaro saradniko,
2 thaj amare phejaće e Apfijaće thaj e Arhipese savo si sar me, borco e Hristeso thaj e
khanđiraće savi ćidol pe ane ćiro čher:
3 Milost thaj o mir te avol tumencar taro Dol, tare amaro Dad thaj taro Gospod o Isus
o Hrist.

Zahvalipe thaj i molitva

4 Zahvalima uvek me Devlese kana setima tutar ane molitve, Filimone.
5 Golese kaj šunav tare ćiro pačajipe ano Gospod o Isus thaj baše ćiro manglipe
premale sa lese sveta manuša.
6 Mingri molitva si te amaro katanipe ani pač anol tuće po baro razumipe taro svako
šukaripe so isi amen ano Hrist.
7 Golese so but radujisadan man thaj kovljardan man ćire manglimasa, golese kaj tu
phrala, osvežisadan e ile e svetone manušenđe.

E Pavlesi molitva e Onisimese

8 Golese i ako isi man ano Hrist smelost te narediv tuće so te ćere,
9 zbog gova manglipe pošukar moliv tut, me o Pavle, gasavo savo sem, purano, a akana
phanglo bašo Isus o Hrist.
10 Moliv tut bašo Onisim,* baše mingro čhavo, kase postanisadem duxovno dad ano
phanglipe.
11 Vov angleder sasa tuće beskorisno, al akana si korisno tuće thaj manđe.
12 Bičhalav le tuće palal, a lesa džal i mo ilo.
13 Mangljem te ačhavav le kate ke mande, te služil man umesto tute ane kala sinđira,
save inđarav bašo Lačho Lafi.
14 Al ni mangljem te ćerol khanči bizo ćiro pristanak, golese te ma avol ćiro šukaripe
iznudimo, nego taro šukar manglipe.
15 Golese šaj phenol pe kaj o Onisim crdija pe bašo zala vreme tutar, te bi dobisa le
baše sa e đivesa,
16 na više sar robo, nego but po šukar taro robo, sar mangle phrale. Manđe si vov but
drago, a kobor li tek tuće ka avol, na samo sar manuš nego sar phral ano Gospod.
17 Te dikhljan man sar saradniko, šukar primi le, sar kana bi man primisa.
18 A te ćerda tuće khanči bilačhe il kamol tuće khanči, čhuv manđe gova ko đinipe.
19 Me, o Pavle, pisiv mingre vastesa. Me ka nadoknadiv tuće. Ni trubul te vaćarav
tuće, kaj duguji manđe thaj korkore tut!
20 Čače, phrala, sar sledbeniko e Gospodeso, an te avol man korist tutar. Osveži mingro
ilo ano Hrist!
21 Uzdajima ane ćiro šunipe, golese i pisiv tuće kava. Džanav kaj ka ćere pobut nego
so moliv tut.
22 Thaj vadži kava moliv tut, dikh spremi manđe i gostinsko soba kaj te bešav, golese
kaj nadi man kaj o Dol ka šunol tumare molitve te avav tumende.

Pozdravura

23 Pozdravin tut o Epafraso, savo si mancar ano phanglipe bašo Hrist o Isus,
24 thaj o Marko, o Aristarh, o Dimas thaj o Luka, save mancar ćeren bući.
25 O milost e Gospodeso e Isuseso e Hristeso te avol tumare duxosa.

---

* **1,10** "Onisim" značil "korisno".

Bičhaldo lil e Jevrejenđe

O Dol vaćarda amenđe prekal piro Čhavo

1 Ane purane vremenura, but droma thaj ke but načinura vaćarda o Dol amare
paradadenđe prekal e prorokura,
2 al ane kala palune đivesa vaćarda amenđe prekal piro Čhavo, kas čhuta te avol
nasledniko pe sa thaj prekal kaste ćerda i o sveto.
3 O Čhavo si odsjaj tare Devlesi slava thaj verno sikavol e Devleso karakter. Vov ićarol
sa pe zurale Lafesa thaj kana thoda e manušen tare grehura, bešlo ko počasno than ki
desno rig e Bare Devlesi ko nebo.

O Isus si pobaro tare anđelura

4 O Čhavo gaći postanisada pobaro tare anđelura, golese so o Dol dija le alav savo si
but pobaro alav tare anđelurengo.
5 O Dol nijekhe anđelose ni vaćarda kava:

“Tu san mingro čhavo,
od ađive sem ćiro Dad”,
il:
“Me ka avav leso Dad,
a vov ka avol mingro Čhavo.”

6 A kana o Dol sikada pe jekhebijande Čhave e svetose, palem vaćarda:

“Nek peren ke koča angle leste
sa e Devlese anđelura!”

7 A e anđelurenđe phenda:

“Vov pe anđeluren ćerol sar balvalja,
a pe slugen ćerol sar plameno e jagako.”

8 Al pe Čhavese vaćarda:

“Ćiro presto, Devla, ačhol ane sa e đivesa.
Tu vladi pravedno ane ćiro carstvo.
9 Mangljan o pravednost
thaj mrzisadan o bišukaripe.
Golese o Dol, ćiro Dol,
makhlja tut uljesa taro radost,
pobut nego ćire amalen.”

10 Thaj vadži vaćarda o Dol:

“Tu, Gospode, ko anglunipe postavisadan o temelji e phuvako
thaj o nebo si bući ćire vastenđi.
11 Tu ka ače, al von ka nestanin
thaj ka pharadon sar e šeja.
12 Tu ka paćare len sar purano ogrtači,
thaj ka menjin pe sar šeja.
Al tu ka ače isto,
thaj ćire berša ni ka načhen.”

13 O Dol nijekhe anđelose ni vaćarda kava:

“Beš manđe ko počasno than ki desno rig
sa dži kaj ni čhuvav
ćire dušmajen tale ćire pingre.”

14 Naj li sa e anđelura duxura save služin thaj save si bičhalde te služin kolenđe save
ka nasledin o spasenje?

2

Sikajipe taro baro spasenje

1 Golese trubul vadži zurale te ićara amen pe kova so šundam, te ma bi hasardivasa
taro šukar drom.
2 Gija, te o Lafi, savo sasa vaćardo prekale anđelura, sikadilo sar čačukano thaj kola
save ni manglje te šunen thaj ćerde prestup, primisade pravedno kazna,
3 sar amen šaj te nakha bizi kazna, ako ačhava gasavo baro spasenje? Gova spasenje
lija te propovedil o Gospod thaj pale gova potvrdisade i kola save šunde le.
4 A o Dol svedočisada tare gova spasenje e čudurencar, e znakurencar thaj različitone
bućencar thaj dija e darura taro Sveto Duxo pale piro manglipe.

O Isus postanisada manuš te bi pomožila amenđe

5 O Dol ni dija e anđelurenđe te vladin ko sveto savo ka avol, tare savo vaćara.
6 Nego, khoni vaćarda ke nesavo than ano Sveto Lil:

“So si o manuš,
lestar te de tut gođi?
So si o čhavo e manušeso,
lestar te brini tut?
7 Ko zala vreme ćerdan le zala pocikno tare anđelura,
al dijan le slava thaj čast sar kruna.
8 Sa čhutan tale lese pingre.”

O Dol čhuta sa tale lese pingre thaj ni ačhilo khanči so naj ano leso vlast. Al akana vadži
ni dikha kaj sasa lese sa pokorimo.
9 Al dikha e Isuse, savo sasa ko zala vreme zala pocikno tare anđelura thaj savo dobisada
i slava thaj čast sar kruna golese so trpisada o meripe te bi pale Devleso milost, o Isus
merola sa e manušenđe.
10 Te bi bute čhaven anola ani slava, sasa šukar Kolese kase thaj maškar kaste sa
postojil, te e Isuse – e Anglune tare lengo spasenje – ćerol savršeno maškare patnje.
11 Golese kaj i o Isus, kova savo ćerol e manušen te aven sveta thaj i kola save si
posvetime, isi len jekh Dad. Golese o Isus ni ladžal te akharol len sar phrala thaj pheja,
12 vaćarindoj e Devlese:

“Me ka vaćarav ćiro alav
mingre phralenđe thaj mingre phejenđe,
thaj kana ka ćiden pe ko slavljenje,
me gothe ka đilabav tuće.”

13 Thaj vadži:

“Ane leste ka čhuvav mo pouzdanje.”

Thaj vadži:

“Akh me thaj mingre čhave saven o Dol dija man.”

14 Sar so si e čhave taro rat thaj taro mas, gija i o Isus avilo ane gasavo telo sar manuš,
pe merimasa te uništil e benđe savo isi le vlast po meripe
15 thaj te oslobodil i kolen save ane sa piro džuvdipe sesa ano ropstvo golese so darajle
taro meripe.
16 Golese so, čače o Isus ni avilo te pomožil e anđeluren, nego e Avraamese
potomkuren.
17 Golese o Isus morajlo te avol ane sa sar lese phrala thaj pheja, te postanil anglo Dol
milosrdno thaj pačavno Baro Svešteniko thaj te aven oprostime e grehura e manušenđe.
18 Golese kaj vov korkoro trpisada kana sasa iskušimo, thaj akana šaj pomožil kolen
save si iskušime.

3

O Isus si pobaro taro Mojsije

1 Golese, sveta phralalen thaj phejalen, tumen save sena akharde taro Dol, šukar
dičhen ko Isus savo si Apostol thaj Baro svešteniko amare pačajimaso.
2 Vov sasa verno e Devlese savo birisada le baši kaja svešteničko bući, sar so o Mojsije
služisada verno ane sa o čher e Devleso.
3 Al o Isus si dostojno baši pobari slava taro Mojsije, sar so e manuše savo ćerda o
čher isi pobari slava nego o čher.
4 Golese kaj dži jekh čher mora khoni te ćerol, a kova so ćerda sa, si o Dol.
5 Thaj o Mojsije sasa verno sar sluga ane sa e Devleso čher, te svedočil tare buća save
tek trubun te objavin pe.
6 Al o Hrist si verno Čhavo, savo upravil sa e Devlese čheresa. A leso čher sam amen,
te ićardam o zuralo pouzdanje ani nada savasa hvali amen.

Upozorenje bašo bipačajipe

7 Golese, sar so vaćarol o Sveto Duxo:

“Ađive, te šunden e Devleso glaso,
8 ma zuraven tumare ile
sar tumare paradada save bunisajle,
ke gova đive kana iskušisade e Devle ani pustinja.
9 Odori tumare paradada izazivisade thaj iskušisade mingro strpljenje,
iako dikhlje mingre buća saranda (40) berš.
10 Golese sema holjamo pe gova bijandipe
thaj vaćardem: ‘Lenđe ile uvek džan mandar,
thaj mingre droma ni pindžaren.’
11 Gija xaljem sovli holjame:
‘Nikad ni ka aven ano than tare mingro odmor!’ ”

12 Phralalen thaj phejalen, dičhen ma te avol khanika tumendar bilačho thaj bipačavno
ilo, pa te crdol pe taro džuvdo Dol.
13 Nego, svako đive zuraven jekh avere, sa dži kaj trajil gova “ađive”, te ni avol khoni
tumendar xoxado e grehosa thaj te ni zuravol leso ilo.
14 Golese so, isi amen kotor ano Hrist, samo te zurale ićardam amen dži o krajo taro
pouzdanje savo sasa amen ko anglunipe.
15 Sar so si vaćardo:

“Ađive, te šunden e Devleso glaso,
ma zuraven tumare ile
sar tumare paradada save bunisajle.”

16 Golese, save si gola so šunde e Devleso glaso a bunisajle? Naj li gova sa kola saven o
Mojsije ikalda taro Egipat?
17 Pe kaste o Dol sasa holjamo saranda (40) berš? Dal na pe kola save grešisade thaj
tegani ačhile mule ani pustinja?
18 Baše kaste o Dol xalja sovli kaj ni ka aven ano than tare leso odmor? Na li baše kola
save sesa bipačavne?
19 Gija dikha kaj von naštine te aven ano than tare leso odmor golese kaj ni pačaje.

4

Odmor baše Devlese manuša

1 Gija, sar vadži važil e Devleso obećanje kaj ka dža ano than taro leso odmor, trubul
te ava ani dar ma khoni tumendar te zakasnil odori.
2 Golese so, i amenđe, sar i lenđe, sasa objavimo o Lačho Lafi. Al o Lafi savo von
šunde, lenđe ni sasa ano korist, golese kaj ni prihvatisade le pačajimasa, sar kola save
sesa poslušna e Lafese.
3 Golese samo amen save pača, šaj dža ane Devleso odmor, sar so vaćarda o Dol:

“Golese xaljem sovli holjame:
‘Nikad ni ka aven ano than tare mingro odmor!’ ”

O Dol kava phenda, iako si lese buća dovršime taro postanko e svetoso.

4 Golese kaj, ke nesavo than gija si pisimo bašo eftato đive: “A ko eftato đive o Dol
odmorisajlo tare sa pe buća.”
5 A kate palem si vaćardo: “Nikad ni ka aven ano than tare mingro odmor!”
6 Kola save emangleder šunde o Lačho Lafi ni đele andre golese so ni pokorisajle e
Devlese. Tegani, vadži ačhol prilika nesave te aven ano than tare Devleso odmor.
7 Golese, o Dol palem odredisada jekh đive savo akhardol “ađive”. Vov kasnije vaćarda
tare gova đive, pale but berša prekalo David, sar so si već vaćardo:

“Ađive, te šunden e Devleso glaso,
ma zuraven tumare ile.”

8 Golese so, te inđardasa len o Isus e Navineso ano than taro odmor, o Dol ne bi pale
gova vaćarola tare nesavo aver đive.
9 Gija, e Devlese manušenđe ačhol odmor ko eftato đive.
10 Golese so, dži jekh ko džal ane Devleso odmor, odmoril pe tare pe buća, sar so i o
Dol odmorisada palo ćeripe e svetoso.
11 Golese an te da sa amendar te ava ane gova than taro odmor thaj khoni amendar
te ma properol sar kola save ni pokorisajle e Devlese.
12 Golese kaj o Lafi e Devleso si džuvdo thaj delotvorno, po oštro taro svako mačo savo
činol ke duj riga. Avol dži odori kaj ulavol i duša taro duxo thaj e kokala tare zglobura,
a prosudil gova so da gođi thaj so manđol o ilo.
13 Thaj naj stvorimo khoni savo si angle leste garado. Sa si nango thaj pučardo angle
jakha Kolese kase amen mora te da računo.

O Isus si amaro Baro svešteniko
14 O Isus, Čhavo e Devleso, si amaro baro Anglunosvešteniko savo nakhlo maškar o
nebo, gija, zurale ićara amen ano pačajipe tare savo vaćara.
15 Gova amaro Baro svešteniko haljarol amare slabostura, golese so korkoro sasa ane
sa iskušimo sar i amen, al ni grešisada.
16 Golese, an te ava bizi ladž anglo Devleso presto taro milost, te primi o milosrđe thaj
te arakha milost savi ka pomožil amenđe baš kana ka trubul amen!

5

O Hrist si savršeno Baro svešteniko
1 Dži jekh baro svešteniko si birimo maškare manuša te zastupil len anglo Dol te bi
anola lenđe darura thaj žrtven bašo greh.
2 Le korkore isi slabostura thaj golese šaj avol kovlo premal kola save si ano
bidžanglipe thaj ano xoxaipe.
3 Golese mora te anol žrtven baše grehura e narodose thaj baše pire grehura.
4 Thaj khoni pese te ma dol gova čast, nego baše gova trubul te akharol le o Dol, sar
so akharda e Aarone.
5 Gija ni o Hrist korkore pes ni dija gova čast te bi avola Baro svešteniko, al dija le
gova čast o Dol savo vaćarda:

“Tu san mingro čhavo,
od ađive sem ćiro Dad.”

6 Thaj ane aver than lese o Dol vaćarol:

“Tu san svešteniko ane sa e đivesa
palo redo e Melhisedekoso.”

7 Ane kola đivesa kana sasa o Isus ki phuv, bare glasosa thaj jasvencar molisada e
Devle, savo šajine te spasil le taro meripe thaj o Dol šunda le golese kaj darajlo thaj
poštujisada e Devle.
8 Iako o Isus sasa e Devleso Čhavo, maškare sa so nakhada ani patnja siklilo te avol
poslušno.
9 A kana avilo dži ko savršenstvo, ćerdilo izvor taro večno spasenje sa kolenđe save
šunen le.
10 Golese kaj o Dol proglasisada le Baro svešteniko palo redo e Melhisedekoso.

Upozorenje te ma pera taro pačajipe

11 Golestar isi man vadži but so te phenav, al pharo manđe te objasniv gova e
lafurencar golese kaj sen spora ko šunipe.
12 Već but đivesa sen hrišćanura thaj trubula bi te sikaven averen. Al umesto gova,
trubul tumen khoni ko ka sikavol tumen palem baše osnovna buća tare Devleso Lafi.
Vadži trubul tumen thud, a na zuralo xape!
13 Dži jekh kase vadži trubul thud, ni đelo anglal ko sikajipe taro pravednost, golese
kaj si stalno čhavoro savo pijol thud.
14 Al zuralo xape si baše zrela, baše kola saven isi sposobnost te šaj razlikuin so si
šukar, a so naj šukar.

6

1 Golese, an te dža po dur taro osnovno sikajipe taro Hrist thaj te dža anglal premal
gova so inđarol ko zrelost. Ne bi trubula palem te sikava tumen taro jekh isto temelji
taro pokajipe tare buća save inđaren ano meripe thaj taro pačajipe ano Dol,
2 taro sikajipe e krstimaso, položipe e vastengo, uštipe tare mule thaj taro večno sudo.
3 Thaj gova i ka ćera, te dija o Dol.
4 Golese so, našti palem te ane ko pokajipe kolen save sesa jekh drom prosvetlime,
save okusisade e Devleso daro, kolen saven sasa kotor ano Sveto Duxo,
5 thaj kola save okusisade o šukaripe tare Devleso Lafi thaj taro zuralipe e svetoso
savo ka avol,
6 a pale gova ačhade o pačajipe, golese so von korkore pese palem čhuven e Devlese
Čhave ko krsto thaj čhuven le javno te maren muj lesa.
7 Thaj i phuv savi pijol o bršnd savo često pe late perol, thaj bijanol biljke save si
korisna kolenđe save obradin i phuv, primil blagoslov taro Dol.
8 Al i phuv savi bijanol kangre thaj korov, naj khančese thaj paše si bašo prokletstvo.
Thaj ko krajo ka avol phabardi.
9 Iako gija amen vaćara, amalalen manglalen, sigurna sam kaj ađućaren tumen po
šukar blagoslovura save preperen kolenđe saven o Dol spasisada.
10 Golese kaj o Dol naj nepravedno. Vov ni ka bistrol tumare buća thaj o manglipe
savo sikaden lese kana pomožisaden e Devlese manušenđe, sar so i akana gova ćeren.
11 Al amari bari želja si dži jekh tumendar te sikavol isto revnost dži o krajo, te bi
pherdola kova so nadin tumen,
12 ma te aven bibućarne, nego te dičhen tumen pe kola save prekalo pačajipe thaj
prekalo strpljenje nasledin kova so obećisada o Dol.

E Devleso obećanje dol nada

13 Kana o Dol dija e Avraamese obećanje thaj ni sasa khoni pobaro ane kaste te xal
sovli, xalja sovli ane peste
14 vaćarindoj: "Čače, ka blagosloviv tut obilno thaj ka dav tut bute potomkuren."
15 Thaj gija o Avraam strpljivo ađućarda thaj dobisada kova so o Dol obećisada lese.
16 Golese so, e manuša xan sovli ane nekaste ko si pobaro lendar te bi i sovli potvrdila
kova so sasa phendo thaj te bi ačhavola pe i čingar.
17 Golese o Dol potvrdisada piro obećanje sovljasa, golese so manglja jasno te sikavol
e naslednikurenđe taro obećanje, kaj ni ka menjil goja sovli so xalja.
18 O Dol dija i obećanje thaj sovli. Kala duj buća našti te menjin pe golese kaj o
Dol nikad našti prevaril. Golese, amen save arakhljam ane leste utočište, šaj te ava
ohrabrime te ićara amen ani nada savi o Dol čhuta angle amende.
19 Kaja nada isi amen sar zuralo thaj sigurno sidro amare dušenđe thaj inđarol amen
pali zavesa, ano nebo, ane Devleso svetilište.
20 O Isus već đelo andre baše amende thaj baše sa o vreme postanisada Baro
svešteniko palo redo e Melhisedekoso.

7

O Melhisedek thaj o Avraam

1 O Melhisedek sasa caro taro foro Salim thaj svešteniko e Najbare Devleso. Kana o
Avraam irisajlo taro maripe e carurengo kaj pobedisada, o Melhisedek iklilo angle leste
thaj blagoslovisada le.
2 Tegani o Avraam dija e Melhisedekese dešto kotor taro pleno e marimaso. E
Melhisedekeso alav angleder značil "Caro taro pravednost", al tegani i Caro taro Salim
značil "Caro taro mir".

3 Ano Sveto lil naj pisimo khanči tare leso dad, ni tare lesi dej, ni tare leso spisko tare
kuštika, ni taro vreme kana bijandilo il kana mulo. Vov si sar o Čhavo e Devleso thaj
gija baše sa o vreme ačhol svešteniko.
4 Dičhen, gijate, kobor sasa baro o Melhisedek: o Avraam amaro baro paradad
priznajisada le sar bare, kase čak dija dešto kotor taro emšukar pleno e marimaso.
5 E svešteniku renđe, e Levijase čhavenđe, o Zakon naredil te ćiden dešto kotor tare
sa so isi e manušen, tare pašutne Izraelcura, iako si i von e Avraamese potomkura.
6 O Melhisedek ni sasa tari Levijasi kuštik, al lija o dešto kotor taro Avraam thaj
blagoslovisada le, e manuše kase o Dol dija o obećanje.
7 Thaj naj sumnja kaj o baro blagoslovil e cikne.
8 Jekh drom dikha sar e jevrejska svešteni kura save ćiden dešto kotor, si manuša save
meren, a dujto drom dikha e Melhisedeke, savo si pobaro lendar, golese kaj svedočil pe
lestar kaj si vadži džuvdo.
9 Khoni šaj phenol kaj i o Levi, kase potomkura ćiden o dešto kotor, dija e
Melhesedikese o dešto kotor prekal piro paradad o Avraam.
10 Golese, o Levi vadži ni bijandilo, al postojisada ano telo pe paradadeso e Avraameso
kana reslja le o Melhisedek.
11 Te šajine te dobil pe o savršenstvo prekalo levitsko sveštenstvo – savo sasa
uspostavimo premalo Zakon savo dija pe e narodose – sose bi trubula te avol aver
svešteniko, svešteniko sar o Melhisedek, a na sar o Aaron?
12 Golese kaj, te menjil pe o sveštenstvo, tegani mora te menjil pe thaj o zakon.
13 Golese, o Isus, pe savo sa kava odnosil pe, si tari aver kuštik, tare savi khoni nikad
ni služisada pašo žrtveniko.
14 Golese kaj, džanol pe kaj amaro Gospod avol tare Judasi kuštik, a o Mojsije khanči
ni vaćarda tari goja kuštik kana vaćarda tare svešteni kura.

O Isus si svešteniko sar o Melhisedek

15 Sa kava pobut dičhol pe golese kaj avilo aver svešteniko, savo si sar o Melhisedek.
16 Vov postanisada svešteniko, al na gija so zadovoljisada o Zakon kaj o svešteniko
trubul te avol tare Levijasi kuštik, nego zorasa taro džuvdipe savo našti avol uništimo.
17 Golese kaj taro Hrist si pisimo ano Sveto lil:
“Tu san svešteniko ane sa e đivesa
palo redo e Melhisedekoso.”
18 O purano zapovest činavol pe golese kaj ni sasa zuralo thaj ni sasa khančese.
19 Golese kaj o Zakon khanči naštine te ćerol savršeno, al akana dobisadam pošukar
nada, savasa ava po paše e Devlese.
20 Thaj gova ni sasa bizi sovli. Golese kaj, e Levijase potomkura postanisade
svešteni kura bizi sovli,
21 al o Isus postanisada svešteniko kana o Dol xalja sovli vaćarindoj:

“O Gospod xalja sovli
thaj ni ka phađol goja sovli:
‘Tu san svešteniko ane sa e đivesa.’ ”

22 E Devlese sovljasa o Isus garantujil pošukar savez.
23 Angleder sesa but svešteni kura, golese so o meripe ni dija len te ačhen ano služipe:
kana bi jekh svešteniko merola, ke leso than bi avola aver.
24 Al o Isus ačhol svešteniko ane sa e đivesa thaj leso sveštenstvo ni ka načhol pe
aver dženo.
25 Golese vov šaj spasil ane sa e đivesa kolen save aven prekal leste ko Dol, golese so
vov živil stalno thaj si posredniko baše lende.
26 Tegani, o Isus si gasavo Baro svešteniko savo trubul amen. Vov si sveto, bizi krivica,
bizo greh, odvojimo tare grešnikura thaj si po uzvisimo taro nebo.
27 Ni trubul dži jekh đive te dol žrtven, sar avera bare svešteni kura, golese kaj von
gova angleder ćerde baše pe grehura thaj pale gova i baše grehura avere manušenđe.
Al o Isus gova ćerda jekh drom baše sa e đivesa, kana korkoro pes dija sar žrtva.
28 O Zakon čhuta bare svešteni kuren saven isi manušikane slabostura. Al o Dol
sovljasa savi avili palo Zakon, čhuta pe Čhave te avol Baro svešteniko, savo postanisada
savršeno ane sa e đivesa.

8

O Isus si Baro svešteniko taro Nevo savez

1 Em važno kolestar savestar vaćara, si kava: Amen isi gasavo Baro svešteniko savo
bešlo ki desno rig taro presto e Bare Devleso ko nebo.
2 Vov služil ani Svetinja, ano čačukano Šatori savo vazdija o Dol, a na o manuš.
3 Dži jekh baro svešteniko si čhuto te anol darura thaj žrtven. Golese thaj kava Baro
svešteniko trubuja te anol žrtva.
4 Te si akana kate ki phuv, ne bi šajine te avol svešteniko, golese kaj već si kate kola
save palo Zakon anen darura.
5 Al von služin e Devlese ke gasavo than savo si samo slika thaj senka tare kova so
si ko nebo. Golese kana o Mojsije spremisajlo te ćerol o Šatori, o Dol upozorisada le:
“Dikh, te ćere sa pale kova so sasa tuće sikado ki gora.”
6 Al akana o Hrist dobisada gasavi služba savi si považno tare lenđi služba, golese kaj
kava savez ane savo si Vov posredniko si pošukar taro purano savez thaj si temeljime
ke pošukar obećanjura.
7 Kana bi avola o angluno savez bizi mana, ne bi trubula te rodol pe dujto.
8 Golese so, korkoro o Dol arakhlja mana bašo savez pa phenda e narodose:

“Akh, avol o đive, vaćarol o Gospod,
kana ka pherav o nevo savez
e manušencar taro Izrael
thaj e manušencar tari Juda.
9 Gova ni ka avol sar o savez
savo phangljem lenđe paradadencar
ane gova đive kana lijem len taro va
te ikalav len andari Egipatsko phuv.
Golese kaj von ni ačhile verna pe mingro savez
thaj me irisadem mingro dumo lendar.
10 Kava si savez savo ka ćerav
e manušencar taro Izrael
pale gola đivesa, vaćarol o Gospod.
Mingre zakonura ka čhuvav ane lenđi gođi
thaj ka pisiv len ane lenđe ile.
Me ka avav lengo Dol
a von ka aven mingro narodo.
11 Thaj khoni vadži ni ka trubul te sikavol
pe forutne ni pe phrale vaćarindoj:
‘Pindžar e Gospode,’
golese kaj savore ka džanen man,
taro cikno dži o embaro maškar lende.
12 Golese kaj ka oprostiv lengo bilačhipe
thaj ni ka dav man vadži gođi tare lenđe grehura.”

13 Kana o Dol vaćarda “nevo”, proglasisada kova angluno kaj phurajlo. Thaj kova so
phuravol, naj dur taro hasardipe.

9

E Devleso službipe ane phuvako šatori

1 Ano angluno savez sesa odredbe sar te poštujil pe o Dol ano Sveto than ki phuv.
2 O Šatori sasa gija ćerdo kaj ano angluno kotor sasa svećnjako, astali thaj sveta
mangre. Gova kotor akhardola pe “Svetinja”.
3 Pali dujto zavesa ano Šatori sasa kotor so akhardola “Svetinja pe svetinje”.
4 Gothe ačhola o zlatno žrtveniko e kadimaso thaj o Kovčeg taro savez savo sasa
paćardo zlatosa tare sa e riga. Andre ane leste sasa zlatno čaro e manasa, e Aaronesi
rovli, savi procvetisada, thaj e ploče taro bar pe save sesa pisime e zapovestura.
5 Odupral po Kovčeg sesa anđelura – Heruvimura – save sikavena e Devlesi slava. Von
pe phakencar učharde o poklopco taro Kovčeg – o Pomirilište. Al tare sa kava ni trubul
akana te vaćarol pe.
6 A od kana si gova gija ćerdo, e svešteničkura stalno avena ano angluno kotor e
Šatoreso, te ćeren služba e Devlese.

7 Al ano dujto kotor e Šatoreso džal samo o baro svešteniko, i gova samo jekh drom
ano berš.* Pesa lol rat tari žrtva savo anol baše pe grehura thaj baše manušenđe
grehura save ćerde ano bidžanglipe.
8 Gija o Sveto Duxo sikada kaj o drom ani Svetinja pe svetinje vadži ni sasa putardo,
sa dži kaj vadži postojil o angluno Šatori.
9 Kava si primer baše ađivesutno vreme. Gova značil kaj e darura thaj e žrtve so anen
pe, našti te ćeren savršeno savest kolese savo služil e Devle.
10 E žrtve thaj e darura sesa samo bašo xape, pijipe thaj baše razna adetura e
thodimase. A gova sesa propisura save sesa samo bašo telo thaj vredin samo dži kaj
o Dol ni anol nevo način e džuvdimaso.

O Hrist si žrtva bizi mana

11 Al kana avilo o Hrist sar Baro svešteniko taro šukaripe savo akana isi amen, nakhlo
maškar pobaro thaj posavršeno Šatori, savo naj ćerdo manušikane vastencar thaj ni
preperol kale ćerde svetose.
12 Jekh drom baše sa e đivesa dija andre ani Svetinja pe svetinje, na e ratesa e buzengo
thaj e guruvengo, nego pire ratesa thaj gija anda amenđe otkupljenje ane sa e đivesa.
13 O rat e buzengo thaj e guruvengo thaj o praho e guruvnjako so si prskimo pe kola
save si palo adeti melale, svetin len te aven thode telesno.
14 Tegani, kobor vadži pobut o rat e Hristeso ka thovol amaro savest tare buća save
inđaren ano meripe, te bi amen šaj služisa e džuvde Devlese! Golese kaj e zorasa taro
večno Duxo o Hrist korkoro pes dija e Devlese sar savršeno žrtva baše amare grehura.
15 A golese si o Hrist Posredniko taro Nevo savez maškaro Dol thaj e manuša. Akana
kola save si akharde šaj primin o večno nasledstvo so o Dol obećisada. Golese kaj, o
Hrist mulo te oslobodil len tari kazna e grehosi, save sesa ćerde ano angluno savez.
16 Merol li khoni thaj ačhavol testament, našti khanči te dobil sa dži kaj ni dokažil pe
kaj kova so ćerda testament čače mulo.
17 Golese kaj o testament važil tek kana kova so ćerda le čače mulo, al dži kaj si
džuvdo, o testament ni važil.
18 Golese thaj e anglune saveze trubuja rat te bi avola važećo.
19 Kana o Mojsije objavisada e manušenđe sa e zapovestura taro Zakon, lija o rat e
terne guruveso thaj buzeso, paj, loli pošom thaj kaštoro taro isop, thaj prskisada čak i o
Lil taro Zakon thaj sa e manušen
20 vaćarindoj: "Kava si rat so ćerol savez savo o Dol tumenđe odredisada."
21 Isto gija, e ratesa prskisada i o Šatori thaj sa e čare savencar služina e Devlese ano
Šatori.
22 Palo Zakon, skoro sa mora te thovol pe e ratesa thaj bizo čhordo rat naj oproštenje.

E Hristeso rat thovol e grehura

23 Golese, trubuje sa e predmetura save si ćerde palo nebesko uzor, te thoven pe ke
gasavo način, al e nebeska buća trubun te thoven pe pošukar žrtvencar tare kala.
24 Golese kaj o Hrist ni đelo ani Svetinja savi si ćerdi vastencar, savi si samo slika
tari čačukani Svetinja, nego vov đelo ano nebo, baše amende te sikadol pe akana angle
Devleso muj.
25 O Hrist ni đelo andre te bi pobut droma dola korkoro pes sar žrtva, sar so o baro
svešteniko svako berš džal ani Svetinja pe svetinje te anol o rat savo naj leso.
26 Golese kaj tegani bi trubula but droma te trpil i patnja taro postanko e svetoso.
Nego, o Hrist sikada pe akana ke poslednja vremenura, jekh drom thaj ane sa e đivesa,
te dol po životo sar žrtva, te crdol o greh.
27 Sa e manuša mora te meren jekh drom, a pale gova te ikljen ko sudo e Devleso.
28 Gija i o Hrist jekh drom sasa dindo sar žrtva, te lol e grehura bute manušenđe.
A pale gova ka sikavol pe dujto drom, na te inđarol e grehura, nego te anol spasenje
kolenđe save ađućaren le.

10

O Hrist dija pes sar žrtva

1 O Zakon si samo senka e šukare bućenđi save trubun te aven, a na čačukano oblik
taro čačipe. Ista žrtve anen pe bizo ačhipe, berš palo berš, al naštine savršeno te thoven
e manušen save aven anglo Dol.

---

* **9,7** Gova đive akhardol "Jom Kipur" – pomirenje e Devlesa.

2 Kana bi šajine savršeno te thodon ano Zakon, tegani ne bi vadži anena pe žrtve.
Golese kaj tegani e manuša save služin e Devle, bi avena thode jekh drom ane sa e
đivesa thaj ne bi vadži avola len osećaj tari krivica baše pe grehura.
3 Al si gova baš suprotno. Gola ista žrtve berš palo berš dije len gođi pe grehura.
4 Golese kaj o rat e guruvengo thaj e buzengo nikad našti te crden e grehura.
5 Golese, kana o Hrist avilo ano sveto, vaćarda:

"Ni mangljan ni žrtve ni darura,
nego dijan man telo.
6 Naj sesa tuće šukar phabarde žrtve,
ni žrtve baše grehura.
7 Tegani vaćardem:
'Akh, avav te pherav ćiri volja, Devla,
sar so si pisimo ano Sveto lil mandar.' "

8 Angleder vaćarda: "Ni mangljan thaj ni sesa tuće šukar ni žrtve, ni darura, ni
phabarde žrtve ni žrtve baše grehura" – iako palo Zakon anen pe gasave žrtve.
9 Pale gova vaćarda: "Akh, avav te pherav ćiri volja." Golesa o Dol činavol o angluno
anipe e žrtvengo, te bi anola o dujto anipe.
10 Thaj golese kaj o Isus o Hrist ćerda kova so o Dol manglja, dija po telo sar žrtva jekh
drom ane sa e đivesa thaj gija ćerda amen te ava sveta.
11 Svako svešteniko ačhol anglo žrtveniko, dži jekh đive služil e Devle thaj anol pale
istone žrtven save nikad našti crden e grehura.
12 Al kava Baro svešteniko, o Hrist, anda jekh žrtva baše grehura ane sa e đivesa thaj
bešlo ko počasno than, ki desno rig e Devlesi.
13 Vov tare gova vreme ađućarol sa e dušmanura te aven lese čhudime tale pingre.
14 Golese so, vov jekhe žrtvasa ćerda ane sa e đivesa savršena kolen save posvetin
pe.
15 A o Sveto Duxo svedočil amenđe tare gova. Angleder vaćarda:

16 "Kava si savez savo ka ćerav lencar,
pale gola đivesa, vaćarol o Gospod.
Mingre zakonura ka čhuvav ane lenđe ile
thaj ka pisiv len ani lenđe gođi."

17 Thaj pale gova phenda:

"Vadži ni ka dav man gođi
tare lenđe grehura thaj bilače buća."

18 A kaj si e grehura oprostime, gothe ni trubul vadži te anen pe žrtve.

Aven popaše pašo Dol

19 Gija, phralalen thaj phejalen, šaj slobodno te da andre ani Svetinja pe svetinje
prekalo rat e Isuseso.
20 O Hrist putarda amenđe nevo drom savo dol džuvdipe prekali zavesa – pire telosa.
21 I sar so isi amen vrhovno svešteniko savo vladil po čher e Devleso,
22 čačukane ilesa te ava anglo Dol pačajimasa savo si pherdo pouzdanje, e ilencar
save si thode taro bilačho savest thaj e telurencar save si thode čistone pajesa.
23 Te ićara amen zurale ki nada savi ispovedi, golese kaj si verno kova savo dija amen
obećanje.
24 Golese, te dikha jekh avere te čhuva ko manglipe thaj ke šukar buća.
25 Ma ačhaven te džan ani khanđiri sar so nesave ćeren, nego zuraven jekh avere.
Kava ćeren sa pobut, sar so dičhen kaj si but paše o đive kana ka avol o Hrist.
26 Golese so, te mangljam namerno te ćera grehura pale gova so pindžardam o čačipe,
tegani vadži ni ačhol aver žrtva baše grehura.
27 Ačhol samo kaj darasa ka ađućara o sudo e Devleso thaj i zurali jag so ka xal e
Devlese dušmanuren.
28 Te khoni odbacil e Mojsijaso zakon, tegani ko svedočanstvo dujengo il trinengo bizo
milost mora te merol.

29 Čhuven ani gođi: kobor pobari kazna ka zaslužil kova savo uštavol tale pingre e
Čhave e Devlese thaj premal leso rat taro Savez savo posvetisada le, odnosil pe te phene
kaj si melalo. Gasave manuša uvredisade o Duxo savo dol milost!
30 Golese kaj džana Kole savo vaćarda: "Mingri si i osveta, me ka iriv." Thaj vadži
vaćarda: "O Gospod ka sudil pe manušen."
31 But si bari dar te perol pe ane vasta e džuvde Devlese.
32 Ma te bistren kola anglune đivesa kana avilo pe tumende o svetlo e Devleso. Den
gođi sar ačhiljen verna iako nakhljen maškaro maripe thaj patnje.
33 Nesavo drom sena angle savorende ćerde ani ladž thaj marde tumen. A nesavo
drom ačhiljen piko pašo piko kolencar kasa gija isto ćerda pe.
34 Trpisaden kolencar save sesa phangle, thaj kana e manuša lije zorasa tumendar sa
so sasa tumen, prihvatisaden gova radosno, golese so džangljen kaj isi tumen khanči
pošukar so ni rumil pe thaj ačhol ane sa e đivesa.
35 Golese, ma odbacin tumaro pouzdanje ano Gospod. Golese kaj ka avol tumen bari
nagrada.
36 Trubul te aven ustrajna te pheren e Devlesi volja. Gija ka primin sa so o Dol
obećisada.
37 A sar so si pisimo ano Sveto lil:

"Vadži zala, samo zala,
thaj ka avol Kova savo trubul te avol,
thaj Vov ni ka kasnil!"

38 Thaj:

"Mingro pravedniko ka avol džuvdo palo pačajipe,
al te crdija pe mandar, ni ka avav zadovoljno lesa."

39 Al amen naj sam kola save crda amen taro Dol thaj džan ano propast. Amen sam kola
save pača kaj amare duše ka aven spasime.

11

Pačajipe

1 Pačajipe si pouzdanje ane kova so nadi amen, te ava uverime ane kova so ni dikha.
2 Golese so sasa len gasavo pačajipe, o Dol pohvalisada nesaven save živisade ane
purane vremenura.
3 Pačajimasa haljara kaj o Dol ćerda o sveto pire lafesa. Gija, sa so dičhol pe, ćerdo si
tare kova so ni dičhol pe.
4 Pačajimasa o Avelj e Devlese anda pobari žrtva taro Kain. Prekalo pačajipe
primisada svedočanstvo kaj si pravedno, golese so o Dol prihvatisada lesi žrtva. Gija o
Avelj vadži vaćarol prekal piro pačajipe, iako si odavno mulo.
5 Pačajimasa o Enoh sasa nakhado ko nebo, gija so ni dikhlja o meripe. "Ni arakhlje
le golese kaj o Dol lija le." Al angleder so nakhadilo, primisada o svedočanstvo kaj sasa
ugodno e Devlese.
6 Al bizo pačajipe našti nikad te ava ugodna e Devlese. Golese kaj, ko avol ko Dol,
trubul te pačal kaj o Dol postojil thaj kaj nagradil kolen save iskreno roden le.
7 Pačajimasa o Noja ćerda o brodo te bi spasila pe čherutnen angleder o potop. Šunda
e Devle savo upozorisada le kaj ka avol khanči so vadži ni sasa. Gija, e manuša ko sveto
sesa osudime, a o Noja primisada pravednost pale piro pačajipe.
8 Pačajimasa o Avraam šunda e Devle kana akharda le te džal ani phuv savi o Dol dija
le te nasledil. Gija, o Avraam đelo, iako ni džanglja kaj džal.
9 Pačajimasa o Avraam bešlo sar abandžija ani phuv savi o Dol obećisada lese. Bešlo
ane šatora, sar so i o Isaak thaj o Jakov, savenđe o Dol dija gova isto obećanje.
10 Golese kaj, o Avraam ađućarda foro savo isi le zurale temeljura, foro savo
planirisada thaj gradisada o Dol.
11 Pačajimasa i Sara ačhili khamni, iako voj naštine te bijanol thaj sasa but purani. I
Sara pačaja kaj o Dol ka pherol kova so obećisada.
12 Gijate taro jekh manuš, taro Avraam, savo sasa već anglo meripe, bijandile gaći but
čhave kobor si e čerenja ko nebo thaj o pesko ki obala e moresi.

13 Sa kala manuša mule ano pačajipe. Ni primisade kova so o Dol lenđe obećisada, al dikhlje gova samo odural thaj radujisajle. Priznajisade kaj kate ki phuv si samo putnikura thaj abandžije.
14 Kola save gija vaćaren, sikaven kaj roden phuv savi si samo lenđi.
15 Te dena gođi pi phuv savi ačhade, tegani bi avola len prilika te irin pe odori palal.
16 Al von čeznina baši pošukar phuv – baši nebesko phuv. Golese ni o Dol ni ladžal te akharen le lengo Dol, golese kaj Vov lenđe pripremisada nebesko foro.
17 Pačajimasa o Avraam, kana o Dol iskušisada le, anda pe čhave e Isaako sar žrtva. Kova savo primisada o obećanje, anda pe jekhe čhave.
18 O Dol angleder vaćarda lese: "Prekalo Isaak ka računil pe ćiro potomstvo."
19 O Avraam smatrisada kaj o Dol šaj vazdol e Isaako tare mule. Golese, ano aver smisao, e Isaako čače dobisada tare mule.
20 Pačajimasa blagoslovisada o Isaak pe duje čhaven, e Jakove thaj e Isave baše lengo budućnost.
21 Pačajimasa o Jakov, kana sasa već anglo meripe, blagoslovisada solduje Josifese čhaven, oslonisajlo pe piri rovli thaj slavisada e Devle.
22 Pačajimasa o Josif, kana sasa već anglo meripe, vaćarda sar e izraelska manuša iklile taro Egipat, thaj phenda lenđe so te ćeren lese kokalencar.
23 Pačajimasa e Mojsijaso dad thaj lesi dej garade le trin čhon pale gova so bijandilo. Dikhlje kaj o Dol dija len posebnone čhavore thaj ni darajle tare faraonese naredbe.
24 Pačajimasa o Mojsije, kana barilo, ni manglja te akhardol čhavo e faraonese čhejako.
25 Pobut manglja te trpil zlostavipe e Devlese manušencar, nego nesavo cikno vreme te avol lese šukar ano greh.
26 Po vredno sasa lese te trpil i ladž bašo Hrist, nego o egipatsko barvalipe, golese kaj dikhlja pi nagrada savi ka dobil taro Dol.
27 Pačajimasa đelo andaro Egipat thaj ni darajlo tari holi e faraonesi, golese so zurale ićarda pe po Dol, save ni dikhlja, te phene sar kaj dičhola le.
28 Pačajimasa slavisada i pasha thaj e ratesa makhlja e vudara, te ma bi Kova savo mudarol e anglune bijande čhaven, mudarole e izraelskone anglune čhavoren.
29 Pačajimasa e izraelska manuša nakhle o Lolo more sar ki šući phuv, al kana manglje gova te ćeren e Egipćanura tasile.
30 Pačajimasa e Izraelcurenđe, srušisajle e duvara e Jerihonska, kana nakhlje trujal lende efta đive.
31 Pačajimasa i Raava i bludnica ni mudardili kolencar ano foro Jerihon save ni šunde e Devle, golese kaj šukar primisada e uhoden.
32 I so vadži te vaćarav? Golese kaj naj man dosta vreme te vaćarav tumenđe detaljno taro Gedeon, taro Varak, taro Samson, taro Jeftajo, taro David thaj taro Samuilo thaj avera prorokura.
33 Gola manuša ano pačajipe osvojisade e carstvura, čačukane vladisade thaj primisade gova so lenđe obećisada o Dol. Ano pačajipe phanglje e muja e lavurenđe,
34 ačhade o zuralipe e jagako thaj našle taro meripe e mačoso, lengo bizuralipe nakhlo ano zuralipe, ćerdile zurale ko maripe, ćerde te našen averenđe vojske.
35 Nesave džuvlja dobisade palem pe mulen save uštile tare mule. Aver sesa mučime, al von po but manglje te meren nego te odreknin pe e Devlestar te bi avena oslobodime, golese so nadisajle kaj ka ušten ano pošukar džuvdipe.
36 Nesavencar marde muj thaj bičuisade len, a nesaven čhute ane sinđira thaj phanglje len.
37 Nesave sesa mudarde barencar, nesaven čhinde ke opaš, thaj nesaven mudarde mačosa. Nesave phirde ane bakrane thaj buzikane morčha, sesa stalno bokhale, progonime thaj zlostavime.
38 O sveto ni sasa lenđe dostojno. Von phirde ke pustinje thaj ke bregura, a garade pe ane pećine thaj ane jame e phuvenđe.
39 Sa kala manuša primisade o svedočanstvo taro Dol baše piro pačajipe, al khoni lendar ni primisada gova so o Dol lenđe obećisada.
40 Golese so o Dol odlučisada te ćerol amenđe savorenđe khanči pošukar, te ma bi von avena ano savršenstvo bize amende.

12

E Devleso ukor sikavol leso manglipe

1 Gija, sar trujal amende isi gaći pherdo svedokura taro pačajipe, an te čhuda dži jekh
pharipe thaj greh, savo peravol amen gija ločheste, thaj an te prasta bizo ačhipe i trka
savi o Dol odredisada amenđe!
2 Amare jakha te vazda po Isus savo si Začetniko thaj Dovršitelji taro amaro pačajipe.
Vov trpisada ko krsto baši radost savi aḍućarda le, thaj prihvatisada i ladž taro meripe
ko krsto thaj akana bešol ko počasno than, ki desno rig tare Devleso presto.
3 Den goḍi pe Kova savo tare grešnikura trpisada gasavo protivipe, te ma aven
obeshrabrime thaj te ma peren duxosa.
4 Vadži ni dijen tumaro rat ano maripe e grehosa
5 a bistarden o ohrabrenje savo o Dol vaćarol tumenđe sar pe čhavorenđe:

"Čhaveja mingreja, ma dikh ločheste pe Gospodesi stežba,
ni ma obeshrabi tut kana vov ukoril tut.
6 Golese kaj o Gospod ukoril dži jekhe kas manđol,
thaj marol dži jekhe kas prihvatil sar pe čhave."

7 Gija, trpin o pharipe sar e Devlesi stežba, golese kaj o Dol golesa vaspitil tumen, sar
o dad pe čhaven. A isi li čhavo kas o dad ni vaspitil?
8 A te ni vaspitisada tumen sar so vaspitil pe čačukane čhaven, tegani sen kopilura, a
na lese čhave.
9 Golese kaj i amare dada palo telo vaspitisade amen prekali stežba thaj ipak
poštujisadam len. Na li vadži pobut ka poštuji amare duxovnone Dade, te bi avolasa
amen džuvdipe?
10 Amare dada vaspitisade amen zala vreme gija sar so dije goḍi kaj si em šukar. Al o
Dol vaspitil amen bašo amaro šukaripe, te bi avolasa amen kotor ane leso svetost.
11 Kana sam vaspitime, ni dičhol kaj si gova šukar, nego dukhal gova. Al kana načhol o
vreme, gova anol bijandipe taro mir thaj taro pravednost kolenđe save si gija vaspitime.
12 Golese ispravin e malaksime vasta thaj e bizurale koča.
13 Ravnin e droma baše tumare pingre, so si bango te ma avol uganimo, nego te sastol.

Akharipe ko šunipe
14 Dičhen te avol tumen džuvdipe ano mir savorencar thaj te aven sveta, golese kaj
bizo svetost khoni ni ka dičhol e Gospode.
15 Pazin, khoni te ma ačhol bize Devleso milost thaj te ma barol nesavo ćerko koreno
savo bi šajine te anol pharipe thaj te otrujil buten.
16 Dičhen, nijekh te ma avol bludniko il bidevlikano sar o Isav, savo bašo jekh xape
bićinda piro pravo sar phurederе čhavo.
17 Sar so džanen, pale gova o Isav manglja te nasledil o blagoslov tare po dad, al o dad
odbisada le, golese so naštine te promenil gova so ćerda, iako rodija gova blagoslov ane
jasva.
18 Tumen ni aviljen, sar e Izraelcura so avile pašo Sinajsko brego, savo šaj dolol pe
vastencar thaj savo phabol ani jag. Ni aviljen ko than kaj si rat, kalipe thaj oluja.
19 Ni šunden o zvuko tari truba ni o glaso savo vaćarola gija, kaj kola save šunde le,
molisajle vadži te ma vaćarol lenđe.
20 Golese kaj naštine te podnesin e Devleso zapovest: "Kana bi čak i nesavi životinja
dolola pe po brego, trubula bi te mudarol pe barencar."
21 Thaj i o Mojsije but darajlo tare gova so dikhlja, golese phenda: "Tresiv tari dar."
22 Naprotiv, tumen aviljen paši Sionsko gora thaj pašo foro e džuvde Devleso, pašo
nebesko Jerusalim thaj paše but milja anđelura, pašo baxtalo ćidinipe.
23 Aviljen ko ćidinipe e Devlese anglune bijande čhavengo savenđe alava si pisime
ano nebo. Aviljen pašo Dol, pašo sudija sa e manušengo. Aviljen paše duxura tare
pravednikura save već dobisade savršenstvo.
24 Aviljen pašo Isus, pašo posredniko e Neve savezeso thaj pašo čhordo rat savo dol
vika pozurale nego o rat e Aveljeso.
25 Pazin te šunen thaj te ma odbin kole savo vaćarol tumenđe! Te ni e Izraelcura ni
našle tari kazna kana ni šunde kole savo opomenila len ki phuv, tegani, sar i amen ka
naša tari kazna, te irisaljam taro Dol savo vaćarol taro Nebo?
26 Kana o Dol vaćarda taro Sinaj, leso glaso tresisada i phuv, al akana obećil: "Vadži
jekh drom ka tresiv na samo i phuv, nego thaj o nebo."
27 A kava "vadži jekh drom" sikavol kaj kova so si stvorimo thaj so šaj tresil pe, ka
crdol pe, te bi ačhola kova so našti te tresil pe.

28 Gija, sar primi o carstvo savo našti tresil pe, tegani an te zahvali e Devlese! Thaj
zahvalimasa an te služi le ano poštujipe thaj ani dar, te bi avasa ugodna lese.
29 Golese kaj “amaro Dol si jag savi phabarol”.

13

O paluno vaćaripe sar opomena

1 Vadži manđen jekh avere sar phrala thaj pheja ano Hrist.
2 Ma bistren te primin ane tumare čhera avere manušen, golese kaj nesave primisade
ane pumare čhera i e anđeluren, iako ni džanglje gova!
3 Ma bistren pe kola save si phangle, sar te sen i tumen phangle. Ma bistren ni kolen
save si ani patnja, sar te sen i tumen ani patnja.
4 O brako trubul te avol poštujimo savorendar thaj aven verna jekh averese ano brako,
golese kaj o Dol ka sudil e bludnikuren thaj preljubnikuren.
5 Ma aven sar kola save but manđen pare, al aven zadovoljna kolesa so isi tumen!
Golese so o Dol vaćarda:

“Nikad ni ka ačhavav tut,
nikad ni ka mukhav tut.”

6 Golese bizi dar šaj vaćara:

“O Gospod pomožil manđe,
golese ni ka darav.
So šaj te ćerol manđe o manuš?”

7 Ma bistren tumare vođen save propovedisade tumenđe o Lafi e Devleso! Den tumen
gođi sar von živisade thaj mule, thaj čhuven tumaro pouzdanje ano Dol sar von!
8 O Isus Hrist si isto eraći, ađive thaj ane sa e đivesa.
9 Ma den te nakhaven tumen e bute abandžijskone sikajimasa! Golese kaj si šukar te
zuravon tumare ile e Devlese milostesa, a na golesa kaj poštujin e pravilura taro xape,
save nikad ni ande nisavo korist kolenđe save sledisade len.
10 Isi amen žrtveniko tare savo našti xan kola save služin ano šatori ki phuv.
11 O baro svešteniko ani Svetinja pe svetinje anol e životinjengo rat sar žrtva bašo
greh, al e životinjenđe telura phabaren avral taro tabori.
12 Gija i o Isus, te bi pe ratesa ćerola sveta e manušen, mudardilo avral tare forose
vudara.
13 Golese, an te iklja ke leste avral taro tabori thaj te inđara lesi ladž.
14 Golese kaj kate ki phuv naj amen foro savo ačhol baše sa e đivesa, al ađućara o
foro savo ka avol.
15 Golese, te ana prekal o Isus bizo ačhipe e Devlese žrtven sar hvala! Goja žrtva si
slava savi avol tare vušta save priznajin leso alav.
16 Ma te bistren te ćeren šukar thaj te ulaven averencar, golese kaj gasave žrtve si
ugodna e Devlese!
17 Šunen tumare vođen thaj ćeren so vaćaren tumenđe, golese kaj lenđi bući si te
aven džungade pe tumare duše sar kola save ka odgovorin e Devlese baše tumende.
Dičhen te ćeren gova radujimasa, a na žalimasa ano ilo, golese kaj gova ne bi avola
šukar tumenđe.
18 Molin tumen amenđe. Sigurna sam kaj isi amen šukar savest golese kaj manga ane
sa te ponaši amen šukar.
19 Pobut moliv tumen gova te ćeren, te bi šajine sigate te irima tumende.
20 O Dol ikalda tare mule amare Gospode e Isuse, savo si o baro pastiri pe bakrengo,
golese kaj vov dija po rat te potvrdil o večno savez. Tegani, o Dol taro mir
21 nek uravol tumen dži jekhe šukarimasa te bi pherena leso manglipe, thaj nek ćerol
ane amende gova so si lese ugodno, palo Isus Hrist, kase si i slava ane sa e đivesa. Amin.
22 Phralalen thaj phejalen, moliv tumen te len kala lafura sar ohrabrenje. Golese so
pisisadem tumenđe cikno lil!
23 Mangav te džanen kaj amaro phral o Timotej sasa oslobodimo taro phanglipe. Te
avilo sigate, katane lesa ka avav tumende te dikha tumen.
24 Pozdravin sa tumare vođen thaj sa e Devlese manušen. Pozdravin tumen e phrala
thaj e pheja tari Italija.
25 E Devleso milost te avol tumencar savorencar!

E Jakoveso bičhaldo lil

E Jakovese pozdravura

1 Me, o Jakov, o sluga e Devleso thaj e Gospodeso e Isuseso e Hristeso, pozdraviv e
Izraelska dešuduj (12) plemenura save si rasejime ane avera phuva.

Pačajipe thaj gođaveripe

2 Manglalen phralalen thaj phejalen, aven radosna kana ka aven pe tumende bilo save
kušnje.
3 Golese kaj džanen kana si tumaro pačajipe ani kušnja, barol tumaro ustrajnost.
4 A tumaro ustrajnost te ćerol pi bući ane tumende, te bi tumen avena savršena thaj
potpuna, bize nisavo nedostatko.
5 Gija, te trubuja khanika mudrost, nek zamolil e Devle, a vov ka dol tumen. Golese
kaj o Dol dži jekhese dol obilno, bizo nisavo vaćaripe.
6 Al molin pačajimasa, bizo nisavo sumnjipe! Ko sumnjil, vov si nestabilno sar morsko
talaso kas i balval inđarol akari – okori.
7 Gasavo manuš ma te dol gođi kaj ka primil khanči taro Gospod.
8 Vov si ulado ani pi gođi thaj si nestabilno ane sa so ćerol.
9 O pačavno phral so si čoro, nek hvalil pe golesa kaj o Dol vazdija le.
10 Al o pačavno phral savo si barvalo, nek hvalil pe golesa kaj o Dol ponizisada le.
Golese kaj e barvale ka načhen sar luluđi ko polje.
11 Kana o kham ikljol, leso tatipe šućarol i luluđi. Lako cveto perol thaj o lačhipe lako
hasardol. Isto gija thaj o barvalo ka merol dži kaj džal pale pe buća.

Kušnja

12 Blagoslovimo si o manuš savo strpljivo izdržil i kušnja. Kana sikadol kaj izdržisada
e iskušenjura, ka primil o pobedničko venco – o džuvdipe, savo o Dol obećisada kolenđe
save manđen le.
13 Khoni ma te vaćarol kana avol ano iskušenje: “O Dol iskušil man”, golese kaj e
bilačhimasa našti iskušil pe o Dol, niti o Dol ni iskušil khanika.
14 Nego dži jekhe iskušil le lesi požuda, savi inđarol thaj mamil le.
15 Tegani goja požuda si khamni thaj bijanol greh, a kana o greh potpuno barol, bijanol
meripe.
16 Ma xoxadon, mingre mangle phralalen thaj phejalen!
17 Dži jekh šukar thaj savršeno daro si odupral thaj avol taro Dad savo ćerda e nebose
svetlura, savo ni menjil pe sar senka.
18 O Dol odlučisada kaj ka bijanol amen palem e Lafesa taro čačipe, te ava anglune
maškar sa lese stvorenjura.

Te šunol pe thaj te ćerol pe

19 Manglalen phralalen thaj phejalen, džanen kava: Dži jekh manuš sigate trubul te
šunol, al pozala te vaćarol thaj ma sigate te holjavol.
20 Golese kaj e manušesi holi ni anol pravednost savi manđol o Dol.
21 Gija, čhuden tumendar dži jekh duxovno melalipe thaj dži jekh bilačhipe. Ponizno
prihvatin e Devleso Lafi savo si sadime tumenđe ane ile, savo šaj spasil tumen.
22 Ma te aven kola save samo šunen e Devleso Lafi thaj gija pes xoxaven, nego aven
kola save ćeren so e Devleso Lafi sikavol.
23 Golese ako khoni šunol e Devleso Lafi, a ni ćerol le, tegani si sar manuš savo šukar
dičhol piro muj ko ogledalo, gasavo savo si,
24 šukar dičhol pe, pale gova džal thaj sigate bistrol sar izgledisada.
25 Al ko šukar dičhol pe ano savršeno zakon savo oslobodil thaj ačhol te dičhol ane
leste thaj ni bistrol so šunda, nego ćerol e buća, gova ka avol blagoslovimo ane kova so
ćerol.
26 Ako khoni dol gođi kaj si devlikano, al ni kontrolišil pi čhib, korkoro pes xoxavol;
leso devlikanipe si čučo.
27 O devlikanipe savo si duxovno thodo thaj bizo melalipe anglo Dol, o Dad, si kava: te
pomognin e čhavorenđe save ačhile čorore thaj e udovicenđe ane lengo bilačhipe thaj
te aračhen tumen taro melalipe savo avol tare kava sveto.

2

Ma ćeren razlika maškare manuša

1 Phralalen thaj phejalen mingralen, ane tumaro pačajipe ano amaro slavno Gospod
o Isus o Hrist ma ćeren razlika maškare manuša.
2 Na primer, te avilo manuš ki služba zlatnone angrustikasa thaj ane barvale šeja, a
ano isto vreme te avilo i o čororo manuš ane pharade šeja,
3 a tumen sikaven posebno pažnja e manušese savo inđarol barvale šeja thaj vaćaren
lese: "Tu beš kate ki jekh tare lače thana!", a e čorore manušese vaćaren: "Ač odori!",
il "Beš tu tele paše mingre pingre!"
4 Gija, so ćeren? Ni li ćeren razlika maškare tumende thaj aven sar sudije save anen
bilačho sudo?
5 Šunen, manglalen phralalen thaj phejalen! Na li o Dol birisada gasaven save si
čorore ane kava sveto, te aven barvale ano pačajipe thaj naslednikura ano Carstvo so
o Dol obećisada kolenđe save manđen le?
6 Al tumen potcenisaden e čorore! Naj li baš e barvale kola save koristin tumen thaj
vucin tumen ke sudura?
7 Naj li von kola save vaćaren bilače tare Hristeso šukar alav, kase tumen preperen.
8 Ako tumen čače ićaren tumen ko carsko zakon taro Sveto lil: "Mang ćire pašutne
sar korkore tut", tegani šukar ćeren.
9 Al te ćerden razlika maškare manuša, ćeren greh thaj o Zakon osudil tumen sar
kola save phađen le.
10 Golese, ko ićarol pe ke sa o Zakon, al grešil ane jekh zapovest, bango si baše sa e
zapovestura.
11 Golese o Dol savo phenda: "Ma čher preljuba!", vaćarda i kava: "Ma mudar!" Te i
ni ćerdan preljuba, al nekas mudardan, bango san golese kaj phagljan o Zakon.
12 Gija vaćaren thaj ćeren sa sar kola save ka aven sudime palo zakon savo oslobodil.
13 Golese kaj e Devleso sudo ka avol bizo milosrđe kolese savo ni sikavol milosrđe. O
milosrđe pobedil i osuda.

O pačajipe bize šukar buća si mulo

14 Manglalen phralalen thaj phejalen, so isi tumen tare gova, te nesavo vaćarol kaj isi
le pačajipe, al naj le buća šukar? Šaj li gasavo pačajipe te spasil le?
15 Te nesavo phral il phen naj len so te uraven thaj naj len so te xan svako đive,
16 so isi len tare gova te nesavo tumendar phenol lenđe: "Dža ano mir, taton thaj
čaljon", al ni dol len so trubul len baše lengo telo?
17 Gija si thaj e pačajimasa: te si o pačajipe korkoro thaj naj le šukar buća, mulo si.
18 Al nesavo ka vaćarol: "Tut isi pačajipe, al man isi šukar buća." Gija sikav manđe
ćiro pačajipe bize šukar buća a me ka sikavav tuće mingro pačajipe ane šukar buća!
19 Tu pača kaj postojil samo jekh Dol? Lače ćere! Al i e benga pačan thaj tresin!
20 Bigođaće manušeja, manđe li te dodžane, kaj o pačajipe bize šukar buća naj
khančese?
21 Na li o Avraam, amaro paradad, sasa opravdimo baše pe šukar buća, kana ko oltar
anda e Isaako pe čhave sar žrtva?
22 Diče kaj leso pačajipe sasa ano katanipe lese šukare bućencar, a o pačajipe e
bućencar avol savršeno.
23 Gija pherdilo o Sveto lil savo vaćarol: "O Avraam pačaja e Devle thaj o Dol đinda
lese leso pačajipe sar pravednost." Thaj akhardilo "e Devleso amal".
24 Gija, dičhen kaj o manuš baše pe šukar buća opravdil pe, a na samo baše piro
pačajipe.
25 Gija i Raava savi sasa bludnica, ni li opravdisajli pe šukare bućencar, kana lija e
glasnikuren thaj bičhalda len avere drumosa?
26 Tegani, sar si mulo o telo bizo duxo, gija si mulo o pačajipe bize šukar buća.

3

E pačavne trubun te pazin so vaćaren

1 Manglalen phralalen thaj phejalen, dičhen ma te avol maškare tumende but učitelja!
Golese kaj džanen kaj amen e učitelja ka ava po but sudime.
2 Golese kaj savore amen greši but droma. Kova savo ni grešil e lafurencar, vov si
savršeno manuš golese kaj šaj te kontrolišil po telo ane sa.
3 Čhuva li e žvale ano muj e grastese, te šunol amen, ločheste šaj upravi sa lese telosa
te džal kaj amen manga.

4 Thaj den gođi taro brodo: iako si gaći baro thaj bare balvalja inđaren le, lesa upravil
cikno kormilo, savo inđarol le kaj o kormilaro manđol.
5 Gija si thaj amare čhibasa. I čhib si cikno kotor taro telo, al falil pe bare bućencar.
Den gođi sar cikni jag šaj phabarol o baro veš!
6 I čhib si jag! I čhib si bilačho sveto maškare kotora e telose thaj meljarol sa o telo.
Šaj phabarol sa amaro džuvdipe jagasa savi avol tari jag savi ni ačhol.
7 O manuš šaj pokoril thaj pokorisada sa e životinjen thaj e čirikljen, e gmizavcuren
thaj e morska životinjen,
8 al i čhib khoni tare manuša našti pokoril. Voj si nemirno bilačhipe, pherdi si
merimaso otrovo.
9 Lasa blagoslovi e Gospode thaj e Dade thaj lasa da armaja e manušen save si ćerde
ki slika e Devlesi.
10 Taro jekh muj ikljol blagoslov thaj armaja. Manglalen phralalen thaj phejalen, gija
ma te avol!
11 Dal tare jekh izvor džal i guglo thaj londo paj?
12 Šaj li, manglalen phralalen thaj phejalen, i smokva te bijanol masline il i loza
smokve? Gija o londo izvor našti te dol guglo paj.

Čačukano, e Devleso mudrost

13 Ko si maškar tumende džanglo thaj gođaver? Te sikavol gova šukar džuvdimasa,
e bućencar save ćerol ano krotkost so avol taro gođaveripe.
14 Al ako si ane tumare ile ćerko zavist thaj sebičnost, ma grešin premal o čačipe gija
so falin tumen kaj sen gođaver!
15 Gasavo gođaveripe ni avol taro Dol, nego tari phuv, taro beng thaj neduxovno si.
16 Golese, kaj si zavist thaj sebičnost, gothe naj redo thaj si sa e vrste taro benđipe.
17 Al o gođaveripe savo avol taro Dol, si angleder čisto, tegani miroljubivo, kovlo,
popustljivo, pherdo milosrđe thaj šukar bijandipe, ni džal pale nikasi rig thaj naj
dujemujengo.
18 A o pravednost si bijandipe savo ka ćiden kola save sejin ano mir – kola save ćeren
mir.

4

Amalipe e svetosa

1 Sostar čingara thaj maripe maškar tumende? Ni li gova avol tare tumare požude
save maren pe ane tumare kotora e telose?
2 Tumen manđen, al ni dobin, golese mudaren. Zavidin, al našti gova te ostvarin.
Ćeren čingara thaj maren tumen, al naj tumen, golese kaj ni molin tumen e Devlese.
3 Molin, al ni dobin, golese kaj molin andare bilačhe namere, gova te trošin ane tumaro
sebično manglipe.
4 Tumen, e bipačavne! Džanen li kaj o amalipe e manušencar tare kava sveto si
dušmanluko premalo Dol? Golese, ko manđol te avol amal e svetoso, ka avol dušmano
e Devleso.
5 Il šaj den gođi kaj džabe ano Sveto lil vaćarol pe kaj o Dol ljubomorno manđol o
duxo so ane amende čhuta le?
6 Al vov dol amen vadži po baro milost. Golese vaćarol:

“O Dol protivil pe e barikanenđe,
al e poniznonen dol milost.”

7 Gija, preden tumen e Devlese! Suprostavin tumen e benđese thaj vov ka našol
tumendar!
8 Aven po paše e Devlese thaj vov ka avol po paše tumenđe! Thoven tumare vasta
tare bilačhe buća, grešnikonalen! Thoven tumare ile, tumen save sen ke duj gođa!
9 Tugujin, aven žalna thaj roven baše tumare grehura! Tumaro asape te iril pe ano
rojipe thaj tumaro radost ano žal.
10 Ponizin korkore tumen anglo Gospod thaj vov ka vazdol tumen!

Ma sudin

11 Manglalen phralalen thaj phejalen, ma vaćaren bilačhe jekh averendar! Ko vaćarol
bilačhe taro phral thaj tari phen il osudil len, vaćarol bilačhe protiv e Devleso Zakon
thaj gija osudil o Zakon. Al tu te sudi o zakon, tegani ni pokori tut lese, nego san leso
sudija.

12 Samo o Dol si Zakonodavco thaj Sudija savo šaj spasil thaj mudarol. Al ko san tu te
sudi će pašutne?

Ma hvali tut

13 Šunen man akana, tumen so vaćaren: "Ađive il theara ka dža ane gova thaj kava
foro, ka ačha jekh berš gothe, ka bikna thaj ka ćina thaj ka ačhol amen pare."
14 Pa tumen ni džanen so ka avol theara tumare džuvdimasa? Golese, tumen sen sar
magla savi sikadol ko tren thaj tegani hasardol!
15 Gija trubul te vaćaren: "Te manglja o Dol, ka ava džuvde thaj ka ćera kava thaj
kova!"
16 Al akana hvalin tumen thaj ćeren tumen barikane! Dži jekh gasavo hvalipe si
bilačho.
17 Gija, te khoni džanol sar te ćerol šukar, al ni ćerol, greh ćerol.

5

Opomena e barvalenđe

1 Šunen man akana, tumen e barvale! Roven thaj kukin baše tumaro lošnipe so ka
aračhol tumen!
2 O barvalipe tumaro ka ćermavol a e šeja tumare ka xan e moljcura.
3 Tumaro zlato thaj o srebro ka rđavil thaj lenđi rđa ka svedočil protiv tumende thaj
ka xan tumare telura sar jag! Gova barvalipe ćidijen, a e đivesa si palune!
4 Dikh, e manuša ćerde bući ke tumare njive, al tumen ni poćinden len. Von akana
den vika protiv tumende thaj o Gospodari pe vojske šunda o rojipe kolengo save ćerde
bući ke tumare njive.
5 Ki phuv živisaden raskošno thaj uživisaden. Tovisaljen sar stoka anglo đive e
čhinimaso!
6 Osudisaden thaj mudarden e pravedniko, savo ni protivisajlo tumenđe.

Strpljivost ano bilačhipe

7 Golese, manglalen phralalen thaj phejalen, aven strpljiva dži ko avipe e Gospodeso.
Dikh! O manuš savo ćerol bući ki njiva, ađućarol o dragoceno bijandipe e phuvako thaj
strpljivo ađućarol sa dži kaj ni avol o bršnd taro jesen thaj taro proleće.
8 Aven strpljiva i tumen thaj zuraven tumare ile golese kaj si paše o avipe e Gospodeso!
9 Ma vaćaren jekh protiv avereste, manglalen phralalen thaj phejalen, te ma aven
sudime. Akh, o Sudija ačhol anglo vudar!
10 Manglalen phralalen thaj phejalen, sar primer dičhen tumen pe prorokura save
vaćarde ano alav e Gospodeso. Von but trpisade thaj sesa strpljiva.
11 Dikh, akhara baxtalen kolen save ačhile. Šunden baše Jovoso strpljivost thaj
dikhljen so ko palunipe o Gospod lese ćerda. Golese kaj o Dol si pherdo milost thaj
milosrđe.
12 Angleder sa, mingre phralalen thaj phejalen, ma xan sovli ni e nebosa ni e phuvasa,
ni avera sovljasa. Tumaro "va" nek avol "va" thaj tumaro "na" nek avol "na", te ma bi
perena ani osuda.

I zor e molitvaći

13 Patil li khoni maškar tumende? Nek molil pe! Radosno li si khoni? Nek đilabol ki
slava e Devlesi!
14 Nasvalo li si khoni maškare tumende? Nek akharol e khanđiraće starešinen! Von
te molin pe thaj te mačhen le uljesa ano alav e Gospodeso.
15 I pačavni molitva ka sastarol e nasvale thaj o Gospod ka vazdol le. Te grešisada, o
Dol ka oprostil lese.
16 Gija, vaćaren jekh averese tumare grehura thaj molin jekh averese te saston! But
šaj i molitva e pravednikosi thaj voj si zurali.
17 O proroko o Ilija sasa samo manuš sar amen, al kana but molisajlo te ma avol bršnd,
ani Izraelsko phuv ni sasa bršnd trin berš thaj šov čhon.
18 Pale gova palem molisajlo thaj o nebo dija bršnd thaj i phuv dija po bijandipe.
19 Manglalen phralalen thaj phejalen, te nesavo tumendar hasavol taro čačipe thaj
tegani khoni iril le,
20 te džanen: gova savo irisada e grešniko tare leso hasardo drom, ka spasil lesi duša
taro meripe thaj ka učharol pherdo grehura.

Angluno bičhaldo lil e Petreso

E Petrese pozdravura

1 Kava lil pisiv me, o Petar, o apostol e Isuseso e Hristeso, e Devlese birime manušenđe
save živin sar abandžije rasejime ko Pont, ki Galatia, ki Kapadokija, ki Cikni Azija thaj
ki Vitanija.
2 O Dol o Dad, džanglja tumen thaj angleder birisada tumen, a e Duxosa posvetisada
tumen te aven poslušna e Isusese Hristese thaj thode lese ratesa.
O milost thaj o mir nek avol pherdo tumencar!

I džuvdi nada

3 Nek avol blagoslovimo o Dol, o Dad amare Gospodeso e Isuseso e Hristeso! Vov ane
piro baro milosrđe dija amen palem te bijandiva ani džuvdi nada premalo uštipe e
Isuseso e Hristeso tare mule
4 thaj ano nasledstvo savo nikad ni properol, ni rumil pe thaj ni uvenil. Kava
nasledstvo arachol pe ko nebo tumenđe.
5 Tumen sen palo pačajipe zaštitime e Devlese zorasa te primin o spasenje savo si
spremno te sikadol pe tumenđe ko paluno vreme.
6 Golese radujin tumen, čak iako akana trubul zala te aven žalna baše nesave kušnje.
7 Gola kušnje si te bi proverila pe tumaro pačajipe, savo si po vredno taro zlato savo
si propadljivo, al proveril pe jagasa. Gija sar si proverimo o zlato, gija trubul te avol
proverimo tumaro pačajipe, tegani ka primin hvala, slava thaj čast taro Dol kana ka
sikadol o Isus Hrist.
8 Iako ni dikhljen le, tumen manđen le. Iako našti dičhen le akana, pačan ane leste
thaj sen pherde slavnone radujimasa savi našti vaćarol pe lafurencar,
9 golese kaj postignin o cilj tare tumaro pačajipe: spasipe tumare dušenđe.
10 Gova spasipe marljivo rodije e prorokura te bi džanena po but tare gova thaj
bare brigasa ispituisade le thaj prorokuisade taro milost e Devleso, savo si tumenđe
namenimo.
11 Ispituisade te bi dodžanena ke savo vreme thaj save okolnostura gova spasipe ka
ostvaril pe. O Duxo e Hristeso ane lende angleder sikada lenđe e patnje save ka aven
thaj i slava savi ka avol pale gova.
12 O Dol lenđe sikada kaj von ni služisade pese, nego tumenđe, kana vaćarena tare
kova so si tumenđe akana objavimo prekale kola so propovedisade tumenđe o Lačho
Lafi ano Sveto Duxo, savo si bičhaldo taro nebo. Kala si buća save i e anđelura manđen
te dodžanen.

Akharipe ko svetost

13 Golese, tumari gođi nek avol spremno, ane sa aven džungade! Čhuven sa tumaro
pouzdanje ano milost savo tumen ka dobin kana ka sikadol o Isus Hrist.
14 Sar e Devlese poslušna čhave ma mučhen tumare purane grešna požude te vladin
tumencar sar angleder, kana sena ano bidžanglipe.
15 Nego ane sa so ćeren aven sveta, sar so si sveto o Dol savo akharda tumen.
16 Golese kaj si ano Sveto lil pisimo: “Aven sveta, golese kaj me sem sveto!”
17 Ako akharen Dade e Devle savo savorenđe sudil pravedno pale lenđe buća bizi
razlika, tegani živin ani dar premal leste dok sen sar abandžije ki phuv.
18 Golese so džanen kaj tare tumaro čučo džuvdipe, savo nasledisaden tare tumare
paradada, ni sena poćinde kolesa so si propadljivo, srebrosa il zlatosa,
19 nego e Hristese kuče ratesa, savo si Bakroro bizi mana thaj bizo greh.
20 Vov sasa odredimo vadži angleder kana sasa o sveto ćerdo, al sikadilo ane palune
vremenura baše tumende.
21 Prekalo Hrist pačan ano Dol, savo vazdija le tare mule thaj proslavisada le. Golese
si tumaro pačajipe thaj i nada ano Dol.
22 Akana, golese kaj tumen thoden tumare duše kana šunden o čačipe te avol tumen
iskreno manglipe e phralenđe, tegani andare sa o ilo manđen jekh avere.
23 Golese kaj tumen sen palem bijande na taro propadljivo, nego taro nepropadljivo
seme, prekale Devleso Lafi savo si džuvdo thaj trail dži jekh đive.
24 Golese kaj, ano Sveto lil si pisimo:

“Džijekh manuš si sar čar,

thaj sa lesi slava si sar luluđi ano polje.
I čar ka šućol thaj i luluđi ka perol,
25 al e Gospodeso Lafi ačhol ane sa e đivesa.”

A gova lafi si o Lačho Lafi savo propovedisada pe tumenđe.

2

Birimo narodo

1 Čhuden tumendar dži jekh bilačhipe thaj prevara, dži jekh licemerje, zavist thaj dži
jekh vaćaripe palo dumo.
2 Sar tek bijande čhave, roden o thodo duxovno thud, lestar te baron dži ko spasenje,
3 akana kana doživisaden kobor si šukar o Gospod.

O džuvdo bar thaj o sveto narodo

4 Aven ko Isus, ko džuvdo bar, savo e manuša čhudije, al angle Devlese jakha si birimo
thaj dragoceno.
5 I tumen sar džuvde bara mučhen o Dol te ugradil tumen ano duxovno čher, te aven
sveto sveštenstvo, savo ka anol e duxovna žrtve, šukar e Devlese, maškaro Isus o Hrist.
6 Golese ano Sveto lil si pisimo:

“Akh, čhuvav bar ko Sion,
emglavno bar,
birimo thaj dragoceno.
Thaj ko pačal ane leste,
nikad ni ka ladžal.”

7 Tumenđe, e pačavnenđe si gova bar dragoceno, al kolenđe save ni pačan si:

“O bar, savo čhudije e zidara
ćerdilo emglavno bar taro čher,”

8 thaj:

“O bar pe savo e manuša sapletin pe
thaj baro bar pe savo peren.”

Von si odredime pe gova bar te sapletin pe, golese kaj ni šunen e Devleso Lafi.
9 Al tumen sen birime manuša, sveto sveštenstvo, sveto narodo, e Devleso vlasništvo,
te bi averenđe vaćarena tare slavna buća e Devlese savo akharda tumen andaro kalipe
ke piro čudesno videlo.

10 “Angleder ni sena narodo,
al akana sen narodo e Devleso.
Angleder ni primisaden e Devleso milost,
al akana primisaden le.”

Živin sar birime manuša

11 Manglalen amalalen, ohrabriv tumen sar abandžijen thaj došljakuren ani kaja phuv
te crden tumen tare grešna požude, save maren pe protiv tumare duše.
12 Maškare kola save ni džanen e Devle, živin šukar. Thaj iako ka manđen te tužin
tumen kaj ćeren bilačhe buća, ka dičhen tumare šukar buća thaj ka den slava e Devlese
kana ka avol te sudil o sveto.
13 Baše dži jekh manušikano vlast pokorin tumen zbog o Gospod: il e carose sar e
embare šorutnese,
14 il e upraviteljenđe, saven o caro čhuta te kaznin kolen so ćeren bilačhe, thaj te
hvalin kolen so ćeren šukar.
15 Golese kaj e Devlesi volja si, tumare šukare bućencar te phanden e muja e
bigođavere manušenđe, save vaćaren ano bidžanglipe.
16 Živin sar slobodna manuša, al na sar kola so koristin pi sloboda te učharen po
bilačhipe, nego živin sar e Devlese sluge.
17 Džijekhe poštujin, e pašutne pačavnen manđen, e Devlestar daran, den čast e
carose!

E Hristeso primer

18 Tumen e sluge! Pokorin tumen tumare gospodarenđe sa e poštujimasa, na samo
kolenđe save si šukar thaj kovle, nego i kolenđe save si okrutna.
19 Golese kaj gova si za ki pohvala kana khoni nevino trpil i nepravda thaj i patnja,
golese kaj vov svesno džanol kaj gova ćerol zbog o Dol.
20 Savi hvala isi ane gova ako trpin kana maren tumen baše tumare grehura? Al te
ćerden šukaripe thaj te trpisaden i patnja, gova si za ki pohvala anglo Dol.
21 Pe gova trpipe tumen sena akharde golese kaj i o Hrist trpisada baše tumende thaj
ačhada tumenđe primer sar te džan pale lese tragura.

22 "Vov ni ćerda nisavo greh,
ni leso muj xoxaipe ni vaćarda."

23 Kana lese vaćarde bilačhe lafura, vov ni irisada lenđe bilačhe lafurencar. Kana
trpisada, ni pretisada khanikase, nego sa mukhlja Kolese savo pravedno sudil.
24 O Hrist korkoro ane piro telo inđarda amare grehura ko krsto, te šaj te mera amare
grehurenđe thaj te živi bašo pravednost. Lese ranencar sen sastarde.
25 Golese kaj sena sar bakre so phirden akari-okori, al akana irisaljen e Pastirese thaj
e Čuvarese tumare dušengo.

3

Romnja thaj roma

1 Gija i tumen, romnjalen, pokorin tumen tumare romenđe, čak iako tumaro rom ni
prihvatil o Lačho Lafi. Golese kaj, tumaro devlikano životo šaj pridobil len pošukar
nego bilo save lafura,
2 kana ka dičhen tumaro čisto, devlikano ponašanje.
3 Tumaro lačhipe ma te avol avral, sar koja savi si khuvde balenđi, kitimi zlatosa il
uradi barvale šejencar.
4 Mesto gova, tumaro lačhipe nek avol izandral lačho, lačhipe savo ni načhol thaj si
taro kovlo thaj mirno duxo, savo si vredno ane Devlese jakha.
5 Gija angleder lačharde pe i e sveta džuvlja save po pouzdanje čhute ano Dol thaj
pokorisajle pe romenđe,
6 sar i Sara so pokorisajli e Avraamese thaj akharda le "gospodarona". Tumen sen
akana laće čheja, te ćeren šukar thaj ma den khanči te daravol tumen.
7 Gija i tumen, romalen, aven obzirna premal tumare romnja savencar živin, golese
kaj si po slabo pol tumendar. Poštujin len, golese kaj si von tumencar zajedno naslednice
tare Devleso milost savo dol tumen džuvdipe. Tegani khanči ni ka ačhol ko drom baše
tumare molitve.

Trpipe bašo šukaripe

8 Ko palunipe, den gođi sar jekh! Aven saosećajna jekh averesa! Manđen tumare
phralen thaj phejen! Aven milosrdna thaj ponizna.
9 Ma irin bilačhe bašo bilačhipe ni arman baše armaja! Nego blagoslovin len, golese
kaj tumen sena akharde te nasledin o blagoslov.
10 Ano Sveto lil si pisimo:

"Ko manđol te avol le šukar džuvdipe
thaj te dičhol lačhe đivesa,
nek ićarol pi čhib taro bilačhipe
thaj pe vušta taro xoxaipe.
11 Nek crdol pe taro bilačhipe thaj nek ćerol šukaripe.
Nek rodol mir thaj nek dičhol te ićarol le.
12 Golese so, e jakha e Gospodese dičhen pe pravedna manuša,
thaj e Gospodese kana šunen lenđe molitve,
al o muj e Gospodeso iril pe tare kola save ćeren bilačhipe."

13 Ko ka ćerol tumenđe bilačhipe ako trudin tumen te ćeren so si šukar?
14 Al i te trpisaden golese so ćeren šukar, blagoslovime sen! Golese: "Ma daran tare
lenđe pretnje thaj ma uznemirin tumen."
15 Nego poštujin e Hriste sar e svetone Gospode ane tumare ile. Uvek aven spremna
te odgovorin džijekhese ko pučol tumen bašo razlog tare tumari nada savi isi tumen!

16 Al ćeren gova ano kovlipe thaj ano poštujipe. Nek avol tumen thodo savest! Gija,
te e manuša tužisade tumen, kola save klevetin tumaro ponašipe ano Hrist, ka aven ani
ladž.
17 Thaj gija, pošukar si te trpin golese so ćeren šukar, te si gova e Devlesi volja, nego
golese so ćeren bilače.
18 Čače, i o Hrist trpisada baše amare grehura jekh drom bašo sa o vreme – nevino
mulo baše grešnikura – te anol tumen e Devlese. Mudardo ano telo, al si ano Duxo irimo
ano džuvdipe.
19 Ano Duxo đelo te propovedil i e duxurenđe ano phanglipe.
20 Gola si kola duxura save ano purano vreme ni sesa pokorna e Devlese kana o Dol
strpljivo ađućarda ane Nojaso vreme, dok o Noja ćerda o brodo. Samo ohto džene sesa
spasime taro meripe maškaro paj.
21 Gova paj si simboli taro krstipe savo akana spasil i tumen golesa so o Isus Hrist
uštilo tare mule. A gova naj thodipe taro telesno melalipe, nego si šukar zavet e Devlese
thode savestesa.
22 O Hrist đelo ko nebo, akana si e Devlese ki desno rig thaj pokorisajle lese e anđelura,
e vlastura thaj e zora.

4

Džuvdipe bašo Dol

1 Golese, sar so o Isus trpisada ano telo, zuravon i tumen te den gođi gija. Golese kaj
ko trpil ano telo, ni ćerol vadži grehura.
2 Gija, kova vreme savo ačhilo tumen ano džuvdipe ki phuv, živin premali Devlesi
volja, a na premale manušikane požude.
3 Golese kaj nakhaden but ano purano vreme gija so živisaden sar so manđen e
manuša save ni džanen e Devlese. Živisaden ano razvrat thaj ane požude, matiljen,
nekontrolisano slavisaden, piljen thaj peljen ke koča idolurenđe, so naj ugodno e
Devlese,
4 thaj akana von čudin pe sar ni prasten lencar ane gova isto razvrat thaj divljo
džuvdipe, golese akana von bilače vaćaren tumendar.
5 Al von ka den računo e Devlese, savo si spremno te sudil e džuvdenđe thaj e mulenđe.
6 O Lačho Lafi sasa propovedimo thaj kolenđe so si akana mule. Gija, iako si osudime
sar manuša ano telo, ipak šaj živin ano duxo sar so živil o Dol.

Služin jekh avere

7 Paše si o krajo taro sa. Golese aven mudra thaj trezvena te bi šajine te molin tumen.
8 Angleder sa, nek avol tumen zuralo manglipe jekh prema avereste golese kaj o
manglipe učharol but grehura!
9 Jekh avere mučhen ane čhera thaj ma gunđin!
10 Dži jekh tumendar nek služil jekh averese kole darosa savo dobisada, sar šukar
upravitelja ane različita oblikura tare Devleso milost.
11 Te khoni vaćarol, nek dičhol te vaćarol lafura save dija le o Dol. Te khoni služil,
nek služil e zorasa savi dija le o Dol, te proslavil pe ane sa o Dol prekalo Isus o Hrist!
Lesi si i slava thaj o zuralipe ane sa e đivesa. Amin.

Hrišćansko trpipe

12 Manglalen amalalen, ma čudin tumen e jagaće savi phabol maškare tumende te
iskušil tumen, te phene kaj ćerol pe tumenđe khanči neobično.
13 Nego, radujin tumen kaj isi tumen kotor ane Hristese patnje, te bi lesa radujina
tumen thaj avena baxtale ko vreme kana ka sikadol lesi slava.
14 Te marde tumencar muj baše Hristeso alav, baxtale sen, golese kaj o Duxo e slavako,
o Duxo e Devleso, bešol ane tumende.
15 Al khoni tumendar ma te trpil sar kova savo mudarol il savo čorol il savo ćerol
bilače buća il sar kova manuš savo čhuvol po nakh ane averenđe buća.
16 Al te trpisada khoni sar hrišćano, ma te ladžal, nego nek slavil e Devle golese so šaj
inđarol gova alav.
17 Golese kaj avilo o vreme te počnil o sudo tare Devleso čher! Thaj ako o sudo počnil
amendar, sar li ka avol o krajo kolenđe save ni manđen te šunen e Devleso Lačho Lafi?
18 Ano Sveto lil si pisimo:

“Ako si pharo e pravednikose te spasil pe,
so ka avol e bidevlikanesa thaj e grešnikosa?”

19 Gija, kola save trpin, golese kaj si gova e Devlesi volja, nek ćeren šukar buća thaj
po pouzdanje te čhuven ano verno Stvoritelji!

5

E Devleso stado

1 Akana, mangav te vaćarav e starešinenđe maškar tumende. I me sem starešina thaj
svedoko tare Hristese patnje thaj isi man kotor ani buduće slava savi ka sikadol.
2 Aven pastira baše Devleso stado savo si tumenđe dindo. Aračhen le na e zorasa,
nego manđimasa, gija so o Dol manđol. Ćeren gova na parenđe, nego služin andaro ilo.
3 Ma aven sar gospodara kolenđe save si tumenđe poverime ki briga, nego aven primer
lenđe.
4 A kana ka sikadol o embaro Pastiri, ka primin veličanstveno kruna kaso sjaj nikad
našti bledil.
5 Gija i tumen, ternalen, pokorin tumen e starešinenđe! Savore uraven tumen ano
poniznost jekh premal avereste, golese kaj:

"O Dol protivil pe e barikanenđe,
al e poniznonenđe sikavol milost."

6 Golese, ponizin tumen tale Devleso moćno va, te vazdol tumen ano pravo vreme!
7 Sa tumare brige mučhen pe leste, golese kaj vov brinil pe tumenđe.
8 Pazin te aven spremna thaj džungade! Tumaro protivniko, o beng, phirol trujal sar
lavo savo dol vika thaj rodol kas te xal.
9 Usprotivin tumen lese zurale ano pačajipe, golese kaj džanen kaj tumare phrala thaj
pheja ano sveto trpin iste patnje sar tumen.
10 Al o Dol, savo si pherdo milost thaj savo ano Isus Hrist akharda tumen ani piri
večno slava, pale kova so zala vreme patisaden, ka usavršil tumen, ka učvrstil tumen,
ka zuravol tumen thaj ka utvrdil tumen.
11 Sa o zuralipe preperol lese ane sa e đivesa! Amin.

Palune pozdravura

12 Kava cikno lil pisisadem tumenđe ano pomoć e Silvaneso, kas dikhav sar vernone
phrale, te zuravav tumen thaj te uveriv tumen kaj si kava čačukano milost e Devleso.
Pe leste zurale ićaren tumen!
13 Pozdravin tumen thaj e manuša andari khanđiri ano Vavilon*. Von si birime katane
tumencar. Pozdravil tumen thaj o Marko, mingro čhavo ano Hrist.
14 Pozdravin jekh avere svetone čumidimasa.
Mir tumenđe savorenđe save sen ano Isus Hrist!

* **5,13** *Vavilon* Kana o Petar vaćarda "Vavilon", dija gođi po Rim.

Dujto bičhaldo lil e Petreso

E Petrese pozdravura

1 Kava lil pisiv me, o Simon Petar, o sluga thaj apostol e Isuseso e Hristeso, kolenđe
save palo pravednost amare Devleso thaj e Spasiteljeso, e Isuseso e Hristeso, primisade
o dragoceno pačajipe sar i amen:
2 But baro milost thaj mir nek avol tumencar prekalo čačukano pindžaripe e Devle
thaj e Isuse, amare Gospode.

Džuvdipe dostojno baše Devleso akharipe

3 Lesi devlikani zor dija amen sa so trubul bašo džuvdipe thaj bašo devlikanipe, sar
pindžardam Kole savo akharda amen pe slavasa thaj šukarimasa.
4 Gija dija amen dragocena thaj bare obećanjura, prekal lende te avol tumen kotor
ani devlikani priroda thaj te našen taro lošnipe, savo avol ano sveto tare požude.
5 Baš golese, trudin tumen zurale te doden šukaripe pe tumaro pačajipe, po šukaripe
o džanglipe,
6 po džanglipe samokontrola, pi samokontrola strpljivost, po strpljivost devlikanipe,
7 po devlikanipe manglipe premale phrala, thaj po manglipe premale phrala manglipe
premale sa avera manuša.
8 Te isi tumen sa kava thaj baron ane gova, tegani ka aven korisna thaj plodna ano
pindžaripe amare Gospodeso, e Isuseso Hristeso.
9 Al kas naj kava, koro si, ni dičhol šukar thaj bistrol kaj sasa thodo tare purane
grehura.
10 Golese, phralalen thaj phejalen, pobut trudin tumen te zuraven kova pe soste tumen
o Dol akharda thaj birisada. Te ćerden gija, nikad ni ka peren.
11 Thaj ka aven primime putarde vastencar ano večno Carstvo amare Gospodeso thaj
e Spasiteljeso, e Isuseso Hristeso.
12 Golese mangav te dav tumen gođi dži jekh drom pe gova, iako tumen sa gova džanen
thaj sen zurale ano čačipe savo primisaden.
13 Smatriv kaj gija trubul, te dav tumen gođi pe sa kava, dži kaj sem ane kava telo*.
14 Džanav kaj sigate ka ačhavav kava telo, sar so sikada manđe gova amaro Gospod o
Isus o Hrist.
15 Golese sa ka ćerav te den tumen gođi pe sa kava pale mingro meripe.

E Hristesi slava thaj o proročko lafi

16 Kana vaćardam tumenđe tari zor thaj taro avipe amare Gospodeso e Isuseso
Hristeso, ni sikadam tumenđe lukavo izmislime paramiča, nego amen korkore amare
jakhencar dikhljam leso veličanstvo.
17 Vov taro Dol o Dad primisada o čast thaj i slava, kana dži leste avilo o glaso tari
emuzvisimi Slava vaćarindoj: "Kava si mingro čhavo, o manglo, savo si palo mingro
manglipe!"
18 Amen šundam kava glaso savo avilo taro nebo, kana sama e Isusesa ki sveto gora.
19 Gija čače džana kaj si kala proročka lafura čačukane. Thaj šukar ćeren kaj pazin
pe kala lafura sar pi memeli savi svetlil ano mrako, sa dži kaj ni svanil o đive thaj dži
kaj ni sikadol i čereni i Danica ane tumare ile.
20 Al angleder, mora te haljaren kava: ni jekh proroštvo ano Sveto lil našti te tumačil
pe sar ko manđol.
21 Golese so o proroštvo nikad ni avilo tari manušikani volja, nego e manuša,
nadahnutime taro Sveto Duxo, vaćarena o haberi taro Dol.

2

Xoxavne učitelja thaj prorokura

1 Al maškar e Devleso narodo sesa taro purano vreme i xoxavne prorokura, sar so
i maškar tumende ka aven xoxavne učiteljura. Von ka anen garado xoxavno sikajipe
maškare tumende thaj ka odbacin e Gospode savo otkupisada len. Gija ka čhuven pe
peste sigurno propast.
2 But džene ka džan pale lenđe ladžutne buća thaj zbog lende ka kaljarol pe o Drom
e čačimaso.

---

* **1,13** *kava telo* Ano grčki ačhol "šatori".

3 Ane piri pohlepa kala učitelja ka koristin tumen gija so ka vaćarena tumenđe
xoxavne lafura, al e Devleso sudo si lenđe odavno spremno thaj lengo propast ađućarol
len.
4 Golese kaj o Dol ni poštedisada ni e anđeluren save ćerde greh, nego čhuta len
phangle ano emduboko kalipe e pakloso, kaj si arakhade te ađućaren o Sudnjo đive.
5 Ni o purano sveto o Dol ni poštedisada kana bičhalda potop e bidevlikane
manušenđe, nego spasisada samo e Noja, e propovedniko taro pravednost thaj vadži
efta avere dženen.
6 O Dol osudisada thaj e forura i Sodoma thaj i Gomora ko propast. Phabarda len gija
kaj lendar ačhilo samo praho te ćerol len primer e bidevlikane manušenđe, te džanen
so ka avol lencar.
7 Al o Dol spasisada e Lote, e pravedniko savo but patisada zbog o grešno džuvdipe e
bidevlikane manušengo.
8 Gole pravedniko mučisade e bidevlikane buća save đive palo đive dikhlja thaj šunda
dži kaj bešlo maškar lende.
9 Al o Gospod džanol te ikalol e devlikane manušen taro iskušenje, a e bidevlikanen
te aračhol baši kazna ko Sudnjo đive,
10 angleder kolen save džan pale melale požude e telose thaj ni marin baše Gospodeso
vlast.
Kala xoxavne učiteljura si drska thaj zurale šorenđe. Ni daran te vređin e nebeskone
bićuren.
11 Čak i e anđelura, iako si pozurale thaj po moćna lendar, ni aven anglo Gospod
gasave uvredljivone optužbencar protiv kala nebeska bićura.
12 Al gasave manuša si sar e nerazumna životinje save vladin pe palo nagon, thaj save
si stvorime te aven dolde thaj mudarde. Von vređin kova sostar khanči ni džanen thaj
golese ka aven uništime sar životinje.
13 Ka trpin o bilačhipe sar kazna bašo bilačhipe so ćerde. Uživin putarde te ćeren
melalipe. Von si ladž thaj mana maškar tumende dži kaj gugljarenpe pe piro xoxavno
način kana xan tumencar.
14 Lenđe jakha si pherde požude pale džuvlja. Nisar ni čaljon taro greh thaj inđaren
ko greh e lakoumnone manušen. E ile si lenđe trenirime ani pohlepa. Von si talo Devleso
harami.
15 Hasajle thaj našle taro pravo drom. Đele ko drom e Valaameso, o čhavo e
Veorovoneso, savo zavolisada i plata baše piro bilačhipe.
16 Al o Valaam sasa ukorimo baše piro bilačhipe: i xerni – životinja so našti te vaćarol
– vaćarda e manušikane glasosa thaj ačhada o dilipe e prorokoso.
17 E xoxavne učitelja si sar izvor bizo paj, sar oblakura save si jurime e olujasa. Lenđe
si spremno than ano embaro kalipe.
18 Golese kaj vaćaren barikane thaj čuče lafura thaj e nemoralnone požudencar
mamin kolen save tek našle tare kola save živin ani zabluda.
19 Obećin lenđe sloboda, al von korkore si robura bašo nemoral. Golese kaj dži jekh
robujil kolese so savladisada le.
20 Gija, te kola save našle taro melalipe e svetoso kana dodžanglje amare Gospode thaj
e Spasitelje e Isuse e Hriste, palem ano melalipe zapletin pe thaj peren ane lengo vlast,
lengo stanje si gore nego angleder.
21 Gasavenđe pošukar sasa te ma pindžarena o drom taro pravednost, nego so
pindžarde le thaj palem irisade po dumo taro sveto zapovest savo dija pe lenđe.
22 Lenđe ćerdilo kova so vaćarol i čačukani paramič: “O džuklo iril pe ke po čhadipe,”
thaj: “O najardo balo džal palem te meljarol pe ani čik.”

3

Paše si o Đive e Gospodeso

1 Mingre mangle amalalen, kava si dujto lil savo pisiv tumenđe thaj ane solduj lila
pokušisadem te opomeniv tumen te avol tumen sasto razum.
2 Mangav te den tumen gođi baše lafura save vaćarde e sveta prorokura thaj baše
zapovedura save dija tumen o Gospod thaj o Spasitelj prekal pe apostolura.
3 Angleder kava trubul te džanen, kaj ko paluno vreme ka aven kola save maren muj
thaj živin baše vlastita požude. Von ka maren muj
4 thaj ka pučen: “Na li o Hrist obećisada kaj palem ka avol? Pa onda, kaj si? Golese
so, amare paradada mule thaj sa si isto sar so sasa kana sasa stvorimo o sveto.”

5 Von svesno zanemarin kaj ane purane vremenura ćerdile e nebesa palo Lafi e
Devleso thaj palo isto Lafi i phuv pojavisajli andare paja thaj sasa ćerdi taro paj.
6 Pale gova, goja purani phuv sasa poplavimi thaj uništimi gole pajesa.
7 Gole istone Lafesa ađivesutno nebo thaj i phuv arakhade si bašo uništipe e jagasa
thaj bašo đive kana ka aven osudime thaj uništime sa e bidevlikane manuša.
8 Al jekh te ma zabistren, amalalen manglalen: e Gospodese si jekh đive sar milja (1
000) berša thaj milja (1 000) berša sar jekh đive.
9 O Gospod ni kasnil te pherol piro obećanje, sar so nesave den gođi kaj kasnil, nego
vov si strpljivo tumencar golese kaj ni manđol nijekh te properol, nego manđol savore
te pokajin pe.
10 Al e Gospodeso đive ka avol sar čor. Ane gova đive o nebo ka načhol ani bari vika.
E nebeska zora ka aven phabarde jagasa, a i phuv thaj sa pe late ka avol pusto.
11 A sar ka avol sa gija uništimo, den gođi save trubun te aven. Trubun te živin svetone
džuvdimasa thaj trubun te aven predana e Devlese,
12 dži kaj željno ađućaren e Devleso đive thaj gija siđaren te bi avola – gova đive kana
o nebo ka avol phabardo thaj e nebeska zora ka topin pe ani jag.
13 Al pale Devleso obećanje amen ađućara nevo nebo thaj nevi phuv, kaj si o
pravednost.
14 Golese, amalalen manglalen, sar ađućaren kava te avol, den sa tumendar o Gospod
te arachol tumen bizo greh, bizi mana thaj ano mir e Devlesa.
15 Čhuven tumenđe ani gođi kaj e Devleso strpljivost značil spasenje, gija sar so
pisisada gova tumenđe i amaro manglo phral o Pavle palo džanglipe savo o Dol dija
le.
16 O Pavle pisil tare kala buća i ane pe lila. Ane lende si nesave buća save phareste
razumin pe, a e bisikade thaj e nepouzdana manuša so ni haljaren len, naopako tumačin
len, sar so ćeren i avere Svetone lilencar thaj gija spremin pese propast.
17 Gija, amalalen manglalen, sar so džanen kava angleder, aračhen tumen te ma
zavedin tumen e bidevlikane pe zabludasa thaj te ma hasaren tumaro zuralo stav!
18 Nego baron ano milost thaj ano pindžaripe amare Gospode, e Isuse e Hriste. Lese
slava i akana thaj ane sa e đivesa! Amin.

Angluno bičhaldo lil e Jovaneso

O Jovane objasnil sostar pisil

1 Pisi tumenđe taro Lafi e džuvdimaso, taro kova savo postojil taro anglunipe. Šundam
le thaj dikhljam le amare jakhencar thaj doldam le amare vastencar.
2 O džuvdipe sikadilo thaj amen dikhljam le. Svedoči thaj vaćara tumenđe lestar. Gova
si džuvdipe bizo meripe savo sasa e Devlesa e Dadesa kas sikada amenđe.
3 Gija sar so dikhljam thaj šundam, vaćara i tumenđe te avol thaj tumen katanipe
amencar thaj amen isi katanipe e Dadesa thaj lese Čhavesa e Isusesa e Hristesa.
4 Pisi tumenđe kava te avol amaro radost pherdo.

O katanipe e Devlesa ni džal katane e grehurencar

5 Kava si haberi so lestar šundam thaj vaćara tumenđe: O Dol si svetlost thaj naj ane
leste nisavo kalipe.
6 Te vaćardam kaj sam lesa ano katanipe, a phira ano kalipe, xoxava thaj ni živi ano
čačipe.
7 Al te phirdam ano svetlost, sar so si o Dol ano svetlost, amen isi katanipe jekh averesa
thaj o rat e Isuseso, lese Čhaveso thovol amen tare sa e grehura.
8 Te vaćara kaj naj amen grehura, korkore amen xoxava thaj o čačipe naj ane amende.
9 Te priznajisadam amare grehura, o Dol si verno thaj pravedno thaj ka oprostil amare
grehura thaj ka thovol amen taro sa o nepravednost.
10 A te vaćardam kaj ni ćerdam grehura, ćera e Devle xoxavne thaj sikava kaj leso
lafi naj ane amende.

2

1 Mingre čhavoralen, kava pisiv tumenđe, te ma bi ćerena grehura. A te khoni ćerda
grehura, ko Dol isi amen kova savo zastupil amen, o Isus o Hrist, o pravedniko.
2 Vov si žrtva bašo miripe amare grehurenđe, a na samo amare nego i baše grehura
celone svetose.

E Devle pindžara gija so šuna le

3 Te ićardam e Devlese zapovestura, pale gova džana kaj pindžara le.
4 Ko vaćarol: "Pindžarav e Devle", a lese zapovestura ni ićarol, xoxavno si thaj naj
ane leste o čačipe.
5 A ko ićarol lese Lafura, e Devleso manglipe čače postanisada savršeno ane leste.
Thaj pale gova džana kaj živi ane leste.
6 Ko vaćarol kaj ano Dol ačhol, trubul te živil sar so živisada o Isus.

Nevo zapovest

7 Manglalen amalalen, ni pisiv tumenđe nevo zapovest, nego purano zapovest, savo
sasa tumen taro anglunipe. Gova purano zapovest si o Lafi savo šunden.
8 Al, palem pisiv tumenđe nevo zapovest golese kaj leso čačipe dičhol pe ano Hrist
thaj ane tumende. Golese kaj o kalipe načhol a o čačukano svetlo već svetlil.
9 Ko vaćarol kaj si ano svetlost, a mrzil pe phrale il pe pheja, vadži si ano kalipe.
10 Ko manđol pe phrale il pe pheja, živil ano svetlost thaj vov ni perol ano greh.
11 A ko mrzil pe phrale il pe pheja, ano kalipe si, ano kalipe phirol thaj ni džanol kaj
džal golese kaj o kalipe koravol lese jakha.

12 Pisiv tumenđe, čhavoralen,
golese kaj tumare grehura si oprostime bašo alav e Isuseso.
13 Pisiv tumenđe, e dadenđe,
golese kaj pindžarden kole savo si taro anglunipe.
Pisiv tumenđe, e terne čhavenđe,
golese kaj pobedisaden e Bilače.
14 Pisisadem tumenđe, e čhavorenđe,
golese kaj pindžarden e Dade.
Pisisadem tumenđe, e dadenđe,
kaj pindžarden kole savo si taro anglunipe.
Pisisadem tumenđe, e terne čhavenđe,
golese kaj sen zurale
thaj e Devleso Lafi ane tumende ačhol

thaj pobedisaden e Bilače.

15 Ma manđen kava sveto ni so si ane leste. Ko manđol o sveto, ane leste naj e Dadeso
manglipe.
16 Golese sa so si ano sveto si požuda e telosi, pohlepa e jakhenđi thaj baripe po
barvalipe – gova ni avol taro Dad, nego avol tare kava sveto.
17 O sveto thaj lese požude načhen, a ko ćerol e Devleso manglipe, ačhol dži sa e
đivesa.

E Devlese čhave thaj e xoxavne učiteljura

18 Čhavoralen, akana si poslednjo sato! Sar so šunden, avol o antihrist. Thaj akana
pojavisajle but antihristura. Golestar džana kaj akana poslednjo sato avilo.
19 Von sesa maškar amende, al ačhade amen, golese kaj nikad ni pripadisade amenđe.
Te pripadina amenđe čače, von amencar bi ačhena. Al trubuja golesa te sikadol kaj naj
savore amare.
20 A tumen isi pomazanje taro Sveto Duxo thaj savore upoznajisaden o čačipe.
21 Ni pisiv tumenđe golese kaj ni pindžaren o čačipe, nego golese kaj pindžaren o
čačipe thaj nisavo xoxaipe ni avol taro čačipe.
22 Ko si xoxavno, te na kova so vaćarol kaj o Isus naj o Hrist? Ko ni priznajil e Dade
em e Čhave, vov si antihrist.
23 Dži jekh savo ni priznajil e Čhave, naj le ni Dad. A ko priznajil e Čhave, isi le i Dad.
24 Ane tumende te ačhol okova so šunden taro anglunipe. Te kova so šunden taro
anglunipe ačhol ane tumende, i tumen ka ačhen ano katanipe e Čhavesa thaj e Dadesa.
25 A kava si obećanje savo vov dija amen: džuvdipe bizo meripe.
26 Kava pisiv tumenđe tare kola save dičhen te inđaren tumen ano xoxaipe.
27 A ane tumende ačhol o pomazanje savo primisaden lestar thaj golese ni trubul khoni
te sikavol tumen. A golese kaj leso pomazanje sikavol tumen tare sa thaj gova si čačipe,
a na xoxaipe. Golese ačhen ano Hrist sar so sikada tumen o Duxo.
28 Va, čhavoralen, ačhen ane leste! Gija ka ava pherde ano pouzdanje kana ka iril pe
o Hrist thaj ni ka ladža angle leste kana ka avol.
29 Te džangljen kaj si o Hrist pravedno, tegani džanen kaj savore save ćeren pravda
si bijande taro Dol.

3

E Devlese čhave

1 Dičhen kobor manglipe dija amen o Dad, te da amen vika čhave e Devlese thaj čače
sam gova. E manuša tare kava sveto ni pindžaren amen golese kaj ni pindžaren e Devle.
2 Manglalen amalalen, akana sam e Devlese čhave thaj vadži ni dičhol pe so ka ava
ano budućnost. Al džana kaj kana ka avol o Hrist, ka ava lese slična, golese kaj ka dikha
le sar savo čače si.
3 Thaj svakone kas isi nada ane leste, thovol pes sar so si o Hrist thodo.
4 Svako ko ćerol greh, phađol e Devleso zakon, golese kaj o greh si te phađol pe o
zakon.
5 Džanen kaj o Hrist avilo te crdol e grehura thaj džanen kaj greh naj ane leste.
6 Svako ko ačhol ano Hrist, ni živil ane grehura. Svako ko živil ane grehura, ni dikhlja
le niti pindžarda le.
7 Čhavoralen, ma den khoni te xoxavol tumen! Ko ćerol pravda, pravedno si, sar o
Hrist so si pravedno.
8 Ko živil ane grehura, vov si e benđeso, golese kaj o beng ćerol grehura taro
anglunipe. Golese o Čhavo e Devleso avilo te uništil e buća e benđese.
9 Svako ko si bijando taro Dol, ni živil ane grehura, golese kaj e Devleso seme si ane
leste. Ni našti živil ane grehura golese kaj si bijando taro Dol.
10 Čhave e Devlese tare čhave e benđese pindžardon pale kava: Svako ko ni ćerol i
pravda thaj ni manđol pe phrale thaj pe pheja, ni preperol e Devlese.

O manglipe premal avera

11 Golese, kava si haberi so šunden taro anglunipe: Te manga jekh avere!
12 Ma te ava sar o Kajin, savo preperola e benđese thaj mudarda pe phrale. A sose
mudarda le? Golese kaj lese buća sesa bilače, a e buća lese phralese pravedna thaj
golese mrzisada le.
13 Ma čudin tumen, phralalen, te e manuša tare kava sveto mrzin tumen.

14 Amen džana kaj taro meripe nakhljam ano džuvdipe golese kaj manga e phralen thaj e phejen. Ko ni manđol, ačhol ano duxovno meripe.
15 Dži jekh savo mrzil pe phrale thaj pe pheja, vov si sar kova savo mudarol. A džanen kaj naj džuvdipe bizo meripe ane nijekh kova savo mudarol.
16 Pale kava pindžardam o manglipe: O Hrist amenđe po džuvdipe dija. Gija i amen trubul te da amaro džuvdipe e phralenđe thaj e phejenđe.
17 Kas isi barvalipe kale svetose a dičhol pe phrale savo si ani potreba, al ni pomožil le, šaj li gasavo te vaćarol kaj isi le e Devleso manglipe ane po ilo?
18 Mingre čhavoralen, ma te manga samo lafesa thaj čhibasa, nego e bućencar thaj e čačimasa.
19 Pale gova ka džana kaj sam taro čačipe thaj ka smiri amaro savest anglo Dol.
20 Ako o savest osudil amen, o Dol si po baro taro amaro savest thaj sa džanol.
21 Manglalen amalalen, te ni osudisada amen amaro savest, tegani šaj ano pouzdanje te ava anglo Dol
22 thaj sa so roda, ka dobi lestar golese kaj ićara lese zapovestura thaj ćera so si lese šukar.
23 Thaj kava si e Devleso zapovest: Te pača ano alav lese Čhaveso e Isuseso e Hristeso thaj te manga jekh avere, sar so zapovedisada amenđe.
24 Ko šunol e Devlese zapovestura, ačhol ano Dol thaj o Dol ačhol ane leste. Thaj palo Duxo savo dija amen, džana kaj o Dol ačhol ane amende.

4

Sar te pindžaren e xoxavne učiteljuren

1 Manglalen amalalen, but xoxavne prorokura iklile ano sveto. Ma pačan dži jekhe savo phenol kaj vaćarol taro duxo. Iskušin te dičhen avol li lengo duxo taro Dol.
2 Pale kava ka pindžaren e Devlese Duxo: Dži jekh duxo savo priznajil kaj o Isus o Hrist avilo ane manušikano telo, si taro Dol.
3 Ni jekh duxo savo ni priznajil gasave Isuse, naj taro Dol. Ane leste si o duxo e antihristeso. Lese šunden kaj ka avol thaj vov si akana ano sveto.
4 Čhavoralen, tumen preperen e Devlese thaj pobedisaden len, golese kaj kova savo si ane tumende si pozuralo nego kova savo si ano sveto.
5 E xoxavne prorokura si taro sveto, golese vaćaren kova so si taro sveto thaj o sveto šunol len.
6 Al amen sam taro Dol. Ko pindžarol e Devle, šunol amen; ko naj taro Dol, ni šunol amen. Pale gova ka pindžara e Duxo e čačimaso thaj e duxo e xoxaimaso.

O Dol si manglipe

7 Manglalen amalalen, te manga jekh avere, golese kaj o manglipe avol taro Dol. Dži jekh savo manđol, si bijando taro Dol thaj pindžarol e Devle.
8 Ko ni manđol, ni pindžarol e Devle golese kaj o Dol si manglipe.
9 E Devleso manglipe sikadilo premal amende pale kava: O Dol bičhalda pe jekhebijande Čhave ano sveto te avol amen prekale leste džuvdipe.
10 Gova si manglipe: Na kaj amen mangljam e Devle, nego vov manglja amen thaj bičhalda pe Čhave sar žrtva bašo miripe amare grehurenđe.
11 Manglalen amalalen, te o Dol gaći manglja amen, tegani i amen trubul te manga jekh avere.
12 E Devle khoni nikad ni dikhlja. Te manga jekh avere, o Dol ačhol ane amende thaj leso manglipe si savršeno ane amende.
13 Pale kava džana kaj amen živi ano Dol thaj vov ane amende: Dija amen tare piro Duxo.
14 Thaj amen dikhljam thaj svedoči kaj o Dad bičhalda pe Čhave te avol Spasitelji e svetoso.
15 Ko priznajil kaj si o Isus Čhavo e Devleso, ane leste živil o Dol thaj vov živil ano Dol.
16 Amen pindžardam o manglipe e Devleso premal amende thaj amaro pačajipe čhutam ane leste.
O Dol si manglipe. Ko živil ano manglipe, živil ano Dol thaj o Dol ane leste.
17 Pale akava amaro manglipe postanisada po savršeno ane amende, golese, te bi avola amen pouzdanje ko sudnjo Đive. Golese sam amen sar o Hrist ane kava sveto.
18 Ano manglipe naj dar, nego o savršeno manglipe tradol i dar. Kova savo daral, isi le dar tari kazna, so značil kaj naj savršeno ano manglipe.
19 Amen manga golese so o Dol amen angleder manglja.

20 Vaćarol li khoni: “Mangav e Devle”, a ni manđol pe phrale thaj pe pheja, xoxavno
si. Golese ko ni manđol pe phrale thaj pe pheja saven dičhol, našti manđol e Devle save
ni dičhol.
21 Thaj kava zapovest isi amen lestar: ko manđol e Devle, trubul te manđol pe phrale
thaj pe pheja.

5

Pačajipe ane Devleso Čhavo

1 Dži jekh savo pačal kaj o Isus si o Hrist, bijando si taro Dol. Thaj dži jekh savo manđol
e Dade, manđol thaj lese čhave.
2 Pale kava džana kaj manga e Devlese čhaven: te manga e Devle thaj ćera lese
zapovestura.
3 Golese gova si manglipe premal o Dol: te ićara amen pe lese zapovestura. A lese
zapovestura naj phare.
4 Golese savore save si bijande taro Dol, pobedin e sveto. A kaja pobeda savi
pobedisada e sveto si amaro pačajipe.
5 A ko pobedil o sveto? Samo kova savo pačal kaj o Isus si Čhavo e Devleso.
6 O Isus o Hrist si kova savo avilo prekalo paj savesa krstisajlo thaj prekalo rat kana
sasa ko krsto. Ni avilo samo pajesa nego pajesa thaj ratesa. A o Duxo si savo svedočil
tare gova, golese kaj o Duxo si čačipe.
7 Gija trin si svedokura:
8 O Duxo, o paj thaj o rat. Gola trin si jekh svedočanstvo.
9 Amen pača e manušenđe kana svedočin khanči, a e Devleso svedočanstvo si but po
važno. A kava vaćarda amenđe o Dol: Vov svedočisada tare po Čhavo.
10 Ko pačal ano Čhavo e Devleso, isi le gova svedočanstvo ane peste. Ko ni pačal e
Devle, ćerda e Devle xoxavne golese kaj ni pačaja ano svedočanstvo savo vaćarda o Dol
tare po Čhavo.
11 A kava si o svedočanstvo: O Dol dija amen džuvdipe bizo meripe thaj gova džuvdipe
si ane Čhavo leso.
12 Kas isi Čhavo, isi le džuvdipe, kas naj Čhavo e Devleso, naj le džuvdipe.

Džuvdipe bizo meripe

13 Gova pisisadem tumenđe, save pačan ano alav e Čhaveso e Devleso, te džanen kaj
isi tumen džuvdipe bizo meripe.
14 Kava si pouzdanje savo isi amen ane leste: o Dol uslišil amen te molisadam so si
pale lesi volja.
15 Thaj te džana kaj šunol amen ane sa so moli le, džana kaj isi amen kova so
molisadam le.
16 Dičhol li khoni pe phrale il pe pheja kaj ćerol greh savo ni inđarol ko meripe, nek
molil baše leste thaj o Dol ka dol le džuvdipe. Vaćarav tare kola kaso greh ni inđarol
ano meripe. Al isi i greh savo inđarol ko meripe. Baše gasavo manuš ni vaćarav te
molin.
17 Dži jekh nepravda si greh. Al isi i greh savo ni inđarol ko meripe.
18 Džana kaj khoni savo si bijando taro Dol, ni živil ane grehura, golese kaj e Devleso
Čhavo aračhol le thaj o Bilačho našti dolol le.
19 Džana kaj amen sam taro Dol a sa o sveto si ano vlast e Bilačheso.
20 Al džana kaj o Čhavo e Devleso avilo thaj dija amen gođi te pindžara kole čačukane
Devle. Thaj amen sam ano čačukano Dol, ano Čhavo leso, ano Isus o Hrist. Vov si
čačukano Dol thaj džuvdipe bizo meripe.
21 Čhavoralen mingralen, aračhen tumen tare idolura!

Dujto bičhaldo lil e Jovaneso

E Jovanese pozdravura

1 Kava pisiv, me, o starešina o Jovan, e gospođaće sava o Dol birisada thaj laće
čhavenđe saven me mangav ano čačipe, a na samo me nego i sa save pindžarde o
čačipe,
2 bašo čačipe savo trajil ane amende thaj ka avol amencar sa e đivesa:
3 O milost thaj o milosrđe thaj o mir taro Dol, o Dad thaj taro Čhavo e Dadeso o Isus
o Hrist, ka avol amencar ano čačipe thaj ano manglipe!

Čačipe thaj manglipe

4 But radosno sema golese so maškar ćire čhave arakhljem nesaven save živin ano
čačipe, sar so primisadam o zapovest taro Dad.
5 Thaj akana gospođo, ni pisiv tuće nevo zapovest, nego kova savo sasa amen taro
anglunipe. Moliv tut, te manga jekh avere.
6 A kava si o manglipe: te phira pale Devlese zapovestura. Gova zapovest so šunden
taro anglunipe, si te trajin ano manglipe.
7 Pisiv kava golese kaj iklile ano sveto but xoxavne save ni phenen kaj o Isus o Hrist
avilo ano telo. Dži jekh gasavo manuš si xoxavno thaj o antihrist.
8 Aračhen pe tumende, ma te hasaren kova so zaradisaden, nego te primin pherdi
plata.
9 Dži jekh savo ni ačhol nego crdol pe taro sikajipe e Hristeso, naj le Dol. Al savo ačhol
ane Hristeso sikajipe, le isi i Dad thaj Čhavo.
10 Te avol khoni ke tumende thaj kava sikajipe ni anol, ma mučhen le ni ane tumaro
čher thaj ma pozdravin tumen lesa!
11 Golese ko pozdravil pe lesa, lol kotor tare lese bilačhe buća.

Paluno pozdravipe

12 Vadži but isi man so te phenav tumenđe, al ni mangljem lilesa thaj mastilosa, al
nadima kaj ka avav tumende thaj muj mujesa ka vaćarav tumencar, te avol amaro radost
pherdo.
13 Pozdravin tut e čhave će phejaće savi si birime taro Dol.

Trito bičhaldo lil e Jovaneso

E Jovanese pozdravura

1 Kava pisiv, me, o starešina o Jovane, e mangle Gajose kas mangav ano čačipe.
2 Mangleja amala! Molima ane sa te avol tuće šukar thaj te ave sasto, sar so si šukar će dušaće.
3 Golese but radujisaljem kana avile nesave phrala thaj svedočisade tare ćiro vernost e čačimase thaj tare gova sar tu phire ano čačipe.
4 Manđe naj po baro radost nego te šunav kaj mingre čhave palo čačipe phiren!

Briga baše Devlese bućarne

5 Mangleja amala, čače san verno ane sa so ćere e phralenđe čak i kolenđe save si abandžije.
6 Von svedočisade tare ćiro manglipe angli khanđiri. Šukar ka ćere te spremisadan len dromese sar so trubul anglo Dol.
7 Golese kaj von pojdisade ko drom baše Hristeso alav thaj khanči ni lije tare kola save ni pačan ano Dol.
8 Gija amen trubul te pomogni gasaven, lencar katane te ćera bući bašo čačipe.

O Jovane vaćarol taro Diotref thaj taro Dimitrije

9 Pisisadem lil e khanđiraće, al o Diotref, savo manđol te avol angluno maškar lende, ni manđol te primil amen.
10 Golese te aviljem, ka sikavav le save buća vov ćerol thaj klevetil amen e bilače lafurencar. Al ni gova naj lese dosta, nego korkoro e phralen ni primil thaj branil e phralen save manđen te primin len thaj tradol len andari khanđiri.
11 Mangleja amala! Ma dža palo bilačhipe, nego palo šukaripe. Ko ćerol šukar, taro Dol si. A ko ćerol bilače, ni dikhlja e Devle.
12 Taro Dimitrije savore lače svedočin, o čačipe golesa složil pe, pa gija i amen svedoči. A tu džane kaj o svedočanstvo amaro si čačukano.

Palune pozdravura

13 Vadži but isi man so te pisiv tuće, al ni mangav mastilosa thaj perosa,
14 al nadima kaj sigate ka dikhav tut thaj muj mujesa te vaćara.
15 Mir tusa!
Pozdravin tut e amala.
Pozdravi sa amare amalen palo alav.

E Judaso bičhaldo lil

E Judaso pozdrav

1 Me o Juda, sluga e Isuseso e Hristeso thaj phral e Jakoveso, pisiv savorenđe tumenđe
save sen akharde taro Dol. O Dol, o Dad manđol tumen thaj zaštitil tumen ano Isus o
Hrist.
2 O Dol te dol tumen milosrđe, mir thaj manglipe te barol ano izobilje!

O sudo e xoxavne učiteljengo

3 Manglalen amalalen! Sar so but mangljem te pisiv tumenđe taro amaro katano
spasenje, al mora te pisiv tumenđe aver khanči: mangav te zuravav tumen te borin
tumen bašo pačajipe savo o Dol ane sa e đivesa dija pe svetone manušenđe.
4 Golese kaj čorale čhute pe maškar tumende nesave manuša, sar so sasa pisime
odavno lenđe sudose, baše kova so ćeren. Gova si bidevlikane manuša savenđe si o
milost amare Devleso izgovor bašo lengo nemoral thaj save odreknin pe taro Isus o
Hrist, savo si amaro jekh Vladari thaj Gospodari.
5 A mangav te dav tumen gođi pe gova so već džanen. Tumen džanen kaj o Isus
angleder spasisada e Izraelcuren andari Egipatsko phuv, a pale gova uništisada kolen
save ni pačaje.
6 Den tumen gođi kaj e anđelura save ni ićarde pe ke pumaro autoritet, nego ačhade
po than kaj bešena, si phangle ane večna sinđira thaj o Gospod ićarda len ano kalipe
dži kaj ni avol o baro Đive e Sudoso.
7 Den tumen gođi tari Sodoma thaj i Gomora thaj e pašutne forura ane save sesa e
manuša sar kala anđelura. E manuša sesa ano blud thaj manglje te zadovoljin piri
požuda te soven e murša muršencar thaj von si sar primer kolenđe so ka trpin kazna
ani jag savi ni ačhol.
8 Gasave si gola manuša. Inđaren len lenđe sune, meljaren pumaro telo ane grehura,
čhuden e Devleso autoritet thaj vaćaren bilačhe tare slavna anđelura.
9 A čak ni jekh tare šorutne anđelura*, o Mihailo, kana ćerda čingara e benđesa baše
Mojsijaso telo, ni tromaja te osudil le bilačhe lafurencar, nego vaćarda: "O Gospod te
prekoril tut!"
10 Al kala manuša bilačhe vaćaren tare gova so ni pindžaren. Zala haljaren, al na
gođasa, nego nagonesa sar e nerazumna životinje. Gova ka uništil len.
11 Pharo lenđe! Golese so von pojdisade e Kajinese dromesa. Baši plata predajisajle
ani Valaamesi zabluda. Golese ka aven uništime sar kola so učestvujisade ane Korejasi
pobuna protiv o Dol.
12 Von si opasna sar garade stene talo more pe tumare katane gozbe, pe save proslavin
o manglipe e Gospodeso. Kana tumencar xan bizi dar, korkore pes čaljaren. Von si
oblakura bizo bršnd save inđarol i balval. Von si sar kašta ano jesen so ni den bijandipe,
save si ikalde andaro koreno thaj duj droma mule.
13 Von si sar divlja morska talasura so ćeren spuma, gija von sikaven pumare ladžutne
buća. Von si sar čerenja lutalice, savenđe si pripremimo emkalo kalipe za ke sa e đivesa.
14 Lendar prorokujisada o Enoh, eftato generacija taro Adam, vaćarindoj:

"Dikh, o Gospod avol
e milja (1 000) thaj miljencar pe svetone anđelurencar,
15 te sudil savoren thaj te osudil sa e bidevlikanen,
bašo sa o bidevlikanipe save ćerde e bidevlikane manuša,
thaj baše sa e uvredljiva lafura
save vaćarde e bidevlikane grešnikura protiv leste."

16 Gola manuša mrmljin thaj nikad naj zadovoljna, živin pale pe požude, mujesa
vaćaren barikane lafura em baše piro korist ćeren pe šukar e manušencar.

Akharipe ko vernost

17 Manglalen amalalen! Den tumen gođi so angleder phende e apostolura amare
Gospodese e Isusese Hristese.
18 Vaćarde tumenđe: "Ano poslednjo vreme ka aven kola save ka maren muj, save ka
udovoljin piro bidevlikano manglipe."

* **1,9** Ani grčko čhib ačhol: arhanđelo.

19 Gasave manuša maškar tumende anen ulaipe, von si telesna thaj naj len Sveto Duxo.
20 A tumen manglalen amalalen, vazden korkore tumen po temelji tumare emsvetone
pačajimasa thaj molin tumen ano Sveto Duxo.
21 Ićaren tumen ane Devleso manglipe dži kaj aďućaren amare Gospode e Isuse e
Hriste ano piro milosrđe, te inđarol tumen ano džuvdipe bizo meripe.
22 Aven milosrdna premal kola save naj sigurna ano piro pačajipe.
23 Spasin averen thaj ikalen len andari jag e Devlese sudostar. Aven milosrdna premal
lende, al ko isto vreme aven oprezna! Mrzin thaj e šeja save si melale lenđe grehosa!

E Devlese hvala

24 O Dol šaj arachol tumen te ma peren ane grehura thaj te aven bizi mana, ano baro
radost, te čhuvol tumen angli piri slava.
25 Lese, jekhe Devlese, amare Spasiteljese prekalo Isus o Hrist, savo si amaro Gospod,
preperol slava, veličanstvo, zuralipe thaj vlast angleder sa o vreme, akana thaj dži sa e
đivesa!
Amin.

Otkrivenje
E Isuseso otkrivenje

Anglunipe

1 Kava si otkrivenje e Isuseso e Hristeso, savo o Dol dija lese te bi sikavola e slugenđe
so trubul te desil pe sigate. O Hrist gova sikada gija so bičhalda pe anđelo e slugase e
Jovanese.
2 A o Jovane svedočisada tare sa so dikhlja. Gova si e Devleso lafi thaj o svedočanstvo
taro Isus Hrist.
3 Blagoslovimo si kova savo čitil thaj kola save šunen e lafura tare kava proroštvo thaj
ićaren pe pe kova so si ane leste pisimo, golese kaj si o vreme paše.

E Isuseso haberi e khanđirenđe

4 Kava lil si taro Jovane e efta khanđirenđe save si ani Cikni Azija:

Milost thaj mir tumenđe tare Kova savo si, savo sasa thaj savo ka avol thaj tare efta
duxura save si angle leso presto
5 thaj taro Isus o Hrist. Vov si Verno svedoko thaj angluno savo uštilo tare mule thaj
Vladari pe carura ki phuv.
Vov manđol amen thaj oslobodisada amen taro greh pe ratesa
6 thaj ćerda amen te ava carstvo thaj svešteníkura pire Devlese thaj e Dadese. Golese,
lese slava thaj zuralipe ane sa e đivesa. Amin.

7 Akh! Avol e oblakurencar
thaj dži jekh jakh ka dičhol le,
i kola so pusade le.
But ka roven pale leste sa e plemenura ki phuv.
Va, gija ka avol. Amin.

8 "Me sem Alfa thaj Omega – Anglunipe thaj Krajo" vaćarol o Gospod o Dol, savo si,
savo sasa thaj savo ka avol – Vladari pe sa.

O Jovane dičhol e Čhave e Manušese

9 Me, o Jovane, tumaro phral ano Hrist, savo ulavol tumencar e patnje, o carstvo thaj
strpljivo ustrajnost ano Isus, sema ko ostrvo Patmos golese so propovedisadem e Devleso
lafi thaj so svedočisadem taro Isus.
10 Ano đive e Gospodeso, kana o Duxo inđarda man, pale mande šundem zuralo glaso
so šundilo sar truba.
11 Vaćarda: "Pisi ano lil kova so diče thaj bičhal gova ane efta khanđira: ano Efes,
ani Smirna, ano Pergam, ani Tijatira, ano Sard, ani Filadelfija thaj ani Laodikeja."
12 Irisaljem te dikhav kaso si gova glaso savo vaćarol manđe. Kana irisaljem, dikhljem
efta zlatna svećnjakura taro zlato
13 thaj maškar e svećnjakura nekas "sar Čhavo e manušeso". Sasa urado ano baro
fostano, a prekalo kolin phanglo zlatnone kuštikasa.
14 Leso šoro thaj lese bala sesa parne sar i pošom, parne sar iv thaj lese jakha sesa sar
plameno e jagako.
15 Lese pingre sesa sar sjajno bronza užarime ani jag thaj leso glaso sasa sar šunipe e
bare vodopadeso.
16 Ane piro desno va ićarda efta čerenja thaj andar leso muj iklilo mačo oštro tare
solduj riga. Leso muj sasa sar kham kana emzurale sijajil.
17 Kana dikhljem le, peljem paše lese pingre sar mulo. Vov čhuta piro desno va pe
mande thaj phenda: "Ma dara! Me sem Angluno thaj Poslednjo.
18 Me sem Džuvdo! Sema mulo, al akana, akh, me sem džuvdo ane sa e đivesa! Thaj
isi man e ključura taro meripe thaj taro sveto e mulengo.
19 Golese pisi kova so dikhljan! Pisi so desil pe akana thaj so ka desil pe posle!
20 Garado značenje gola efta čerenjengo save dikhljan ane mo desno va thaj gola
efta zlatnone svećnjakurengo si: efta čerenja si e anđelura tare efta khanđira thaj efta
svećnjakura si e efta khanđira."

2

Lil e khanđiraće ano Efes

1 "E anđelose tari khanđiri ano Efes pisi:
'Kava vaćarol Kova savo ićarol efta čerenja ane po desno va thaj phirol maškar efta zlatna svećnjakura:
2 Džanav ćire buća, ćiro trud thaj ćiro strpljivost. Džanav kaj našti trpi e bilače manušen thaj kaj ispitujisadan kolen so pese phenen kaj si apostolura, al naj, thaj arakhljan kaj si xoxavne.
3 Džanav kaj strpljivo ače ane gova thaj but trpisadan baše mingro alav thaj ni odustanisadan.
4 Al isi man protiv tute kaj ačhadan ćiro angluno manglipe premal mande, savo sasa tut ko angluno vreme!
5 Golese, de tut gođi kotar peljan! Pokaji tut thaj ćer kova so angleder ćerdan. Ako ni pokaji tut, ka avav ke tute thaj ka crdav ćiro svećnjako tare leso than maškare khanđira.
6 Al šukar si tuće gova kaj mrzi e buća e nikolaiturenđe, golese kaj i me mrziv.
7 Kas isi kana nek šunol, so o Duxo vaćarol e khanđirenđe! E pobednikose ka dav te xal taro kaš e džuvdimaso, savo si ane Devleso raj.' "

Lil e khanđiraće ani Smirna

8 "E anđelose tari khanđiri ani Smirna pisi:
'Kava vaćarol o Angluno thaj o Poslednjo, savo sasa mulo thaj džuvdilo:
9 Džanav ćire patnje thaj ćiro čororipe – al tu san barvalo! Džanav thaj i hula kolenđi save pese phenen kaj si Jevreja, al naj, nego von si sinagoga e Satanasi.
10 Ma dara tare kova so ka trpi. Šun, o beng nesaven tumendar ka čhuvol ko phanglipe te iskušil tumen thaj ka trpin e patnje deš đive. Aven verna pa iako mora te meren thaj ka dav tumen venco taro džuvdipe.
11 Kas isi kana nek šunol, so o Duxo vaćarol e khanđirenđe! E pobednikose našti khanči ćerol o dujto meripe.' "

Lil e khanđiraće ano Pergam

12 "E anđelose tari khanđiri ano Pergam pisi:
'Kava phenol Kova kas isi oštro mačo savo čhinol ke duj riga:
13 Džanav kaj beše – gothe kaj si e Satanaso presto. Al zurale ićare tut ke mo alav thaj ni odreknisaljan taro pačajipe ane mande ni tegani kana sasa mudardo mingro verno svedoko o Antipa ane tumaro foro, odori kaj o Satana bešol.
14 Al isi man khanči zala protiv tute: isi tut odori nesave save ićaren pe po sikajipe e Valaameso, savo sikada e Valake te navedil e Izraelcuren te grešin gija so xalje mas savo sasa žrtvujimo e idolurenđe thaj dije pe ano blud.
15 Gija, isi i tut nesave save ićaren pe po sikajipe e nikolaiturengo.
16 Golese, pokaji tut, il ka avav tuće sigate thaj ka marav man lencar e mačosa tare mo muj.
17 Kas isi kana nek šunol, so o Duxo vaćarol e khanđirenđe! E pobednikose ka dav garado mangro savo akhardol "mana" thaj ka dav le parno bar, a ke gova bar ka avol pisimo nevo alav, savo khoni ni džanol, sem kova savo dobil le.' "

Lil e khanđiraće ani Tijatira

18 "E anđelose tari khanđiri ani Tijatira pisi:
'Kava vaćarol o Čhavo e Devleso, kase si jakha sar plameno e jagako thaj e pingre sar sjajno bronza:
19 Džanav ćire buća, ćiro manglipe, ćiro pačajipe, ćiro službe thaj ćiro istrajnost. Džanav i kaj akana ćere po but nego so ćerdan ano anglunipe.
20 Al isi man protiv tute kava: mučhe gole džuvljaće e Jezabeljaće te ćerol so manđol. Voj korkori pese vaćarol kaj si proročica thaj pe sikajimasa navedil mingre slugen te grešin gija so mukhlje pe ano blud thaj xalje mas savo si žrtvujimo e idolurenđe.
21 Dijem la vreme te pokajil pe, al voj ni manglja te pokajil pe baše piro blud.
22 Akh, ka čhudav la ko than e nasvalimaso. Thaj kola save den pe lasa ano blud, ka čhudav len ane bare patnje ako ni pokajin pe baše pe buća.
23 Ka mudarav laće čhaven nasvalimasa. Gija, sa e khanđira ka džanen kaj sem me Kova savo ispituil e ile thaj e gođa. Thaj svakonese tumendar ka dav pale tumare buća.
24 A tumenđe averenđe ani Tijatira, save ni ićaren tumen ke gova xoxavno sikajipe thaj ni upoznajisaden e Satanase dubine, vaćarav: ni ka čhuvav tumenđe aver pharipe,
25 nego ićaren tumen zurale pe kova so isi tumen, dži kaj me ni avav.

26 E pobednikose savo dži o kraj ićarolpe pe gova so me phenav lese, ka dav le vlast
pe narodura.

27 “Ka vladil pe lende sastrunale rovljasa
thaj ka phađol len sar čare tari čik.”

28 Ka avol le gasavo vlast sar so me dobisadem tare mo Dad. Thaj ka dav le i čereni i
Danica.
29 Kas isi kana nek šunol so o Duxo vaćarol e khanđirenđe!’ ”

3

Lil e khanđiraće ani Sarda

1 “E anđelose tari khanđiri ani Sarda pisi:
‘Kava vaćarol Kova so isi le efta duxura e Devlese thaj efta čerenja. Džanav ćire buća.
Džanav kaj phene kaj san džuvdo, iako san mulo.
2 Av džungado! Zurav gova so ačhilo, angleder so i gova ni merol. Golese so, arakhljem
kaj ćire buća naj sa šukar ane jakha e Devlese.
3 Golese, de tut gođi kova so primisadan thaj šundan. Ićar tut pe gova zurale thaj pokaji
tut tare će bilače buća. Ako ni ave džungado, ka avav pe tute tari jekh drom sar čor,
a ni ka džane ane savo sato ka iznenadiv tut.
4 Al isi tut ani Sarda nekobor manuša save ni meljarde pe fostanura bilače bućencar.
Von ka phiren mancar ane parne fostanura, golese kaj si dostojna.
5 Gija o pobedniko ka avol urado ane parne fostanura thaj ni ka kosav leso alav andaro
Lil e džuvdimaso. Leso alav ka priznajiv anglo mo Dad thaj angle lese anđelura.
6 Kas isi kana nek šunol, so o Duxo vaćarol e khanđirenđe.’ ”

Lil e Khanđiraće ani Filadelfija

7 “E anđelose tari khanđiri ani Filadelfija pisi:
‘Kava vaćarol o Sveto thaj Čačukano savo isi le ključo e caroso e Davideso – kova so vov
putrol, khoni našti te phandol thaj kova so vov phandol, khoni našti te putrol.
8 Džanav ćire buća. Akh, putardem e vudara angle tute thaj khoni našti phandol len.
Džanav kaj isi tut zala zor, al ićare tut ke mingro lafi thaj ni odreknisaljan me alavestar.
9 Akh, dav tut kolen andari sinagoga e Satanasi – kolen save phenen kaj si Jevreja, al naj,
golese kaj xoxaven – ka ćerav te aven te klanjin pe angle ćire pingre thaj te dodžanen
kaj me mangav tut.
10 Golese kaj ićardan tut pe mingro zapovest thaj ačhiljan istrajno, i me tut ka arakhav
kana ka avol o sato taro iskušenje, savo ka avol ke sa o sveto te iskušil kolen save si
džuvde ki phuv.
11 Akh, ka avav sigate. Zurale ićar kova so isi tut, ma khoni te lol ćiro venco.
12 E pobedniko ka ćerav sar stubo ano hram me Devleso thaj nikad više ni ka ikljol
lestar. Ka pisiv pe leste o alav me Devleso thaj o alav e foroso, me Devleso – nevo
Jerusalim, savo uljol taro nebo tare mo Dol thaj mingro nevo alav.
13 Kas isi kana nek šunol, so o Duxo vaćarol e khanđirenđe.’ ”

Lil e Khanđiraće ani Laodikeja

14 “E anđelose tari khanđiri ani Laodikeja pisi:
‘Kava phenol o Amin, Verno thaj Čačukano svedoko, o Gospodari tare sa so o Dol ćerda.
15 Džanav ćire buća, kaj naj san khančese, ni sar šudro ni sar tato paj. Te ave barem
šudro il tato!
16 Gija san mlako – ni šudro ni tato – ka čhungarav tut andar mo muj!
17 Vaćare: “Barvalo sem. Barvaljem thaj khanči ni trubul man!” Al ni džane kaj san
bibaxtalo, jadno, čoro, koro thaj nango.
18 Savetujiv tut, mandar te ćine zlato savo si pročistimo ani jag, gijate čače ka ave
barvalo. Ćin mandar parne šeja, gijate ka urave tut thaj ni ka sikadol ćo ladžutno
nanđipe. Ćin mandar melemo, te maćhe lesa će jakha te šaj diče.
19 Me koriv thaj vaspitiv sa kolen saven mangav. Golese av revno thaj pokaji tut.
20 Akh, ačhav ko vudar thaj čalavav. Te khoni šunol mo glaso thaj putrol o vudar, ka
avav leste andre thaj ka xav lesa thaj vov mancar ka xal.
21 E pobednikose ka dav te bešol mancar ko mingro presto, sar so i me pobedisadem
thaj bešljem mingre Dadesa ko leso presto.
22 Kas isi kana nek šunol, so o Duxo vaćarol e khanđirenđe.’ ”

4

Presto ko nebo

1 Pale gova dikhljem: Dikh, angle mande sasa putardo o vudar ano nebo.
A glaso, so angleder šundem, sar glaso e trubako, vaćarda: "Av akari upre thaj ka
sikavav tuće so ka avol pale kava!"
2 Sigate o Duxo inđarda man thaj akh, o presto sasa ko nebo thaj neko bešlo pe leste.
3 Kova so bešola ko presto izgledila sar jaspis thaj sard. Thaj trujal o presto sasa duga
savi izgledila sar smaragd.
4 Trujal o presto sesa bišteštar (24) prestolura thaj pe lende bešle bišteštar (24)
starešine. Sesa urade ano parno thaj sasa len zlatna vencura pe šore.
5 Taro presto avena bljeskura tare munje, grmljavine thaj gromura. Anglo presto
phabile efta baklje. Gola si efta duxura e Devlese.
6 Anglo presto sasa khanči so ličila po stakleno more, prozirno sar kristalo. Ano
maškar thaj trujal o presto sesa štar džuvde bićura. Gola bićura sesa pherde jakhencar
anglal thaj palal.
7 O angluno biće sasa sar lav, o dujto sar guruv, o trito sasa le muj sar manuš thaj o
štarto sasa sar orao kana letil.
8 Sa e bićura sasa len po šov phakha. E bićura sesa pherde jakhencar, save sesa lenđe
pe phaka thaj tale phaka. Gola bićura i đive i rat bizo ačhipe vaćaren:

"Sveto, sveto, sveto
si o Gospod o Dol o Svemogućo,
savo sasa, savo si thaj savo ka avol!"

9 Svako drom kana gola bićura den slava, čast thaj zahvalnost Kolese so bešol ko presto
thaj živil ane sa e đivesa,
10 peren mujencar kola bišteštar (24) starešine dži i phuv angle Kova so bešol ko
presto thaj klanjin pe Kolese savo živil ane sa e đivesa, pa čhuven pe zlatna vencura
anglo presto vaćarindoj:

11 "Dostojno san, Gospode thaj Devla amareja,
te primi i slava, o čast thaj o zuralipe,
golese kaj tu sa ćerdan
thaj ćire voljasa sasa sa stvorimo
thaj sa postanisada."

5

O Bakroro putrol o paćardo Lil

1 Ano leso desno va Kolese so bešol ko presto dikhljem paćardo lil so sasa pisimo
andral thaj avral thaj pečatirimo efta pečaturencar.
2 A dikhljem jekhe zurale anđelo sar vaćarda bare glasosa: "Ko si dostojno te phađol
kala pečatura thaj te putrol kava paćardo lil?"
3 Al khoni ni ko nebo, ni ki phuv ni tali phuv naštine te putrol o paćardo lil ni te dičhol
ane leste.
4 Tegani me lijem te rovav but golese so khoni naštine te putrol o paćardo lil thaj te
dičhol ane leste.
5 Al jekh tare starešine phenda manđe: "Ma te rove. Ek, pobedisada o Lavo tare
Judaso pleme, o Koreno e Davideso. Vov šaj phađol e pečatura thaj te putrol o paćardo
lil."
6 Tegani dikhljem sar maškaro presto thaj maškare štar bićura thaj maškare starešine
ačhol Bakroro savo izgledila sar čhindo. Sasa le efta šinga thaj efta jakha, save si efta
duxura e Devlese bičhalde ane sa o sveto.
7 O Bakroro avilo thaj lija taro desno va Kolestar so bešlo ko presto o paćardo lil.
8 Thaj kana lija o paćardo lil, e štar bićura thaj e bišteštar (24) starešine pele ke
pe koča anglo Bakroro. Savoren sesa harfe thaj zlatna čare pherde tamjanesa, so si e
molitve e Devlese manušenđe.
9 Von đilabena nevi đili:

"Dostostojno san te le o paćardo lil
thaj te phađe lese pečatura,
golese kaj sana čhindo,

thaj će ratesa poćindan e manušen bašo Dol
e manušen tare sa e plemenura, čhiba, narodura thaj nacije.
10 Ćerdan len te aven carstvo
thaj sveštenikura amare Devlese,
thaj von ka vladin ki phuv.”

11 Tegani dikhljem thaj šundem glaso tare but anđelura trujal o presto thaj tare bićura thaj tare starešine. E anđelurengo đindipe sasa milja thaj milionura.
12 Đilabena bare glasosa:

“Dostojno si o Bakroro, savo sasa čhindo
te lol i zor, o barvalipe,
o mudrost, o zuralipe, o čast
i slava thaj o blagoslov!”

13 Tegani šundem sa e stvorenjura ko nebo, ki phuv, tali phuv thaj ko more thaj sa so si ane lende, sar phenen:

“Blagoslov, o čast, i slava thaj o zuralipe
Kolese savo bešol ko presto
thaj e Bakrorese ane sa e đivesa!”

14 Thaj e štar bićura vaćarde: “Amin!” A e starešine pele ke pe koča thaj klanjisajle lese.

6

O Bakroro phađol e anglune šov pečatura
1 Tegani dikhljem sar o Bakroro phaglja jekh tare efta pečatura thaj šundem jekhe tare kola štar džuvde bićura sar vaćarol zurale glasosa sar grmljavina: “Ava!”
2 Dikhljem thaj angle mande sasa parno gra thaj pe leste manuš džitkasa! Dobisada venco e pobednikoso, a vov jašisada sar pobedniko, te pobedil.
3 Kana phaglja o Bakroro o dujto pečato, šundem sar o dujto džuvdo biće phenol: “Ava!”
4 Tegani avilo aver gra, lolo sar jag, a kova so jašil pe leste dobisada vlast te lol tari phuv o mir, e manuša te mudaren jekh avere. Thaj dobisada baro mačo.
5 Kana phaglja o Bakroro o trito pečato, šundem sar o trito džuvdo biće phenol: “Ava!” Dikhljem thaj angle mande sasa kalo gra thaj pe leste manuš so sasa le kantari ane piro va!
6 Tegani šundem khanči sar glaso maškare štar džuvde bićura sar phenol: “Kilo điv baši jekh dnevnica il trin kila ječmo baši jekh dnevnica! Al e uljese thaj e moljaće ma te ćeren bilače.”
7 Kana phaglja o Bakroro o štarto pečato, šundem sar o glaso taro štarto džuvdo biće phenol: “Ava!”
8 Dikhljem thaj angle mande sasa sivo gra. Alav koleso so jašila pe leste sasa Meripe thaj pale leste džala o sveto e mulengo. Dobisade vlast taro štarto kotor e manušengo ki phuv, te mudaren mačosa, bokhalimasa, nasvalimasa thaj e divljone životinjencar e phuvaće.
9 Kana phaglja o Bakroro o pandžto pečato, dikhljem talo žrtveniko e duše kolenđe save sesa čhinde baše Devleso lafi thaj baše lenđe svedočanstvura save sesa len.
10 Von dije vika andaro sa o glaso: “Vadži kobor, Gospodarona svetoneja thaj čačukaneja, ni ka sudi e manušenđe save si ki phuv thaj ka osveti amaro rat?”
11 Tegani dži jekh lendar dobisada parno fostano thaj sasa lenđe vaćardo te ađućaren vadži zala dok ni pherdol o đinipe lenđe phralenđe, kolenđe so služin lencar, save trubul te aven mudarde sar von.
12 Kana phaglja o Bakroro o šovto pečato, dikhljem sar i phuv lija but te tresil, o kham kalilo sar čaršafi taro kostret thaj sa o čhon ćerdilo lolo sar rat.
13 E čerenja e nebose pele ki phuv sar zelena smokve so peren taro kaš sar kana tresil len i zurali balval.
14 O nebo hasajlo sar paćardo lil kana phandol pe, a sa e bregura thaj e ostrvura crdije pe tare piro than.
15 Tegani e phuvaće carura, e vođe, šorutne e vojskaće, e barvale, e zurale thaj sa e robura thaj e slobodna manuša garade pe ane pećine thaj maškare bare bara e bregose,

16 vaćarindoj e bregurenđe thaj e bare barenđe: “Peren pe amende thaj garaven amen
taro muj Koleso savo bešol ko presto thaj tare holi e Bakroresi!
17 Golese kaj avilo o baro đive lenđe holjaće! Ko ka ačhol džuvdo?”

7

144 000 beležime pečatosa

1 Tegani dikhljem štar anđelura sar ačhen ke štar riga e phuvaće. Ačhavena štar
balvalja e phuvaće, te ma phurden e balvalja ni ki phuv, ni ko more, ni ko nisavo kaš.
2 Tegani dikhljem jekhe avere anđelo sar avol taro istok thaj inđarol o pečato e džuvde
Devleso. Andare sa o glaso vaćarda kole štare anđelurenđe save dobisade vlast te anen
šteta e phuvaće thaj e morese:
3 “Ma anen šteta e phuvaće, ni e morese, ni e kaštenđe sa dok ni čhuva pečato ke
čikata e slugenđe amare Devlese!”
4 Pale gova šundem o đinipe save sesa beležime pečatosa: šelusaranda thaj štar milje
(144 000) tare sa e Izraelska plemenura.

5 Tare Judaso pleme 12 000 beležime pečatosa,
tare Ruvimeso pleme 12 000 beležime pečatosa,
tare Gadeso pleme 12 000 beležime pečatosa,
6 tare Asiroveso pleme 12 000 beležime pečatosa,
tare Neftalimeso pleme 12 000 beležime pečatosa,
tare Manasijaso pleme 12 000 beležime pečatosa,
7 tare Simeoneso pleme 12 000 beležime pečatosa,
tare Levijaso pleme 12 000 beležime pečatosa,
tare Isahareveso pleme 12 000 beležime pečatosa,
8 tare Zavuloneso pleme 12 000 beležime pečatosa,
tare Josifeso pleme 12 000 beležime pečatosa,
tare Venijamineveso pleme 12 000 beležime pečatosa.

Slavipe e bute manušengo

9 Pale gova dikhljem thaj dikh, but manuša, saven khoni naštine te đinol, tare sa e
nacije, plemenura, narodura thaj čhiba. Kala manuša ačhena anglo presto thaj anglo
Bakroro, urade ane parne fostanura thaj sasa len raja tari palma ane lenđe vasta.
10 Dena vika andare sa o glaso:
“Spasenje preperol amare Devlese, savo bešol ko presto thaj e Bakrorese!”
11 Sa e anđelura ačhile trujal o presto, e starešine thaj e štar džuvde bićura. Von pele
tele pe pumare muja anglo presto thaj klanjisajle e Devlese.
12 Vaćarena:

“Amin!
Blagoslov, slava, mudrost,
hvala, čast, zuralipe thaj zor
amare Devlese ane sa e đivesa.
Amin!”

13 Tegani jekh tare starešine pučlja man: “Ko si kola so si urade ane parne fostanura
thaj kotar avile?”
14 Phendem lese: “Me ni džanav. Al tu džane, gospodarona!”
A vov phenda manđe: “Kala si kola so avile tare bare patnje thaj pe fostanura thode
thaj parnjarde e Bakrorese ratesa.
15 Golese, von ačhen anglo presto e Devleso thaj služin le đive em rat ane leso hram.
A Kova savo bešol po presto ka živil maškar lende thaj ka štitil len.
16 Von nikad više ni ka aven bokhale ni trošale thaj nikad više ni ka phabarol len o
kham ni nisavo tatipe.
17 Golese so, o Bakroro, savo si ko maškar anglo presto, ka avol lengo pastiri. Ka
inđarol len ko izvori e džuvde pajeso. A o Dol ka kosol dži jekh jasvi lenđe jakhendar.”

8

O Bakroro phađol o eftato pečato

1 Kana phaglja o Bakroro o eftato pečato, khanči ni šundilo ko nebo paše opaš o sato.
2 Tegani dikhljem efta anđeluren save ačhile anglo Dol. Von dobisade efta trube.

3 Thaj avilo aver anđelo, savo sasa le zlatno kadionica, thaj ačhilo anglo žrtveniko. Dobisada but tamjano te anol le e molitvencar sa e Devlese manušencar ko žrtveniko anglo presto.
4 O čuro taro tamjano tari kadionica savi ićarda o anđelo, katane e molitvencar e Devlese manušenđe, uštilo premalo Dol.
5 Tegani o anđelo lija i kadionica, pherda la jagasa taro žrtveniko thaj čhudija ki phuv. Pe gova avile gromura thaj grmljavina, sevisade e munje thaj tresisajli i phuv.

Efta trube

6 Efta anđelura save sasa len efta trube, spremisajle te phurden ane trube.
7 O angluno anđelo phurdija ani truba thaj peli kukudi thaj jag mešimi ratesa thaj gova sasa čhudimo pi phuv. Phabilo trito kotor e phuvako, phabilo trito kotor tare kašta thaj phabili sa i zeleno čar.
8 O dujto anđelo phurdija ani truba thaj khanči sar baro brego, phabardo jagasa, sasa čhudimo ano more. Trito kotor taro more ćerdilo ano rat,
9 mulo trito kotor tare stvorenjura so sesa džuvde ano more thaj sasa uništimo trito kotor tare brodura.
10 O trito anđelo phurdija ani truba thaj peli taro nebo bari čereni, savi phabola sar baklja. Peli po trito kotor tare leja thaj pe izvora e pajese.
11 O alav e čerenjako sasa Pelen so značil "Ćerko". Trito kotor e pajengo ćerdilo ano pelen thaj but manuša mule tare paja, golese kaj postanisade ćerče.
12 O štarto anđelo phurdija ani truba thaj sasa čalado trito kotor taro kham, trito kotor taro čhon thaj trito kotor tare čerenja, gija o trito kotor lendar kalilo. O đive thaj i rat hasarde po trito kotor taro svetlost.
13 Tegani dikhljem thaj šundem jekh orao sar letil uče po nebo thaj zurale dol vika: "Pharo, pharo, pharo kolenđe so živin ki phuv bašo bašalipe e trubengo andar save trubun te phurden e trin anđelura!"

9

1 Tegani o pandžto anđelo phurdija ani truba thaj dikhljem i čereni savi taro nebo peli pi phuv. Voj dobisada o ključo taro muj e Bezdaneso.
2 Kana putarda o muj e Bezdaneso, iklilo taro muj o čuro sar tari bari kubava. O kham thaj o nebo* kalile taro čuro andar o Bezdan.
3 Taro čuro iklile ki phuv e skakavcura thaj dobisade zuralipe sar so isi e škorpijen ki phuv.
4 Sasa lenđe zapovedimo te ma ćeren khanči e čaraće, ni nisave biljkaće, ni nisave kaštenđe, nego samo e manušenđe save naj len e Devleso pečato ko čikat.
5 Thaj ni dija pe e skakavcurenđe te mudaren kale manušen, nego samo te mučin len pandž čhon. E manuša sesa mučime dukhasa sar kana i škorpija pusavol e manuše.
6 Ane gola đivesa e manuša ka roden o meripe, al ni ka aračhen le. Ka manđen te meren, al o meripe ka našol lendar.
7 E skakavcura dičhile sar e grasta so si spremime bašo maripe. Pe lenđe šore sasa len khanči sar zlatno venco thaj lenđe muja sesa sar manušikane.
8 Sasa len bala sar džuvlikane, a lenđe danda sar e lavose.
9 Sasa pe lende khanči sar sastrnale oklopura thaj o glaso lenđe phakengo šundilo sar kana but grasta pe vordonencar prasten ano maripe.
10 Sasa len porika e kangrencar sar e škorpijenđe. Ane gola porika sasa len vlast te mučin lencar e manušen pandž čhon.
11 E skakavcuren sasa caro savo si anđelo e Bezdaneso savo ki jevrejsko čhib akhardol Avadon thaj ki grčko čhib Apolion (so značil "Kova savo uništil").
12 Jekh bilačhipe nakhlo. Al akh, aven vadži aver duj!
13 O šovto anđelo phurdija ani truba thaj šundem glaso so avola tare štar šinga e zlatnone žrtvenikose savo si anglo Dol.
14 Kova glaso vaćarda e šovtone anđelose kas sasa truba: "Putar e štaren anđeluren save si phangle ki bari len i Eufrat!"
15 Thaj sesa putarde e štar anđelura save sesa spremna baš za ke gova sato, đive, čhon thaj berš te mudaren trito kotor tare manuša.
16 O đinipe tare vojnikura ke grasta sasa dujšel milionura (200 000 000) – šundem kobor sesa džene.

---

* **9,2** o vazduho

17 Ano dičhipe so dikhljem e grasta thaj kolen so jašin pe lende izgledisade gijate: Sasa
len oklopura lole sar jag, plava thaj žuta sar o sumpor. E grastenđe šore sesa sar šore e
lavurenđe thaj tare lenđe muja iklili i jag, o čuro thaj o sumpor.
18 Gola trin bilačhipe – jag, čuro thaj sumpor – save iklile andaro muj e grastengo,
mudarde trito kotor tare manuša.
19 Golese kaj o zuralipe e grastengo sasa ane lenđe muja thaj ane lenđe porika. Lenđe
porika sesa sar sapa, savenđe šorencar dukhavena e manušen.
20 E manuša save ačhile thaj ni mudarda len kava bilačhipe, ipak ni kajisajle baše
pe idolura save ćerde pe vastencar thaj ni ačhade te klanjin pe e benđenđe thaj e
idolurenđe taro zlato, taro srebro, tari bronza, taro bar, thaj taro kaš – idolurenđe save
našti dičhen, našti šunen thaj našti phiren.
21 Ni kajisajle ni bašo mudaripe, ni pašo drabaripe, ni bašo blud, ni bašo čoripe.

10

O anđelo thaj o cikno paćardo lil

1 Tegani dikhljem avere zurale anđelo sar uljol taro nebo. Vov sasa urado ano oblako
thaj i duga sasa lese po šoro. Leso muj sasa sar o kham thaj lese pingre sar e jagaće
stubura.
2 Ano va sasa le cikno, putardo lil savo si paćardo. Po desno pingro čhuta ko more, a
o levo ki phuv
3 thaj andare sa o glaso dija vika sar lavo. Kana dija vika, e efta gromura vaćarde pe
glasurencar.
4 Thaj kana vaćarde e efta gromura, mangljem te pisiv, al taro nebo šundem o glaso:
"Ićar ano garajipe so vaćarde e efta gromura thaj ma pisi kava!"
5 Thaj o anđelo, save dikhljem te ačhol ko more thaj ki phuv, vazdija po desno va
premalo nebo
6 thaj xalja pe sovli Kolesa so živil ane sa e đivesa, so ćerda o nebo thaj kova so si
ane leste thaj i phuv i kova so si pe late thaj o more thaj kova so si ane leste. O anđelo
phenda: "O Dol ni ka ađućarol vadži.
7 Al kana ka avol o vreme o eftato anđelo te phurdol ani truba, tegani ka avol dovršime
o garajipe tare Devleso manglipe, sar so vaćarda pe slugenđe pale prorokura."
8 Thaj o glaso savo šundem taro nebo, palem vaćarda mancar thaj phenda:
"Dža, le o cikno, putardo lil savo si paćardo andare vasta kole anđelose so ačhol ko
more thaj ki phuv."
9 Gija đeljem ko anđelo thaj phendem lese te dol ma kova cikno lil. Vov phenda
manđe: "Le thaj xa le. Ano muj ka avol tuće guglo sar avđin, al ka avol tuće ćerko ano
vođi."
10 Lijem o lil andare vasta e anđelose thaj xaljem le. Ano muj sasa manđe sar avđin
guglo, al kana xaljem le, sasa manđe ano vođi ćerko.
11 Tegani manđe sasa phendo: "Trubul palem te prorokuji tare but narodura, nacije,
čhiba thaj carura."

11

Duj svedokura

1 Tegani dobisadem trska savi sasa sar rovli, savasa meril pe thaj vaćarde manđe:
"Ušti thaj meri o Hram e Devleso thaj o žrtveniko thaj đin kolen save klanjin pe ane
leste.
2 Al avral i avlin e Hramesi ma te meri golese kaj ka dobin la e abandžije. Von ka
uštaven saranda thaj duj (42) čhon o Sveto foro.*
3 A me ka dav vlast duje mingre svedokurenđe, so ka aven urade ane pokajnička šeja
thaj von ka prorokuin gola milja thaj dujšel thaj šovardeš (1 260) đive."
4 Von si kola duj masline thaj duj svećnjakura save ačhen anglo Gospodari e phuvako.
5 Te pokušisada khoni te ćerol lenđe bilačhipe, andare lengo muj ka ikljol i jag thaj
ka xal lenđe dušmajen. Gija, te pokušisada khoni te ćerol lenđe bilačhipe, mora gija te
merol.
6 Len isi vlast te phanden o nebo, te ma perol bršnd ano vreme kana von prorokujin.
Isi len vlast te pretvorin e paja ano rat thaj te čalaven i phuv dži jekha nevoljasa, kana
thaj kobor von manđen.

---

* **11,2** *Sveto foro* Jerusalim.

7 Kana ka završin po svedočipe, o Zver, savo avol andaro Bezdano, ka marolpe lencar.
Ka pobedil len thaj ka mudarol len.
8 Lenđe mule telura ka pašljon ke droma e bare forose,† savo simbolično akhardol
Sodoma thaj Egipat – o foro kaj sasa i lengo Gospod čhuto ko krsto.
9 Trin tepaš đive e manuša tare sa e narodura, plemenura, čhiba thaj nacije ka dičhen
lenđe mule telura thaj ni ka den lenđe telura te čhuven pe ane limora.
10 Kola save živin ki phuv ka radujin pe baše lengo meripe, ka veselin pe thaj ka
bičhalen darura jekh averese, golese kaj kala duj prorokura mučisade len.
11 Al pale trin tepaš đive avilo o daxo e džuvdimaso e Devlestar ane lende, pa von
ačhile ke pe pingre thaj bari dar dolda kolen save dikhlje len.
12 Tegani kola duj prorokura šunde baro glaso taro nebo, savo phenda lenđe: "Aven
akari upre!" Thaj angle jakha lenđe dušmanurenđe iklile ko nebo ane oblakura.
13 Ane gova sato avilo zuralo tresipe e phuvako thaj dešto kotor tare kava foro sasa
uništimo. Taro tresipe e phuvako mudardile efta milje (7 000) manuša. A sa save ačhile
džuvde dolda len bari dar thaj lije te den slava e nebeskone Devlese.
14 Dujto bilačhipe nakhlo. Akh, trito bilačhipe ka avol sigate!

Eftato truba: trito bilačhipe

15 Eftato anđelo phurdija ani truba thaj ano nebo šundile zurale glasura vaćarindoj:

"O carstvo e svetoso ćerdilo
o carstvo amare Gospodeso
thaj lese Pomazanikoso,‡
thaj vov ka vladil ane sa e đivesa!"

16 Tegani e bišteštar (24) starešine, save bešle ke pe prestolura anglo Dol, pele ke pe
muja thaj klanjisajle e Devlese,
17 vaćarindoj:

"Zahvali amen tuće, Gospode, Devla, Vladarona pe sa,
savo san thaj savo sana,
golese so lijan ćiri bari zor
thaj lijan te vladi!
18 E narodura holajle,
al avili ćiri holi
thaj avilo o vreme te sudi e mulen,
thaj te nagradi ćire slugen, e prorokuren,
thaj će manušen thaj kolen save daran tare ćiro alav,
e ciknen thaj e baren.
Avilo o vreme te uništi kolen save uniština i phuv!"
19 Tegani ko nebo putajlo o Hram e Devleso thaj ano Hram sikadilo o Kovčego lese
savezeso. Sevisade e munje, avile e grmljavine thaj e gromura, i phuv lija te tresil pe
thaj lija te perol bari kukudi.

12

I džuvli thaj i Aždaja

1 Tegani sikadilo ko nebo baro znako: Džuvli uradi ano kham, tale laće pingre o čhon
a ko šoro sasa la venco tare dešuduj (12) čerenja.
2 Sasa khamni thaj dija vika tare muke, golese kaj trubuja te bijanol.
3 Pe gova sikadilo dujto znako ko nebo: bari Aždaja loli sar jag. Sasa la efta šore thaj
deš šinga. Pe laće šore po efta krune.
4 Pe porikasa šulada trito kotor tare čerenja e nebose thaj čhudija len ki phuv. I
Aždaja ačhili angli džuvli, savi trubuja te bijanol, te xal laće čhave kana ka bijanol le.
5 I džuvli bijanda murše čhave, savo ka vladil pe sa e narodura sastrunale rovljasa.
Al lako čhavo sasa lindo ko Dol thaj ke leso presto.
6 A i romni našli ani pustinja, kaj o Dol pripremisada laće than, odori te brinil pe latar
milja thaj dujšel thaj šovardeš (1 260) đive.
7 Tegani sasa maripe ko nebo. O Mihajlo thaj lese anđelura marde pe e Aždajasa. I
Aždaja thaj laće anđelura marde pe lencar,
8 al von ni sesa but zurale thaj hasarde o than ko nebo.

† **11,8** *bare forose* Jerusalim. ‡ **11,15** *Pomazanikoso* Gova si o Isus Hrist.

9 Gija sasa čhudimi i bari Aždaja – o purano Sap, akhardo Beng thaj Satana, savo sa
o sveto inđarol ano xoxaipe. Čhudimi sasa ki phuv, a katane lasa sesa čhudime i laće
anđelura.
10 Tegani šundem o baro glaso taro nebo vaćarindoj:

"Akana avilo o spasenje thaj i zor
thaj o carstvo amare Devleso,
thaj o vlast lese Pomazanikoso!*
Golese kaj sasa čhudimo
o tužitelji amare phralengo,
kova, savo đive thaj rat tužisada len
anglo amaro Dol!
11 A von pobedisade le e Bakrorese ratesa
thaj e lafesa tare po svedočanstvo.
Umesto manglipe premalo džuvdipe,
birisade o meripe!
12 Golese, radujin tumen, e nebesura thaj tumen so gothe bešen!
Al pharo tumenđe, i phuv thaj o more!
Golese kaj o beng tumende ulilo!
Bari holi dolda le golese kaj džanol kaj isi le zala vreme."

13 Kana dikhlja i Aždaja kaj si čhudimi ki phuv, lija te tradol e džuvlja savi bijanda
murše čhave.
14 Al i romni dobisada duj phaka e bare orlose te šaj letil ani pustinja, ano than savo si
pripremimo laće. Gothe o Dol ka brinil pe latar, thaj voj ka avol dur taro Sap trin tepaš
beršˆ.
15 Tegani o Sap mukhlja pali romni andare po muj paj sar len, te tasavol la.
16 Al i phuv pomognisada e džuvljaće. Putarda i phuv po muj thaj pilja o paj savo
mukhlja i Aždaja andare po muj.
17 Tegani but holajli i Aždaja pi džuvli thaj đeli te marolpe averencar tare laće
potomkura, save šunen e zapovestura e Devlese thaj ićaren pe po svedočanstvo e
Isuseso.
18 Tegani i Aždaja ačhili ki obala e moresi.

13

Zver andaro more
1 Tegani dikhljem sar o Zver ikljol andaro more. Sasa le efta šore thaj deš šinga. Pe
lese šinga sesa deš krune a pe šore sasa le alava, savencar hulil po Dol.
2 O Zver savo dikhljem sasa sar leopard. Lese pingre sesa sar medvedose thaj leso muj
sar e lavoso. I Aždaja dija le po zuralipe, po presto thaj po baro vlast.
3 Jekh tare lese šore dičhilo sar kaj si čhindo dži ko meripe, al lesi merimasi rana
sastili. E manuša tare sa i phuv but divisajle thaj đele palo Zver.
4 Klanjisajle e Aždajaće golese kaj dija vlast ko Zver thaj klanjisajle i e Zverose,
vaćarindoj: "Ko si sar o Zver? Ko šaj pobedil le?"
5 E Zverose mukhlja pe te vaćarol barikane lafura thaj hulipe protiv o Dol. Dobisada
i o vlast te ćerol gova saranda thaj duj (42) čhon.
6 Putarda piro muj te hulil po Dol, te hulil pe leso alav thaj po than kaj o Dol bešol
thaj pe kola save bešen ano nebo.
7 Dobisada i o zuralipe te marolpe e Devlese manušencar thaj te pobedil len. Dobisada
o vlast pe sa e plemenura, narodura, čhiba thaj nacije.
8 Ka klanjin pe e Zverose sa e manuša save živin ki phuv, kase alava naj pisime ano
Lil e džuvdimaso e Bakroreso, savo sasa čhindo taro postanko e svetoso.
9 Kas isi kana, nek šunol.

10 Ko trubul te avol inđardo ano phanglipe,
ka avol inđardo ano phanglipe.
Ko čhurasa trubul te avol mudardo,
ka avol mudardo čhurasa.

---

* **12,10** *Pomazanikoso* Gova si o Isus Hrist. ˆ **12,14** Ko grčki ačhol: "Vreme thaj duj vremenura thaj opaš o vreme."

Gothe trubul trpipe thaj pačajipe e Devlese manušengo.

Zver andari phuv

11 Tegani dikhljem vadži jekhe Zvero sar ikljol andari phuv. Sasa le duj šinga sar e
bakrore, al vaćarola sar Aždaja.
12 Gova Zver vršisada sa o vlast e anglune Zveroso, ane leso alav. Čhuta i phuv thaj
kolen save živin pe late te klanjin pe e anglune Zverose kasi merimasi rana sastili.
13 O dujto Zver ćerda bare čudesura, čak ćerda i jag te uljol taro nebo pi phuv angle
jakha e manušenđe.
14 Kolen save živin ki phuv inđarda ano xoxaipe e čudesurencar, save sesa dinde lese
te ćerol ano alav e anglune Zveroso. A kolenđe save živin ki phuv vaćarda te ćeren
ikona e Zverosi, kas sasa rana taro mačo, al ačhilo džuvdo.
15 O dujto Zver dobisada zuralipe te dol daxo ani ikona e Zverosi te šaj vaćarol. Gija,
i ikona e Zverosi lija te vaćarol thaj naredisada te avol mudardo dži jekh savo ni ka
klanjil pe lese.
16 Čhuta savoren – baren thaj ciknen, barvalen thaj čororen, e slobodnone manušen
thaj roburen – savore dobisade žigo ko desno va il ke čikata lenđe,
17 thaj kas naj žigo khanči našti te ćinol niti te biknol. A o žigo si o alav e Zveroso il
o đindipe lese alaveso.
18 Kate trubul o mudrost. Kas isi džanglipe nek đinol o đindipe e Zveroso, golese kaj
si gova o đindipe e manušeso. Leso đindipe si šovšel thaj šovardeš thaj šov (666).

14

O Bakroro thaj 144 000 otkupime

1 Tegani dikhljem thaj dikh, sar o Bakroro ačhilo ko Sionsko brego a lesa šelusaranda
thaj štar milje (144 000) kola savenđe ko čikat sasa pisimo leso alav thaj o alav lese
Dadeso.
2 Šundem glaso taro nebo sar šunipe e bare vodopadeso thaj sar glaso bare gromoso.
Gova glaso so šundem sasa sar kana e manuša bašalen ke pe harfe.
3 Thaj von đilabije nevi đili anglo presto, angle štar džuvde bića thaj angle starešine.
Al khoni naštine te sikljol goja đili, sem kola šelusaranda thaj štar milje (144 000)
otkupime tari phuv.
4 Kala si kola save ni meljardile e džuvljencar, golese kaj arakhlje pe thaj ačhile čista.
Von džan palo Bakroro bilo kaj vov džal. Von sesa otkupime tare manuša sar o angluno
bijandipe tari žetva e Devlese thaj e Bakrorese.
5 Ane lenđe muja naštine te arachol pe xoxaipe. Von si bizi mana.

Trin anđelura

6 Tegani dikhljem vadži jekhe anđelo sar letil uče po nebo. Le sasa večno šukar lafi te
vaćarol le kolenđe save živin ki phuv, sa e nacijenđe, e plemenurenđe, čhibenđe thaj e
narodurenđe.
7 Phenda bare glasosa: "Daran e Devlestar thaj den le slava, golese kaj avilo o sato
tare leso sudo! Klanjin tumen Kolese savo ćerda o nebo thaj i phuv, o more thaj e izvora
e pajenđe!"
8 Pale leste avilo o dujto anđelo thaj phenda: "Pelo, pelo o baro foro o Vavilon, savo
sa e narodurenmatarda e moljasa tari piri holi thaj tare piro blud."
9 Pale lende avilo o trito anđelo thaj phenda bare glasosa: "Te khoni klanjisajlo e
Zverose thaj laće ikonaće thaj lija o žigo ke po čikat il ke po va,
10 i vov ka pijol i mol tare Devlesi holi, savi naj mešimi pajesa ano tahtaj tare lesi holi.
Ka avol mučimo jagasa thaj sumporesa angle sveta anđelura thaj anglo Bakroro.
11 Thaj o čuro tare lengo mučipe ka uštol ane sa e đivesa. Ni ano đive ni ani rat ni ka
avol miro kolen save klanjin pe e Zverose thaj laće ikonaće, ni kole savo ka lol o žigo
lese alaveso."
12 Kate e Devlese manuša – kola save ićaren e Devlese zapovestura thaj ačhen verna
e Isusese – trubun te ačhen ustrajna.
13 Tegani šundem o glaso taro nebo sar phenol: "Pisi: 'Od akana blagoslovime si kola
save meren ano Gospod!' "
"Čače," vaćarol o Duxo, "nek odmorin pe tare pe phare buća, golese kaj lenđe buća
svedočin lendar."

Žetva e phuvaći

14 Tegani dikhljem thaj dikh, angle mande parno oblako. Po oblako bešola khoni slično
“sar o Čhavo e manušeso”. Po šoro sasa le zlatno venco thaj ano va oštro luno.
15 Tegani andaro Hram iklilo aver anđelo thaj andaro baro glaso dija vika kolese so
bešol ko oblako: “Le ćiro luno thaj ćide o bijandipe! Golese kaj avilo o vreme e ćidimaso!
Zrelo si o bijandipe e phuvako!”
16 Gija kova savo bešlo ko oblako zamahnisada pe lunesa ki phuv thaj ćidimo sasa o
bijandipe e phuvako.
17 Tegani aver anđelo iklilo taro Hram so si ko nebo thaj i le sasa oštro luno.
18 A vadži aver anđelo iklilo taro žrtveniko. Le sasa vlast pi jag thaj andaro baro glaso
dija vika kolese so sasa le o oštro luno: “Le ćiro oštro luno thaj čhin e drakha ko čokot
e phuvako, golese kaj si zrela lese drakha!”
19 Gija o anđelo zamahnisada pe lunesa ki phuv, čhinda e drakha e phuvaće thaj čhuta
len ani bari presa tare Devlesi holi.
20 E drakha sesa gazime ani presa avral o foro. Andari presa thavdija o rat sa dži e
uzde e grastenđe thaj dur trišel (300) kilometra.

15

E Mojsijasi thaj e Bakroresi đili

1 Tegani dikhljem aver baro čudesno znako ko nebo: Efta anđelura e eftane palune
nevoljencar – palune golese kaj lencar ačhadol e Devlese holi.
2 Tegani dikhljem khanči sar more taro staklo, mešimo e jagasa thaj po more taro
staklo ačhena kola so pobedisade e Zvero, lesi ikona thaj o đinipe lese alavengo. Ićarena
e harfe saven o Dol dija len
3 thaj đilabena i đili e Devlese slugasi e Mojsijasi thaj i đili e Bakroresi:

“Bare thaj čudesna si ćire buća,
Gospode, Devla, Vladarona pe sa!
Pravedna thaj čačukane si ćire droma,
Carona e narodurengo!
4 Ko te ma daral tutar, Gospode,
thaj te ni slavil ćo alav?
Golese kaj tu san jekh sveto!
Sa e manuša ka aven ke tute
thaj ka klanjin pe angle tute,
golese kaj sikadile ćire pravedna buća!”

5 Pale gova dikhljem sar ko nebo putajlo o Hram, kaj si o šatori tare Devleso
svedočanstvo.
6 Thaj andaro Hram iklile efta anđelura, saven sesa efta nevolje. Sesa urade ane thode
thaj sjajna lanena fostanura taro čaršafi thaj pe kolina lenđe sesa zlatna pojasura.
7 Jekh tare štar džuvde bića dija e efta anđelurenđe efta zlatna čare pherde e Devlese
holjasa savo si džuvdo ke sa e đivesa.
8 O Hram pherdilo e čurosa tare Devlesi slava thaj zuralipe, gija kaj khoni naštine te
avol ano Hram dži kaj ni ačhadon kola efta nevolje tare efta anđelura.

16

Efta čare tare Devlesi holi

1 Tegani šundem zuralo glaso andaro Hram savo vaćarda e efta anđelurenđe: “Džan
thaj čhoren efta čare tare Devlesi holi pi phuv.”
2 Đelo o angluno anđelo thaj čhorda piro čaro pi phuv. Thaj ćerdile bilačhe thaj
dukhavne čirura pe manuša save sasa len žigo e Zveroso thaj save klanjina pe lese
ikonaće.
3 O dujto anđelo čhorda piro čaro po more thaj o more ćerdilo ano rat, sar o rat tare
mule thaj dži jekh džuvdo bića ano more mulo.
4 O trito anđelo čhorda piro čaro pe leja thaj pe izvora e pajese thaj ćerdile ano rat.
5 Tegani šundem e anđelo so sasa le vlast pe paja sar phenol:

“Tu savo san, savo sana, tu savo san Sveto,
pravedno san, so gija sudisadan!
6 Golese so von čhorde
o rat e svetone manušengo thaj e prorokurengo.

Dijan len te pijen o rat,
golese kaj gija zaslužisade!”

7 Tegani šundem sar o žrtveniko phenol:

“Va, Gospode, Devla, Vladarona pe sa,
čačukane thaj pravedna si će sudura!”

8 O štarto anđelo čhorda piro čaro po kham. Thaj o kham dobisada zuralipe te
phabarol e manušen e jagasa.
9 Thaj phabile e manuša tare kova baro tatipe thaj hulisade po alav e Devleso, savo isi
le vlast pe kala nevolje, al ni pokajisajle thaj ni dije lese slava.
10 O pandžto anđelo čhorda piro čaro po presto e Zveroso thaj leso carstvo učharda
o kalipe. E manuša tari dukh dandarde pe čhiba
11 thaj tare dukha thaj tare čirura hulisade po Dol ko nebo, al ni pokajisajle tare pe
bilačhe buća.
12 O šovto anđelo čhorda piro čaro pi bari len o Eufrat thaj šućilo lako paj, te bi
ćerdola drom e carurenđe taro istok.
13 Tegani dikhljem trinen bilačhe duxuren sar žabe. Iklile andaro muj e Aždajako,
andaro muj e Zveroso thaj andaro muj e Xoxavne prorokoso.
14 Gova sesa bilačhe duxura e benđese save ćeren čudesura. Von džan ke carura tare
sa o sveto te ćiden len za ko maripe ko Baro đive e Devleso savo si Vladari pe sa.
15 (O Isus vaćarol:) “Akh, avav tari jekh drom sar čor! Blagoslovimo si kova savo si
džungado thaj savo aračhol pe fostanura, nango ma te phirol thaj te ma dičhol pe leso
ladžipe!”
16 E bilačhe duxura ćidije e caruren ko than savo jevrejski akhardol Armagedon.
17 O eftato anđelo čhorda piro čaro po vazduho thaj andaro Hram taro presto iklilo
baro glaso savo phenda: “Nakhlo!”
18 Tegani avile e munje, e grmljavine, e gromura thaj o zuralo tresipe e phuvako, sar
so ni sasa od kana si e manuša ki phuv, gaći zuralo sasa o tresipe e phuvako.
19 O baro foro phađilo ke trin kotora thaj e forura e narodurenđe sesa uništime. A o
Dol dija pe gođi taro baro Vavilon thaj dija le tahtaj zurale moljasa tare piri zurali holi.
20 Sa e ostrvura našle thaj e bregura hasajle.
21 Andaro nebo peli pe manuša bari kukudi savi sasa phari saranda (40) kila. E manuša
hulisade po Dol tare kukudaći nevolja, golese kaj goja nevolja sasa but baro pharipe.

17

Bari bludnica thaj o Zver

1 Avilo ke mande jekh tare efta anđelura ke save sesa efta čare thaj vaćarda: “Av! Ka
sikavav tuće o sudo e bare bludnicako, savi bešol pe but paja.
2 Lasa sesa ano blud but carura e phuvaće, a e manuša save živin ki phuv matile e
moljasa tare lako blud.”
3 O anđelo inđarda man ano Duxo ani pustinja. Gothe dikhljem džuvlja sar bešol po
lolo Zver. O Zver sasa učhardo e alavencar save hulina po Dol thaj sasa le efta šore thaj
deš šinga.
4 I džuvli sasa uradi ano purpuro thaj ano lolo. Sasa ukrasimi zlatosa thaj kučale
barencar thaj biserencar. Ano va sasa la zlatno tahtaj pherdo gadosturencar thaj
melalimasa tare piro blud.
5 Ko lako čikat sasa pisimo kava alav, savo si garajipe:

BARO VAVILON,
DEJ SA E BLUDNICENĐI
THAJ E PHUVAĆE GADOSTURENĐE.

6 Dikhljem kaj goja džuvli si mati taro rat e Devlese manušengo thaj taro rat kolenđe
save svedočina taro Isus.
Kana dikhljem la, but začudisaljem.
7 Tegani o anđelo pučlja man: “So čudi tut? Me ka vaćarav tuće o garajipe tare kaja
džuvli thaj taro Zvero save voj jašil, save isi efta šore thaj deš šinga.
8 O Zver savo dikhljan, sasa thaj akana naj. Al pale ka ikljol andaro Bezdan thaj ka džal
ano propast. E manuša so živin ki phuv, kase alava naj pisime ano Lil e džuvdimaso

taro postanko e svetoso, ka divin pe kana ka dičhen e Zvero, golese kaj sasa thaj akana naj, al palem ka avol.
9 Kate trubul o baro mudrost. Efta šore e Zverose si efta bregura pe save bešol i džuvli. Gova si i efta carura.
10 Pandž anglune pele, jekh vadži vladil, dujto vadži ni avilo, al kana ka avol, trubul zala te vladil.
11 O Zver savo sasa thaj akana naj, si ohtoto caro. Vov si jekh tare efta savo džal ano propast.
12 E deš šinga, save dikhljan, si e deš carura, save vadži ni dobisade carstvo. Al ka dobin o carsko vlast ki jekh sato katane e Zverosa.
13 So deš isi len jekh cilj, a pi zor thaj po vlast ka preden e Zverose.
14 Ka maren pe e Bakroresa, al o Bakroro thaj lese akharde, birime thaj verna ka pobedin len. Golese kaj o Bakroro si o Gospod e gospodarengo thaj Caro e carurengo."
15 Tegani phenda manđe o anđelo: "E paja, save dikhljan odori kaj bešol i bludnica, si e narodura, e manuša, e nacije thaj e čhiba.
16 E deš šinga saven dikhljan thaj o Zver ka zamrzin e bludnica. Ka len sa so isi la thaj ka ačhaven la nanđi. Ka xan lako telo thaj ka phabaren la jagasa.
17 Golese kaj o Dol čhuta lenđe ane ile te ostvarin leso manglipe, te aven katane ani namera thaj pe carstvura te den e Zverose sa dži kaj ni pherdon e Devlese lafura.
18 I džuvli, sava dikhljan, si o baro foro, savo vladil pe carura ki phuv."

18

Peripe e Vaviloneso

1 Pale gova dikhljem avere anđelo sar uljol taro nebo. Le sasa baro vlast thaj i phuv svetlisada tare leso baro sjaj.
2 Thaj vov phenda bare glasosa:

"Pelo! Pelo o baro foro, o Vavilon!
Ćerdilo baro čher e benđengo,
sklonište sa e melale duxurengo,
gnezdo sa e melale čirikljengo,
sklonište sa e melale thaj e odvratnone zverurengo.
3 Sa e narodura matile e moljasa
tare lesi holi thaj tare leso blud.
E phuvaće carura lesa mukhlje pe ano blud,
thaj e phuvaće manuša save biknen thaj ćinen
barvajle tare leso baro raskoš."

4 Tegani šundem aver glaso taro nebo sar vaćarol:

"Ikljen gothar, mingre manušalen! Ma aven učesnikura ane leso greh,
gija te ma aračhen tumen lese nevolje save ka aven pe leste!
5 Golese kaj lese grehura ćidije pe thaj barile dži o nebo,
a o Dol dija gođi tare leso bilačhipe.
6 Poćinen e bludnicaće sar so voj poćinda tumenđe,
irin laće duj droma baše laće buća.
Ano tahtaj savo averenđe spremisada,
čhuven laće duj droma po zurali mol.
7 Den la muke thaj žal gaći,
kobor pese dija raskoš thaj slava!
Golese kaj phenol ane po ilo:
'Bešav ko mo presto sar carica.
Naj sem udovica thaj žal ni ka dikhav!'
8 Golese ane jekh đive ka peren pe late sa kala nevolje:
o meripe, žal thaj o bokhalipe.
Ka xal la i jag,
golese kaj si zuralo o Gospod o Dol savo sudil la.

9 Pale late ka roven thaj ka tugujin sa e carura e phuvaće save lasa mukhlje pe ano blud thaj uživisade ane lako raskoš, kana ka dičhen o čuro e jagako ane savo phabol.
10 Daravne laće mukencar ka ačhen dur thaj ka vaćaren:

‘Jao, jao, bareja forona, Vavilone, zurale forona,
golese kaj ane jekh sato avilo ćiro sudo!’

11 E phuvaće manuša save biknen thaj ćinen, ka roven thaj ka tugujin pale leste, golese
so khoni ni ćinol lenđi roba:
12 o zlato, o srebro, e kuč bara, e bisera, e lanena čaršafura, e purpurna šeja, i svila,
e lole fostanura thaj sa e kašta save lače mirišin, sa e predmetura tare sloneso kokalo
thaj taro kuč kaš, tari bronza, taro sastren thaj taro mramor,
13 o cimet, e začinura, e mirisura, e pomastura, o tamjano, e molja, e uljura, o parno
aro, o điv, i stoka, e bakre, e grasta thaj e vordona, e robura thaj e duše e manušenđe.
14 Našlo tutar o šukaripe baše savo žudisada ći duša thaj sa ćiro raskoš thaj o sjaj
hasajlo thaj ni ka arače le nikad više.
15 E manuša save biknena thaj ćinena sa golesa thaj zbog late barvajle, daravne laće
mukencar ka ačhen dur. Ka roven thaj ka tugujin
16 thaj ka den vika:

‘Jao! Jao! Bareja forona,
so sana urado ano laneno čaršafi, ano purpur thaj ano lolo,
thaj sana ukrasimo zlatosa, e kučale barencar thaj biserencar!
17 A sa gova barvalipe ane jekh sato sasa uništimo!’

Sa e kormilara, e putnikura, sa e mornara ane brodura thaj kola so živina taro more
ačhile dur taro foro.
18 Kana dikhlje o čuro e jagako ane savi phabol, dije vika zurale: ‘Savo foro sasa sar
kava, gaći baro?’
19 Čhute praho pe pumare šore thaj lije te roven thaj te tugujin. Dije vika:

‘Jao! Jao! Bareja forona!
Savoren saven sasa brodura ko more,
barvajle tare leso izobilje!
A uništimo sasa ane jekh sato!’

20 Veseli tut pe leste, Nebo!
Veselin tumen pe leste,
Devlese manušalen, apostoluralen thaj prorokuralen!
Golese kaj o Dol sudisada le gija
sar vov sudisada tumenđe!”
21 Tegani jekh zuralo anđelo lija jekh bar, savo sasa baro sar e
vodenicako thaj čhudija le ano more vaćarindoj:
“Gija zuraleste ka avol čhudimo o Vavilon, o foro o baro,
thaj ka hasardol baše sa e đivesa.

22 Muzika e harfaći, o glaso e muzičarengo,
e flautistura thaj e trubačura
ni ka šundon ane tute nikad više.
Nikad više ni ka arakhadon ane tute
zanatlije taro bilo savo zanato.
Ni ka šundol o bar tari vodenica
ane tute nikad više.
23 O svetlost tari svetiljka
ni ka svetlil ane tute nikad više,
niti o glaso e borako thaj e mladoženjaso
ni ka šundon ane tute nikad više,
golese so ćire, kola so biknena thaj ćinena
sesa gospodara ki phuv
thaj ćiro dikhljaripe inđarda
ano xoxaipe sa e naroduren.
24 Kava foro si bango bašo rat e prorokurengo,
e Devlese manušengo thaj sa kolengo
so sesa mudarde ki phuv.”

19

Pobedničko đili ko nebo

1 Pale gova šundem khanči sar zuralo glaso bute dženengo ko nebo sar dije vika:

“Haleluja!
O spasenje, i slava thaj i zor preperen amare Devlese!
2 Golese kaj lese presude si čačukane thaj pravedna.
Vov osudisada e bare bludnica
savi rumisada i phuv pe bludesa.
Vov osvetisada o meripe
pe slugengo saven voj mudarda.”

3 Vadži dije vika:

“Haleluja!
O čuro tare lako uništenje ka vazdol pe ane sa e đivesa!”
4 Tegani e bišteštar (24) starešine thaj e štar džuvde bićura pele ke koča thaj klanjisajle e Devlese savo bešlo ko presto thaj vaćarde:
“Amin! Haleluja.”
5 A taro presto šundilo glaso savo vaćarda:

“Hvalin e Devle amare,
savore save služin le
thaj savore tumen – cikne thaj bare – save lestar daran!”

6 Tegani šundem khanči sar glaso bute dženengo, sar šunipe e bare vodopadeso thaj sar zvuko e zurale gromurengo, sar dije vika:

“Haleluja!
Golese kaj lija te carujil o Gospod,
amaro Dol, o Vladari pe sa.
7 Raduji amen, veseli amen
thaj da le slava,
golese kaj avilo o vreme taro abav e Bakroreso,
thaj lesi bori spremisajli!
8 Dija pe laće te uravol pe
ano thodo, sjajno thaj laneno fostano.”

Golese kaj gova fostano predstavil e pravedna buća e Devlese manušenđe.
9 Tegani vaćarda manđe o anđelo: “Pisi kava: Blagoslovime si kola save si akharde ko abav e Bakroreso!”
Thaj vadži phenda manđe: “Kala si čačukane lafura e Devlese.”
10 Me peljem paše lese pingre te klanjiv man e anđelose, al vov phenda manđe: “Ma ćer gova! Ma klanji tut manđe! I me sem sluga sar tu thaj sar ćire phrala save svedočin taro po pačajipe ano Isus. E Devlese klanji tut! Golese so, o svedočanstvo taro Isus si duxo taro proroštvo.”

Manuš po parno gra

11 Tegani dikhljem o putardo nebo a odori parno gra. Kova savo pe leste bešol akhardol Verno thaj Čačukano. Vov sudil thaj marolpe pali pravda.
12 Lese jakha sesa sar plameno e jagako thaj pe leso šoro sesa but krune. Pe leste sasa pisimo alav, savo ni džanol khoni, sem leste.
13 Pe leste sasa fostano ćinđardo ratesa thaj vov akhardol Lafi e Devleso.
14 E nebose vojske đele pale leste ke parne grasta, urade ano thodo, sjajno thaj laneno fostano.
15 Tare leso muj iklilo oštro mačo, te mudarol e naroduren lesa. Vov ka vladil pe lende e sastrunale rovljasa thaj ka uštavol i drakh ani presa e moljasa tari zurali holi e Devlesi, e Vladaresi pe sa.
16 Pe leso fostano thaj pe leso upruno kotor taro pingro pisime si kava alav:

“CARO E CARURENGO
THAJ GOSPOD E GOSPODARENGO.”

17 Tegani dikhljem jekhe anđelo sar ačhol ko kham. Vov zurale glasosa dija vika pe sa
e čiriklja save letin uče po nebo: "Aven, ćiden tumen ki bari gozba e Devlesi,
18 te xan o mas tare carura, mas tare bare manuša thaj embare manuša e vojskaće,
mas e grastengo thaj kolengo so jašin pe lende thaj mas tare sa e slobodna manuša thaj
e robura, mas e ciknengo thaj e barengo!"
19 Tegani dikhljem e Zvero thaj e caruren e phuvaće lenđe vojskencar sar ćidije pe te
maren pe protiv o manuš po gra thaj protiv lesi vojska.
20 Al o Zver sasa zarobime thaj lesa o Xoxavno proroko savo ćerda ane leso alav e
čudesura, savencar inđarda ano xoxaipe kolen so lije o žigo e Zveroso thaj klanjisajle
lese ikonaće. Solduj sesa džuvde čhudime ano jezero e jagako, savo phabol e sumporesa.
21 Avera sesa mudarde e mačosa, so iklilo andaro muj koleso savo jašil po gra. A sa e
čiriklja čalile lenđe masesa.

20

Milja berš

1 Tegani dikhljem jekhe anđelo sar uljol taro nebo. Le sasa ključo taro Bezdan thaj
baro sinđiri ane piro va.
2 Dolda e Aždaja, kole purane Sape, savo si o beng, o Satana, thaj phanglja le ke milja
(1 000) berš.
3 Čhudija le ano Bezdan, phanglja le thaj čhuta pečato pe leste, više te ma inđarol ano
xoxaipe e naroduren, sa dži kaj ni načhen milja (1 000) berš. Pale gova trubul te avol
mukhlo ko zala vreme.
4 Tegani dikhljem e prestolura. Pe lende bešena kola save dobisade vlast te sudin.
Dikhljem thaj e duše kolenđe kase šore sesa čhinde bašo svedočanstvo e Isuseso thaj
baše Devleso lafi. Von ni klanjisajle e Zverose ni lese ikonaće thaj ni lije o žigo ke pe
čikata thaj ke pe vasta. Džuvdinisajle thaj caruisade e Hristesa milja (1 000) berš.
5 Kava si angluno uštipe tare mule. Avera mule ni džuvdinisajle, dži kaj ni načhen
milja (1 000) berša.
6 Blagoslovime thaj sveta si kola save isi len kotor ano angluno uštipe tare mule. Pe
lende o dujto meripe naj le zuralipe, nego von ka aven e svešteníkura e Devlese thaj e
Hristese, a ka carujin lesa milja (1 000) berš.

O Satana ko sudo

7 Kana ka načhen e milja (1 000) berš, ka avol mukhlo o Satana andare piro phanglipe.
8 Ka ikljol te inđarol ano xoxaipe e naroduren ke štar riga e phuvaće, so si Gog thaj o
Magog, te ćidol len marimase. Von si gaći sar pošik ke moresi obala.
9 E Satanasi vojska nakhlja pi sa i phuv thaj okolisada o logori e Devlese manušengo
thaj o foro savo o Dol manđol. Al i jag peli taro nebo thaj phabarda e Satanase vojska.
10 Tegani o beng, savo inđarda len ano xoxaipe, sasa čhudimo ane jagako thaj ane
sumporno jezero kaj sesa o Zver thaj o Xoxavno proroko. Gothe ka aven mučime đive
thaj rat ane sa e đivesa.

Paluno sudo

11 Dikhljem baro parno presto thaj Kole so bešol pe leste. O nebo thaj i phuv hasajle
angle leste thaj khatinde naštine te aračhen pe lenđe than.
12 Thaj dikhljem e mulen, ciknen thaj baren, sar ačhen anglo presto e Devleso. Thaj e
lila putajle. I aver lil putajlo, o Lil e džuvdimaso. E mule sesa sudime pale lenđe buća
so sesa pisime ane gola lila.
13 Thaj o more dija pe mulen save sesa ane leste. Thaj o meripe thaj o sveto e mulengo
dije pe mulen save sesa ane lende. Pa dži jekhese sasa sudimo pale lese buća.
14 Tegani o meripe thaj o sveto e mulengo sesa čhudime ane jagako jezero. E jagako
jezero si o dujto meripe.
15 Thaj kaso alav ni arakhadilo pisime ano Lil e džuvdimaso, sasa čhudimo ane jagako
jezero.

21

Nevo Nebo thaj nevi Phuv

1 Tegani dikhljem nevo nebo thaj nevi phuv, golese kaj o angluno nebo thaj i angluni
phuv nakhle, a ni o more vadži ni sasa.
2 Dikhljem o sveto foro, o nevo Jerusalim, sar uljol e Devlestar taro nebo, pripremimo
sar bori ukrasimi pe romese.
3 Taro presto šundem zuralo glaso sar phenol:

“Akh, o šatori e Devleso maškare manuša. O Dol ka bešol maškare lende thaj von ka
aven lese manuša. Korkoro o Dol ka avol lencar thaj ka avol lengo Dol.
4 Vov ka kosol dži jekh jasvi tare lenđe jakha thaj ni ka avol vadži meripe. Ni tuga, ni
rojipe, ni dukha nikad više ni ka aven, golese kaj nakhlo kova so sasa angleder.”
5 Tegani Kova savo bešol ko presto, phenda: “Akh, sa nevo ćerav!” Thaj phenda
manđe: “Pisi kava, golese kaj kala lafura si čačukane thaj verna.”
6 Thaj vadži phenda manđe: “Sa nakhlo! Me sem Alfa thaj Omega, o Anglunipe thaj o
Krajo. Me e trošalese badava ka dav te pijol taro izvori o paj e džuvdimaso.
7 O pobedniko ka nasledil sa kava. Me ka avav leso Dol, a vov ka avol mingro čhavo.
8 Al kola so si kukavice, kola so ni pačan ane mande, kola so si bidevlikane, kola so
mudaren, kola so ćeren blud, kola so dikhljaren, kola so klanjin pe e idolurenđe thaj sa
kola so xoxaven – lengo than si ane jagako jezero savo phabol sumporesa. Gova si dujto
meripe.”

Nevo Jerusalim

9 Avilo manđe jekh tare efta anđelura kas sasa efta čare ane save sasa efta palune
nevolje thaj phenda manđe: “Av! Ka sikavav tuće e bora, e Bakrorese romnja.”
10 Ano duxo inđarda man ko baro thaj učo brego. Sikada manđe o sveto foro o
Jerusalim, sar uljol taro nebo e Devlestar.
11 O foro sijajisada e Devlese slavasa thaj leso svetlost sasa sar emkučalo drago bar o
jaspis, so sasa prozirno sar kristalo.
12 Sasa le bare thaj uče duvara thaj dešuduj (12) kapije. Pe kapije sesa dešuduj (12)
anđelura thaj ke svako kapija sasa pisimo po jekh alav tare dešuduj (12) plemenura e
Izraelese.
13 Ko istok sesa trin kapije, ko sever sesa trin kapije, ko jug sesa trin kapije thaj ko
zapad sesa trin kapije.
14 E forose duvara sesa len dešuduj (12) temeljura thaj pe lende sasa pisime po jekh
alav tare dešuduj (12) apostolura e Bakrorese.
15 O anđelo so vaćarda mancar, sasa le zlatno rovli te meril o foro thaj lese kapije thaj
lese duvara.
16 O foro sasa ćerdo ke štar uglura thaj kobor si lesi dužina gaći si lesi širina. O anđelo
merisada o foro e rovljasa thaj sikadilo kaj si dešuduj (12) milje stadija* dugačko. Kobor
si lesi dužina, gaći si lesi širina thaj leso učipe.
17 Merisada i e duvara e forose. Sesa thule šelusaranda thaj štar (144) kuja,† merimo
e manušikane đinimasa, savasa o anđelo merisada.
18 E duvara sesa ćerde taro jaspis thaj o foro taro čisto zlato, sar o čisto staklo.
19 E temeljura tare forose duvara sesa ukrasime kučale barencar tare sa e vrste:
angluno temelji sasa taro jaspis, dujto safir, trito kalcedon, štarto smaragd,
20 pandžto sardoniks, šovto sard, eftato hrizolit, ohtoto beril, enjato topaz, dešto
hrizopras, dešujekhto (11) hijacint thaj dešudujto (12) taro ametist.
21 E dešuduj (12) kapije sesa ćerde tare dešuduj (12) zrnura bisera. Dži jekh kapija
sasa taro jekh zrno biseri. I šorutni ulica e forosi sasa taro čisto zlato, sar taro prozirno
staklo.
22 Al o hram ni dikhljem ano foro, golese kaj leso hram si o Gospod o Dol o Vladari pe
sa thaj o Bakroro.
23 Gole forose ni trubun kham ni čhon te svetlin lese, golese kaj i slava e Devlesi osvetlil
le, a lesi lampa si o Bakroro.
24 E narodura ka phiren ane leso svetlo thaj e carura e phuvaće ka anen piri slava ane
leste.
25 E kapije e forose ni ka phangljon ko đive, golese kaj odori ni ka avol rat.
26 Ane leste ka anol pe o čast thaj i slava e narodurenđi.
27 Khanči melalo ni ka dol andre, ni ka avol andre khoni ko ćerol khanči odvratno
thaj xoxavno, nego samo kola kaso alav si pisimo ano Bakroreso Lil e džuvdimaso.

22

Len tare džuvdimaso paj

1 Tegani o anđelo sikada manđe i len, kotar džal o paj e džuvdimaso. I len si prozirno
sar kristalo thaj ikljol taro presto e Devleso thaj e Bakroreso

* **21,16** paše 2 200 kilometra † **21,17** 65 metra

2 thaj načhol ko maškar taro drom e foroso. Ke solduj riga e lejaće ačhol o kaš e
džuvdimaso, savo bijanol dešuduj (12) plodura. Dži jekh čhon anol po bijanipe, a e
patrna taro kaš si bašo sastipe e manušengo.
3 Više ni ka avol odori nisavo harami. Ano foro ka avol o presto e Devleso thaj e
Bakroreso thaj lese sluge ka služin le.
4 Ka dičhen leso muj thaj leso alav ka avol pisimo ke lenđe čikata.
5 Više rat ni ka avol, ni ka trubul len svetlost tare svetiljke ni svetlost e khameso, golese
kaj ka osvetlil len o Gospod o Dol. Thaj von ka caruin ane sa e đivesa.
6 Tegani o anđelo phenda manđe: "Kala si čačukane thaj verna lafura. O Gospod,
o Dol e proročkone duxurengo, bičhalda pe anđelo te sikavol pe slugenđe so ka avol
sigate."
7 (O Isus vaćarol:) "Akh, avav sigate! Blagoslovimo si kova savo ićarol pe ke proročka
lafura kale lilese!"

O Isus avol

8 Me, o Jovane, šundem kava thaj sa dikhljem. A kana šundem thaj dikhljem, peljem
angle pingre e anđelose savo sikada manđe sa kava thaj mangljem te klanjiv man lese.
9 Al vov phenda manđe: "Ma ćer gova! I me sem sluga sar tu thaj ćire phrala e
prorokura thaj savore kola save ićaren pe ke lafura kale lilese. E Devlese klanji tut!"
10 Tegani phenda manđe: "Ma te čhuve pečato pe proročka lafura kale lilese te ma bi
ačhona garade, golese kaj si o vreme paše.
11 Ko ćerol bilačhipe, vadži nek ćerol bilačhipe! Ko si melalo, vadži nek meljarol pe!
Ko si pravedno, vadži nek ćerol o pravednost! Ko si sveto, vadži nek svetil pe!"
12 (O Isus phenol:) "Akh, ka avav sigate thaj mi nagrada ka avol mancar, te dav
svakonese pale lese buća.
13 Me sem Alfa thaj Omega, o Angluno thaj o Poslednjo, o Anglunipe thaj o Krajo."
14 Blagoslovime si kola save thoven pe fostanura te bi avola len pravo te den ano foro
tare kapije thaj te xan taro kaš e džuvdimaso.
15 Avral ačhen e bilače manuša – kola so dikhljaren, e bludnikura, kola so mudaren,
kola so klanjin pe e idolurenđe thaj savore save manđen o xoxaipe thaj so xoxaven.
16 "Me, o Isus, bičhaldem mingre anđelo te svedočil tare sa kava tumenđe ane
khanđira. Me sem o Koreno thaj Potomko e Davideso thaj sjajno čeren i Danica."
17 O Duxo thaj i bori phenen: "Av!"
Thaj kova ko šunol, nek phenol: "Av!"
Thaj nek avol kova savo si trošalo! Thaj ko manđol, nek dolol o paj e džuvdimaso
badava!
18 Me, o Jovane, opomeniv dži jekhe savo šunol e proročka lafura kale lilese: Kova
savo čhuvol khanči kalese so si pisime, lese o Dol ka čhuvol e nevolje tare save si pisime
ane kava lil.
19 Thaj kova savo oduzmil khanči tare lafura kale proročkone lilese, lese o Dol ka lol
leso kotor taro kaš e džuvdimaso thaj taro sveto foro, tare save si pisime ane kava lil.
20 Kova savo baše sa kava svedočil, phenol: "Va, avav sigate!"
Amin! Av, Gospode Isuse!
21 Nek avol o milost e Gospodeso e Isuseso savorencar!